

SILMÄASEMA

Silmäasema Oyj

Noin 35 miljoonan euron Osakeanti

Alustavasti enintään 3.100.000 Myyntiosakkeen Osakemyynti

Alustava Hintaväli 6,20–7,60 euroa Tarjottavalta Osakkeelta

Tämä listalleottoesite ("Listalleottoesite") on laadittu Suomessa perustetun julkisen osakeyhtiön Silmäasema Oyj:n ("Silmäasema" tai "Yhtiö") listautumisannin yhteydessä. Yhtiö pyrkii keräämään Osakeannilla noin 35,0 miljoonan euron bruttovarat tarjoamalla Yhtiön uusia osakkeita ("Uudet Osakkeet") merkittäväksi ("Osakeanti"). Liikkeeseen laskettavien Uusien Osakkeiden määrä määräytyy Tarjottavien Osakkeiden (määritelty jäljempänä) lopullisen osakekohtaisen merkintähinnan ("Lopullinen Merkintähinta") perusteella. Yhtiö laski liikkeeseen 5.077.464 Uutta Osaketta olettaen, että Lopullinen Merkintähinta olisi Alustavan Hintavälin (määritelty jäljempänä) keskikohdassa ja että Henkilöstöannissa (määritelty jäljempänä) osakkeita merkitseivät tahot merkitsisivät yhteensä 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa (määritelty jäljempänä) sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalle alhaisemmalla merkintähinnalla. Lisäksi Intera Equity Partners II Oy:n hallinnoima rahasto Intera Fund II Ky ("Intera") ja tämän Listalleottoesitteen Liitteessä A luetellut Myyntiosakkeita (määritelty jäljempänä) Listautumisannissa myyvät osakkeenomistajat (yhdessä Interan kanssa "Myyjät") tarjoavat ostettavaksi alustavasti enintään 3.100.000 Yhtiön olemassa olevaa osaketta ("Myyntiosakkeet" ja yhdessä Uusien Osakkeiden kanssa "Tarjottavat Osakkeet") ("Osakemyynti", ja yhdessä Osakeannin kanssa "Listautumisanti").

Tarjottavat Osakkeet tarjotaan merkittäväksi (i) institutionaalisille sijoittajille Suomessa ja kansainvälisesti ("Instituutioanti"), (ii) yksityishenkilöille ja yhteisöille Suomessa ("Yleisöanti") sekä (iii) Silmäaseman hallituksen jäsenille sekä kaikille Silmäaseman työntekijöille, jotka ovat suorassa työsuhteessa Silmäasemaan merkintäajan päättämiseen 6.6.2017 saakka, sekä Itsenäisille Lääkäreille (määritelty jäljempänä), Ammatinharjoittajaoptikoille (määritelty jäljempänä) ja Ketjuyrityksille (määritelty jäljempänä) ("Henkilöstöanti"). Tarjottavien Osakkeiden merkintä- ja myyntihinta on alustavasti vähintään 6,20 euroa ja enintään 7,60 euroa Osakkeelta ("Alustava Hintaväli"). Henkilöstöannissa tarjotaan ainoastaan Uusia Osakkeita, ja Henkilöstöannin merkintähintaan sovelletaan kohdassa "Listautumisannin ehdot" kuvattua alennusta. Lopullinen Merkintähinta ja Henkilöstöannin osakekohtainen merkintähinta julkistetaan pörsstitiedotteella arviolta 8.6.2017.

Listautumisannin pääjärjestäjänä toimii Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike ("Nordea" tai "Pääjärjestäjä") ja järjestäjänä OP Yrityspankki Oyj ("Järjestäjä" tai "OP Yrityspankki" ja yhdessä Pääjärjestäjän kanssa "Järjestäjät"). Ylikysyntätilanteessa Interan odotetaan sopivan siitä, että se antaa Pääjärjestäjälle lisäosakeoptioita ostaa 30 päivän ajan Yhtiön osakkeiden ("Osakkeet") kaupankäynnin alkamisesta Nasdaq Helsinki Oy:ssä ("Helsingin Pörssi") enintään 1.312.524 lisäosaketta ("Lisäosakkeet") tai hankkia näille ostajia yksinomaan ylikysyntätilanteiden kattamiseksi ("Lisäosakeoptio").

Instituutioannin merkintäaika alkaa 29.5.2017 kello 10 ja päättyy viimeistään 8.6.2017 kello 12. Yleisöannin merkintäaika alkaa 29.5.2017 kello 10 ja päättyy viimeistään 6.6.2017 kello 16. Henkilöstöannin merkintäaika alkaa 29.5.2017 kello 10 ja päättyy viimeistään 6.6.2017 kello 16. Ohjeita merkinnän tekemiseksi ja Listautumisannin tarkemmat ehdot on kuvattu Listalleottoesitteen kohdassa "Listautumisannin ehdot". Itsenäisten Lääkäreiden (määritelty jäljempänä), Ammatinharjoittajaoptikkojen (määritelty jäljempänä) ja Ketjuyrityksien (määritelty jäljempänä) verokohtelusta Henkilöstöannissa katso kohta "Verotus – Henkilöstöanti".

Osakkeet eivät ole olleet julkisen kaupankäynnin kohteena ennen Listautumisantia. Yhtiö jättää listalleottohakemuksen Helsingin Pörssille koskien Osakkeiden listaamista Helsingin Pörssin pörssilistalle kaupankäyntitunnuksella SILMA. Kaupankäynnin Osakkeilla odotetaan alkavan Helsingin Pörssin prelistalla arviolta 9.6.2017 ja Helsingin Pörssin pörssilistalla arviolta 13.6.2017 ("Listautuminen").

Osakkeita ei ole rekisteröity eikä tulla rekisteröimään Yhdysvaltain vuoden 1933 arvopaperimarkkinalain (U.S. Securities Act of 1933) ja sen muutosten mukaisesti ("Yhdysvaltain arvopaperimarkkinalaki") eikä minkään Yhdysvaltain osavaltioiden arvopaperilakien mukaisesti, eikä niitä siis saa tarjota tai myydä Yhdysvalloissa tai Yhdysvaltoihin suoraan tai välillisesti, lukuun ottamatta transaktioita, jotka eivät edellytä Yhdysvaltain arvopaperimarkkinalain mukaista rekisteröintiä. Osakkeita tarjotaan ja myydään Yhdysvaltojen ulkopuolella noudattaen Yhdysvaltain arvopaperimarkkinalain Regulation S -sääntöä.

Tätä Listalleottoesitettä ei saa lähettää kenellekään Yhdysvalloissa, Australiassa, Kanadassa, Hongkongissa, Japanissa, Singaporessa, Etelä-Afrikassa tai millään muulla sellaisella lainkäyttöalueella, jossa tarjouksen tekeminen Osakkeista ei olisi sallittua, olevalle henkilölle. Osakkeita ei saa, suoraan tai välillisesti, tarjota, myydä, jälleenmyydä, siirtää eikä toimittaa mihinkään tällaiseen maahan.

Katso Osakkeisiin liittyvistä tietyistä riskitekijöistä kohta "Riskitekijät" Listalleottoesitteen sivulta 27 alkaen.

Pääjärjestäjä

Nordea

Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike

Järjestäjä

OP Yrityspankki Oyj

LISTALLEOTTOESITETTÄ KOSKEVIA TIETOJA

Tämä Listalleottoesite on laadittu seuraavien säädösten mukaisesti: arvopaperimarkkinalaki (746/2012, muutoksineen, ”Arvopaperimarkkinalaki”), Euroopan komission asetus (EY) N:o 809/2004 (muutoksineen), annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY täytäntöönpanosta esitteiden sisältämien tietojen, esitteiden muodon, viittauksina esitettävien tietojen, julkistamisen ja mainonnan osalta, komission delegoitu asetus (EU) N:o 486/2012 (muutoksineen), annettu 30 päivänä maaliskuuta 2012, asetuksen (EY) N:o 809/2004 muuttamisesta esitteen, ohjelmaesitteen, tiivistelmän ja lopullisten ehtojen muodon ja sisällön sekä tiedonantovelvollisuuksien osalta (”Komission Asetus 486/2012”) (liitteet I, III ja XXII), valtionvarainministeriön arvopaperimarkkinalain 3–5 luvun mukaisista esitteistä antama asetus 20.12.2012/1019 sekä Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet.

Listalleottoesite sisältää myös Arvopaperimarkkinalain 4 luvun 6 pykälän 4 momentissa tarkoitetun tiivistelmän Komission Asetuksen 486/2012 vaatimassa muodossa. Listalleottoesitteestä ja tiivistelmästä on laadittu englanninkielinen asiakirja, joka vastaa suomenkielistä Listalleottoesitettä tiettyjä muille kuin suomalaisille osakkeenomistajille ja sijoittajille tarkoitettuja lisätietoja lukuun ottamatta. Finanssivalvonta on hyväksynyt tämän Listalleottoesitteen suomenkielisen version, mutta ei vastaa siinä esitettyjen tietojen oikeellisuudesta. Finanssivalvonnan hyväksymispäätöksen diaarinumero on FIVA 32/02.05.04/2017. Mikäli alkuperäisen suomenkielisen Listalleottoesitteen ja englanninkielisen asiakirjan välillä on eroavaisuuksia, suomenkielinen versio on ratkaiseva.

Tässä Listalleottoesitteessä termit ”Yhtiö”, ”Silmäasema” tai ”Silmäasema-konserni” tarkoittavat Silmäasema Oyj:tä ja sen tytäryhtiötä yhdessä, ellei asiayhteydestä ilmene, että termillä tarkoitetaan ainoastaan Silmäasema Oyj:tä tai tiettyä tytäryhtiötä tai liiketoimintaa. Viittauksilla Yhtiön osakkeisiin, osakepääomaan ja hallintotapaan tarkoitetaan kuitenkin Silmäasema Oyj:n osakkeita, osakepääomaa ja hallintotapaa. Termi ”Silmäasema-ketju” taas viittaa Silmäasemaan ja sen ketjuyrittäjiin (”Ketjuyrittäjät”) yhdessä. Viittauksilla ”Silmäasemaan” ajalta ennen Silmäasema Oyj:n perustamista tarkoitetaan Silmäaseman tytäryhtiötä Silmäasema Optiikka Oy:tä (aiemmin Silmäasema Fennica Oy, Y-tunnus 1827711-2). Tässä Listalleottoesitteessä termi ”Silmäasema Optiikka” tai ”Silmäasema Optiikka -konserni” tarkoittaa Silmäasema Optiikka Oy:tä ja sen tytäryhtiötä yhdessä, ellei asiayhteydestä ilmene, että termillä tarkoitetaan ainoastaan Silmäasema Optiikka Oy:tä tai sen tiettyä tytäryhtiötä tai liiketoimintaa.

Osakkeenomistajien ja mahdollisten sijoittajien tulee luottaa ainoastaan Listalleottoesitteen sisältämiin tietoihin sekä Silmäaseman julkistamiin pörssitiedotteisiin. Silmäasema tai Järjestäjät eivät ole valtuuttaneet ketään antamaan mitään muita kuin Listalleottoesitteeseen sisältyviä tietoja tai lausuntoja. Tämän Listalleottoesitteen luovuttaminen ei missään olosuhteissa merkitse sitä, että sen sisältämät tiedot pitäisivät paikkaansa muulloin kuin Listalleottoesitteen päivämääränä tai että Silmäaseman liiketoiminnassa ei olisi tapahtunut muutoksia Listalleottoesitteen päivämäärän jälkeen. Mikäli tässä Listalleottoesitteessä kuitenkin ilmenee ennen Osakkeiden ottamista julkisen kaupankäynnin kohteeksi virhe tai puute, jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajille, Listalleottoesitettä täydennetään Arvopaperimarkkinalain mukaisesti. Tämän Listalleottoesitteen sisältämät tiedot eivät ole Silmäaseman tai Järjestäjien vakuutus tai takuu tulevista tapahtumista, eikä niitä tule pitää sellaisina. Ellei toisin mainita, Silmäasemaan tai sen toimialaan liittyvästä markkinakehityksestä esitetyt arviot perustuvat Yhtiön johdon kohtuullisella tavalla varmistamiin arvioihin.

Monissa maissa, erityisesti Yhdysvalloissa, Australiassa, Kanadassa, Hongkongissa, Japanissa, Singaporessa ja Etelä-Afrikassa Listalleottoesitteen jakelu ja Osakkeiden tarjoaminen ovat lakisääteisten rajoitusten alaisia (rajoitukset koskevat esimerkiksi rekisteröintiä, listallottoa, edellytyksiä sekä muita asioita). Osakkeiden merkittäväksi tarjoaminen ei koske henkilöitä, jotka ovat sellaisilla alueilla, joilla tällainen tarjoaminen olisi lainvastaista. Yhtiön tai Järjestäjien toimesta ei ole tehty eikä tulla tekemään mitään toimia Listalleottoesitteen (tai muun Listautumisantiin liittyvän tarjouksen- tai julkistusmateriaalien tai lomakkeiden) hallussapidon tai jakelun sallimiseksi sellaisilla lainkäyttöalueilla, joilla tällainen jakaminen voi muutoin johtaa lakien tai säännösten rikkomiseen.

Osakkeita ei saa tarjota tai myydä suoraan tai välillisesti eikä tätä Listalleottoesitettä tai Osakkeisiin liittyviä muita asiakirjoja tai mainoksia saa levittää tai julkasta valtioissa, joissa tämä rikkoisi voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhtiö ja Järjestäjät eivät ole tehneet eivätkä tule tekemään mitään toimenpiteitä Osakkeiden julkisen tarjoamisen sallimiseksi Suomen ulkopuolella. Yhtiö ja Järjestäjät edellyttävät, että tämän Listalleottoesitteen haltuunsa saavat henkilöt hankkivat asianmukaiset tiedot näistä rajoituksista ja noudattavat niitä. Osakkeita voidaan kuitenkin tarjota kokeneille sijoittajille Euroopan talousalueen (”ETA”) jäsenvaltiossa, jos tarjoamiseen soveltuu jokin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2003/71/EY arvopaperien yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (”Esitedirektiivi”) sisältyvistä poikkeuksista ja kyseinen poikkeus on pantu täytäntöön kyseisessä ETA-jäsenvaltiossa.

Osakkeita ei ole rekisteröity eikä niitä tulla rekisteröimään Yhdysvaltain arvopaperimarkkinalain mukaisesti tai missään Yhdysvaltain osavaltion arvopaperiviranomaisessa, eikä niitä tietyn poikkeuksen saa tarjota, myydä, myydä edelleen, pantata, siirtää tai muutoin luovuttaa, toimittaa suoraan tai välillisesti Yhdysvaltoihin tai Yhdysvalloissa. Yhdysvaltojen lisäksi tiettyjen muiden maiden lainsäädäntö saattaa rajoittaa tämän Listalleottoesitteen jakelua. Tätä Listalleottoesitettä ei tule pitää arvopaperien tarjoamisena sellaisessa maassa, johon Osakkeiden tarjoaminen olisi kiellettyä. Osakkeita ei saa suoraan tai välillisesti tarjota, myydä, myydä edelleen, siirtää tai toimittaa tällaisiin maihin tai tällaisissa maissa.

Yhtiö tai Järjestäjät eivät ota mitään oikeudellista vastuuta sellaisten henkilöiden puolesta, jotka ovat hankkineet Listalleottoesitteen vastoin näitä rajoituksia riippumatta siitä, ovatko nämä henkilöt tulevia Osakkeiden merkittäjiä tai ostajia.

Yhtiö varaa oikeuden yksinomaisella harkinnallaan päättää sellaisen Osakkeiden merkinnän, jonka Yhtiö tai sen edustaja uskoo voivan johtaa minkä tahansa lain, säännön tai säännöksen rikkomiseen, hylkäämisestä.

Sijoittajien ei tule pitää tässä Listalleottoesitteessä esitettyjä tietoja oikeudellisenä, sijoitus- tai veroneuvonantona. Jokaisen sijoittajan tulisi konsultoida omaa neuvonantajansa, tilintarkastajansa tai yritysneuvojaansa koskien oikeudellista sekä sijoitus- ja veroneuvoantoa sekä muita Listautumisantiin liittyviä näkökohtia, mikäli katsoo tämän tarpeelliseksi.

SISÄLLYSLUETTELO

LISTALLEOTTOESITETTÄ KOSKEVIA TIETOJA	2
TIIVISTELMÄ	7
RISKITEKIJÄT	27
SILMÄASEMAN TOIMINTAYMPÄRISTÖÖN LIITTYVIÄ RISKEJÄ	27
SILMÄASEMAN LIIKETOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKEJÄ.....	32
SILMÄASEMAN RAHOITUKSEEN LIITTYVIÄ RISKEJÄ.....	46
YHTIÖN OSAKKEISIIN JA LISTAUTUMISEEN LIITTYVIÄ RISKEJÄ	48
TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ.....	52
ESITTEESTÄ VASTUUSSA OLEVAT TAHOT	53
ESITETTÄ KOSKEVA VAKUUTUS	53
ULKOPUOLISISTA LÄHTEISTÄ OLEVAT TIEDOT	53
LISTALLEOTTOESITTEEN SAATAVILLA OLO	53
VERKKOSIVUSTON TIEDOT EIVÄT KUULU LISTALLEOTTOESITTEeseen	53
TULEVAISUUDESSA SAATAVILLA OLEVIA TIETOJA	53
TILINPÄÄTÖKSEEN LIITTYVIÄ JA ERÄITÄ MUITA TIETOJA	53
TILINPÄÄTÖKSET JA OSAVUOSITIEDOT.....	53
VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT	54
TILINTARKASTAJAT.....	56
MUU INFORMAATIO	56
TULEVAISUUTTA KOSKEVAT LAUSUMAT	56
LISTAUTUMISANNIN TAUSTA JA SYYT SEKÄ VAROJEN KÄYTTÖ	57
LISTAUTUMISEN SYYT	57
HANKITTAVIEN VAROJEN KÄYTTÖ.....	57
PÄÄOMARAKENNE JA VELKAANTUNEISUUS	58
KÄYTTÖPÄÄOMAN RIITTÄVYYS.....	59
OSINGOT JA OSINKOPOLITIikka.....	60
LISTAUTUMISANNIN EHDOT	61
LISTAUTUMISANNIN YLEISET EHDOT	61
PÄÄJÄRJESTÄJÄ JA JÄRJESTÄJÄT	62
LISÄOSAKEOPTIO	62
VAKAUTTAMISTOIMENPITEET	63
JÄRJESTÄMISSOPIMUS	63
LUOVUTUSRAJOITUKSET (LOCK-UP)	63
MERKINTÄAIKA	64
MERKINTÄHINTA.....	64
MERKINTÄSITOUMUKSEN PERUUTTAMINEN.....	65
OSAKKEIDEN KIRJAAMINEN ARVO-OSUUSTILEILLE.....	66
OMISTUS- JA OSAKASOIKEUDET	66
VARAINSIIRTOVERO JA TOIMENPIDEMAKSUT.....	66

KAUPANKÄYNTI OSAKKEILLA	66
OIKEUS PERUUTTA LISTAUTUMISANTI	66
MUUT SEIKAT	66
SAATAVILLA OLEVAT ASIAKIRJAT	67
SOVELLETTAVA LAKI	67
INSTITUUTIOANTIA KOSKEVAT ERITYISET EHDOT	67
YLEISÖANTIA KOSKEVAT ERITYISET EHDOT	68
HENKILÖSTÖANTIA KOSKEVAT ERITYISET EHDOT	70
MARKKINA- JA TOIMIALAKATSAUS.....	73
NÄKEMISEN JA SILMÄTERVEYDEN TOIMIALA	73
TRENDIT JA KASVUTEKIJÄT	77
KILPAILU	80
SILMÄASEMAN LIKETOIMINTA.....	83
YLEISTÄ	83
KESKEISET VAHVUUDET	85
STRATEGIA JA TAVOITTEET	89
TALOUDELLISET TAVOITTEET.....	91
HISTORIA	91
KUVAUS LIKETOIMINNASTA.....	92
HENKILÖSTÖ.....	98
YMPÄRISTÖ.....	99
IMMATERIAALIOIKEUDET	99
KONSERNIN JURIDINEN RAKENNE	99
YRITYSKAUPAT LISTALLEOTTOESITTEEN KATTAMIEN HISTORIAALLISTEN TALOUDELLISTEN TIETOJEN AJANJAKSONA	100
UUDET AVAUKSET LISTALLEOTTOESITTEEN KATTAMIEN HISTORIAALLISTEN TALOUDELLISTEN TIETOJEN AJANJAKSONA.....	103
OIKEUDENKÄYNNIT	104
VAKUUTUKSET	104
OLENNAISET SOPIMUKSET	104
ERÄITÄ TALOUDELLISIA TIETOJA	107
KONSERNIN SEGMENTTIKOHTAISIA TIETOJA.....	111
KESKEISIÄ TUNNUSLUKUJA	112
TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET.....	114
ERÄIDEN VAIHTOEHTOISTEN TUNNUSLUKUJEN TÄSMÄYTTÄMINEN	115
LIKETOIMINNAN TULOS, TALOUDELLINEN ASEMA JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄT	117
YLEISKUVAUS	117
KESKEISIÄ LIKETOIMINTAAN JA LIKETOIMINNAN TULOKSEEN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ	118
VIIMEAIKAISIA TAPAHTUMIA.....	121
TULEVAISUUDENNÄKYMÄT	122

SEGMENTTIRAPORTOINTI	122
TULOSLASKELMAN PÄÄRIVIT (IFRS)	123
LIIKETOIMINNAN TULOS	124
MAKSUVALMIUS JA PÄÄOMALÄHTEET	139
TASETIETOJA	144
RAHOITUSRISKIEN HALLINTA	148
TILINPÄÄTÖSTÄ LAADITTAESSA TEHDYT KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT	149
UUDET JA TULEVAT IFRS-STANDARDIT	151
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTOA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ	152
YLEISTÄ	152
LAINSÄÄDÄNTÖ	152
ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELY TERVEYDENHUOLLOSSA	155
KILPAILULAINSÄÄDÄNTÖ	155
TULEVIA UUDISTUKSIA	156
HALLINTO	160
YLEISTÄ	160
SILMÄASEMAN HALLINTO	160
JOHDON TAUSTAT JA PERHESUHTEET	162
ETURISTIRIIDAT	163
HALLITUKSEN TYÖSKENTELY	163
VALIOKUNNAT	164
CORPORATE GOVERNANCE	165
HALLITUKSEN JA JOHTORYHMÄN OMISTUKSET	165
HALLITUKSEN JA JOHTORYHMÄN PALKKIOT JA ETUUDET	165
IRTISANOMISEDUT	166
PALKITSEMISJÄRJESTELMÄT	166
JÄSENYYDET JA YHTIÖMIESASEMAT	168
LÄHIPIIRILIIKETOIMET	169
YLEISTÄ	169
LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA	169
YLIMMÄN JOHDON TYÖSUHDE-ETUUDET JA PALKKIOT	170
OMISTUSRAKENNE	172
OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA	173
YLEISTÄ	173
TIEDOT OSAKKEISTA	173
OSAKKEENOMISTAJIEN OIKEUDET	174
LISTAUTUMISANNIN JÄRJESTÄMINEN	178
JÄRJESTÄMISSOPIMUS	178
LISÄOSAKEOPTIO	178
VAKAUTTAMISTOIMENPITEET	178

OSAKKEIDEN LUOVUTUSTA KOSKEVA RAJOITUS (LOCK-UP)	179
PALKKIOT JA KULUT	179
LISTAUTUMISANTIIN LIITTYVÄT INTRESSIT	179
SUOMEN ARVOPAPERIMARKKINAT	181
YLEISTÄ	181
KAUPANKÄYNTI JA KAUPPOJEN SELVITYS HELSINGIN PÖRSSISSÄ	182
ARVO-OSUUSJÄRJESTELMÄ.....	182
SIJOITTAJIEN KORVAUSRAHASTO	183
VEROTUS	185
SUOMEN VEROTUS	185
YLEISTÄ	185
HENKILÖSTÖANTI	186
OSINKOJEN JA PÄÄOMANPALAUTUSTEN VEROTUS.....	186
LUOVUTUSVOITTOVEROTUS.....	188
VARAINSIIRTOVEROTUS	189
OIKEUDELLISET SEIKAT	191
TILINTARKASTAJAT.....	191
ESITTEESEEN VIITTAAMALLA SISÄLLYTETYT TIEDOT	191

LIITTEET

Liite	Sivu
Tilinpääöstiedot	F-1
Liite A: Myyntiosakkeita Listautumisannissa myyvät osakkeenomistajat	A-1
Liite B: Silmäasema Oyj:n yhtiöjärjestys	B-1
Liite C: Riippumattoman tilintarkastajan varmennusraportti Listalleottoesitteeseen sisältyvästä tulosennusteesta	C-1

TIIVISTELMÄ

Tiivistelmät koostuvat sääntelyn edellyttämistä tiedoista, joita kutsutaan nimellä ”osatekijät”. Nämä osatekijät on numeroitu jaksoittain A – E (A.1 – E.7).

Tämä tiivistelmä sisältää kaikki ne osatekijät, jotka kyseessä olevasta arvopaperista ja sen liikkeeseenlaskijasta tulee esittää. Osatekijöiden numerointi ei välttämättä ole juokseva, sillä kaikkia sääntelyssä lueteltuja osatekijöitä ei ole esitettävä tässä tiivistelmässä.

Vaikka arvopaperin tai liikkeeseenlaskijan luonne edellyttäisi jonkin osatekijän sisällyttämistä tiivistelmään, on mahdollista, ettei kyseistä osatekijää koskevaa merkityksellistä tietoa ole lainkaan. Tällöin osatekijä on kuvattu lyhyesti ja sen yhteydessä mainitaan ”ei sovellu”.

Jakso A — Johdanto ja varoitukset		
A.1	Varoitus	Tätä tiivistelmää tulee pitää Listalleottoesitteen johdantona. Sijoittajan tulee perustaa kaikki päätöksensä sijoittaa arvopapereihin Listalleottoesitteen kokonaisuuteen. Jos tuomioistuimessa pannaan vireille Listalleottoesitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne, kantajana toimiva sijoittaja voi sovellettavan lainsäädännön mukaan joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan Listalleottoesitteen käännskustannuksista. Silmäasema vastaa siviilioikeudellisesti tästä tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epä johdonmukainen suhteessa Listalleottoesitteen muihin osiin tai jos tiivistelmässä ei anneta yhdessä Listalleottoesitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista näihin arvopapereihin.
A.2	Tiedot, jotka on annettava liikkeeseenlaskijan tai esitteen laatimisesta vastaavan henkilön suostumuksesta rahoitusvälittäjien esitteen käyttöön	Ei sovellu.

Jakso B — Liikkeeseenlaskija		
B.1	Virallinen nimi ja muu liike-toiminnassa käytetty toiminimi	Liikkeeseenlaskijan virallinen nimi ja liiketoiminnassa käytettävä toiminimi on Silmäasema Oyj.
B.2	Asuinpaikka/ oikeudellinen muoto/ sovellettava laki/ liikkeeseen-	Silmäaseman kotipaikka on Helsinki. Silmäasema on julkinen osakeyhtiö, joka on perustettu Suomessa ja jonka toimintaan sovelletaan Suomen lakia.

	laskijan perustamismaa	
B.3	Kuvaus liikkeeseen-laskijan tämänhetkisen toiminnan luonteeseen ja päätoimialoihin liittyvistä avaintekijöistä	Silmäasema on suomalainen yhtiö, joka tarjoaa näkemisen ja silmäterveyden tuotteita ja palveluita. Silmäaseman johdon näkemyksen mukaan Silmäasema on ainoa palveluntarjoaja Suomessa, jonka toiminta-ajatuksena on tarjota kaikki näkemisen ja silmäterveyden palvelut sekä optisen alan vähittäiskaupassa että silmäklinikkapalveluiden osalta yhtenäisen toimintamallin kautta. Silmäasema on johdon näkemyksen mukaan Suomen suurin yksityinen silmäleikkauksia tarjoava silmäsaarialatoimija¹, ja NÄE ry:n mukaan Silmäasema-ketju on toiseksi suurin optikkoketju 25,3 prosentin markkinaosuudellaan.² Silmäasema-ketjussa toimii noin tuhat ammattilaista, jotka tarjoavat optiset tuotteet, optikkopalvelut, silmä lääkäripalvelut, silmäkirurgiset palvelut ja silmälaboratoriopalvelut saman palvelukonseptin alla yksityisasiakkaille, yrityksille ja julkiselle sektorille. Silmäasema tarjoaa asiakkailleen optikon ja silmä lääkärin näöntutkimukset ja muun muassa optikon ajokorttitodistukset, silmä lääkärin todistukset ja läheteet jatkotoimenpiteisiin. Silmäasema raportoi liiketoimintansa kahden liiketoimintasegmentin alla: • Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentti, joka vastaa Silmäaseman optisen alan vähittäiskaupan liiketoiminnasta Silmäaseman optisen kaupan myymälöissä. Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmenttiin kuuluvat myös silmä lääkäreiden ja optikkojen vastaanottopalvelut sekä työnäköpalvelut; ja • Silmäklinikat-segmentti, joka vastaa Silmäaseman silmäsaarialapalveluista, jotka koostuvat silmä lääkäreiden ja optikkojen vastaanottopalveluista, silmätutkimuksista, silmien alueen pientoimenpiteistä, silmätautien hoidosta, silmäkirurgiasta sekä silmäluomileikkauksista. Silmäasema tarjoaa Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin tuotteita ja palveluita yhteensä 148 optisen kaupan myymälässä Suomessa, joista 125 on Silmäaseman suoraan omistamia ja 23 on Silmäasema-ketjuun kuuluvien itsenäisten Ketjuyrittäjien omistamia myymälöitä, jotka toimivat ketjutoimintamallilla. Tammikuussa 2017 toteutetun Tallinna Optika OÜ:n ("Tallinna Optika") osakekannan oston myötä Silmäasema on myös laajentanut toimintaansa uudelle markkina-alueelle Viroon, jossa Tallinna Optikalla on kahdeksan optisen kaupan myymälää. Lisäksi Silmäasema tarjoaa Silmäklinikat-segmentin silmäterveyden, silmäkirurgian ja silmäsairauksien hoitoon liittyviä tuotteita ja palveluita 13 silmäsaarialassa Suomessa. Silmä lääkäreiden ja optikkojen vastaanottopalveluita tarjotaan kaikissa Silmäaseman myymälöissä ja silmäsaarioissa. Silmäasema toimii monikanavaisen toimintamallin kautta siten, että asiakas voi kohdata Silmäaseman palvelut myymälöissä ja silmäsaarioissa sekä verkkokaupan ja muiden verkkopalveluiden kautta. Silmäaseman digitaaliseen palvelukonseptiin kuuluvat tämän Listalleottoesitteen päivämääränä ennen kaikkea mahdollisuus tehdä ajanvarauksia verkossa ja saada leikkausneuvontaa ja muuta neuvontaa sekä mahdollisuus ostaa piilolinssit ja niihin liittyviä tarvikkeita sekä aurinkolaseja verkkokaupassa. Silmäasema suunnittelee myös laajentavansa digitaaliseen palvelukonseptiin kuuluvia palveluita tulevaisuudessa.

¹ Johdon näkemys perustuu verkoston laajuuteen, silmäsaarialoiden ja niissä toimivien lääkäreiden määrään, leikkauksien määrään, liikevaihtoon sekä tarjottavien tuote- ja palvelunimikkeiden määrään.

² Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaus Q1–Q4/2016.

		Silmäaseman kaikki näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut yhdistävä toimintamalli ja siihen liittyvä erilaisten palveluiden ja tuotteiden helppo saavutettavuus mahdollistavat kattavan tuote- ja palveluvalikoiman tarjoamisen suurelle asiakaskunnalle useiden toimipaikkojen kautta. Monipuolinen ja laaja asiakasvirta luo kysyntää kaikkia Silmäaseman tarjoamia palveluita kohtaan. Silmäaseman näkemisen mukaan Yhtiön kyky tarjota laajasti erilaisia näkemisen ja silmäterveyden palveluita yhtenäisenä kokonaisuutena johdetun toimintamallin kautta on selkeä kilpailuetu verrattuna kilpailijoihin, jotka toimivat pääsääntöisesti vain joko optisen alan vähittäiskaupassa tai silmäklinikkamarkkinalla. Kattavan tuote- ja palveluvalikoiman myötä kullekin asiakkaalle voidaan tarjota hänelle parhaiten sopivaa näkemisen ratkaisua, ja asiakkaan on mahdollista saada tarvitsemansa näkemisen ja silmäterveyden ratkaisut alusta loppuun Silmäaseman ammattilaisten auttamana.
B.4a	Merkittävimmät viimeaikaiset suuntaukset	Kysyntä näkemisen ja silmäterveyden markkinalla perustuu pääasiallisesti terveydelliseen tai näköaistin parantamiseen liittyvään tarpeeseen. Valtaosa silmäsairauksista liittyy ikääntymiseen. Suomen väestö on Eurostatin mukaan yksi Euroopan nopeimmin ikääntyvistä.³ Näkemisen ja silmäterveyden markkinoiden kysynnän odotetaan kasvavan pitkällä aikavälillä ikääntyvän väestön myötä; näkö heikkenee ja silmätaudit yleistyvät ihmisen vanhetessa. Yli 70-vuotiaat ovat nopeiten kasvava ikäryhmä Suomessa.⁴ Ihmisten terveystietoisuus on ollut kasvussa viime vuosina, ja kulutus terveydenhuollon tuotteisiin ja palveluihin henkilöä kohden on yli kaksinkertaistunut Suomessa 2000-luvun alusta.⁵ Suomalaisten lisääntynyt panostus terveyteen ja hyvinvointiin näkyy myös optisen alan vähittäiskaupassa. Vuosina 2011–2016 silmälasien määrän henkilöä kohden vuotuinen keskimääräinen kasvu on ollut 2,9 prosenttia. Nykyisin suomalainen silmälasien käyttäjä omistaa keskimäärin useammat kuin kahdet silmälasit.⁶ Yksityinen palvelutuotanto on kasvanut Suomessa viime vuosien aikana. Vuosina 2000–2014 yksityisen sektorin tuottamien terveydenhuollon palveluiden keskimääräinen vuotuinen kasvu on ollut 7,2 prosenttia, mikä on ollut noin 2 prosenttiyksikköä korkeampaa kuin julkisen terveydenhuollon kasvu. Kasvava kiinnostus omasta terveydentilasta ja hyvinvoinnista on tukenut yksityisrahoitteisten terveyspalveluiden kasvua, sillä ihmisten valmius maksaa terveyspalveluista sekä heidän vaatimustasonsa tarjottavien palveluiden laadun suhteen ovat kasvaneet. Yksi suurimmista syistä sille, että ihmiset valitsevat yksityisen terveydenhoidon julkisen sektorin sijaan, on nopeampi pääsy hoitoon. Näköaisti on tullut entistä tärkeämmäksi ihmisille jokapäiväisessä elämässä lisääntyneen näyttöpäätetyöskentelyn ja mobiililaitteiden käytön myötä, eikä moni halua odottaa hoitoon pääsyä tai julkisen sektorin kriteerien täyttymistä.
B.5	Konserni	Silmäasema Oyj on Silmäasema-konsernin emoyhtiö. Konsernissa on yksi suoraan omistettu tytäryhtiö, Silmäasema Optiikka Oy. Silmäasema Sairaala Oy, Via Healthcare Group Oy ja Tallinna Optika OÜ ovat Silmäasema Oyj:n kokonaan omistaman Silmäasema Optiikka Oy:n kokonaan omistamia tytäryhtiöitä.
B.6	Suurimmat osakkeenomistajat	Intera Equity Partners II Oy:n hallinnoima rahasto Intera Fund II Ky (”Intera”) omisti Listalleottoesitteen päivämääränä yhteensä 68,0 prosenttia Silmäaseman osakekannasta, ja näin ollen Interalla oli Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:n mukainen määräysvalta Silmäasemassa. Jokainen Yhtiön Osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

³ Lähde: [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Population_age_structure_indicators_1_January_2015_\(%25\)_YB16.png](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Population_age_structure_indicators_1_January_2015_(%25)_YB16.png).

⁴ Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste.

⁵ Lähde: OECD Health Statistics 2016.

⁶ Lähde: Taloustutkimus, Silmälasien käyttötutkimus, 22.9.2016.

B.7	Valikoidut historialliset keskeiset taloudelliset tiedot	Silmäasema on laatinut ensimmäisen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisen konsernitilinpäätöksen 31.12.2016 päätyneeltä tilikaudelta. Silmäaseman ensimmäinen IFRS-konsernitilinpäätös sisältää vertailutiedot 31.12.2015 päätyneeltä tilikaudelta sekä avaavan IFRS-taseen siirtymäpäivältä 1.1.2015. Aikaisemmin Silmäasema on noudattanut konsernitilinpäätöksessään suomalaista tilinpäätösnormistoa (FAS). Alla esitettävät konsernitilinpäätöstiedot on johdettu tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetystä Silmäaseman IFRS-standardien mukaisesti laaditusta tilintarkastetusta konsernitilinpäätöksestä 31.12.2016 päätyneeltä tilikaudelta tilintarkastettuine vertailutietoineen 31.12.2015 päätyneeltä tilikaudelta ja siirtymäpäivältä 1.1.2015 sekä Silmäaseman tilintarkastamattomista IAS 34 -standardin mukaisesti laadituista konsernin osavuositiedoista 31.3.2017 päätyneeltä kolmen kuukauden jaksolta 31.3.2016 päätyneeltä kolmen kuukauden jaksoa koskevine vertailutietoineen. Lisäksi tietyt alla esitettävät konsernitilinpäätöstiedot 31.12.2015 päätyneeltä tilikaudelta perustuvat tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytettynä Silmäaseman tilintarkastettuun FAS:n mukaisesti laadittuun konsernitilinpäätökseen 31.12.2015 päätyneeltä tilikaudelta. Yhtiö on perustettu 2.6.2014, ja se hankki Silmäasema Optiikan omistukseensa osakekaupalla ("Osakekauppa") 22.8.2014, mistä johtuen Yhtiön konsernitilinpäätös vuodelta 2014 pitää sisällään Silmäaseman operatiivisen liiketoiminnan vain neljän kuukauden osalta. Listalleottoesitteen historiallisten taloudellisten tietojen vertailukelpoisuuden vuoksi alla esitettävät 31.12.2014 päätyneen tilikauden konsernituloslaskelma- ja rahavirtalaskelmatiedot on johdettu Silmäaseman konsernitilinpäätöstietojen sijaan tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetystä Silmäasema Optiikan tilintarkastetusta oikaistusta FAS:n mukaisesti laaditusta konsernitilinpäätöksestä. Osakekaupalla ei ollut vaikutusta Silmäaseman operatiiviseen liiketoimintaan, mutta sen johdosta Silmäaseman rahoitusrakenne muuttui ja Silmäasemaan syntyi merkittävä liikearvo. Silmäasema ei ole historiallisesti ennen IFRS-raportointiin siirtymistä raportoinut segmenttikohtaisia tietoja konsernitilinpäätöksissään. Tätä Listalleottoesitettä varten Silmäaseman liiketoiminta on raportoitu Yhtiön nykyisen segmenttijaon mukaisesti myös 31.12.2015 ja 31.12.2014 päätyneiltä tilikausilta FAS:n mukaisesti laadittuihin konsernitilinpäätöstietoihin perustuen. Tässä Listalleottoesitteessä esitetyt FAS:n mukaiset segmenttikohtaiset tiedot ovat tilintarkastamattomia.
-------------------	--	---

		2017 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 1.1.–31.12. (FAS) Silmä- asema Optiikka ¹ (tilintar- kastettu, oikaistu)
		(tilintarkastamaton)	(tilintarkastettu)	(tilintarkastettu)	(tilintarkastettu)	(tilintarkastettu)	(tilintarkastettu)
KONSERNIN TULOSLASKELMA JA LAAJA TULOSLASKELMA, tuhatta euroa							
Liikevaihto		29.651	24.405	101.345	93.314	84.955	76.163
Liiketoiminnan muut tuotot		29	1	41	149	1.058	722
Materiaalit ja palvelut		-13.220	-11.227	-44.748	-41.953	-34.954	-30.643
Henkilöstökulut		-7.740	-6.377	-24.832	-22.300	-21.973	-19.706
Liiketoiminnan muut kulut		-6.692	-4.900	-21.511	-18.757	-20.132	-18.668
Käyttökate		2.028	1.903	10.295	10.454	8.955²	7.868²
Poistot		-1.230	-1.075	-4.786	-3.822	-8.571	-3.874
Liikevoitto		798	828	5.508	6.632	383	3.995
Rahoitustuotot ja -kulut		-720	-1.121	-4.642	-4.089	-3.686 ³	-79
Voitto (tappio) ennen veroja		78	-293	867	2.543	-3.303	3.916
Tuloverot		-103	-11	-397	-874	-782	-1.101
Tilikauden voitto (tappio)		-25	-304	470	1.669	-4.085³	2.815⁴
Tilikauden laaja tulos		-25	-304	470	1.669	N/A	N/A
Tilikauden voiton (tappion) jakautuminen:							
Emoyhtiön omistajille		-25	-304	470	1.669	-4.085	2.793
Määräysvallattomille omistajille		-	-	-	-	-	23
Tilikauden voitto (tappio)		-25	-304	470	1.669	-4.085	2.815
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta (tappiosta) laskettu osakekohtainen tulos:							
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, euroa ⁵		0,00	-0,03	0,05	0,18	N/A	N/A
Osakekohtainen tulos, laimennettu, euroa ⁵		0,00	-0,03	0,05	0,18	N/A	N/A

¹ Yhtiö on perustettu 2.6.2014, ja se hankki Silmäasema Optiikan omistukseensa elokuussa 2014, mistä johtuen Yhtiön konsernitilinpäätös vuodelta 2014 pitää sisällään Silmäaseman operatiivisen liiketoiminnan vain neljän kuukauden osalta. Vertailukelpoisuuden parantamiseksi tässä taulukossa on esitetty Yhtiön vuoden 2014 konsernituloslaskelmatietojen sijaan Silmäasema Optiikan tuloslaskelmatiedot koko vuodelta 2014. Hankinnalla ei ollut vaikutusta Silmäaseman operatiiviseen liiketoimintaan.

² FAS:n mukainen käyttökate on laskettu lisäämällä FAS-tuloslaskelman liikevoittoon poistot. Oikaistut tiedot ovat tilintarkastamattomia.

³ Vuoden 2015 FAS-tilinpäätökseen kirjattu vähemmistön osuus (6 tuhatta euroa) on esitetty rahoituskulujen vähennyksenä vertailukelpoisuuden lisäämiseksi IFRS-tilinpäätöstietojen kanssa. Oikaistut tiedot ovat tilintarkastamattomia.

⁴ Vuoden 2014 FAS-tilinpäätöksen mukainen tilikauden voitto on esitetty ilman vähemmistön osuutta (-23 tuhatta euroa) vertailukelpoisuuden lisäämiseksi IFRS-tilinpäätöstietojen kanssa. Oikaistut tiedot ovat tilintarkastamattomia.

⁵ Osakekohtaista tulosta on oikaistu ylimääräisen yhtiökokouksen 22.5.2017 tekemän osakkeiden jakamista koskevan päätöksen vaikutuksen huomioon ottamiseksi. Osakkeiden jakamisessa osakkeenomistajat saivat kolme uutta osaketta kutakin omistamaansa osaketta kohden. Oikaistut tiedot ovat tilintarkastamattomia.

	2017 31.3. (IFRS) (tilintarkas- tamaton)	2016 (IFRS)	2015 31.12. (IFRS)	2014 ¹ (IFRS)
KONSERNIN TASE, tuhatta euroa				
Varat				
Pitkäaikaiset varat				
Aineelliset hyödykkeet	11.160	11.260	9.741	7.866
Aineettomat hyödykkeet	3.317	3.181	1.703	1.789
Liikearvo	59.586	55.290	48.358	48.273
Muut saamiset	-	-	36	39
Laskennalliset verosaamiset	566	475	186	748
Pitkäaikaiset varat yhteensä	74.629	70.206	60.024	58.715
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	7.688	5.934	4.552	3.601
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5.543	4.581	3.871	3.253
Kauden tuloverosaamiset	226	114	630	123
Rahavarat	9.149	7.118	3.237	7.648
Lyhytaikaiset varat yhteensä	22.606	17.747	12.289	14.624
Varat yhteensä	97.235	87.953	72.314	73.339
Oma pääoma ja velat				
Oma pääoma				
Osakepääoma	3	3	3	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5.868	5.868	5.668	5.569
Kertyneet voittovarot	16	-454	-2.123	-2.020
Tilikauden voitto (tappio)	-25	470	1.669	-
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	5.861	5.886	5.216	3.552
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	-	26
Oma pääoma yhteensä	5.861	5.886	5.216	3.578
Velat				
Pitkäaikaiset velat				
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	64.912	62.828	48.927	50.257
Koronvaihtosopimukset	211	269	190	192
Laskennalliset verovelat	591	590	276	196
Pitkäaikaiset velat yhteensä	65.714	63.686	49.393	50.645
Lyhytaikaiset velat				
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	5.040	2.723	2.864	6.549
Koronvaihtosopimukset	118	120	107	80
Ostovelat ja muut velat	19.871	15.145	14.622	12.001
Kauden tuloverovelat	631	395	113	486
Lyhytaikaiset velat yhteensä	25.660	18.382	17.705	19.116
Velat yhteensä	91.374	82.067	67.097	69.761
Oma pääoma ja velat yhteensä	97.235	87.953	72.314	73.339
¹ Tiedot perustuvat Silmäaseman 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta laadittuun ensimmäiseen IFRS-konsernitilinpäätökseen sisältyvään tilintarkastettuun avaavaan IFRS-taseeseen 1.1.2015.				
	2017 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (IFRS)
KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA, tuhatta euroa				
Liiketoiminnan rahavirrat				
Tilikauden voitto	-25	-304	470	1.669
Oikaisut:				
Poistot ja arvonalentumiset	1.230	1.075	4.786	3.771
Muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	-65	-	-93	-12
Rahoituskulut, netto	720	1.121	4.642	4.083
Tuloverot	103	11	397	874
Käyttöpääoman muutokset				
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-868	-560	-844	-647
Vaihto-omaisuuden muutos	-709	-959	-928	-866
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	4.300	3.288	2.552	1.377
Maksetut korot	-448	-427	-6.662	-1.665
Muut rahoituserät, netto	-94	-87	-314	-240
Maksetut tuloverot	-77	-269	282	-1.118
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta	4.068	2.889	4.286	7.226

		2017 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	2015 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)
	Investointien rahavirrat				
	Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	-812	-995	-2.977	-5.042
	Aineettomien hyödykkeiden hankinta	-312	-580	-1.492	-489
	Liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla	-4.700	-4.224	-6.664	-202
	Lainasaamisten takaisinmaksut	5	-	47	31
	Investointeihin käytetty nettorahavirta	-5.819	-5.799	-11.085	-5.702
	Rahoituksen rahavirrat				
	Osakkeiden liikkeeseenlasku	-	40	199	98
	Pitkäaikaisten lainojen nostot	3.940	4.416	62.289	293
	Lainojen takaisinmaksut	-	-1.006	-36.379	-5.274
	Osakaslainojen nostot	-	110	110	394
	Osakaslainojen takaisinmaksut	-	-	-14.704	-70
	Rahoitusleasingsopimuksiin perustuvat maksut	-157	-258	-835	-1.259
	Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa	-	-	-	-117
	Rahoitukseen käytetty nettorahavirta	3.783	3.302	10.680	-5.935
	Rahavarojen nettovähennys(-)/-lisäys	2.032	391	3.881	-4.411
	Rahavarat kauden alussa	7.118	3.237	3.237	7.648
	Rahavarat kauden lopussa	9.150	3.628	7.118	3.237
				2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 1.1.–31.12. (FAS)
				Silmäasema Optiikka (tilintarkastettu)	
	KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMATIEDOT, tuhatta euroa				
	Liiketoiminnan rahavirta			5.795	9.551
	Investointien rahavirta			-5.669	-7.113
	Rahoituksen rahavirta			-4.537	-4.166
	Rahavarojen muutos			-4.411	-1.728
	Rahavarat tilikauden alussa			7.648	8.322 ¹
	Rahavarat tilikauden lopussa			3.237	6.593
	¹ Sisältää sisäryhtiöfuusioiden kautta Silmäasema Optiikkaan tilikaudella 2014 tulleita rahavaroja yhteensä 2.126 tuhatta euroa.				
		2017 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu, ellei toisin ilmoitettu)	2015 1.1.–31.12. (FAS) (tilintarkastamaton)	2014 1.1.–31.12. (FAS) (tilintarkastamaton)
	KONSERNIN SEGMENTTIKOHTAISIA TIETOJA, tuhatta euroa				
	Liikevaihto				
	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	20.164	15.604	66.511	59.616
	Silmäklinikat	9.487	8.801	34.834	33.698
	Konserni yhteensä	29.651	24.405	101.345	93.314
	Oikaistu käyttökate				
	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	1.498	1.162	6.931	6.761
	Silmäklinikat	1.285	1.102	5.020	3.991
	Konserni yhteensä	2.783	2.263	11.951	10.753
	Käyttökate				
	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	1.117	850	6.373	6.559
	Silmäklinikat	1.284	1.056	4.838	3.991
	Kohdistamattomat	-373	-3	-916	-97
	Konserni yhteensä	2.028	1.903	10.295	10.454
				8.955	7.868

		Keskeisiä tunnuslukuja					
		Silmäasema esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja lisätietona sekä IFRS-standardien mukaisesti että FAS:n mukaisesti laadituissa konsernin tuloslaskelmissa, konsernin taseissa ja konsernin rahavirtalaskelmissa esitetyille tunnusluvuille. Silmäaseman näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkittävää Silmäasemaa koskevaa lisätietoa johdolle, sijoittajille, arvopaperimarkkina-analyytikoille ja muille tahoille Silmäaseman toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista ja ovat usein analyytikkojen, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämiä.					
		Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista tai IFRS:n mukaisesti määriteltäviä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina. Kaikki yhtiöt eivät laske vaihtoehtoisia tunnuslukuja yhdenmukaisella tavalla, ja siksi tässä Listalleottoesitteessä olevat vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden esittämien samannimisten tunnuslukujen kanssa					
		Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman keskeisiä tunnuslukuja ilmoitetuilla ajanjaksoilla:					
		2017 1.1.–31.3. tai 31.3. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. tai 31.12. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. tai 31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 1.1.–31.12. (FAS) Silmäasema Optiikka	
Tuhatta euroa, ellei toisin ilmoitettu		(Tilintarkastamaton, ellei toisin ilmoitettu)					
Liikevaihdon kasvu							
Liikevaihto	29.651	24.405	101.345 ¹	93.314 ¹	84.955 ¹	76.163 ¹	
Liikevaihdon kasvu, prosenttia	21,5 %	-	8,6 %	-	11,5 %	12,7 %	
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu ²	8,6 %	-	-1,1 %	-	2,3 %	5,6 %	
Ketjun liikevaihto	-	-	120.575	114.230	-	-	
Tuloslaskelman tunnusluvut							
Myyntikate	16.460	13.180	56.637	51.511	51.059	46.242	
Myyntikate, prosenttia	55,5 %	54,0 %	55,9 %	55,2 %	60,1 %	60,7 %	
Käyttökate	2.028	1.903	10.295 ¹	10.454 ¹	8.955	7.868	
Käyttökate, prosenttia	6,8 %	7,8 %	10,2 %	11,2 %	10,5 %	10,3 %	
Oikaistu käyttökate	2.783	2.263	11.951	10.753	9.253	8.063	
Oikaistu käyttökate, prosenttia	9,4 %	9,3 %	11,8 %	11,5 %	10,9 %	10,6 %	
Liikevoitto	798	828	5.508 ¹	6.632 ¹	383 ¹	3.995 ¹	
Liikevoitto, prosenttia	2,7 %	3,4 %	5,4 %	7,1 %	0,5 %	5,2 %	
Oikaistu liikevoitto	1.553	1.189	7.164	6.930	6.482	5.875	
Oikaistu liikevoitto, prosenttia	5,2 %	4,9 %	7,1 %	7,4 %	7,6 %	7,7 %	
Taseen tunnusluvut							
Nettovelat	60.803	53.755	58.432 ¹	48.554 ¹	-	-	
Nettovelat / Oikaistu käyttökate	4,9	5,9	4,9	4,5	-	-	
Nettovelkaantumisaste (gearing), prosenttia	1.037,5 %	1.085,4 %	992,8 %	930,8 %	-	-	
Omavaraisuusaste, prosenttia	6,2 %	6,2 %	6,8 %	7,3 %	-	-	
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), prosenttia	1,1 %	1,4 %	8,6 %	11,3 %	-	-	
Oman pääoman tuotto (ROE), prosenttia	-0,4 %	-6,0 %	8,5 %	38,0 %	-	-	
Käyttöpääoma	-6.430	-7.589	-4.471	-3.841	-	-	
Investoinnit							
Operatiiviset investoinnit	-1.123	-1.575	-4.468	-5.531	-	-	
Yrityskaupainvestoinnit	-4.700	-4.224	-6.664	-202	-	-	
Investoinnit yhteensä	-5.824	-5.799	-11.132	-5.733	-	-	

	2017 1.1.–31.3. tai 31.3. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. tai 31.12. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. tai 31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 1.1.–31.12. (FAS) Silmäasema Optiikka
Tuhatta euroa, ellei toisin ilmoitettu						
(Tilintarkastamaton, ellei toisin ilmoitettu)						
Rahavirta						
Liiketoiminnan kassavirta	4.068	2.889	4.286 ¹	7.226 ¹	-	-
Operatiivinen vapaa kassavirta						
Kassavirta	3.628	2.097	6.606	4.787	-	-
Vapaa kassavirta	-1.073	-2.127	-58	4.585	-	-
Kassavirtasuhte	178,9 %	110,2 %	64,2 %	45,8 %	-	-
Henkilöstö						
FTE - omat työntekijät ³	615	496	533	475	-	-
Henkilöstö - koko ketju	1.025	942	958	953	-	-
Toimipaikat (kpl)						
Myymälät - omat	127	96	107	89	-	-
Myymälät - ketju	28	39	33	39	-	-
Silmäklinikat	13	13	13	12	-	-
Koko ketju	168	148	153	140	-	-
Myynnin volyymi (kpl) - omat toimipaikat						
Näöntarkastukset ja tutkimukset	-	-	311.487	264.792	-	-
Taittovirheleikkaukset	-	-	9.061	7.964	-	-
Kaihileikkaukset	-	-	6.595	6.493	-	-
Muut leikkaukset	-	-	2.938	2.164	-	-
Myydyt silmälasit	46.818	32.571	136.699	123.445	-	-
Myydyt aurinkolasit	16.640	10.360	55.181	51.684	-	-
¹ Tilintarkastettu.						
² Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu on yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu. Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta avaamiskuukausi mukaan lukien auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.						
³ FTE - omat työntekijät -tiedoissa on ilmoitettu Yhtiön omien työntekijöiden lukumäärä tilikauden lopussa kokoaikaisiksi muutettuna.						
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet						
Liikevaihdon kasvu						
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu	=	Yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu. Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta avaamiskuukausi mukaan lukien auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.				
Ketjun liikevaihto						
Ketjun liikevaihto	=	Silmäasema-ketjun liikevaihto lasketaan Silmäasema-konsernin liikevaihdon ja Ketjuyrityiltä kerättyjen liikevaihtotietojen yhteenlaskettuna summana. Koko ketjun liikevaihdossa Silmäasema-konserni on esitetty IFRS-lukuna ja Ketjuyrityjien liikevaihto FASin mukaisesti.				
Tuloslaskelman tunnusluvut						
Myyntikate	=	Liikevaihto + Liiketoiminnan muut tuotot – Materiaalit ja palvelut				
Oikaistu käyttökate	=	Käyttökate – Oikaisut				
Käyttökate	=	Liikevoitto + Poistot				
Oikaistu liikevoitto, IFRS	=	Liikevoitto – Oikaisut				
Oikaistu liikevoitto, FAS	=	Liikevoitto – Oikaisut – Liikearvon ja konserniliikearvon poistot				
Oikaisut	=	Oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät päättäneitä työsuhteita koskeviin poikkeuksellisiin maksuihin, kansainvälistymiskonseptin rakentamisen kuluihin, konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakuluihin, liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakuluihin ja				

		Myydyt silmälasit = Omissa myymälöissä myydyt silmälasit Myydyt aurinkolasit = Omissa myymälöissä myydyt aurinkolasit Myyntin volyymi (kpl) - ketju Myydyt silmälasit (ketju) = Silmäasema-ketjun myydyt silmälasit; Ketjuyrittäjien osuus perustuu osittain arvioon Myydyt aurinkolasit (ketju) = Silmäasema-ketjun myydyt aurinkolasit; Ketjuyrittäjien osuus perustuu osittain arvioon ¹ Kauden alkamispäivän ja päättymispäivän keskiarvo. Yhtiön näkemyksen mukaan yllä tarkastellun ajanjakson ja tämän Listalleottoesitteen päiväämän välisenä aikana sen taloudellisessa asemassa ja tuloksessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.
B.8	Valikoidut pro forma -muotoisiksi yksilöidyt taloudelliset tiedot	Ei sovelleta; Yhtiön toiminnassa ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia muutoksia, jotka edellyttäisivät pro forma -muotoisten taloudellisten tietojen esittämistä.
B.9	Tulosennuste ja -arvio	<i>Tämä kohta "Tulosennuste ja -arvio" sisältää tulevaisuutta koskevia lausumia. Tulevaisuutta koskevat lausumat eivät ole takuita tulevasta kehityksestä, ja Silmäaseman toteutuneet tulokset saattavat poiketa olennaisesti tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitetyistä tai niistä pääteltävistä tuloksista johtuen monista tekijöistä. Silmäasema kehottaa Silmäaseman osakkeenomistajia suhtautumaan varauksella tällaisiin tulevaisuutta koskeviin lausumiin, jotka pätevät ainoastaan tämän Listalleottoesitteen päivämääränä.</i> Silmäasema odottaa liikevaihtonsa kasvavan kuluvana vuonna edellistä vuotta vahvemmin ja oikaistun käyttökateprosenttinsa paranevan. Vuonna 2016 Silmäaseman liikevaihdon kasvu oli 8,6 prosenttia ja oikaistu käyttökateprosentti 11,8 prosenttia. Silmäaseman tulosennuste perustuu Yhtiön johdon arvioihin ja oletuksiin Yhtiön liikevaihdon, käyttökateprosentin ja toimintaympäristön kehityksestä. Tulosennuste perustuu vertailukelpoisen liiketoiminnan volyymien kasvuun sekä vuonna 2016 ja 2017 tehdyistä yrityskaupoista ja uusista myymäläavauksista tulevaan kasvuun. Vertailukelpoisen optisen kaupan liikevaihdon odotetaan kasvavan yleisen taloustilanteen kohenemisen ja kuluttajaluottamuksen nousun vauhdittamana. Sairaala-verkoston leikkaus- ja toimenpidevolyyymien odotetaan kasvavan edellisvuodesta. Silmäasema voi vaikuttaa liikevaihdon ja käyttökateprosentin kehitykseen ketjujohtamisella, kysyntälähtöisellä tuote- ja palvelutarjonnalla sekä jatkuvalla kustannusseurannalla. Silmäaseman vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevat tekijät liittyvät pääasiassa kilpailijoiden toimintaan, yleiseen talouskehitykseen ja kuluttajaluottamukseen, jotka voivat vaikuttaa kuluttajakysyntään molempien segmenttien osalta. Silmäaseman vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella ovat myös muut toimialaan ja liiketoimintaan liittyvät yleiset riskitekijät sekä julkisen sektorin muun muassa palvelusetelien käyttöön ja ulkoistuksiin liittyvät päätökset.
B.10	Tilintarkastuskertomuksessa esitetyt muistutukset	Ei sovelleta; tilintarkastuskertomukset eivät sisällä muistutuksia.

B.11	Käyttöpääoman riittävyys	Ei sovelleta; Yhtiön johdon käsityksen mukaan Yhtiöllä on riittävästi käyttö-pääomaa kattamaan Yhtiön nykyiset tarpeet tämän Listalleottoesitteen päivämäärää seuraavien 12 kuukauden ajaksi.
-------------	---------------------------------	---

Jakso C — Arvopaperit		
C.1	Arvopapereiden tyyppi ja laji	Tarjottavat Osakkeet ovat arvo-osuusmuotoisia. Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka ISIN-koodi on FI4000243399. Sekä Listautumisannissa liikkeeseen laskettavat Uudet Osakkeet että Listautumisannissa myytävät vanhat Myyntiosakkeet vastaavat Silmäaseman olemassa olevaa osakelajia.
C.2	Arvopapereiden liikkeeseenlaskun valuutta	Listautumisannin valuutta on euro.
C.3	Osaketiedot	Tämän Listalleottoesitteen päivämääränä Yhtiön Osakkeiden lukumäärä on 9.149.748. Kaikki Osakkeet on täysin maksettu. Yhtiön Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.
C.4	Arvopapereihin liittyvät oikeudet	Tarjottaviin Osakkeisiin liittyvät oikeudet sisältävät muun muassa etuoikeuden merkitä uusia Osakkeita Yhtiössä, oikeuden osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää yhtiökokouksessa äänioikeutta, oikeuden osinkoon ja muuhun varojenjakoan ja oikeuden vaatia osakkeidensa lunastusta käypään hintaan osakkeenomistajalta, joka omistaa yli 90 prosenttia kaikista osakkeista ja äänistä Silmäasemassa, sekä muut osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen) mukaiset yleiset oikeudet. Tarjottavat Osakkeet tuottavat täydet osakkeenomistajan oikeudet Yhtiössä siitä lähtien, kun Tarjottavat Osakkeet on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin ("Kaupparekisteri") sekä Yhtiön osaksluetteloon arviolta 8.6.2017. Tarjottavat Osakkeet oikeuttavat myös Yhtiön jakamaan täyteen osinkoon ja muuhun varojenjakoan yhtenevästi Yhtiön muiden Osakkeiden kanssa.
C.5	Arvopapereiden vapaata luovutettavuutta koskevat rajoitukset	Listalleottoesitteen päivämääränä Yhtiön yhtiöjärjestyksessä on lunastus- ja suostumuslausekkeet. Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous on 22.5.2017 päättänyt poistaa nämä lausekkeet yhtiöjärjestyksestä. Niiden poistaminen ilmoitetaan rekisteröitäväksi Kaupparekisteriin vasta Silmäaseman hallitukselle samassa ylimääräisessä yhtiökokouksessa annetun osakeantivaltuutuksen perusteella Listautumisannissa annettavien Uusien Osakkeiden rekisteröitäväksi ilmoittamisen kanssa tai välittömästi sitä ennen. Mikäli osakeantivaltuutuksen perusteella annettavat Uudet Osakkeet ilmoitetaan rekisteröitäväksi useammassa kuin yhdessä erässä, ilmoitetaan yhtiöjärjestyksen lunastus- ja suostumuslausekkeiden poistaminen rekisteröitäväksi ensimmäisen tällaisen Uusien Osakkeiden rekisteröintiä koskevan ilmoituksen tekemisen yhteydessä tai välittömästi sitä ennen. Osatekijässä E.5 on kuvattu Osakkeita koskevat myynninrajoitussopimukset.
C.6	Ottaminen kaupankäynnin kohteeksi	Yhtiö tulee jättämään listalleottohakemuksen Helsingin Pörssiin Osakkeiden ottamiseksi julkisen kaupankäynnin kohteeksi kaupankäyntitunnuksella SILMA. Osakkeet otetaan Helsingin Pörssissä julkisen kaupankäynnin kohteeksi prelistalla arviolta 9.6.2017 ja pörssilistalla arviolta 13.6.2017.

C.7	Osingonjako-periaatteet	Silmäaseman keskipitkän aikavälin tavoitteena osingonmaksun osalta on, että Yhtiö harjoittaa aktiivista osinkopolitiikkaa, joka on sidottu tilikauden taloudelliseen tulokseen ja käsillä oleviin kasvuinvestointimahdollisuuksiin. Yhtiön hallitus arvioi jaettavan osingon ja Silmäaseman kasvuun sijoitettavien varojen määrän välisen tasapainon vuosittain ja tekee tämän arvion perusteella esityksen jaettavan osingon määrästä. Listalleottoesitteen päivämääränä Yhtiön Rahoitussopimuksessa⁷ on osingonjakokiello. Listautumisen jälkeen Yhtiö voi Rahoitussopimuksen sisältämien tavanomaisten ehtojen täytyessä jakaa osakeyhtiölain mukaisen vähemmistöosingon. Mikäli Yhtiön Rahoitussopimuksessa määriteltyjen nettovelkojen ja käyttökatteen suhde on Listautumisen jälkeen 3,00:1 tai tätä pienempi (laskettuna viimeisimmän Rahoitussopimuksen mukaisen 12 kuukauden pituisen testausjakson perusteella, ikään kuin Osakeannista saatavia varoja olisi kyseisen jakson viimeisenä päivänä käytetty velkojen ennakkoiseen takaisinmaksuun, ja ottaen huomioon kyseisen jakson jälkeen toteutetut yritys- ja liiketoimintakaupat), osingonjakorajoitus poistuu kokonaisuudessaan, eikä Rahoitussopimus rajoita Yhtiön osingonjakoa, vaikka edellä mainittu suhde myöhemmin ylittäisi suhteen 3,00:1. Rahoitussopimuksen mukaisesti kovenanttilaskennassa käyttökatteesta oikaistaan poikkeukselliset erät ja nettovelkoihin ei lueta osakas- tai konsernilainoja. Vaikka osinkopolitiikan muuttaminen ei ole suunnitteilla, ei voida taata, että osinkoa tai pääoman palautusta todella maksetaan tulevaisuudessa, eikä takeita voida myöskään antaa minään tietynä vuonna maksettavien osinkojen tai pääoman palautuksen määrästä.
-----	--------------------------------	---

Jakso D — Riskit		
D.1	Liikkeeseen-laskijalle ja sen toimialalle ominaiset riskit	Yhtiön liikkeeseenlaskijana ja sen toimintaympäristöön ja liiketoimintaan sekä Listautumisantiin ja siinä Tarjottaviin Osakkeisiin liittyy riskitekijöitä. Yhtiön liikkeeseenlaskijana ja sen toimintaympäristöön ja liiketoimintaan liittyviä riskitekijöitä on lueteltu jäljempänä. Tämä luettelo ei ole tyhjentävä, ja myös riskit tai epävarmuustekijät, joista Yhtiö ei tällä hetkellä ole tietoinen tai joita se juuri nyt pitää epäolennaisina, saattavat myös vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, tulokseen ja taloudelliseen asemaan tai Yhtiön tehtyyn sijoitukseen. Silmäaseman toimintaympäristöön liittyviä riskejä • Yleinen heikko taloudellinen kehitys Suomessa ja kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden häiriöt voivat vaikuttaa välillisesti haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen. • Silmäaseman toimintaan sovellettavassa sääntelyssä saattaa tapahtua muutoksia, joilla on haitallinen vaikutus Silmäasemaan. • Poliittinen päätöksenteko ja Sote-uudistus saattavat aiheuttaa vaikeasti ennakoitavia muutoksia toimialalla. • Kilpailutilanteessa tapahtuvat esimerkiksi julkisen terveydenhuollon päätöksentekoon, Sote-uudistuksen valinnanvapaujärjestelmään, Silmäasemaan ja Silmäaseman kilpailijoihin liittyvät muutokset saattavat vaikuttaa haitallisesti Silmäaseman kannattavuuteen ja kasvumahdollisuuksiin. • Toimintamallien muutoksiin ja teknologian kehitykseen sekä näistä mahdollisesti aiheutuvaan Silmäaseman toimialan kehitykseen

⁷ ”Rahoitussopimus” tarkoittaa OP Yrityspankin 23.9.2016 tiettyjen Silmäasema-konsernin yhtiöiden kanssa solmimaa yhteensä 70,0 miljoonan euron suuruista rahoitusta koskevaa rahoitussopimusta.

		sopeutumisessa epäonnistuminen voi heikentää Silmäaseman kilpailuasemaa. Silmäaseman liiketoimintaan liittyviä riskejä • Silmäasema ei välttämättä pysty toteuttamaan strategiaansa odotetulla tavalla. • Laajeneminen vaatii sopeuttamista ja investointeja, jotka eivät välttämättä pysty luomaan tarpeeksi tuottoja lisääntyneiden kustannusten kattamiseksi. • Keskitetyn ketjuohjauksen, markkinoinnin sekä tuote- ja palveluvalikoiman johtamisessa ja kehittämisessä ilmenevät ongelmat voivat vaikuttaa myynnin määrään. • Silmäasema on riippuvainen Silmäaseman avainhenkilöistä, muista työntekijöistä sekä Ammatinharjoittajalääkäreistä ja Oman Yhtiönsä Kautta Toimivista Lääkäreistä. • Silmäaseman menestys riippuu sen maineesta, jonka mahdollisella vahingoittumisella voisi olla epäedullinen vaikutus Silmäaseman asiakaskuntaan ja Silmäaseman kykyyn pitää palveluksessaan avainhenkilöstöä. • Silmäaseman liiketoiminta on riippuvainen asianmukaisten toimilupien sekä viranomais- tai muiden keskeisten hyväksyntöjen saamisesta ja voimassaolosta. • Silmäaseman taloushallinnolliset ja toiminnanohjauksen tietojärjestelmät voivat vaatia kehittämistä ja uudistamista liiketoiminnan kasvaessa. • Yrityskauppoihin ja ostettujen toimintojen integroimiseen Suomessa ja ulkomailla saattaa liittyä epävarmuustekijöitä ja piileviä vastuita. • Silmäasema saattaa joutua tulevaisuudessa tekemään liikearvon alaskirjauksia. • Silmäaseman menestys riippuu Yhtiön kyvystä johtaa ja kehittää monikanava-asiointiaan tehokkaasti. • Silmäaseman toimitusketjun häiriöt saattavat aiheuttaa viivästyksiä ja muita ongelmia tuotteiden ja palveluiden saatavuudessa. • Silmäaseman todellinen liiketoiminnan tulos voi olennaisesti poiketa tässä Listalleottoesitteessä esitetyistä taloudellisista tavoitteista ja tulevaisuudennäkyistä. • Silmäasema pystyy vaikuttamaan sopimuskumppaneidensa toimintaan vain rajallisesti. • Oikeudenkäynnit, välimiesmenettelyt ja hallintomenettelyt voivat vaikuttaa epäedullisesti Silmäaseman kannattavuuteen ja maineeseen. • Silmäasema saattaa menettää palveluseteliäsiakkaita, jos se ei enää täytä Palvelusetelilain mukaisia vaatimuksia tai jos kunnat vähentävät palvelusetelien hyödyntämistä. • Silmäasema saattaa epäonnistua julkisten hankintojen kilpailutuksissa tai ulkoistussopimusten mukaisten velvoitteiden suorittamisessa, ja kilpailutuksiin saattaa liittyä oikeudenkäyntejä. • Mahdolliset työtaistelutoimenpiteet ja muut työehtoriidat voivat vahingoittaa Silmäaseman mainetta ja heikentää sen kannattavuutta. • Silmäasema on riippuvainen sairaalalaitteidensa sekä teknisten operointi- ja tutkimusvälineidensä keskeytyksettömästä toimivuudesta ja saatavuudesta. • Silmäasema on riippuvainen käyttämiensä tietojärjestelmien keskeytyksettömästä toimivuudesta ja saatavuudesta. • Tietosuojan ja tietoturvaan liittyvät riskit saattavat toteutuessaan vaikuttaa haitallisesti Silmäaseman tulokseen ja maineeseen. • Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosesseihin liittyy riskejä, jotka saattavat vaikuttaa haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan.
--	--	---

		- Silmäaseman vakuutusturva saattaa osoittautua riittämättömäksi. - Ketjutoimintamalliin liittyy riskejä Ketjuyrittäjien toiminnan ja mahdollisen irtautumisen osalta. - Veroriskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. - Silmäaseman liiketoiminnot ovat riippuvaisia Silmäaseman solmimista vuokrasopimuksista ja tilojen hallintaoikeudesta sekä saatavuudesta. ”IFRS 16 – Vuokrasopimukset” -standardin käyttöönoton johdosta Silmäasema joutuu muuttamaan tilinpäätöksen laadintaperiaatteitaan sekä saattaa joutua oikaisemaan julkaisemiaan konsernitalinpäätöksiä ja muuttamaan liiketoiminnan toimintatapaansa. Silmäaseman rahoitukseen liittyviä riskejä - Silmäasema ei välttämättä tulevaisuudessa kykene varmistamaan riittävää rahoitusta tai noudattamaan lainajärjestelyjensä kovenanteja, ja lisäksi Silmäaseman velkaantuneisuus saattaa vaikuttaa epäedullisesti Silmäaseman liiketoimintaan ja taloudelliseen asemaan. - Korkojen nousu lisää Silmäaseman rahoituskustannuksia. - Vastapuoli- ja luottoriskien toteutuminen voi vaikuttaa epäedullisesti Silmäaseman liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. - Holding-yhtiönä toimiva Silmäasema on riippuvainen tytäryhtiöidensä operatiivisen toiminnan kautta saaduista tuloista ja kassavirrasta.
D.3	Arvopapereille ominaiset riskit	Yhtiön liikkeeseenlaskijana ja sen toimintaympäristöön ja liiketoimintaan sekä Listautumisasiin ja siinä Tarjottaviin Osakkeisiin ja Yhtiön Listautumiseen liittyy riskitekijöitä. Listautumisasiin, Listautumisannissa liikkeeseen laskettaviin Osakkeisiin ja Yhtiön Listautumiseen liittyviä riskitekijöitä on lueteltu jäljempänä. Tämä luettelo ei ole tyhjentyvä, ja myös riskit tai epävarmuustekijät, joista Yhtiö ei tällä hetkellä ole tietoinen tai joita se juuri nyt pitää epäolennaisina, saattavat myös vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, tulokseen ja taloudelliseen asemaan tai Yhtiön tehtyyn sijoitukseen. Yhtiön Osakkeisiin ja Listautumiseen liittyviä riskejä - Silmäaseman osakkeiden markkinahinta tai likviditeetti saattaa vaihdella huomattavasti. - Osakkeenomistajille tulevaisuudessa mahdollisesti jaettavasta osingosta tai maksettavasta pääomanpalautuksesta ei ole takeita. - Listautuminen aiheuttaa Silmäasemalle lisäkustannuksia. - Silmäaseman suurimpien osakkeenomistajien etu ei välttämättä ole yhtenevä muiden osakkeenomistajien edun kanssa. - Merkittävä osakkeenomistaja saattaa myydä huomattavan osan omistuksistaan, millä voi olla negatiivinen vaikutus Silmäaseman osakkeiden kurssiin ja mikä voi johtaa muihin Silmäaseman kannalta haitallisiin vaikutuksiin. - Merkinnät ovat peruuttamattomia. - Listautumisasiin ja mahdollisiin tuleviin osakeanteihin osallistumattoman osakkeenomistajan omistus laimentuu. - Silmäaseman Listautuminen ei välttämättä onnistu odotetusti. - Silmäaseman Listautuminen aiheuttaa Silmäasemalle uusia, pörssiyhtiönä toimimiseen liittyviä velvoitteita. - Järjestämissopimukseen liittyvät ehdot voivat johtaa Listautumisannin epäonnistumiseen. - Tietyt ulkomaiset osakkeenomistajat eivät välttämättä kykene käyttämään merkintäoikeuksiaan. - Sijoittajat, joiden viitevaluutta on muu kuin euro, altistuvat Osakkeisiin sijoittaessaan tietyille valuuttariskeille.

Jakso E — Tarjous		
E.1	Kokonaisnetto- tuotot ja kokonaiskustan- nukset	Ks. Osatekijä E.2a
E.2a	Listautumisen syyt ja varojen käyttö ja arvioidut kokonaisnetto- velat	Listautumisen syyt Pörssilistauksen odotetaan parantavan Silmäaseman tunnettuutta sen nykyisten ja potentiaalisten uusien asiakkaiden, yhteistyökumppaneiden ja työntekijöiden keskuudessa. Listautumisanti mahdollistaa Yhtiön pääsyn pääomamarkkinoille, sen omistuspohjan laajenemisen ja Osakkeiden likviditeetin lisääntymisen. Lisäksi Listautumisanti tarjoaa nykyisille osakkeenomistajille mahdollisuuden käydä kauppaa osakkeillaan markkinaehtoisesti. Osakkeiden pörssilistaus antaa Yhtiölle myös mahdollisuuden tarjota avainhenkilöilleen markkinapohjaisia kannustinjärjestelmiä ja vahvistaa työnantajamielikuvaa. Hankittavien varojen käyttö Myyjät saavat Osakemyynnistä noin 21,4 miljoonan euron bruttovarat (laskettuna käyttämällä Alustavan Hintavälin keskikohtaa ja olettaen että Myyjät myyvät enimmäismäärän Myyntiosakkeita eikä Lisäosakeoptiota käytetä). Myyjät odottavat maksavansa noin 1,0 miljoonaa euroa palkkioita Listautumisannin yhteydessä (laskettuna käyttämällä Alustavan Hintavälin keskikohtaa). Silmäasema pyrkii keräämään Osakeannilla noin 35,0 miljoonan euron bruttovarat tarjoamalla Uusia Osakkeita merkittäväksi. Liikkeeseen laskettavien Uusien Osakkeiden määrä määräytyy Lopullisen Merkintähinnan perusteella. Yhtiö laskisi liikkeeseen 5.077.464 Uutta Osaketta olettaen, että Uusien Osakkeiden merkintähinta on Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Silmäaseman hallituksen jäsenet sekä Silmäaseman työsuhteessa olevat työntekijät, Itsenäiset Lääkärit, Ammatinharjoittajaoptikot ja Ketjuyritykset merkitsevät 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla. Silmäasema arvioi sen maksettavaksi tulevien Listautumisantiin liittyvien palkkioiden ja kulujen määrän olevan noin 4,0 miljoonaa euroa, minkä seurauksena Silmäasema arvioi saavansa Osakeannista noin 31,0 miljoonaa euroa nettovaroja. Silmäasema arvioi sen ja Myyjien maksettaviksi tulevien Listautumisantiin liittyvien palkkioiden ja kulujen yhteismäärän olevan noin 5,0 miljoonaa euroa. Yhtiö ei saa mitään osuutta Myyjien Listautumisannissa myymistä olemassa olevista Myyntiosakkeista saatavista varoista. Yhtiö ja Myyjät maksavat Pääjärjestäjälle Järjestämissopimuksen⁸ mukaiset yhteenlasketut myynti- ja järjestelypalkkiot. Osakeannilla hankittavat varat on tarkoitus käyttää Yhtiön kasvustrategian tukemiseen ja Yhtiön pääomarakenteen vahvistamiseen, sisältäen Yhtiön pankkilainojen osittaisen takaisinmaksun sekä osakslainojen pääoman ja kertyneiden korkojen takaisinmaksun. Rahoitussopimus edellyttää Osakeannista saatavia varoja käytettävän lainojen ennenaikaiseen takaisinmaksuun siten, että nettovelkojen ja käyttökatteen suhde laskee tasolle 3,00:1 tai tämän alle, ei kuitenkaan enempää kuin 75 prosenttia Osakeannista saatavista varoista. Yhtiö tulee maksamaan pankkilainojaan takaisin Osakeannista saatavilla varoilla 24,0 miljoonaa euroa. Tämän Listalleottoesitteen päivämääränä osakslainojen ja niiden korkojen arvioitu takaisinmaksettava kokonaismäärä on noin 7,5 miljoonaa euroa (sisältäen kertyneet ja maksamatta olevat korot, noin 0,4 miljoonaa euroa).

⁸ ”Järjestämissopimus” tarkoittaa järjestämissopimusta, jonka Yhtiö odottaa, että se tulee arviolta 8.6.2017 yhdessä Interan kanssa solmimaan Järjestäjien kanssa.

E.3	Listautumisannin ehdot	<i>Jäljempänä termillä "merkintä" tarkoitetaan sijoittajan antamaa tarjousta tai sitoumusta Listautumisannissa eikä merkitystä ole sillä, onko sijoittaja tarjoutunut tai sitoutunut ostamaan Myyntiosakkeita tai merkitsemään Uusia Osakkeita. Vastaavasti termit "merkittäjä", "merkintäaika", "merkintäpaikka", "merkintähinta", "merkintätarjous" ja "merkintäsitoumus" (ja muut vastaavat termit) viittaavat sekä Osakeantiin että Osakemyyntiin.</i> Listautumisanti koostuu Osakeannista ja Osakemyynnistä (määritelty jäljempänä ja yhdessä "Listautumisanti"). Osakeannilla Silmäasema Oyj pyrkii keräämään noin 35,0 miljoonan euron bruttovarat tarjoamalla Yhtiön uusia osakkeita ("Uudet Osakkeet") merkittäväksi ("Osakeanti"). Lisäksi Intera Fund II Ky ja tietyt muut Yhtiön olemassa olevat osakkeenomistajat (yhdessä Interan kanssa "Myyjät") tarjoavat alustavasti enintään 3.100.000 Yhtiön olemassa olevaa osaketta ("Myyntiosakkeet" ja yhdessä Uusien Osakkeiden kanssa "Tarjottavat Osakkeet") ostettavaksi ("Osakemyynti"). Listautumisannissa Yhtiön osakkeita ("Osakkeet") tarjotaan institutionaalisille sijoittajille private placement -järjestelyissä Suomessa ja kansainvälisesti ("Instituutioanti"), yksityishenkilöille ja yhteisöille Suomessa ("Yleisöanti") sekä Silmäaseman hallituksen jäsenille, kaikille Silmäaseman työntekijöille, jotka ovat suorassa työsuhteessa Silmäasemaan merkintäajan päättymiseen 6.6.2017 saakka, Silmäaseman muille kuin työsuhteessa toimiville itsenäisille ammatinharjoittajalääkäreille ("Ammatinharjoittajalääkärit") ja yhtiömuodossa oman yhtiönsä kautta toimiville lääkäreille ("Oman Yhtiönsä Kautta Toimivat Lääkärit", yhdessä Ammatinharjoittajalääkäreiden kanssa "Itsenäiset Lääkärit"), Silmäasemalla itsenäisinä ammatinharjoittajina toimiville optikoille ("Ammatinharjoittajaoptikot") ja Silmäaseman ketjuyrityksille ("Ketjuyritykset") ("Henkilöstöanti"). Henkilöstöannissa tarjotaan ainoastaan Uusia Osakkeita ja Henkilöstöannin merkintähintaan sovelletaan jäljempänä kuvattua alennusta. Henkilöstöantiin osallistuvien Itsenäisten Lääkäreiden, Ammatinharjoittajaoptikkojen ja Ketjuyrityksien saama alennus Uusien Osakkeiden käyvästä hinnasta ei kuitenkaan ole miltään osin verovapaa etu tuloverolain (1535/1992, muutoksineen) 4 luvun 66 §:n henkilöstöantia koskevan säännöksen nojalla. Instituutioannin merkintäaika alkaa 29.5.2017 kello 10 ja päättyy viimeistään 8.6.2017 kello 12. Yleisöannin merkintäaika alkaa 29.5.2017 kello 10 ja päättyy viimeistään 6.6.2017 kello 16. Henkilöstöannin merkintäaika alkaa 29.5.2017 kello 10 ja päättyy viimeistään 6.6.2017 kello 16. Yhtiön hallituksella ja Myyjien puolesta toimivalla Interalla on yhteisellä päätöksellä ylikysyntätilanteessa oikeus keskeyttää Listautumisanti aikaisintaan 5.6.2017 kello 16.00. Instituutio-, Yleisö- ja Henkilöstöanti voidaan keskeyttää toisistaan riippumatta. Instituutio-, Yleisö- ja Henkilöstöanti voidaan keskeyttää, vaikka sen osalta ei ole ylikysyntätilannetta. Mahdollisesta keskeyttämisestä tiedotetaan pörssitiedotteella. Yhtiön hallituksella ja Myyjien puolesta toimivalla Interalla on yhteisellä päätöksellä oikeus pidentää Listautumisannin merkintäaikoja. Mahdollinen Instituutio-, Yleisö- ja Henkilöstöannin tai jonkin niistä merkintäajan pidennys julkistetaan pörssitiedotteella, josta ilmenee merkintäajan uusi päättymisajankohta. Kaikki merkintäajat Listautumisannin osalta päättyvät kuitenkin viimeistään 5.7.2017 kello 16.00. Nordea vakauttamisjärjestäjänä ("Vakauttamisjärjestäjä") voi lain sallimissa rajoissa 30 päivän ajan Osakkeiden kaupankäynnin alkamisesta Helsingin Pörssissä (minkä odotetaan olevan 9.6.2017–8.7.2017 välisenä ajanjaksona) suorittaa toimenpiteitä, jotka vakauttavat, ylläpitävät tai muuten vaikuttavat Osakkeiden hintaan. Nämä toimenpiteet saattavat nostaa tai ylläpitää Osakkeiden markkinahintaa markkinoilla itsenäisesti määräytyviin tasoihin nähden tai estää tai viivyttää Osakkeiden markkinahinnan laskua. Vakauttamistoimenpiteitä ei kuitenkaan toteuteta Lopullista Merkintähintaa
-----	------------------------	---

		korkeampaan hintaan. Vakauttamisjärjestäjällä ei ole velvollisuutta toteuttaa näitä toimenpiteitä ja Vakauttamisjärjestäjä voi keskeyttää nämä toimenpiteet milloin tahansa ja sen täytyy lopettaa nämä toimenpiteet 30 päivän kuluessa Osakkeiden kaupankäynnin alkamisesta Helsingin Pörssissä. Tarjottavien Osakkeiden alustava hintaväli on vähintään 6,20 euroa ja enintään 7,60 euroa Tarjottavalta Osakkeelta ("Alustava Hintaväli"). Alustavaa Hintaväliä voidaan muuttaa merkintäajan kuluessa, mistä ilmoitetaan pörssitiedotteella ja internetissä osoitteessa www.silmaasema.fi/listautuminen. Mikäli Alustavan Hintavälin yläraja nousee tai alaraja laskee muutoksen seurauksena, Listalleottoesitettä täydennetään ja täydennys julkistetaan pörssitiedotteella. Yleisöannissa Lopullinen Merkintähinta on kuitenkin enintään Alustavan Hintavälin enimmäishinta eli 7,60 euroa Tarjottavalta Osakkeelta. Henkilöstöannin osakekohtainen merkintähinta on 10 prosenttia alhaisempi kuin Yleisöannin lopullinen merkintähinta, eli Henkilöstöannin Lopullinen Merkintähinta on enintään 6,84 euroa. Lopullinen Merkintähinta päätetään institutionaalisten sijoittajien antamien merkintätarjousten perusteella Yhtiön, Myyjien puolesta toimivan Interan ja Pääjärjestäjän välisissä neuvotteluissa ("Hinnoittelu") merkintäajan päätyttyä arviolta 8.6.2017, ellei Instituutio-, Yleisö ja Henkilöstöantia ole keskeytetty aikaisemmin. Lopullinen Merkintähinta voi olla Alustavan Hintavälin ylä- tai alapuolella kuitenkin siten, että Yleisöannissa Lopullinen Merkintähinta on enintään Alustavan Hintavälin enimmäishinta eli 7,60 euroa Tarjottavalta Osakkeelta. Lopullinen Merkintähinta voi olla määrältään erisuuruinen Yleisö- ja Instituutioanneissa vain siinä tapauksessa, että Instituutioannin Lopullinen Merkintähinta on korkeampi kuin Alustavan Hintavälin enimmäishinta. Mikäli Lopullinen Merkintähinta on Alustavan Hintavälin ylä- tai alapuolella, Listalleottoesitettä täydennetään ja täydennys julkistetaan pörssitiedotteella. Lopullinen Merkintähinta sekä Henkilöstöannin osakekohtainen merkintähinta ilmoitetaan pörssitiedotteella välittömästi Hinnoittelun jälkeen, ja se on saatavilla viimeistään Hinnoittelua seuraavana pankkipäivänä, arviolta 9.6.2017, Listautumisannin merkintäpaikoissa ja internetissä osoitteessa www.silmaasema.fi/listautuminen. Yksittäinen sijoittaja voi tehdä enintään 15.000 euron määräisiä Sitoumuksia Nordean e-merkinnän kautta Yleisöannissa. Jos merkintä on yli 15.000 euroa, Sitoumuksen voi antaa Nordean konttoreissa. Yhtiö ja Myyjien puolesta toimiva Intera päättävät Osakkeiden jakamisesta sijoittajille Yleisöannissa. Sitoumukset voidaan hyväksyä kokonaan tai osittain. Mahdollisessa ylikysyntätilanteessa Yhtiö ja Myyjien puolesta toimiva Intera pyrkivät hyväksymään Sitoumukset Yleisöannissa kokonaan 100 Osakkeeseen saakka ja jakamalla tämän määrän ylittävältä osalta Osakkeita Yleisöannissa annettujen Sitoumusten täyttämättä olevien määrien keskinäisessä suhteessa. Lopulliset Osakkeiden jakoperiaatteet ilmoitetaan pörssitiedotteella välittömästi Hinnoittelun jälkeen ja ne ovat saatavilla viimeistään Hinnoittelua seuraavana pankkipäivänä, arviolta 9.6.2017, Listautumisannin merkintäpaikoissa ja internetissä osoitteessa www.silmaasema.fi/listautuminen. Kaikille Yleisöantiin osallistuneille sijoittajille lähetetään vahvistuskirje Sitoumusten hyväksymisestä ja Osakkeiden jakamisesta arviolta 13.6.2017.
--	--	--

		Yleisöannissa ja Henkilöstöannissa annettua merkintäsitoumusta ("Sitoumus") ei voi muuttaa tai peruuttaa muutoin kuin arvopaperimarkkinalaissa (746/2012, muutoksineen, "Arvopaperimarkkinalaki") edellytetyissä tilanteissa. Sitoumuksen antajalla on oltava arvo-osuustili ja siihen liitetty pankkitili suomalaisella tai Suomessa toimivalla tilinhoitajalla ja hänen on ilmoitettava arvo-osuustilinsä numero Sitoumuksessaan. Yleisöannissa annetut Osakkeet kirjataan hyväksytyn Sitoumuksen antaneiden sijoittajien arvo-osuustileille arviolta ensimmäisenä pankkipäivänä Hinnottelun jälkeen, arviolta 9.6.2017. Instituutioannissa Osakkeet ovat valmiina toimitettaviksi maksua vastaan arviolta 13.6.2017 Euroclear Finland Oy:n kautta. Omistusoikeus Osakkeisiin siirtyy, kun Osakkeet on maksettu, Uudet Osakkeet rekisteröity ja Osakkeet kirjattu sijoittajan arvo-osuustilille. Oikeus osinkoon ja muuhun varojen jakoon sekä Osakkeiden tuottamat muut oikeudet Yhtiössä kuuluvat sijoittajalle omistusoikeuden siirtymisestä lukien.
E.4	Olennaiset intressit	Intera sekä tietyt muut Listalleottoesitteen Liitteessä A "Myyntiosakkeita Listautumisannissa myyvät osakkeenomistajat" luetellut Yhtiön osakkeenomistajat (yhdessä Interan kanssa "Myyjät") myyvät Listautumisannissa Osakkeita. Pääjärjestäjä ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvat yhteisöt sekä Järjestäjä ja muut OP Ryhmään kuuluvat yhteisöt ovat tarjonneet ja voivat tulevaisuudessa tarjota Yhtiölle investointi- tai muita pankkipalveluita tavanomaisen liiketoimintansa mukaisesti. Järjestäjä on solminut tiettyjen Silmäasema-konsernin yhtiöiden kanssa Rahoitussopimuksen. Osakeannilla hankittavat varat on tarkoitus käyttää Yhtiön kasvustrategian tukemiseen ja Yhtiön pääomarakenteen vahvistamiseen, sisältäen Yhtiön pankkilainojen osittaisen takaisinmaksun sekä osakslainojen pääoman ja kertyneiden korkojen takaisinmaksun.
E.5	Arvopapereita myyntiin tarjoavien henkilöiden nimet/ Myyntirajoitus-sopimukset	Intera sekä tietyt muut Listalleottoesitteen Liitteessä A "Myyntiosakkeita Listautumisannissa myyvät osakkeenomistajat" luetellut Yhtiön osakkeenomistajat (yhdessä Interan kanssa "Myyjät") myyvät Listautumisannissa Osakkeita. Yhtiön ja Myyjien ja muiden Yhtiön nykyisten osakkeenomistajien odotetaan sitoutuvan siihen, että ne eivät ilman Pääjärjestäjän antamaa etukäteistä kirjallista suostumusta ajanjaksolla, joka päättyy 180 päivän kuluttua Listautumisesta laske liikkeeseen, tarjoa, panttaa, myy, sitoudu myymään, myy optio-oikeutta osakkeisiin tai oikeutta ostaa, osta mitään optio-oikeutta tai oikeutta myydä, luovuta optio-oikeutta tai warranttia ostaa, lainaa tai muutoin siirrä tai luovuta suoraan tai välillisesti omistamiaan tai Listautumisannissa merkitsemiään Osakkeita tai arvopapereita, jotka oikeuttavat Osakkeisiin tai ovat vaihdettavissa tai muutettavissa Osakkeiksi, tai tee mitään vaihtosopimusta tai muuta sopimusta, jolla Osakkeen omistuksen taloudelliset vaikutukset siirtyvät kokonaan tai osittain riippumatta siitä, toteutetaanko tällainen toimenpide Osakkeiden tai muiden arvopapereiden toimituksella, käteisellä tai muutoin. Luovutusrajoitus ei koske Listautumisannin toteuttamiseen liittyviä toimenpiteitä. Silmäaseman hallituksen ja johtoryhmän odotetaan solmivan Yhtiön ja Myyjien luovutusrajoitussopimusta vastaavan luovutusrajoitussopimuksen, joka päättyy 360 päivän kuluttua Listautumisesta. Henkilöstöantiin osallistumisen edellytyksenä on, että työntekijät, Itsenäiset Lääkärit, Ammatinharjoittajaoptikot ja Ketjuyrittäjät solmivat vastaavaan luovutusrajoitussopimuksen, joka päättyy Silmäaseman hallituksen ja johtoryhmän osalta 360 päivän kuluttua ja muun henkilöstön, Itsenäisten Lääkäreiden, Ammatinharjoittajaoptikkojen ja Ketjuyrittäjien osalta 180 päivän

		kuluttua Listautumisesta. Henkilöstöantiin osallistuvien on suostuttava siihen, että luovutusrajoitus kirjataan heidän arvo-osuustileilleen. Luovutusrajoitus sopimusten ehdot koskevat yhteensä noin 43 prosenttia Osakkeista Listautumisannin jälkeen ilman Lisäosakeoptiota (Lisäosakeoption kanssa noin 34 prosenttia) edellyttäen, että Yhtiö laskee liikkeeseen 5.077.464 Uutta Osaketta (Uusien Osakkeiden määrä laskettu olettaen, että Uusien Osakkeiden merkintähinta olisi Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Henkilöstöantiin osallistumaan oikeutetut henkilöt merkitsisivät yhteensä 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla).
E.6	Laimentuminen	Listautumisannissa tarjottavien Uusien Osakkeiden liikkeeseen laskemisen seurauksena Yhtiön Osakkeiden määrä voi kasvaa 14.227.212 Osakkeeseen olettaen, että Uusien Osakkeiden Lopullinen merkintähinta on Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Henkilöstöannissa merkitään yhteensä 50.000 Uutta Osaketta sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla. Mikäli Yhtiön olemassa olevat osakkeenomistajat eivät merkitsisi Tarjottavia Osakkeita Osakeannissa, olemassa olevien osakkeenomistajien kokonaisomistus laimenisi tässä tapauksessa noin 35,7 prosentilla.
E.7	Arvioidut kustannukset, jotka veloitetaan sijoittajalta	Ei sovellu. Yhtiö ei veloita sijoittajilta suoraan kustannuksia liittyen Listautumisasiin.

RISKITEKIJÄT

Sijoitusta harkitsevien tulee huolellisesti perehtyä seuraaviin riskitekijöihin muiden tässä Listalleottoesitteessä esitettyjen tietojen lisäksi. Jokainen esitetyistä riskeistä saattaa vaikuttaa olennaisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan, ja ne saattavat yksin tai yhdessä aiheuttaa sen, ettei Silmäasema saavuta taloudellisia tavoitteitaan. Mikäli nämä riskit johtavat Osakkeiden markkinahinnan laskuun, niihin sijoittaneet voivat menettää sijoituksensa kokonaan tai osittain. Vaikka tässä Listalleottoesitteessä on pyritty kuvaamaan kaikki olennaiset riskit, myös muut kuin tässä kuvatut riskit ja epävarmuustekijät voivat vaikuttaa Silmäaseman liiketoimintaan. Lisäksi tällä hetkellä tuntemattomat tai vähäisinä pidettävät riskit ja epävarmuustekijät voivat vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Silmäaseman liiketoimintaan tai Silmäasemaan tehdyn sijoituksen arvoon. Tiettyjä muita Silmäaseman liiketoimintaan liittyviä seikkoja on selvitetty muun muassa kohdissa "Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät" sekä "Silmäaseman liiketoiminta". Tässä Listalleottoesitteessä esitettyjen riskitekijöiden esitysjärjestyksellä ei osoiteta niiden toteutumisen todennäköisyyttä tai mahdollista vaikutusta Silmäaseman liiketoimintaan.

Silmäaseman toimintaympäristöön liittyviä riskejä

Yleinen heikko taloudellinen kehitys Suomessa ja kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden häiriöt voivat vaikuttaa välillisesti haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen.

Talouden kehitys ja rahoitusmarkkinoiden käyttäytymisen epävarmuus Suomessa, Euroopan Unionissa ("EU") ja muualla maailmassa voivat välillisesti vaikuttaa haitallisesti myös Silmäaseman liiketoimintaan ja kasvumahdollisuuksiin. Euroopan taloutta ja rahoitusmarkkinoita uhkaavat muun muassa velkakriisit sekä poliittiset konfliktit, kuten Ison-Britannian suunniteltu eroaminen EU:sta. Monen Euroopan maan talous on viime aikoina kohentunut, mutta tästä huolimatta on olemassa riski siitä, että talousvaikeudet jatkuvat tai pahentuvat, mikä voisi johtaa joidenkin Euroopan maiden eroamiseen euroalueesta tai koko euroalueen hajoamiseen ja siten entisestään vaikeuttaa Euroopan talousolosuhteita.

Heikko yleinen taloustilanne voi vaikuttaa yksityishenkilöiden kulutuskäyttäytymiseen, sillä tiettyjen Silmäaseman yksityishenkilöille suuntaamien palveluiden, kuten taittovirheleikkauksien ja varsinkin kalliimman hintaluokan silmälasien kysyntä on osittain riippuvainen kotitalouksien ostovoimasta ja kulutuksen määrästä. Tulojen alentuessa tai työttömyyden kasvaessa yksityisten terveydenhuoltopalveluiden kysyntä ja optisiin tuotteisiin käytettävän rahan määrä voi pienentyä. Näkemisen ja silmäterveyden toimialalla kysyntä perustuu toisaalta lääketieteelliseen tarpeeseen, sillä suuri osa aikuisväestöstä tarvitsee näönkorjausta jossain muodossa, ja tarve esimerkiksi kaihi-leikkauksille lisääntyy ikääntymisen myötä. Tämä pienentää yleisen taloustilanteen epävarmuuden vaikutusta Silmäaseman liiketoimintaan, mutta heikko taloustilanne saattaa muuttaa sitä, mihin lääketieteelliseen tarpeeseen perustuva kysyntä kohdistuu. Talouden heilahtelut heijastuvat yleensä vahvimmin sellaisiin erityistoimenpiteisiin, jotka eivät ole lääketieteellisesti välttämättömiä. Esimerkiksi yksityisesti suoritettujen silmäkirurgisten leikkauksien kysyntä saattaa siten heikentyä, mikäli kuluttajien käytössä olevat rahamäärät vähenevät. Optisten tuotteiden osalta heikko taloudellinen tilanne saattaa johtaa edullisempien tuotteiden suosimiseen sekä silmälasien uusimisen lykkäämiseen ja siten myös myyntivolyymien laskuun.

Silmäasema ei myöskään välttämättä kykene hyödyntämään talouden vaihteluiden synnyttämiä mahdollisuuksia tai sopeutumaan pitkäaikaiseen talouden taantumaan tai nollakasvuun. Yllä kuvatut tekijät voivat yksin tai yhdessä vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan sekä Silmäaseman asiakkaisiin, liikekumppaneihin ja toimittajiin.

Silmäaseman toimintaan sovellettavassa sääntelyssä saattaa tapahtua muutoksia, joilla on haitallinen vaikutus Silmäasemaan.

Silmäaseman on noudatettava sekä Silmäklinitkat-segmentin että Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin osalta monia muun muassa terveydenhuolto-, kauppa-, kuluttajansuoja-, kilpailu-, tietosuoja-, vero-, yhtiö- ja työoikeudellisia säännöksiä ja määräyksiä. Silmäasema toimii varsinkin leikkaus-, silmä lääkäri- ja optikkopalveluiden osalta terveydenhuoltoluonteensa takia erityisen tarkoin säännellyllä toimialalla, ja sitä koskee laaja kotimainen ja EU:n valvonta- ja sääntelyjärjestelmä. Tämä erityisesti Silmäklinitkat-segmentin toimialaan liittyvä erityispiirre tulee ottaa huomioon Silmäaseman liiketoimintaa ja kasvumahdollisuuksia arvioitaessa. Katso lisätietoja kohdasta "Sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskeva lainsäädäntö". Silmäaseman liiketoiminnan

järjestäminen, sen joustavuus ja siihen kohdistuvat rajoitukset sekä vaatimukset riippuvat näin ollen poliittisesta päätöksenteosta sekä erityisesti terveydenhuoltoa ja optikkotoimintaa koskevasta sääntelystä.

Silmäaseman johdon käsityksen mukaan Silmäasema täyttää sitä koskevan lainsäädännön ja muun sääntelyn asettamat vaatimukset Listalleottoesitteen päivämääränä. Muutokset Silmäaseman toimintaan vaikuttavassa lainsäädännössä tai säännösten tulkinnassa voivat edellyttää, että Silmäasema mukauttaa toimintojaan ja strategiaansa näiden muutosten mukaisiksi. Silmäasema ei voi taata, että se pystyisi ilman olennaisia toimenpiteitä välittömästi täyttämään muuttuneen sääntelyn mukaiset vaatimukset, ja mukauttamistoimista voi aiheutua myös ylimääräisiä kustannuksia. Epäonnistuminen soveltuvien lakien ja määräysten noudattamisessa sekä toimintojen oikea-aikaisessa sopeuttamisessa lainsäädännön vaatimiin muutoksiin tai sääntelyn tulkitsemisessa oikein voi johtaa taloudellisiin sanktioihin ja antaa Silmäaseman sopimuskumppaneille mahdollisuuden päättää tai muuttaa Silmäaseman kanssa solmittuja sopimuksia. Silmäasemaaloiden ja optisen kaupan myymälöiden varustelutasoa ja yksityisen terveydenhuoltopalveluiden toimitiloja koskevien vaatimusten tiukentaminen voisi myös vaikuttaa Silmäaseman toimilupiin ja sitä kautta Silmäaseman kustannuksiin. Katso tarkemmin jäljempänä riskitekijä ” – *Silmäaseman liiketoimintaan liittyviä riskejä – Silmäaseman liiketoiminta on riippuvainen asianmukaisten toimilupien sekä viranomais- tai muiden keskeisten hyväksyntöjen saamisesta ja voimassaolosta.*” Mainituilla seikoilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Poliittinen päätöksenteko ja Sote-uudistus saattavat aiheuttaa vaikeasti ennakoitavia muutoksia toimialalla.

Yleistä Sote-uudistuksesta

Poliittinen päätöksenteko ja julkisen sektorin rakennemuutokset kohdistuvat myös sosiaali- ja terveyspalveluihin ja voivat vaikuttaa suoraan tai välillisesti erityisesti Silmäaseman liiketoimintaan ja kasvumahdollisuuksiin. Rakennemuutosten ja poliittisten päätösten taustalla vaikuttavat monenlaiset intressit, eivätkä päätökset siten aina perustu vain taloudellisiin seikkoihin. Suunnitteilla olevan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutuksen (”Sote-uudistus”) tarkoituksena on taata kansalaisille yhdenvertaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Toteutuessaan tämän Listalleottoesitteen päivämääränä suunnitteilla oleva Sote-uudistus merkitsee huomattavaa muutosta yksityiseen terveydenhuoltoon. Sote-uudistuksen täsmälliset kokonaisvaikutukset sekä mahdolliset muut muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä ovat vaikeasti ennustettavissa, koska hallituksen lopulliset lainsäädäntöesitykset sekä vaikutusarvioinnit eivät ole vielä kaikilta osin valmistuneet. Nyt vireillä olevien ehdotusten mukaan valtio rahoittaisi julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut, ja niiden tuottaminen ja järjestäminen siirtyisivät kunnilta maakuntien vastuulle. Kaiken rahoituksen on tarkoitus kulkea maakunnan kautta palveluiden tuottajille. Uudistuksen seurauksena sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne, palvelut ja rahoitus sekä aluehallinnon tehtävät muuttuvat merkittävästi.

Lähtökohtana sosiaali- ja terveyspalveluiden tuotannossa olisi esitysten perusteella taata mahdollisimman tasapuoliset toimintaedellytykset kaikille toimijoille. Tämä edellyttää, että julkinen, yksityinen ja kolmas sektori ovat samojen periaatteiden piirissä palveluiden tuotannossa. Maakuntia tulisi koskemaan yhtiöittämisvelvoite, jolloin maakunnan olisi annettava tehtävä osakeyhtiön hoidettavaksi, kun kyseessä ovat sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät kilpailutilanteessa tai mikäli palvelut ovat valinnanvapautta koskevien säännösten piirissä⁹. Yhtiöittämisellä pyritään varmistamaan läpinäkyvyys ja yhdenvertaiset toimintamahdollisuudet kaikille sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajille. Osa nykyisestä julkisesta tuotannosta joutuu tästä syystä sopeutumaan Sote-uudistuksen seurauksena hyvin nopealla aikataululla uudenlaiseen toimintaympäristöön, koska yhtiöittämisprosessi voi virallisesti käynnistyä vasta maakuntien toiminnan käynnistyttyä. Valinnanvapautta koskevan hallituksen esityksen (HE 47/2017) mukaan muiden maiden kokemukset osoittavat tuottajan vaihtamisen olevan vähäistä, joten uudistuksen käynnistymisvaiheessa muodostuvien markkinaosuusien uskotaan jäävän pitkäaikaisiksi. On todennäköistä, että valinnanvapauspalveluja tuottavien yritysten asiakaskunta muodostuu aiempien asiakkuuksien pohjalta. Silmäaseman on siten kyettävä sopeutumaan nopeasti ja tehokkaasti muuttuvaan toimintaympäristöön lainsäädännön astuessa voimaan. Ei kuitenkaan ole takeita siitä, että Silmäasema kykenee sopeutumaan tällaisiin muutoksiin tarpeeksi nopeasti tai ollenkaan.

⁹ Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, Valtiovarainministeriö, 2.3.2017, Sote- ja maakuntauudistuksen lainsäädäntö – Tiivistelmä hallituksen esityksen keskeisistä asioista.

Kela-korvauksien lakkauttaminen

Tämän Listalleottoesitteen päivämääränä kaikki Suomessa asuvat ovat Kansaneläkelaitoksen (”Kela”) hoitaman lakisääteisen sairausvakuuksen kautta vakuutettuja sairauteen liittyvien kulujen varalta. Lakisääteisen sairausvakuutuksen ansiosta Suomessa asuvat voivat hankkia terveystalvaeluita yksityiseltä sektorilta kohtuullisin kustannuksin. Lakisääteisestä sairausvakuutuksesta korvataan osa avohoidon lääke- ja matkakustannuksista, yksityisen terveydenhuollon lääkäripalkkioista, työterveyshuollosta sekä lääkärin määräämistä tutkimuksista ja hoidoista. On kuitenkin todennäköistä, että Sote-uudistuksen yhteydessä Kelan sairausvakuutuskorvaukset lakkautetaan vuonna 2021, mikä voisi vaikuttaa kysyntään ja hintatasoon osassa Silmäaseman Silmäklinikat-segmentin operaatiotyypeistä, millä taas olisi heikentävä vaikutus Silmäaseman liiketoiminnan tulokseen. Esimerkiksi taittovirheleikkauksiin korvausten lakkauttamisella ei kuitenkaan olisi vaikutusta, eikä myöskään Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin optisten tuotteiden myyntiliiketoimintaan, joten sairausvakuutuskorvausten mahdollisella lakkauttamisella odotetaan olevan vain rajallinen vaikutus Silmäasemalle. Ei ole kuitenkaan takeita siitä, että uudistukset ja niihin liittyvä sairausvakuutuskorvausten lakkauttaminen eivät vaikeuta Silmäklinikat-segmentin toimintaedellytyksiä odotettua enemmän.

Valinnanvapauden keskeiset lähtökohdat

Hallituksen esityksen (HE 47/2017) perusteella vaikuttaa todennäköiseltä, että Sote-uudistuksen myötä asiakkaiden valinnanvapaus laajenee merkittävästi nykyjärjestelmään verrattuna. Asiakas voisi tällöin nykyistä laajemmin valita julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin palveluntuottajien välillä. Valinnanvapausjärjestelmän ennakkoidaan lisäävän yritystoiminnan mahdollisuuksia ja monipuolistavan tuottajakuntaa. Markkinoiden avaamisen odotetaan johtavan tuottajien väliseen kilpailuun, jonka tuloksena olisi nykytilaan verrattuna sosiaali- ja terveystalvaeluiden tuotannon tehokkuuden kasvu. Valinnanvapausmallin taloudellisten vaikutusten arviointia suhteessa hallituksen asettamiin tavoitteisiin hankaloittaa käytännössä maakuntien laaja vapaus soveltaa mallia eri tavoin. Maakuntien päätöksentekoa on tältä osin erittäin vaikea ennakkoida.

Lähtökohdana Sote-uudistuksessa on, että vastuu suoran valinnan palveluista, kuten perustason terveydenhuolto sekä sosiaalihuollon ohjaus ja neuvonta, olisi sosiaali- ja terveyskeskuksilla (”Sote-keskus”) sekä suunhoidon yksiköillä suun terveydenhuollon osalta. Palvelutarjontaa tukisivat lisäksi maakunnan liikelaitosten tuottamat erikoissairaanhoidon palvelut. Sote-keskuksissa tuotettavat suoran valinnan palvelut olisivat pääpainoltaan kapitaatorahoituksella rahoitettuja palveluita, joiden tuottamisesta Sote-keskukset saisivat asiakkaan ominaisuuksien kuten iän perusteella muodostetun kapitaatiokorvauksen (jolloin korvaus on korkeampi esimerkiksi vanhuksille kuin työikäisille) kustakin asiakkaasta ja sitoutuisivat näin tuottamaan määritellyt palvelut asiakkailleen.

Valinnanvapausmalli mahdollistaa erityisesti suoran valinnan palveluiden julkisrahoitteisten tuottamisen laajalle joukolle sellaisia yrityksiä ja kolmannen sektorin toimijoita, joille julkisrahoitteisten palveluiden tuottaminen ei tällä hetkellä ole mahdollista. Valinnanvapausmallin toteutuksessa käytetään aiempaa enemmän hyödyksi asiakasasetteita, jotka korvaavat nykyisin käytössä olevan, kunnan myöntämän palvelusetelin 1.1.2019 alkaen. Sote-keskuksen myöntämän asiakasasetelin perusteella asiakas voisi valita suoran valinnan palvelun tuottajan. Lisäksi maakunnan liikelaitokset voisivat tekemänsä palvelutarpeen arvioinnin perusteella myöntää asiakkaalleen asiakasasetelin tai henkilökohtaisen budjetin tiettyjen erikoissairaanhoidonpalveluiden hankkimiseksi asiakkaan valitsemalta palveluntuottajalta.

Sote-keskusten valinnanvapaus on tarkoitus ottaa käyttöön maakuntien erikseen päättämällä tavalla. Hallituksen esityksen (HE 47/2017) mukaan maakunnat voisivat ottaa käyttöön täyden suoran valinnan palveluvalikoiman tuottavat Sote-keskukset heti lain voimaantulon jälkeen tai vaiheittain siten, että ainakin niin sanotut ensimmäisen vaiheen suoran valinnan palvelut, kuten terveysneuvonta ja -tarkastukset sekä yleislääketieteen alaan kuuluva oireiden, toimintakyvyn ja sairauksien tutkimus, toteaminen ja oireen mukainen hoito, siirtyisivät Sote-keskusten tuotantovastuulle viimeistään 1.7.2019 ja muut suoran valinnan palvelut siirtyisivät viimeistään 1.1.2022. Maakunnan liikelaitos vastaisi suoran valinnan palveluiden tuottamisesta siihen saakka, kunnes palvelut siirretään Sote-keskusten tuotantovastuulle. Viimeistään vuoden 2022 alkuun mennessä Sote-keskuksiin on tarkoitus tuoda myös erikoislääkäreiden palveluita¹⁰. Näin ollen valinnanvapausmallin ensimmäisinä käyttöönottovuosina

¹⁰ Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö, 9.5.2017, Lyhennelmä ehdotetusta valinnanvapausmallista asiakkaan näkökulmasta.

esimerkiksi kaihileikkaus ei vielä välttämättä kuuluisi Sote-keskuksissa tarjottaviin palveluihin, mutta maakunnan liikelaitos voisi kuitenkin ohjata asiakkaita asiakaseteleillä myös yksityisille toimijoille. Sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön mukaan asiakasettelin ei odoteta laajentavan kilpailun piirissä olevia markkinoita merkittävästi, koska se on maakunnille vapaaehtoinen työkalu ja koska sen käyttötarkoitus vastaa laajalti nykyistä palveluseteliä.¹¹

Tulevaa toimintaympäristöä koskevia arvioita

Silmäaseman johdon näkemyksen mukaan Sote-uudistuksella voi Listalleottoesitteen päivämäärän tietojen perusteella olla merkittävä vaikutus näkemisen ja silmäterveyden kokonaismarkkinan toimintaan. Silmäaseman johto odottaa uudistuksen vaikuttavan erityisesti kaihileikkaustoimintaan sekä muihin silmäterveyden palveluihin, kun taas taittovirheleikkaukset ja optinen vähittäiskauppa ovat yksityisillä markkinoilla tapahtuvaa toimintaa, joihin Sote-uudistuksella ei liene suoraa vaikutusta. Valinnanvapaus-uudistusten myötä asiakkaan hoitopolku julkisella puolella saattaisi tulla kulkemaan esimerkiksi Silmäasemalla tehdyn silmäterveyslöydöksen jälkeen jatkossa aina henkilön valitsemalla Sote-keskuksella tai maakunnan liikelaitoksen kautta. Asiakas voi myös halutessaan edelleen asioida yksityisellä palveluntarjoajalla. Sote-keskusten voisi olla Sote-uudistuksen myöhemmässä vaiheessa mahdollista tuottaa myös itse erikoislääkäripalveluita, mutta ne voisivat tarvittaessa antaa asiakkaalle myös asiakasettelin, jolla tämä voi hakea palvelun myös muualta, esimerkiksi optikkoliikkeessä toimivalta silmälääkärivastaanotolta tai yksityisestä silmäasemasta. Sote-uudistuksen myötä tyypillinen hoitopolku saattaisi kulkea niin, että asiakas siirtyisi optikolta Sote-keskukseen, ja vasta sieltä asiakasettelin turvin joko Silmäasemalla tai muualla toimivalle silmälääkärille. Hoitopolkuun kohdistuvat muutokset saattavat vaikeuttaa Silmäaseman konseptin mukaisen liiketoiminnan harjoittamista molempien raportointisegmenttien osalta.

Mikäli silmäsairauksien hoito pyritään toteuttamaan Sote-keskuksissa ja maakuntien liikelaitoksissa, jolloin myös erikoislääkäreiden läheteet määritellään Sote-keskuksissa ja maakuntien liikelaitoksissa, ja mikäli Kela-korvaukset lakkautetaan, voi tämä vähentää merkittävästi silmälääkäreiden yksityisvastaanottojen kysyntää tai jopa muuttaa näkemisen ja silmäterveyden toimialaa kokonaan uudenlaiseksi. Tällaiset muutokset saattavat vaikuttaa myös asiakasvirtoihin Silmäaseman eri tuotteiden ja palveluiden sekä raportointisegmenttien välillä esimerkiksi heikentämällä Silmäasemalla toimivien silmälääkäreiden kautta optisen kaupan myymälöihin tulevaa asiakasvirtaa. Tätä kautta Sote-uudistuksella voisi olla negatiivinen vaikutus myös optisen kaupan myymälöiden toimintaan. Myös esimerkiksi mahdolliset rajoitukset itsenäisten terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatinharjoittamiseen voivat heikentää Silmäaseman toimintaedellytyksiä sekä vaikuttaa negatiivisesti terveydenhuollon yksityisen sektorin kehitykseen ja kannattavuuteen.

Silmäterveydenhuollon osalta Silmäaseman johto arvioi, että julkisen sektorin säästötavoite sekä erityisesti kaihi- ja glaukoomaleikkauksien määrän kasvu huomioiden on todennäköistä, että yksityisten palveluntuottajien rooli tulee jatkossa korostumaan. On mahdollista, että Sote-uudistuksen myöhemmässä vaiheessa, viimeistään vuonna 2022, valinnanvapaus ulotetaan koskemaan esimerkiksi kaihileikkauksia. Silmäaseman arvion mukaan Sote-uudistuksen seurauksena kustannustehokkuudelle, investoinneille ja korkeille laatustandardeille asetetut vaatimukset suosivat todennäköisesti sellaisia toimijoita, jotka ovat toimineet vapaan kilpailun ympäristössä jo aiemmin. Mikäli Sote-lainsäädännöllä saavutetaan tavoiteltu kustannustehokkuus, on kuitenkin mahdollista, että Silmäaseman olisi varauduttava matalampaan hintatasoon leikkaustoiminnan osalta. On myös mahdollista, että silmäsairauksien hoito- ja tutkimushinnat sekä lääkärien vastaanottohinnat tulevat laskemaan, millä taas olisi heikentävä vaikutus Silmäaseman liiketoiminnan tulokseen.

Mikäli valinnanvapausmallin omaksuminen johtaa hallituksen ennakoimalla tavalla toimijoiden välisen kilpailun kiristymiseen, voi tämä asettaa kasvavia vaatimuksia Silmäaseman kustannuskilpailukyvyille. Kun tulevaisuudessa asiakas saa maakunnan liikelaitokselta asiakasettelin, asiakas saa itse valita, missä käyttää sen. Tämän takia asiakasettelin hintaan tulee Silmäaseman johdon näkemyksen mukaan jollakin tasolla vaikuttamaan kysynnän ja tarjonnan mukainen markkinamekanismi, koska julkiset ja yksityiset toimijat kilpailevat samoilla ehdoilla. Tästä huolimatta ei kuitenkaan ole takeita siitä, että asiakasettelin hinta tulee olemaan Silmäaseman liiketoiminnan näkökulmasta kannattavalla tasolla. Riittävän myyntikate- ja tulostason säilyttäminen tulee siten Silmäaseman johdon arvion mukaan edellyttämään merkittävää tuottavuuden nostamista kaihileikkausprosessissa. Silmäasema pyrkii aktiivisesti ja etupainotteisesti sopeuttamaan ja tehostamaan leikkausprosessiaan sekä siihen liittyviä

¹¹ Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön muistio 21.12.2016, Valinnanvapauslainsäädännön vaikutusten alustavaa arviointia.

potilaiden ohjaus- ja jälkihoitotoimenpiteitä tämän mukaisesti, mutta ei ole takeita siitä, että Silmäasema onnistuu tehostamistoimissaan Sote-uudistuksen aiheuttamien muutosten edellyttämällä tavalla.

On mahdollista, että yksityisten terveystaluiden tuottaminen vaikeutuu tulevaisuudessa Sote-uudistuksen ja siihen liittyvien rakenteellisten muutosten seurauksena tavalla, joka voi vaikuttaa olennaisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Katso lisätietoja Sote-uudistuksesta kohdasta ”Sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskeva lainsäädäntö”.

Kilpailutilanteessa tapahtuvat esimerkiksi julkisen terveydenhuollon päätöksentekoon, Sote-uudistuksen valinnanvapaujärjestelmään, Silmäasemaan ja Silmäaseman kilpailijoihin liittyvät muutokset saattavat vaikuttaa haitallisesti Silmäaseman kannattavuuteen ja kasvumahdollisuuksiin.

Optisen alan vähittäiskaupan markkina on kilpailtu. Silmäsairaala- ja silmälääkäripalveluiden osalta Silmäasemaan kohdistuu kilpailua sekä julkisen että yksityisten terveydenhuollon palveluiden tarjoajien taholta. Silmäaseman johdon arvion mukaan noin 80 prosenttia kaihileikkauksista rahoitetaan julkisin varoin (mukaan lukien ulkoistukset ja yksityisten toimijoiden palveluseleitä vastaan tekemät leikkaukset). Yksityiset palveluntarjoajat tekevät kaihileikkauksia, jos yksityisasiakkaat maksavat itse leikkauksensa tai jos julkisen puolen asiakkaat ohjautuvat yksityisille palveluntarjoajille ulkoistusten tai palvelusetelien kautta. Yksityiset palveluntarjoajat kilpailevat tällöin keskenään yhtenäisen sääntelyn puitteissa. Julkiset palveluntarjoajat sen sijaan toimivat julkisin varoin sellaisessa kustannusrakenteessa, joka ei ole läpinäkyvä. Tämän vuoksi niiden kilpailukykyä suhteessa yksityisiin toimijoihin ei voida selkeästi arvioida. Julkiset palveluntarjoajat määrittävät yksityisille palveluntarjoajille läpinäkyvässä prosessissa sen, tehdäänkö ulkoistuksia ja annetaanko palveluseleitä ja mikä niiden arvoksi asetetaan. Yksityisten toimijoiden on siten pystyttävä tarjoamaan palvelut julkisten toimijoiden määrittämällä kustannustasolla. Lisäksi, jos julkiset toimivat lisäksi palvelukapasiteettiaan esimerkiksi kaihileikkauksien osalta tai muuttaisivat kriteereitä, joilla leikkausjonoon pääsee, yksityiset toimijat eivät pystyisi vaikuttamaan tästä aiheutuvaan yksityisten palveluntarjoajien kaihileikkauspotilaiden vähentymiseen. Sote-uudistuksen myötä mahdollisesti käyttöön otettava valinnanvapaujärjestelmä tulee todennäköisesti vaikuttamaan kilpailukenttään sitä kautta, että sen myötä julkiset ja yksityiset toimijat kilpailisivat samoilla ehdoilla, jolloin kilpailu markkina kasvaisi. Tämän odotetaan kiristävän kilpailua, mikä taas asettaisi kasvavia vaatimuksia Silmäaseman kustannuskilpailukykyille, eikä ole takeita siitä, että Silmäasema pystyy sopeutumaan näihin kasvaviin vaatimuksiin. Katso lisätietoja valinnanvapausmalliin liittyvistä kilpailunäkökohdista edellä riskitekijästä ” – Poliittinen päätöksenteko ja Sote-uudistus saattavat aiheuttaa vaikeasti ennakoitavia muutoksia toimialalla.”

Silmäkirurgian kilpailukenttä on muuttunut lähemmäksi tavanomaisia kuluttajamarkkinoita. Siksi Silmäaseman on kyettävä tarjoamaan palveluitaan kustannustehokkaammin ja laadukkaammin kuin kilpailijansa sekä muuttamaan omia liiketoimintamallejaan entistä enemmän kysyntä- ja kuluttajalähtöisiksi.

Silmäaseman kilpailutilanne myös vaihtelee sijainnin mukaan ja on riippuvainen monista tekijöistä, kuten henkilökunnan sitoutuneisuudesta ja ammattitaidosta, Silmäaseman paikallisesta maineesta ja markkinointitoimista, paikallisesti tarjottujen palveluiden laajuudesta, kilpailijoiden määrästä paikallisella markkinalla, Silmäaseman kyvystä houkuttaa ja pitää palveluksessaan osaavaa henkilöstöä ja osaavia ammatinharjoittajalääkäreitä sekä solmia uusia yhteistyösopimuksia ja yksityisiltä terveydenhuoltopalveluiden tuottajilta hankittavien ostopalveluiden määrästä. Lisäksi Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin osalta kilpailuasemaan vaikuttavia tekijöitä ovat tarjolla olevan tuote- ja merkivalikoiman laajuus ja kattavuus, reseptimääräytyjen silmälasien, piilolinssien ja aurinkolasien hinta sekä jakeluverkostojen laajuus.

Tietyillä Silmäaseman kilpailijoilla voi olla paikallisella tasolla suuremmat resurssit kilpailutoimiin, kuten markkinointiin, myymäläverkosto- ja silmäsairaalaoptimointiin sekä rekrytointiin. Paikalliset kilpailijat saattavat muodostaa yhteisyrityksiä ja tehdä yhteistyösopimuksia, jotka vahvistavat niiden kilpailuasemaa. Tiedetyt kilpailijat voivat myös olla paikallisesti Silmäasemaa vahvempia muun muassa paremman paikallisen tunnettuuden ja saavutettavuuden sekä vakiintuneiden asiakassuhteiden vuoksi. On myös mahdollista, että Silmäaseman kilpailijoille muodostuu tulevaisuudessa erilaisten strategioiden, yritysjärjestelyiden tai uusien liiketoimintamallien kautta mahdollisuus kehittää toimintojaan Silmäasemaa kilpailukykyisemmiksi.

On mahdollista, että nykyisin vain joko optisen alan vähittäiskaupan tuotteita ja palveluita tai silmäklinikkaliiketoiminnan palveluita tarjoavat toimijat pyrkivät tulevaisuudessa laajentamaan toimintaansa kattamaan sekä optisen alan vähittäiskaupan että silmäklinikkaliiketoiminnan tuotteet ja palvelut. Samoin on

mahdollista, että markkinoille tulee uusia toimijoita, jotka pyrkivät tarjoamaan joko optisen alan vähittäiskaupan tuotteita ja palveluita tai silmäklinikkaliiketoiminnan palveluita taikka Silmäaseman tapaan molempia. Suomen markkinoille saattaa tulla lisää kansainvälisiä tai merkittäviä kotimaisia toimijoita, jotka pyrkivät hankkimaan markkinaosuutta, henkilökuntaa ja asiakkaita.

Silmäaseman tulee kilpailutilanteen ja siihen liittyvien riskien takia pystyä säilyttämään hinnoittelunsa molempien liiketoimintasegmenttiensä osalta kilpailukykyisenä niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä ja seurata aktiivisesti kilpailijoiden toimintaa ja sekä kotimaisia että kansainvälisiä markkinoita. Lisääntynyt kilpailu saattaisi tästäkin huolimatta edellyttää hintojen laskemista taikka kasvattaa markkinointikustannuksia. Kilpailun kiristymisen Silmäaseman toimialoilla ja varsinkin suurimpien kilpailijoiden kilpailukyvyn kehittyminen voivat kaikkien yllä mainittujen seikkojen valossa vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Katso lisätietoja Silmäaseman kilpailutilanteesta kohdasta ”*Markkina- ja toimialakatsaus – Kilpailu*”.

Toimintamallien muutoksiin ja teknologian kehitykseen sekä näistä mahdollisesti aiheutuvaan Silmäaseman toimialan kehitykseen sopeutumisessa epäonnistuminen voi heikentää Silmäaseman kilpailuasemaa.

Teknologiassa ja toimintamalleissa saattaa tapahtua yllättäviä tai vaihteittaisia muutoksia, jotka voivat mahdollistaa optisten kaupan, optisten palveluiden ja silmäsaarialpalveluiden järjestämisen uudella tavalla. Teknologian nopea kehitys sekä tehostettujen toimintaprosessien vaatimukset vaikuttavat esimerkiksi erilaisten silmäleikkaustekniikkojen, muun operointitekniikan ja uudenlaisten lääkitysten saatavuuteen sekä mahdollisuuksiin tarjota yhä enemmän tuotteita ja etädiagnostiikka- sekä muita palveluita verkossa. Verkkokauppatoimintojen ja verkkokaupan eri muotojen kehittyminen sekä verkkokaupan ja kivijalkaliikkeiden erilaisten toimintojen yhdisteleminen uusilla tavoilla voivat tarjota täysin uusia toimintamahdollisuuksia näkemisen ja silmäterveyden toimialalla. Myös esimerkiksi 3D-tulostaminen saattaa tulevaisuudessa tarjota uudenlaisia mahdollisuuksia näkemisen ja silmäterveyden toimialalla.

Silmäasema pyrkii seuraamaan erityisen tarkasti optisen alan vähittäiskaupassa ja silmäterveyden toimialalla käytettävän tekniikan sekä toimintamallien kehitystä ja ottamaan tämän kehityksen huomioon toimintansa suunnittelussa. Ei kuitenkaan ole takeita siitä, että Silmäasema kykenee havaitsemaan uudet kehityssuunnat, teknologiat ja toimintamallit sekä merkittävät alan rakennemuutokset ajoissa ja sopeutumaan muuttuneisiin olosuhteisiin optimaalisella tavalla. Kilpailijat saattavat pystyä reagoimaan Silmäasemaa nopeammin ja tehokkaammin uusiin tai muuttuviin mahdollisuuksiin, teknologioihin, standardeihin ja kuluttajamieltymyksiin esimerkiksi ottamalla käyttöön uusia, entistä tehokkaampia toimintamalleja ja silmäsaairauksien hoitoprosesseja. On siten mahdollista, että teknologian kehityksessä ja näkemisen ja silmäterveyden toimialan toimintamalleissa tapahtuu Silmäaseman kannalta epäedullisia muutoksia. Vaikkeudet toimialalla tapahtuneisiin muutoksiin sopeutumisessa voivat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäaseman liiketoimintaan liittyviä riskejä

Silmäasema ei välttämättä pysty toteuttamaan strategiaansa odotetulla tavalla.

Silmäasema ohjaa liiketoimintaansa strategiansa mukaisesti. Ei ole takeita siitä, että Silmäaseman valitsema liiketoimintastrategia on kilpailukykyinen lyhyellä tai pitkällä tähtäimellä tai että Silmäasema pystyy toteuttamaan strategiaansa menestyksekkäästi. Monet Silmäaseman strategian mukaiseen kasvuun sekä taloudelliseen asemaan ja kilpailukyvyn parantamiseen liittyvistä tekijöistä ovat sellaisia, ettei Silmäasemalla ole mahdollisuutta hallita niitä kokonaan tai osittain. On mahdollista, että talouden yleisessä kehityksessä, Silmäaseman palveluiden ja tuotteiden kysynnässä tai Silmäaseman toimintaan vaikuttavassa säädoskehikossa tapahtuu sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat olennaisen haitallisesti Silmäaseman strategian toteuttamiseen ja näin ollen myös Silmäaseman taloudelliseen asemaan. Tämän takia ei ole takeita siitä, että Silmäaseman liikevaihto ja tulos kehittyvät tulevaisuudessa Silmäaseman johdon asettamien tavoitteiden mukaisesti. Katso lisätietoja Silmäaseman liiketoimintastrategiasta kohdasta ”*Silmäaseman liiketoiminta – Strategia ja tavoitteet*”.

Strategian kannalta olennaisten riskien tunnistamisessa ja strategian toteuttamisessa epäonnistuminen voi vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Laajeneminen vaatii sopeuttamista ja investointeja, jotka eivät välttämättä pysty luomaan tarpeeksi tuottoja lisäntyneiden kustannusten kattamiseksi.

Silmäasema pyrkii kasvustrategiansa mukaisesti investoimaan toimipaikkaketjunsaa laajentamiseen ja yhtenäisen myymäläkonseptinsa toteuttamiseen kaikissa optisen kaupan myymälöissään sekä yhtenäisen silmäsaarakonseptinsa toteuttamiseen kaikissa silmäsaaraloissaan. Strategian mukainen myymälöiden ja silmäsaaraloiden liikevaihdon vahva kasvu voi edellyttää koko Silmäaseman organisaation operatiivisten, liikkeenjohdollisten ja hallinnollisten resurssien kasvattamista, mikä lisää Silmäaseman kiinteitä kuluja ja saattaisi vaikuttaa Silmäaseman kannattavuuteen sekä asettaa haasteita käyttöpääoman ja kassavirran hallinnalle. Resurssien tarve saattaa myös kasvaa ennakoitua enemmän. Laajenemiseen ja liiketoiminnan skaalautumiseen liittyy myös merkittäviä investointikustannuksia liittyen tilavuokriin, henkilöstöön, laitehankintoihin ja -vuokriin, markkinointiin sekä toimitilojen yhtenäiseen ulkonäköön. Myös hallinnointiin, tietojärjestelmiin ja raportointiin liittyviin menetelmiin kohdistuu liiketoiminnan kasvaessa merkittävää kehityspainetta. Katso tarkemmin jäljempänä riskitekijä ” – *Silmäaseman taloushallinnolliset ja toiminnanohjauksen tietojärjestelmät voivat vaatia kehittämistä ja uudistamista liiketoiminnan kasvaessa.*”

Ei ole takeita siitä, että Silmäasema pystyy tarvittaessa sopeuttamaan resursseja ja kustannuksia lyhyellä aikavälillä kannattavuuden säilyttämiseksi liiketoiminnan kasvun myötä. Jos Silmäaseman liiketoiminnan kasvu ei investoinneista huolimatta toteudu suunnitelmien mukaan, tämä saattaa synnyttää tarpeen merkittäville sopeuttamistoimille. Tuloksellisen kasvun hallinta vaatii erityistä huomioita motivoivaan ja tavoitteelliseen ihmisten johtamiseen sekä uusien toimintamallien kehittämiseen ja hallittuun toteuttamiseen. Uusien toimipaikkojen perustaminen ja yritysostot vaativat myös hyvää etukäteisvalmistelua ja vahvaa integrointiosaamista.

Silmäaseman kyky toteuttaa kasvustrategiaansa riippuu osittain myös siitä, miten hyvin Silmäasema pystyy löytämään suotuisia kohteita, laajentumispaikkoja sekä tiloja toimipaikoilleen suotuisilla ehdoilla. Ei ole takeita siitä, että Silmäaseman tulevat yrityskaupat tai laajentumiset voidaan tehdä Silmäaseman strategian kannalta suotuisin ehdoin tai suotuisille paikoille tai että soveltuvia kohteita on tulevaisuudessa saatavilla. Katso tarkemmin jäljempänä riskitekijä ” – *Silmäaseman liiketoiminnot ovat riippuvaisia Silmäaseman solmimista vuokrasopimuksista ja tilojen hallintaoikeudesta sekä saatavuudesta.*”

Silmäasema on pääsääntöisesti onnistunut muuttamaan perustamansa silmäsaarakat ja myymälät kannattaviksi, mutta tästä huolimatta ei ole takeita siitä, että uudet silmäsaarakat ja myymälät tulevat tulevaisuudessa toimimaan kannattavalla tavalla. Jos uudet Silmäaseman avaamat ja yritysostojen kautta hankkimat myymälät ja silmäsaarakat eivät näiden investointipanostusten jälkeen houkuttele riittävää määrää asiakkaita, jos niiden myynnit jäävät muusta syystä alle Silmäaseman asettamien tavoitteiden tai jos niiden kannattavaksi saamiseen liittyy muita haasteita, tällä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus investointien arvoon ja sitä kautta mainituilla seikoilla voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Keskitetyn ketjuohjauksen, markkinoinnin sekä tuote- ja palveluvalikoiman johtamisessa ja kehittämisessä ilmenevät ongelmat voivat vaikuttaa myynnin määrään.

Silmäasemassa tuote- ja palveluvalikoimaa ja niihin liittyvää markkinointia, kuten erilaisia kampanjoita, sekä muita Silmäaseman toimintoja johdetaan ja kehitetään keskitetyn ketjuohjauksen kautta. Silmäaseman strategiaan kuuluu tarjota valtakunnallisesti paras kysyntävetoinen kokonaistarjonta näkemisen ja silmäterveyden tuotteissa ja palveluissa. Erilaiset myynninedistämiskampanjat muodostavat keskeisen osan Silmäaseman markkinointisuunnitelmaa, joten tällaisten kampanjoiden merkitys korostuu Silmäaseman liiketoiminnassa ja tuo siihen kausiluonteisuutta. Siksi kampanjoiden ja muun markkinoinnin suunnittelussa ja toteuttamisessa epäonnistuminen toistuvasti voisi johtaa myynnin vähenemiseen.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston alaisena toimiva kuluttaja-asiamies valvoo palveluiden ja tuotteiden markkinointia kuluttajille, ja kuluttajansuojalaki (38/1978, muutoksineen) sekä kuluttajansuojalain säännösten tulkinnan apuna käytettävät kuluttaja-asiamiehen linjaukset, kuten hintailmaisuja markkinointikeinona koskevat markkinointiohjeet (1993, tarkistettu 2010, 2015), sisältävät esimerkiksi alennuskampanjoiden sisältämiin ilmauksiin ja kampanjoiden keston kohdistuvia vaatimuksia. Kuluttaja-asiamies tai markkinaoikeus voi kuluttajansuojalain mukaisesti kieltää kuluttajansuojalain markkinointisäännösten vastaisen markkinoinnin jatkamisen ja tehostaa kiellon noudattamista uhkasakolla. Lisäksi on mahdollista, että Lääkäriliitto voisi antaa

huomautuksen tai ryhtyä muihin toimenpiteisiin, jos Silmäasema tai Silmäasemalla toimivat lääkärit eivät noudattaisi liiton markkinointiohjeita. Silmäasema valvoo ja ohjeistaa optisen kaupan myymälöissään ja silmäsaairoissaan toteutettavaa markkinointia, mutta tällaisella valvonnalla ja ohjeistuksella ei voida täysin poissulkea sellaisen tilanteen syntymistä, jossa Silmäasema tai sen yksittäiset liikkeet eivät olisi kaikilta osin noudattaneet kampanjoiden kestoja koskevaa sekä muuta markkinointisääntelyä ja -ohjeistusta. Tällaiset tilanteet voivat johtaa negatiivisiin seuraamuksiin Silmäasemalle tai muutoin vaikuttaa negatiivisesti Silmäaseman toimintaan. Nykyisen markkinointisääntelyn ja -ohjeistuksen tulkintojen muutokset voivat myös johtaa Silmäasemalle negatiivisiin seuraamuksiin.

Lisäksi kattavan valikoiman ylläpitämiseen liittyy haasteita eri tuotteiden ja palveluiden volyyymien ennakoinnissa sekä muun toiminnan ja markkinoinnin suunnittelun kannalta. Erityisesti Silmäaseman Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin, mutta myös Silmäklinikat-segmentin liiketoiminnan menestys on riippuvainen Silmäaseman kyvystä tarjota tuotteita ja palveluita, jotka vastaavat asiakaskysyntään oikea-aikaisesti valikoiman, laadun ja hinnoittelun osalta ja täyttävät sääntelyn asettamat vaatimukset. Epäonnistuminen erilaisten optisten tuotteiden kysynnän ennakoinnissa, tunnistamisessa tai niihin oikea-aikaisesti reagoimisessa voi johtaa epäsuotuisiin tilauksiin, jolloin suosittu tai potentiaalinen tuote ei välttämättä kuulu Silmäaseman tarjontaan, ja vastaavasti saatavilla saatavaa olla heikosti menestyviä tuotteita. Silmäasema pyrkii olemaan sitoutumatta kiinteisiin ostomääriin. Silmäasema tilaa kehystuotteita toteutuneen menekin mukaisesti, ja linssit toimitetaan asiakkaiden tilausten perusteella. Tästä huolimatta ei ole takeita siitä, etteivät virhearvioinnit tuote- ja palveluvalikoiman rakentamisessa voisi johtaa Silmäaseman kannalta negatiivisiin vaikutuksiin, kuten myynnin vähenemiseen.

Yllä mainitut seikat voisivat toteutuessaan vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäasema on riippuvainen Silmäaseman avainhenkilöistä, muista työntekijöistä sekä Ammatinharjoittajalääkäreistä ja Oman Yhtiönsä Kautta Toimivista Lääkäreistä.

Silmäaseman menestys on riippuvainen Silmäaseman ylimmän johdon ja muiden avainhenkilöiden pätevyydestä, ammattitaidosta ja työpanoksesta. Myös Silmäaseman kyvyllä rekrytoida ja pitää palveluksessaan molempien liiketoimintasegmenttinsä osalta päteviä, kokeneita ja soveltuvia työntekijöitä on olennainen merkitys Silmäaseman tulevan kehityksen kannalta.

Silmäaseman omissa myymälöissä, silmäsaairoissa ja liiketoiminnan tuessa työskenteli 31.3.2017 yhteensä 593 henkilöä työsuhteessa. Lisäksi Silmäasema-konsernissa oli 57 lääkäriä työsuhteessa. Silmäasemaan työsuhteessa olevia lääkäreitä olivat Silmäaseman lääketieteellinen johtaja ja Viron myymälöissä toimivat silmälääkärit sekä tietyt hallinto- ja kirjanpito palveluita lääkäreille tuottavan tytäryhtiön palveluksessa olevat lääkärit, jotka eivät pääsääntöisesti työskentele Silmäaseman toimipisteissä. Lisäksi Silmäasema-konsernissa toimi 31.3.2017 kaksi optikkoa itsenäisinä ammatinharjoittajina ("Ammatinharjoittajaoptikot") sekä 271 lääkäriä itsenäisinä ammatinharjoittajina ("Ammatinharjoittajalääkärit") tai yhtiömuodossa oman yhtiönsä kautta ("Oman Yhtiönsä Kautta Toimivat Lääkärit", ja yhdessä Ammatinharjoittajalääkäreiden kanssa "Itsenäiset Lääkärit").

Silmäasema on tähän asti yleensä onnistunut pätevien avainhenkilöiden ja työntekijöiden rekrytoinnissa ja sitouttamisessa sekä sopimusten tekemisessä pätevien Itsenäisten Lääkäreiden kanssa. Tästä huolimatta ei ole takeita siitä, että Silmäasema pystyy tulevaisuudessa löytämään, rekrytoimaan ja sitouttamaan päteviä henkilöitä yhtä suotuisilla ehdoilla kuin tähän mennessä. Esimerkiksi useimpien yritys- ja liiketoimintakauppojen yhteydessä osa myyville Itsenäisille Lääkäreille maksettavasta kauppahinnasta on kytketty hankitun yhtiön tai liiketoiminnan tulevaan tulokseen. Kunkin järjestelyn kohdalla on sovittu tietty ajanjakso, jonka tulos vaikuttaa näiden ehdollisten kauppahintavelkojen määrään. 31.3.2017 ehdollisia kauppahintavelkoja oli 4,1 miljoonaa euroa. Lisäkauppahinnan määräytymiseen vaikuttavat ajanjaksot ovat vaihtelevan pituisia, sairaalatoiminnan osalta tyypillisesti 4–5 vuotta ja optisen vähittäiskaupan toiminnassa enintään yksi vuosi. Kaikki Silmäasemalla tämän Listalleottoesitteen päivämääränä olevat ehdolliset kauppahintavelat erääntyvät viimeistään vuonna 2021. Näiden ehdollisten kauppahintavelkojen maksamisen jälkeen ei ole takeita siitä, että kyseiset Itsenäiset Lääkärit jatkavat Silmäasemalla toimimista. Listautumisen jälkeen Silmäaseman avainhenkilöt pyritään jatkossakin sitouttamaan Silmäasemaan sopivien ja houkuttelevien sitouttamisjärjestelmien avulla, mutta tällaisten sitouttamisjärjestelmien kehittämisen ja ylläpitämisen onnistumisesta ei ole takeita. Mikäli tällaisten sitouttamisjärjestelmien ylläpitämisessä ja kehittämisessä ei onnistuta, voi tällä olla välitön vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Vuonna 2016 Silmäasemalla toimi 75 silmälääkäriä, jotka suorittivat leikkauksia Silmäaseman silmäsaairoissa. Silmäaseman leikkausmäärät ovat keskittyneet niin, että vuonna 2016 kymmenen eniten Silmäasemalla leikkaavaa silmäkirurgia suoritti hieman yli puolet kaikista Silmäaseman silmäsaairoissa tehtävistä leikkauksista. Suurista leikkausmääristä johtuen merkittävän määrän menettäminen näistä eniten leikkaavista kirurgeista voisi vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäasemalla tarjottavien ja suoritettavien leikkauksien määrään sekä Silmäaseman kokonaisuuteen.

Ei ole myöskään takeita siitä, että Silmäasema pystyy sopeuttamaan henkilöstömääriä sekä Itsenäisten Lääkäreiden määrää eri myymälöissä ja silmäsaairoissa tarvittavan nopeassa aikataulussa, jos lainsäädännön asettamat vaatimukset esimerkiksi ammatillisen hoitohenkilöstön mitoituksista leikkaus- ja muussa hoitotoiminnassa kiristyvät olennaisesti tai jos Silmäasema menettää tärkeitä työntekijöitä tai Itsenäisiä Lääkäreitä.

Ei ole myöskään takeita siitä, ettei itsenäisten terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatinharjoittamista tulla rajoittamaan sääntelyllä tai määräyksillä siten, että samanaikainen työskentely julkisella ja yksityisellä sektorilla ei olisi enää mahdollista, että vastavalmistuneiden lääkäreiden pakollista työskentelyaikaa julkisella puolella pidennettäisiin tai että säädettäisiin muita vastaavia heidän toimintaansa rajoittavia säännöksiä. Tällaiset muutokset voisivat heikentää Silmäasemalle välttämättömien henkilöstön ja Itsenäisten Lääkäreiden saatavuutta ja kasvattaisivat henkilöstökuluja. Lisäksi on mahdollista, että esimerkiksi verolainsäädännössä tai sitä koskevassa tulkintakäytännössä tapahtuu sellaisia muutoksia, joilla voi olla välillinen vaikutus itsenäisten terveydenhuollon ammattihenkilöiden halukkuuteen työskennellä Silmäasemassa, kuten rajoituksia heidän mahdollisuuksiinsa harjoittaa ammatiaan yhtiömuodossa. Terveydenhuollon ammattihenkilöstölle maksettavien palkkojen ja palkkioiden muutokset voivat osaltaan heikentää Silmäaseman taloudellista asemaa. Silmäterveydenhuollon ammattihenkilöiden palkkioasemat ovat vakiintuneet työvoimamarkkinoilla, ja Silmäaseman ansaintalogiikka ja taloudellinen asema voisivat heikentyä, mikäli terveydenhuollon ammattihenkilöiden palkkioasemissa tapahtuisi merkittäviä muutoksia.

Kaikki yllä mainitut tekijät voivat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäaseman menestys riippuu sen maineesta, jonka mahdollisella vahingoittumisella voisi olla epäedullinen vaikutus Silmäaseman asiakaskuntaan ja Silmäaseman kykyyn pitää palveluksessaan avainhenkilöstöä.

Silmäaseman maineen vahingoittuminen saattaa vaikuttaa haitallisesti Silmäaseman kykyyn hankkia ja säilyttää asiakkaita sekä rekrytoida ja pitää palveluksessaan osaavaa avainhenkilöstöä ja osaavia Itsenäisiä Lääkäreitä. Maineseen vaikuttavia seikkoja voivat olla muun muassa Silmäaseman henkilöstön ammatitaitoon ja hoidon lääketieteelliseen laatuun sekä palvelun laatuun liittyvät seikat, mahdolliset potilasvahingot ja kuluttajansuojamenettelyt, lainsäädännön ja viranomaismääräysten noudattaminen, lainsäädäntöhankkeiden ja hankintamenettelyjen yhteydessä käytävä julkinen keskustelu ja Silmäasemaan tai muihin samoilla toimialoilla toimiviin yrityksiin mahdollisesti kohdistuvat viranomaismenettelyistä koituvat sanktiot. Mainetta vahingoittavat tapahtumat voivat vaikuttaa yhtäältä Silmäaseman tuotteiden ja palveluiden laadun mahdollisena yleisenä laskuna, jos Silmäaseman laadunvalvontajärjestelyt epäonnistuvat, tai toisaalta yksittäisten henkilöiden, kuten Itsenäisten Lääkäreiden ja muun hoitohenkilökunnan virheinä, joihin Silmäasema ei pysty suoraan vaikuttamaan. Itsenäisten Lääkäreiden ja Silmäaseman Ketjuyritysten toiminta voi vaikuttaa Silmäaseman maineeseen, vaikka tällaiset toimijat toimivatkin omalla vastuullaan.

Silmäasema pyrkii varmistamaan tarjoamiensa palveluiden turvallisuuden ja ehkäisemään virheiden syntymisen laadunhallinnallaan, siihen sisältyvällä systemaattisella suunnittelutyöllä, sisäisellä ohjeistuksella ja koulutuksella sekä ylläpitämällä toimivaa johtamisjärjestelmää. Hoitovirheiden mahdollisuutta ei voida kuitenkaan varautumistoimenpiteillä täysin poissulkea, ja on myös mahdollista, että asiakas on tyytymätön leikkauksen lopputulokseen, vaikka hoitovirheitä ei olisikaan tapahtunut. Mahdolliset hoitovirheet, potilaan tietosuojaan loukkaukset ja muut vastaavat virheet tai laiminlyönnit sekä muut tapaukset, joissa potilas on syystä tai toisesta tyytymätön leikkauksen lopputulokseen, voivat aiheuttaa välittömien vastuuseuraamusten lisäksi olennaista vahinkoa Silmäaseman maineelle. Katso tarkemmin jäljempänä riskitekijät ” – Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät riskit saattavat toteutuessaan vaikuttaa haitallisesti Silmäaseman tulokseen ja maineeseen.” ja ” – Silmäaseman vakuutusturva saattaa osoittautua riittämättömäksi.”

Silmäaseman brändien tai maineen välitön tai välillinen vahingoittuminen saattaa vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäaseman liiketoiminta on riippuvainen asianmukaisten toimilupien sekä viranomais- tai muiden keskeisten hyväksyntöjen saamisesta ja voimassaolosta.

Näkemisen ja silmäterveyden ala on viranomaisten tarkassa valvonnassa, ja toiminta edellyttää viranomaisten toimilupien hankkimista sekä niissä olevien ehtojen noudattamista sanktioiden uhalla. Jokaisella Silmäaseman myymälällä ja silmäsaarialalla on oltava yksityisen terveydenhuollon lupa. Myymälöiden luvat käsittävät tarpeen mukaan optikkotoiminnan, yleis- ja erikoislääkäritoiminnan sekä tutkimuspalvelut. Silmäsaarialoiden luvat taas sisältävät tarpeen mukaan yleis- ja erikoislääkäritoiminnan, leikkauspalvelut avohoidossa, optikkotoiminnan, tutkimuspalvelut, sairaanhoitajan vastaanoton ja/tai vuodeosaston toiminnan. Nämä ovat pääasiassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviran (”Valvira”) tai aluehallintoviranomaisen myöntämiä toimilupia. Lupiin liittyy säännöllinen raportointivelvollisuus. Yksityisen terveydenhuollon lupia ei pääsääntöisesti tarvitse uusia tai päivittää, paitsi silmäsaarialan tai myymälän muuton yhteydessä, sillä luvat ovat toimitilakohtaisia.

Samoin Silmäasema tarvitsee myymälöilleen kyseessä olevan alueen terveysviranomaisen myöntämän elintarvikeluvan muun muassa kuivan silmän omega-tuotteiden myyntiin. Elintarvikelupa ei vaadi päivitystä tai raportointia.

Näihin lupiin ja muihin tarvittaviin hyväksyntöihin liittyvät menettelyt edellyttävät Silmäaseman johdolta hyvää operatiivisen toiminnan ja lupaehtojen sekä muiden vaatimusten tuntemusta. Toimintaa seurataan aktiivisesti myös itsesääntelyn kautta ja toimilupaehtojen mukaisen omavalvonnan puitteissa.

Silmäaseman johdon käsityksen mukaan Silmäasemalla on toimintansa harjoittamiseen vaadittavat toimiluvat ja muut hyväksynät. Silmäasema valvoo ja tarkastaa sisäisesti henkilöstönsä pätevyyttä nimenomaista ammattipätevyyttä edellyttäviin tehtäviin, ja Silmäasemalla on selkeät toimintasäännöt ja -periaatteet, joilla pyritään varmistamaan viranomaissääntelyn ja lupaehtojen noudattaminen sekä toimilupien hakuprosessissa tarpeellinen asiantuntemus. Tästä huolimatta ei ole takeita siitä, ettei Silmäasema voisi menettää toimilupiaan joidenkin toimintojen osalta tai kohdata merkittäviä haasteita lupien saamisessa tai uudistamisessa. Myös lupaviranomaisen Silmäaseman toiminnasta riippumattomat viivästyksset lupien ja muiden prosessien käsittelemisessä saattavat olla epäsuotuisia Silmäaseman liiketoiminnan kannalta. Mikäli Silmäasema ei pystyisi täyttämään toimilupiansa sisältämiä ehtoja ja määräyksiä, niiden noudattamisessa olisi tilapäisesti ongelmia tai Silmäasema ei pystyisi saamaan, uusimaan tai pitämään joitain toimilupiaan, tämä voisi vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäaseman taloushallinnolliset ja toiminnanohjauksen tietojärjestelmät voivat vaatia kehittämistä ja uudistamista liiketoiminnan kasvaessa.

Vaikka Silmäaseman johto pitää sen nykyisiä taloushallinnollisia ja toiminnanohjauksen tietojärjestelmiä riittävinä Silmäaseman liiketoiminnan kannalta, niiden käyttöön sisältyy manuaalisia prosesseja, joissa voi tapahtua inhimillisiä virheitä. Silmäaseman on siksi valvottava tiiviisti sen eri toimintojen välistä koordinoitua ja yhteensovittamista varsinkin tietojärjestelmien, kirjanpidon, taloushallinnon, markkinoinnin ja myyntitoimen osalta ja tarvittaessa kehitettävä ja uudistettava taloushallinnollisia ja toiminnanohjauksen tietojärjestelmiään lähitulevaisuudessa. Taloushallinnollisten ja toiminnanohjauksen tietojärjestelmien heikkous voi vaikuttaa Silmäaseman kykyyn johtaa ja raportoida toimintaansa ja sen tuloksia, mikä taas voisi vaikuttaa olennaisen haitallisesti sijoittajien käsitykseen Silmäasemasta.

Yrityskauppoihin ja ostettujen toimintojen integroimiseen Suomessa ja ulkomailla saattaa liittyä epävarmuustekijöitä ja piileviä vastuita.

Silmäasema on Listalleottoesitteen päivämäärää edeltävien vuosien aikana tehnyt useita eri kokoisia yritys- ja liiketoimintaostoja ja pyrkii jatkossa tekemään lisää tällaisia kauppia kasvustrategiansa mukaisesti. Katso lisätietoja tehdyistä yrityskaupoista kohdasta ”Silmäaseman liiketoiminta – Yrityskaupat Listalleottoesitteen kattamien historiallisten taloudellisten tietojen ajanjaksona”. On kuitenkin mahdollista, että odotetut synergiaedut eivät toteudu tai että Silmäasemaan kohdistetaan vaatimuksia, jotka liittyvät sen tekemisiin yritys- ja liiketoimintakauppoihin. On myös mahdollista, että toteutettuihin ja tulevaisuudessa toteutettaviin yritys- ja liiketoimintakauppoihin liittyy verovastuita tai muita piileviä vastuita, joita ei ole havaittu transaktion yhteydessä tehdyssä due diligence -tarkastuksessa. Lisäksi ostetuissa liiketoiminnoissa on saatettu harjoittaa epäedullisia käytäntöjä, jotka eivät ole tulleet Silmäaseman tietoon ennen yrityskaupan toteuttamista, ja jotka voivat hankaloittaa toimintojen integroimista, synnyttää vastuita tai aiheuttaa muita ongelmia. Ei ole myöskään takeita

siitä, että Silmäaseman arviot ja oletukset toteutuista ja suunnitelluista yritys- ja liiketoimintakaupoista ja niihin liittyvistä hyödyistä osoittautuvat oikeiksi.

Tämän Listalleottoesitteen päivämääränä Silmäasema toimii Suomessa, ja tammikuussa 2017 toteutetun Tallinna Optika OÜ:n (”Tallinna Optika”) osakekannan oston myötä Silmäasema on laajentanut toimintaansa uudelle markkina-alueelle Viroon. Silmäasema saattaa tulevaisuudessa laajentaa edelleen liiketoimintaansa Virossa tai muualla ulkomailla. Ulkomailla harjoitettava toiminta saattaa sisältää Suomen sääntely- ja toimintaympäristöön verrattuna erilaisia ja suurempia riskejä esimerkiksi paikalliseen lainsäädäntöön ja toimintakulttuuriin liittyen, eivätkä nämä riskit ole välttämättä etukäteen Silmäaseman tiedossa. Ulkomailla Silmäaseman brändin vähäinen tunnettuus voi vaikuttaa negatiivisesti liiketoiminnan kannattavuuden saavuttamiseen uusilla markkinoilla. Jos Silmäaseman yrityskaupat tai ostettujen toimintojen integroiminen Suomessa tai ulkomailla epäonnistuisivat, tällä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäasema saattaa joutua tulevaisuudessa tekemään liikearvon alaskirjauksia.

Silmäaseman liikearvo on merkittävimmitä osiltaan syntynyt vuonna 2014, kun Yhtiö hankki Silmäasema Optiikan, sekä vuoden 2014 hankinnan jälkeen usean eri pienemmän yrityshankinnan myötä. Konsernitaseessa 31.3.2017 liikearvon määrä oli 59,6 miljoonaa euroa, ja oma pääoma yhteensä 5,9 miljoonaa euroa. Silmäasema pyrkii keräämään Osakeannilla noin 35,0 miljoonan euron bruttovarat, jotka kirjataan oman pääoman lisäykseksi. Lisätietoja on esitetty kohdassa ”Pääomarakenne ja velkaantuneisuus”. Silmäasema testaa liikearvon arvonalentumista vuosittain. Silmäaseman johto tekee merkittäviä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja määrittäessään tasoa, jolla liikearvo testataan, ja sitä, onko viitteitä sen arvonalentumisesta. Rahavirtaennusteet perustuvat konsernin toteutuneeseen tulokseen ja johdon parhaisiin arvioihin tulevasta myynnistä, kustannuskehityksestä, yleisistä markkinaolosuhteista ja sovellettavista veroasteista. Jos jonkin arvonalentumistestaukseen kuuluvan muuttujan todetaan kehittyneen epäedullisesti, voidaan Silmäaseman ennusteita joutua tarkistamaan aiempaa heikommiksi, mikä puolestaan saattaa johtaa liikearvon arvonalentumiskirjaukseen. Tähän mennessä Silmäasemassa ei ole ollut tarvetta tehdä liikearvojen tai muiden aineettomien omaisuuserien arvonalentumiskirjauksia aikaisempiin yritysjärjestelyihin liittyen, mutta tästä huolimatta ei ole takeita siitä, ettei sen tulevaisuudessa tarvitse tehdä liikearvon alaskirjauksia.

Liikearvon alaskirjauksilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäaseman menestys riippuu Yhtiön kyvystä johtaa ja kehittää monikanava-asiointiaan tehokkaasti.

Silmäasema on aktiivisesti kehittänyt monikanavaisuutta siten, että asiakas voi kohdata Silmäaseman palvelut ajasta ja paikasta riippumattomasti asiakkaan tarpeiden mukaan. Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto - segmentin liiketoimintaa harjoitetaan Silmäaseman omissa myymälöissä ja Ketjuyrityksien myymälöissä, mutta myös verkkokaupassa ja Silmäaseman kiertuerekan kautta. Silmäklinikat-segmentin liiketoimintaa taas harjoitetaan silmäsaaraloissa. Lisäksi Silmäaseman digitaalinen palvelukonsepti mahdollistaa ajanvarausten tekemisen sekä leikkausneuvonnan ja muun asiakaspalvelukontaktin saamisen verkossa. Koska myyntiä tapahtuu, ajanvarauksia tehdään ja asiakkaita kohdataan useiden kanavien kautta, on tärkeää panostaa monikanava-asioinnin ja siihen liittyvän toimipaikkaverkostosuunnitelman johtamiseen, kehittämiseen ja optimoimiseen sekä aukioloaikojen vapautumisen kannattavaan hyödyntämiseen. Tässä johtamisessa ja kehittämisessä epäonnistuminen voisi johtaa kulujen kasvamiseen ja tuottojen vähenemiseen sekä asiakkaiden menettämiseen, millä taas voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäaseman toimitusketjun häiriöt saattavat aiheuttaa viivästyksiä ja muita ongelmia tuotteiden ja palveluiden saatavuudessa.

Silmäaseman menestys riippuu sen kyvystä solmia suotuisia toimitussopimuksia optisen kaupan myymälöissä ja silmäsaaraloissa käytettyjen välineiden sekä myymälöiden tuotevalikoiman osalta.

Tuotteiden ja välineistön toimitusketjun sekä alihankintaketjun toimintaa voivat häiritä monet seikat, kuten tuotteissa olevat virheet, tietojärjestelmien häiriöt tai valmistajien tai toimittajien viivästyksset ja tuotanto- tai toimitusvaikeudet sekä kuljetusyhtiöiden logistiikkaongelmat varsinkin, kun valtaosa tuotetoimituksista tehdään

lenterahtina pitkien matkojen päästä. Euromääräisesti suurin osa Silmäaseman myymistä tuotteista ja palveluiden tarjoamisessa hyödyntämistä välineistä on valmistettu Suomen ja EU:n ulkopuolella. Tämän takia tavarantoimitukseen voi liittyä yllättäviä haasteita myös tuotteiden maahantuonnin, ulkomaisten liiketoimintakäytäntöjen ja lainsäädäntöjen sekä mahdollisten poliittisten epävarmuustilanteiden osalta. Mikäli tavarantoimitusketjuissa tai alihankintaketjussa ilmenee suoritushäiriöitä, tämä voi johtaa taloudellisiin menetyksiin ja vaikuttaa negatiivisesti Silmäaseman maineeseen. Lisäksi Tallinna Optikalla on vähäisessä määrin kehysvientiä Italiaan ja Saudi-Arabiaan, ja myös tähän vientiin saattaa liittyä logistisia tai muita ongelmia.

Silmäasema ei myöskään välttämättä jatkossa pysty säilyttämään suhteitaan nykyisiin toimittajiinsa ja löytämään tarvittavassa aikataulussa uusia päteviä toimittajia, jotka vastaisivat Silmäaseman vaatimuksia ja toimittaisivat laadukkaita tuotteita oikea-aikaisesti ja tehokkaasti Silmäaseman kannalta suotuisin ehdoin.

Silmäaseman toimittajat saattavat päättää muuttaa sopimusehtoja sekä alennus- ja hyvityskäytäntöjä, jotka Silmäasema on aiemmin neuvotellut näiden kanssa. Eräät toimittajat hallitsevat tiettyjä kehysbrändejä, minkä takia näillä toimittajilla on usein vahva neuvotteluasema, mikä voi puolestaan heijastua sopimusehtoihin. Silmäaseman toimittajat saattavat myös kasvattaa neuvotteluvoimaansa esimerkiksi yhdistymisten tuloksena. Haitallinen vaikutus olisi myös sillä, jos kilpailijat solmisivat eksklusiivisia toimitussopimuksia tai muita järjestelyitä Silmäaseman nykyisten tai potentiaalisten toimittajien kanssa. Muutokset Silmäaseman sopimusjärjestelyissä toimittajien kanssa tai eri merkkien mallistojen saatavuudessa voivat aiheuttaa viivästyksiä toimituksissa tai ohjata asiakkaita Silmäaseman kilpailijoille ja johtaa siten menetettyihin myynteihin ja Silmäaseman kilpailuaseman heikentymiseen.

Tähän mennessä Silmäasema on pystynyt järjestämään toimitus- ja alihankintaketjunsä joustavasti niin, ettei yllä mainituista seikoista ole koitunut Silmäasemalle merkittäviä ongelmia. Ei ole kuitenkaan takeita siitä, ettei toimitus- ja alihankintaketjuihin liittyen voisi tulevaisuudessa syntyä vakavampia seurauksia. Jos yksi tai useampi edellä mainituista riskitekijöistä toteutuisi, tällä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Katso lisätietoja Silmäaseman toimitusketjusta kohdasta ”Silmäaseman liiketoiminta – Kuvaus liiketoiminnasta – Toimitusketju”.

Silmäaseman todellinen liiketoiminnan tulos voi olennaisesti poiketa tässä Listalleottoesitteessä esitetyistä taloudellisista tavoitteista ja tulevaisuudennäkymistä.

Tässä Listalleottoesitteessä esitetyt taloudelliset tavoitteet ja tulevaisuudennäkymät ovat tulevaisuutta koskevia lausumia, ja tämän takia on mahdollista, että Silmäaseman todellinen tulos ja taloudellinen asema tulevat olennaisesti poikkeamaan näistä tulevaisuutta koskevista lausumista. Silmäaseman taloudelliset tavoitteet ja tulevaisuudennäkymät perustuvat moniin oletuksiin, jotka ovat luonnostaan alttiita merkittävälle liiketoiminnallisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin ja muihin tekijöihin kohdistuville riskeille, eikä Silmäasema pysty vaikuttamaan useisiin näistä riskeistä. Keskeisiin oletuksiin, jotka hallitus on tehnyt asettaessaan Silmäaseman tavoitteita ja tehdessään arvioita Silmäaseman tulevaisuudennäkymistä, kuuluu muun muassa se, että markkinaolosuhteet näkemisen ja silmäterveyden toimialalla pysyvät ennallaan. Nämä oletukset voivat kuitenkin muuttua tai jäädä toteutumatta, eivätkä ne siksi välttämättä jatkossa heijasta kaupallista, sääntely- ja taloudellista ympäristöä, jossa Silmäasema toimii. Odottamattomat tapahtumat voivat myös vaikuttaa haitallisesti Silmäaseman todelliseen tulokseen ja taloudelliseen asemaan tulevina ajanjaksoina riippumatta siitä, osoittautuvatko Silmäaseman oletukset oikeiksi. Näiden seikkojen vuoksi Silmäaseman todellinen tulos ja taloudellinen asema saattavat poiketa merkittävästi Silmäaseman taloudellisista tavoitteista ja tulevaisuudennäkymistä, eikä sijoittajien siksi tulisi luottaa tässä Listalleottoesitteessä ilmaistuihin taloudellisiin tavoitteisiin ja tulevaisuudennäkymiin perusteettomasti. Katso lisätietoja taloudellisista tavoitteista kohdasta ”Silmäaseman liiketoiminta – Taloudelliset tavoitteet” ja tulevaisuudennäkymistä kohdasta ”Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät – Tulevaisuudennäkymät”, sekä tulevaisuutta koskevista lausumista yleisesti kohdasta ”Tulevaisuutta koskevat lausumat”.

Silmäasema pystyy vaikuttamaan sopimuskumppaneidensa toimintaan vain rajallisesti.

Silmäasemalla on vain rajallinen mahdollisuus siitä riippumattomien valmistajien ja toimittajien tuotannon ja käytäntöjen eettisyyden ja turvallisuuden kontrolloimiseen. Silmäasema pyrkii varmistamaan sopimuskumppaneidensa toimittamien tuotteiden ja palveluiden eettisyyden ja turvallisuuden asettamalla tuotantoa ja tuotteiden laatua koskevia vaatimuksia tavarantoimittajilleen. Tästä huolimatta ei ole takeita siitä, ettei toimittajien käytäntöihin tai näiden toimittamiin tuotteisiin saattaisi liittyä negatiivista julkisuutta tai virheitä.

Tällainen negatiivinen julkisuus voisi heijastua myös Silmäaseman maineeseen haitallisesti ja vaikuttaa siten olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Oikeudenkäynnit, välimiesmenettelyt ja hallintomenettelyt voivat vaikuttaa epäedullisesti Silmäaseman kannattavuuteen ja maineeseen.

Mahdolliset oikeudenkäynnit, välimiesmenettelyt ja hallintomenettelyt sekä niihin liittyvät ennakoimattomat kustannukset tai muut seuraukset saattavat tulevaisuudessa merkittävästi vaikuttaa Silmäaseman taloudelliseen asemaan ja kannattavuuteen. Mainitut oikeustoimet saattavat liittyä esimerkiksi työsuhteliitännäisiin asioihin sekä yrityskauppoihin, ja niiden osapuolina saattavat olla esimerkiksi Silmäasema, Silmäaseman työntekijä, Ketjuyritystä, asiakas tai sopimuskumppani taikka Silmäasemalla toimiva Itsenäinen Lääkäri erilaisissa vastakkainasettelutilanteissa. Yrityshankintoihin liittyy tavanomainen riski siitä, että joku transaktion osapuolista on tyytymätön kaupan lopputulokseen esimerkiksi kauppahinnan osalta ja aloittaa oikeudenkäyntimenettelyn toista osapuolta vastaan.

Näkemisen ja silmäterveyden toimiala on vahvasti säännelty, mikä altistaa Silmäaseman riskille liiketoimintaan liittyvistä oikeudenkäynneistä esimerkiksi hoitovirhetapauksissa, joiden osapuolina voivat olla Silmäasema ja asiakas tai Silmäasema ja Silmäasemalla toimiva Itsenäinen Lääkäri sekä asiakas. Lisäksi Silmäaseman kuntien kanssa solmimiin puitesopimuksiin ja Silmäaseman tarjoamiin silmäterveyden palveluihin liittyy tavanomainen riski oikeusprosessien suhteen. Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin osalta optisten tuotteiden myyntiin liittyy lisäksi riski mahdollisista vastuuvahingoista, tuotteiden poisvetämisestä markkinoilta, tuotteiden takavarikoinnista ja muista vastaavista tapahtumista, jotka saattavat johtaa oikeustoimiin ja luoda kielteistä julkisuuskuvaa Silmäasemasta. Katso tarkemmin jäljempänä riskitekijä ” – Silmäaseman vakuutusturva saattaa osoittautua riittämättömäksi.”

Jos Silmäaseman tai jonkin sen konserniyhtiön todetaan rikkoneen velvollisuuksiaan, voi tästä seurata vahingonkorvausvastuu. Mahdollisella oikeus- tai viranomaisprosessilla voisi olla muitakin negatiivisia taloudellisia vaikutuksia sekä haitallinen vaikutus Silmäaseman maineeseen. Silmäasemalla ei ole ollut tämän Listalleottoesitteen päivämäärää edeltävän 12 kuukauden aikana vireillä hallintomenettelyitä, oikeudenkäyntejä tai välimiesmenettelyitä, joilla voi olla tai joilla on lähimenneisyydessä ollut merkittävä vaikutus Silmäaseman ja/tai sen tytäryhtiöiden taloudelliseen asemaan tai kannattavuuteen, eikä Silmäasema ole tietoinen tällaisten menettelyjen vireilläolosta tai uhasta. Ei ole kuitenkaan takeita siitä, ettei Silmäasema joudu tulevaisuudessa asianosaiseksi sellaiseen oikeudenkäyntiin, hallintomenettelyyn tai välimiesmenettelyyn, jolla voisi olla merkittävä vaikutus Silmäaseman ja/tai sen tytäryhtiöiden taloudelliseen asemaan tai kannattavuuteen.

Edellä kuvattujen riskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäasema saattaa menettää palveluseteliasiakkaita, jos se ei enää täytä Palvelusetelilain mukaisia vaatimuksia tai jos kunnat vähentävät palvelusetelien hyödyntämistä.

Palveluseteli on yksi kuntien käytettävissä olevista palveluiden järjestämistavoista. Tällä hetkellä ainoastaan Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (”HUS”) käyttää merkittävässä määrin palveluseteleitä. Palvelusetelin saatuaan asiakkaalla on oikeus valita palveluntuottaja kunnan hyväksymien toimijoiden joukosta. Silmäasema saa palvelusetelijärjestelyiden kautta varsinkin kaihileikkausasiakkaita. Palveluseteliasiakkaiden määrä riippuu julkisen palveluntarjoajan päätöksenteosta. Terveystietolain (1326/2010, muutoksineen) mukaisen hoitotakuumallin mukaisesti hoito on aloitettava kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu. Tämä hoitotakuu tuo ajoittain lisää asiakkaita yksityiselle sektorille, kun kuuden kuukauden jonotusaika täyttyy ja jonoja puretaan palvelusetelien avulla. Toisaalta, jos kunnat päättäisivät vähentää palvelusetelien käyttämistä tai kokonaan lopettaa niiden käyttämisen, merkitsisi tämä vastaavasti, ettei Silmäasema saisi enää yhtä paljon palveluseteliasiakkaita kuin ennen. Tällaisten olosuhteiden takia palvelusetelien käytön määrä ja ajoitus ovat vaikeasti ennakoitavissa. Lisäksi Silmäasema voisi menettää kaikki tällaiset palveluseteliasiakkaat, mikäli Silmäasema ei enää tulevaisuudessa täyttäisi lakisääteisiä sekä kunnan asettamia hyväksymisehtoja, eikä siten voisi enää suorittaa toimenpiteitä palveluseteleitä vastaan. Palveluseteliasiakkaiden menettämisellä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Katso lisätietoja palveluseteleistä kohdista ”Silmäaseman liiketoiminta – Kuvaus liiketoiminnasta – Muut myyntikanavat – Julkisen terveydenhuollon palvelusetelit” ja ”Sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskeva lainsäädäntö – Lainsäädäntö – Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä”.

Silmäasema saattaa epäonnistua julkisten hankintojen kilpailutuksissa tai ulkoistussopimusten mukaisten velvoitteiden suorittamisessa, ja kilpailutuksiin saattaa liittyä oikeudenkäyntejä.

Julkinen sektori hyödyntää yksityisen sektorin tarjoamia terveydenhuoltopalveluita palvelusetelien käyttämisen lisäksi ostopalvelusopimusten ja ulkoistamisten kautta. Katso lisätietoja kohdista ”Silmäaseman liiketoiminta – Kuvaus liiketoiminnasta – Muut myyntikanavat – Ulkoistukset” ja ”Sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskeva lainsäädäntö – Kilpailulainsäädäntö”.

Silmäasema saa tällaisten järjestelyiden kautta varsinkin silmälääkäriasiakkaita sekä toimeksiantoja, jotka liittyvät heikkonäköisten apuvälineiden hankintaan, sosiaalitoimen silmälasien hankintaan ja lääkinällisiin kuntoutuspalveluihin. Silmäaseman johdon mukaan Silmäasemassa noudatetaan julkisissa kilpailutusprosesseissa lain mukaisia menettelytapoja. Silmäasema hoitaa kilpailutusasioiden ohjaamisen keskitetysti, ja sen eettisissä ohjeissa käsitellään muun muassa lahjomattomuuden ja tasapuolisen kohtelun vaatimuksia. Silmäasema pyrkii huolehtimaan siitä, että Silmäasemalla tarjouskilpailuihin osallistumisesta ja tarjousten laatimisesta vastaavat henkilöt ovat tietoisia kilpailuoikeudellisista vaatimuksista ja käyttävät kilpailutusasioissa tarpeen mukaan avustajia. Varotoimista huolimatta väärinkäytösten mahdollisuutta ei voida sulkea pois, ja mahdolliset väärinkäytökset voisivat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman mahdollisuuksiin osallistua hankintamenettelyihin tulevaisuudessa sekä mahdollisesti myös jo voimassa oleviin hankintasopimuksiin.

Julkinen sektori vaatii ostopalveluiden tuottajilta korkeaa ammattitaitoa, joustavuutta sekä kilpailukykyistä hintatasoa, ja Silmäasema pyrkii vastaamaan näihin vaatimuksiin. Tästä huolimatta Silmäasema ei voi taata, että se pystyy myös tulevaisuudessa menestymään julkisia hankintoja koskevissa kilpailutuksissa tai että se pystyy tulevaisuudessa suoriutumaan kaikista ulkoistussopimuksiin liittyvistä velvoitteistaan ja täyttämään ulkoistussopimusten mukaiset ehdot. Katso tarkemmin edellä riskitekijä ” – Silmäaseman toimintaympäristöön liittyviä riskejä – Kilpailutilanteessa tapahtuvat esimerkiksi julkisen terveydenhuollon päätöksentekoon, Sote-uudistuksen valinnanvapajärjestelmään, Silmäasemaan ja Silmäaseman kilpailijoihin liittyvät muutokset saattavat vaikuttaa haitallisesti Silmäaseman kannattavuuteen ja kasvumahdollisuuksiin” On myös mahdollista, että tulevaisuudessa kilpailutuskriteerit muuttuvat Silmäasemalle epäedullisella tavalla tai että julkinen sektori vähentää tulevaisuudessa ostopalveluiden määrää silmäterveyden osalta tai laajemmin.

Lisäksi esimerkiksi samaan hankintamenettelyyn Silmäaseman kanssa osallistuneet toimijat voivat tehdä julkista hankintaa koskevista hankintapäätöksistä valituksen markkinaoikeudelle, ja kuntalaiset voivat lisäksi valittaa hallinto-oikeuteen muun muassa sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden järjestämistä koskevasta kunnallisesta päätöksenteosta. Tällaisiin valituksiin liittyvät päätökset voivat vaikuttaa Silmäaseman solmimien sopimusten voimassaoloon ja kestoon. Silmäaseman tietojen mukaan tällaisia valituksia ei ole Listalleottoesitteen päivämääränä vireillä. Ei kuitenkaan ole takeita siitä, ettei tällaisia valituksia tehtäisi jatkossa. Katso tarkemmin riskitekijä ” – Oikeudenkäynnit, välimiesmenettelyt ja hallintomenettelyt voivat vaikuttaa epäedullisesti Silmäaseman kannattavuuteen ja maineeseen.”

Kuvatut tekijät voivat toteutuessaan vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Mahdolliset työtaistelutoimenpiteet ja muut työehtoriidat voivat vahingoittaa Silmäaseman mainetta ja heikentää sen kannattavuutta.

Monet Silmäaseman työntekijöistä ovat työehtosopimuksen tai vastaavan piirissä. Silmäaseman operatiiviseen toimintaan saattaa kohdistua lakoista, muista työtaistelutoimenpiteistä tai liittojen välisistä erimielisyyksistä aiheutuvia merkittäviä häiriötilanteita esimerkiksi, jos nykyisten työehtosopimusten päättyessä ei ole pystytty neuvottelemaan uusia työehtosopimuksia. Tällaiset työtaistelutoimenpiteet saattavat siten vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäasema on riippuvainen sairaalalaitteidensa sekä teknisten operointi- ja tutkimusvälineidensä keskeytyksettömästä toimivuudesta ja saatavuudesta.

Silmäasemalla on käytössä useita tutkimus- ja leikkauslaitteita, kuten leikkausmikroskooppeja sekä silmän kerroskuvaus- ja laserleikkauslaitteita. Näiden teknologioiden, laitteistojen ja välineiden luotettava ja keskeytyksetön toiminta on välttämätöntä, jotta leikkaukset ja muut silmien alueen operaatiot voidaan suorittaa tehokkaasti ja turvallisesti. Teknologisista välineistä riippuvainen toiminta on kuitenkin altis erilaisille teknisille

vioille ja toimintahäiriöille, kuten laitevioille, sähkökatkoksille, verkkohyökkäyksille, tietoliikennevioille ja haittaohjelmille. Tällainen vika tai häiriö voi tapahtua yllättäen ja siten viivästyttää toimintaa tai sisältää riskin häiriöstä aiheutuvista potilas- ja muista vahingoista. Tällaisia ongelmia voi syntyä myös käyttövirheiden tai virheellisten ohjelmointien seurauksena. Silmäasema pyrkii nyt ja tulevaisuudessa ottamaan käyttöön ja ylläpitämään tarpeellisia varmuus-, turva- ja varajärjestelmiä sekä varmistamaan, että henkilökunta saa riittävän perehdytyksen varsinkin uusiin laitteistoihin ja välineisiin. Silmäasema pyrkii myös varmistamaan, että varsinkin tärkeiden leikkauslaitteiden huoltosopimukset takaavat mahdollisimman hyvän ja ripeän palvelun mahdollisissa vikatilanteissa. Tästä huolimatta ei voi olla takeita siitä, ettei virheitä synny, eikä virheiden aiheuttamia haittoja ja vahinkoja ei voida sulkea pois.

Silmäasema pyrkii lisäksi varmistamaan, että sen liiketoiminnalle olennaiset laitteistot tulevat asianmukaisesti huolletuiksi. Silmäaseman toiminnan sujuvuuteen ja turvallisuuteen vaikuttavat myös ulkoisten huoltotoimenpidepalveluiden saatavuus, laatu ja oikea-aikaisuus. Huoltotoimenpiteistä aiheutuneiden kustannusten määrä saattaa myös tulevaisuudessa nousta. Silmäaseman oikeutta vahingonkorvaukseen ja korvausten määrää on mahdollisissa laitteistojen toimintahäiriötapauksissa sopimuksin rajoitettu.

Mahdolliset laitteistojen tai järjestelmien rikkoutumiset ja muut häiriöt voivat vaikuttaa negatiivisesti tarjottavien palveluiden laatuun ja potilasturvallisuuteen, millä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäasema on riippuvainen käyttämiensä tietojärjestelmien keskeytyksettömästä toimivuudesta ja saatavuudesta.

Silmäaseman liiketoiminta on hyvin riippuvainen toimivista tietojärjestelmistä. Keskeiset tietojärjestelmät ovat toiminnanohjausjärjestelmä, asiakastietojärjestelmä ja potilastietojärjestelmä. Silmäaseman kyky suoriutua tehokkaasti sen liiketoimintasegmenttien kannalta kriittisistä toiminnoista, kuten myynti- ja ostotoiminnoista, taloushallinnosta, asiakas- ja potilastietojen luottamuksellisesta käsittelystä, sähköisistä ajanvaraus- ja muista palveluista sekä myyntitapahtumista, on riippuvainen näiden tietojärjestelmien luotettavasta ja keskeytymättömästä toiminnasta.

Tietojärjestelmien tehokkaalla hyödyntämisellä parannetaan myyntitapahtumien sujuvuutta, tuotetiedon järjestämistä sekä palvelun saatavuutta, laatua, diagnoosia ja seurantaa. Tietojärjestelmistä riippuvainen toiminta on kuitenkin altis erilaisille teknisille vioille ja toimintahäiriöille, kuten sähkökatkoksille, verkkohyökkäyksille, tietoliikennevioille ja haittaohjelmille. Yllättävät häiriöt voivat viivästyttää toimintaa ja aiheuttaa vahinkoja. Tällaisia ongelmia voi syntyä myös käyttövirheiden tai virheellisten ohjelmointien seurauksena. Silmäasema pyrkii nyt ja tulevaisuudessa ottamaan käyttöön ja ylläpitämään tarpeellisia varmuus-, turva- ja varajärjestelmiä sekä varmistamaan riittävän perehdytyksen, jotta sekä uusien että vanhojen tietojärjestelmien käyttö olisi sujuvaa, tarkoituksenmukaista ja turvallista. Tietojärjestelmähankkeiden riskejä pienennetään muun muassa tarkalla projektiohjauksella, ja järjestelmien kriittisyyttä analysoidaan ja riskejä minimoidaan osana riskienhallintaa. Tästä huolimatta ei voi olla takeita siitä, ettei virheitä synny, eikä virheiden aiheuttamia haittoja ja vahinkoja voida sulkea pois. Tietojärjestelmien toimintakatkokset ja muut häiriöt voivat heikentää Silmäaseman tarjoaman palvelun laatua ja asiakaskokemusta tai jopa aiheuttaa vaaratilanteita.

Silmäaseman toiminta on riippuvainen myös tietojärjestelmien sekä niiden päivitysten ja huoltotoimenpiteiden laadusta ja oikea-aikaisista toimituksista. Silmäaseman toiminnalle välttämättömien ja toimintaa tehostavien tietojärjestelmien hankintaan ja huoltoon liittyvät kustannukset saattavat myös nousta tulevaisuudessa. Suuri osa Silmäaseman tietojärjestelmistä on hankittu ulkoisilta palveluntarjoajilta. Oikeutta vahingonkorvaukseen ja korvausten määrää näissä järjestelmissä ilmenneistä vioista on sopimuksin rajoitettu. Jo käytössä olevien tietojärjestelmien lisäksi Yhtiöllä on meneillään ja suunnitteilla useita tietojärjestelmähankkeita.

Silmäasemassa on käynnissä digitaalisen asioinnin kehittämiseksi käynnistetty hanke, joka kattaa muun muassa verkkoasioinnin ja internetsivujen, sähköisen ajanvarauksen, verkkokaupan, potilastietojärjestelmien sekä asiakkuudenhallintajärjestelmien kehitystyön. Hankkeen tavoitteena on muuttaa merkittävästi koko Silmäaseman palvelutarjonnan saatavuutta ja näkyvyyttä kuluttajille, ja se vaikuttaa koko liiketoiminnan ohjaamiseen.

Silmäasema kerää silmäsaarialatoiminnassaan ja optisen kaupan myymälöissään sekä asiakastietoja että potilastietoja. Silmäasema on kehittänyt toiminnanohjausjärjestelmää ja potilastietojärjestelmää sekä harkitsee niiden uusimista. Potilastietojen käsittelyyn kohdistuu erityistä sääntelyä, jonka vaatimukset Silmäasema on

ottanut huomioon potilastietojärjestelmän rakentamisessa. Katso tietoturva-asioista tarkemmin jäljempänä riskitekijä ” – *Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät riskit saattavat toteutuessaan vaikuttaa haitallisesti Silmäaseman tulokseen ja maineeseen.*”

Silmäaseman liiketoiminnan sujuvuus ja tiedonkulku sen eri palveluiden välillä ovat riippuvaisia edellä kuvattujen tietojärjestelmien toimivuudesta. Mahdollisten uusien tietojärjestelmien käyttöönottoon liittyy riskejä, joilla voi olla vaikutusta Silmäaseman liiketoimintaan. Silmäasema pyrkii varautumaan uusien järjestelmien käyttöönotosta mahdollisesti syntyviin ongelmiin kouluttamalla henkilöstöään ja tietoteknisten varajärjestelmien avulla. Näistä toimenpiteistä huolimatta Silmäasemassa voi kuitenkin syntyä odottamattomia ongelmia tietojen käsittelyn ja järjestämisen suhteen, mikä voi huomattavasti vaikeuttaa ja viivästyttää väliaikaisesti Silmäaseman myyntitoimintoja.

Silmäaseman toimintaan vaikuttavat välillisesti myös ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttämien tietojärjestelmien ja tiedonsiirron toimivuus. Silmäaseman omiin tai ulkopuolisiin tietojärjestelmiin ja tiedonsiirtoon voi kohdistua häiriöitä ja tahallistakin häirintää, jotka voivat vaikeuttaa Silmäaseman liiketoiminnan sujuvuutta. Myös uusien tietojärjestelmien valintaan, integrointiin, käyttöönottoon ja nykyisten järjestelmien päivityksiin voi liittyä ongelmia ja virheitä.

Kaikki yllä mainitut tekijät voivat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät riskit saattavat toteutuessaan vaikuttaa haitallisesti Silmäaseman tulokseen ja maineeseen.

Silmäaseman liiketoimintaan kuuluu olennaisesti asiakkaiden henkilötietojen kerääminen, käsitteleminen ja tallentaminen asiakas- ja potilastietorekistereihin, ja nämä henkilötiedot voivat sisältää myös arkaluontoisia potilastietoja. Tämän vuoksi Silmäaseman toimintaan sovelletaan tietosuojalainsäädäntöä, jossa on määräyksiä henkilötietojen käsittelyn edellytyksistä, tiedon sisällöllisestä ja fyysisestä suojaamista sekä rekisterinpitäjien ja henkilötietojen käsittelijöiden vastuista. Lisäksi Silmäaseman toimintaan liittyy muitakin luottamuksellisia tietoja esimerkiksi yritystoimintoihin ja yrityskauppoihin liittyen. Silmäasema pyrkii aktiivisesti kehittämään tietosuoja-asioidensa järjestämistä ja varmistamaan kaikessa toiminnassaan, että sen asiakkaita koskevat henkilötiedot kerätään, käsitellään ja tallennetaan asianmukaisella tavalla voimassa olevan tietosuojalainsäädännön mukaisesti ja että myös muuta luottamuksellista tietoa käsitellään asianmukaisesti. Osana toimintaansa Silmäasema myös varautuu tuleviin soveltuvan tietosuoja- ja muun lainsäädännön muutoksiin, kuten vuonna 2018 suoraan sovellettavaksi tulevan EU:n yleisen tietosuoja-asetukseen ja siihen liittyviin kansalliseen lainsäädäntöön tehtäviin muutoksiin, ja muuttaa tarvittaessa toimintatapojaan uuden lainsäädännön mukaisiksi. Katso lisätietoja kohdasta ”*Sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskeva lainsäädäntö – Asiakastietojen käsittely terveydenhuollossa*”. Katso myös edellä riskitekijä ” – *Silmäaseman toimintaympäristöön liittyviä riskejä – Silmäaseman toimintaan sovellettavassa sääntelyssä saattaa tapahtua muutoksia, joilla on haitallinen vaikutus Silmäasemaan.*”

Silmäaseman johdon käsityksen mukaan Silmäasema on Listalleottoesitteen päivämääränä järjestänyt asiakas- ja potilastietojen sekä muiden henkilötietojen käsittelyn organisaatiossaan tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tavalla. Silmäaseman johdon käsityksen mukaan myös muiden Silmäaseman liiketoimintaan liittyvien luottamuksellisten tietojen käsittely on järjestetty riittävän turvallisella ja toimivalla tavalla. Potilas- ja asiakastietojärjestelmiin ja muihin luottamuksellisiin tietoihin saattaa suojaamistoimenpiteistä huolimatta kuitenkin kohdistua tietojen luottamuksellisuuden vaarantavia väärinkäytöksiä joko Silmäaseman konsernin sisältä tai sen ulkopuolelta esimerkiksi luvattomien yhteyksien muodostamisen muodossa. Mahdollisilla väärinkäytöksillä ja niistä mahdollisesti seuraavilla oikeusprosesseilla voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman maineeseen asiakkaiden ja muiden sidosryhmien keskuudessa ja heikentää sitä kautta Silmäaseman palveluiden kysyntää.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosesseihin liittyy riskejä, jotka saattavat vaikuttaa haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan.

Silmäasemassa kehitetään ja otetaan käyttöön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosesseja. Näillä prosesseilla pyritään varmistamaan, että lakien ja määräysten noudattaminen toteutuu Silmäasemassa asianmukaisesti, että Silmäaseman toimintaan, strategiaan, käytäntöihin ja taloudelliseen raportointiin liittyvät tavoitteet toteutuvat ja että Silmäaseman liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan ja että niitä arvioidaan ja seurataan

asianmukaisesti. On kuitenkin mahdollista, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessit voivat epäonnistua niiden kehitysvaiheessa tai muiden Silmäaseman toimintaprosessien kehityksen tai käyttöönoton yhteydessä. Tällainen epäonnistuminen voisi johtaa siihen, ettei haitallisiin tai virheellisiin käytäntöihin ja toimintatapoihin Silmäasemassa pystytä puuttumaan tarvittavalla nopeudella ja tehokkuudella, mikä kasvattaa virheiden ja vahinkojen syntymisen riskiä. Tällä taas voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Katso tarkemmin edellä riskitekijä ” – *Silmäaseman menestys riippuu sen maineesta, jonka mahdollisella vahingoittumisella voisi olla epäedullinen vaikutus Silmäaseman asiakaskuntaan ja Silmäaseman kykyyn pitää palveluksessaan avainhenkilöstöä.*”

Silmäaseman vakuutusturva saattaa osoittautua riittämättömäksi.

Terveystieteidenhuoltoalaan liittyvät potilasvastuut, joista suurin vastuu on lääkäreillä, ovat alalla merkittäviä, ja varsinkin Silmäaseman Silmälinikat-segmentin liiketoimintaan liittyy riski ammatillisia hoitovirheitä koskevista ja muista vastaavista vaateista. Lisäksi optisen kaupan myymälöissä myytäviin tuotteisiin liittyy lakiin perustuva tuotevastuu ja kulutustavaran myymistä koskeva lainsäädäntö. Silmäasema pyrkii välttämään potilasvahingot ja vastuuvahingot varmistamalla henkilökuntansa asianmukaisen osaamisen, ohjeistuksen ja koulutuksen sekä tilojensa ja laitteistojensa kunnossapidon, mutta tästä huolimatta ei voi olla takeita siitä, ettei tällaisia vahinkoja aiheudu Silmäaseman toiminnassa.

Tämän vuoksi Yhtiöllä, Silmäasema Optikalla, Silmäasema Sairaala Oy:llä, Via Healthcare Group Oy:llä ja Tallinna Optikalla on voimassaolevat vastuu-, oikeusturva-, keskeytys- ja omaisuusvakuutukset sekä lakisääteiset henkilöstövakuutukset. Silmäaseman johdon käsityksen mukaan Silmäaseman vakuutukset ovat laajuudeltaan toimialan käytäntöjen mukaiset ja vakuutusturva kattaa sellaiset riskit, joiden vakuuttamista voidaan pitää tarkoituksenmukaisena Silmäaseman tarpeiden ja liiketaloudellisten olosuhteiden kannalta.

Vakuutus sopimuksissa on tavanomaiset korvausraajat, omavastuusuudet sekä rajoitukset, eikä vakuutusturvaa ole saatavilla jokaisen Silmäaseman kohtaaman riskin varalle. On siten mahdollista, etteivät Silmäaseman vakuutukset kata riittävällä tavoin kaikkia mahdollisia riskejä, jolloin kaikkia aiheutuneita vahinkoja ei välttämättä korvata vakuutusten perusteella. Silmäasema saattaa myös kärsiä liikevaihdon menetyksestä, mikäli vakuutukset eivät täysimääräisesti kata Silmäasemalle aiheutuneita välillisiä vahinkoja. Lisäksi on mahdollista, ettei Silmäasema pysty ylläpitämään tämänhetkisiä vakuutuksiaan tai hankkimaan uusia tarvittavia vakuutuksia suotuisin ehdoin.

Silmäasema vastaa lähtökohtaisesti potilasvahingoista Silmäasemaan työsuhteessa olevien osalta. Itsenäisillä Lääkäreillä on omat potilasvakuutukset, joiden kautta he vastaavat mahdollisista hoitovirheistään. On kuitenkin mahdollista, että Itsenäisen Lääkärin aiheuttama potilasvahinko aiheuttaa myös Silmäasemalle esimerkiksi ns. isännänvastuun perusteella kohdistettuja korvausvaatimuksia. Silmäaseman tiloissa vastaanottoa pitävän Itsenäisen Lääkärin mahdolliseen hoitovirheeseen liittyvä negatiivinen julkisuus kohdistuu myös Silmäasemaan, vaikka Silmäasemalla ei olisikaan suoranaista taloudellista vastuuta hoitovirheestä.

Vakuutusten avulla ei pystytä välttämättä ehkäisemään mahdollisten julkisuuteen tulevien potilas- ja vastuuvahinkotapausten aiheuttamaa maineriskiä. Lisäksi Silmäasemalle mahdollisesti maksettavaksi tulevilla vakuutusten kattamattomilla korvauksilla ja vahinkotilanteista mahdollisesti seuraavilla oikeudenkäynneillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Katso lisätietoja Silmäaseman vakuutuksista kohdasta ”*Silmäaseman liiketoiminta – Vakuutukset*” sekä kohdasta ”*Silmäaseman liiketoiminta – Olennaiset sopimukset – Lääkärisopimukset*”.

Ketjutoimintamalliin liittyy riskejä Ketjuyrittäjien toiminnan ja mahdollisen irtautumisen osalta.

Silmäasema-ketjun Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin 148 myymälästä Suomessa yhteensä 23 on itsenäisten yrittäjien omistamia myymälöitä, jotka toimivat ketjutoimintamallilla. Myymälöiden toiminnan yhdenmukaisuuden ja laadun ylläpitäminen perustuu Ketjuyrittäjän kanssa solmittavaan ketjusopimukseen sekä Silmäaseman suorittamaan laadunvalvontaan ja ketjuohjaukseen. Ketjuyrittäjän keskeisenä sopimusvelvoitteena on liiketoiminnan harjoittaminen ketjusopimuksessa ja Silmäaseman ketjukäsikirjassa määritellyllä tavalla. Ketjuyrittäjä on vastuussa kaikesta myymälänsä kautta tapahtuvasta jälleenmyyntitoiminnasta, ja se toimii itsenäisenä yrityksenä omissa nimissään, omaan lukuunsa, omalla riskillään ja vastaa itsenäisesti omista velvoitteistaan ja kustannuksistaan. Silmäaseman ja S-ryhmän välisen yhteistyösopimuksen mukaan Silmäasema on kuitenkin vastuussa tilanteissa, joissa yhteistyöhön osallistuvat Ketjuyrittäjät ovat jättäneet kyseisen sopimuksen mukaiset maksunsa maksamatta. Jos tällaisia maksulainlyöntejä tapahtuu, Silmäasemalle voi koitua

ennakoimattomia kuluja. Katso lisätietoja Silmäaseman ja S-ryhmän välisestä sopimuksesta kohdasta ”*Silmäaseman liiketoiminta – Olennaiset sopimukset – Yhteistyösopimus S-ryhmän kanssa*”.

Silmäaseman ketjuohjauksesta ja valvontatoimenpiteistä huolimatta on mahdollista, että yhden tai useamman Ketjuyrittäjän toiminta on tehotonta tai Silmäaseman toimintaohjeiden ja vastaista tai että toiminnan laatu heikkenee Silmäaseman toimintaohjeiden osoittamaa tasoa heikommaksi. Silmäasema on myös aikaisemmin joutunut irtisanomaan joidenkin Ketjuyrittäjien sopimuksia sillä perusteella, että nämä ovat rikkoneet ketjusopimusta. Silmäasema ei voi täysin kontrolloida ketjuyritysten toimintaa, mistä johtuen Silmäaseman maine ja brändi saattavat kärsiä, jos Ketjuyrittäjät eivät täytä velvollisuuksiaan kaikilta osin ja seuraa Silmäaseman ketjuohjausta.

Ketjuyrittäjien maksamien ketjumaksujen osuus Silmäaseman liikevaihdosta vuonna 2016 oli 1,2 miljoonaa euroa eli 1,2 prosenttia. Jos useampi Ketjuyrittäjä lähtisi Silmäasema-ketjusta yhtä aikaa tai lyhyen aikajänteen sisällä ennakoimattomasti tai jos Silmäasema menettäisi useita Ketjuyrittäjiä lyhyen aikajänteen sisällä muutoin esimerkiksi sopimusrikkomuksista johtuvien sopimusten purkamisten seurauksena, tällä voisi olla merkittävä vaikutus Silmäaseman ketjumaksuista saamiin tuloihin ja Silmäaseman toimipaikkaverkoston kattavuuteen. Jos Silmäasema ei kykenisi avaamaan uusia myymälöitä irtautuneiden ketjumyymälöiden tilalle, Silmäasema saattaisi menettää markkinaosuuttaan, ja sen tulos voisi heikentyä.

Ketjuyrittäjien toiminnalla tai Silmäasemasta irtautumisella voisi siten olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Katso lisätietoja Silmäaseman ketjusopimuksista kohdasta ”*Silmäaseman liiketoiminta – Olennaiset sopimukset – Ketjusopimukset*”.

Veroriskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäasema toimii liiketoimintaympäristössä, jossa vero- ja muun lainsäädännön muutokset ovat todennäköisiä ja voivat aiheuttaa epävarmuutta Silmäaseman toiminnalle. Vaikka Silmäasema noudattaa verojen maksamisessa, keräämisessä, tilittämisessä sekä raportoinnissa soveltuvaa verolainsäädäntöä ja vaatimuksia, ei voi olla takeita siitä, että kaikki veroriskit ovat havaittavissa ja vältettävissä. Silmäasemaa koskevia riskejä ja epävarmuustekijöitä liittyy muun muassa verokantojen ja verolainsäädännön muutoksiin sekä toiminnassa omaksuttuihin virheellisiin lainsäädäntötulkintoihin. Ei voi olla takeita siitä, että Silmäasema pystyy tulevaisuudessa välttämään haitallisten veroriskien toteutumisen. Riskien toteutuminen saattaisi johtaa verovelvoitteiden lisääntymiseen tai veronkorotuksiin, joilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan sekä avainhenkilöiden pysyvyyteen.

Verohallinto on suorittanut verotarkastuksen Silmäasema Optiikka Oy:ssä keväällä 2017. Verotarkastus kattoi elinkeinotuloverotuksen, arvonlisäverotuksen ja ennakoperinnän. Tarkastuksen pääpaino oli arvonlisäverotuksessa, josta tarkastettiin vuodet 2014–2016. Elinkeinoverotuksen ja ennakoperinnän osalta tarkastus kohdistui vuoteen 2015. Muut Silmäasema-konsernin yhtiöt eivät ole olleet tarkastuksen kohteena.

Arvonlisäverotuksen osalta merkittävimmät Yhtiön ja Verohallinnon väliset näkemyserot liittyvät sekä vähennysoikeuden jakautumiseen verollisen vähittäiskaupan ja verosta vapautetun terveyden- ja sairaanhoidon välille että optikkojen tekemään, Verohallinnon mukaan veloittamattomaan, näöntarkastukseen silmälasimyyntiin yhteydessä.

Silmäaseman näkemyksen mukaan Verohallinnon näkemykset poikkeavat merkittävästi toimialalla sovellettavista nykyisistä arvonlisäverokäytännöistä. Arvonlisäverotuksen osalta Verohallinnon vuosilta 2014–2016 maksuunpantavaksi esittämä noin 1,4 miljoonan euron (nettovaikutus) arvonlisävero ja noin 150 tuhannen euron veronkorotus ovat Silmäasema Optiikan mukaan virheellisiä. Elinkeinotulon verotuksen osalta verotarkastajat esittävät verovuoden 2015 tuloon lisättäväksi tiettyjä vähennyskeltottomia kuluja, jotka lisäävät verovuodelta maksettavaa veroa. Maksettavaksi tulevan veron määrä on vähäinen. Edellä mainitun lisäksi Yhtiön elinkeinotulon verotukseen tulevat vaikuttamaan verotarkastuskertomuksen mukaiset arvonlisäverotuksen verotusesitykset, mikäli verotus toimitetaan esitysten mukaisesti. Verotarkastuskertomuksessa esitetty oikaisut pienentävät verovuosilta 2014 ja 2015 jo maksetun ja verovuodelta 2016 maksettavan yhteisöveron määrää. Ennakoperinnästä ei ole verotusesityksiä.

Mikäli arvonlisäverot maksuunpannaan Verohallinnon verotarkastuskertomuksessa esittämällä tavalla, Yhtiön maksettavaksi tulee nettomääräisesti 1,4 miljoonaa euroa arvonlisäveroja sekä 150 tuhatta euroa veronkorotusta arviolta kesällä 2017. Tällöin Yhtiö myös muuttaisi kirjauskäytäntöään ja pienentäisi yleiskuluihin ja investointeihin sisältyvän arvonlisäveron vähennyskelpoista osuutta. Silmäasema arvioi, että kirjauskäytäntöjen negatiivinen vaikutus vuonna 2016 olisi ollut noin 580 tuhatta euroa, jakaantuen investointien hankintahintaan noin 380 tuhatta euroa ja suoraan tulosvaikutteisesti yleiskuluihin, noin 200 tuhatta euroa.

Yhtiö on antanut vastineen verotarkastuskertomukseen ja tulee tarvittaessa valittamaan päätöksistä verotuksen oikaisulautakunnalle ja edelleen Helsingin hallinto-oikeuteen sekä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. On kuitenkin mahdollista, että Verotarkastuksen lopputulema ja mahdolliset sitä seuraavat tuomioistuinmenettelyt ovat epäsuotuisia Yhtiölle. Mikäli Verohallinto maksuunpanee arvonlisäverot esittämällään tavalla, Silmäasema raportoi jatkossa myös oikaistua käyttökatetta, josta kirjauskäytännön muutos on eliminoitu, koska Silmäasema uskoo arvonlisäverokäsittelyn muutoksen vaikutuksen olevan väliaikainen ja Silmäasema tulee valittamaan mahdollisista maksuunpanopäätöksistä. Verotarkastuksen sekä mahdollisten sitä seuraavien hallintotuomioistuinmenettelyiden lopputulos on epävarma, ja siksi tarkat vaikutukset Silmäasemaan eivät ole vielä tiedossa.

On todennäköistä, että konsernin yhtiöihin kohdistuu verotarkastuksia myös tulevaisuudessa. Verotarkastukset ja niihin mahdollisesti liittyvät muut tarkastustoimenpiteet voivat johtaa lisäverojen (kuten tuloverojen, varainsiirtoverojen, arvonlisäverojen sekä lähdeverojen) määräämiseen, mikä puolestaan voi johtaa Silmäaseman verorasituksen kasvamiseen tulevaisuudessa. Ammatinharjoittajaoptikot, Ammatinharjoittajalääkärit ja Oman Yhtiönsä Kautta Toimivat Lääkärit toimivat itsenäisinä ammatinharjoittajina tai yhtiömuodossa oman yhtiönsä kautta suhteessa Silmäasemaan. He vastaavat itsenäisesti muun muassa toimintaansa liittyvistä potilasvastuuvakuutuksista, eläke- ja sosiaaliturvamaksuista ja veroista. Mikäli viranomaiset kyseenalaistaisivat ammatinharjoittajien itsenäisen aseman suhteessa Silmäasemaan, Silmäasema voisi joutua vastuuseen ammatinharjoittajien maksuista, jotka liittyvät näiden toimintaan Silmäasemassa, mukaan lukien mahdolliset maksamattomat eläke- ja sosiaaliturvamaksut sekä verot. Tämä voisi johtaa ammatinharjoittajien aseman uudelleenarvioimiseen Silmäasemassa ja vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Verotarkastuksen lopputulema, mahdolliset sitä seuraavat tuomioistuinmenettelyt, mahdolliset tulevat verotarkastukset sekä muut yllä mainitut seikat voivat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäaseman liiketoiminnot ovat riippuvaisia Silmäaseman solmimista vuokrasopimuksista ja tilojen hallinto-oikeudesta sekä saatavuudesta.

Valtaosa sekä Silmäaseman silmäsaaraloista että myymälöistä toimii vuokratiloissa. Useimmat vuokrasopimukset ovat toistaiseksi voimassaolevia tai jatkuvat toistaiseksi voimassaolevina määräaikaisen sopimuskauden jälkeen. Määrärikaisten vuokrasopimusten kestot ovat myymälöiden osalta keskimäärin 3–5 vuotta ja silmäsaaraloitten osalta 5–10 vuoden välillä. Silmäsaaraloitten vuokrasopimuksiin sisältyy myös optio jatkaa vuokrasopimuksia sopimuksesta riippuen enintään kymmenellä vuodella. Sopimuksiin sisältyy useimmiten indeksiehto ja vuokravakuus.

Silmäaseman vuokrasopimusten ehtojen suotuisuus riippuu monista tekijöistä, joihin Silmäasema ei välttämättä pysty vaikuttamaan, kuten vuokranantajien ja kiinteistömarkkinoiden olosuhteista. Silmäasemalle saattaisi aiheutua odottamattomia lisäkuluja, jos kiinteistönomistajat muuttaisivat vuokrasopimusten ehtoja joko sopimuskauden aikana tai sen jälkeen uutta sopimusta neuvoteltaessa. Silmäasemalle saattaisi myös aiheutua tulonmenetyksiä, jos kiinteistönomistajat päättäisivät päättää vuokrasopimukset tai olla jatkamatta sopimuksia sopimuskauden päätyttyä, jolloin Silmäaseman yksityisen tai julkisen alan kilpailijat voisivat saada kyseiset tilat haltuunsa. Myös kiinteistöjen irtisanomiseen voi liittyä ongelmia, jos Silmäasema haluaa esimerkiksi siirtää tietyn myymälän tai silmäsaaralan toisiin vuokratiloihin kesken vuokrauden. Tällaisessa tilanteessa Silmäasema voi esimerkiksi joutua maksamaan vuokran jäljellä olevalta vuokraudelta. Myös vuokrattujen toimitilojen kunnossa saattaa ilmetä puutteita, mikä voi hankaloittaa toiminnan harjoittamista.

Lisäksi on mahdollista, että Silmäasema kohtaa vaikeuksia uusien vuokrasopimusten tekemisessä ja uusien myymälöiden avaamisessa sijainniltaan sopiville paikoille suotuisilla vuokraehdoilla. Tämä puolestaan vaikeuttaisi Silmäaseman kasvustrategian toteuttamista. Sopivien kohteiden saamismahdollisuudet riippuvat

useista tekijöistä, kuten yleisestä taloudellisesta tilanteesta sekä Silmäaseman kyvystä neuvotella suotuisia vuokrasopimuksia ja paikantaa sopivia kohteita.

Kaikilla edellä mainituilla seikoilla voisi toteutuessaan olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

”IFRS 16 – Vuokrasopimukset” -standardin käyttöönoton johdosta Silmäasema joutuu muuttamaan tilinpäätöksen laadintaperiaatteitaan sekä saattaa joutua oikaisemaan julkaisemiaan konsernitilinpäätöksiä ja muuttamaan liiketoiminnan toimintatapaansa.

International Accounting Standards Board (”IASB”) julkaisi ”IFRS 16 – Vuokrasopimukset” -standardin, joka tulee voimaan 1.1.2019, mutta yhtiöt voivat ottaa sen käyttöön ennen tätä päivämäärää. Vaikka EU ei vielä ole hyväksynyt ”IFRS 16 – Vuokrasopimukset” -standardia tämän Listalleottoesitteen päivämääränä, Silmäasema analysoi tällä hetkellä standardin mahdollisia vaikutuksia konsernitilinpäätökseensä sitä ensimmäistä kertaa sovellettaessa ja odottaa noudattavansa kyseisiä vaatimuksia ”IFRS 16 – Vuokrasopimukset” -standardin voimaantuloon mennessä.

Silmäasema ei ole vielä tämän Listalleottoesitteen päivämääränä määrittänyt ”IFRS 16 – Vuokrasopimukset” -standardin soveltamisen lopullista vaikutusta konsernitilinpäätökseensä. Ottaen kuitenkin huomioon, että Silmäasema vuokraa suurta määrää toimipaikkoja ja toimistotiloja ulkopuolisilta tahoilta sekä vuotta pidemmällä vuokra-ajoilla että irtisanottavissa olevilla sopimuksilla, ”IFRS 16 – Vuokrasopimukset” -standardin soveltamisella vuonna 2019 odotetaan olevan merkittävä vaikutus Silmäaseman konsernitilinpäätökseen. Vaikutus johtuu vuokrattujen toimipaikkojen vuokravastuiden nykyarvojen kirjaamisesta taseeseen standardia sovellettaessa. Silmäaseman vuokrattujen toimipaikkojen taseen ulkopuolisten vuokravastuiden määrä 31.3.2017 oli 22,9 miljoonaa euroa. Silmäasema odottaa, että taseeseen kirjattavien vuokrattujen omaisuuserien ja niitä vastaavan vuokravelan määrä kasvaa merkittävästi. Lisäksi näiden muiden vuokrasopimusten perusteella nykyiset suoritettut vuokramenot uudelleen luokitellaan poistoiksi ja rahoituskuluiksi. Silmäasema myös odottaa velkaantumistasensa kasvavan. Vaikka Silmäasema ei tällä hetkellä odota tämän vaikuttavan sen lainakuluihin tai uuden rahoituksen saantiin, ei voi olla takeita siitä, että tämä on asian tilanne tulevaisuudessa. Katso lisätietoja jäljempänä riskitekijästä ” – Silmäaseman rahoitukseen liittyviä riskejä – Silmäasema ei välttämättä tulevaisuudessa kykene varmistamaan riittävää rahoitusta tai noudattamaan lainajärjestelyjensä kovenantteja, ja lisäksi Silmäaseman velkaantuneisuus saattaa vaikuttaa epäedullisesti Silmäaseman liiketoimintaan ja taloudelliseen asemaan.”

Uusien IFRS-standardien myötä Silmäasema saattaa joutua muuttamaan tilinpäätöksen laadintaperiaatteitaan, muuttamaan liiketoiminnan toimintatapaa vastaamaan uusia tilinpäätösstandardeja tai oikaisemaan julkaisemiaan konsernitilinpäätöksiä. Näillä muutoksilla saattaa olla huomattava vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan, tai ne voivat aiheuttaa huomattavan poikkeaman oikaistua käyttökattetta ja taserakennetta koskevista tavoitteista.

Silmäaseman rahoitukseen liittyviä riskejä

Silmäasema ei välttämättä tulevaisuudessa kykene varmistamaan riittävää rahoitusta tai noudattamaan lainajärjestelyjensä kovenantteja, ja lisäksi Silmäaseman velkaantuneisuus saattaa vaikuttaa epäedullisesti Silmäaseman liiketoimintaan ja taloudelliseen asemaan.

Silmäasema tarvitsee ja odottaa tarvitsevansa myös tulevaisuudessa strategiansa toteuttamiseksi ja liiketoimintansa kasvun mahdollistamiseksi vieraan pääoman ehtoista rahoitusta. Silmäasema pyrkii jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatimaa rahoituksen määrää, jotta Silmäasemalla olisi tarpeeksi likvidejä varoja liiketoimintansa rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Varsinkin yrityskauppojen toteuttaminen saattaa edellyttää tulevaisuudessa sekä riittävää liiketoiminnan rahavirtaa että ulkopuolista rahoitusta, mikä altistaa Silmäaseman rahoituksen saatavuuteen liittyville riskeille. Silmäaseman rahoitustarpeita katetaan käyttöpääoman optimoinnilla sekä ulkopuolisilla rahoitusjärjestelyillä sen varmistamiseksi, että Silmäasemalla on jatkuvasti riittävästi likviditeettiä tai nostamattomia sitovia luottojärjestelyjä käytössään. Maksuvalmiusriskin operatiivinen seuranta ja hallinnointi tapahtuvat keskitetysti konsernin talousosastolla, missä rahoituksen riittävyyttä hallinnoidaan rullaavan ennusteen perusteella. Rahoitusvelkojen erääntymisaikoja seurataan säännöllisesti. Ei kuitenkaan ole takeita siitä, että Silmäasema kykenisi hankkimaan oikea-aikaisesti suotuisin ehdoin riittävää rahoitusta maksuvalmiuden säilyttämiseksi sekä operatiivisten kustannusten ja investointien rahoittamiseksi. Epäonnistuminen tarvittavan rahoituksen

hankkimisessa joko liiketoiminnasta tai vieraan tai oman pääoman ehtoisella rahoituksella saattaa myös estää Silmäaseman kannalta edullisten yritysjärjestelyiden toteuttamisen. Katso tarkemmin edellä riskitekijä ” – *Silmäaseman liiketoimintaan liittyviä riskejä – Silmäasema ei välttämättä pysty toteuttamaan strategiaansa odotetulla tavalla.*”

Silmäaseman strategian toteuttaminen ja liiketoiminnan kasvun mahdollistaminen vieraan pääoman ehtoisella rahoituksella voi altistaa Silmäaseman myös velkaantuneisuuteen liittyville riskeille. Jos rahoituskustannukset nousisivat laajamittaisen velkaantumisen takia, ja sen myötä merkittävä osa Silmäaseman liiketoiminnan kassavirrasta jouduttaisiin käyttämään lainapääoman ja lainojen korkojen maksuun, tämä vähentäisi Silmäaseman kassavirtaa sekä liiketoimintaan ja sen kehittämiseen käytettävissä olevia varoja. Mikäli Silmäaseman liiketoiminnan rahavirta ei riittäisi hoitamaan nykyisiä tai tulevia velanhoitovaatimuksia, Silmäaseman olisi vähennettävä liiketoimintaansa, yritysostoja, investointejaan ja pääomakulujaan tai myytävä omaisuuseriä, suoritettava velkojen uudelleenjärjestelyjä tai etsittävä lisäpääomaa markkinoilta. Edellä mainitut seikat saattaisivat heikentää Silmäaseman taloudellista asemaa, ja laajamittainen velkaantuminen saattaisi myös heikentää Silmäaseman kykyä hankkia lisärahoitusta nykyisiä rahoitusehtoja vastaavilla tai edullisemmilla ehdoilla tulevien käyttöpääomatarpeiden, investointien, yritysostojen ja muiden yleisten liiketoiminnallisten tarpeiden rahoittamiseksi. Tällä hetkellä Silmäaseman kyky hoitaa aikaisempia velkojaan ja hankkia uutta rahoitusta on Silmäaseman johdon näkemyksen mukaan riittävä, mutta tästä huolimatta ei ole takeita siitä, että Silmäaseman asema säilyy yhtä suotuisana tulevaisuudessakin. Ei ole myöskään takeita siitä, että Silmäasema pystyy tulevaisuudessa täyttämään luottoriskitietoihinsä liittyvät taloudelliset tai muut kovenanttiehdot. Kovenanttiehtojen rikkominen voi johtaa siihen, että velkojalle syntyy oikeus vaatia lainojen nopeutettua tai välitöntä takaisinmaksua.

Silmäaseman rahoituksen saatavuuteen vaikuttaa Silmäaseman taloudellisen aseman lisäksi myös rahoitusmarkkinoiden toimivuus yleisemmällä tasolla. Pankkien ja muiden rahoitustahojen mahdollisuudet tarjota rahoitusvaihtoehtoja saattavat heikentyä ja rahoituksen ehdot kiristyä esimerkiksi yleisen makrotaloudellisen tilanteen muutosten tai pankkisektoriin kohdistuvan tiukentuvan sääntelyn seurauksena.

Yllä mainituilla seikoilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Korkojen nousu lisää Silmäaseman rahoituskustannuksia.

Silmäasema-konsernin pankkilainat koostuvat pitkäaikaisista vaihtuvakorkoisista lainoista ja luottolimiitistä, jonka puitteissa voi nostaa lyhytaikaisia lainoja. Lainojen EURIBOR-sidonnaisuuden takia Silmäasema altistuu vaihtuvakorkoisista lainoista syntyvälle korkoriskille. Korkotason nousu voi vaikuttaa olennaisesti rahoituksen hintaan ja Silmäaseman rahoituskuluihin. Korkoriskin hallinnoimiseksi Silmäasema käyttää koronvaihtosopimuksia pienentääkseen vaihtuvakorkoisista pankkilainoista syntyvää korkoriskiä. Koronvaihtosopimuksilla Silmäasema pyrkii rajoittamaan korkotason muutoksista aiheutuvaa vaikutusta konsernin rahoituskuluihin hyväksyttävälle tasolle. Tästä huolimatta on mahdollista, että merkittävä korkotason nousu tai suojaustoimenpiteiden riittämättömyys johtaisivat korkokustannusten huomattavaan nousuun. Nämä toimet ja korkokustannusten nousu voisivat vaikuttaa olennaisesti Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Vastapuoli- ja luottoriskin toteutuminen voi vaikuttaa epäedullisesti Silmäaseman liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Silmäasema altistuu vastapuoli- ja luottoriskille, jos Silmäaseman sopimusosapuolet eivät onnistu täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Vastapuoliriski liittyy pääasiassa Silmäaseman liiketoiminnan myyntisaamisiin, joihin lukeutuvat muun muassa Silmäaseman asiakassaamiset, sekä rahoituksen välittäjiin liittyviin saamisiin, kuten käteinen, talletukset, johdannaiset ja muut saatavat. Yksittäisiltä asiakkailta olevat asiakassaamiset eivät ole suurudeltaan merkittäviä, mutta joustavaa maksuaikaluottoa Silmäaseman asiakkaille rahoitusta antavalta Resurs Bank AB:n Suomen sivuliikkeeltä olevien myyntisaamisten osuus Silmäaseman myyntisaamisista oli 7,6 prosenttia 31.12.2016. On myös mahdollista, että Silmäaseman nykyiset ja potentiaaliset Ketjuyritykset tai muut sopimusosapuolet eivät kykene suoriutumaan sovituista ketjumaksuista tai muista veloistaan Silmäasemaa kohtaan niiden erääntyessä. Ei myöskään ole takeita siitä, ettei Silmäaseman rahoitus- tai vakuutusvastapuoli voisi ajautua vakaviin taloudellisiin vaikeuksiin tai konkurssiin. Silmäasema altistuu

luottoriskille myös muun muassa sijoittaessaan ylimääräistä likviditeettiä, solmiessaan koronvaihtosopimuksia tai pitkän ja lyhyen aikavälin luottosopimuksia.

Silmäasema pyrkii hallitsemaan vastapuoli- ja luottoriskiä valitsemalla huolellisesti sopimusosapuolensa. Silmäasema katsoo kaikkien tärkeimpien rahoitusvastapuoltensa olevan luotettavia, koska ne edustavat merkittäviä ja vakiintuneita rahalaitoksia. Silmäaseman altistumista vastapuoli- ja luottoriskille seurataan jatkuvasti, erityisesti jos sovituisissa maksuissa tapahtuu viivästymisiä. Tästä huolimatta ei ole takeita siitä, että Silmäasema onnistuu saataviinsa ja rahoitusvastapuoliinsa liittyvien riskien hallinnassa. Jos yksi tai useampi Silmäaseman vastapuolena toimivista Ketjuyrittäjistä, rahoitusinstituutioista tai muista merkittävistä sopimusosapuolista ajautuu maksuvaikeuksiin tai konkurssiin, tällä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Holding-yhtiönä toimiva Silmäasema on riippuvainen tytäryhtiöidensä operatiivisen toiminnan kautta saaduista tuloista ja kassavirrasta.

Silmäasema Oyj on holding-yhtiö, joka ei omista tytäryhtiöidensä osakkeiden lisäksi muuta merkittävää omaisuutta. Tämän takia Silmäasema on riippuvainen tytäryhtiöidensä operatiivisen toiminnan kautta saaduista tuloista ja kassavirrasta. Tytäryhtiöiden liiketoiminnan tuloksen ja taloudellisen aseman heikentymisellä voi näin ollen olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen.

Yhtiön Osakkeisiin ja Listautumiseen liittyviä riskejä

Silmäaseman osakkeiden markkinahinta tai likviditeetti saattaa vaihdella huomattavasti.

Osakkeet eivät ole ennen Listautumisantia olleet kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla. Silmäasema aikoo hakea Osakkeiden listaamista Helsingin Pörssiin, mutta ei ole takeita siitä, että Osakkeille syntyy Listautumisannin jälkeen aktiiviset markkinat tai että sellaisia voidaan ylläpitää. Ensimmäistä kertaa kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tarjottujen osakkeiden hinnassa on yleisesti esiintynyt tietyllä aikavälillä huomattavia heilahteluja, jotka eivät välttämättä ole vastanneet kyseisiä osakkeita liikkeeseen laskeneen yhtiön liiketoimintaa tai taloudellista menestystä.

Yhtiön Osakkeiden markkinahinta saattaa vaihdella huomattavasti. Markkinahinta voi vaihdella johtuen markkinoiden suhtautumisesta Osakkeisiin tai vastauksena useisiin muihin tekijöihin ja tapahtumiin, kuten Silmäaseman toimialaa koskevaan julkisuudessa käytävään keskusteluun ja uutisiin, Silmäaseman toimintaa koskevan lainsäädännön suunniteltuihin ja toteutuneisiin muutoksiin taikka vaihteluihin Silmäaseman toiminnan tuloksessa tai liiketoiminnan kehityksessä. Osakkeiden hinnat ja vaihdettujen osakkeiden määrät voivat osakemarkkinoilla ajoittain vaihdella, mikä voi vaikuttaa arvopapereiden hintoihin eikä välttämättä liity Silmäaseman liiketoiminnan menestyksellisyys- tai tulevaisuudennäkymiin. Osakemarkkinoiden yleinen lasku tai osakkeisiin verrattavien arvopapereiden hintojen lasku saattaa vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Silmäaseman osakkeiden kysyntään ja likviditeettiin. Myös esimerkiksi epätavalliset tapahtumat ja yleiset taloudelliset olosuhteet Euroopassa voivat vaikuttaa osakemarkkinoihin yleisesti. Katso tarkempia tietoja yleisen taloustilanteen vaikutuksista edellä riskitekijästä ” – *Silmäaseman toimintaympäristöön liittyviä riskejä – Yleinen heikko taloudellinen kehitys Suomessa ja kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden häiriöt voivat vaikuttaa välillisesti haitallisesti Silmäaseman liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen.*”

On myös mahdollista, että Silmäaseman liiketoiminnan kasvu, kannattavuus, tulos tai tulevaisuudennäkymät alittavat osakeanalyttikkojen ja sijoittajien odotukset. Mikä tahansa näistä tekijöistä sekä useat muut tekijät voivat johtaa siihen, että Osakkeiden markkinahinta laskee Lopullisen Merkintähinnan alapuolelle. Osakkeiden Lopullinen Merkintähinta Listautumisannissa päätetään merkintätarjousten perusteella Silmäaseman, Instituutiomyyjien ja Pääjärjestäjän välisissä neuvotteluissa, eikä sillä välttämättä ole yhteyttä Listautumisen jälkeiseen Osakkeiden markkinahintaan.

Mikäli Listautuminen toteutuu, ei Myyntiosakkeita ole välttämättä vielä kaikilta osin siirretty sijoittajien arvo-osuustileille prelistakaupankäynnin alkaessa, arviolta 9.6.2017.

Osakkeenomistajille tulevaisuudessa mahdollisesti jaettavasta osingosta tai maksettavasta pääomanpalautuksesta ei ole takeita.

Silmäasema ei voi taata, että se maksaa tulevaisuudessa osinkoa tai pääomanpalautusta Silmäaseman liikkeeseen laskemille Osakkeille. Osingon tai pääomanpalautuksen maksu ja määrä riippuvat Silmäaseman hallituksen harkinnasta ja viime kädessä Silmäaseman yhtiökokouksen päätöksestä sekä kassavaroista, edellisten tilikausien voitoista, arvioiduista rahoitustarpeista, Silmäaseman tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, mahdollisista Silmäasemaa sitovista lainasopimusten ehdoista, osakeyhtiölain määräyksistä sekä muista asiaan vaikuttavista seikoista. Katso kohdat ”Osingot ja osinkopolitiikka” sekä ”Osakkeet ja osakepääoma – Osakkeenomistajien oikeudet – Osingot ja muun vapaan pääoman jakaminen”.

Listautuminen aiheuttaa Silmäasemalle lisäkustannuksia.

Silmäasema jättää listalleottohakemuksen Helsingin Pörssille Osakkeiden listaamiseksi Helsingin Pörssin pörssilistalle. Listautumisesta aiheutuu Silmäasemalle kertaluonteisten kustannusten lisäksi hallinnollisia lisäkustannuksia. Listautumisen seurauksena Silmäaseman tulee noudattaa lakisäätteisiä vaatimuksia, joita sovelletaan sellaisiin yhtiöihin, joiden osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssissä, erityisesti taloudellisen raportoinnin osalta. Silmäaseman täytyy myös kohdentaa henkilöstöä ja muita resursseja näihin tarkoituksiin. Tällaisilla kohonneilla kustannuksilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja liiketoiminnan tulokseen.

Silmäaseman suurimpien osakkeenomistajien etu ei välttämättä ole yhtenevä muiden osakkeenomistajien edun kanssa.

Listalleottoesitteen päivämääränä Intera on Silmäaseman suurin osakkeenomistaja noin 68,0 prosentin osuudella Yhtiön Osakkeista ja äänistä. Mikäli Listautumisasianti toteutetaan suunnitellulla tavalla, Intera omistaa noin 25,3 prosenttia (16,7 prosenttia olettaen että Lisäosakeoptio käytetään kokonaisuudessaan) Yhtiön kaikista Osakkeista ja äänistä välittömästi Listautumisannin jälkeen (Uusien Osakkeiden määrä laskettu olettaen, että Uusien Osakkeiden merkintähinta on Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Henkilöstöannissa merkittäisiin yhteensä 50.000 Uutta Osaketta tällaisiin Uusiin Osakkeisiin sovellettavalla alhaisemmalla merkintähinnalla). Interalle jää siten Listautumisannin jälkeen merkittävä osuus Silmäaseman osakkeista ja äänistä, minkä vuoksi on mahdollista, että Interalla olisi yhdessä muiden Silmäaseman suurimpien osakkeenomistajien kanssa toimiessaan tosiasiallisesti määräysvalta muun muassa sellaisiin yhtiökokouksessa tehtäviin päätöksiin kuten tilinpäätöksen hyväksyminen, osingonjako, pääoman korottaminen sekä jäsenten valitseminen Silmäaseman hallitukseen ja heidän erottamisensa hallituksesta. Suurimman osakkeenomistajan etu ei välttämättä aina ole yhtenevä muiden osakkeenomistajien edun kanssa.

Merkittävä osakkeenomistaja saattaa myydä huomattavan osan omistuksistaan, millä voi olla negatiivinen vaikutus Silmäaseman Osakkeiden kurssiin ja mikä voi johtaa muihin Silmäaseman kannalta haitallisiin vaikutuksiin.

Intera tulee todennäköisesti olemaan myös Listautumisannin jälkeen Silmäaseman suurin osakkeenomistaja. Intera on suomalainen yritysten kasvuun keskittyvä pääomasijoittaja, jonka tavoitteena on sijoituskohteiden strategisen aseman vahvistaminen ja liikevaihdon kasvattaminen. Pääomasijoitusyhtiöille tyypillisesti Interan toimintaan kuuluu yleensä myös portfolioyhtiöistä irtautuminen tietyn Interan strategiassaan määrittämän ajanjakson kuluessa. Intera on ilmoittanut Silmäasemalle, että sen tavoitteena on jäädä Silmäaseman suureksi osakkeenomistajaksi ja jatkaa Silmäaseman kehittämistä itsenäisenä pörssiyhtiönä. Ei kuitenkaan ole poissuljettua, että luovutusrajoituksen rauettua Intera saattaa pyrkiä sijoitusstrategiansa mukaisesti irtautumaan Silmäasemasta.

Mikäli Intera tai muu merkittävä osakkeenomistaja päättäisi tulevaisuudessa myydä huomattavia määriä omistamiaan Silmäaseman Osakkeita tai jos markkinoille syntyisi sellainen käsitys, että Intera tai muu merkittävä osakkeenomistaja saattaa myydä huomattavia määriä Silmäaseman Osakkeita, voisi tällaisella huomattavien omistusosuuksien myynnillä tai sellaista koskevilla käsityksillä olla olennaisen haitallinen vaikutus Osakkeiden arvoon ja Silmäaseman osakekurssiin. Merkittävän osakkeenomistajan suurien omistusosuuksien myynnillä voi olla myös muita epätoivottuja vaikutuksia, kuten Silmäaseman rahoitus- tai muissa sopimuksissa olevia määräysvallan vaihtumista koskevien change of control -lausekkeiden laukaiseminen, joka puolestaan synnyttää tarpeen tällaisten sopimusten uudelleen neuvotteluun. Tällaisilla epätoivotuilla seurauksilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman rahoituskustannuksiin tai liiketoimintaedellytyksiin. Suurien omistusosuuksien

myynti voi myös laukaista kyseisten osakkeiden ostajalle velvollisuuden tehdä julkinen ostotarjous Silmäaseman lopuista Osakkeista, mikäli ostettujen Osakkeiden määrä ylittää Arvopaperimarkkinalain mukaisesti määritellyt omistussuusrajat.

Merkinnät ovat peruuttamattomia.

Listautumisannissa tehtävät merkinnät ovat sitovia, eikä niitä voida peruuttaa tai muuttaa Listautumisannin ehdoissa mainittua poikkeusta lukuun ottamatta enää sen jälkeen, kun merkintä on tehty. Lisätietoja merkintöjen sitovuudesta ja merkintäsitoumuksen peruuttamisesta on esitetty kohdassa ”Listautumisannin ehdot – Merkintäsitoumuksen peruuttaminen”. Osakkeiden Lopullinen Merkintähinta Listautumisannissa päätetään institutionaalisten sijoittajien antamien merkintätarjousten perusteella Silmäaseman, Instituutiomyyjien ja Pääjärjestäjän välisissä neuvotteluissa. Näin ollen sijoittajat joutuvat tekemään sijoituspäätöksensä tilanteessa, jossa Lopullinen Merkintähinta tai Listautumisannin lopullinen tulos ei ole vielä tiedossa.

Listautumisantiin ja mahdollisiin tuleviin osakeanteihin osallistumattoman osakkeenomistajan omistus laimentuu.

Osakkeenomistajan, joka päättää olla merkitsemättä Osakkeita Listautumisannissa tai joka ei asuinvaltiossaan tai kotimaassaan voimassa olevien lakien ja määräysten vuoksi voi täysimääräisesti merkitä Osakkeita, suhteellinen omistussuus ja ääniosuus Silmäasemassa laimentuu vastaavasti, ja kyseisen osakkeenomistajan alkuperäisten osakkeiden prosenttiosuus Silmäaseman kaikkien liikkeeseenlaskettujen Osakkeiden kasvaneesta lukumäärästä vähenee vastaavassa suhteessa. Vastaavasti mahdollisesti tulevaisuudessa toteutettavat Silmäaseman osakeannit laimentaisivat sellaisten olemassa olevien osakkeenomistajien omistusta Silmäasemassa, jotka eivät osallistu tällaisiin mahdollisesti tulevaisuudessa toteutettaviin osakeanteihin.

Silmäaseman Listautuminen ei välttämättä onnistu odotetusti.

Listautumisanti toteutetaan Silmäaseman listautumiseksi Helsingin Pörssiin. Silmäaseman johdon käsityksen mukaan Silmäasema täyttää listautuvalle yhtiölle asetetut edellytykset, mutta ei ole takeita siitä, ettei Yhtiön Osakkeiden listaaminen Helsingin Pörssissä voisi viivästyä. Mahdollista on myös, että kaikki Tarjottavat Osakkeet eivät tule Listautumisannissa merkityiksi, jolloin Silmäasema ei välttämättä saa kerättyä tavoittelevaansa määrää uutta pääomaa. Listautuminen voidaan toteuttaa, vaikka kaikkia Tarjottavia Osakkeita ei merkittäisi. Listautuminen ja siten myös Listautumisanti saattavat kuitenkin jäädä kokonaan toteutumatta Listautumisen ja Listautumisannin täytäntöönpanoon liittyvistä syistä tai viranomaisen tai Helsingin Pörssin asettamista vaatimuksista tai muista syistä johtuen. Listautumisen viivästyminen tai epäonnistuminen voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan sekä omistaja-arvon kehittymiseen.

Silmäaseman Listautuminen aiheuttaa Silmäasemalle uusia, pörssiyhtiönä toimimiseen liittyviä velvoitteita.

Pörssiyhtiöltä vaadittavat johtamis-, suunnittelu-, raportointi-, tiedottamis- ja seurantajärjestelmät ovat yksityiseltä osakeyhtiöltä vaadittavia laajemmat. Silmäasema on pyrkinyt valmistautumaan Listautumiseen ja pörssiyhtiöltä vaadittavien velvoitteiden noudattamiseen. Tästä huolimatta on mahdollista, että Silmäasema ei pysty täyttämään kaikkia pörssiyhtiöltä vaadittavia velvoitteitaan ja että Helsingin Pörssi ei sen vuoksi hyväksy Silmäaseman listalleottohakemusta.

Järjestämissopimukseen liittyvät ehdot voivat johtaa Listautumisannin epäonnistumiseen.

Listautumisantia koskevaan Järjestämissopimukseen (määritelty jäljempänä) sisältyy tiettyjä tavanomaisia ehtoja, mukaan lukien tietyt Silmäaseman ja Myyjien antamien sopimusvakuutusten täsmällisyys ja oikeellisuus. Mikäli yksi tai useampi Järjestämissopimuksen ehdoista ei täyty, Järjestämissopimusta ei välttämättä tehdä tai se voidaan irtisanoa, minkä seurauksena Listautumisantia ei toteuteta. Katso lisätietoja Järjestämissopimuksesta kohdasta ”Listautumisannin järjestäminen”.

Tietyt ulkomaiset osakkeenomistajat eivät välttämättä kykene käyttämään merkintäoikeuksiaan.

Suomen lainsäädännön mukaan osakkeenomistajilla on heidän omistuksensa mukaisessa suhteessa tiettyjä merkintäoikeuksia Silmäaseman laskiessa liikkeeseen uusia Osakkeita tai uusien Osakkeiden merkintään oikeuttavia arvopapereita. Tietyt Silmäaseman osakkeenomistajat, jotka asuvat tai tulevat asumaan tai joiden rekisteröity osoite on tietyissä muissa maissa Suomen ulkopuolella, kuten Yhdysvalloissa, eivät välttämättä voi käyttää merkintäoikeuksiaan mahdollisissa tulevilla osakeanneissa, ellei Osakkeita ole rekisteröity kyseisen maan arvopaperilainsäädännön mukaisesti tai muulla vastaavalla tavalla tai ellei saatavilla ole soveltuvan lainsäädännön tarjoamaa poikkeusta rekisteröinti- tai muista vastaavista vaatimuksista. Tämä voi laimentaa näiden osakkeenomistajien omistusosuutta Yhtiössä. Lisäksi jos sellaisten osakkeenomistajien, jotka eivät pysty käyttämään merkintäoikeuksiaan, määrä on suuri, ja jos tällaisten osakkeenomistajien merkintäoikeudet myydään markkinoilla, tämä voi vaikuttaa epäedullisesti merkintäoikeuksien hintaan. Ulkomaisen osakkeenomistajan oikeutta saada osakeanteja ja muita tärkeitä liiketoimia koskevia tietoja saatetaan myös rajoittaa kyseisen maan lainsäädännön perusteella. Katso lisätietoja osakkeenomistajien oikeuksista kohdasta ”*Osakkeet ja osakepääoma – Osakkeenomistajien oikeudet*”.

Sijoittajat, joiden viitevaluutta on muu kuin euro, altistuvat Osakkeisiin sijoittaessaan tietyille valuuttariskeille.

Helsingin Pörssissä Osakkeet hinnoitellaan ja niillä käydään kauppaa euroissa. Myös Osakkeille mahdollisesti maksettavat osingot ovat euromääräisiä. Euron kurssivaihtelut vaikuttavat näin ollen mahdollisesti maksettavien osinkojen arvoon ja muun jaettavan vapaan oman pääoman, kuten pääoman palautuksen arvoon, jos sijoittajan pää- tai viitevaluutta ei ole euro. Lisäksi Osakkeiden muussa valuutassa esitetty markkinahinta vaihtelee osittain valuuttakurssien vaihtelusta johtuen. Tämä voi vaikuttaa Osakkeiden ja Osakkeille mahdollisesti maksettavien osinkojen arvoon, mikäli sijoittajan päävaluutta ei ole euro. Lisäksi tällaisille sijoittajille voi aiheutua ylimääräisiä transaktiokuluja euron muuntamisesta muuksi valuutaksi.

TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ

29.5.2017 kello 10	Yleisöannin, Henkilöstöannin ja Instituutioannin merkintäaika alkaa
5.6.2017 kello 16	Yleisöanti, Henkilöstöanti ja Instituutioanti voidaan keskeyttää aikaisintaan
6.6.2017 kello 16	Yleisöannin ja Henkilöstöannin merkintäaika päättyy
8.6.2017 kello 12	Instituutioannin merkintäaika päättyy
8.6.2017 (arvio)	Lopullinen Merkintähinta, Henkilöstöannin osakekohtainen merkintähinta ja Listautumisannin lopputulos julkistetaan pörssitiedotteella
9.6.2017 (arvio)	Yleisöannissa ja Henkilöstöannissa annetut Osakkeet kirjataan hyväksytyn Sitoumuksen antaneiden sijoittajien arvo-osuustileille
9.6.2017 (arvio)	Osakkeiden kaupankäynnin Helsingin Pörssin prelistalla odotetaan alkavan
13.6.2017 (arvio)	Instituutioannissa annetut Osakkeet ovat valmiina toimitettaviksi maksua vastaan Euroclear Finland Oy:n kautta
13.6.2017 (arvio)	Osakkeiden kaupankäynnin Helsingin Pörssin pörssilistalla odotetaan alkavan

ESITTEESTÄ VASTUUSSA OLEVAT TAHOT

Silmäasema Oyj
Yritys- ja yhteisötunnus: 2627773-7
Kotipaikka: Helsinki
Osoite: Atomitie 5 A, 00370 Helsinki

ESITETTÄ KOSKEVA VAKUUTUS

Yhtiö on laatinut tämän Listalleottoesitteen ja vastaa sen sisältämien tietojen täydellisyydestä ja oikeellisuudesta. Yhtiö vakuuttaa varmistaneensa riittävän huolellisesti, että sen parhaan ymmärryksen mukaan tässä Listalleottoesitteessä esitetyt tiedot vastaavat tosiseikkoja eikä tiedoista ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

ULKOPUOLISISTA LÄHTEISTÄ OLEVAT TIEDOT

Mikäli Listalleottoesitteen sisältämä tieto on peräisin ulkopuolisesta lähteestä, kyseinen lähde on yksilöity. Yhtiö vahvistaa, että Listalleottoesitteeseen sisältyvät ulkopuolisista lähteistä tuotetut tiedot on toistettu Listalleottoesitteessä asianmukaisesti, ja että siltä osin kuin Yhtiö tietää ja on pystynyt kyseisten kolmansien julkistamien tietojen perusteella varmistamaan, tiedoista ei ole jätetty pois seikkoja, jotka tekisivät toistetuista tiedoista harhaanjohtavia tai epätarkkoja.

LISTALLEOTTOESITTEEN SAATAVILLA OLO

Tämä Listalleottoesite on saatavilla 29.5.2017 alkaen suomenkielisenä Yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.silmaasema.fi/listautuminen. Listalleottoesitteestä laadittu englanninkielinen asiakirja on saatavilla 29.5.2017 alkaen osoitteesta www.silmaasema.fi/IPO. Suomenkielinen Listalleottoesite on lisäksi saatavilla paperikopiona arviolta 29.5.2017 alkaen Yhtiöstä osoitteesta Atomitie 5 A, 00370 Helsinki sekä Nordean konttoreista ja OP Ryhmän osuuspankkien konttoreista ja Helsingin Pörssin palvelupisteestä osoitteesta Fabianinkatu 14, 00100 Helsinki.

VERKKOSIVUSTON TIEDOT EIVÄT KUULU LISTALLEOTTOESITTEeseen

Listalleottoesite julkistetaan Yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.silmaasema.fi/listautuminen. Yhtiön verkkosivustolla tai millä tahansa muulla verkkosivustolla esitetyt tiedot eivät kuitenkaan ole osa tätä Listalleottoesitettä, eikä Silmäaseman osakkeenomistajien tule luottaa tällaisiin tietoihin. Esitteeseen viittaamalla sisällytetyt tiedot, jotka löytyvät Yhtiön internetsivuilta, ovat edellä mainitusta poiketen kuitenkin osa esitettä.

TULEVAISUUDESSA SAATAVILLA OLEVIA TIETOJA

Yhtiö aikoo julkistaa vuosikertomuksensa, joka sisältää tilintarkastetun konsernitilinpäätöksen, 31.12.2017 päätyvältä tilikaudelta alkaen sekä osavuositarkastukset, jotka sisältävät tilintarkastamattoman konserniosavuositarkastuksen, 30.6.2017 päätyvältä kuuden kuukauden jaksolta alkaen. Yhtiön tarkoituksena on vuosittain julkistaa osavuositarkastukset, jotka sisältävät tilintarkastamattoman konserniosavuositarkastuksen ensimmäiseltä, toiselta ja kolmannelta vuosineljännekseltä. Osavuositarkastus 30.6.2017 päätyvältä kuuden kuukauden jaksolta on suunniteltu julkaistavaksi elokuussa 2017 ja neljännesvuosiraportti 30.9.2017 päätyvältä yhdeksän kuukauden jaksolta on suunniteltu julkaistavaksi marraskuussa 2017. Kaikki vuosikertomukset, osavuositarkastukset ja pörssitiedotteet julkistetaan suomeksi ja englanniksi.

TILINPÄÄTÖKSEEN LIITTYVIÄ JA ERÄITÄ MUITA TIETOJA

Tilinpäätökset ja osavuositiedot

Silmäasema on laatinut ensimmäisen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisen konsernitilinpäätöksen 31.12.2016 päätyneeltä tilikaudelta. Tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetty Silmäaseman (entinen SFG Holding Oy) ensimmäinen IFRS-konsernitilinpäätös 31.12.2016 päätyneeltä tilikaudelta sisältää vertailutiedot 31.12.2015 päätyneeltä tilikaudelta sekä avaavan IFRS-taseen siirtymäpäivältä

1.1.2015 ("Tilintarkastettu IFRS-konsernitilinpäätös"). Aikaisemmin Silmäasema on noudattanut konsernitilinpäätöksessään suomalaista tilinpäätösnormistoa (FAS).

Tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetyt Silmäaseman tilintarkastamattomat konsernin osavuositiedot 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta 31.3.2016 päättynyttä kolmen kuukauden jaksoa koskevine vertailutietoineen on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti.

Tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetty Silmäaseman konsernitilinpäätös 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta, viitattuna asiakirjana sisällytetty Yhtiön konsernitilinpäätös 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta ja liitteenä sisällytetty Silmäasema Optiikka Oy:n (entinen Silmäasema Fennica Oy) oikaistu konsernitilinpäätös 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta on laadittu FAS:n mukaisesti.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Silmäasema esittää tässä Listalleottoesitteessä tiettyjä tunnuslukuja, jotka eivät ole European Securities and Markets Authorityn ("ESMA") antaman ohjeen "Vaihtoehtoiset tunnusluvut" mukaan IFRS-standardeissa määriteltyjä tai nimettyjä historiallista taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja kuvaavia tunnuslukuja, vaan ne ovat vaihtoehtoisia tunnuslukuja. Näitä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ovat:

- Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, joka on yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu. Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta avaamiskuukausi mukaan lukien auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.
- Ketjun liikevaihto, joka on Silmäasema-konsernin liikevaihdon ja Ketjuyrittäjiltä kerättyjen liikevaihtotietojen yhteenlaskettu summa. Koko ketjun yhteenlasketussa liikevaihdossa Silmäasema-konsernin liikevaihtotiedot on johdettu IFRS-tilinpäätöksestä ja Ketjuyrittäjien liikevaihtotiedot ovat FAS:n mukaisia.
- Myyntikate, joka lasketaan lisäämällä liikevaihtoon liiketoiminnan muut tuotot ja vähentämällä tästä summasta materiaalit ja palvelut.
- Myyntikateprosentti, joka on myyntikate prosentteina liikevaihdosta.
- Käyttökate, joka on liikevoitto ennen poistoja.
- Käyttökateprosentti, joka on käyttökate prosentteina liikevaihdosta.
- Oikaistu käyttökate, joka on käyttökate oikaistuna tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavilla olennaisilla erillä.
- Oikaistu käyttökateprosentti, joka on oikaistu käyttökate prosentteina liikevaihdosta.
- Oikaistu liikevoitto, joka on IFRS:n mukaan raportoitu liikevoitto oikaistuna tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavilla olennaisilla erillä 31.12.2016 ja 31.12.2015 päättyneillä tilikausilla. 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneillä tilikausilla oikaistu liikevoitto on laskettu FAS:n mukaisesti raportoidusta liikevoitosta oikaistuna tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavilla olennaisilla erillä ja vertailukelpoisuuden lisäämiseksi myös konserniliikearvon ja liikearvojen poistoilla.
- Oikaistu liikevoittoprosentti, joka on oikaistu liikevoitto prosentteina liikevaihdosta.
- Tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat olennaiset erät liittyvät päätyneitä työsuhteita koskeviin poikkeuksellisiin maksuihin, kansainvälistymiskonseptin rakentamisen kuluihin, konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakuluihin, liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakuluihin ja liiketoiminnan yrityskauppojen yhteydessä tehtäviin varaston käyvän arvon oikaisuihin.
- Nettovelat, joka on lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä vähennettynä rahavaroilla.

- Nettovelat / oikaistu käyttökate, joka lasketaan jakamalla nettovelka viimeisen 12 kuukauden oikaistulla käyttökateella.
- Nettovelkaantumisaste (gearing), joka lasketaan jakamalla nettovelka omalla pääomalla.
- Omavaraisuusaste, joka lasketaan jakamalla oma pääoma taseen loppusummalla, josta on vähennetty saadut ennakot.
- Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), joka lasketaan lisäämällä tilikauden voittoon tai tappioon kyseisen kauden rahoituskulut ja verot ja jakamalla tämä summa kauden avaavan ja päättävän oman pääoman sekä pitkä- ja lyhytaikaisten rahoitusvelkojen summien keskiarvolla.
- Oman pääoman tuotto (ROE), joka lasketaan jakamalla tilikauden voitto tai tappio avaavan ja päättävän taseen oman pääoman keskiarvolla.
- Käyttöpääoma, joka lasketaan lisäämällä vaihto-omaisuuteen myyntisaamiset ja muut saamiset ja vähentämällä ostovelat ja muut velat oikaistuna pankkilainaan, osakaslainaan ja mezzanine-välirahoitukseen liittyvillä jaksotetuilla koroilla.
- Operatiiviset investoinnit, jotka ovat konsernin rahavirtalaskelmassa esitetyt aineettomien hyödykkeiden sekä aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintojen määrät.
- Yrityskaupainvestoinnit ovat konsernin rahavirtalaskelmassa esitetyt liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla.
- Investoinnit ovat operatiiviset investoinnit ja yrityskaupainvestoinnit yhteensä.
- Liiketoiminnan kassavirta, joka on konsernin rahavirtalaskelmassa esitetty liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta.
- Operatiivinen vapaa kassavirta, joka on käyttökate, johon on lisätty tai josta on vähennetty konsernin rahavirtalaskelmassa esitetty käyttöpääoman muutos (koostuen konsernin rahavirtalaskelma myyntisaamisten ja muiden saamisten muutoksen, vaihto-omaisuuden muutoksen sekä ostovelkojen ja muiden velkojen muutoksen yhteissummasta) ja vähennetty operatiiviset investoinnit.
- Vapaa kassavirta, joka on operatiivinen vapaa kassavirta vähennettynä yrityskaupainvestoinneilla.
- Kassavirtasuhde, joka on operatiivinen vapaa kassavirta jaettuna käyttökateella.

Silmäasema esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja lisätietona sekä IFRS-standardien mukaisesti että FAS:n mukaisesti laadituissa konsernin tuloslaskelmissa, konsernin taseissa ja konsernin rahavirtalaskelmissa esitetyille tunnusluville. Silmäaseman näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkittävää Silmäasemaa koskevaa lisätietoa johdolle, sijoittajille, arvopaperimarkkina-analyytikkoille ja muille tahoille Silmäaseman toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista ja ovat usein analyytikkojen, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämiä.

Silmäasema esittää oikaistun käyttökateen sekä oikaistun liikevoiton, joista se on oikaissut olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erät. Myyntikate, vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu, oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto esitetään IFRS-standardien mukaisesti laaditussa konsernin tuloslaskelmassa esitettyjä tunnuslukuja täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne lisäävät Silmäaseman näkemyksen mukaan ymmärrystä Silmäaseman liiketoiminnan tuloksesta. Myös nettovelka, nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhde, nettovelkaantumisaste, omavaraisuusaste, oman pääoman tuotto, sijoitetun pääoman tuotto sekä käyttöpääoma esitetään täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne ovat Silmäaseman näkemyksen mukaan hyödyllisiä mittareita Silmäaseman kyvystä saada rahoitusta ja maksaa velkojaan. Lisäksi operatiiviset investoinnit ja yrityskaupainvestoinnit, investoinnit yhteensä, liiketoiminnan kassavirta, operatiivinen vapaa kassavirta, vapaakassavirta ja kassavirtasuhde antavat lisätietoja Silmäaseman liiketoiminnan rahavirtaan liittyvistä tarpeista.

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista tai IFRS:n mukaisesti määriteltäviä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina. Kaikki yhtiöt eivät laske vaihtoehtoisia tunnuslukuja yhdenmukaisella tavalla, ja siksi tässä Listalleottoesitteessä olevat vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden esittämien samannimisten tunnuslukujen kanssa.

Tilintarkastajat

PricewaterhouseCoopers Oy, tilintarkastusyhteisö, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Janne Rajalahti, on tarkastanut tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetyn Silmäaseman (entinen SFG Holding Oy) IFRS-standardien mukaisesti laaditun konsernitilinpäätöksen 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta sekä siihen sisältyvät vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta ja siirtymäpäivältä 1.1.2015.

PricewaterhouseCoopers Oy, tilintarkastusyhteisö, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Janne Rajalahti, on tarkastanut tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetyn Yhtiön (entinen SFG Holding Oy) FAS:n mukaisesti laaditun konsernitilinpäätöksen 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta, viittaamalla sisällytetyn Yhtiön (entinen SFG Holding Oy) FAS:n mukaisesti laaditun konsernitilinpäätöksen 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta sekä Silmäasema Optiikka Oy:n (entinen Silmäasema Fennica Oy) FAS:n mukaisesti laaditun oikaistun konsernitilinpäätöksen 31.12.2014 päättyneeltä kaudelta.

Muu informaatio

Tämän Listalleottoesitteen taulukoissa esitetyt taloudelliset ja muut tiedot on pyöristetty. Siten tietyissä tapauksissa sarakkeen tai rivin lukujen summa ei aina vastaa tarkalleen sarakkeen tai rivin loppusummana esitettyä lukua. Lisäksi tietyt prosenttiluvut on laskettu tarkoilla luvuilla ennen pyöristystä, eivätkä ne siten välttämättä vastaa prosenttilukuja, joihin olisi päästy, mikäli lukujen laskenta olisi perustunut pyöristettyihin lukuihin.

Tässä Listalleottoesitteessä ”euro” tai ”EUR” ovat viittauksia Euroopan talous- ja rahaliittoon osallistuvien EU:n jäsenvaltioiden käyttämään rahayksikköön.

TULEVAISUUTTA KOSKEVAT LAUSUMAT

Eräät tässä Listalleottoesitteessä esitetyt lausumat, kuten kohdissa ”*Tiivistelmä*”, ”*Riskitekijät*” ja ”*Listautumisannin tausta ja syyt sekä varojen käyttö*” esitetyt lausumat, perustuvat Yhtiön johdon näkemyksiin ja oletuksiin sekä Yhtiön johdon tiedossa tällä hetkellä oleviin seikkoihin, ja näitä lausumia voidaan siten pitää tulevaisuutta koskevin lausumina. Muun muassa lausumia, jotka sisältävät verbin ”uskoa”, ”odottaa”, ”ennakoida”, ”aikoa”, ”suunnitella” tai näitä vastaavan verbin tai ilmaisun, voidaan pitää tulevaisuutta koskevin lausumina.

Tällaisiin tulevaisuutta koskeviin lausumiin liittyy tunnettuja ja tuntemattomia riskejä, epävarmuustekijöitä sekä muita tärkeitä tekijöitä, joiden seurauksena Silmäaseman todellinen tulos, toiminnan taso, saavutukset tai sen toimialan tulokset saattavat poiketa merkittävästikin tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitetyistä tai arvioituista tuloksista, toiminnan tasosta tai saavutuksista. Listalleottoesitteen kohdassa ”*Riskitekijät*” esitetään esimerkkejä näistä riskeistä, epävarmuustekijöistä ja muista tekijöistä. Tällaisia ovat muun muassa yleiset taloudelliset ja liiketaloudelliset suhdanteet, muutokset markkinoiden kilpailutilanteessa, kyky hankkia rahoitusta suotuisilla tai Silmäaseman odotuksia vastaavilla ehdoilla, toiminta- ja rahoituskustannuksissa tapahtuvien muutosten vaikutus, mukaan lukien muutokset koroissa, sekä lainsäädännölliset tai oikeudelliset muutokset, Osakkeiden volatiliteetti ja arvostus, Listautumisannilla kerättävien varojen mahdollinen vajaaksi jääminen, omistuksen laimentuminen niiden osakkeenomistajien osalta, jotka eivät osallistu Listautumisantiin tai mahdollisiin tuleviin osakeanteihin, muiden kuin suomalaisten osakkeenomistajien merkintätuoikeuteen liittyvät mahdolliset rajoitukset, epävarmuus tulevista osingoista ja tulevien huomattavien osakemäärien liikkeeseenlaskujen tai myyntien mahdollinen negatiivinen vaikutus Yhtiön osakkeiden markkina-arvoon. Edellä mainittu luettelo ei ole tyhjentävä ja aika ajoin voi ilmetä uusia riskejä. Jos yksi tai useampi näistä tai muista riskeistä tai epävarmuustekijöistä toteutuisi tai jos taustaolettamukset osoittautuisivat vääriksi, Silmäaseman liiketoiminnan todellinen tulos tai sen taloudellinen asema saattaa erota huomattavasti siitä, mitä tässä Listalleottoesitteessä kuvataan odotetuksi, uskotuksi, arvioituksi tai ennakoituksi.

LISTAUTUMISANNIN TAUSTA JA SYYT SEKÄ VAROJEN KÄYTTÖ

Listautumisen syyt

Pörssilistauksen odotetaan parantavan Silmäaseman tunnettuutta sen nykyisten ja potentiaalisten uusien asiakkaiden, yhteistyökumppaneiden ja työntekijöiden keskuudessa. Listautumisanti mahdollistaa Yhtiön pääsyn pääomamarkkinoille, sen omistuspohjan laajenemisen ja Osakkeiden likviditeetin lisääntymisen. Lisäksi Listautumisanti tarjoaa nykyisille osakkeenomistajille mahdollisuuden käydä kauppaa osakkeillaan markkinaehtoisesti. Osakkeiden pörssilistaus antaa Yhtiölle myös mahdollisuuden tarjota avainhenkilöilleen markkinapohjaisia kannustinjärjestelmiä ja vahvistaa työnantajamielikuvaa.

Hankittavien varojen käyttö

Myyjät saavat Osakemyynnistä noin 21,4 miljoonan euron bruttovarat (laskettuna käyttämällä Alustavan Hintavälin keskikohtaa ja olettaen että Myyjät myyvät enimmäismäärän Myyntiosakkeita eikä Lisäosakeoptiota käytetä). Myyjät odottavat maksavansa noin 1,0 miljoonaa euroa palkkioita Listautumisannin yhteydessä (laskettuna käyttämällä Alustavan Hintavälin keskikohtaa).

Silmäasema pyrkii keräämään Osakeannilla noin 35,0 miljoonan euron bruttovarat tarjoamalla Uusia Osakkeita merkittäväksi. Liikkeeseen laskettavien Uusien Osakkeiden määrä määräytyy Lopullisen Merkintähinnan perusteella. Yhtiö laski liikkeeseen 5.077.464 Uutta Osaketta olettaen, että Uusien Osakkeiden merkintähinta on Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Silmäaseman hallituksen jäsenet sekä Silmäaseman työsuhteessa olevat työntekijät, Itsenäiset Lääkärit, Ammatinharjoittajaoptikot ja Ketjuyritykset merkitsevät 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla. Silmäasema arvioi sen maksettavaksi tulevien Listautumisasiin liittyvien palkkioiden ja kulujen määrän olevan noin 4,0 miljoonaa euroa, minkä seurauksena Silmäasema arvioi saavansa Osakeannista noin 31,0 miljoonaa euroa nettovaroja. Silmäasema arvioi sen ja Myyjien maksettaviksi tulevien Listautumisasiin liittyvien palkkioiden ja kulujen yhteismäärän olevan noin 5,0 miljoonaa euroa. Yhtiö ei saa mitään osuutta Myyjien Listautumisannissa myymistä olemassa olevista Myyntiosakkeista saatavista varoista. Yhtiö ja Myyjät maksavat Pääjärjestäjälle Järjestämissopimuksen mukaiset yhteenlasketut myynti- ja järjestelypalkkiot.

Osakeannilla hankittavat varat on tarkoitus käyttää Yhtiön kasvustrategian tukemiseen ja Yhtiön pääomarakenteen vahvistamiseen, sisältäen Yhtiön pankkilainojen osittaisen takaisinmaksun sekä osakaslainojen pääoman ja kertyneiden korkojen takaisinmaksun. Rahoitus sopimus edellyttää Osakeannista saatavia varoja käytettävän lainojen ennaikaiseen takaisinmaksuun siten, että nettovelkojen ja käyttökatteen suhde laskee tasolle 3,00:1 tai tämän alle, ei kuitenkaan enempää kuin 75 prosenttia Osakeannista saatavista varoista. Yhtiö tulee maksamaan pankkilainojaan takaisin Osakeannista saatavilla varoilla 24,0 miljoonaa euroa. Tämän Listalleottoesitteen päivämääränä osakaslainojen ja niiden korkojen arvioitu takaisinmaksettava kokonaismäärä on noin 7,5 miljoonaa euroa (sisältäen kertyneet ja maksamatta olevat korot, noin 0,4 miljoonaa euroa). Katso lisätietoja Silmäaseman kasvustrategiasta kohdasta ”*Silmäaseman liiketoiminta – Strategia ja tavoitteet*”.

PÄÄOMARAKENNE JA VELKAANTUNEISUUS

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman pääomarakenne ja velkaantuneisuus 31.3.2017 (i) toteutuneena perustuen Yhtiön tilintarkastamattomiin 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta laadittuihin konsernin osavuosietietoihin ja (ii) oikaistuna 12.5.2017 rekisteröidyn osakepääoman korotuksen vaikutuksilla, Osakeannissa saatavilla noin 35,0 miljoonan euron bruttovaroilla, Osakeantiin ja Listautumiseen liittyvillä arvioiduilla 4,0 miljoonan euron kuluilla, Osakeannista saatavien varojen käytöllä pankkilainojen noin 24,0 miljoonan euron takaisinmaksuun sekä osakaslainojen pääoman ja kertyneiden ja maksamattomien korkojen, yhteensä noin 7,5 miljoonan euron takaisinmaksuun olettamalla, että oikaisuuksina esitetyt tapahtumat olisivat tapahtuneet 31.3.2017. Taulukkoa lukiessa tulee huomioda, ettei Osakeannin toteutuminen eikä näin ollen myöskään pankkilainojen sekä osakaslainojen pääoman ja kertyneiden korkojen takaisinmaksu ole varmaa.

Tätä taulukkoa tulee lukea yhdessä tämän Listalleottoesitteen kohtien ”Eräitä taloudellisia tietoja” ja ”Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät”, mukaan lukien ”Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät – Maksuvalmius ja pääomalähteet”, sekä tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytettyjen Silmäaseman tilintarkastettujen konsernitilinpäätösten ja tilintarkastamattomien konsernin osavuosietietojen 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta kanssa.

Miljoonaa euroa	31.3.2017 Toteutunut (tilintarkastamaton)	31.3.2017 Oikaistu (tilintarkastamaton)
Pääomarakenne		
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		
Vakuudettomat	1.050	1.050
Vakuudelliset	3.990	-4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	5.040	1.050
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Vakuudettomat	11.138	4.059 ⁵
Vakuudelliset	53.773	34.164 ⁴
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	64.912	38.222
Rahoitusvelat yhteensä	69.952	39.272
Oma pääoma		
Osakepääoma	3	80 ¹
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5.868	38.390 ^{1,2,3}
Kertyneet voittovarot	16	16
Tilikauden voitto (tappio)	-25	-998 ^{3,4,5}
Oma pääoma yhteensä	5.861	37.488
Oma pääoma ja rahoitusvelat yhteensä	75.813	76.760
Nettovelkaantuneisuus		
Rahavarat	9.149	9.187 ^{2,3,4,5}
Likviditeetti	9.149	9.187
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	5.040	1.050 ⁴
Lyhytaikainen nettovelkaantuneisuus	-4.109	-8.137
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	64.912	38.222 ^{4,5}
Nettovelkaantuneisuus	60.803	30.085

¹ Yhtiön osakepääoman korotus 77,5 tuhatta euroa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta, josta päätettiin ylimääräisessä yhtiökokouksessa 3.5.2017, on oikaistu lisäämään osakepääoman määrää ja vähentämään sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston määrää.

² Silmäasema pyrkii keräämään Osakeannilla noin 35,0 miljoonan euron bruttovarat. Bruttovarot parantavat Yhtiön pääomarakennetta kasvattamalla Yhtiön oman pääoman sijoitetun vapaan pääoman rahastoa ja rahavaroja vastaavalla määrällä.

³ Osakeannilla hankittavia sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon kirjattavia bruttovaroja on oikaistu Osakeantiin liittyvillä arvioiduilla kuluilla 2,4 miljoonaa euroa, tilikauden voittoa on oikaistu muilla Listautumiseen liittyvillä arvioiduilla kuluilla 0,5 miljoonaa euroa, jotka syntyvät ja kirjataan kuluksi 31.3.2017 päättyneen kolmen kuukauden jakson jälkeen ja rahavaroja on oikaistu Osakeantiin ja Listautumiseen liittyvillä maksamattomilla arvioiduilla kuluilla yhteensä 3,5 miljoonaa euroa. Osakeantiin ja Listautumiseen liittyvät arvioidut kulut ovat yhteensä 4,0 miljoonaa euroa.

⁴ Yhtiö odottaa käyttävänsä Osakeannilla hankittavia varoja 24,0 miljoonaa euroa Yhtiön pankkilainojen osittaiseen takaisinmaksuun. Oikaisulla vähennetään lyhytaikaisia rahoitusvelkoja 4,0 miljoonaa euroa ja pitkäaikaisia rahoitusvelkoja 20,0 miljoonaa euroa. Oikaisussa oletetaan, että Rahoitussopimuksen muuttuvien ehtojen mukaisesti jäljelle jäävistä pankkilainoista tulee kertalyhenteisiä. Lisäksi

takaisinmaksettaviin pankkilainoihin liittyvät jaksottamattomat transaktiokustannukset arviolta noin 0,4 miljoonaa euroa kirjataan rahoituskuluksi tuloslaskelmaan takaisinmaksuhetkellä ja on oikaistu lisäämään pitkäaikaisten rahoitusvelkojen määrää ja vähentämään oman pääoman erää tilikauden voitto (tappio).

⁵ Yhtiö odottaa käyttävänsä Osakeannilla hankittavia varoja osakaslainojen pääoman sekä niiden arvioitujen kertyneiden ja maksamattomien korkojen takaisinmaksuun. Osakaslainojen takaisinmaksua kuvaava oikaisu vähentää osakaslainojen pääoman takaisinmaksun osalta pitkäaikaisia rahoitusvelkoja 7,1 miljoonaa euroa. Esitethetkellä osakaslainan kertyneiden ja maksamattomien korkojen arvioidusta kokonaismäärästä noin 0,4 miljoonaa euroa, 31.3.2017 jälkeen kirjattavat korot noin 0,1 miljoonaa euroa on oikaistu vähentämään oman pääoman erää tilikauden voitto (tappio). Takaisinmaksettavan osakaslainan pääoman ja arvioitujen kertyneiden ja maksamattomien korkojen yhteissumma 7,5 miljoonaa euroa on oikaistu vähentämään rahavaroja.

Oikaisujen 2, 3, 4 ja 5 osalta tulee huomioda, ettei edellä kuvattu Osakeannin tuottojen toteutuminen, Osakeantiin ja Listautumiseen liittyvien kulujen syntyminen täysimääräisenä, tai Osakeannilla hankittavien varojen käyttö kuvatus mukaisesti ole varmaa. Lisäksi oikaisuisia ei ole huomioitu mahdollisia verovaikutuksia.

Tietoja Yhtiön taseen ulkopuolisista vastuista ja annetuista vakuuksista on esitetty kohdassa ”*Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät – Tasetietoja – Taseen ulkopuoliset vastuut*”.

Käyttöpääoman riittävyys

Yhtiön johdon käsityksen mukaan Yhtiöllä on riittävästi käyttöpääomaa kattamaan Yhtiön nykyiset tarpeet tämän Listalleottoesitteen päivämäärää seuraavien 12 kuukauden ajaksi.

OSINGOT JA OSINKOPOLITIikka

Silmäaseman keskipitkän aikavälin tavoitteena osingonmaksun osalta on, että Yhtiö harjoittaa aktiivista osinkopolitiikkaa, joka on sidottu tilikauden taloudelliseen tulokseen ja käsillä oleviin kasvuinvestointimahdollisuuksiin. Yhtiön hallitus arvioi jaettavan osingon ja Silmäaseman kasvuun sijoitettavien varojen määrän välisen tasapainon vuosittain ja tekee tämän arvion perusteella esityksen jaettavan osingon määrästä.

Listalleottoesitteen päivämääränä Yhtiön Rahoitus sopimuksessa (määritelty jäljempänä) on osingonjakokieltö. Listautumisen jälkeen Yhtiö voi Rahoitus sopimuksen sisältämien tavanomaisten ehtojen täytyessä jakaa osakeyhtiölain mukaisen vähemmistöosingon. Mikäli Yhtiön Rahoitus sopimuksessa määriteltyjen nettovelkojen ja käyttökatteen suhde on Listautumisen jälkeen 3,00:1 tai tätä pienempi (laskettuna viimeisimmän Rahoitus sopimuksen mukaisen 12 kuukauden pituisen testausjakson perusteella, ikään kuin Osakeannista saatavia varoja olisi kyseisen jakson viimeisenä päivänä käytetty velkojen ennaikaiseen takaisinmaksuun, ja ottaen huomioon kyseisen jakson jälkeen toteutetut yritys- ja liiketoimintakaupat), osingonjakorajoitus poistuu kokonaisuudessaan, eikä Rahoitus sopimus rajoita Yhtiön osingonjakoa, vaikka edellä mainittu suhde myöhemmin ylittäisi suhteen 3,00:1. Rahoitus sopimuksen mukaisesti kovenanttilaskennassa käyttökatteesta oikaistaan poikkeukselliset erät ja nettovelkoihin ei lueta osakas- tai konsernilainoja.

Vaikka osinkopolitiikan muuttaminen ei ole suunnitteilla, ei voida taata, että osinkoa tai pääoman palautusta todella maksetaan tulevaisuudessa, eikä takeita voida myöskään antaa minään tietynä vuonna maksettavien osinkojen tai pääoman palautuksen määrästä.

Osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous päättää osinkojen jakamisesta yhtiön hallituksen esityksen perusteella. Osinkoa jaetaan yleensä kerran tilikaudessa ja osinko voidaan maksaa vasta sen jälkeen, kun yhtiökokous on hyväksynyt yhtiön tilinpäätöksen. Osingonjakoon liittyviä rajoituksia kuvataan kohdassa ”*Osakkeet ja osake-pääoma – Osakkeenomistajien oikeudet – Osingot ja muun vapaan pääoman jakaminen*”.

Silmäasema ei ole maksanut osinkoa perustamisensa 2.6.2014 jälkeen. Vuoden 2014 osalta aikana ennen kuin Silmäasema osti Silmäasema Optiikan 22.8.2014 toteutetulla yrityskaupalla, Silmäasema Optiikka jakoi osinkoa yhtiökokouksen päätöksellä 29.4.2014 yhden euron osaketta kohden, yhteensä 1,1 miljoonaa euroa.

Kohdassa ”*Verotus*” esitetään yhteenvedo tietyistä osakkeenomistajiin vaikuttavista veroseuraamuksista.

LISTAUTUMISANNIN EHDOT

Jäljempänä termillä ”merkintä” tarkoitetaan sijoittajan antamaa tarjousta tai sitoumusta Listautumisannissa eikä merkitystä ole sillä, onko sijoittaja tarjoutunut tai sitoutunut ostamaan Myyntiosakkeita tai merkitsemään Uusia Osakkeita. Vastaavasti termit ”merkitsijä”, ”merkintäaika”, ”merkintäpaikka”, ”merkintähinta”, ”merkintätarjous” ja ”merkintäsitoumus” (ja muut vastaavat termit) viittaavat sekä Osakeantiin että Osakemyyntiin.

Listautumisannin yleiset ehdot

Listautumisanti koostuu Osakeannista ja Osakemyynistä (määritelty jäljempänä ja yhdessä ”Listautumisanti”). Osakeannilla Silmäasema Oyj pyrkii keräämään noin 35,0 miljoonan euron bruttovarat tarjoamalla Yhtiön uusia osakkeita (”Uudet Osakkeet”) merkittäväksi (”Osakeanti”). Listautumisen ehdossa termit ”Yhtiö”, ”Silmäasema” ja ”Silmäasema-konserni” tarkoittavat Silmäasema Oyj:tä ja sen tytäryhtiötä yhdessä, ellei asiayhteydestä ilmene, että termillä tarkoitetaan ainoastaan Silmäasema Oyj:tä tai tiettyä tytäryhtiötä tai liiketoimintaa. Lisäksi Intera Fund II Ky (”Intera”) ja tietyt muut Yhtiön olemassa olevat osakkeenomistajat (yhdessä Interan kanssa ”Myyjät”) tarjoavat alustavasti enintään 3.100.000 Yhtiön olemassa olevaa osaketta (”Myyntiosakkeet”) ja yhdessä Uusien Osakkeiden kanssa ”Tarjottavat Osakkeet”) ostettavaksi (”Osakemyynti”). Listautumisannissa Yhtiön osakkeita (”Osakkeet”) tarjotaan institutionaalisille sijoittajille private placement -järjestelyissä Suomessa ja kansainvälisesti (”Instituutioanti”), yksityishenkilöille ja yhteisöille Suomessa (”Yleisöanti”) sekä Silmäaseman hallituksen jäsenille, kaikille Silmäaseman työntekijöille, jotka ovat suorassa työsuhteessa Silmäasemaan merkintäajan päättymiseen 6.6.2017 saakka, Silmäaseman muille kuin työsuhteessa toimiville itsenäisille ammatinharjoittajalääkäreille (”Ammatinharjoittajalääkärit”) ja yhtiömuodossa oman yhtiönsä kautta toimiville lääkäreille (”Oman Yhtiönsä Kautta Toimivat Lääkärit”, yhdessä Ammatinharjoittajalääkäreiden kanssa ”Itsenäiset Lääkärit”), Silmäasemalla itsenäisinä ammatinharjoittajina toimiville optikoille (”Ammatinharjoittajaoptikot”) ja Silmäaseman ketjuyrittäjille (”Ketjuyrittäjät”) (”Henkilöstöanti”). Henkilöstöannissa tarjotaan ainoastaan Uusia Osakkeita ja Henkilöstöannin merkintähintaan sovelletaan jäljempänä kuvattua alennusta. Henkilöstöantiin osallistuvien Itsenäisten Lääkäreiden, Ammatinharjoittajaoptikkojen ja Ketjuyrittäjien saama alennus Uusien Osakkeiden käyvästä hinnasta ei kuitenkaan ole mitään osin verovapaa etu tuloverolain (1535/1992, muutoksineen) 4 luvun 66 §:n henkilöstöantia koskevan säännöksen nojalla.

Tarjottavat Osakkeet vastaavat enintään 57,5 prosenttia Yhtiön Osakkeista ja kaikkien Osakkeiden tuottamasta äänimäärästä Osakeannin jälkeen ilman Lisäosakeoptiota (Lisäosakeoption kanssa noin 66,1 prosenttia) olettaen, että Myyjät myyvät enimmäismäärän Myyntiosakkeita ja että Yhtiö laskee liikkeeseen 5.077.464 Uutta Osaketta (Uusien Osakkeiden määrä laskettu olettaen, että Lopullinen Merkintähinta olisi Alustavan Hintavälin (kuten määritelty jäljempänä) keskikohdassa ja että Henkilöstöantiin osallistumaan oikeutetut henkilöt merkitsisivät yhteensä 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalle alhaisemmalla merkintähinnalla). Yhtiö pyrkii keräämään Osakeannilla noin 35,0 miljoonan euron bruttovarat, ja se voi tämän tavoitteen saavuttamiseksi lisätä tai vähentää Osakeannissa annettavien Uusien Osakkeiden määrää näiden ehtojen puitteissa.

Listautumisannin ehdot koostuvat Listautumisannin yleisten ehtojen lisäksi Instituutioannin erityisistä ehdoista sekä Yleisöannin ja Henkilöstöannin erityisistä ehdoista.

Osakeanti

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous valtuutti 22.5.2017 Yhtiön hallituksen päättämään suunnatusta osakeannista siten, että annettavien Osakkeiden lukumäärä voi olla enintään 10.000.000 Osaketta. Yhtiön hallituksen odotetaan päättävän arviolta 8.6.2017 ylimääräisen yhtiökokouksen antaman valtuutuksen perusteella tarjota merkittäväksi Uusia Osakkeita institutionaalisille sijoittajille private placement -järjestelyissä Suomessa ja kansainvälisesti, yksityishenkilöille ja yhteisöille Suomessa ja Silmäaseman hallituksen jäsenille, kaikille Silmäaseman työntekijöille, jotka ovat suorassa työsuhteessa Silmäasemaan merkintäajan päättymiseen 6.6.2017 saakka, Itsenäisille Lääkäreille, Ammatinharjoittajaoptikoille ja Ketjuyrittäjille (”Osakeanti”). Yhtiö pyrkii keräämään Osakeannilla noin 35,0 miljoonan euron bruttovarat. Liikkeeseen laskettavien Uusien Osakkeiden määrä määräytyy Tarjottavien Osakkeiden lopullisen osakekohtaisen merkintähinnan (”Lopullinen Merkintähinta”) perusteella. Yhtiö laskisi liikkeeseen 5.077.464 Uutta Osaketta olettaen, että Uusien Osakkeiden Lopullinen Merkintähinta olisi Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Henkilöstöantiin osallistumaan oikeutetut henkilöt

merkitsisivät yhteensä 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla. Osakkeet tarjotaan osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen Osakkeiden saattamiseksi kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsinki Oy:n ("Helsingin Pörssi") pörssilistalla ("Listautuminen").

Hyväksytyistä Osakkeiden merkinnöistä Yhtiölle suoritettavat maksut merkitään kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Yhtiön osakepääomaa ei näin ollen koroteta Osakeannin yhteydessä. Osakeannin seurauksena Osakkeiden lukumäärä voi nousta enintään 19.149.748 Osakkeeseen, jos ylimääräisen yhtiökokouksen valtuutus käytettäisiin kokonaan. Osakeannissa liikkeeseen laskettavat Uudet Osakkeet edustavat noin 35,7 prosenttia Osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä Osakeannin jälkeen olettaen, että Yhtiö laskee liikkeeseen 5.077.464 Uutta Osaketta (Uusien Osakkeiden määrä laskettu olettaen, että Uusien Osakkeiden merkintähinta olisi Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Henkilöstöantiin osallistumaan oikeutetut henkilöt merkitsisivät yhteensä 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla). Lopullinen Osakeannissa liikkeeseen laskettavien Uusien Osakkeiden lukumäärä ilmoitetaan pörssitiedotteella yhdessä Lopullisen Merkintähinnan tiedottamisen kanssa välittömästi Hinnoittelun (määritelty jäljempänä) jälkeen, ja se on saatavilla viimeistään Hinnoittelua seuraavana pankkipäivänä, arviolta 9.6.2017, Listautumisannin merkintäpaikoissa ja internetissä osoitteessa www.silmasema.fi/listautuminen.

Osakemyynti

Myyjät tarjoavat ostettavaksi alustavasti enintään 3.100.000 Osaketta ("Myyntiosakkeet") institutionaalisille sijoittajille private placement -järjestelyissä Suomessa ja kansainvälisesti sekä yksityishenkilöille ja yhteisöille Suomessa ("Osakemyynti"). Osakemyynissä tarjottavat Myyntiosakkeet vastaavat noin 21,8 prosenttia Osakkeista ja kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä ilman Lisäosakeoptiota (määritellään jäljempänä) (Lisäosakeoption kanssa noin 30,4 prosenttia) Osakeannin jälkeen olettaen, että Yhtiö laskee liikkeeseen 5.077.464 Uutta Osaketta (Uusien Osakkeiden määrä laskettu olettaen, että Uusien Osakkeiden merkintähinta olisi Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Henkilöstöantiin osallistumaan oikeutetut henkilöt merkitsisivät yhteensä 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla).

Menettely alimerkintätilanteessa

Mikäli Listautumisanti ei tulisi merkityksi enimmäismääräänsä (eli vähemmän kuin 35,0 miljoonaa euroa Osakeannissa ja vähemmän kuin 3.100.000 Myyntiosaketta Osakemyynissä), mutta Listautumisanti siitä huolimatta toteutettaisiin, kohdennettaisiin merkinnät ensisijaisesti Uusiin Osakkeisiin ja tämän jälkeen Myyjien tarjoamiin Myyntiosakkeisiin tarjottavien osakemäärien suhteessa siten, että merkinnät kohdennetaan ensin muiden Myyjien kuin Interan tarjoamiin Myyntiosakkeisiin ja sen jälkeen Interan tarjoamiin Myyntiosakkeisiin. Mikäli merkinnät eivät kattaisi Osakemyynissä Myyntiosakkeiden alustavaa enimmäismäärää, voidaan Myyntiosakkeita myydä ilmoitettua enimmäismäärää alempi määrä.

Pääjärjestäjä ja Järjestäjät

Yhtiö ja Myyjien puolesta toimiva Intera ovat nimittäneet Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliikkeen ("Nordea" tai "Pääjärjestäjä") toimimaan Listautumisannin pääjärjestäjänä. Lisäksi Yhtiö ja Myyjien puolesta toimiva Intera ovat nimittäneet OP Yrityspankki Oyj:n ("OP Yrityspankki", ja yhdessä Pääjärjestäjän kanssa "Järjestäjät", ja kukin erikseen "Järjestäjä") toimimaan Listautumisannin järjestäjänä.

Lisäosakeoptio

Ylikysyntätilanteessa Interan odotetaan sopivan siitä, että se antaa Pääjärjestäjälle lisäosakeoption ostaa 30 päivän ajan Osakkeiden kaupankäynnin alkamisesta Helsingin Pörssissä (minkä odotetaan olevan 9.6.2017–8.7.2017 välisenä ajanjaksona) enintään 1.312.524 lisäosaketta ("Lisäosakkeet") (olettaen että Yhtiö laskee liikkeelle 5.650.161 Uutta Osaketta Uusien Osakkeiden määrä laskettu olettaen, että Uusien Osakkeiden merkintähinta olisi Alustavan Hintavälin alalaidassa ja että Henkilöstöantiin osallistumaan oikeutetut henkilöt merkitsevät yhteensä 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla)) tai hankkia näille ostajia yksinomaan ylikysyntätilanteiden kattamiseksi ("Lisäosakeoptio"). Lisäosakkeet vastaavat noin 13,4 prosenttia Osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä ennen Listautumisantia ja noin 8,6 prosenttia Listautumisannin jälkeen olettaen, että Yhtiö laskee liikkeeseen 5.077.464 Uutta Osaketta

(Uusien Osakkeiden määrä laskettu olettaen, että Uusien Osakkeiden merkintähinta olisi Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Henkilöstöantiin osallistumaan oikeutetut henkilöt merkitsisivät yhteensä 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla).

Vakuttamistoimenpiteet

Nordea vakuttamisjärjestäjänä ("Vakuttamisjärjestäjä") voi lain sallimissa rajoissa 30 päivän ajan Osakkeiden kaupankäynnin alkamisesta Helsingin Pörssissä (minkä odotetaan olevan 9.6.2017–8.7.2017 välisenä ajanjaksona) suorittaa toimenpiteitä, jotka vakauttavat, ylläpitävät tai muuten vaikuttavat Osakkeiden hintaan. Järjestäjät voivat allokoida Tarjottavien Osakkeiden kokonaismäärää suuremman määrän Osakkeita, jolloin syntyy lyhyt positio. Mikä tahansa lyhyeksi myynti olisi katettu, mikäli lyhyt positio ei ylitä Osakkeiden määrää, jonka Vakuttamisjärjestäjä voi hankkia Lisäosakeoptiolla. Vakuttamisjärjestäjä voi sulkea katetun lyhyeksi myynnin Lisäosakeoptiolla tai ostamalla Osakkeita markkinoilta. Määritettäessä sitä, miten katettu lyhyeksi myynti suljetaan, Vakuttamisjärjestäjä tulee ottamaan huomioon muun muassa Osakkeiden markkinahinnan verrattuna Lisäosakeoption mukaiseen hintaan. Listautumisannin yhteydessä Vakuttamisjärjestäjä voi tehdä Osakkeita koskevia ostotarjouksia ja ostaa niitä markkinoilta osakkeiden hinnan vakuttamiseksi. Nämä toimenpiteet saattavat nostaa tai ylläpitää Osakkeiden markkinahintaa markkinoilla itsenäisesti määräytyviin tasoihin nähden tai estää tai viivyttää Osakkeiden markkinahinnan laskua. Vakuttamistoimenpiteitä ei kuitenkaan toteuteta Lopullista Merkintähintaa korkeampaan hintaan. Vakuttamisjärjestäjällä ei ole velvollisuutta toteuttaa näitä toimenpiteitä ja Vakuttamisjärjestäjä voi keskeyttää nämä toimenpiteet milloin tahansa ja sen täytyy lopettaa nämä toimenpiteet 30 päivän kuluessa Osakkeiden kaupankäynnin alkamisesta Helsingin Pörssissä.

Vakuttamisessa noudatetaan markkinoiden väärinkäyttöasetusta (EU) N:o 596/2014 ("Markkinoiden väärinkäyttöasetus") sekä komission delegoitua asetusta (EU) 2016/1052 Markkinoiden väärinkäyttöasetuksen täydentämisestä takaisinosto-ohjelmiin ja vakuttamistoimenpiteisiin sovellettavia edellytyksiä koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla.

Vakuttamisjärjestäjä voi tehdä vakuttamiseen liittyvän osakelainaussopimuksen Interan kanssa. Osakelainaussopimuksen mukaan Vakuttamisjärjestäjä voi ottaa Osakkeita lainaksi Lisäosakeoptiota vastaavan määrän, jolla katetaan Listautumisannin yhteydessä mahdollinen ylikysyntätilanne. Jos Vakuttamisjärjestäjä lainaa Osakkeita näiden ehtojen mukaisesti, sen on palautettava yhtä suuri määrä Osakkeita Interalle.

Järjestämissopimus

Yhtiö odottaa, että se tulee arviolta 8.6.2017 yhdessä Interan kanssa solmimaan järjestämissopimuksen ("Järjestämissopimus") Järjestäjien kanssa, ja muut Myyjät ovat antaneet kukin myyntisitoumuksen ("Myyntisitoumus"). Lisätietoja on esitetty Listalleottoesitteen kohdassa "Listautumisannin järjestäminen".

Yhtiön hallitus päättää yhdessä Myyjien puolesta toimivan Interan kanssa Listautumisannin toteuttamisesta, Tarjottavien Osakkeiden määristä sekä Osakkeiden Lopullisesta Merkintähinnasta institutionaalisille sijoittajille suunnatun tarjousmenettelyn päätyttyä, arviolta 8.6.2017. Mikäli Listautumisannissa ei saavuteta riittävää määrää Tarjottavien Osakkeiden merkintöjä, Listautumisantia ei toteuteta. Listautumisantia on lisäksi ehdollinen sille, että Järjestämissopimus allekirjoitetaan Yhtiön, Interan ja Järjestäjien välillä.

Luovutusrajoitukset (lock-up)

Yhtiön, Myyjien ja muiden Yhtiön nykyisten osakkeenomistajien odotetaan sitoutuvan siihen, että ne eivät ilman Pääjärjestäjän antamaa etukäteistä kirjallista suostumusta ajanjaksolla, joka päättyy 180 päivän kuluttua Listautumisesta laske liikkeeseen, tarjoa, panttaa, myy, sitoudu myymään, myy optio-oikeutta osakkeisiin tai oikeutta ostaa, osta mitään optio-oikeutta tai oikeutta myydä, luovuta optio-oikeutta tai warranttia ostaa, lainaa tai muutoin siirrä tai luovuta suoraan tai välillisesti omistamiaan tai Listautumisannissa merkitsemiään Osakkeita tai arvopapereita, jotka oikeuttavat Osakkeisiin tai ovat vaihdettavissa tai muutettavissa Osakkeiksi, tai tee mitään vaihtosopimusta tai muuta sopimusta, jolla Osakkeen omistuksen taloudelliset vaikutukset siirtyvät kokonaan tai osittain riippumatta siitä, toteutetaanko tällainen toimenpide Osakkeiden tai muiden arvopaperien toimituksella, käteisellä tai muutoin. Luovutusrajoitus ei koske Listautumisannin toteuttamiseen liittyviä toimenpiteitä.

Silmäaseman hallituksen ja johtoryhmän odotetaan solmivan Yhtiön ja Myyjien luovutusrajoitussopimusta vastaavan luovutusrajoitussopimuksen, joka päättyy 360 päivän kuluttua Listautumisesta.

Henkilöstöantiin osallistumisen edellytyksenä on, että työntekijät, Itsenäiset Lääkärit, Ammatinharjoittajaoptikot ja Ketjuyritykset solmivat vastaavaan luovutusrajoitussopimuksen, joka päättyy Silmäaseman hallituksen ja johtoryhmän osalta 360 päivän kuluttua ja muun henkilöstön, Itsenäisten Lääkäreiden, Ammatinharjoittajaoptikkojen ja Ketjuyritysten osalta 180 päivän kuluttua Listautumisesta. Henkilöstöantiin osallistuvien on suostuttava siihen, että luovutusrajoitus kirjataan heidän arvo-osuustileilleen. Katso jäljempänä kohta ” – Henkilöstöantia koskevat erityiset ehdot – Luovutusrajoitukset”.

Luovutusrajoitussopimusten ehdot koskevat yhteensä noin 43 prosenttia Osakkeista Listautumisannin jälkeen ilman Lisäosakeoptiota (Lisäosakeoption kanssa noin 34 prosenttia) edellyttäen, että Yhtiö laskee liikkeeseen 5.077.464 Uutta Osaketta (Uusien Osakkeiden määrä laskettu olettaen, että Uusien Osakkeiden merkintähinta olisi Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Henkilöstöantiin osallistumaan oikeutetut henkilöt merkitsisivät yhteensä 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla).

Merkintäaika

Instituutioannin merkintäaika alkaa 29.5.2017 kello 10.00 ja päättyy viimeistään 8.6.2017 kello 12.00. Yleisöannin merkintäaika alkaa 29.5.2017 kello 10.00 ja päättyy viimeistään 6.6.2017 kello 16.00 Nordean ja OP Ryhmän verkkopalvelussa, Nordea 24/7 -palvelussa ja OP 0100 0500 puhelinpalvelussa verkkopankkitunnuksin sekä Nordean ja OP Ryhmään kuuluvien osuuspankkien konttoreissa. Henkilöstöannin merkintäaika alkaa 29.5.2017 kello 10.00 ja päättyy viimeistään 6.6.2017 kello 16.00 Nordean verkkopalvelussa sekä Nordean konttoreissa. Yleisöannin ja Henkilöstöannin merkintäaika Nordean internetin e-merkinnällä alkaa 29.5.2017 kello 10.00 ja päättyy viimeistään 5.6.2017 kello 16.00.

Yhtiön hallituksella ja Myyjien puolesta toimivalla Interalla on yhteisellä päätöksellä ylikysyntätilanteessa oikeus keskeyttää Listautumisanti aikaisintaan 5.6.2017 kello 16.00. Instituutio-, Yleisö- ja Henkilöstöanti voidaan keskeyttää toisistaan riippumatta. Instituutio-, Yleisö- ja Henkilöstöanti voidaan keskeyttää, vaikka sen osalta ei ole ylikysyntätilannetta. Mahdollisesta keskeyttämisestä tiedotetaan pörssitiedotteella.

Yhtiön hallituksella ja Myyjien puolesta toimivalla Interalla on yhteisellä päätöksellä oikeus pidentää Listautumisannin merkintäaikoja. Mahdollinen Instituutio-, Yleisö- ja Henkilöstöannin tai jonkin niistä merkintäajan pidennys julkistetaan pörssitiedotteella, josta ilmenee merkintäajan uusi päättymisajankohta. Kaikki merkintäajat Listautumisannin osalta päättyvät kuitenkin viimeistään 5.7.2017 kello 16.00.

Merkintähinta

Tarjottavien Osakkeiden alustava hintaväli on vähintään 6,20 euroa ja enintään 7,60 euroa Tarjottavalta Osakkeelta (”Alustava Hintaväli”). Alustavaa Hintaväliä voidaan muuttaa merkintäajan kuluessa, mistä ilmoitetaan pörssitiedotteella ja internetissä osoitteessa www.silmaasema.fi/listautuminen. Mikäli Alustavan Hintavälin yläraja nousee tai alaraja laskee muutoksen seurauksena, Listalleottoesitettä täydennetään ja täydennys julkistetaan pörssitiedotteella. Yleisöannissa Lopullinen Merkintähinta on kuitenkin enintään Alustavan Hintavälin enimmäishinta eli 7,60 euroa Tarjottavalta Osakkeelta. Henkilöstöannin osakekohtainen merkintähinta on 10 prosenttia alhaisempi kuin Yleisöannin lopullinen merkintähinta, eli Henkilöstöannin Lopullinen Merkintähinta on enintään 6,84 euroa. Katso jäljempänä kohta ” – Merkintäsitoumuksen peruuttaminen – Menettely Alustavaa Hintaväliä muutettaessa tai päätettäessä Alustavasta Hintavälistä poikkeavasta Lopullisesta Merkintähinnasta”. Itsenäisten Lääkäreiden, Ammatinharjoittajaoptikkojen ja Ketjuyritysten verokohtelusta Henkilöstöannissa katso kohta ”Verotus – Henkilöstöanti”.

Lopullinen Merkintähinta päätetään institutionaalisten sijoittajien antamien merkintätarjousten perusteella Yhtiön, Myyjien puolesta toimivan Interan ja Pääjärjestäjän välisissä neuvotteluissa (”Hinnottelu”) merkintäajan päätyttyä arviolta 8.6.2017, ellei Instituutio-, Yleisö ja Henkilöstöantia ole keskeytetty aikaisemmin. Lopullinen Merkintähinta voi olla Alustavan Hintavälin ylä- tai alapuolella kuitenkin siten, että Yleisöannissa Lopullinen Merkintähinta on enintään Alustavan Hintavälin enimmäishinta eli 7,60 euroa Tarjottavalta Osakkeelta. Lopullinen Merkintähinta voi olla määrältään erisuuruinen Yleisö- ja Instituutioanneissa vain siinä tapauksessa, että Instituutioannin Lopullinen Merkintähinta on korkeampi kuin Alustavan Hintavälin enimmäishinta. Mikäli

Lopullinen Merkintähinta on Alustavan Hintavälin ylä- tai alapuolella, Listalleottoesitettä täydennetään ja täydennys julkistetaan pörssitiedotteella. Katso jäljempänä kohta ” – Merkintäsitoumuksen peruuttaminen – Menettely Alustavaa Hintaväliä muutettaessa tai päätettäessä Alustavasta Hintavälistä poikkeavasta Lopullisesta Merkintähinnasta”.

Lopullinen Merkintähinta sekä Henkilöstöannin osakekohtainen merkintähinta ilmoitetaan pörssitiedotteella välittömästi Hinnoittelun jälkeen, ja se on saatavilla viimeistään Hinnoittelua seuraavana pankkipäivänä, arviolta 9.6.2017, Listautumisannin merkintäpaikoissa ja internetissä osoitteessa www.silmaasema.fi/listautuminen.

Merkintäsitoumuksen peruuttaminen

Yleisöannissa ja Henkilöstöannissa annettua merkintäsitoumusta (”Sitoumus”) ei voi muuttaa tai peruuttaa muutoin kuin arvopaperimarkkinalaissa (746/2012, muutoksineen, ”Arvopaperimarkkinalaki”) edellytetyissä tilanteissa.

Menettely Alustavaa Hintaväliä muutettaessa tai päätettäessä Alustavasta Hintavälistä poikkeavasta Lopullisesta Merkintähinnasta

Mikäli Alustavaa Hintaväliä muutetaan merkintäajan kuluessa, siitä ilmoitetaan pörssitiedotteella ja internetissä osoitteessa www.silmaasema.fi/listautuminen. Mikäli Alustavan Hintavälin yläraja nousee tai alaraja laskee muutoksen seurauksena tai Lopullinen Merkintähinta on Alustavan Hintavälin ulkopuolella, Listalleottoesitettä täydennetään ja täydennys julkistetaan pörssitiedotteella. Yleisöannissa Lopullinen Merkintähinta voi kuitenkin olla enintään Alustavan Hintavälin enimmäishinta eli 7,60 euroa Tarjottavalta Osakkeelta. Mikäli Alustavan Hintavälin yläraja nousee tai alaraja laskee muutoksen seurauksena tai Lopullinen Merkintähinta on Alustavan Hintavälin ulkopuolella, Sitoumuksen ennen muutoksen ilmoittamista antaneet sijoittajat voivat vähintään kahden (2) seuraavan pankkipäivän ajan muutoksen julkistamisesta lukien peruuttaa Sitoumuksensa.

Mikäli Yleisöannin Sitoumusta ei peruuteta, palautetaan mahdollisesti liikaa maksettu määrä Sitoumuksessa ilmoitetulle pankkitilille. Katso jäljempänä kohta ” – Yleisöantia koskevat erityiset ehdot – Maksetun määrän palauttaminen” ja ” – Henkilöstöantia koskevat erityiset ehdot – Maksetun määrän palauttaminen”.

Arvopaperimarkkinalain edellyttämä peruuttamisoikeus

Jos Listalleottoesitettä täydennetään tai oikaistaan Arvopaperimarkkinalain mukaisesti sellaisen olennaisen virheen tai puutteen taikka olennaisen uuden tiedon takia, joka käy ilmi sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on hyväksynyt Listalleottoesitteen, mutta ennen merkintäajan päättymistä tai Tarjottavien Osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi, on sijoittajilla, jotka ovat sitoutuneet merkitsemään Osakkeita ennen Listalleottoesitteen täydennyksen tai oikaisun julkaisemista, oikeus Arvopaperimarkkinalain mukaisesti peruuttaa Sitoumuksensa vähintään kahden (2) pankkipäivän kuluessa siitä, kun Listalleottoesitteen täydennys tai oikaisu on julkistettu. Peruuttamisoikeuden edellytyksenä on, että täydennykseen tai oikaisuun johtanut virhe, puute tai olennainen uusi tieto on käynyt ilmi ennen Tarjottavien Osakkeiden toimittamista sijoittajille. Jos Listalleottoesitettä täydennetään, siitä ilmoitetaan pörssitiedotteella. Kyseisessä pörssitiedotteessa ilmoitetaan myös sijoittajien Sitoumuksen peruuttamisoikeudesta Arvopaperimarkkinalain mukaisesti.

Menettely Sitoumusta peruutettaessa Arvopaperimarkkinalain edellyttämissä tilanteissa

Sitoumuksen peruuttamisesta tulee ilmoittaa peruuttamiselle asetetun määräajan kuluessa kirjallisesti sille merkintäpaikalle, jossa alkuperäinen Sitoumus on annettu. Järjestäjille puhelimitse annetun Sitoumuksen voi kuitenkin peruuttaa puhelimitse. Yleisöannin tai Henkilöstöannin Sitoumuksen peruuttamista tai muuttamista ei voi tehdä Nordean verkkopankin tai e-merkinnän kautta, vaan se tulee tehdä puhelimitse Nordea 24/7 -palvelussa tai muissa Nordean merkintäpaikoissa. Yleisöannin Sitoumuksen peruuttamista tai muuttamista ei myöskään voi tehdä OP Ryhmän verkkopalvelussa, vaan se tulee tehdä OP Ryhmän osuuspankin konttorissa. Mahdollinen Sitoumuksen peruuttaminen koskee Sitoumusta kokonaisuudessaan. Peruuttamiseen oikeuttavan ajanjakson päätyttyä peruuttamisoikeutta ei enää ole. Jos Sitoumus peruutetaan, merkintäpaikka palauttaa Osakkeista maksetun määrän Sitoumuksessa ilmoitetulle pankkitilille tai Nordean e-merkinnän yhteydessä sille tilille, josta merkintämaksu on suoritettu. Varat palautetaan mahdollisimman pian peruuttamisen jälkeen, arviolta viiden (5) pankkipäivän kuluessa merkintäpaikalle annetusta peruuttamisilmoituksesta. Mikäli sijoittajan pankkitili on eri

rahalaitoksessa kuin merkintäpaikka, palautettavat varat maksetaan sijoittajan suomalaiselle pankkitilille rahalaitosten välisen maksuliikenteen aikataulun mukaisesti arviolta viimeistään kaksi (2) pankkipäivää myöhemmin. Palautettaville varoille ei makseta korkoa.

Osakkeiden kirjaaminen arvo-osuustileille

Sitoumuksen antajalla on oltava arvo-osuustili ja siihen liitetty pankkitili suomalaisella tai Suomessa toimivalla tilinhoitajalla ja hänen on ilmoitettava arvo-osuustilinsä numero Sitoumuksessaan. Yleisöannissa annetut Osakkeet kirjataan hyväksytyn Sitoumuksen antaneiden sijoittajien arvo-osuustileille arviolta ensimmäisenä pankkipäivänä Hinnottelun jälkeen, arviolta 9.6.2017. Instituutioannissa Osakkeet ovat valmiina toimitettaviksi maksua vastaan arviolta 13.6.2017 Euroclear Finland Oy:n ("Euroclear Finland") kautta.

Omistus- ja osakasoikeudet

Omistusoikeus Osakkeisiin siirtyy, kun Osakkeet on maksettu, Uudet Osakkeet rekisteröity ja Osakkeet kirjattu sijoittajan arvo-osuustilille. Oikeus osinkoon ja muuhun varojen jakoon sekä Osakkeiden tuottamat muut oikeudet Yhtiössä kuuluvat sijoittajalle omistusoikeuden siirtymisestä lukien.

Varainsiirtovero ja toimenpidemaksut

Uusien Osakkeiden merkinnästä ei peritä varainsiirtoveroa. Myyntiosakkeet myydään samassa yhteydessä, kun kaupankäynti Osakkeilla alkaa Helsingin Pörssin prelistalla, eikä näistä kaupoista odoteta maksettavan varainsiirtoveroa. Mikäli varainsiirtovero tulisi periä, Myyjät maksavat Myyntiosakkeidensa kaupoista perittävän varainsiirtoveron.

Sijoittajilta ei veloiteta merkintätarjouksen tai Sitoumuksen tekemisestä eikä Tarjottavien Osakkeiden merkinnästä palkkioita tai muita maksuja. Sijoittajan tilinhoitaja voi veloittaa palveluhinnastonsa mukaisen maksun arvo-osuustilin tai muun säilytyksen avaamisesta ja ylläpitämisestä ja Osakkeiden säilyttämisestä.

Kaupankäynti Osakkeilla

Yhtiö jättää listalleottohakemuksen Helsingin Pörssille Osakkeiden listaamiseksi Helsingin Pörssin pörssilistalle. Kaupankäynnin odotetaan alkavan Helsingin Pörssin prelistalla arviolta 9.6.2017 ja Helsingin Pörssin pörssilistalla arviolta 13.6.2017. Osakkeiden kaupankäyntitunnus on SILMA ja ISIN-tunnus on FI4000243399.

Kaupankäynnin alkaessa prelistalla arviolta 9.6.2017 kaikkia Listautumisannissa liikkeeseen laskettuja tai myytyjä Osakkeita ei välttämättä ole kaikilta osin siirretty sijoittajien arvo-osuustileille. Mikäli sijoittaja haluaa myydä Listautumisannissa ostamiaan tai merkitsemiään Osakkeita prelistalla, tulee sijoittajan varmistua ennen toimeksiannon antamista siitä, että sijoittajan arvo-osuustilillä on myynnin toteutumisen hetkellä toimeksiannon tarkoittama määrä Osakkeita.

Oikeus peruuttaa Listautumisanti

Yhtiön hallituksella ja Myyjien puolesta toimivalla Interalla on yhteisellä päätöksellä oikeus peruuttaa Listautumisanti milloin tahansa ennen Listautumisannin toteuttamista mistä tahansa syystä, kuten markkinatilanteen, Yhtiön taloudellisen aseman tai Yhtiön liiketoiminnan olennaisen muutoksen johdosta. Osakkeista maksettu merkintähinta maksetaan takaisin merkitsijöille arviolta viiden (5) pankkipäivän kuluttua peruuttamispäätöksestä. Mikäli sijoittajan pankkitili on eri rahalaitoksessa kuin merkintäpaikka, palautettavat varat maksetaan sijoittajan suomalaiselle pankkitilille rahalaitosten välisen maksuliikenteen aikataulun mukaisesti arviolta viimeistään kaksi (2) pankkipäivää myöhemmin. Palautettaville varoille ei makseta korkoa.

Muut seikat

Osakeantiin liittyvistä muista seikoista ja käytännön toimenpiteistä päättää Yhtiön hallitus.

Osakemyyntiin liittyvistä muista seikoista ja käytännön toimenpiteistä päättää Myyjien puolesta toimiva Intera yhdessä Pääjärjestäjien kanssa.

Saatavilla olevat asiakirjat

Yhtiön viimeisin tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä muut osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen) 5 luvun 21 §:n mukaiset asiakirjat ovat merkintäajan saatavilla Yhtiön pääkonttorissa osoitteessa Atomitie 5 A, 00370 Helsinki.

Sovellettava laki

Listautumisantiin sovelletaan Suomen lakia. Listautumisannista mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa Suomessa.

Instituutioantia koskevat erityiset ehdot

Instituutioannissa tarjotaan alustavasti enintään 7.975.161 Osaketta private placement -järjestelyissä institutionaalisille sijoittajille Suomessa ja kansainvälisesti näiden ehtojen mukaisesti. Tarjottavien Osakkeiden määrä voi olla enemmän tai vähemmän kuin näissä ehdoissa mainittu määrä. Yhtiö ja Myyjien puolesta toimiva Intera voivat kysynnästä riippuen päättää yhteisesti siirtää Tarjottavia Osakkeita alustavasta osakemäärästä poiketen Instituutio- ja Yleisöannin välillä rajoituksetta. Yleisöannissa tarjottavien Uusien Osakkeiden vähimmäismäärä on kuitenkin 725.000 Uutta Osaketta tai, jos Yleisöannissa annettujen Sitoumusten kattama Uusien Osakkeiden määrä on tätä vähemmän, Sitoumusten kattama Uusien Osakkeiden kokonaismäärä. Järjestäjillä on oikeus hylätä merkintätarjous osittain tai kokonaan, ellei sitä ole tehty näiden ehtojen mukaisesti.

Osakkeita tarjotaan Instituutioannissa institutionaalisille sijoittajille Suomessa ja kansainvälisesti tietyissä muissa maissa Yhdysvaltain ulkopuolella Yhdysvaltain vuoden 1933 arvopaperilain, muutoksineen ("Yhdysvaltain arvopaperilaki"), nojalla annetun Regulation S -säännöksen mukaisesti. Osakkeita ei ole rekisteröity eikä niitä tulla rekisteröimään Yhdysvaltain arvopaperilain nojalla tai minkään Yhdysvaltain osavaltion arvopaperilain mukaisesti, eikä niitä siten tarjota tai myydä suoraan tai välillisesti Yhdysvalloissa tai Yhdysvaltoihin (kuten Regulation S -säännöksessä on määritelty), ellei niitä ole rekisteröity Yhdysvaltain arvopaperilain tai Yhdysvaltain arvopaperilain rekisteröintivaatimuksista säädetyn poikkeuksen mukaisesti ja soveltuvia Yhdysvaltain osavaltioiden arvopaperilakeja noudattaen. Lisätietoja Tarjottavien Osakkeiden tarjoamista koskevista rajoituksista on kohdassa "*Listalleottoesitettä koskevia tietoja*".

Osallistumisoikeus

Instituutioantiin voivat osallistua sijoittajat, joiden merkintätarjous käsittää vähintään 20.000 Osaketta. Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät eivät voi merkitä Osakkeita Instituutioannissa muutoin kuin omaisuudenhoitajan kautta.

Merkintäpaikat

Institutionaalisten sijoittajien merkintätarjouksia ottavat vastaan Järjestäjät. OP Yrityspankin osalta merkintätarjouksia ottaa vastaan OP Pankkiriiliike.

Osakkeiden maksu

Instituutioantiin osallistuvien sijoittajien tulee maksaa hyväksytyn merkintätarjouksensa mukaiset Osakkeet Järjestäjien antamien ohjeiden mukaisesti, arviolta 13.6.2017. Järjestäjillä on arvopaperinvälittäjän huolellisuusvelvollisuuden mukainen oikeus tarvittaessa vaatia merkintätarjousta annettaessa tai ennen merkintätarjousten hyväksymistä tarjouksen antajalta selvitystä tämän kyvystä maksaa tarjousta vastaavat Osakkeet tai vaatia merkintätarjousta vastaava määrä suoritettavaksi etukäteen. Maksettava määrä on tällöin Alustavan Hintavälin 7,60 euron enimmäishinta kerrottuna merkintätarjouksen mukaisella Osakkeiden määrällä. Mikäli Alustavaa Hintaväliä lasketaan tai korotetaan, sovelletaan tämän jälkeen annettuihin tarjouksiin uuden hintavälin mukaista osakekohtaista enimmäishintaa. Mahdolliset maksujen palautukset tapahtuvat arviolta neljäntenä (4.) pankkipäivänä Hinnoittelun jälkeen, arviolta 14.6.2017. Palautettaville varoille ei makseta korkoa.

Merkintätarjousten hyväksyminen

Yhtiö ja Myyjien puolesta toimiva Intera päättävät yhdessä tehtyjen merkintätarjousten hyväksymisestä Hinnoittelun jälkeen. Merkintätarjoukset voidaan hyväksyä kokonaan tai osittain tai ne voidaan hylätä.

Yleisöantia koskevat erityiset ehdot

Yleisöannissa tarjottavien Osakkeiden lukumäärä on alustavasti yhteensä enintään 725.000 Uutta Osaketta yksityishenkilöille ja yhteisöille Suomessa. Yhtiö ja Myyjien puolesta toimiva Intera voivat kysynnästä riippuen päättää yhteisesti siirtää tarjottavia Osakkeita alustavasta osakemäärästä poiketen Instituutio- ja Yleisöannin välillä rajoituksetta. Yleisöannissa tarjottavien Uusien Osakkeiden vähimmäismäärä on kuitenkin 725.000 Uutta Osaketta tai, jos Yleisöannissa annettujen Sitoumusten kattama Uusien Osakkeiden määrä on tätä vähemmän, Sitoumusten kattama Uusien Osakkeiden kokonaismäärä.

Merkintäpaikalla on oikeus hylätä Sitoumus kokonaan tai osittain, jos se ei ole näiden ehtojen mukainen tai se on muuten puutteellinen.

Osallistumisoikeus sekä sitoumusten vähimmäis- ja enimmäismäärä

Yleisöantiin voivat osallistua sijoittajat, joiden kotipaikka on Suomessa ja jotka antavat Sitoumuksensa Suomessa. Yleisöannin Sitoumuksen tulee koskea vähintään 100 ja enintään 19.999 Osaketta. Kukin sijoittaja voi antaa vain yhden Sitoumuksen Yleisöannissa. Saman sijoittajan yhdessä tai useammassa merkintäpaikassa antamat Sitoumukset yhdistetään yhdeksi Sitoumukseksi, johon sovelletaan edellä mainittua vähimmäis- ja enimmäismäärää. Saman merkitsijän sekä Yleisöannissa että Henkilöstöannissa antamia merkintöjä ei kuitenkaan yhdistetä.

Merkintäpaikat ja sitoumuksen antaminen

Yleisöannin merkintäpaikkoina Nordean arvo-osuustiliasiakkaille toimivat:

- Nordea verkkopankki pankkitunnuksilla osoitteessa www.nordea.fi;
- Nordea 24/7 -palvelu puhelimitse Nordean pankkitunnuksilla (pvm/mpm) ma–pe klo 8.00–20.00 numerossa 0200 3000 (suomenkielinen palvelu, pvm/mpm), numerossa 0200 5000 (ruotsinkielinen palvelu, pvm/mpm) tai ma–pe klo 10.00–16.30 numerossa 0200 70 000 (englanninkielinen palvelu, pvm/mpm);
- Nordean konttorit (pois lukien kassapalvelukonttorit) Suomessa aukioloaikojensa puitteissa; ja
- Nordea Private Banking -yksiköt Suomessa (vain Nordea Private Banking -asiakkaille).

Yleisöannin merkintäpaikkoina OP Ryhmän asiakkaille toimivat:

- Henkilöasiakkaiden osalta OP Ryhmän verkkopalvelu www.op.fi/merkinta. Internetin kautta Sitoumuksen antavilla OP Ryhmän asiakkaille tulee olla OP Ryhmän verkkopalvelutunnukset.
- OP 0100 0500 puhelinpalvelu (suomeksi) (pvm/mpm). Sitoumuksen voi antaa puhelimitse, kun asiakkaalla on henkilökohtainen OP Ryhmän verkkopalvelusopimus ja verkkopalvelutunnukset, joita tarvitaan myös puhelinpalveluun tunnistautumisen yhteydessä.
- OP Ryhmän osuuspankkien konttorit niiden aukioloaikoina.

Yleisöannin merkintäpaikkoina muille kuin Nordean tai OP Ryhmän asiakkaille toimivat:

- Internet e-merkintä osoitteessa www.nordea.fi Aktian, Danske Bankin, S-Pankin ja Ålandsbankenin verkkopankkitunnuksin;

- Internetmerkintä henkilöasiakkaille osoitteessa www.op.fi/merkinta Aktian, Danske Bankin, Handelsbankenin, POP Pankin, S-Pankin, Säästöpankin ja Ålandsbankenin verkkopankkitunnuksin;
- Nordean konttorit (pois lukien kassapalvelukonttorit) Suomessa palveluaikojensa puitteissa. Tiedon merkintäpalveluja tarjoavista konttoreista saa Nordea 24/7 -palvelusta puhelimitse (pvm/mpm) numerosta 0200 3000 (suomenkielinen palvelu, pvm/mpm), numerossa 0200 5000 (ruotsinkielinen palvelu, pvm/mpm) tai ma-pe klo 10.00–16.30 numerossa 0200 70 000 (englanninkielinen palvelu, pvm/mpm); ja
- Muille kuin OP Ryhmän asiakkaille vain OP Ryhmän Nimetyt Pankit¹² niiden aukioloaikoina.

Sitoumuksen antaminen Nordealle puhelimitse tai verkkopankin kautta edellyttää voimassaolevaa verkkopankkisopimusta Nordean kanssa. Sitoumuksen antaminen e-merkinnän kautta edellyttää tunnistautumista sijoittajan oman pankin verkkopankkitunnuksin. Yhteisöt eivät voi antaa Sitoumuksia puhelimitse Nordea 24/7 -palveluun, Nordean verkkopankissa tai e-merkintänä. Nordean asiakaspalvelun puhelut nauhoitetaan.

Yksittäinen sijoittaja voi tehdä enintään 15.000 euron määräisiä Sitoumuksia Nordean e-merkinnän kautta Yleisöannissa. Jos merkintä on yli 15.000 euroa, Sitoumuksen voi antaa Nordean konttoreissa.

Sitoumus katsotaan annetuksi, kun sijoittaja on jättänyt merkintäpaikkaan allekirjoitetun sitoumuslomakkeen merkintäpaikan ohjeiden mukaisesti tai vahvistanut Sitoumuksensa pankkitunnuksillaan ja maksanut kyseisen Sitoumuksen mukaisen osakkeiden merkintämaksun. Sitoumusta annettaessa on noudatettava mahdollisia merkintäpaikan antamia tarkempia ohjeita. Yleisöannissa annettu Sitoumus on sitova eikä sitä voi muuttaa, ja sen peruuttaminen on mahdollista vain edellä kohdassa ” – *Merkintäsitoumuksen peruuttaminen*” mainituissa tilanteissa ja yksilöidyllä tavalla. Sitoumus Nordean e-merkintöjen osalta katsotaan annetuksi, kun sijoittaja on antanut Sitoumuksen e-merkinnän ehtojen mukaisesti. Antaessaan Sitoumuksen OP Ryhmän verkkopalvelussa Sitoumuksen antajan on tarkistettava oma päivälimiittinsä tilipankistaan. Maksun ylittäessä päivälimiitin Sitoumusta ei voi antaa verkkopalvelun kautta. Sitoumus on maksettava tililtä, joka on Sitoumuksen antajan nimissä. Yhteisöt, kuolinpesät tai edunvalvonnassa olevat eivät voi antaa Sitoumusta verkkopalvelun kautta, vaan niiden tulee antaa Sitoumus konttorissa. Ehtojen vastaiset OP Ryhmän verkkopalvelun kautta tehdyt Sitoumukset hylätään jälkikäteen.

Edunvalvonnassa olevan sijoittajan osalta Sitoumuksen antaminen vaatii maistraatin luvan, koska Osakkeet eivät Sitoumusta annettaessa ole pörssinoteerattuja osakkeita.

Osakkeiden maksu

Yleisöannissa Osakkeista maksetaan Sitoumusta annettaessa Alustavan Hintavälin enimmäishinta, eli 7,60 euroa Tarjottavalta Osakkeelta kerrottuna Sitoumuksen mukaisella Osakkeiden määrällä. Yleisöannin Lopullinen Merkintähinta ei voi ylittää Alustavan Hintavälin enimmäishintaa eli 7,60 euroa Tarjottavalta Osakkeelta.

Nordean konttorissa tehdyn Sitoumuksen osalta maksu veloitetaan suoraan sijoittajan Nordeassa olevalta pankkitililtä tai se voidaan maksaa käteismaksuna. Nordean verkkopankin kautta tehtyä Sitoumusta vastaava tiliveloitus tapahtuu, kun sijoittaja vahvistaa Sitoumuksen pankkitunnuksillaan. E-merkintänä tehdyn Sitoumuksen osalta sijoittajan tulee maksaa maksu e-merkinnän ehtojen/ohjeiden mukaisesti välittömästi Sitoumuksen tehtyään.

OP Ryhmän asiakkaat voivat tehdä ja maksaa Sitoumuksen OP Ryhmään kuuluvissa osuuspankkien konttoreissa (mukaan lukien Nimetyt Pankit). Muut kuin OP Ryhmän asiakkaat voivat tehdä ja maksaa Sitoumuksensa vain OP Ryhmään kuuluvissa Nimetyissä Pankeissa.

¹² Nimettyjä Pankkeja ovat: Etelä-Hämeen Osuuspankki, Etelä-Karjalan Osuuspankki, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki, Itä-Uudenmaan Osuuspankki, Kainuun Osuuspankki, Keski-Pohjanmaan Osuuspankki, Keski-Suomen Osuuspankki, Keski-Uudenmaan Osuuspankki, Kymenlaakson Osuuspankki, Lounaismaan Osuuspankki, Lounaisrannikon Osuuspankki, Länsi-Suomen Osuuspankki, Länsi-Uudenmaan Osuuspankki, Helsingin Seudun Osuuspankki, Oulun Osuuspankki, Pohjois-Karjalan Osuuspankki, Pohjois-Savon Osuuspankki, Pohjolan Osuuspankki, Päijät-Hämeen Osuuspankki, Suur-Savon Osuuspankki, Tampereen Seudun Osuuspankki, Turun Seudun Osuuspankki ja Vasa Andelsbank.

OP Ryhmään kuuluvan osuuspankin konttorissa (mukaan lukien Nimetyt Pankit) OP Ryhmän asiakkaan tekemän Sitoumuksen osalta maksu veloitetaan suoraan asiakkaan OP Ryhmään kuuluvalla pankkitililtä. OP Ryhmään kuuluvissa Nimetyissä Pankeissa muiden kuin OP Ryhmän asiakkaiden tekemän Sitoumuksen osalta maksu voidaan maksaa käteisellä tai shekillä.

Käteisellä tai shekillä maksettaessa OP Ryhmä tekee tarvittavat selvitykset sijoittajaan ja varojen alkuperään liittyen OP Ryhmään kuuluvissa osuuspankin konttoreissa ja OP Ryhmään kuuluvissa Nimetyissä Pankeissa. Asioitaessa OP Ryhmään kuuluvissa osuuspankin konttoreissa ja OP Ryhmään kuuluvissa Nimetyissä Pankeissa, sijoittajan on tehtävä ajanvaraus.

OP 0100 0500 puhelinpalvelun kautta Sitoumusta vastaava tiliveloitus tapahtuu OP Ryhmässä olevalta tililtä. OP Ryhmän verkkopalvelun kautta tehtyä Sitoumusta vastaava tiliveloitus tapahtuu, kun sijoittaja vahvistaa Sitoumuksen maksamisen verkkopalvelutunnuksillaan. Verkkopalvelun kautta annetun Sitoumuksen osalta sijoittajan tulee maksaa maksu verkkopalvelun ehtojen ja ohjeiden mukaisesti välittömästi Sitoumuksen tehtyään. Maksu tulee maksaa merkinnän tekvän sijoittajan omissa nimissä olevalta pankkitililtä.

Sitoumusten hyväksyminen ja Osakkeiden jakaminen

Yhtiö ja Myyjien puolesta toimiva Intera päättävät Osakkeiden jakamisesta sijoittajille Yleisöannissa. Sitoumukset voidaan hyväksyä kokonaan tai osittain. Mahdollisessa ylikysyntätilanteessa Yhtiö ja Myyjien puolesta toimiva Intera pyrkivät hyväksymään Sitoumukset Yleisöannissa kokonaan 100 Osakkeeseen saakka ja jakamalla tämän määrän ylittävältä osalta Osakkeita Yleisöannissa annettujen Sitoumusten täyttämättä olevien määrien keskinäisessä suhteessa. Lopulliset Osakkeiden jakoperiaatteet ilmoitetaan pörssitiedotteella välittömästi Hinnoittelun jälkeen ja ne ovat saatavilla viimeistään Hinnoittelua seuraavana pankkipäivänä, arviolta 9.6.2017, Listautumisannin merkintäpaikoissa ja internetissä osoitteessa www.silmaasema.fi/listautuminen. Kaikille Yleisöantiin osallistuneille sijoittajille lähetetään vahvistuskirje Sitoumusten hyväksymisestä ja Osakkeiden jakamisesta arviolta 13.6.2017.

Maksetun määrän palauttaminen

Mikäli Sitoumus hylätään tai hyväksytään vain osittain ja/tai mikäli Lopullinen Merkintähinta on alempi kuin Sitoumuksen tekemisen yhteydessä maksettu hinta, maksettu määrä tai sen osa palautetaan Sitoumuksen antajalle Sitoumuksessa ilmoitetulle suomalaiselle pankkitilille arviolta viidentenä (5.) pankkipäivänä Hinnoittelun jälkeen, arviolta 15.6.2017. Mikäli sijoittajan pankkitili on eri rahalaitoksessa kuin merkintäpaikka, palautettavat varat maksetaan sijoittajan suomalaiselle pankkitilille rahalaitosten välisen maksuliikenteen aikataulun mukaisesti arviolta viimeistään kaksi (2) pankkipäivää myöhemmin. Mikäli saman sijoittajan antamia Sitoumuksia on yhdistelty, mahdollinen maksun palautus suoritetaan vain yhdelle sijoittajan pankkitilille. Palautettaville varoille ei makseta korkoa. Katso myös kohta ” – Merkintäsitoumuksen peruuttaminen – Menettely Alustavaa Hintaväliä muutettaessa tai päätettäessä Alustavasta Hintavälistä poikkeavasta Lopullisesta Merkintähinnasta”.

Henkilöstöantia koskevat erityiset ehdot

Henkilöstöannissa tarjottavien Uusien Osakkeiden lukumäärä on 50.000 Uutta Osaketta Silmäaseman hallituksen jäsenille, kaikille Silmäaseman työntekijöille, jotka ovat suorassa työsuhteessa Silmäasemaan merkintäajan päättymiseen 6.6.2017 saakka, Itsenäisille Lääkäreille, Ammatinharjoittajaoptikoille ja Ketjuyrittäjille. Yhtiöllä on oikeus päättää nostaa Henkilöstöannissa tarjottavien Uusien Osakkeiden määrää enintään 250.000 Uudella Osakkeella.

Merkintäpaikalla on oikeus hylätä Sitoumus kokonaan tai osittain, jos se ei ole näiden ehtojen mukainen tai se on muuten puutteellinen.

Osallistumisoikeus sekä sitoumusten vähimmäis- ja enimmäismäärä

Henkilöstöantiin voivat osallistua Silmäaseman hallituksen jäsenet, Silmäaseman työntekijät, jotka ovat suorassa työsuhteessa Silmäasemaan merkintäajan päättymiseen 6.6.2017 saakka, Itsenäiset Lääkärit, Ammatinharjoittajaoptikot ja Ketjuyrittäjät. Listautumisannissa Myyjinä toimivat henkilöt eivät kuitenkaan voi osallistua Henkilöstöantiin, vaikka he muutoin täyttäisivät Henkilöstöantiin osallistumisen edellytykset.

Henkilöstöannin osallistumisoikeus on henkilökohtainen eikä sitä voi siirtää. Henkilöstöannin Sitoumuksen tulee koskea vähintään 100 ja enintään 19.999 Osaketta. Kukin sijoittaja voi antaa vain yhden Sitoumuksen Henkilöstöannissa. Saman sijoittajan yhdessä tai useammassa merkintäpaikassa antamat Sitoumukset yhdistetään yhdeksi Sitoumuksesi, johon sovelletaan edellä mainittua vähimmäis- ja enimmäismäärää. Saman merkitsijän sekä Yleisöannissa että Henkilöstöannissa antamia merkintöjä ei kuitenkaan yhdistetä.

Luovutusrajoitukset

Henkilöstöantiin osallistuvat henkilöt sitoutuvat siihen, että he eivät ilman Pääjärjestäjän etukäteen antamaa kirjallista suostumusta tarjoa, panttaa, myy, sitoudu myymään, aseta optioita tai oikeutta ostaa, osta optiota tai oikeutta myydä, luovuta optio-oikeutta tai warranttia ostaa tai muutoin siirrä tai luovuta, suoraan tai välillisesti, Osakkeita tai muita Osakkeiksi vaihdettavia, muunnettavia tai merkittävissä olevia arvopapereita, tai tee vaihto- tai muuta sopimusta, jolla Osakkeiden omistukseen liittyvät taloudelliset vaikutukset siirtyvät kokonaan tai osittain riippumatta siitä, toteutetaanko tällaiset toimenpiteet Osakkeiden tai muiden arvopapereiden toimituksella, käteisellä tai muutoin. Sitoumus on voimassa Henkilöstöannissa Osakkeita merkinneillä Silmäaseman hallituksen ja johtoryhmän jäsenillä 360 päivää ja muulla henkilöstöllä, Itsenäisillä Lääkäreillä, Ammatinharjoittajaoptikoilla sekä Ketjuyrittäjillä 180 päivää Osakkeiden kaupankäynnin alkamisesta Helsingin Pörssissä. Henkilöstöantiin osallistumisen edellytyksenä on Osakkeiden luovutusrajoitukseen sitoutuminen ja suostumus siihen, että tässä kuvattu luovutusrajoitus kirjataan merkitsijän arvo-osuustilille.

Sitoumusten hyväksyminen ja Henkilöstöannissa tarjottavien Uusien Osakkeiden allokaatio

Hallitus päättää Henkilöstöannissa tarjottavien Uusien Osakkeiden allokaatiosta Hinnoittelun jälkeen. Hallitus päättää menettelystä mahdollisessa ylikysyntätilanteessa ja käyttää tarvittaessa oikeuttaan laskea liikkeeseen enintään 250.000 ylimääräistä Henkilöstöannissa tarjottavaa Uutta Osaketta. Sitoumukset voidaan hyväksyä tai hylätä kokonaan tai osittain. Hallitus pyrkii hyväksymään Sitoumukset kokonaan 100 Henkilöstöannissa tarjottaviin Uusiin Osakkeisiin saakka ja allokoimaan tämän määrän ylittävältä osalta Henkilöstöannissa tarjottavia Uusia Osakkeita Sitoumusten täyttämättä olevien määrien keskinäisessä suhteessa. Mikäli Sitoumus hylätään tai hyväksytään vain osittain ja/tai mikäli Henkilöstöannin osakekohtainen merkintähinta on alempi kuin merkintään oikeutetuille annettussa erillisessä ohjeistuksessa mainituissa tilanteissa Sitoumuksen tekemisen yhteydessä maksettu hinta, maksettu määrä tai sen osa palautetaan Sitoumuksen antajalle hänen Sitoumuksessaan ilmoittamalle suomalaiselle pankkitilille arviolta viidentenä (5.) pankkipäivänä Hinnoittelun jälkeen eli 15.6.2017. Mikäli sijoittajan pankkitili on eri rahalaitoksessa kuin merkintäpaikka, palautettavat varat maksetaan suomalaiselle pankkitilille rahalaitosten välisen maksuliikenteen aikataulun mukaisesti arviolta viimeistään kaksi (2) pankkipäivää myöhemmin. Katso myös ” – Merkintäsitoumuksen peruuttaminen”. Kaikille Henkilöstöantiin osallistuneille sijoittajille lähetetään vahvistusilmoitus Sitoumusten hyväksymisestä ja Tarjottavien Osakkeiden allokaatiosta.

Merkintäpaikat ja sitoumuksen antaminen

Henkilöstöannissa merkintä pitää tehdä Yhtiön Henkilöstöantiin oikeutetuille henkilöille tai yhteisöille antaman ohjeistuksen mukaisesti. Henkilöstöannin merkintäpaikkoina toimivat:

- Nordean asiakkaat: Nordea verkkopankki pankkitunnuksilla osoitteessa www.nordea.fi.
- Internet e-merkintä osoitteessa www.nordea.fi Aktian, Danske Bankin, OP Ryhmän, S-Pankin ja Ålandsbankenin verkkopankkitunnuksin ja;
- Nordean konttorit (pois lukien kassapalvelukonttorit) Suomessa palveluaikojensa puitteissa. Tiedon merkintäpalveluja tarjoavista konttoreista saa Nordea 24/7 -palvelusta puhelimitse (pvm/mpm) numerosta 0200 3000 (suomenkielinen palvelu, pvm/mpm), numerossa 0200 5000 (ruotsinkielinen palvelu, pvm/mpm) tai ma-pe klo 10.00–16.30 numerossa 0200 70 000 (englanninkielinen palvelu, pvm/mpm).

Sitoumuksen antaminen verkkopankin kautta edellyttää voimassaolevaa verkkopankkisopimusta Nordean kanssa. Sitoumuksen antaminen e-merkinnän kautta edellyttää tunnistautumista sijoittajan oman pankin

verkkopankkitunnuksin. Yhteisöt voivat antaa Sitoumuksen ainoastaan konttoreissa, joten ne eivät voi antaa Sitoumuksia Nordean verkkopankissa tai e-merkintänä.

Sitoumus katsotaan annetuksi, kun sijoittaja on jättänyt merkintäpaikkaan allekirjoitetun sitoumuslomakkeen merkintäpaikan ohjeiden mukaisesti tai vahvistanut Sitoumuksensa pankkitunnuksillaan ja maksanut kyseisen Sitoumuksen mukaisen osakkeiden merkintämaksun. Sitoumusta annettaessa on noudatettava mahdollisia merkintäpaikan antamia tarkempia ohjeita. Henkilöstöannissa annettu Sitoumus on sitova eikä sitä voi muuttaa, ja sen peruuttaminen on mahdollista vain edellä kohdassa ” – *Merkintäsitoumuksen peruuttaminen*” mainituissa tilanteissa ja yksilöidyllä tavalla. Sitoumus Nordean e-merkintöjen osalta katsotaan annetuksi, kun sijoittaja on antanut Sitoumuksen e-merkinnän ehtojen mukaisesti.

Osakkeiden maksu

Henkilöstöannissa Tarjottavista Uusista Osakkeista maksettava hinta on 10 prosenttia Alustavan Hintavälin enimmäishintaa alhaisempi, eli 6,84 euroa Tarjottavalta Osakkeelta kerrottuna Sitoumuksen mukaisella Tarjottavien Osakkeiden määrällä.

Nordean konttorissa tehdyn Sitoumuksen osalta maksu veloitetaan suoraan sijoittajan Nordeassa olevalta pankkitililtä tai se voidaan maksaa käteismaksuna. Nordean verkkopankin kautta tehtyä Sitoumusta vastaava tiliveloitus tapahtuu, kun sijoittaja vahvistaa Sitoumuksen pankkitunnuksillaan. E-merkintänä tehdyn Sitoumuksen osalta sijoittajan tulee maksaa maksu e-merkinnän ehtojen/ohjeiden mukaisesti välittömästi Sitoumuksen tehtyään.

Maksetun määrän palauttaminen

Mikäli Sitoumus hylätään tai hyväksytään vain osittain ja/tai mikäli Lopullinen Merkintähinta on alempi kuin Sitoumuksen tekemisen yhteydessä maksettu hinta, maksettu määrä tai sen osa palautetaan Sitoumuksen antajalle Sitoumuksessa ilmoitetulle suomalaiselle pankkitilille arviolta viidentenä (5.) pankkipäivänä Hinnoittelun jälkeen, arviolta 15.6.2017. Mikäli sijoittajan pankkitili on eri rahalaitoksessa kuin merkintäpaikka, palautettavat varat maksetaan sijoittajan suomalaiselle pankkitilille rahalaitosten välisen maksuliikenteen aikataulun mukaisesti arviolta viimeistään kaksi (2) pankkipäivää myöhemmin. Mikäli saman sijoittajan antamia Sitoumuksia on yhdistelty, mahdollinen maksun palautus suoritetaan vain yhdelle sijoittajan pankkitilille. Palautettaville varoille ei makseta korkoa. Katso myös kohta ” – *Merkintäsitoumuksen peruuttaminen – Menettely Alustavaa Hintaväliä muutettaessa tai päätettäessä Alustavasta Hintavälistä poikkeavasta Lopullisesta Merkintähinnasta*”.

MARKKINA- JA TOIMIALAKATSAUS

Näkemisen ja silmäterveyden toimiala

Markkinan kuvaus, koko ja kehitys

Näkemisen ja silmäterveyden kokonaismarkkinat käsittävät optisen alan vähittäiskaupan ja silmäklinikkamarkkinan. Tärkeimpiä tuotteita ja palveluita optisen alan vähittäiskaupassa ovat muun muassa näöntutkimukset, silmälasit, piilolinssit ja aurinkolasit. Silmäklinikkamarkkinalla taittovirhe- ja kaihi-leikkaukset ovat merkittävimpiä silmäkirurgisia toimenpiteitä. Lisäksi silmäklinikkamarkkina sisältää silmäterveydenhoitoon liittyvät vastaanotot ja laboratoriotutkimukset, silmänsairauksien, kuten glaukooman, silmäpohjarappeuman ja diabetekseen liittyvien silmänsairauksien hoidot ja muut vaativat silmäkirurgiset toimenpiteet.

Silmäaseman johto arvioi Suomen näkemisen ja silmäterveyden kokonaismarkkinoiden koon olleen noin 556 miljoonaa euroa vuonna 2016. Näkemisen ja silmäterveyden toimialajärjestö NÄE ry:n mukaan vuonna 2016 Suomen optisen alan vähittäiskaupan markkinan koko oli 320 miljoonaa euroa ja keskimääräinen vuotuinen kasvu oli 1,9 prosenttia vuosina 2012–2016. Silmäaseman johto arvioi silmäklinikkamarkkinan liikevaihdon olleen noin 236 miljoonaa euroa vuonna 2016.

Kysyntä näkemisen ja silmäterveyden markkinalla perustuu pääasiallisesti terveydelliseen tai näköaistin parantamiseen liittyvään tarpeeseen. Valtaosa silmänsairauksista liittyy ikääntymiseen. Esimerkiksi taittovirheet lisääntyvät iän myötä, ja kaihi on ikääntymiseen liittyvä sairaus, johon ainoa apu on leikkaus. Taloustutkimuksen mukaan vuonna 2016 Suomessa 69 prosenttia yli 15-vuotiaista käytti silmälasia.¹³

Silmäasema on ainoa toimija Suomessa, jonka toiminta-ajatuksena on tarjota kaikki näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut. Optisen alan vähittäiskauppa on kokonaan yksityinen markkina, joka jakaantuu muutaman ison ketjun ja useamman pienemmän toimijan kesken. Vuonna 2016 Silmäasema-ketjun markkinaosuus optisen alan vähittäiskaupassa oli 25,3 prosenttia. Silmäklinikkamarkkinan palvelut ovat sekä yksityisesti että julkisesti tuotettuja. Silmäaseman johdon käsityksen mukaan Silmäasema on suurin yksityisen sektorin silmäleikkauksien kuten kaihi- ja taittovirheleikkauksien palveluntarjoaja leikkauksien määrällä mitattuna.

Suomen lisäksi Silmäasema toimii myös Viron markkinoilla tammikuussa 2017 toteutetun Tallinna Optikan osakekannan oston myötä. Virossa Silmäasema toimii tämän Listalleottoesitteen päivämääränä vain optisen alan vähittäiskaupassa. Silmäaseman johdon arvion mukaan Viron optisen alan vähittäiskaupan markkina oli vuonna 2015 suuruudeltaan noin 26 miljoonaa euroa. Silmäasema arvioi, että Tallinna Optika oli vuonna 2015 liikevaihdon mitattuna kuudenneksi suurin toimija Viron optisen alan vähittäiskaupassa noin 7 prosentin markkinaosuudella.

Suomen optisen alan vähittäiskauppa

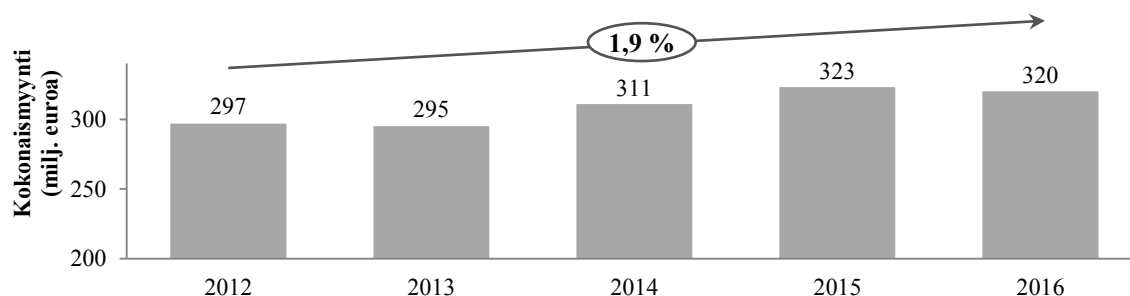
Optisen alan vähittäiskaupan markkinan koko vuonna 2016 oli 320 miljoonaa euroa, ja se edusti noin 58 prosenttia Suomen näkemisen ja silmäterveyden kokonaismarkkinoista. Optisen alan vähittäiskauppalle on ollut tyypillistä vakaa kasvu läpi suhdanteiden kysynnän perustuessa pääasiallisesti terveydelliseen tai näköaistin parantamiseen liittyvään tarpeeseen. Viimeisen viiden vuoden aikana optisen alan vähittäiskauppa on kasvanut noin 2 prosenttia vuodessa, Suomen BKT:n keskimääräisen kasvun (viitevuoden 2010 hinnoin) ollessa samanaikaisesti noin 0 prosenttia vuodessa.¹⁴ Heilahtelut markkinakasvun kehityksessä ovat johtuneet enimmäkseen muutoksista kilpailuympäristössä. Viisi vuotta sitten optisen alan vähittäiskauppa kärsi hetkellisestä kyllästymisestä johtuen pääasiassa edullisten tuotteiden ja niin sanottujen ”kaksi yhden hinnalla” -tarjousten nopeasta yleistymisestä, mikä heijastui vielä vuoden 2013 markkinakasvuun. Tämän jälkeen markkinan kasvu kiihtyi, ja vuosina 2014–2015 keskimääräinen vuotuinen kasvu oli 4,7 prosenttia. Vuonna 2016 optisen alan vähittäiskaupan markkinakasvu tasaantui, ja laskua edellisvuodesta oli 1,0 prosenttia.¹⁵

¹³ Lähde: Taloustutkimus, Silmälasien käyttötutkimus, 22.9.2016.

¹⁴ Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito.

¹⁵ Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaukset 2012–2016.

Seuraavassa kaaviossa esitetään Suomen optisen kaupan kokonaismyynti ja keskimääräinen vuotuinen kasvu ilmoitettuina vuosina:

Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaukset 2012–2016.

Suomen silmäklinikkamarkkina

Silmäklinikkamarkkina voidaan jakaa kolmeen osaan kahden pääleikkaustuotteen, taittovirhe- ja kaihileikkausten, sekä muiden silmäterveyden palveluiden kesken.

Taittovirheleikkausmarkkinat ovat kokonaan yksityisen sektorin tuottamat. Silmäaseman johto arvioi Suomen taittovirheleikkausmarkkinan koon olleen noin 21 miljoonaa euroa vuonna 2016 ja leikkausmäärän olleen noin 16.000 kappaletta, joista noin 85 prosenttia oli laserleikkauksia ja 15 prosenttia linssileikkauksia. Taittovirheleikkauksien määrän arvioidaan pysyneen vakaana viime vuosien aikana, mutta markkinakoon hieman pienentyneen alalle tyypillisistä hintakampanjoista johtuvan hintaeroosion takia. Vuonna 2016 Silmäasemalla tehtiin noin 9.100 taittovirheleikkausta, mikä on johdon arvion mukaan yli puolet kaikista taittovirheleikkauksista Suomessa.

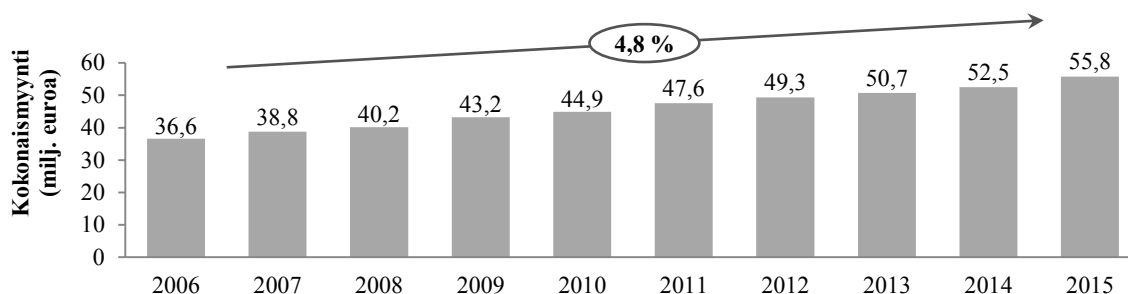
Harmaakaihi on maailman yleisin leikkausta vaativa sairaus, ja se kuuluu Suomessa julkisen terveydenhuollon piiriin. Kuitenkin suurien potilasmäärien, ulkoistusten ja julkisen sektorin tiukkojen hoitopääsykriteerien takia Silmäaseman johdon arvion mukaan yksityisen sektorin toimijat suorittavat hieman yli 30 prosenttia kaihileikkauksista. Lisäksi yksityisistä kaihileikkauksista maksetaan Kela-korvauksia asiakkaille (noin 10 euroa lääkärintarkastusta kohden ja noin 84 euroa leikkausta kohden). Silmäaseman johto arvioi kaihileikkauksien kokonaismarkkinan koon olleen noin 67 miljoonaa euroa vuonna 2016 ja leikkausmäärän olleen noin 62.500 kappaletta, joista noin 80 prosenttia rahoitettiin julkisin varoin (mukaan lukien ulkoistukset ja yksityisten toimijoiden palveluseleitä vastaan tekemät leikkaukset) ja 20 prosenttia rahoitettiin yksityisin varoin. Vuonna 2016 Silmäasemalla tehtiin noin 6.600 kaihileikkausta, joista noin 1.500 oli julkisen sektorin rahoittamia palvelusetelileikkauksia.

Muut silmäterveyden palvelut ovat osittain yksityisesti ja osittain julkisesti rahoitettuja. Ne sisältävät silmälääkäreiden vastaanotot, silmäterveyden hoitoon liittyvät laboratoriotutkimukset, silmäsauroksien kuten glaukooman, silmäpohjan ikärappeuman ja diabetekseen liittyvien silmäsauroksien hoidot sekä vaativat silmäkirurgiset toimenpiteet. Monet yleisimmistä silmätaudeista, kuten glaukooma ja silmäpohjan ikärappeuma, tulevat iän myötä, tai sitten ne ovat elintapasadonnaaisia, kuten diabeteksen aiheuttamat silmäsaurodet. Silmäaseman johto arvioi muiden silmäterveyden tuotteiden ja palveluiden markkinakoon olleen noin 148 miljoonaa euroa vuonna 2016. Osa muista silmäterveyden palveluista on Kela-korvattuja. Vuonna 2015 yksityisellä sektorilla silmätautien Kela-korvauksen piiriin kuuluneista toimenpiteistä perittiin maksuja 55,8 miljoonaa euroa, ja keskimääräinen vuotuinen kasvu on ollut 4,8 prosenttia vuosina 2006–2015.¹⁶ Kasvua ovat ajaneet sekä lisääntyneet vastaanottokäynnit että korkeammat kustannukset vastaanottokäyntiä kohden.¹⁷ Samaan aikaan silmätautipotilaiden kävijämäärät ovat kasvaneet myös julkisella sektorilla.

¹⁶ Lukuun sisältyvät yksityisen sektorin kaihileikkaukset.

¹⁷ Lähde: Kela, Tilastotietokanta Kelasto.

Seuraavassa kaaviossa esitetään Kela-korvausten alaisuuteen kuuluvista silmälääkäreiden tekemistä tai määräämistä silmäsairauksien hoidoista ja toimenpiteistä perityt maksut ja keskimääräinen vuotuinen kasvu ilmoitettuina vuosina:

Lähde: Kela, Tilastotietokanta Kelasto.

Tuotteet ja palvelut

Säännöllinen näöntutkimus kuuluu silmien perusterveydenhuoltoon. Näöntarkastuksessa optikko tai silmälääkäri selvittää henkilön näkökyvyn ja antaa näönkorjaussuosituksen sekä mahdollisen reseptin silmälasien linssienhankintaa varten tai ohjaa taittovirheleikkauksesta kiinnostuneen asiakkaan edelleen toimenpiteisiin silmäsairaalassa. Yleisimpiä näkövirheitä, joiden takia ihmiset tulevat näöntarkastukseen ovat likinäköisyys (myopia), kaukonäköisyys (hyperopia), ikäjäkälä (presbyopia) ja hajataitaisuus (astigmatia).

Näöntutkimuksessa silmistä voi löytyä myös muita poikkeamia, kuten kohonnut silmänpaine tai puutos näkökentässä, jolloin optikko ohjaa asiakkaan silmälääkärille. Silmäasema on näkemisen ja silmäterveyden toimialalla Suomessa ainoa toimija, joka pystyy tarjoamaan asiakkaalle saumattomasti hänen tarpeisiinsa sopivan ratkaisun, oli sitten kyseessä silmälasit tai leikkausta vaativa toimenpide.

Optisen alan vähittäiskauppa

Linssit

Linssit voidaan jakaa yksiteho- ja moniteholinsseihin. Yksiteholinsseissä on sama vahvuus koko linssin alalla, ja ne soveltuvat tietyn näkövirheen, kuten likinäköisyyden, kaukonäköisyyden ja hajataitaisuuden, korjaamiseen. Moniteholinssit pystyvät taittamaan eri etäisyyksiltä tulevat valonsäteet mahdollistaen portaattoman näkemisen kaikille katseluetäisyyksille. Niitä käytetään yleensä korjaamaan ikäjäkälää, joka vaivaa tyypillisesti yli 40-vuotiaita. Uusinta teknologiaa edustavat syväterävät lähilinssit ja toimistomoniteholinssit. Syväterävät lähilinssit tarjoavat yksiteholinssejä monipuolisemmat näköalueet lähelle ja lähiympäristöön niin työssä kuin vapaa-aikana.

Linssien eroihin vaikuttavat lukuisat eri tekijät kuten linssimateriaali, eri pinnoitteet, linssin paksuus, UV-suoja, linssin näköalueet, tarkkuus ja käyttömukavuus. Yksilöllinen, uusimman teknologian ja hiontatekniikan silmälasilinssi maksaa enemmän kuin perinteisemmän teknologian ja hiontatekniikan silmälasilinssi. Noin 58 prosenttia optisen alan vähittäiskaupan liikevaihdosta Suomessa tulee linssien myynnistä.¹⁸ Maailman suurimpiin linssivalmistajiin lukeutuvat Essilor ja Hoya ovat myös isoimpia toimittajia Suomen optisen alan vähittäiskaupan markkinoilla, ja ne lukeutuvat myös Silmäaseman suurimpiin tavarantoimittajiin.

Silmälasikehykset

Silmälasien hankinta alkaa yleensä kehysten valinnalla. Henkilön kasvonpiirteet ja tyyli- tai harrastusvaatimukset ovat keskeisessä osassa ostopäätöstä tehtäessä. Muodin ja oman tyylin huomioiminen näkyy yhä useampina silmälasina käyttäjää kohden sekä lisää designer-tuotemerkkien suosiota optisen alan vähittäiskaupassa. Myös linssien voimakkuudella ja erilaisilla linssityypeillä on vaikutusta kehysten valintaan. Silmälasien käyttäjät saattavat tarvita laseiltaan erilaisia ominaisuuksia, joten tavallisten yleislasiensa rinnalle hankitaan toisinaan myös työ- tai harrastelasi.

¹⁸ Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaus Q1–Q4/2016.

Suomessa optisen alan vähittäiskaupan johtaville toimijoille on yhteistä laaja kehysvalikoima eri hintaluokissa. Optisen alan vähittäiskaupassa noin 25 prosenttia liikevaihdosta tulee kehysten myynnistä.¹⁹ Kehystuottajien markkina on kilpailtu, ja se jakaantuu usean keskisuuren sekä muutaman isomman valmistajan välillä, joista Luxottica ja Safilo ovat markkinajohtajia.

Piilolinssit

Piilolinssijä, kuten silmälasejakin, käytetään näön korjaamiseen. Piilolinseillä voidaan korjata kaikki yleisimmät taittovirheet. Sfääriset linssit ovat tavallisia piilolinssijä, joita käytetään korjaamaan liki- ja kaukonäköisyyttä. Tooriset linssit auttavat lisäksi korjaamaan hajataitteisuutta ja monitehopiilolinssit on suunniteltu korjaamaan ikänäköä. Piilolinssien käyttöaika vaihtelee kertakäyttöisistä ja kuukausilinsseistä aina jatkuvakäyttöisiin piilolinssihin.

Piilolinssit eivät ole täydellinen korvike silmälaseille, mutta tarjoavat kuluttajalle enemmän vapautta esimerkiksi liikunta- ja muissa harrastuksissa tai ovat tyyli- ja ulkonäköasia. Niinpä usein piilolinssien käyttäjät omistavat myös vähintään yhden silmälasin. Piilolinssien osuus optisen alan vähittäiskaupan liikevaihdosta on noin 9 prosenttia.²⁰ Muista optisista tuotteista poiketen 27 prosenttia piilolinseistä ostetaan verkkokaupasta.²¹ Piilolinssien tuottajien osalta markkina on hyvin konsentroitunut ja jakaantuu pääasiassa neljä suurimman valmistajan välillä (Alcon-Ciba, Johnson & Johnson, Bausch & Lomb ja Coopervision).

Aurinkolasit

Aurinkolasit suojaavat silmiä UV-säteilyltä, liialta valolta ja häikäisyltä sekä tuulen ja pölyn vaikutuksilta. Silmälaseja tarvitseville suositellaan aurinkolaseja omilla vahvuuksilla. Monelle kuluttajalle aurinkolasit ovat kuitenkin ennen kaikkea muotituote, mikä osittain selittää sen, miksi moni asiakas omistaa useammat kuin yhden aurinkolasin.

Optisen alan vähittäiskaupan liikkeissä tapahtuva aurinkolasien myynti on noin 5 prosenttia koko optisen alan vähittäiskaupan liikevaihdosta.²² Taloustutkimuksen tekemän selvityksen mukaan suomalaisista 44 prosenttia ostaa aurinkolasinsa optikkoliikkeestä Suomesta.²³ Muita suosittuja kauppapaikkoja ovat tavaratalot, päivittäistavarakaupat ja ulkomailla olevat kaupat.

Muut tuotteet ja palvelut

Muita tuotteita ja palveluita ovat esimerkiksi piilolinssien hoitotuotteet, erilaiset optisten tuotteiden lisätarvikkeet sekä silmälasiturva. Näiden osuus optisen alan vähittäiskaupan liikevaihdosta on alle prosentin luokkaa.²⁴

Silmäklินิกkamarkkina

Taittovirheleikkaus

Silmien laserleikkaus on yleinen ja nopea tapa korjata silmien taittovirheitä. Consumer Compassin vuonna 2012 toteuttaman kyselyn mukaan noin 15 prosenttia silmälasien ja/tai piilolinssien käyttäjistä tekisi varmasti tai todennäköisesti silmän korjausleikkauksen²⁵, ja Taloustutkimuksen tekemän selvityksen mukaan 5 prosentille suomalaisista on tehty taittovirheleikkaus.²⁶ Lisääntynyt tietoisuus laserleikkauksista on poistanut vääriä mielikuvia niihin liittyvistä riskeistä ja kasvattanut ihmisten mielenkiintoa niitä kohtaan. Myös yleinen talouskavu

¹⁹ Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaus Q1–Q4/2016.

²⁰ Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaus Q1–Q4/2016.

²¹ Lähde: Taloustutkimus, Silmälasien käyttötutkimus, 22.9.2016.

²² Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaus Q1–Q4/2016.

²³ Lähde: Taloustutkimus, Silmälasien käyttötutkimus, 22.9.2016.

²⁴ Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaus Q1–Q4/2016.

²⁵ Lähde: Consumer Compass – Kuluttajatieto Oy, Silmän korjausleikkauksen valintaprosessi, 15.8.2012.

²⁶ Lähde: Taloustutkimus, Silmälasien käyttötutkimus, 22.9.2016.

tukee leikkauksevolyymien kasvua. Laserleikkauksella asiakas voi päästä kokonaan eroon silmälaseista, joskin myöhemmällä iällä asiakas voi kuitenkin tarvita lukulaseja.

FemtoLasik- ja SMILE-leikkaus ovat selvästi kaksi yleisintä laserleikkausmenetelmää. FemtoLasik-leikkauksessa sarveiskalvon pintaan tehdään femtosekuntilaserilla läppä, joka avataan, ja näkö korjataan Excimer-laserilla. Uudemmassa SMILE-leikkauksessa femtosekuntilaserilla erotellaan sarveiskalvon pinnan alle linssin muotoinen kudospappale, joka poistetaan pienen reuna-avauksen kautta, ja näin näkö korjataan.

Näönkorjausleikkaus voidaan tehdä myös linssileikkauksella, jossa silmän oma, luonnollinen linssi eli mykiö vaihdetaan keinolinssiin. Linssileikkausta käytetään esimerkiksi, kun silmä on voimakkaasti likinäköinen tai sarveiskalvo liian ohut. Linssileikkauksella voidaan korjata myös ikä- eli aikuisnäkö. Tilanteesta ja linssivalinnasta riippuen asiakkaalla on mahdollisuus päästä eroon joko kaukolaisesta, lukulaseista tai molemmista. Linssileikkauksen tarjoamat hyödyt eivät vielä ole yleisesti tunnettuja markkinoilla, joten moni henkilö päätyy linssileikkaukseen lääkärin suositelusta tai harkittuaan ensin laserleikkausta. Iäkkäämpien ihmisten taittovirheitä suositellaan korjaamaan linssileikkauksella, jossa silmän oma linssi vaihdetaan kokonaan uuteen keinolinssiin, jolloin henkilö välttyy samalla harmaakaihilta.

Kaihileikkaus

Harmaakaihi on yksi yleisimmistä iän myötä tulevista näköä heikentävistä sairauksista länsimaissa. Harmaakaihi tarkoittaa tilaa, jossa silmän mykiö on samentunut ja läpäisee valoa huonosti. Kaihin ainoa hoitomuoto on leikkaus, sillä minkään lääkeaineen, luontaistuotteen tai muun valmisteiden ei ole todettu ehkäisevän kaihin syntyä. Kaihileikkauksen yhteydessä silmän mykiö poistetaan, ja tilalle asetetaan tekomykiö.

Yleisin kaihimuoto on aikuisiän harmaakaihi, mutta myös tietyt sairaudet kuten diabetes, silmätapaturmat ja ympäristötekijät, voivat aiheuttaa kaihia. Yli 65-vuotiaista noin kolmanneksella voidaan havaita näkökykyä alentavaa kaihimuutosta. Yli 85-vuotiaista yli 70 prosentilla on kaihimuutoksia.²⁷ Kaihileikkaukseen tulevien potilaiden keski-ikä julkisella sektorilla on keskimäärin 74 vuotta ja yksityisillä toimijoilla leikattaessa 72 vuotta. Yksityisen sektorin alhaisempi keski-ikä heijastaa osittain julkisen sektorin suhteellisen tiukkoja hoitopääsyn kriteereitä sekä pitkää jonotusaikaa.

Muut tuotteet ja palvelut

Muita silmäterveyden palveluita ovat silmälääkäreiden vastaanottojen lisäksi muun muassa laboratoriotutkimukset, eri silmätautien hoidot ja muut vaativat silmäkirurgiset toimenpiteet. Useat yleisimmistä silmätaudeista, kuten glaukooma ja silmäpohjan ikärappeuma, ovat iän mukanaan tuomia sairauksia. Suomessa tällä hetkellä lähes 100.000 ihmisen on todettu sairastavan glaukoomaa ja arviolta saman verran on ihmisiä, jotka eivät tiedä sairastavansa tautia.²⁸ Myös elämäntapasairaudet, kuten diabetes, voivat aiheuttavat ongelmia silmienterveydessä. Arviolta joka toisella tyypin 1 diabeetikolla ja joka neljännellä tyypin 2 diabeetikolla on diabeettista retinopatiaa eli verkkokalvon sairaus. Diabetesliitto arvioi Suomessa olevan noin 500.000 diabeetikkoa.²⁹

Trendit ja kasvutekijät

Ikääntyvä väestö

Suomen väestö on Eurostatin mukaan yksi Euroopan nopeimmin ikääntyvistä.³⁰ Näkemisen ja silmäterveyden markkinoiden kysynnän odotetaan kasvavan pitkällä aikavälillä ikääntyvän väestön myötä; näkö heikkenee ja silmätaudit yleistyvät ihmisen vanhetessa. Yli 70-vuotiaat ovat nopeiten kasvava ikäryhmä Suomessa.

²⁷ Lähde: http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_teos=&p_artikkeli=dlk00921.

²⁸ Lähde: <http://www.kaypahoito.fi/web/kh/potilaalle/suositus?id=khp00008>.

²⁹ Lähde: https://www.diabetes.fi/diabetes/yleista_diabeteksesta#Suomessadiabetesnoinpuolellamiljoonallaihmisell.

³⁰ Lähde: [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Population_age_structure_indicators,_1_January_2015_\(%25\)_YB16.png](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Population_age_structure_indicators,_1_January_2015_(%25)_YB16.png).

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan yli 70-vuotiaan väestön odotetaan kasvavan vuosittain 4 prosenttia vuosina 2016–2021, mikä tarkoittaa yli 150 tuhatta uutta yli 70-vuotiasta seuraavan viiden vuoden aikana.³¹

Väestön ikääntyessä silmälasien käyttäjien määrän odotetaan kasvavan Suomessa. Taloustutkimuksen vuonna 2016 tekemän selvityksen mukaan 94 prosenttia yli 50-vuotiaista ja 98 prosenttia yli 70-vuotiaista käytti silmälasia.³² Lisäksi vanhemmat ihmiset käyttävät enimmäkseen moniteholaseja, mikä kasvattaa silmälasien keskimääräistä hintaa.

Väestön ikääntyminen tukee myös silmäklinikkamarkkinan kasvua. Yleisimpien silmätautien joukosta esimerkiksi harmaakaihi, glaukooma sekä silmänpohjan rappeuma ovat korkean iän mukanaan tuomia silmänsairauksia. Suuret ikäluokat saavuttavat tyypillisen kaihileikkausiän lähivuosina, mikä tulee lisäämään kysyntää entisestään.

Seuraavassa taulukossa esitetään Tilastokeskuksen väestöennuste eri ikäryhmien osalta:

	2010	2015	2020E	2025E	2030E	2035E	2040E
70+ vuotiaat	659.044	714.774	908.660	1.034.584	1.131.204	1.207.434	1.239.344
<i>Absoluuttinen muutos</i>		+82.796	+166.820	+125.924	+96.620	+76.230	+31.910
50–69-vuotiaat	1.442.674	1.495.534	1.431.188	1.367.873	1.351.819	1.353.790	1.376.000
Alle 50-vuotiaat	3.273.558	3.249.934	3.255.365	3.288.531	3.286.009	3.264.001	3.246.147

Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste.

Lisääntynyt panostus terveyteen ja hyvinvointiin

Ihmisten terveystietoisuus on ollut kasvussa viime vuosina, ja kulutus terveydenhuollon tuotteisiin ja palveluihin henkilöä kohden on yli kaksinkertaistunut Suomessa 2000-luvun alusta. Kasvuvaraa vielä riittää, sillä kulutus terveydenhuoltoon henkilöä kohden on Suomessa vielä selvästi muita Pohjoismaita alhaisempaa.³³

Suomalaisten lisääntynyt panostus terveyteen ja hyvinvointiin näkyy myös optisen alan vähittäiskaupassa. Vuosina 2011–2016 silmälasien määrän henkilöä kohden vuotuinen keskimääräinen kasvu on ollut 2,9 prosenttia. Nykyisin suomalainen silmälasien käyttäjä omistaa keskimäärin useammat kuin kahdet silmälasit. Samalla ihmiset ovat olleet valmiita käyttämään enemmän rahaa silmälasisiin. Vuonna 2016 silmälasien keskimääräinen hinta oli 377 euroa, mikä on 3 prosenttia enemmän kuin kaksi vuotta aiemmin.³⁴

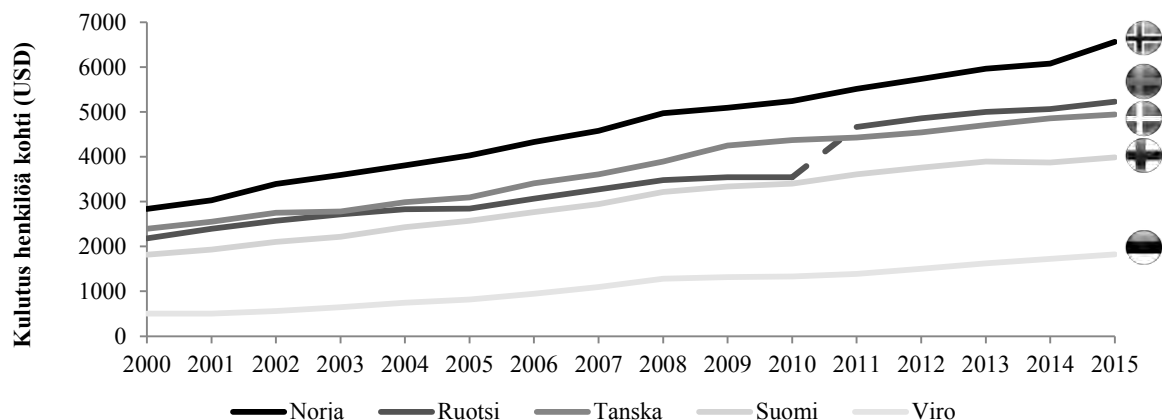
³¹ Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste.

³² Lähde: Taloustutkimus, Silmälasien käyttötutkimus, 22.9.2016.

³³ Lähde: OECD Health Statistics 2016.

³⁴ Lähde: Taloustutkimus, Silmälasien käyttötutkimus, 22.9.2016.

Seuraavassa kaaviossa esitetään Pohjoismaiden ja Viron kulutus terveydenhuollon tuotteisiin ja palveluihin henkilöä kohden vuosina 2000–2015.³⁵

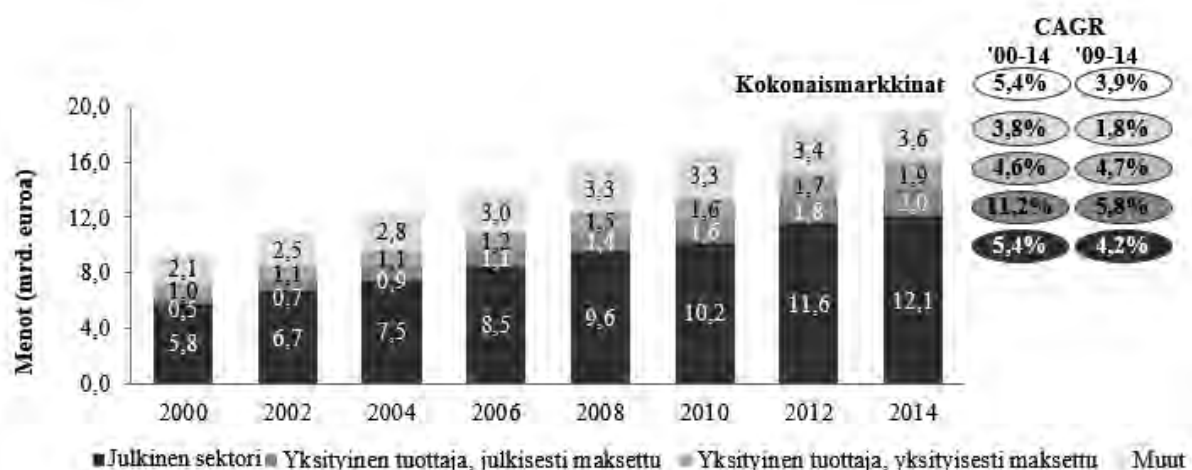

Lähde: OECD Health Statistics 2016.

Yksityisen palvelutuotannon kasvu

Yksityinen palvelutuotanto on kasvanut Suomessa viime vuosien aikana. Vuosina 2000–2014 yksityisen sektorin tuottamien terveydenhuollon palveluiden keskimääräinen vuotuinen kasvu on ollut 7,2 prosenttia, mikä on ollut noin 2 prosenttiyksikköä korkeampaa kuin julkisen terveydenhuollon kasvu. Kasvava kiinnostus omasta terveydentilasta ja hyvinvoinnista on tukenut yksityisrahoitteisten terveystalouksien kasvua, sillä ihmisten valmius maksaa terveystalouksista sekä heidän vaatimustasonsa tarjottavien palveluiden laadun suhteen ovat kasvaneet. Yksi suurimmista syistä sille, että ihmiset valitsevat yksityisen terveydenhoidon julkisen sektorin sijaan, on nopeampi pääsy hoitoon. Näköaisti on tullut entistä tärkeämmäksi ihmisille jokapäiväisessä elämässä lisääntyneen näyttöpäätetyöskentelyn ja mobiililaitteiden käytön myötä, eikä moni halua odottaa hoitoon pääsyä tai julkisen sektorin kriteerien täyttymistä.

Seuraavassa kaaviossa esitetään terveydenhuoltomenojen kehitys Suomessa vuosina 2000–2014.³⁶

Lähde: THL, Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2014, 28.6.2016.

³⁵ Ruotsin data ei ole vertailukelpoista ennen vuotta 2011 laskentatavan muutoksen vuoksi.

³⁶ Ryhmä muut sisältää lääkkeitä ja muut lääkinnälliset kulutustavarat (kuten silmälasit ja muut optiset tuotteet), hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestopalvelut ja terveyden huollonhallinto- ja matkakulut.

Lisääntynyt tarve silmäterveyden palveluille aiheuttaa paineita julkiselle terveydenhuollolle. Julkisen sektorin pisimmät leikkausjonot ovat kaihileikkauksiin. Vuoden 2016 lopussa 8.900 ihmistä jonotti Suomessa kaihileikkaukseen.³⁷ Jonoja on tähän mennessä purettu jakamalla asiakkaille palveluseleitä, joilla he voivat käydä kaihileikkauksessa yksityisellä silmäklinikalla. Pelkästään HUS:n alueella jaettiin yli 7.200 kaihipalveluseteliä vuonna 2016. Kaihipalveluseleiden keskimääräinen vuotuinen kasvu on ollut 17 prosenttia HUS:n alueella vuosina 2012–2016.³⁸

Tulevaisuudessa nykyistä terveydenhuollon mallia pyritään uudistamaan Sote-uudistuksen ja valinnanvapauden kautta. Sote-uudistuksen lopullinen toteutustapa ja ajoitus eivät ole vielä selvillä. Tavoitteena on kaventaa väestöllisiä terveyseroja sekä nykyaikaistaa terveydenhoidon palveluja ja parantaa niiden saatavuutta, laatua ja kustannustehokkuutta. Sote-uudistuksen odotetaan vaikuttavan myös silmäklinikkamarkkinaan varsinkin valinnanvapauden kautta – Silmäaseman johto odottaa julkisesti rahoitetun ja yksityisesti tuotettujen palveluiden markkinoiden suurenevan. Silmäklinikkamarkkinalla julkinen sektori on suuri palveluntuottaja varsinkin kaihileikkauksien osalta, ja julkisen sektorin tuottamat palvelut avautuisivat yksityiselle kilpailulle Sote-uudistuksen toisessa vaiheessa, joka on tarkoitus toteuttaa vuosina 2021–2022. Yksityisesti rahoitettujen ja tuotettujen kaihileikkauksien markkinan ei odoteta suuresti muuttuvan Sote-uudistuksen myötä, koska julkisen sektorin hoitopääsykriteerit eivät ole muuttumassa.

Kilpailu

Silmäasema on ainoa toimija Suomessa, jonka toiminta-ajatuksena on tarjota kaikki näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut. Tästä johtuen Silmäasemalla on eri kilpailijat optisen alan vähittäiskaupassa ja silmäklinikkamarkkinalla. Optisen alan vähittäiskauppa on kokonaan yksityinen markkina, joka jakaantuu muutaman ison ketjun ja useamman pienemmän toimijan kesken. Vuonna 2016 Silmäasema-ketjun markkinaosuus optisen alan vähittäiskaupassa oli 25,3 prosenttia. Silmäklinikkamarkkinan palvelut ovat sekä yksityisesti että julkisesti tuotettuja. Silmäaseman johdon käsityksen mukaan Silmäasema on suurin yksityisen sektorin silmäleikkauksien, kuten kaihi- ja taittovirheleikkauksien, palveluntarjoaja leikkauksien määrällä mitattuna.

Optisen alan vähittäiskauppa

Vuonna 2016 Suomen optisen kaupan kokonaismarkkinoista 73 prosenttia jakaantuu kolmen suurimman ketjun kesken ja loput 27 prosenttia muodostuu muutamasta pienestä ketjusta, yksittäisistä optikkoliikkeistä ja verkkokaupoista. Silmäasema-ketju on toiseksi suurin toimija 25,3 prosentin markkinaosuudella. Instru optiikka Oy (”Instru”) on ollut pitkään alan johtava toimija yli 30 prosentin markkinaosuudella. Instru harjoittaa optisen alan vähittäiskauppaa Instrumentarium-, Nissen- ja Keops-brändien alla. Instru on osa GrandVision-konsernia, joka on yksi maailman suurimmista optisen alan vähittäiskaupan toimijoista. Instru ja Silmäasema ovat ainoat ketjut, joilla on koko maan kattava myymäläverkosto myös pienemmillä paikkakunnilla. Erityisesti alhaisessa hintasegmentissä toimiva Specsavers on vakiinnuttanut markkinaosuutensa noin 13 prosenttiin, ja Silmäaseman käsityksen mukaan se keskittyy toimimaan lähinnä suurilla paikkakunnilla.

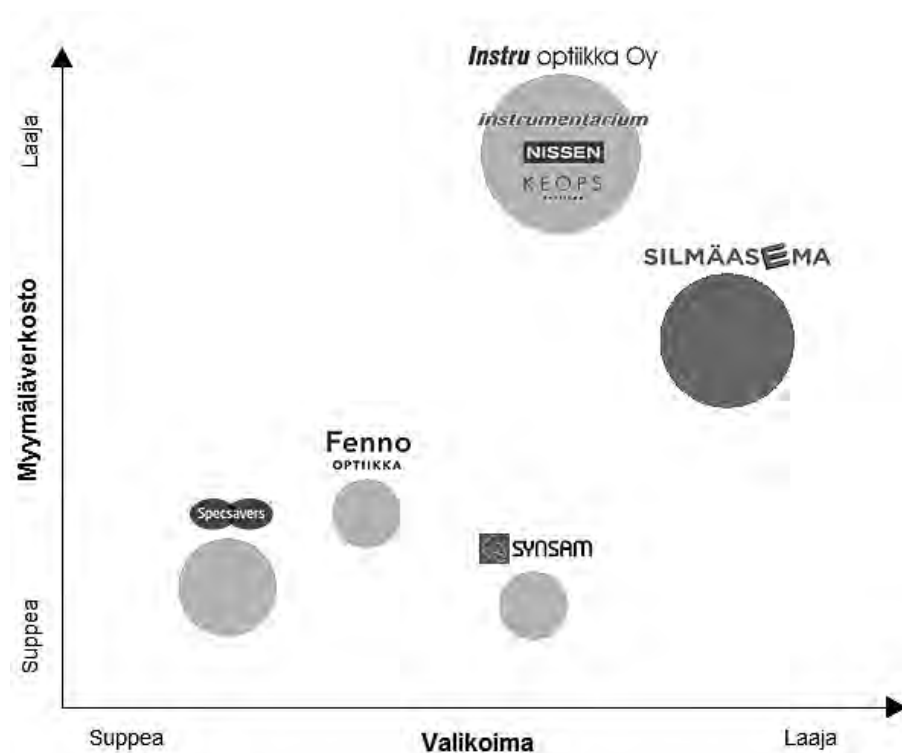
Viime vuosina suuret ketjut ovat ottaneet markkinaosuutta, ja pienten toimijoiden osuus markkinoista on vähentynyt kilpailun kiristyessä. Silmäaseman johto odottaa samansuuntaisen kehityksen jatkuvan myös vuonna 2017, sillä suuret ketjut pystyvät käyttämään innovatiivisia ja tehokkaita markkinointistrategioita, ylläpitämään pieniä toimijoita laajempaa valikoimaa, hyödyntämään tehokkaita toimintatapoja ja skaalaetuja sekä olemaan houkuttelevia työnantajia ja pitämään palveluksessaan osaavia henkilöitä. Viimeisen neljän vuoden aikana Silmäasema on kasvattanut markkinaosuutta 4,3 prosenttiyksikköä muiden ketjujen markkinaosuuksien pysyessä melko vakaana. Samaan aikaan yksityiset optikkoliikkeet ovat menettäneet markkinaosuuttaan kilpailun kiristyessä ja markkinan konsolidoituessa. NÄE ry:n mukaan vuosien 2012–2016 välillä kolmen suurimman ketjun yhteenlaskettu markkinaosuus on kasvanut 70 prosentista 73 prosenttiin. Samanaikaisesti kahden pienemmän ketjun (Fenno Optiikka ja Synsam) markkinaosuus on kasvanut 12 prosentista 13 prosenttiin. Yksittäisten

³⁷ Lähde: THL, Hoitopääsy erikoissairanhoidossa 31.12.2016.

³⁸ Lähde: HUS, haastattelu 23.1.2017.

toimijoiden ja verkkokaupan osuus on laskenut 18 prosentista 14 prosenttiin. Vuonna 2016 Suomessa oli 692 optisen kaupan myymälää, joista 397 oli kolmen suurimman ketjun myymälöitä.³⁹

Seuraavassa kaaviossa esitetään Silmäaseman johdon näkemys Silmäaseman asemasta suhteessa tiettyihin kilpailijoihin myymäläverkoston ja valikoiman laajuuden perusteella. Kaaviossa olevien ympyröiden koko antaa suhteellista viitettä kunkin kilpailijan ketjuliikevaihdosta vuonna 2016 muihin kilpailijoihin verrattuna.

Lähde: Silmäaseman johdon tekemä arvio, NÄE ry.

Verkkokaupan osuus optisen alan vähittäiskaupan kokonaismyynnistä on suhteellisen pieni. Taloustutkimuksen vuonna 2016 tekemän silmälasien käyttöä koskevan selvityksen mukaan vuonna 2016 alle 1 prosentti silmälasista ja noin 2 prosenttia aurinkolasista myytiin verkkokauppojen kautta. Piilolinseistä 27 prosenttia myytiin verkkokaupan kautta vuonna 2016. Vuonna 2011 vastaava luku oli 23 prosenttia.

Alhaisessa hintasegmentissä toimivien toimijoiden osuus optisen alan vähittäiskaupan markkinasta on pysynyt suhteellisen vakaana. Specsavers tuli Suomen markkinoille vuonna 2007, ja sen markkinaosuus on vakiintunut alle 15 prosenttiin, ollen NÄE ry:n selvityksen mukaan 13 prosenttia vuonna 2016.⁴⁰

Silmäklinikkamarkkina

Silmäklinikkamarkkina jakaantuu yksityisten toimijoiden ja julkisen terveydenhuollon välillä. Yksityisen sektorin kilpailijakenttä jakaantuu silmäterveyteen erikoistuneisiin toimijoihin ja isoihin terveyspalveluiden yleistoiimijoihin, joille silmäterveydenhuolto edustaa vain pientä osaa liiketoiminnasta. Silmäaseman johdon näkemyksen mukaan Silmäasema on johtava toimija yksityisellä silmäklinikkamarkkinalla, ja Silmäaseman johdon arvion mukaan Silmäasema ja Medilaser Oy ovat ainoat suuremmat pääsääntöisesti silmäterveyteen keskittyneet toimijat.

Taittovirhe- ja kaihi-leikkaukset ovat kaksi suurinta ja kilpailluinta tuotetta yksityisellä silmäklinikkamarkkinalla. Silmäasema on kasvattanut nopeasti taittovirheleikkauksien määrää lisäämällä kapasiteettia ja hankkimalla

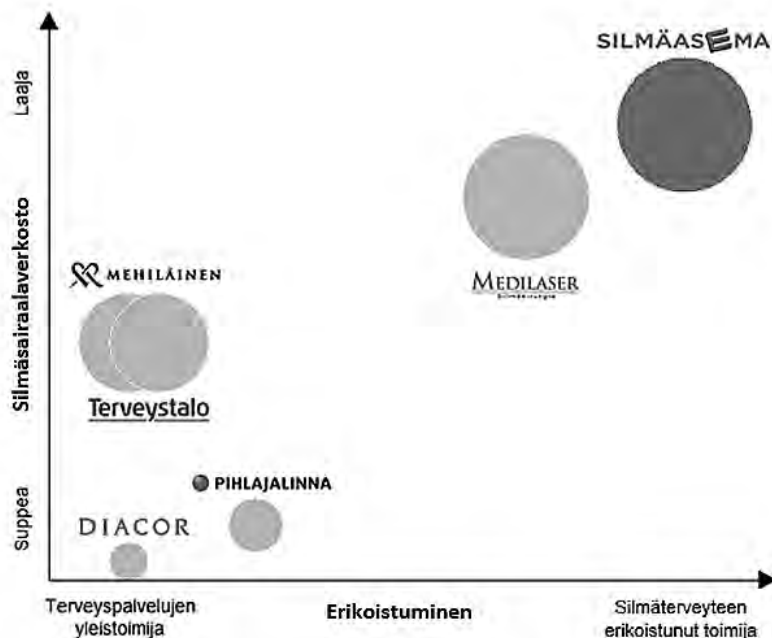
³⁹ Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaus Q1–Q4/2016.

⁴⁰ Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaus Q1–Q4/2016.

huippulääkäreitä leikkaamaan silmäsairaaloissaan. Silmäaseman johto arvioi, että Silmäasemalla tehtiin vuonna 2016 yli puolet kaikista taittovirheleikkauksista Suomessa. Silmäaseman johdon arvion mukaan yksityisen sektorin toimijat suorittivat vuonna 2016 noin 30 prosenttia kaihileikkauksista (mukaan lukien ulkoistukset ja yksityisten toimijoiden palveluseleitä vastaan tekemät leikkaukset).

Julkinen sektori hoitaa laajasti myös muita silmäterveyden palveluita lukuun ottamatta taittovirheleikkauksia ja esimerkiksi esteettisistä syistä tehtäviä silmäluomileikkauksia. Myös Silmäasema ja osa muista yksityisistä yrityksistä tarjoavat kilpailevia silmäterveyshuollon palveluita. Suurten ikäluokkien ikääntymisen myötä suomalaisten kaihipotilaiden määrä on kasvanut suuresti ja ruuhkauttanut monin paikoin julkisen terveydenhuollon. Silmäaseman johto uskoo, että oikea hintataso, asiakastottumusten muutokset, nopeampi hoitoonpääsy, mahdollisuus valita hoitopaikka ja asiantuntija, mielikuva paremmasta palvelusta sekä joustava palveluntarjonta tekevät yksityisenkin kaihileikkauksen houkuttelevaksi vaihtoehdoksi yhä useammalle suomalaiselle. Silmäaseman johto uskoo, että yksityisesti suoritettavien kaihileikkauksien määrä tulee jatkossa kasvamaan, mikä avaa Silmäasemalle uusia mahdollisuuksia kasvattaa volyymia.

Seuraavassa kaaviossa esitetään Silmäaseman johdon näkemys Silmäaseman asemasta suhteessa tiettyihin kilpailijoihin silmäsairaalaverkoston ja koetun fokuksen perusteella. Kaaviossa olevien ympyröiden koko antaa suhteellista viitettä kunkin kilpailijan silmäsairaalaverkoston koosta vuonna 2016 muihin kilpailijoihin verrattuna.

Lähde: Silmäaseman johdon tekemä arvio.

SILMÄASEMAN LIIKETOIMINTA

Yleistä

Silmäasema on suomalainen yhtiö, joka tarjoaa näkemisen ja silmäterveyden tuotteita ja palveluita. Silmäaseman johdon näkemyksen mukaan Silmäasema on ainoa palveluntarjoaja Suomessa, jonka toiminta-ajatuksena on tarjota kaikki näkemisen ja silmäterveyden palvelut sekä optisen alan vähittäiskaupassa että silmäklinikkapalveluiden osalta yhtenäisen toimintamallin kautta. Silmäasema on johdon näkemyksen mukaan Suomen suurin yksityinen silmäleikkauksia tarjoava silmäsaarialatoimija⁴¹, ja NÄE ry:n mukaan Silmäasema-ketju on toiseksi suurin optikkoketju 25,3 prosentin markkinaosuudellaan.⁴² Silmäasema-ketjussa toimii noin tuhat ammattilaista, jotka tarjoavat optiset tuotteet, optikkopalvelut, silmä lääkäripalvelut, silmäkirurgiset palvelut ja silmälaboratoriopalvelut saman palvelukonseptin alla yksityisasiakkaille, yrityksille ja julkiselle sektorille. Silmäasema tarjoaa asiakkailleen optikon ja silmä lääkärin näöntutkimukset ja muun muassa optikon ajokorttitodistukset, silmä lääkärin todistukset ja läheteet jatkotoimenpiteisiin.

Silmäasema raportoi liiketoimintansa kahden liiketoimintasegmentin alla:

- Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentti, joka vastaa Silmäaseman optisen alan vähittäiskaupan liiketoiminnasta Silmäaseman optisen kaupan myymälöissä. Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmenttiin kuuluvat myös silmä lääkäreiden ja optikkojen vastaanottopalvelut sekä työnäköpalvelut; ja
- Silmäklinikat-segmentti, joka vastaa Silmäaseman silmäsaarialapalveluista, jotka koostuvat silmä lääkäreiden ja optikkojen vastaanottopalveluista, silmä tutkimuksista, silmien alueen pientoimenpiteistä, silmätautien hoidosta, silmäkirurgiasta sekä silmäluomileikkauksista.

Silmäasema tarjoaa Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin tuotteita ja palveluita yhteensä 148 optisen kaupan myymälässä Suomessa, joista 125 on Silmäaseman suoraan omistamia ja 23 on Silmäasema-ketjuun kuuluvien itsenäisten Ketjuyrittäjien omistamia myymälöitä, jotka toimivat ketjutoimintamallilla. Tammikuussa 2017 toteutetun Tallinna Optikan osakekannan oston myötä Silmäasema on myös laajentanut toimintaansa uudelle markkina-alueelle Viroon, jossa Tallinna Optikalla on kahdeksan optisen kaupan myymälää. Lisäksi Silmäasema tarjoaa Silmäklinikat-segmentin silmäterveyden, silmäkirurgian ja silmäsaairauksien hoitoon liittyviä tuotteita ja palveluita 13 silmäsaarialassa Suomessa. Silmä lääkäreiden ja optikkojen vastaanottopalveluita tarjotaan kaikissa Silmäaseman myymälöissä ja silmäsaarioissa.

Silmäasema toimii monikanavaisen toimintamallin kautta siten, että asiakas voi kohdata Silmäaseman palvelut myymälöissä ja silmäsaarioissa sekä verkkokaupan ja muiden verkkopalveluiden kautta. Silmäaseman digitaaliseen palvelukonseptiin kuuluvat tämän Listalleottoesitteen päivämääränä ennen kaikkea mahdollisuus tehdä ajanvarauksia verkossa ja saada leikkausneuvontaa ja muuta neuvontaa sekä mahdollisuus ostaa piilolinsskejä ja niihin liittyviä tarvikkeita sekä aurinkolaseja verkkokaupassa. Silmäasema suunnittelee myös laajentavansa digitaaliseen palvelukonseptiin kuuluvia palveluita tulevaisuudessa.

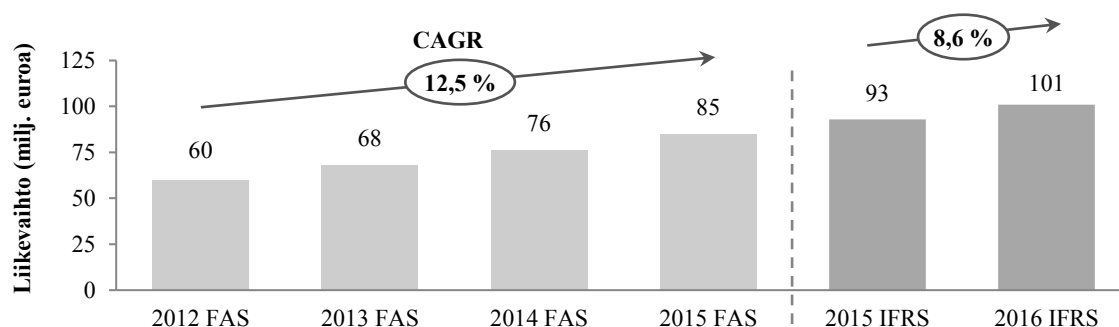
Silmäaseman kaikki näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut yhdistävä toimintamalli ja siihen liittyvä erilaisten palveluiden ja tuotteiden helppo saavutettavuus mahdollistavat kattavan tuote- ja palveluvalikoiman tarjoamisen suurelle asiakaskunnalle useiden toimipaikkojen kautta. Monipuolinen ja laaja asiakasvirta luo kysyntää kaikkia Silmäaseman tarjoamia palveluita kohtaan. Silmäaseman näkemyksen mukaan Yhtiön kyky tarjota laajasti erilaisia näkemisen ja silmäterveyden palveluita yhtenäisenä kokonaisuutena johdetun toimintamallin kautta on selkeä kilpailuetu verrattuna kilpailijoihin, jotka toimivat pääsääntöisesti vain joko optisen alan vähittäiskaupassa tai silmäklinikkamarkkinalla. Kattavan tuote- ja palveluvalikoiman myötä kullekin asiakkaalle voidaan tarjota hänelle parhaiten sopivaa näkemisen ratkaisua, ja asiakkaan on mahdollista saada tarvitsemansa näkemisen ja silmäterveyden ratkaisut alusta loppuun Silmäaseman ammattilaisten auttamana.

⁴¹ Johdon näkemys perustuu verkoston laajuuteen, silmäsaarialoiden ja niissä toimivien lääkäreiden määrään, leikkauksien määrään, liikevaihtoon sekä tarjottavien tuote- ja palvelunimikkeiden määrään.

⁴² Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaus Q1–Q4/2016.

Silmäaseman liikevaihdon keskimääräinen vuosittainen kasvu on ollut 12,5 prosenttia ajanjaksolla 2012–2015.⁴³ Keskimääräinen vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu⁴⁴ on ollut 5,2 prosenttia samalla ajanjaksolla. Vuonna 2016 liikevaihdon kasvu oli 8,6 prosenttia⁴⁵ ja vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu -1,1 prosenttia. Vuonna 2016 Silmäasema-konsernin liikevaihto oli 101,3 miljoonaa euroa ja 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla Silmäaseman liikevaihto oli 29,7 miljoonaa euroa. Vastaavilla ajanjaksoilla konsernin raportoima käyttökate oli 10,3 miljoonaa euroa ja 2,0 miljoonaa euroa, joka vastaa 10,2 prosenttia ja 6,8 prosenttia liikevaihdesta, ja oikaistu käyttökate oli 12,0 miljoonaa euroa ja 2,8 miljoonaa euroa, joka vastaa 11,8 prosenttia ja 9,4 prosenttia liikevaihdesta.

Seuraavassa kaaviossa esitetään Silmäaseman ja sen edeltäjän, Silmäasema Optiikan liikevaihto vuosina 2012–2016⁴⁶.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevaihto vuonna 2016 oli 66,5 miljoonaa euroa (66 prosenttia koko konsernin liikevaihdesta), ja Silmäklinikat-segmentin liikevaihto oli 34,8 miljoonaa euroa (34 prosenttia koko konsernin liikevaihdesta).

Silmäaseman liikevaihto jakautuu tuote- ja palvelumyyntiin sekä Silmäaseman Ketjuyritysten maksamiin ketjumaksuihin. Silmäaseman tuotemyynti vuonna 2016 oli 56,2 miljoonaa euroa eli 55,5 prosenttia Silmäaseman liikevaihdesta, kun taas Silmäaseman palvelumyynti vuonna 2016 oli 43,9 miljoonaa euroa eli 43,3 prosenttia. Ketjumaksujen osuus Silmäaseman liikevaihdesta vuonna 2016 oli 1,2 miljoonaa euroa eli 1,2 prosenttia.

Seuraavissa taulukoissa esitetään Silmäaseman liikevaihto sekä oikaistu käyttökate segmenteittäin ilmoitetuilla kausilla. Katso lisätietoja kohdasta ”Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät”.

	2017 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 1.1.–31.12. (FAS)
	Silmäasema		Optikka			
(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastettu, ellei toisin ilmoitettu)		(tilintarkastamaton)	
Liikevaihto						
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	20.164	15.604	66.511	59.616	51.257	45.982
Liikevaihdon kasvu, prosenttia ¹	29,2 %	-	11,6 %	-	11,5 %	15,6 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu ^{1, 2}	10,5 %	-	-1,1 %	-	1,6 %	6,6 %

⁴³ Tieto perustuu FAS-tilinpäätöksiin. Silmäasema-konserni on muodostunut elokuussa 2014, joten vuosien 2012–2014 liikevaihdot ovat Silmäasema Optikka -konsernin tietoja ja vuoden 2015 liikevaihdot ovat Silmäasema-konsernin tietoja.

⁴⁴ Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu on yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu. Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.

⁴⁵ Tieto perustuu IFRS-tilinpäätökseen.

⁴⁶ Vuosien 2012–2015 tiedot perustuvat FAS-tilinpäätöksiin ja vuosien 2015–2016 tiedot IFRS-tilinpäätöksiin. Silmäasema-konserni on muodostunut elokuussa 2014, joten vuosien 2012–2014 liikevaihdot ovat Silmäasema Optiikan tietoja. Vuosien 2015–2016 liikevaihdot ovat Silmäasema-konsernin tietoja. Vuosien 2012–2014 liikevaihtolukujen oikaistu takautuvasti lääkäripalkkioiden raportoinnissa olleen virheen johdosta, mistä johtuen vuosien 2012–2013 tiedot ovat tilintarkastamattomia. Vuonna 2015 Yhtiö on korjannut ennakkoon maksettujen tuotteiden tulouttamisperiaatetta. Koska oikaisulla ei ole katsottu olevan olennaista vaikutusta aikaisemmille vuosille, vuosien 2012–2014 liikevaihtolukujen ei ole oikaistu vastaavasti.

	2017 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 1.1.–31.12. (FAS)
	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastettu, ellei toisin ilmoitettu)		(tilintarkastamaton)	
(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)						
Silmäklinikat	9.487	8.801	34.834	33.698	33.698	30.181
Liikevaihdon kasvu, prosenttia ¹	7,8 %	-	3,4 %	-	11,7 %	8,5 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu ^{1, 2}	5,2 %	-	-1,2 %	-	3,4 %	4,1 %
Konserni yhteensä	29.651	24.405	101.345	93.314	84.955	76.163
Liikevaihdon kasvu, prosenttia ¹	21,5 %	-	8,6 %	-	11,5 %	12,7 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu ^{1, 2}	8,6 %	-	-1,1 %	-	2,3 %	5,6 %
Oikaistu käyttökate³						
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	1.498	1.162	6.931	6.761	6.185	6.580
Silmäklinikat	1.285	1.102	5.020	3.991	3.068	1.483
Konserni yhteensä	2.783	2.263	11.951	10.753	9.253	8.063

¹ Tilintarkastamaton.

² Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu on yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu. Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta avaamiskauden mukaan lukien auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.

³ Yhtiö seuraa segmenttien kannattavuutta oikastun käyttökateen avulla. Oikaistusta käyttökateesta on oikaistu pois tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat olennaiset erät. Katso lisätietoja kohdasta ”Eräitä taloudellisia tietoja – Tunnuslukujen laskentaperiaatteet”.

Keskeiset vahvuudet

Silmäaseman johto uskoo, että sen asema johtavana näkemisen ja silmäterveyden tuotteiden ja palveluiden tarjoajana Suomessa perustuu seuraaviin keskeisiin vahvuuksiin:

Toimii rakenteellisesti houkuttelevilla ja kasvavilla näkemisen ja silmäterveyden markkinoilla

Silmäasema toimii näkemisen ja silmäterveyden toimialalla, joilla kysyntä perustuu pääasiallisesti terveydelliseen tai näköaistin parantamiseen liittyvään tarpeeseen. Yleisimmät silmäterveyden tuotteet ja palvelut liittyvät näöntutkimuksiin, taittovirheiden korjaamiseen silmälasein, piilolinssin tai leikkauksin sekä kaihin ja muiden silmätautien tutkimuksiin ja hoitoon. Markkinoiden rakenteellisten trendien, kuten ikääntyvän väestön, lisääntyvän henkilökohtaiseen terveyteen ja hyvinvointiin panostamisen sekä yksityisen palvelutuotannon kasvun odotetaan tukevan yksityisesti tuotettujen näkemisen ja silmäterveyden markkinoiden kasvua.

Väestön ikääntyminen kasvattaa kysyntää näkemisen ja silmäterveyden tuotteille ja palveluille. Taloustutkimuksen vuonna 2016 tekemän selvityksen mukaan 69 prosenttia yli 15-vuotiaista ja 94 prosenttia yli 50-vuotiaista suomalaisista käyttää silmälaseja.⁴⁷ Silmätautien tyypillisin on harmaakaihi⁴⁸, joka on normaali vanhenemiseen liittyvä sairaus ja joka tyypillisesti ilmenee ja leikataan yli 70-vuotialta. Kaihin ainoa hoito on leikkaus, ja kaihileikkaus onkin siksi yksi maailman yleisimmistä kirurgisista leikkaustoimenpiteistä. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Suomessa yli 70-vuotiaiden määrä kasvaa seuraavan viiden vuoden aikana 20 prosentilla, mikä tarkoittaa yli 150.000 uutta yli 70-vuotiaista vuoteen 2021 mennessä.⁴⁹ Silmäaseman johdon arvion mukaan väestön ikääntyminen kasvattaa samalla myös vaativampien ja kalliimpien tuotteiden, kuten moniteholinssien, kysyntää.

Ikääntymisen lisäksi myös jatkuvasti lisääntyvä mobiililaitteiden käyttö ja näyttöpäätetyöskentely rasittavat silmiä ja kasvattavat näkemisen ja silmäterveyden ratkaisujen tarvetta. Näiden lisäksi suomalaiset panostavat entistä enemmän terveyteen ja yleiseen hyvinvointiin. Taloustutkimuksen tekemän selvityksen mukaan silmälasien keskihinta on noussut vuosien 2014–2016 aikana ja lasien lukumäärä per käyttäjä on kasvanut vuosien 2008–2016 aikana.

⁴⁷ Lähde: Taloustutkimus, Silmälasien käyttötutkimus, 22.9.2016.

⁴⁸ Lähde: <http://www.hus.fi/sairaanhoito/sairaanhoitopalvelut/silmataudit/Sivut/default.aspx>.

⁴⁹ Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste.

Silmäasema toimii pääasiallisesti yksityisesti rahoitetuilla ja tuotetuilla näkemisen ja silmäterveyden markkinoilla. THL:n tilastojen mukaan Suomessa vuosien 2000–2014 välillä yksityisen terveydenhuollon palveluntuotanto on kasvanut 7,2 prosenttia, eli vahvemmin kuin kokonaisterveydenhuoltomarkkinat, joiden kasvu on ollut 5,4 prosenttia, ja kasvun odotetaan jatkuvan. Yksityisen terveydenhuollon markkinoiden kasvua on pääasiallisesti ajanut nopeampi hoitoon pääsy kuin julkisella sektorilla sekä julkisen sektorin tarjontaa laajempi ratkaisutarjonta, kuten mahdollisuus silmän sisäiseen moniteholinssiin kaihi- tai linssileikkauksen yhteydessä.

Vahva markkina-asema

Silmäasema on yksi johtavista toimijoista näkemisen ja silmäterveyden markkinoilla Suomessa. NÄE ry:n mukaan Silmäasema-ketju on toiseksi suurin toimija optisen alan vähittäiskaupassa 25,3 prosentin markkinaosuudella. Optisen kaupan osalta Silmäaseman kasvu on ollut erityisen ripeää, sillä Silmäasema on lisännyt markkinaosuuksiaan optisen alan vähittäiskaupassa 4,3 prosenttiyksikköä vuosien 2012 ja 2016 välillä.⁵⁰ Yhtiön johdon näkemyksen mukaan Silmäasema on liikevaihdolla ja leikkauksien lukumäärällä mitattuna Suomen johtava toimija yksityisissä silmäleikkauksissa. Silmäaseman johdon arvion mukaan noin 80 prosenttia kaihileikkauksista rahoitetaan julkisin varoin (mukaan lukien ulkoistukset ja yksityisten toimijoiden palveluseleitä vastaan tekemät leikkaukset) ja yksityisen sektorin toimijat suorittavat hieman yli 30 prosenttia kaihileikkauksista. Vuonna 2016 Silmäasema teki noin 6.600 kaihileikkausta ja noin 9.100 taittovirheleikkausta. Silmäaseman johdon arvion mukaan tämä vastasi noin 50 prosenttia kaikista yksityisesti rahoitetuista kaihi- ja taittovirheleikkauksista Suomessa. Silmäaseman liikevaihto oli 101,3 miljoonaa euroa vuonna 2016.

Silmäaseman vahva markkina-asema ja palveluketjun kattavuus tukevat liiketoiminnan kehitystä. Silmäasemalla on yli 40 vuoden kokemus alalla toimimisesta, ja sen toiminta on valtakunnallisesti kattavaa. Vahvaa markkina-asemaa eri segmenteillä ovat tukeneet viime vuosina tehdyt yrityskaupat ja toimintaverkostojen laajentaminen. Vahva markkina-asema ja saavutetut liiketoiminnan skaalaedut ovat olennainen osa Silmäaseman kasvustrategian toteuttamista. Silmäasema-brändin tunnettuuden kasvu edesauttaa Silmäaseman liiketoiminnan laajentamista uusille maantieteellisille alueille Suomessa.

Toimiva liiketoimintamalli, jonka toiminta-ajatuksena on kattaa kaikki näkemisen ja silmäterveyden palvelut

Yhtiön johdon näkemyksen mukaan Silmäasema on ainoa palveluntarjoaja Suomessa, jonka toiminta-ajatuksena on tarjota kaikki näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut sekä optisen alan vähittäiskaupassa että silmäklinikkapalveluiden osalta optikkojen näöntutkimuksista silmälääkäreiden vastaanottoihin, silmälaseihin sekä silmäleikkauksiin. Silmäaseman johtoajatuksena on sen perustamisesta lähtien ollut optikon ja silmälääkärin saumaton yhteistyö. Silmäaseman liiketoimintamalli mahdollistaa sen, että asiakas löytää konsernin sisältä kaikki tarvitsemansa palvelut, ja Silmäaseman asiantuntijat myös aktiivisesti ohjaavat asiakasta tarpeen mukaan toisiin palveluihin konsernin sisällä. Yhtiö tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden käydä näöntutkimuksessa Silmäaseman optikoilla, jotka auttavat asiakasta löytämään hänelle sopivan näönkorjausvaihtoehdon ja jotka tarvittaessa ohjaavat asiakkaan edelleen silmälääkärille. Silmäaseman silmäsairaaloissa asioineet taas ohjataan tarvittaessa Silmäaseman optisen kaupan myymälään. Näin Silmäasema pyrkii hyödyntämään silmäsairaaloiden ja myymälöiden asiakasvirtoja myyntinsä kasvattamiseksi.

Optikkojen tekemät näöntutkimukset ja silmälääkäreiden vastaanotot tuovat merkittävää asiakasvirtaa liiketoimintojen välille. Vuonna 2016 Silmäasema-konsernin omissa myymälöissä ja silmäsairaaloissa toimivat optikot tekivät noin 159.000 näöntutkimusta ja silmälääkärit noin 152.000 näöntutkimusta. Johdon arvion mukaan vuonna 2016 Silmäasema-ketjun myymälöissä tehtiin yhteensä noin 330.000 näöntutkimusta, ja Silmäaseman silmäsairaaloissa tehtiin yhteensä noin 66.000 näöntutkimusta optikkojen ja silmälääkäreiden toimesta. Samana vuonna Silmäasema-ketju myi noin 177.000 paria silmälaseja, noin kaksi miljoonaa piilolinssiä ja noin 66.000 paria aurinkolaseja, joista suurin osa ilman vahvuuksia. Silmäaseman silmäsairaaloissa tehtiin vuonna 2016 noin 9.100 taittovirheleikkausta ja noin 6.600 kaihileikkausta. Silmäasemalla on myös laaja asiakasrekisteri, jota Yhtiö pystyy hyödyntämään eri tuotteiden markkinoinnissa liittyen sekä optisiin tuotteisiin että silmäkirurgisiin toimenpiteisiin. Muun muassa potilaskäynteihin, resepteihin ja vastaanottoihin liittyvät tiedot kertyvät potilasrekisteriin, jota ei saa käyttää markkinointiin. Lisäksi verkkosivujen kautta asiakas saa tietoa silmäsairauksista, palveluista ja tuotteista sekä pystyy varaamaan ajan optikolle tai silmälääkärille.

⁵⁰ Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaukset 2012–2016.

Toiminnan toisena johtoajatuksena on ollut tarjota näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut paitsi valtakunnallisesti myös erilaiset asiakasryhmät huomioiden. Paikallisuus ja asiakkaan lähellä oleminen laajalla markkinalla ovat Silmäaseman merkittäviä kilpailuvaltteja. Laaja valikoima ja hintahaitari varmistavat, että Silmäasema kykenee vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin.

Silmäasemaa johtaa yhtenäinen organisaatio siten, että koko liiketoiminta hoidetaan keskitetysti johdettujen toimintojen kautta. Lisäksi yhden brändin alla toimiminen tuo Silmäasemalle lisää näkyvyyttä asiakaskunnassa läpi toimintojen, vahvistaa kuvaa sen asiantuntijuudesta toimialallaan sekä mahdollistaa tehokkaan markkinoinnin.

Laaja asiakasvirta luo kysyntää kaikkia Silmäaseman tarjoamia palveluita kohtaan. Silmäaseman näkemyksen mukaan sen kyky tarjota laajasti erilaisia näkemisen ja silmäterveyden palveluita yhtenäisenä kokonaisuutena johdetun toimintamallin kautta on selkeä kilpailuetu verrattuna kilpailijoihin, jotka toimivat pääsääntöisesti vain joko optisen alan vähittäiskaupassa tai silmäklinikkamarkkinalla. Silmäaseman liiketoimintamalli antaa Silmäasemalle mahdollisuuden maksimoida asiakasvirtojaan ja samalla kehittää toimintaansa kysyntä- ja asiakaslähtöisesti.

Vahva näyttö kasvusta ja kannattavuuden parantamisesta

Silmäaseman johtoryhmällä on vahvaa näyttöä Silmäaseman kannattavan kasvun luomisesta viime vuosien ajalta. Silmäaseman liiketoimintamalliin kuuluu, että sillä on yksi johtoryhmä, joka vastaa kaikista liiketoiminnoista. Tämä mahdollistaa muun muassa vahvan ketjuohjauksen toteuttamisen kaikkien palveluiden osalta.

Silmäaseman menestyksellä johtaminen on mahdollistanut Silmäaseman liiketoiminnan säilymisen kilpailukykyisenä sekä nykyisen strategian tehokkaan jalkauttamisen. Silmäasema on avannut useita myymälöitä verkostosuunnitelmansa kriteerien mukaisille paikkakunnille. Tämän lisäksi Silmäasema on tehnyt useita yritysostoja viime vuosina, kuten on kuvattu kohdassa ” – *Yrityskaupat Listalleottoesitteen kattamien historiallisten taloudellisten tietojen ajanjaksona*”, ja se on onnistunut integroimaan ostetut liiketoiminnot tehokkaasti osaksi organisaatiotaan. Näiden yritysostojen ja myymäläavausten kautta Silmäaseman toimipaikkaverkosto on kasvanut merkittävästi, mikä edesauttaa Silmäaseman kasvustrategian toteuttamista jatkossakin. Silmäaseman markkinaosuus optisen alan vähittäiskaupassa on kasvanut vuosien 2012–2016 aikana 4,3 prosenttiyksiköllä.⁵¹

Silmäaseman liikevaihdon keskimääräinen vuosittainen kasvu on ollut 12,5 prosenttia ajanjaksolla 2012–2015.⁵² Vuonna 2016 liikevaihdon kasvu oli 8,6 prosenttia.⁵³ Silmäaseman oikaistu käyttökateprosentti⁵⁴ on hyvällä tasolla, ja Silmäasema on onnistunut esitteessä kuvatulla ajanjaksolla ylläpitämään ja parantamaan oikaistua käyttökateprosenttiaan huolimatta vahvoista kasvupanostuksista. Silmäaseman oikaistu käyttökateprosentti oli 11,8 prosenttia vuonna 2016 ja 11,5 prosenttia vuonna 2015. Silmäaseman käyttökateprosentti oli 10,2 prosenttia vuonna 2016 ja 11,2 prosenttia vuonna 2015.

Silmäasemalla on joustava ja tehokas toimitusketju, joka mahdollistaa tehokkaan käyttöpääomarakenteen. Optisen kaupan myymälöissä myytävien tuotteiden ostotoiminta tapahtuu keskitetysti. Kehystuotteet tilataan menekin mukaisesti, ja varastot ovat näin ollen pieniä. Vuoden 2016 lopussa Silmäaseman käyttöpääoman suhde liikevaihtoon oli -4,4 prosenttia.

Selkeä strateginen suunta

Silmäaseman tavoitteena on olla markkinajohtaja optisessa kaupassa sekä silmien terveyteen liittyvässä sairaalatoiminnassa, mukaan lukien kaihi- ja taittovirheleikkaukset. Silmäaseman toiminta-ajatuksena on tarjota kaikki näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut myymälä- ja silmäsaaralaverkostonsa kautta koko Suomessa. Silmäaseman kattavan toimipaikkaverkoston ja verkkokaupan kautta Silmäaseman tarjoamat näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut ovat helposti asiakkaiden saavutettavissa. Silmäaseman

⁵¹ Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaukset 2012–2016.

⁵² Tieto perustuu FAS-tilinpäätöksiin. Silmäasema-konserni on muodostunut elokuussa 2014, joten vuosien 2012–2014 liikevaihdot ovat Silmäasema Optiikka -konsernin tietoja ja vuoden 2015 liikevaihdot ovat Silmäasema-konsernin tietoja.

⁵³ Tieto perustuu IFRS-tilinpäätökseen.

⁵⁴ Oikaistu käyttökate on käyttökate oikaistuna tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavilla olennaisilla erillä.

strategiaan kuuluvat toimipaikkaverkoston laajentaminen, vertailukelpoisen kasvun voimistaminen sekä tuottavuuden lisääminen.

Silmäasemalla on toimipaikkaverkostosuunnitelma, jota päivitetään säännöllisesti, ja strukturoitu lähestymistapa uusien myymälöiden ja silmäsaalojen avaamiseen. Silmäasema on tällä hetkellä identifioinut lähes 50 uutta sijaintia optisen kaupan myymälöille Suomessa.

Silmäasema tähtää vertailukelpoisen kasvun voimistamiseen kehittämällä kokonaistarjontaa, verkostokonseptia ja monikanavaisuutta sekä hyödyntämällä kaikki näkemisen ja silmäterveyden palvelut yhdistämään tähtäävää liiketoimintamalliaan. Silmäasema pyrkii jatkuvasti kehittämään tuote- ja palveluvalikoimaansa vastaamaan paremmin asiakkaidensa tarpeita muun muassa lanseeraamalla uusia tuotteita sekä päivittämään valikoimaansa ja hinnoittelupolitiikkaansa. Myymälöiden valikoimarakenne suunnitellaan kaksi kertaa vuodessa, ja kunkin myymälän tarjonta perustuu paikkakunta-kohtaisiin analyysihin. Tämän lisäksi Silmäasema kehittää toimipaikka- ja asiakaspalvelukonseptiaan sekä digitaalisia palveluita, kuten ajanvarausta ja verkkosivuja, jotka ovat tärkeitä osatekijöitä asiakaskokemuksen ja asiakashankinnan kannalta. Silmäaseman liiketoimintamalliin kuuluu, että asiakkaat kulkevat saumattomasti eri palveluiden välillä. Silmäasemalla on käynnissä lukuisia hankkeita, joiden tarkoitus on kehittää toimintaa asiakasvirtojen kasvattamiseksi.

Viimeisten vuosien aikana Silmäasema on yhdenmukaistanut toimintatapaansa ja toteuttanut rakenteellisen muutoksen kahdessa silmäsaalassa hankkimalla kahdelta Itsenäiseltä Lääkäriltä näiden liiketoiminnan ja sen mukana näiden omistamat laserleikkalaitteistot. Nämä toimenpiteet ovat parantaneet kannattavuutta ja niiden odotetaan parantavan kannattavuutta myös jatkossa. Lisäksi näkemisen ja silmäterveyden kokonaismarkkinan odotetaan kasvavan muun muassa väestön ikääntymisen johdosta. Volyymien kasvaessa Silmäasemalla on mahdollisuus hyödyntää skaalaetuja ja tuottavuuden nostamisen kautta parantaa suhteellista kannattavuutta entisestään.

Silmäaseman johto uskoo näiden toimenpiteiden vaikuttavan positiivisesti sekä liikevaihdon kehitykseen että kannattavuuteen.

Kokenut ja osaava johto ja ammattitaitoinen henkilöstö

Silmäaseman johdolla on vahva kokemus kuluttajasektorilla toimimisesta sekä liikkeenjohdosta. Silmäasema uskoo, että sen johdon laaja kokemus ja osaaminen yhdessä ammattitaitoisen henkilöstön kanssa tuovat kilpailuetua näkemisen ja silmäterveyden alalla.

Silmäaseman ainutlaatuinen toimintamalli antaa kaikille Silmäasemalla työskenteleville ammattilaisille mahdollisuuden laajentaa omaa osaamistaan. Silmäasema pyrkii lisäksi jatkuvasti kehittämään henkilöstöään innostavalla ja valmentavalla johtamisella, tarjoamalla jatkuvia oppimisen mahdollisuuksia niin koulutuksella kuin uusia osaamisalueita vahvistamalla päivittäisessä työnteossa. Lisäksi Silmäaseman johtamismalliin kuuluu tavoitteellinen johtaminen. Jokaiselle myymälälle ja silmäsaalalle asetetaan myymälä- ja sairaalakohtaiset tavoitteet. Yhtiön johdon näkemyksen mukaan Silmäasema on houkutteleva työnantaja näkemisen ja silmäterveyden toimialalla.

Silmäasema on vahvistanut organisaatiotaan myös onnistuneilla rekrytoinneilla varmistaakseen tehokkaan johtamisen yhä laajentuvassa liiketoiminnassaan. Silmäaseman johto uskoo, että sen johtoryhmän ja henkilöstön kokemuksen ja tietämyksen avulla Silmäasema pystyy edelleen kehittämään ja laajentamaan liiketoimintaansa sekä toteuttamaan strategiaansa toimialan trendien mukaisesti. Johto ja useat avainhenkilöt ovat osakeomistuksensa kautta taloudellisesti sitoutuneet Silmäasemaan ja sen kehittämiseen.

Strategia ja tavoitteet

Silmäaseman tavoitteena on olla markkinajohtaja optisessa kaupassa sekä silmien terveyteen liittyvässä sairaalatoiminnassa, mukaan lukien kaihi- ja taittovirheleikkaukset. Silmäaseman strategian keskeiset osatekijät ovat seuraavat:

Toimipaikkaverkoston kehittäminen

Silmäaseman kasvustrategiana on jatkuvasti kehittää toimipaikkaverkostoaan ja kasvattaa markkinaosuuttaan Suomessa. Vuoden 2017 maaliskuun lopussa Silmäasema konsernilla oli 119 omaa optisen kaupan myymälää, 28 ketjumyymälää ja 13 silmäsaalaa eri puolella Suomea sekä kahdeksan optisen kaupan myymälää Virossa. Silmäaseman toimipaikkojen verkostopeiton tavoitteena on, että suurin osa suomalaisista tavoittaa myymälän kohtuullisen matkan sisällä ja että silmäsaalapalvelut ovat kattavasti tarjolla suurimpien kaupunkien vaikutusalueella. Tällä hetkellä Silmäasema on identifioinut lähes 50 sijaintipaikkaa uusille omille optisen kaupan myymälöille eri puolella Suomea. Silmäaseman tavoitteena on kasvattaa oma myymäläverkosto yli 150 myymälään keskipitkällä aikavälillä. Silmäasema lisäsi myymäläverkostonsa 20 myymälää 31.3.2017 päättyneen kolmen kuukauden jakson aikana, sisältäen uudet avaukset ja yritysstot (mukaan lukien Ketjuyrittäjien yritysstot ja Tallinna Optikan mukana hankitut kahdeksan myymälää). Silmäasema suunnittelee optisen kaupan myymäläverkostonsa laajentamista vielä yli kymmenellä myymälällä vuoden 2017 loppuun mennessä 31.3.2017 päättyneen kolmen kuukauden jakson jälkeen.

Uusiin myymälöihin ja silmäsaaloihin panostetaan erityisesti koulutuksen, rekrytoinnin ja suunnittelun osalta varsinkin ennen avaamista ja ensimmäisen toimintavuoden aikana, ja uusien toimipaikkojen avaukset tuovat hyvin näkyvyyttä Silmäasemalle. Muutamaa myymälää lukuun ottamatta kaikki vuoden 2014 jälkeen avatut myymälät ovat vaikuttaneet käyttökatteeseen positiivisesti ensimmäisen täyden toimintavuoden aikana. Tämän seurauksena vuosina 2013–2015 avattujen uusien ja uudelleensijoitettujen myymälöiden keskimääräisen takaisinmaksuajan on arvioitu olevan noin kaksi vuotta (laskettu jakamalla näiden myymälöiden yhteenlasketut investoinnit toisen toimintavuoden yhteenlasketuilla käyttökatteilla ennen hallintokulujen allokointia). Uusien myymälöiden takaisinmaksuaika vaihtelee tyypillisesti yhden ja viiden vuoden välillä.

Suomen lisäksi Silmäasema toimii myös Viron markkinoilla tammikuussa 2017 toteutetun Tallinna Optikan osakekannan oston myötä. Virossa Silmäasema toimii tämän Listalleottoesitteen päivämääränä vain optisen alan vähittäiskaupassa. Silmäasema saattaa tulevaisuudessa laajentaa edelleen liiketoimintaansa Virossa tai muualla ulkomailla.

Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu⁵⁵

Silmäasema tavoittelee vertailukelpoisen liikevaihdon kasvua ainutlaatuisista kaikki näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut yhdistämään tähtäävää liiketoimintamalliaan hyödyntämällä, monikanavaisen palvelu- ja myyntikonseptin kehittämisellä, kysyntälähtöisellä tuoteryhmäjohtamisella sekä toimipaikkakonseptin kehittämisellä.

Liiketoimintamallin hyödyntäminen

Laaja asiakasvirta luo kysyntää kaikkia Silmäaseman tarjoamia palveluita kohtaan. Silmäaseman näkemyksen mukaan Yhtiön kyky tarjota laajasti erilaisia näkemisen ja silmäterveyden tuotteita ja palveluita yhtenäisenä kokonaisuutena johdetun toimintamallin kautta on selkeä kilpailuetu verrattuna kilpailijoihin, jotka toimivat pääsääntöisesti vain joko optisen alan vähittäiskaupassa tai silmäklinikkamarkkinalla. Silmäaseman liiketoimintamalli mahdollistaa sen, että asiakas löytää konsernin sisältä kaikki tarvitsemansa palvelut, ja Silmäaseman asiantuntijat myös aktiivisesti ohjaavat asiakasta tarpeen mukaan toisiin palveluihin konsernin sisällä. Silmäaseman tavoitteena on kehittää toimintaansa niin, että asiakasvirta myymälöiden ja silmäsaaloiden välillä olisi mahdollisimman suurta ja tehokasta asiakkaan tarpeiden hyvän, laadukkaan ja oikea-aikaisen hoitamisen näkökulmasta.

⁵⁵ Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu on yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu. Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.

Suurimpia asiakasvirtoja eri liiketoimintasegmentteihin raportoituvien tuotteiden välillä ovat ensinnäkin myymälöissä toimivien optikkojen ohjauksen ja silmälääkäreiden ohjauksen ja läheteiden perusteella taittovirhe- ja kaihi-leikkauksiin tuleva asiakasvirta ja toiseksi silmäsaairoissa toimivien silmälääkäreiden ja optikkojen näöntutkimusten yhteydessä annettujen silmälasireseptien perusteella myymälöihin tuleva asiakasvirta. Silmäasema aikoo kouluttaa enemmän optikkoja, jotka pystyvät tekemään taittovirheleikkauksien hoitoarvioita. Tämän lisäksi Silmäasemalla on käynnissä hanke, jossa kehitetään Silmäaseman sisäisiä tietojärjestelmiä helpottamaan ja tukemaan läheteiden tekemistä myymälöissä ja silmäsaairoissa. Lisäksi Silmäaseman asiakasrekisteriä voidaan hyödyntää kohdennettuun markkinointiin niin, että asiakasvirtaa generoidaan myös silmälääkäreille ja optikoille ja sitä kautta taittovirhe- ja kaihi-leikkauksiin. Silmäasema pyrkii myös edelleen lisäämään yleistä tietoisuutta palveluntarjonnastaan esimerkiksi Maailman ainoa Silmäasema -markkinointiviestinnällä, kaihi-konsultointiohjelmalla sekä järjestämällä enemmän asiantuntijaluentoja. Näillä toimilla Silmäasema pyrkii luomaan parhaat edellytykset tehokkaalle toiminnalle, kustannussäästöille ja kysyntä- ja asiakaslähtöisen palveluntarjonnan toteuttamiselle.

Monikanavaisen palvelu- ja myyntikonseptin kehittäminen

Silmäaseman monikanavaisuuden kehittämisen tavoitteena on, että asiakas voi kohdata Silmäaseman palvelut yhtenäisinä ajasta ja paikasta riippumatta. Asiointi Silmäaseman verkkosivuilla muodostaa keskeisen osan asiakkaan kokemuksesta ja asiointista silloinkin, kun asiointi jatkuu fyysisesti jossain Silmäaseman toimipaikassa. Verkkosiiointiin keskeiset alueet ovat ajanvaraus, asiakaspalvelu ja tiedonhaku. Verkkosivulla sijaitsevan asiakaspalvelukanavan kautta on mahdollista olla yhteydessä asiakaspalvelijaan, sopia ajanvarauksia sekä muun muassa saada neuvontaa leikkauksiin ja muihin silmäterveyden kysymyksiin liittyen. Mahdollisuudet sähköiseen asiointiin laajentavat ja monipuolistavat vuorovaikutusta Silmäaseman ja asiakkaan välillä, ja ne myös helpottavat ostamista sitä tukevan olennaisen tuote- ja palvelutiedon sekä verkossa toteutettavien uusien palveluiden avulla. Silmäasema on uusinut verkkokaupansa vuoden 2016 aikana sekä kehittänyt verkossa tapahtuvien ajanvarausten järjestelmää.

Kysyntälähtöinen tuoteryhmäjohtaminen

Silmäaseman tavoitteena on tarjota valtakunnallisesti paras kysyntävetoinen kokonaistarjonta sekä optisen alan vähittäiskaupan että silmäklinikkatoiminnan tuotteissa ja palveluissa. Silmäaseman optisen kaupan myymälät tarjoavat laajan näkemisen tuotteiden ja palveluiden valikoiman kaikille kohderyhmille. Valikoimasta löytyvät kaikki hintaluokat perustarpeet tyydyttävistä tuotteista ja palveluratkaisuista aina kansainvälisiin premium- ja luksusmerkkeihin ja räätälöityihin ratkaisuihin saakka. Silmäasema tarjoaa silmäsaairoissaan valtakunnallisesti yleisimmät silmäterveyden palvelut ja silmäleikkaukset sekä suurimpien silmäsaaraloidensa kautta tarvittaessa vaativankin silmäkirurgian ja harvinaisempien silmäsaarauksien hoidon. Silmäasema keskittyy kehittämään valikoimapolitiikkaansa jatkuvasti pystyäkseen tarjoamaan asiakkailleen kysyntää ja tarvetta vastaavan tuote- ja palveluvalikoiman myös jatkossa. Valikoimarakenne ja hinnoittelu tarkistetaan säännöllisesti huomioiden asiakkaiden tarpeet ja kilpailutilanne.

Toimipaikkakonseptin kehittäminen

Silmäasema on laadukas näkemisen ja silmäterveyden toimija. Tuottavuutta, tasalaatuisuutta ja nopeaa toimeenpanokykyä edistävä ketjuohjaus ja yhteiset toimintatavat kaikissa toiminnoissa ovat Silmäaseman menestymisen perusta. Yhdennäköiset ja yhdenmukaisesti toimivat myymälät ja silmäsaaralat ovat tärkeä osa Silmäaseman strategian toteuttamista. Silmäasema pyrkii jatkuvasti uudistamaan toimipaikka- ja asiakaspalvelukonseptiaan varmistaakseen markkina-asemansa johtavana toimijana näkemisen ja silmäterveyden markkinoilla. Silmäasema uudisti toimipaikkakonseptinsa vuonna 2012 ja myymälöistä noin puolet on remontoitu Silmäaseman viimeisimmän konseptin mukaisesti. Johto suunnittelee myös investointeja muiden toimipaikkojen muuttamiseksi viimeisimmän konseptin mukaisiksi seuraavien vuosien aikana, minkä odotetaan vaikuttavan positiivisesti Silmäaseman vertailukelpoisen liikevaihdon kehitykseen.

Kannattavuuden parantaminen

Silmäasema on onnistunut esitteessä kuvatulla ajanjaksolla ylläpitämään ja parantamaan oikaistua käyttökateprosenttia⁵⁶ ja oikaistua käyttökateprosenttiaan. Tämän ovat mahdollistaneet muun muassa keskitetty ketjuohjaus, volyymien kasvusta seurannut liiketoiminnan skaalautuminen, menestyksekkäät uudet myymälä- ja sairaala-avaukset sekä onnistuneet yrityskauppojen integroinnit. Silmäaseman oikaistu käyttökate oli 12,0 miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökateprosentti 11,8 prosenttia vuonna 2016. Oikaistu käyttökate oli 10,8 miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökateprosentti 11,5 prosenttia vuonna 2015. Silmäaseman käyttökate oli 10,3 miljoonaa euroa ja käyttökateprosentti 10,2 prosenttia vuonna 2016, ja vastaavat luvut olivat 10,5 miljoonaa euroa ja 11,2 prosenttia vuonna 2015.

Silmäasema keskittyy myös jatkossa kannattavuuden parantamiseen. Jo tehtyjen toimenpiteiden (kuten uusien toimipaikkojen avausten ja yritysostojen), volyymien tuoman liiketoiminnan skaalautuvuuden sekä jatkuvan tuottavuuden parantamisen odotetaan vaikuttavan suotuisasti kannattavuuteen. Vuonna 2016 toteutettiin rakenteellisia muutoksia, joiden odotetaan vaikuttavan suotuisasti kannattavuuteen myös jatkossa. Silmäasema on esimerkiksi ostanut kahdelta Silmäaseman silmäsaairaloissa toimivalta Itsenäiseltä Lääkäriltä näiden liiketoiminnan ja sen mukana näiden omistamat laserleikkauslaitteistot, ja lisäksi Silmäasema on ottanut käyttöön uuden lääkäreiden vastaanotoista perittävän vuokramallin. Mikäli Silmäaseman volyymit kasvavat Yhtiön tavoitteiden mukaisesti, Silmäasema hyötyy skaalaeduista keskitetysti ohjatun liiketoimintamallin ansiosta. Kannattavuuden odotetaan paranevan sekä uusien että jo olemassa olevien toimipisteiden asiakasvolyymien kasvaessa. Lisäksi Silmäasema jatkaa toimintatapojen kehittämistä, etenkin leikkaustuotteiden tuottavuuden ja saavutettavuuden parantamista esimerkiksi hyödyntämällä vapautuneita aukioloaikoja. Näiden kaikkien odotetaan toteutuessaan vaikuttavan suotuisasti kannattavuuteen.

Taloudelliset tavoitteet

Hallitus on asettanut Listautumisen yhteydessä seuraavat taloudelliset tavoitteet. Taloudelliset tavoitteet ovat tulevaisuutta koskevia lausumia, jotka eivät ole takeita tulevasta tuloskehityksestä. Silmäaseman toteutunut tulos saattaa poiketa merkittävästi tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitetystä tai niistä pääteltävästä tuloksesta johtuen monista tekijöistä, joita on kuvattu muun muassa kohdissa ”Tulevaisuutta koskevat lausumat”, ”Riskitekijät” ja ”Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät – Keskeisiä liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen vaikuttavia tekijöitä”. Kaikki tässä Listalleottoesitteessä esitetyt taloudelliset tavoitteet ovat pelkkiä tavoitteita, eivätkä ne ole, eikä niitä pidä käsitellä, ennusteina tai arvioina Silmäaseman tulevasta tuloskehityksestä.

Silmäaseman keskipitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat seuraavat⁵⁷:

- kasvu: liikevaihdon kasvu keskimäärin 6–9 prosenttia vuodessa mukaan lukien yritysostot;
- kannattavuus: oikaistu käyttökateprosentti yli 15 prosenttia;
- tase: nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhde alle 2,5 mahdollistaen tehokkaan pääomarakenteen; ja
- osingonmaksu: aktiivinen osinkopolitiikka, joka on sidottu tilikauden taloudelliseen tulokseen ja käsillä oleviin kasvuinvestointimahdollisuuksiin.

Historia

Silmäaseman perustivat lääkäri Pentti Sihvola, optikko Timo Raaska ja silmälääkäri Paavo Jägerroos. Ensimmäinen Silmäaseman myymälä avattiin Kuopiossa vuonna 1975. Silmäaseman kantava liikeidea perustui ensisijaisesti asiakaslähtöiseen palveluun, optikkojen ja silmälääkäreiden yhteistyöhön sekä monipuolisten näönhuollon palveluiden keskittämiseen saman katon alle. Kun Kuopion myymälän toiminta oli saatu vakaalle pohjalle, yritystä alettiin systemaattisesti laajentaa uusille paikkakunnille. Vuosien varrella aloitettiin yhteistyö myös muiden, itsenäisten alan yrittäjien kanssa. Silmäasema laajeni Silmäasema-ketjuksi vuonna 1991. Tuolloin

⁵⁶ Oikaistu käyttökate on käyttökate oikaistuna tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavilla olennaisilla erillä.

⁵⁷ Keskipitkä aikaväli viittaa 3–5 vuoteen. Ei sisällä mahdollisen Sote-uudistuksen vaikutuksia.

myös Ketjuyrityksien omistamat myymälät liitettiin entistä kiinteämmin Silmäasema-brändiin. Vuosien varrella ketjuun kuuluvien myymälöiden määrä on kasvanut tämänhetkiseen 148 myymälään. Silmäasema-ketjun laajeneminen koko Suomen kattavaksi palveluverkostoksi on vaatinut Silmäasemalta jatkuvaa työtä asiantuntemuksen, laadun, palvelun sekä valikoiman ja toiminnan tehokkuuden edelleen kehittämiseksi.

Yksityiset silmäsairaalat yleistyivät 2000-luvun alussa ja ne hoitivat asiakkaita, joille julkinen sektori ei pystynyt tarjoamaan apua tai resursseja kohtuullisessa tai heidän toivomassaan aikataulussa. Silmäasema päätti vuonna 2010 laajentaa silmäterveyden toimintaansa ja ottaa palvelutarjontaansa silmäkirurgian hankkimalla ensimmäiset kolme silmäsairaalansa. Silmäaseman silmäsairaloissa palveluketju ulotettiin näöntarkastuksesta leikkauksiin. Konserniin kuuluu nykyisin 13 silmäsairaalaa ympäri Suomen. Asiakkaille asiantuntevan hoidon saaminen heille sopivaan aikaan oikeassa paikassa on Silmäasemalle tärkeä kilpailuetu.

Vuosien 2012–2013 aikana Yhtiön hallinto ja strategia uudistuivat merkittävästi. Muutosten seurauksena uudistettiin silmäsairaaloiden sekä myymälöiden palvelukonseptit. Uuden kasvustrategian painopisteinä olivat toiminnan tehostaminen siirtymällä kahdesta liiketoiminta-alueesta yhteen organisaatioon ja verkoston nopea kasvattaminen, optisen kaupan valikoiman, hinnoittelun ja markkinoinnin uudistaminen, asiakaskokemuksen kehittäminen, silmäsairaaloiden toiminnan tehostaminen sekä digitalisaation tarjoamien mahdollisuuksien entistä parempi hyödyntäminen. Vuoden 2014 aikana Silmäasema avasi kymmenen uutta myymälää eri puolille Suomea ja silmäsairaalan Seinäjoelle sekä hankki yhden myymälän osakekaupalla. Samana vuonna myös Silmäaseman omistaja vaihtui ensimmäisen kerran 40 vuoden aikana, kun suomalaisen pääomasijoittaja Intera Equity Partners Oy:n hallinnoima rahasto Intera hankki yritystotala Silmäasema Optiikan osake-enemmistön elokuussa 2014. Yritysjärjestelyn myötä Silmäasema-konsernin merkittäväksi vähemmistöomistajaksi tuli Yhtiön silloinen johto. Osakekaupalla ei ollut vaikutusta Silmäaseman operatiiviseen liiketoimintaan. Vuoden 2015 aikana konserni avasi kymmenen uutta myymälää eri puolille Suomea, perusti Jyväskylään uuden silmäsairaalan ja hankki yhden myymälän liiketoimintakaupalla. Silmäasema panosti samana vuonna myös digitaaliseen kehitystyöhön, johon sisältyi muun muassa ajanvarausjärjestelmän käyttäjälähtöisyyden kehittäminen, suoran keskusteluyhteyden avaaminen asiakkaiden kanssa chat-palvelun avulla sekä verkkosivujen ja muiden järjestelmien optimointi tulevia digitaalisen palvelukonseptin palveluita silmällä pitäen, jotta asiakas voisi tulevaisuudessa kohdata Silmäaseman entistä laajemmin ajasta ja paikasta riippumattomasti. Yhtiö luopui vuonna 2016 myös aiemmin käytössä olleesta verkkokaupan ulkoistamiskonseptista avaamalla oman verkkokaupan painopistealueinaan piilolinssit ja aurinkolasit.

Vuoden 2016 aikana Silmäasema avasi 14 omaa uutta myymälää eri puolille Suomea. Tämän lisäksi Silmäasema teki yhteensä seitsemän yritystotala: konsernin liiketoimintaa laajennettiin hankkimalla Kuopion Laserklinikka Oy:n laserleikkaustoiminta, optisen alan vähittäiskauppaa harjoittavan Oy Brillo Ab:n osakekanta ja laserleikkaustoimintaa harjoittava Vaasan Laserklinikka Oy:n osakekanta. Lisäksi Silmäasema hankki kaihi-leikkaustoimintaa harjoittavan Pecce Oy:n liiketoiminnan, laihialaisen optisen alan vähittäiskauppaa harjoittavan Sarin Optiikka Oy:n liiketoiminnan, optisen alan vähittäiskauppaa harjoittavan Vammalan Näkökeskus Oy:n liiketoiminnan ja taittovirheleikkauksiin keskittyneen Perimetria Oy:n laserleikkaustoiminnan. Niiden myötä Silmäasema-ketju laajentui kuudella myymälällä ja yhdellä silmäsairaalalla. Tilikauden 2017 aikana Listalleottoesitteen päivämäärään mennessä Silmäasema on laajentanut optisen kaupan verkostoaan avaamalla neljä uutta myymälää sekä hankkimalla 12 optisen kaupan myymälää kahdeksalla eri liiketoimintakaupalla Suomessa. Lisäksi Silmäasema Optiikka hankki kaksi optisen kaupan myymälää ostamalla Jämsän Silmäasema Oy:n osakekannan ja Rillit Ay Haminan yhtiömiesosuudet. Tammikuussa 2017 toteutuneen Tallinna Optikan osakekannan oston myötä Silmäasema laajensi toimintaansa myös uudelle markkina-alueelle Viroon. Silmäaseman viime vuosina toteuttamia yrityskauppoja on kuvattu tarkemmin kohdassa ” – Yrityskaupat Listalleottoesitteen kattamien historiallisten taloudellisten tietojen ajanjaksona”.

Kuvaus liiketoiminnasta

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liiketoimintaan kuuluvat silmälasit ja muut tuotteet, silmä lääkäriin ja optikon vastaanottopalvelut sekä työnäköpalvelut. Näitä tuotteita ja palveluita tarjotaan Silmäaseman optisen kaupan myymäläverkoston kautta. Silmäaseman myymälät palveluineen ovat asiakkaiden saavutettavissa kaikkialla Suomessa ja Virossa.

Silmälasit ja muut tuotteet

Silmäasema tarjoaa asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin sopivat silmälasit, jotka voivat olla yksiteho-, moniteho-, luku-, aurinko- tai erityistyölasit. Silmäaseman optisen kaupan kehys- ja linssivalikoimista löytyvät kaikki hintaluokat perustarpeet tyydyttävistä tuotteista ja palveluratkaisuista aina kansainvälisiin premium- ja luksusmerkkeihin ja räätälöityihin ratkaisuihin saakka. Kehysvalikoimaan kuuluu suosittuja urheilullisia ja arkeen sopivia kehysmerkkejä ja -malleja. Aurinkolasit ovat saatavilla tarpeen mukaan vahvuuksilla tai ilman. Silmäaseman kehysvalikoima uusiutuu valikoimakohtaisesti, mikä antaa mahdollisuuden huomioida kysynnän kausivaihtelut ja mahdolliset muodinmuutokset. Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin valikoima- ja ostotoimintaa johdetaan ja ohjataan tuoteryhmäjohtamisen konseptin mukaisesti muun muassa valikoimaluokilla, joita on tämän Listalleottoesitteen päivämääränä kolme, sekä myymäläryhmillä, joita on tämän Listalleottoesitteen päivämääränä kuusi.

Silmäaseman tuotevalikoimaan kuuluu myös laaja valikoima johtavien valmistajien kertakäyttöisiä ja monikäyttöisiä piilolinsssejä ja niihin liittyviä tarvikkeita, joita Silmäasema myy myös verkkokaupassaan. Lisäksi Silmäaseman myymälöissä myydään silmälasien ja silmien hoitoon liittyviä tarvikkeita. Silmäasema tarjoaa asiakkailleen silmälasimyynnin ja vahvuuksilla olevien aurinkolasien myynnin yhteydessä vapaaehtoisia silmälasiturva-palvelua, joka korvaa tuotteille sattuneet vahingot ja rikkoutumiset kahden vuoden ajan omavastuusuutta vastaan.

Vuonna 2016 Silmäasema-ketju myi noin 177.000 paria silmälasia, noin 66.000 paria aurinkolaseja ja noin kaksi miljoonaa piilolinssiä. Vuonna 2016 ketjun tuotemyynnistä 64 prosenttia tuli linssistä, 24 prosenttia kehyksistä, 6 prosenttia aurinkolaseista ja 4 prosenttia piilolinssistä.

Silmälääkärin ja optikon vastaanottopalvelut

Silmäaseman myymälöissä tarjotaan sekä optikojen että silmälääkäreiden palveluita.

Optikot tutkivat näön Silmäaseman yksilöllisen näöntutkimuspalvelun mukaisesti. Siihen kuuluu asiakkaan terveydentilan ja tarpeiden kartoitus, näöntarkastus ja näönkorjaussuositus. Optikko ohjaa asiakkaan silmälääkärin vastaanotolle, jos hän toteaa tutkimuksen aikana mahdollisiin sairauksiin tai lääketieteellisen tutkimuksen tarpeeseen viittaavia löydöksiä tai oireita. Optikot tekevät lisäksi ajonäkö tutkimuksia sekä liikennenäkö tutkimuksia, jotka ovat laajuudeltaan kattavampia kuin normaali ajonäkö tutkimus. Asiakkaan yksilöllisistä tarpeista riippuen asiakkaalta voidaan tutkia kontrastinäköä, näkökentän laajuutta ja värinäköä sekä mitata silmänpaine.

Myös silmälääkärit vastaanottavat Silmäaseman myymälöissä. Yleensä silmälääkärin vastaanotolle hakeudutaan, jos asiakkaalla on syy epäillä silmään liittyvää sairautta. Ikäntymisen myötä säännölliset silmälääkärin tarkastukset ovat suositeltavia. Vastaanotolla silmälääkäri kartoittaa asiakkaan terveydentilan ja mahdolliset silmäoireet. Silmälääkärin perustutkimuksiin kuuluvat näöntarkastus ja silmien taittovoiman mittaaminen. Silmälääkäri mittaa myös silmänpaineen sekä tutkii silmien etuosan rakenteen ja silmänpohjat mikroskooppilla silmien terveyden varmistamiseksi. Silmälääkäri antaa tarvittaessa lähetteen jatkotutkimuksiin, toimenpiteisiin tai leikkauksiin.

Jokainen Silmäaseman toimipaikka toimii tarvittaessa porttina Silmäaseman erikoislääkäreiden ja muiden silmäterveyden ammattilaisten vastaanotoille tai toimenpiteisiin Silmäasema-konsernin silmäsaairoihin.

Vuonna 2016 Silmäasema-konsernin omissa myymälöissä ja silmäsaairoissa toimivat optikot tekivät noin 159.000 näöntutkimusta ja silmälääkärit noin 152.000 näöntutkimusta. Johdon arvion mukaan vuonna 2016 Silmäasema-ketjun myymälöissä tehtiin yhteensä noin 330.000 näöntutkimusta, ja Silmäaseman silmäsaairoissa tehtiin yhteensä noin 66.000 näöntutkimusta optikkojen ja silmälääkäreiden toimesta.

Työnäköpalvelut

Silmäaseman työnäköpalvelut muodostuvat 11 alueellisen työnäköasiantuntijan verkostosta, joka palvelee työnantajia ja työterveyshuoltoja maanlaajuisesti. Silmäasemalta on mahdollista saada kaikki näkemisen palvelut, joita yritykset tarvitsevat työntekijöiden näönhuoltoon. Silmäaseman näönhuoltopalveluita ovat muun muassa optikon, työnäköoptikon ja silmälääkärin palvelut kaikissa Silmäaseman myymälöissä, näköseula- ja

luentopalvelut, työnäköasiantuntijoiden neuvontapalvelut sekä yhteistyö yritysten työterveyshuollon ja HR-toiminnon kanssa. Silmäaseman työnäkö tutkimuksessa selvitetään yleislasiin tarve ja nykyisten lasien ajantasaisuus sekä mahdollinen tarve työssä käytettävillä erityistylälaseille. Osana yrityksille suunnattuja työnäkö palveluitaan Silmäasema toimittaa myös työturvallisuuslainsäädännön edellyttämiä suojalaseja.

Silmäklinikat

Silmäklinikat-segmenttiin kuuluvat Silmäaseman silmäsaarialpalvelut, jotka koostuvat silmälääkäreiden ja optikkojen vastaanottopalveluista, silmätutkimuksista, silmien alueen pientoimenpiteistä, silmätautien hoidosta, silmäkirurgiasta ja silmäluomileikkauksista. Silmäasema tarjoaa Silmäklinikat-segmentissään samat silmälääkäreiden ja optikkojen vastaanottopalvelut kuin Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentissään. Silmäaseman silmäsaarialat sijaitsevat ympäri Suomen, ja sen 13 silmäsaarialasta pohjoisin sijaitsee Rovaniemellä, eteläisin taas Helsingissä.

Silmälääkärin ja optikon vastaanottopalvelut ja silmätutkimukset

Silmäasema tarjoaa myös silmäsaarioissaan silmälääkäreiden ja optikkojen palveluita. Myös silmäsaarioissa vastaanottavat silmälääkärit tutkivat näön, silmän taittovoiman ja silmien terveyden. Useat silmäsaarioissa vastaanottoaan pitävistä silmälääkäreistä ovat myös erikoistuneet esimerkiksi tiettyjen silmäsaairauksien ennaltaehkäisyyn, niiden hoitoon ja silmien leikkauksiin. Koska osa vastaanottavista silmälääkäreistä toimii myös silmäkirurgina, sama lääkäri pystyy usein tarjoamaan asiakkaalle kaikki hoidot ja mahdolliset toimenpiteet. Silmäsaarioissa toimivat optikot tekevät myös näöntutkimuksia, mutta erityisesti heidän ammattiosaamistaan hyödynnetään esimerkiksi taittovirheleikkauksiin tulevien asiakkaiden neuvonnassa ja ohjaamisessa.

Silmäaseman silmälaboratorioissa voidaan tehdä muun muassa näkökenttätutkimukset ja silmänpohjien varjoainekuvaukset, mitata näköhermosäikeiden paksuus, tehdä optinen kerroskuvaus näköhermonpäästä tai verkkokalvon tarkan näkemisen alueesta sekä valokuvata silmänpohjat tutkimusta varten.

Silmäleikkaukset sekä muut silmäterveyden ja silmäkirurgiset palvelut

Silmäaseman silmäsaarioissa silmäkirurgit ja silmälääkärit tekevät erilaisia silmäkirurgisia toimenpiteitä. Alla kuvataan lyhyesti Silmäasemalla tehtäviä yleisimpiä silmäleikkauksia. Silmäaseman yleisimpiin silmäleikkauksiin kuuluvat taittovirheleikkaukset, kuten silmien laserleikkaukset ja linssileikkaukset, sekä kaihileikkaukset. Katso lisätietoja erilaisista silmäleikkauksista kohdasta ”Markkina- ja toimialakatsaus – Näkemisen ja silmäterveyden toimiala – Tuotteet ja palvelut – Silmäklinikkamarkkina”.

Vuonna 2016 Silmäaseman silmäsaarioissa tehtiin noin 9.100 taittovirheleikkausta (sisältäen laserleikkaukset ja linssileikkaukset), mikä vastasi 34 prosenttia Silmäklinikat-segmentin myynnistä. Silmäaseman silmäkirurgit ja -lääkärit ovat leikanneet kymmeniätuhansia silmiä. Silmäasemalla käytetään yleisimpiä nykyaikaisia ja yleisesti hyväksyttyjä laserleikkaustekniikkoja, kuten FemtoLasik- ja SMILE-tekniikkoja. Vuonna 2016 noin 70 prosenttia taittovirheleikkauksista tehtiin FemtoLasik-tekniikalla ja 30 prosenttia SMILE-tekniikalla.

Vuonna 2016 Silmäaseman silmäsaarioissa tehtiin noin 6.600 kaihileikkausta (sisältäen noin 1.500 palvelusetelileikkausta), mikä vastasi 25 prosenttia Silmäklinikat-segmentin myynnistä.

Lisäksi Silmäaseman silmäsaarioissa tehdään glaukooma-, karsastus-, lasiais-, verkkokalvo- ja silmäluomileikkauksia sekä kyyneltietukosten korjaamisia. Näistä erityisesti glaukooma- ja silmäluomileikkauksien kysynnän oletetaan kasvavan väestön ikääntymisen myötä. Vuonna 2016 Silmäklinikat-segmentin myynnistä 42 prosenttia muodostui muista silmäterveyden ja silmäkirurgian palveluista, joihin lukeutuu näistä leikkauksista ja toimenpiteistä tulevan myynnin lisäksi myös edellä kuvatuista silmälääkäreiden ja optikkojen vastaanotoista sekä toimistomaksuista tuleva myynti.

Monikanavainen toimintamalli

Digitaalinen palvelukonsepti

Silmäasema pyrkii jatkuvasti kehittämään asiakkaille tarjoamaansa palvelukokemusta ja alustoja, joiden avulla tätä palvelukokemusta pystytään parantamaan. Osana tätä kehitystyötä Silmäasema on panostanut digitaalisen palvelukonseptin suunnitteluun ja toteuttamiseen. Silmäaseman digitaalisen palvelukonseptin tavoitteena on mahdollistaa entistä parempi palvelukokonaisuus, jossa asiakas voi kohdata Silmäaseman niin halutessaan mahdollisimman laajasti ja helposti myös yhtenäisen verkkopalvelukokonaisuuden kautta. Digitaaliseen palvelukonseptiin kuuluvat tämän Listalleottoesitteen päivämääränä ennen kaikkea mahdollisuus tehdä ajanvarauksia verkossa ja saada leikkausneuvontaa ja muuta neuvontaa sekä mahdollisuus ostaa piilolinssijä ja niihin liittyviä tarvikkeita sekä aurinkolaseja verkkokaupassa. Silmäasema suunnittelee myös laajentavansa digitaaliseen palvelukonseptiin kuuluvia palveluita tulevaisuudessa.

Toimipaikkaverkosto

Omat myymälät ja silmäsaarat

Silmäasema tuottaa yksityisiä näkemisen ja silmäterveyden tuotteita ja palveluita optisen kaupan myymälöissään sekä silmäsaaraloissaan. Silmäasema-ketju kattaa koko Suomen, ja sillä on Suomessa yhteensä 161 toimipaikkaa, joista 148 on optisen kaupan myymälöitä ja 13 silmäsaaraloita. Lisäksi Tallinna Optikalla on kahdeksan myymälää Virossa. Silmäaseman 13 silmäsaaralaa sijaitsevat suurten kaupunkien tai maakuntakeskusten keskeisillä paikoilla. Silmäaseman toimipaikkojen sijainnissa korostuu hyvä saavutettavuus julkisilla liikennevälineillä.

Seuraavassa kaaviossa on esitelty Silmäasema-ketjun toimipaikkaverkoston kehitys vuosina 2012–2016:

	2012	2013	2014	2015	2016
Silmäaseman omat myymälät	64	67	78	89	107
Ketjuyrittäjien myymälät	47	47	46	39	33
Silmäsaarat	10	10	11	12	13

Myymälöistä löytyy kattava valikoima kehyksiä, aurinkolaseja ja piilolinssijä sekä optikon ja silmälääkärin vastaanottopalvelut. Yhtiön strategiaan on kuulunut eri paikkakunnilla sijaitsevien toimipaikkojen toiminnan yhdenmukaistaminen siten, että niissä on selkeä tuoteisiin ja palveluihin liittyvä opastus ja ohjaus, yhtenäiset kalusteet ja selkeä ja johdonmukainen asiakasviestintä sekä Silmäaseman lupauksia lunastava henkilökohtainen palvelu.

Silmäasema jakaa myymälänsä pieniin, keskisuuriin ja suuriin myymälöihin. Pienet myymälät ovat alle 70 neliömetrin kokoisia, ne sijaitsevat tyypillisesti pienemmissä kaupungeissa sekä harvaan asutuilla alueilla, ja niissä on rajatut aukioloajat ja valikoima sekä tyypillisesti yksi silmälääkärin ja optikon vastaanottohuone. Keskisuuret myymälät ovat 70–150 neliömetrin kokoisia, ne sijaitsevat tyypillisesti pienissä kaupungeissa ja hypermarkettien läheisyydessä, ja niissä on laaja valikoima sekä tyypillisesti yhdestä kahteen silmälääkärin ja optikon vastaanottohuonetta. Suuret myymälät ovat yli 150 neliömetrin kokoisia, ne sijaitsevat tyypillisesti ostoskeskuksissa ja pääkaupunkiseudulla, ja niissä on laajin valikoima sekä tyypillisesti kahdesta kolmeen silmälääkärin ja optikon vastaanottohuonetta.

Silmäasema pystyy tarjoamaan laajan toimipaikkaverkostonsa ansiosta maan kattavat silmälääkärin vastaanottopalvelut sekä suurimpien kaupunkien alueilla yleisimpien silmäsaarautusten silmätutkimukset ja hoitotoimenpiteet.

Alla on kuvattu Silmäasema-ketjun myymälöiden ja silmäsaaraloiden jakautuminen maantieteellisesti Listalleottoesitteen päivämääränä. Kuviassa ovat mukana myös Ketjuyrittäjien myymälät. Silmäasemalla on toimipaikkaverkostosuunnitelma, jota päivitetään säännöllisesti, ja strukturoitu lähestymistapa uusien myymälöiden ja silmäsaaraloiden avaamiseen. Silmäasema on tämän Listalleottoesitteen päivämääränä identifioinut lähes 50 uutta sijaintia omille optisen kaupan myymälöille Suomessa.

Ketjumiymälät

Silmäasema-ketju hyödyntää liiketoiminnassaan sekä omia että ketjumiymälöitä. Päätös siitä, perustaako Silmäasema oman myymälän vai toimiiko se ketjupohjaisesti, tehdään tapauskohtaisesti. Silmäasema-ketjun 148 myymälästä Suomessa yhteensä 23 toimii ketjutoimintamallilla. Ketjukonsepti mahdollistaa Silmäaseman käytännössä testatun, valmiiksi kehitetyn liiketoimintakonseptin hyödyntämisen itsenäisessä yritystoiminnassa. Silmäasema on uudistanut ketjusopimuksiaan Ketjuyrittäjiensä kanssa vuoden 2016 aikana. Listalleottoesitteessä kuvatus ajanjakson aikana Silmäasemalle ei tullut uusia Ketjuyrittäjiä. Ketjusopimusta on kuvattu tarkemmin kohdassa ” – Olennaiset sopimukset – Ketjusopimukset”.

Verkkokauppa

Osana monikanavaisuuden kehittämistä Silmäasema on avannut oman verkkokaupan vuoden 2016 alussa. Sähköinen asiointi palvelee asiakkaan tarpeita ja asiointia sekä fyysisissä myymälöissä että verkossa, laajentamalla ja monipuolistamalla vuorovaikutusta sekä helpottamalla ostamista tarjoamalla asiakkaalle laajaa tuotetietoa. Ensimmäisessä vaiheessa verkossa tapahtuvan myynnin painopiste on ollut piilolinssissä ja aurinkolaseissa.

Kiertuerekka

Silmäasema tarjoaa kokonaisvaltaiset näkemisen ja silmäterveyden palvelunsa myös liikkuvan kiertuerekkan kautta. Kiertuerekassa tarjotaan optikon näöntutkimuksia ja silmänpaineen mittauksia. Ajanvarauksella tehdään myös taittovirheleikkauksien maksuttomia hoitoarvioita ja kaihineuvontaa. Tietyillä paikkakunnilla rekassa pidetään myös silmälääkärin vastaanottoa. Kiertuerekan myymälässä on myös tarjolla laaja, uutuudet sisältävä silmälasikehys- ja aurinkolasivalikoima.

Kiertuerekka tuo näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut yhä useamman asiakkaan lähelle ympäri Suomen. Kiertuerekka kiertää myös monia sellaisia paikkakuntia, joilla silmäterveyden palveluita ei ole muuten tarjolla. Kiertuerekassa tapahtuvan myynnin lisäksi kiertue saattaa lisätä myyntiä reitin paikkakunnilla mahdollisesti sijaitsevista muista Silmäasema-ketjun toimipaikoista ja edistää Silmäasema-brändin tunnettua.

Muut myyntikanavat

Julksen terveydenhuollon palvelusetelit

Kunnat hyödyntävät yksityisiä palveluntarjoajia ruuhkien purkamiseksi tiettyjen operaatioiden, kuten kaihi-leikkauksien osalta, ja kuntien hankkimat yksityiset terveydenhuollon palvelut voidaan maksaa palvelusetelillä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009, muutoksineen, ”Palvelusetelilaki”) mukaisesti, mikäli palveluntuottaja on kunnan hyväksymä ja täyttää kaikki Palvelusetelilain vaatimukset. Kunta tai kuntayhtymä päättää, ottaako se palvelusetelin käyttöön ja mihin palveluihin seteliä voi käyttää. Palvelusetelin saanut asiakas voi itse valita palveluntuottajan kunnan asettamat kriteerit täyttävien palveluntuottajien joukosta, ja kunta vastaa palvelusetelin kustannuksista asiakkaan puolesta.

Silmäasema toimii tämän listalleottoesitteen päivämääränä Palvelusetelilain mukaisena palveluntuottajana erityisesti kaihi-leikkauksien osalta.

Ulkoistukset

Silmäasema tarjoaa ulkoistuksia tiettyjen silmäterveydenhuollon alueiden osalta, joita ovat esimerkiksi silmä-lääkäripalvelut etenkin lapsille, koululaisille ja opiskelijoille, erityistyölasien ja suojalasien hankinta, heikkonäköisten apuvälineiden ja sosiaalitoimen silmälasien hankinta, sekä lääkinalliset kuntoutuspalvelut. Silmäasema on solminut huhtikuussa 2014 ostopalvelusopimuksen silmätautien erikoissairaanhoidon palveluiden tuottamisesta HUS:n hoitovastuulla oleville avohoitopotilaille.

Markkinointi

Silmäaseman tuotteet ja palvelut on suunnattu kaikille ikäryhmille pienestä lapsesta vanhuksiin. Silmäaseman suurimman asiakasryhmän muodostavat 45-vuotiaat ja sitä vanhemmat aikuiset, mikä heijastaa iän myötä näkemiseen yleisesti liittyvien tarpeiden kasvua.

Silmäaseman markkinoinnin ensisijaisena tavoitteena on tuoda asiakasvirtaa Silmäaseman myymälöihin, silmä-sairaaloihin sekä digitaalisiin kanaviin. Silmäasema pyrkii myös tukemaan markkinoinnillaan strategiaansa olla johtava toimija Suomessa ja yhdistää näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut ainutlaatuisiksi kokonaisuudeksi, joka on helposti asiakkaan saavutettavissa.

Markkinointiviestinnän pääpaino on tämän Listalleottoesitteen päivämääränä valtakunnallisessa televisiomainonnassa sekä tärkeimmissä maakuntalehdissä ja muissa päivälehdissä. Digitaalisten markkinointitoimenpiteiden osuus markkinointibudjetista on kasvanut sitä mukaa kuin median käyttötottumukset ovat muuttuneet. Silmäasema pyrkii kohdistamaan markkinointinsa kaikkiin merkittäviin asiakasryhmiinsä. Tiedot markkinointitoimenpiteet kohdistetaan 45-vuotiaille ja sitä vanhemmille aikuisille, mikä perustuu Silmäaseman tarjoamien tuotteiden ja palveluiden kysyntään tässä kohderyhmässä.

Optisen kaupan kampanjapainotteisuus näkyy Silmäaseman markkinointiviestinnän toimenpiteissä. Silmäasema kertoo kampanjoilla asiakkaille muutaman kuukauden välein vaihtuvista hintaeduista. Silmäasema pitää markkinoinnissaan tärkeänä sitä, että asiakkaalle kerrottavat edut ovat selkeästi nähtävissä ja ymmärrettävissä. Hintatiedot ovat isossa roolissa myös leikkaustuotteiden, kuten laserleikkauksien markkinointiviestinnässä. Keskeisen osan markkinointiviestintää muodostaa myös Silmäaseman myymälöissä ja silmä-sairaaloissa näkyvä asiakasviestintä, kuten tuotteista ja palveluista asiointiympäristössä kertovat viestit.

Vuonna 2016 Silmäaseman markkinointikulut olivat 5,5 miljoonaa euroa.

Toimitukset

Silmäasema ostaa optisen alan vähittäiskaupan tuotteensa keskitetysti suomalaisilta ja kansainvälisiltä tavarantoimittajilta ja jälleenmyyjiltä. Silmäasema pyrkii ennustamaan tulevan menekin ja neuvottelee ja toteuttaa tämän perusteella tuotevalikoimansa rakenteen myymälöitään varten. Silmäaseman valitsema tavarantoimittaja toimittaa mallikappaleet liikkeisiin ja vastaa muutoin varaston hallinnasta omassa tai yhteistyökumppanin varastossa. Silmäasema pyrkii tilaamaan kehystuotteita toteutuneen menekin mukaisesti. Vastaavasti linssit

toimitetaan asiakkaan tilauksen perusteella ja silmälasit kootaan linssinvalmistajan toimipaikoissa joko Thaimaassa tai Suomessa.

Silmäaseman tavarantoimittajat ovat maailmanlaajuisesti toimivia kehys-, linssi- ja laitevalmistajia. Optisen kaupan tuotteissa Silmäaseman suurimmat tavarantoimittajat ovat Hoya, Luxottica, Essilor, Safilo ja Alcon. Silmäsairaالاتuotteiden osalta suurimmat tavarantoimittajat ovat puolestaan Abbott Medical Optics Norden, Alcon ja Carl Zeiss.

Toimipaikat ja kiinteistöt

Toimintaa harjoitetaan pääasiassa Silmäaseman vuokraamissa toimitiloissa. Silmäasema omistaa kaksi myymälähuoneistoa. Useimmat vuokrasopimukset ovat toistaiseksi voimassaolevia tai jatkuvat toistaiseksi voimassaolevina määräaikaisen sopimuskauden jälkeen. Määräaikaisten vuokrasopimusten kestot ovat myymälöiden osalta keskimäärin 3–5 vuotta ja silmäsairaaloiden osalta 5–10 vuoden välillä. Silmäsairaaloiden vuokrasopimuksiin sisältyy myös optio jatkaa vuokrasopimuksia sopimuksesta riippuen enintään kymmenellä vuodella. Sopimuksiin sisältyy useimmiten indeksiehto ja vuokravakuus.

Irtain omaisuus

Silmäasemalla on käytössä useita tutkimus- ja leikkauslaitteita, kuten leikkausmikroskooppeja sekä silmän kerroskuvaus- ja laserleikkauslaitteita. Silmäasema omistaa osan tutkimus- ja leikkauslaitteista itse, minkä lisäksi Silmäasema on myös vuokrannut rahoitusleasing-vuokrasopimuksilla koneita, tutkimus- ja leikkauslaitteita, myymälä- ja sairaalakalustoa sekä henkilöautoja.

Henkilöstö

Silmäaseman omissa myymälöissä, silmäsairaloissa ja liiketoiminnan tuessa työskenteli 31.3.2017 yhteensä 593 henkilöä työsuhteessa. Lisäksi Silmäasema-konsernissa oli 57 lääkäriä työsuhteessa. Silmäasemaan työsuhteessa olevia lääkäreitä olivat Silmäaseman lääketieteellinen johtaja ja Viron myymälöissä toimivat silmälääkärit sekä tietyt hallinto- ja kirjanpitolpalveluita lääkäreille tuottavan tytäryhtiön palveluksessa olevat lääkärit, jotka eivät pääsääntöisesti työskentele Silmäaseman toimipaikoissa. Lisäksi Silmäasema-konsernissa toimi 31.3.2017 kaksi Ammatinharjoittajaoptikkoa sekä 271 lääkäriä Ammatinharjoittajalääkäreinä tai Oman Yhtiönsä Kautta Toimivina Lääkäreinä. 34 Silmäasemalla työsuhteessa työskentelevistä henkilöistä toimi 31.3.2017 Tallinna Optikalla Virossa. Tallinna Optikalla ei toiminut muita kuin työsuhteessa olevia henkilöitä.

Silmäasema-ketjussa toimii yhteensä noin tuhat näkemisen ja silmäterveyden ammattilaista. Määrä muodostuu Silmäaseman omasta henkilökunnasta, Ammatinharjoittajaoptikoista, Itsenäisistä Lääkäreistä sekä Ketjuyrityksien henkilökunnasta.

Silmäasema-ketjussa toimivat Itsenäiset Lääkärit edustavat laajasti silmälääketieteen erikoisaloja. Moni myymälöissä tai silmäsairaloissa vastaanottoaan pitävä silmälääkäri tekee myös silmäleikkauksia Silmäasemalla. Osa Silmäasema-ketjussa toimivista Itsenäisistä Lääkäreistä voi työskennellä myös paikallisissa keskussairaloissa, yliopistosairaloissa ja alalle tyypilliseen tapaan toisten ketjujen myymälöissä tai toisissa terveyspalveluyrityksissä.

Palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 19,5 miljoonaa euroa. Toimialalle tyypillisesti enemmistö henkilöstöstä oli naisia. Yhtiössä on laadittu tasa-arvosuunnitelma, jonka mukaan Silmäaseman tavoite on olla menestyvä yritys, jonka kaikilla työntekijöillä on yhtäläiset mahdollisuudet onnistua ja kehittyä työssään. Tavoitteena on luoda työyhteisö, jossa työntekijät kohtelevat toisiaan riittävän tasavertaisesti ja tasapuolisesti. Työyhteisön vastuulla on omassa toiminnassaan pyrkiä huomioimaan kaikkien tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu niin päivittäisessä toiminnassa kuin päätöksenteossa.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman oman henkilöstön sekä Silmäasema-ketjun muun kuin työsuhteessa olevan henkilöstön määrät ilmoitettuina päivinä:

	2017 ¹ 31.3.	2016 ¹	2016	2015 31.12.	2014
Silmäaseman oma henkilöstö, lukumäärä					
Myyjät	271	233	255	226	203
Silmäasemaan työsuhteessa olevat optikot	198	140	164	140	116
Sairaanhoitajat	62	57	62	61	54
Liiketoiminnan tuki	62	52	52	60	52
Silmäasemaan työsuhteessa olevat lääkärit	57	46	47	44	49
Oma henkilökunta yhteensä	650	528	580	531	474
Silmäasema-ketjun muu kuin Silmäasemaan työsuhteessa oleva henkilöstö, lukumäärä					
Ammatinharjoittajaoptikot	2	2	2	2	2
Itsenäiset Lääkärit	271	286	257	288	226
Ketjuyrityksien henkilöstö ²	102	126	119	132	147
Silmäasema-ketjun muu kuin Silmäasemaan työsuhteessa oleva henkilöstö yhteensä	375	414	378	422	375
Kaikki yhteensä	1.025	942	958	953	849

¹ Tiedot ovat arvioita.

² Henkilöstömäärät perustuvat Ketjuyrityksiltä saatuihin tietoihin.

Ympäristö

Silmäasema-konsernin toimintaan ei liity merkittäviä ympäristönäkökohtia.

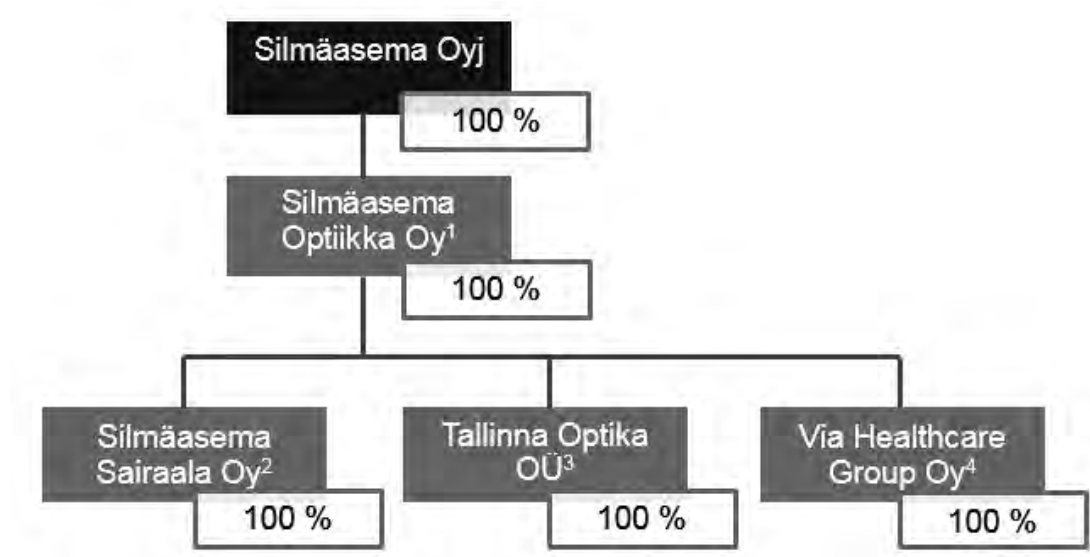
Immateriaalioikeudet

Silmäasema käyttää liiketoiminnassaan toiminimiä ja tuotemerkkejä. Silmäasema on rekisteröinyt Suomessa logonsa tuotemerkiksi ja tunnuslauseensa ”Elämä on näkemisen arvoinen” tavaramerkiksi. Silmäaseman toiminimeä ja aputoiminimiä ei ole erikseen tavaramerkkirekisteröity, vaan ne on suojattu toiminimen kautta. Lisäksi Silmäasema on rekisteröinyt internet-verkkotunnuksia, kuten ”silmaasema.fi”, ”silmasairaala.fi”, ”laserleikkaus.fi” ja ”kaihi.fi”. Silmäasema on rekisteröinyt myös tiettyjä tavaramerkkejä. Perimetria Oy:n liiketoimintakaupan myötä oikeudet FemtoLasik-tavaramerkkiin ja internet-verkkotunnukseen ”femtolasik.fi” siirtyivät Silmäasemalle.

Konsernin juridinen rakenne

Silmäasema Oyj (entinen SFG Holding Oy) on konsernin emoyhtiö, joka toimii holding-yhtiönä ja tuottaa hallinnollisia palveluita konserniyhtiöille mutta ei harjoita operatiivista toimintaa. Silmäasema-konserniin kuuluu neljä merkittävää operatiivista liiketoimintaa harjoittavaa tytäryhtiötä: Silmäasema Optiikka Oy (entinen Silmäasema Fennica Oy), Silmäasema Sairaala Oy (”Silmäasema Sairaala”, entinen Silmäasairaala Fennica Oy), Via Healthcare Group Oy (”Via Healthcare Group”) ja Tallinna Optika, joiden erityisosaaminen kohdistuu silmäterveyteen ja näkemiseen liittyvien tuotteiden ja palveluiden arvoketjun eri osa-alueisiin sekä Tallinna Optikan osalta maantieteellisesti eri alueelle. Silmäaseman tytäryhtiöistä kaikki paitsi virolainen Tallinna Optika on perustettu Suomessa.

Alla on kuvattu Silmäasema-konsernin juridinen rakenne Listalleottoesitteen päivämääränä.⁵⁸

¹ Silmäasema Optiikka vastaa operatiivisena yhtiönä Silmäasema-konsernin Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liiketoimintaan kuuluvien tuotteiden ja palveluiden tarjoamisesta.

² Silmäasema Sairaala harjoittaa operatiivisena yhtiönä Silmäasema-konsernin Silmäklinikat-segmentin silmäsaarialatoimintaa.

³ Tallinna Optika on optisen alan vähittäiskauppaa harjoittava yhtiö, joka käsittää kahdeksan optisen kaupan myymälää eri puolilla Viroa.

⁴ Via Healthcare Group tuottaa hallinto- ja kirjanpito palveluita lääkäreille.

Yrityskaupat Listalleottoesitteen kattamien historiallisten taloudellisten tietojen ajanjaksona

Silmäasemassa on toteutettu rakennejärjestelyjä sekä toiminnan laajentumisen johdosta että konsernirakenteen yksinkertaistamiseksi.

Tilikausi 2017 Listalleottoesitteen päivämäärään mennessä

Tilikauden 2017 aikana Listalleottoesitteen päivämäärään mennessä Silmäasema on laajentanut optisen kaupan verkostoaan hankkimalla 12 optisen kaupan myymälää kahdeksalla eri liiketoimintakaupalla Suomessa sekä kahdeksan optisen kaupan myymälää Virossa hankkimalla virolaisen Tallinna Optikan osakekannan. Lisäksi Silmäasema Optiikka hankki kaksi optisen kaupan myymälää ostamalla Jämsän Silmäasema Oy:n osakekannan ja Rillit Ay Haminan yhtiömiesosuudet.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman tilikauden 2017 ensimmäisen kvartaalin aikana tekemien yritysostojen vaikutus Silmäaseman 31.3.2017 päättyneen kolmen kuukauden jakson liikevaihtoon, käyttökatteeseen ja oikaistuun käyttökatteeseen. Taulukossa esitetyt tiedot ovat tilintarkastamattomia.

(Tuhatta euroa)	Hankinta-ajankohta	Liikevaihto	Käyttökate	Oikaistu käyttökate
				1.1.-31.3.2017
Tallinna Optika	2.1.2017	426	-33	44
6 yritys- ja liiketoimintakauppaa ¹	2/2017	858	-178	-34
Yhteensä		1.283	-211	10

¹ Rillit Ay Hamina, Valkealinnan Optiikka Oy, Kuusamon Optiikka Oy, Jämsän Silmäasema Oy, Katasalo Oy, Heinolan Silmäasema Oy.

⁵⁸ Kaaviosta puuttuvat Rillit Avoin yhtiö Hamina sekä Jämsän Silmäasema Oy, jotka on tarkoitettu sulauttaa Silmäasema Optiikkaan vuoden 2017 aikana.

Tilikausi 2016

Tilikauden 2016 aikana Silmäasema teki seitsemän yritys- ja liiketoimintahankintaa. Ostetuista liiketoiminnoista kolme on erikoistunut silmäleikkaustoimintaan, kaksi optisen alan vähittäiskauppaan ja yksi toimii sekä silmäleikkaustoiminnassa että optisen alan vähittäiskaupassa.

Merkittävimmät yritysostot tilikauden 2016 aikana olivat helmikuussa 2016 hankittu laser- ja kaihileikkaustoimintaa harjoittavan Kuopion Laserklinikka Oy:n liiketoiminta, maaliskuussa 2016 hankitut optisen alan vähittäiskauppa harjoittava Oy Brillo Ab ja laser- ja kaihileikkaustoimintaa harjoittava Vaasan Laserklinikka Oy, maaliskuussa 2016 hankittu kaihileikkaustoimintaa harjoittavan Pecce Oy:n liiketoiminta sekä toukokuussa 2016 hankittu laser- ja kaihileikkaustoimintaa harjoittavan Perimetria Oy:n liiketoiminta. Lisäksi lokakuussa 2016 Silmäasema hankki laihialaisen optisen alan vähittäiskauppa harjoittavan Sarin Optiikka Oy:n liiketoiminnan ja joulukuussa 2016 optisen alan vähittäiskauppa harjoittavan Vammalan Näkökeskus Oy:n liiketoiminnan. Vuoden 2016 aikana tehdyt yritysostot kerryttivät tilikauden 2016 aikana Silmäasemalle 1,9 miljoonaa euroa liikevaihtoa, 1,4 miljoonaa euroa oikaistua käyttökatetta ja 0,5 miljoonaa euroa nettotulosta ilman erikseen hankittujen kilpailukieltosopimusten ja mahdollisen hankinnan rahoituksen vaikutusta. Silmäaseman johto uskoo 2016 vuoden yritysostojen vaikuttavan Silmäaseman liikevaihtoon ja käyttökatteeseen positiivisesti myös vuonna 2017.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman tilikauden 2016 aikana tekemien yritysostojen vaikutus Silmäaseman 31.12.2016 päättyneen tilikauden sekä 31.3.2017 päättyneen kolmen kuukauden jakson liikevaihtoon, käyttökatteeseen ja oikaistuun käyttökatteeseen. Taulukossa esitetyt tiedot ovat tilintarkastamattomia.

(Tuhatta euroa)	Hankinta- ajankohta	1.1.–31.12.2016			1.1.–31.3.2017		
		Liikevaihto	Käyttökate	Oikaistu käyttökate	Liikevaihto	Käyttökate	Oikaistu käyttökate
Kuopion							
Laserklinikka	1.2.2016	-	714	759	-	172	172
Vaasa-hankinnat ¹	1.3.2016	1.709	-64	142	579	72	88
Perimetria (Tampere)	1.4.2016	-	417	449	-	121	121
Sarin Optiikka	1.10.2016	128	9	20	117	3	9
Vammalan							
Silmäasema	5.12.2016	57	-2	19	242	40	47
Yhteensä		1.894	1.075	1.389	938	409	438

¹ Vaasa-hankinnat sisältää Oy Brillo Ab:n, Vaasan Laserklinikka Oy:n ja Pecce Oy:n liiketoimintojen hankinnat.

Tilikausi 2015

Tilikauden 2015 aikana Silmäasema hankki yhden myymälän liiketoimintakaupalla. Vuonna 2015 Silmäasema lunasti lisäksi 20 prosenttia tytäryhtiöstään Karjalan Laserklinikat Oy:stä, jolloin mainittu tytäryhtiö tuli kokonaan Silmäaseman omistukseen.

Tilikausi 2014

Tilikauden 2014 aikana holding-yhtiönä toimiva SFG Holding Oy eli nykyinen Silmäasema Oyj hankki omistukseensa Silmäasema Optiikan koko osakekannan täysin omistamansa SFG Bidco Oy:n kautta 22.8.2014 allekirjoitetulla kauppakirjalla. Osakekaupalla ei ollut vaikutusta Silmäaseman operatiiviseen liiketoimintaan.

Tilikauden aikana Silmäasema hankki yhden myymälän osakekaupalla.

Yrityskaupat tilikausittain

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman ja sen edeltäjäkonserni Silmäasema Optiikan yritys- ja liiketoimintakaupat vuosina 2014–2016, sekä Silmäaseman yritys- ja liiketoimintakaupat vuonna 2017 Listalleottoesitteen päivämäärään mennessä. Silmäasema Optiikka siirtyi nykyisen Silmäaseman omistukseen 22.8.2014, ja yritys- ja liiketoimintakaupat ennen tätä ovat Silmäasema Optiikan toteuttamia.

Ostava yhtiö	Ostettu yritys/liiketoiminta	Osakekauppa/liiketoimintakauppa	Toimiala	Päivämäärä	Toimi- paikkojen lukumäärä	Toiminut aiemmin Silmäasema- ketjun Ketjuyrittäjänä
Silmäasema Optiikka Oy	Porvoon Silmäasema Oy ¹	Osakekauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	30.4.2014	1	Kyllä
Silmäasema Sairaala Oy	Helsingin Laserklinikka Oy 150 os ^{1,2}	Osakekauppa	Laserleikkaustoiminta	17.6.2014	1	Ei
Silmäasema Sairaala Oy	Helsingin Laserklinikka Oy 800 os ^{1,2}	Osakekauppa	Laserleikkaustoiminta	18.6.2014	-	Ei
Silmäasema Sairaala Oy	EyeKarelia Oy:n osakkeista 20 % ²	Osakekauppa	Laserleikkaustoiminta	30.9.2014	-	Ei
Silmäasema Sairaala Oy	EyeKarelia Oy:n osakkeista 20 % ²	Osakekauppa	Laserleikkaustoiminta	31.12.2014	-	Ei
Silmäasema Optiikka Oy	HST Oy Health Service Toivanen	Liiketoimintakauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	30.9.2015	1	Kyllä
Silmäasema Sairaala Oy	Karjalan Laserklinikat Oy osakkeista 20 % ²	Osakekauppa	Laserleikkauslaitteen vuokraus	21.12.2015	-	Ei
Silmäasema Sairaala Oy	Kuopion Laserklinikka Oy	Liiketoimintakauppa	Laserleikkaustoiminta	29.1.2016	-	Ei
Silmäasema Optiikka Oy	Brillo Oy Ab	Osakekauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	29.2.2016	4	Ei
Silmäasema Sairaala Oy	Vaasan Laserklinikka Oy	Osakekauppa	Laserleikkaustoiminta	29.2.2016	1	Ei
Silmäasema Sairaala Oy	Pecce Oy	Liiketoimintakauppa	Kaihileikkaustoiminta	29.2.2016	1	Ei
Silmäasema Sairaala Oy	Perimetria Oy	Liiketoimintakauppa	Laserleikkaustoiminta	2.5.2016	-	Ei
Silmäasema Optiikka Oy	Sarin Optiikka Oy	Liiketoimintakauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	30.9.2016	1	Ei
Silmäasema Optiikka Oy	Vammalan Näkökeskus Oy	Liiketoimintakauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	5.12.2016	1	Kyllä
Silmäasema Optiikka Oy	Tallinna Optika OÜ	Osakekauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	2.1.2017	8	Ei
Silmäasema Optiikka Oy	Rillit avoin yhtiö Hamina	Yhtiömiesosuuskauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	31.1.2017	1	Kyllä
Silmäasema Optiikka Oy	Valkealinnan Optiikka Oy	Liiketoimintakauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	1.2.2017	3	Ei
Silmäasema Optiikka Oy	Kuusamon Optiikka Oy	Liiketoimintakauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	1.2.2017	1	Ei
Silmäasema Optiikka Oy	Jämsän Silmäasema Oy	Osakekauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	2.2.2017	1	Kyllä
Silmäasema Optiikka Oy	Katasalo Oy (Riihimäen Silmäasema)	Liiketoimintakauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	7.2.2017	1	Kyllä
Silmäasema Optiikka Oy	Heinolan Silmäasema Oy	Liiketoimintakauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	15.2.2017	1	Kyllä
Silmäasema Optiikka Oy	Siilin Silmä Oy	Liiketoimintakauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	3.4.2017	3	Kyllä
Silmäasema Optiikka Oy	Karollico Oy	Liiketoimintakauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	3.4.2017	1	Kyllä
Silmäasema Optiikka Oy	Valkeakosken Näkökeskus Oy	Liiketoimintakauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	1.5.2017	1	Kyllä
Silmäasema Optiikka Oy	Kensocor Oy	Liiketoimintakauppa	Optisen alan vähittäiskauppa	2.5.2017	1	Ei

¹ Kaupan toteutti Silmäasema Optiikka -konserni eli Silmäasema-konsernin edeltäjä. Silmäasema Optiikka -konserni siirtyi SFG Holding -konsernin eli nykyisen Silmäasema-konsernin omistukseen 22.8.2014 toteutetulla osakekaupalla.

² Silmäasema Sairaala osti osittain omistamansa yhtiön muilta omistajilta näiden osakkeet ja tuli näin kyseisen yhtiön ainoaksi osakkeenomistajaksi.

Tarkasteluajanjakson aikana toteutetut yrityskaupat eivät olleet konsernin kannalta merkittäviä. Katso lisätietoja kohdasta ”Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuuden näkymät – Tasetietoja – Investoinnit”.

Uudet avaukset Listalleottoesitteen kattamien historiallisten taloudellisten tietojen ajanjaksona

Tilikausi 2017 Listalleottoesitteen päivämäärään mennessä

Tilikauden 2017 aikana Listalleottoesitteen päivämäärään mennessä Silmäasema on avannut yhteensä neljä uutta myymälää.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman tilikauden 2017 ensimmäisen kvartaalin aikana tehtyjen uusien avauksien vaikutus Silmäaseman 31.3.2017 päättyneen kolmen kuukauden jakson liikevaihtoon. Taulukossa esitetyt tiedot ovat tilintarkastamattomia.

(Tuhatta euroa)	Avaamisajankohta	Liikevaihto 1.1.–31.3.2017
Muhos	1.3.2017	23
Halikko, Prisma	2.3.2017	16
Kempele, Zeppelin	20.3.2017	5
Kaarina	23.3.2017	0
Yhteensä		43

Tilikausi 2016

Tilikauden 2016 aikana Silmäasema avasi 14 uutta optisen kaupan myymälää, joista seitsemän avattiin 1.1.–30.6.2016 välisenä aikana ja seitsemän 1.7.–31.12.2016 välisenä aikana. Vuoden 2016 aikana tehdyt uudet avaukset kerryttivät tilikauden 2016 aikana Silmäasemalle 2,8 miljoonaa euroa liikevaihtoa. Silmäaseman johto uskoo 2016 vuoden uusien avauksien vaikuttavan positiivisesti Silmäaseman liikevaihtoon myös vuonna 2017.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman tilikauden 2016 aikana tehtyjen uusien avauksien vaikutus Silmäaseman 31.12.2016 päättyneen tilikauden sekä 31.3.2017 päättyneen kolmen kuukauden jakson liikevaihtoon. Taulukossa esitetyt tiedot ovat tilintarkastamattomia.

(Tuhatta euroa)	Avaamisajankohta	Liikevaihto	Liikevaihto
		1.1.–31.12.2016	1.1.–31.3.2017
Jyväskylä, Prisma Palokka	11.1.2016	324	91
Kemijärvi	15.2.2016	272	83
Sodankylä	15.2.2016	257	88
Vantaa, Tikkurila	25.2.2016	612	198
Orimattila	1.4.2016	180	58
Suomussalmi	6.6.2016	94	37
Turku, Prisma Itäharju	4.7.2016	205	127
Espoo, Iso Omena	11.8.2016	334	187
Espoo, Sello	1.9.2016	282	195
Orivesi	13.10.2016	77	58
Raahe	24.11.2016	58	96
Helsinki, Lauttis	1.12.2016	42	93
Lappeenranta, IsoKristiina	1.12.2016	83	146
Mäntsälä	27.12.2016	3	131
Yhteensä		2.824	1.588

Tilikausi 2015

Silmäasema avasi tilikauden aikana kymmenen uutta myymälää ja perusti silmäsairaalan Jyväskylään.

Tilikausi 2014

Tilikauden aikana Silmäasema avasi kymmenen uutta myymälää ja perusti kaksi uutta sairaalaa, Helsinkiin ja Seinäjoelle. Ennen 22.8.2014 tehdyt uusien toimipaikkojen avaamiset tehtiin ennen Silmäasema Optiikka -konsernin tulemistä osaksi SFG Holding -konsernia eli nykyistä Silmäasema-konsernia.

Oikeudenkäynnit

Silmäasemalla ei ole ollut tämän Listalleottoesitteen päivämäärää edeltävän 12 kuukauden aikana hallintomenettelyitä, oikeudenkäyntejä tai välimiesmenettelyitä, joilla voi olla tai joilla on lähimenneisyydessä ollut merkittävä vaikutus Silmäaseman ja/tai sen tytäryhtiöiden taloudelliseen asemaan tai kannattavuuteen, eikä Silmäasema ole tietoinen tällaisten menettelyjen vireilläolosta tai uhasta. Silmäaseman johto ei ole tietoinen seikoista tai olosuhteista, joiden voitaisiin kohtuudella olettaa johtavan olennaisiin vaatimuksiin Silmäaseman tai sen tytäryhtiöitä vastaan lähitulevaisuudessa.

Vakuutukset

Yhtiö tytäryhtiöineen pitää voimassa tavanomaisen vakuutusturvan ja sen tytäryhtiöiden harjoittamasta liiketoiminnasta mahdollisesti aiheutuvien korvausvaatimusten ja vastuiden kattamiseksi. Yhtiöllä, Silmäasema Optiikalla, Silmäasema Sairaалalla, Via Healthcare Groupilla ja Tallinna Optikalla on myös voimassaolevat vastuu-, oikeusturva-, keskeytys- ja omaisuusvakuutukset sekä lakisääteiset henkilöstövakuutukset. Silmäaseman ja sen tytäryhtiöiden vakuutussopimuksissa on korvausrajat sekä omavastuuosuus. Silmäaseman johdon käsityksen mukaan Silmäaseman vakuutukset ovat laajuudeltaan toimialan käytäntöjen mukaiset ja vakuutusturva kattaa sellaiset riskit, joiden vakuuttamista voidaan pitää tarkoituksenmukaisena Silmäaseman tarpeiden ja liiketaloudellisten olosuhteiden kannalta. Vakuutuksiin pätevät yleiset rajoitukset, minkä takia vakuutukset eivät välttämättä kata kaikkia kärsittyjä vahinkoja. Katso tietoja vakuutuksiin liittyvistä riskitekijöistä kohdassa ”Riskitekijät – Silmäaseman liiketoimintaan liittyviä riskejä – Silmäaseman vakuutusturva saattaa osoittautua riittämättömäksi.”

Ammattinharjoittajalääkäreillä on potilasvakuutus Lääkäriliiton kautta, ja Silmäasemalle työskentelevät Oman Yhtiönsä Kautta Toimivat Lääkärit ottavat sen itse. Kaikki potilasvahinkotapaukset menevät näiden vakuutusten kautta Potilasvakuutuskeskuksen arvioitaviksi. Korvauksia maksetaan, jos ammattistandardi on alittunut tai on syntynyt kohtuuton vahinko. Ammattistandardilla tarkoitetaan kokeneen ja huolellisesti toimivan terveydenhuollon ammattihenkilön toimintaa.⁵⁹ Potilasvahinkokeskuksen mukaan korvattavan potilasvahingon edellytyksenä on se, että kyseisessä hoito- tai tutkimustilanteessa kokenut terveydenhuollon ammattihenkilö olisi toiminut toisin ja siten välttänyt vahingon. Kohtuuttomalla vahingolla tarkoitetaan sellaista vahinkoa, joka on aiheutunut asianmukaisesti suoritettuna tutkimuksen, hoidon tai muun vastaavan käsittelyn yhteydessä ja joka on merkittävässä epäsuhdassa lähtötilanteeseen nähden. Tällainen vahinko voidaan korvata kohtuuttomuutta koskevan säännöksen perusteella riippumatta siitä, olisiko vahinko voitu välttää toisin toimimalla. Korvattavuus ratkaistaan kohtuuttomuusarvioinnin perusteella. Kohtuuttomuusarviointi tulee kysymykseen vain silloin, kun potilaalle on hoidosta aiheutunut pysyvä vaikea sairaus, vamma tai kuolema. Katso tietoja Silmäasema-ketjussa työskentelevistä Itsenäisistä Lääkäreistä kohdassa ” – Olennaiset sopimukset – Lääkärisopimukset”.

Olennaiset sopimukset

Ketjusopimukset

Silmäaseman omistamien myymälöiden lisäksi Silmäasema-ketjuun kuuluu ketjusopimusten nojalla itsenäisten Ketjuyrittäjien omistamia Silmäasema-tuotemerkin ja -liiketoimintamallin mukaisesti johdettuja myymälöitä. Ketjutoimintamalli koskee ainoastaan Silmäaseman harjoittamaa optisen kaupan toimintaa. Myymälöiden toiminnan yhdenmukaisuuden ja laadun ylläpitäminen perustuu Ketjuyrittäjän kanssa solmittavaan ketjusopimukseen sekä Silmäaseman suorittamaan laadunvalvontaan ja ketjuohjaukseen. Ketjusopimuksen ehdot koskevat muun muassa konseptin markkinointia, minimivalikoimavaatimuksia, uusien myymälöiden perustamista, toimialueita, salassapitovelvollisuutta sekä kilpailukieltä.

Ketjuyrittäjän keskeisenä sopimusveloitteena on liiketoiminnan harjoittaminen ketjusopimuksessa ja Silmäaseman ketjukäsikirjassa määritellyllä tavalla Silmäasema-konseptin mukaisesti esimerkiksi myymälöiden yleisilmeen ja palvelun laadun suhteen. Silmäasema-konseptilla tarkoitetaan Silmäaseman tunnusten alla tapahtuvaa toimintaa, jossa toimitaan koko ketjulle yhteisen ohjeistuksen ja periaatteiden mukaisesti. Ketjuyrittäjä on vastuussa kaikesta myymälänsä kautta tapahtuvasta jälleenmyyntitoiminnasta, ja se toimii itsenäisenä yrityksenä omissa nimissään, omaan lukuunsa, omalla riskillään ja vastaa itsenäisesti omista velvoitteistaan ja

⁵⁹ Lähde: www.pvk.fi.

kustannuksistaan. Ketjuyrittäjällä on ketjusopimuksen nojalla oikeus käyttää liiketoiminnassaan Silmäaseman palvelukonseptia sekä Silmäaseman tunnuksia Silmäasema-konseptin mukaisen liiketoiminnan harjoittamisessa. Ketjuyrittäjä ei saa käyttää Silmäasema-konseptin mukaisen liiketoiminnan harjoittamisessa eikä markkinointitoiminnassaan muita tunnuksia, eikä sillä ole muuta oikeutta Silmäasema-tavaramerkkiin tai muihin Silmäaseman tunnuksiin eikä oikeutta rekisteröidä niitä tai niitä lähellä tai sekoitettavissa olevia tunnuksia omiin nimiinsä tai ottaa niitä osaksi omaa toiminimeään, aputoiminimeään, tavaramerkkiään tai verkkotunnustaan.

Ketjuyrittäjä on velvollinen maksamaan konseptin käyttöoikeudesta ja ketjutoiminnan tuottamista palveluista Silmäasemalle ketjumaksun. Silmäasema voi lisäksi periä Ketjuyrittäjiltä muita tarkemmin määriteltyjä maksuja, kuten tietojärjestelmämaksun.

Silmäaseman keskeisenä ketjusopimuksen mukaisena velvollisuutena on sitoutua konseptien ja liiketoiminnan jatkuvaan kehittämiseen, ketjun edun valvomiseen, tuotevalikoiman sekä ketjun profiilin ja luonteen ylläpitämiseen ja kehittämiseen, hallinnon tukitoimiin sekä tiedottamiseen ja kouluttamiseen.

Neljä Silmäaseman ja sen Ketjuyrittäjien välillä solmituista ketjusopimuksista on irtisanottu päätymään 7.6.2017, minkä jälkeen kyseiset neljä ketjumyymälää eivät enää kuulu Silmäasema-ketjuun. Irtautuvien ketjumyymälöiden vuoden 2016 liikevaihdon perusteella laskettu laskennallinen rojalittuotto Silmäasemalle oli noin 0,1 miljoonaa euroa.

Lääkärisopimukset

Silmäaseman ja Itsenäisen Lääkärin kanssa tehdään vastaanotto-, laboratorio- ja leikkaustoiminnan sopimus ("Lääkärisopimus"). Silmäasema täsmensi Lääkärisopimuksiaan vuoden 2016 kuluessa. Itsenäiset Lääkärit toimivat Silmäaseman lukuun ja noudattavat toiminnassaan Silmäaseman toimintajärjestelmää. Lääkärisopimuksen mukaan Itsenäiset Lääkärit käyttävät maksamaansa korvausta vastaan muun muassa Silmäaseman ylläpitämää yhteistä ajanvaraus- ja potilastietojärjestelmää. Lisäksi Silmäasema tarjoaa Itsenäisille Lääkäreille muun muassa vastaanottotilat, laitteet, henkilökunnan sekä tarvittavan perehdytyksen ja koulutuksen. Halutessaan Itsenäiset Lääkärit saavat käyttöönsä myös reskontrapalvelut Via Healthcare Groupin kautta ja lakisääteisen potilasasiamiehen sekä lupahakupalvelun Silmäaseman kautta. Erityispalveluista sovitaan ja veloitetaan erikseen. Silmäasemalla on määräysvalta ja vastuu lääkäripalveluiden tuottamisesta Silmäaseman laatustandardien mukaisesti, ja Silmäasema myös huolehtii tarjoamiensa laitteiden ja toimitilojen kunnosta sekä tarvittavista toimitiluvista. Itsenäisten Lääkärien maksaman korvauksen suuruus ja muut yksityiskohtaiset ehdot määräytyvät Silmäaseman kulloinkin voimassa olevan toimintajärjestelmän mukaisesti.

Lääkärisopimuksen perusteella osapuolet toimivat yrittäjäriskillä. He vastaavat itsenäisesti omista vero- ja eläkelakien mukaisista maksuistaan sekä muista yritystoimintaansa liittyvistä lakisääteisistä velvoitteista. Osapuolilla on oma potilasvahinkolain (585/1986, muutoksineen) mukainen vastuuvakuutus. Ammatinharjoittajalääkäreillä on potilasvakuutus Lääkäriliiton kautta. Oman Yhtiönsä Kautta Toimivat Lääkärit puolestaan ottavat vakuutuksen itse. Itsenäiset Lääkärit vastaavat itse ja oman vakuutuksensa kautta mahdollisista hoitoon liittyvistä virheistä ja omassa toiminnassaan mahdollisesti aiheuttamastaan vahingosta potilaalle.

Yhteistyösopimus S-ryhmän kanssa

Silmäasema on S-ryhmän kaupallinen yhteistyökumppani. Yhteistyökumppaneiden avulla S-ryhmä täydentää asiakasomistajille tarjottavia etuja ja palveluita niillä toimialoilla, missä S-ryhmällä ei ole omaa liiketoimintaa. Tyypillisimmät yhteistyömuodot ovat bonus- ja etupartneritoiminta. Käytännössä asiakasomistajat saavat S-ryhmän yhteistyökumppaneilta joko bonushyvitystä tai hinta- ja/tai palveluetuja. Yhteistyösopimukset tehdään kilpailulainsäädännön määrittelemissä puitteissa.

Silmäasema on solminut 23.8.2016 yhteistoimintasopimuksen S-ryhmän kanssa, jolla korvattiin osapuolten välinen aiempi sopimus vuodelta 2009. Sopijapuolten tavoitteena on yhteistyön avulla laajentaa Silmäaseman ja S-ryhmän yritysten asiakaspotentiaalia ja vahvistaa asiakaspysyvyyttä parantamalla asiakasetuja ja -palveluita. S-ryhmän asiakasomistajille kertyy sopimuksen perusteella bonushyvitystä S-Etukortilla Silmäaseman optikkojen palveluista ja tuoteostoksista, kuten silmälasista ja muista näkemiseen liittyvistä tarvikkeista. Lisäksi bonushyvitystä kertyy S-Etukortilla sopimuksessa täsmennetyllä tavalla myös tietyistä silmäsaarialoiden tuotteista ja palveluista. Bonusedut koskevat myös Silmäaseman verkkokauppaa. Bonushyvitys myönnetään S-ryhmän voimassaolevan kanta-asiakasjärjestelmän mukaisesti käteisalennuksen tai muun Silmäaseman mahdollisesti

myöntämän alennuksen jälkeen lasketusta hinnasta. Silmäasema maksaa S-ryhmälle bonusmyyntiin perustuvaa kuukausittaista maksua, joka kirjataan Silmäaseman liikevaihdon vähennykseksi, eikä Silmäasemalla ole muita velvoitteita S-Etukortin haltijaa kohtaan. Sopimus on voimassa toistaiseksi, kuitenkin siten, että sopimus on irtisanottavissa vähintään kuuden kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Sopimus voidaan irtisanoa päättymään aikaisintaan 31.12.2020.

Rahoitus sopimus OP Yrityspankki Oyj:n kanssa

OP Yrityspankki Oyj ("OP Yrityspankki") on 23.9.2016 solminut tiettyjen Silmäasema-konsernin yhtiöiden kanssa yhteensä 70,0 miljoonan euron suuruista rahoitusta koskevan rahoitus sopimuksen ("Rahoitus sopimus"), jonka mukaisesti OP Yrityspankki on antanut Rahoitus sopimuksen ehtojen mukaisesti lainanottajien käytettäväksi 20,0 miljoonan euron suuruisen lyhennysohjelman mukaisesti lyhennettäviä pitkäaikaisia lainoja koskevan A-lainalmiitin, 35,0 miljoonan euron suuruisen kertalyhenteisiä ja pitkäaikaisia lainoja koskevan B-lainalmiitin, 10,0 miljoonan euron suuruisen lyhennysohjelman mukaisesti lyhennettäviä pitkäaikaisia lainoja koskevan C-lainalmiitin sekä 5,0 miljoonan euron suuruisen luottolimiitin. Rahoitus sopimuksen mukaisesti A-lainalmiitti, B-lainalmiitti sekä luottolimiitti ovat kaikkien lainanottajien käytettävissä ja C-lainalmiitti on muiden kuin Silmäaseman käytettävissä. Silmäasema, Silmäasema Optiikka ja Silmäasema Sairaala ovat Rahoitus sopimuksessa lainanottajina ja takaajina ja Via Healthcare Group ainoastaan takaajana. A- ja B-lainalmiitit ovat kokonaisuudessaan käytössä, ja näiden lainalmiittien nostetut lainat on käytetty konsernin aikaisempien lainojen uudelleenrahoittamiseen ja tähän liittyneiden kustannusten rahoittamiseen sekä muihin yleisiin rahoitustarpeisiin. Lainanottajina A- ja B-lainalmiittien puitteissa nostetuissa lainoissa ovat Silmäasema, Silmäasema Optiikka sekä Silmäasema Sairaala. Luottolimiitistä 3,5 miljoonaa euroa on varattuna käyttö pääomarahoitukseen ja 1,5 miljoonaa euroa muodostaa Silmäasema Optiikan ja Silmäasema Sairaalan käytettävissä olevan pankkitakauslimiitin. Tämän Listalleottoesitteen päivämääränä Yhtiön luottolimiitin käyttö pääomarahoitukseen varattu 3,5 miljoonan euron osuus on kokonaan käyttämättä ja 1,5 miljoonan euron pankkitakauslimiitistä on käyttämättä 0,2 miljoonaa euroa. C-lainalmiitistä nostettavia varoja voidaan käyttää investointien sekä Rahoitus sopimuksen ehtojen mukaisesti sallittujen yritys kauppajien rahoittamiseen. C-lainalmiitistä on tämän Listalleottoesitteen päivämäärään mennessä nostettu lainoja 4,8 miljoonaa euroa.

Silmäasema, Silmäasema Optiikka, Silmäasema Sairaala ja Via Healthcare Group ovat antaneet takauksia ja esinevakuuksia Rahoitus sopimuksen alla nostettavien lainojen vakuudeksi. Vakuudet koostuvat muun muassa yritys kiinnityspanttivelkakirjoista, joiden maksua turvaa yhtiöiden yritys kiinnityskelpoiseen omaisuuteen rekisteröidyt yritys kiinnitykset, vakuudenantajien omistamista konserniyhtiöiden osakkeista, pankkitileistä, saatavista konserniyhtiöiltä, tiettyihin yritys kauppoihin liittyvistä saatavista, tietyistä vakuutussaatavista, johdannais sopimuksiin liittyvistä saatavista ja tietyistä tavaramerkeistä. Silmäaseman tytäryhtiöt eivät ole antaneet takauksia ja esinevakuuksia sellaisista Rahoitus sopimuksen mukaisista vastuista, joiden takaaminen tai joille esinevakuuden antaminen olisi osakeyhtiölain kieltämää omien osakkeiden hankinnan rahoitusta tai laitonta varojenjakoa. Yhtiöt eivät ole pantanneet saataviaan muiden kuin omien Rahoitus sopimuksen ja tähän liittyvien muiden rahoitus sopimusten mukaisten velvoitteidensa vakuudeksi. Rahoitus järjestelyyn liittyen on tehty myös sopimus velkojien välisestä etuoikeudesta, jolla vahvistetaan Rahoitus sopimuksen mukaisten lainojen senior-status suhteessa konsernin sisäisiin saataviin ja osakkeenomistajien saataviin. Katso lisätietoja Listautumisen vaikutuksesta Rahoitus sopimuksen kokonaisuuteen kohdasta "Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät – Maksuvalmius ja pääomalähteet – Rahavirrat – Pankkilainat".

ERÄITÄ TALOUDELLISIA TIETOJA

Silmäasema on laatinut ensimmäisen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisen konsernitilinpäätöksen 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta. Silmäaseman ensimmäinen IFRS-konsernitilinpäätös sisältää vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta sekä avaavan IFRS-taseen siirtymäpäivältä 1.1.2015. Aikaisemmin Silmäasema on noudattanut konsernitilinpäätöksessään suomalaista tilinpäätösnormistoa (FAS).

Alla esitettävät konsernitilinpäätöstiedot on johdettu tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetystä Silmäaseman IFRS-standardien mukaisesti laaditusta tilintarkastetusta konsernitilinpäätöksestä 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta tilintarkastettuine vertailutietoineen 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta ja siirtymäpäivältä 1.1.2015 sekä Silmäaseman tilintarkastamattomista IAS 34 -standardin mukaisesti laadituista konsernin osavuositiedoista 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta 31.3.2016 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksoa koskevine vertailutietoineen. Lisäksi tietyt alla esitettävät konsernitilinpäätöstiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta perustuvat tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetyyn Silmäaseman tilintarkastettuun FAS:n mukaisesti laadittuun konsernitilinpäätökseen 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta.

Yhtiö on perustettu 2.6.2014, ja se hankki Silmäasema Optiikan omistukseensa osakekaupalla ("Osakekauppa") 22.8.2014, mistä johtuen Yhtiön konsernitilinpäätös vuodelta 2014 pitää sisällään Silmäaseman operatiivisen liiketoiminnan vain neljän kuukauden osalta. Listalleottoesitteen historiallisten taloudellisten tietojen vertailukelpoisuuden vuoksi alla esitettävät 31.12.2014 päättyneen tilikauden konsernituloslaskelma- ja rahavirtalaskelmatiedot on johdettu Silmäaseman konsernitilinpäätöstietojen sijaan tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetystä Silmäasema Optiikan tilintarkastetusta oikaistusta FAS:n mukaisesti laaditusta konsernitilinpäätöksestä. Osakekaupalla ei ollut vaikutusta Silmäaseman operatiiviseen liiketoimintaan, mutta sen johdosta Silmäaseman rahoitusrakenne muuttui ja Silmäasemaan syntyi merkittävä liikearvo.

Silmäasema ei ole historiallisesti ennen IFRS-raportointiin siirtymistä raportoinut segmenttikohtaisia tietoja konsernitilinpäätöksissään. Tätä Listalleottoesitettä varten Silmäaseman liiketoiminta on raportoitu Yhtiön nykyisen segmenttijaon mukaisesti myös 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta FAS:n mukaisesti laadittuihin konsernitilinpäätöstietoihin perustuen. Tässä Listalleottoesitteessä esitetyt FAS:n mukaiset segmenttikohtaiset tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman tuloslaskelmatiedot ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

	2017 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 (FAS) Silmäasema Optiikka ¹ (tilintar- kastettu, oikaistu)
	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastettu)		(tilintar- kastettu)	
KONSERNIN TULOSLASKELMA JA LAAJA TULOSLASKELMA, tuhatta euroa						
Liikevaihto	29.651	24.405	101.345	93.314	84.955	76.163
Liiketoiminnan muut tuotot	29	1	41	149	1.058	722
Materiaalit ja palvelut	-13.220	-11.227	-44.748	-41.953	-34.954	-30.643
Henkilöstökulut	-7.740	-6.377	-24.832	-22.300	-21.973	-19.706
Liiketoiminnan muut kulut	-6.692	-4.900	-21.511	-18.757	-20.132	-18.668
Käyttökate	2.028	1.903	10.295	10.454	8.955²	7.868²
Poistot	-1.230	-1.075	-4.786	-3.822	-8.571	-3.874
Liikevoitto	798	828	5.508	6.632	383	3.995
Rahoitustuotot ja -kulut	-720	-1.121	-4.642	-4.089	-3.686 ³	-79
Voitto (tappio) ennen veroja	78	-293	867	2.543	-3.303	3.916
Tuloverot	-103	-11	-397	-874	-782	-1.101
Tilikauden voitto (tappio)	-25	-304	470	1.669	-4.085³	2.815⁴
Tilikauden laaja tulos	-25	-304	470	1.669	N/A	N/A
Tilikauden voiton (tappion) jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajille	-25	-304	470	1.669	-4.085	2.793
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-	-	23
Tilikauden voitto (tappio)	-25	-304	470	1.669	-4.085	2.815
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta (tappiosta) laskettu osakekohtainen tulos:						
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, euroa ⁵	0,00	-0,03	0,05	0,18	N/A	N/A
Osakekohtainen tulos, laimennettu, euroa ⁵	0,00	-0,03	0,05	0,18	N/A	N/A

¹ Yhtiö on perustettu 2.6.2014, ja se hankki Silmäasema Optiikan omistukseensa elokuussa 2014, mistä johtuen Yhtiön konsernitilinpäätös vuodelta 2014 pitää sisällään Silmäaseman operatiivisen liiketoiminnan vain neljän kuukauden osalta. Vertailukepoisuuden parantamiseksi tässä taulukossa on esitetty Yhtiön vuoden 2014 konsernituloslaskelmatietojen sijaan Silmäasema Optiikan tuloslaskelmatiedot koko vuodelta 2014. Hankinnalla ei ollut vaikutusta Silmäaseman operatiiviseen liiketoimintaan.

² FAS:n mukainen käyttökate on laskettu lisäämällä FAS-tuloslaskelman liikevoittoon poistot. Oikaistut tiedot ovat tilintarkastamattomia.

³ Vuoden 2015 FAS-tilinpäätökseen kirjattu vähemmistön osuus (6 tuhatta euroa) on esitetty rahoituskulujen vähennyksenä vertailukepoisuuden lisäämiseksi IFRS-tilinpäätöstietojen kanssa. Oikaistut tiedot ovat tilintarkastamattomia.

⁴ Vuoden 2014 FAS-tilinpäätöksen mukainen tilikauden voitto on esitetty ilman vähemmistön osuutta (-23 tuhatta euroa) vertailukepoisuuden lisäämiseksi IFRS-tilinpäätöstietojen kanssa. Oikaistut tiedot ovat tilintarkastamattomia.

⁵ Osakekohtaista tulosta on oikaistu ylimääräisen yhtiökokouksen 22.5.2017 tekemän osakkeiden jakamista koskevan päätöksen vaikutuksen huomioon ottamiseksi. Osakkeiden jakamisessa osakkeenomistajat saivat kolme uutta osaketta kutakin omistamaansa osaketta kohden. Oikaistut tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman konsernitasetiedot ilmoitettuina päivinä:

	2017 31.3. (IFRS) (tilintarkas- tamaton)	2016 (IFRS)	2015 31.12. (IFRS)	2014 ¹ (IFRS)
		(tilintarkastettu)		
KONSERNIN TASE, tuhatta euroa				
Varat				
Pitkäaikaiset varat				
Aineelliset hyödykkeet	11.160	11.260	9.741	7.866
Aineettomat hyödykkeet	3.317	3.181	1.703	1.789
Liikearvo	59.586	55.290	48.358	48.273
Muut saamiset	-	-	36	39
Laskennalliset verosaamiset	566	475	186	748
Pitkäaikaiset varat yhteensä	74.629	70.206	60.024	58.715
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	7.688	5.934	4.552	3.601
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5.543	4.581	3.871	3.253
Kauden tuloverosaamiset	226	114	630	123
Rahavarat	9.149	7.118	3.237	7.648
Lyhytaikaiset varat yhteensä	22.606	17.747	12.289	14.624
Varat yhteensä	97.235	87.953	72.314	73.339
Oma pääoma ja velat				
Oma pääoma				
Osakepääoma	3	3	3	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5.868	5.868	5.668	5.569
Kertyneet voittovarot	16	-454	-2.123	-2.020
Tilikauden voitto (tappio)	-25	470	1.669	-
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	5.861	5.886	5.216	3.552
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	-	26
Oma pääoma yhteensä	5.861	5.886	5.216	3.578
Velat				
Pitkäaikaiset velat				
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	64.912	62.828	48.927	50.257
Koronvaihtosopimukset	211	269	190	192
Laskennalliset verovelat	591	590	276	196
Pitkäaikaiset velat yhteensä	65.714	63.686	49.393	50.645
Lyhytaikaiset velat				
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	5.040	2.723	2.864	6.549
Koronvaihtosopimukset	118	120	107	80
Ostovelat ja muut velat	19.871	15.145	14.622	12.001
Kauden tuloverovelat	631	395	113	486
Lyhytaikaiset velat yhteensä	25.660	18.382	17.705	19.116
Velat yhteensä	91.374	82.067	67.097	69.761
Oma pääoma ja velat yhteensä	97.235	87.953	72.314	73.339

¹ Tiedot perustuvat Silmäaseman 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta laadittuun ensimmäiseen IFRS-konsernitilinpäätökseen sisältyvään tilintarkastettuun avaavaan IFRS-taseeseen 1.1.2015.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman rahavirtalaskelmatiedot ilmoitettuina päivinä:

	2017 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	2015 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)
KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA, tuhatta euroa				
Liiketoiminnan rahavirrat				
Tilikauden voitto	-25	-304	470	1.669
Oikaisut:				
Poistot ja arvonalentumiset	1.230	1.075	4.786	3.771
Muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	-65	-	-93	-12
Rahoituskulut, netto	720	1.121	4.642	4.083
Tuloverot	103	11	397	874
Käyttöpääoman muutokset				
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-868	-560	-844	-647
Vaihto-omaisuuden muutos	-709	-959	-928	-866
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	4.300	3.288	2.552	1.377
Maksetut korot	-448	-427	-6.662	-1.665
Muut rahoituserät, netto	-94	-87	-314	-240
Maksetut tuloverot	-77	-269	282	-1.118
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta	4.068	2.889	4.286	7.226
Investointien rahavirrat				
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	-812	-995	-2.977	-5.042
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	-312	-580	-1.492	-489
Liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla	-4.700	-4.224	-6.664	-202
Lainasaamisten takaisinmaksut	5	-	47	31
Investointeihin käytetty nettorahavirta	-5.819	-5.799	-11.085	-5.702
Rahoituksen rahavirrat				
Osakkeiden liikkeeseenlasku	-	40	199	98
Pitkäaikaisten lainojen nostot	3.940	4.416	62.289	293
Lainojen takaisinmaksut	-	-1.006	-36.379	-5.274
Osakaslainojen nostot	-	110	110	394
Osakaslainojen takaisinmaksut	-	-	-14.704	-70
Rahoitusleasingsopimuksiin perustuvat maksut	-157	-258	-835	-1.259
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa	-	-	-	-117
Rahoitukseen käytetty nettorahavirta	3.783	3.302	10.680	-5.935
Rahavarojen nettovähennys(-)/-lisäys	2.032	391	3.881	-4.411
Rahavarat kauden alussa	7.118	3.237	3.237	7.648
Rahavarat kauden lopussa	9.150	3.628	7.118	3.237

	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 1.1.–31.12. (FAS) Silmäasema Optiikka (tilintarkastettu)
KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMATIEDOT, tuhatta euroa		
Liiketoiminnan rahavirta	5.795	9.551
Investointien rahavirta	-5.669	-7.113
Rahoituksen rahavirta	-4.537	-4.166
Rahavarojen muutos	-4.411	-1.728
Rahavarat tilikauden alussa	7.648	8.322 ¹
Rahavarat tilikauden lopussa	3.237	6.593

¹ Sisältää sisäryhtiöfuusioiden kautta Silmäasema Optiikkaan tilikaudella 2014 tulleita rahavaroja yhteensä 2.126 tuhatta euroa.

Konsernin segmenttikohtaisia tietoja

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäasema liikevaihto, oikaistu käyttökate, käyttökate, oikaistu liikevoitto ja liikevoitto segmentteittäin ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

	2017 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS) Silmäasema Optiikka (tilintarkastamaton)	2014 1.1.–31.12. (FAS)
KONSERNIN SEGMENTTIKOHTAISIA TIETOJA, tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta						
Liikevaihto						
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	20.164	15.604	66.511	59.616	51.257	45.982
Liikevaihdon kasvu, prosenttia	29,2 %	-	11,6 % ¹	-	11,5 %	15,6 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu ³	10,5 %	-	-1,1 % ¹	-	1,6 %	6,6 %
Silmäklinikat	9.487	8.801	34.834	33.698	33.698	30.181
Liikevaihdon kasvu, prosenttia	7,8 %	-	3,4 % ¹	-	11,7 %	8,5 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu ³	5,2 %	-	-1,2 % ¹	-	3,4 %	4,1 %
Konserni yhteensä	29.651	24.405	101.345	93.314	84.955	76.163
Liikevaihdon kasvu, prosenttia	21,5 %	-	8,6 % ¹	-	11,5 %	12,7 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu ³	8,6 %	-	-1,1 % ¹	-	2,3 %	5,6 %
Oikaistu käyttökate						
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	1.498	1.162	6.931	6.761	6.185	6.580
Oikaistu käyttökateprosentti	7,4 %	7,4 %	10,4 %	11,3 %	12,1 %	14,3 %
Silmäklinikat	1.285	1.102	5.020	3.991	3.068	1.483
Oikaistu käyttökateprosentti	13,5 %	12,5 %	14,4 %	11,8 %	9,1 %	4,9 %
Konserni yhteensä	2.783	2.263	11.951	10.753	9.253	8.063
Käyttökate						
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	1.117	850	6.373	6.559	5.983	6.385
Käyttökateprosentti	5,5 %	5,4 %	9,6 %	11,0 %	11,7 %	13,9 %
Silmäklinikat	1.284	1.056	4.838	3.991	3.068	1.483

	2017 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 (FAS) Silmäasema Optiikka
	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastettu, ellei toisin ilmoitettu)		(tilintarkastamaton)	
Käyttökateprosentti	13,5 %	12,0 %	13,9 %	11,8 %	9,1 %	4,9 %
Kohdistamattomat	-373	-3	-916	-97	-97	-
Konserni yhteensä	2.028	1.903	10.295	10.454	8.955	7.868
Oikaistu liikevoitto²						
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	786	569	4.305	4.935	4.511	5.332
Silmäklinikat	767	620	2.860	1.996	1.971	543
Konserni yhteensä	1.553	1.189	7.164	6.930	6.482	5.875
Liikevoitto						
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	405	257	3.747	4.733	4.309	5.138
Silmäklinikat	766	575	2.678	1.996	1.971	543
Kohdistamattomat	-373	-3	-916	-97	-97	-
Liikevoitto ennen liikearvon poistoja	798	828	5.508	6.632	6.184	5.681
Liikearvon poistot					-5.800	-1.686
Konserni yhteensä	798	828	5.508	6.632	383	3.995

¹ Tilintarkastamaton.

² Oikaistu liikevoitto, joka on IFRS:n mukaan raportoitu liikevoitto oikaistuna tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavilla olennaisilla erillä 31.12.2016 ja 31.12.2015 päättyneillä tilikausilla. 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneillä tilikausilla oikaistu liikevoitto on laskettu FAS:n mukaisesti raportoidusta liikevoitosta oikaistuna tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavilla olennaisilla erillä ja vertailukelpoisuuden lisäämiseksi myös konserniliikearvon ja liikearvojen poistoilla.

³ Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu on yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu. Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta avaamiskuukausi mukaan lukien auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.

Keskeisiä tunnuslukuja

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman keskeisiä tunnuslukuja ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

	2017 1.1.–31.3. tai 31.3. (IFRS)	2016 (IFRS)	2016 1.1.–31.12. tai 31.12. (IFRS)	2015 (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 (FAS) Silmäasema Optiikka
Tuhatta euroa, ellei toisin ilmoitettu	(Tilintarkastamaton, ellei toisin ilmoitettu)					
Liikevaihdon kasvu						
Liikevaihto	29.651	24.405	101.345 ¹	93.314 ¹	84.955 ¹	76.163 ¹
Liikevaihdon kasvu, prosenttia	21,5 %	-	8,6 %	-	11,5 %	12,7 %
Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu ²	8,6 %	-	-1,1 %	-	2,3 %	5,6 %
Ketjun liikevaihto	-	-	120.575	114.230	-	-
Tuloslaskelman tunnusluvut						
Myyntikate	16.460	13.180	56.637	51.511	51.059	46.242
Myyntikate, prosenttia	55,5 %	54,0 %	55,9 %	55,2 %	60,1 %	60,7 %
Käyttökate	2.028	1.903	10.295 ¹	10.454 ¹	8.955	7.868
Käyttökate, prosenttia	6,8 %	7,8 %	10,2 %	11,2 %	10,5 %	10,3 %
Oikaistu käyttökate	2.783	2.263	11.951	10.753	9.253	8.063
Oikaistu käyttökate, prosenttia	9,4 %	9,3 %	11,8 %	11,5 %	10,9 %	10,6 %

	2017 1.1.–31.3. tai 31.3. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. tai 31.12. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. tai 31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. tai 31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 1.1.–31.12. (FAS)
						Silmäasema Optiikka
Tuhatta euroa, ellei toisin ilmoitettu	(Tilintarkastamaton, ellei toisin ilmoitettu)					
Liikevoitto	798	828	5.508 ¹	6.632 ¹	383 ¹	3.995 ¹
<i>Liikevoitto, prosenttia</i>	2,7 %	3,4 %	5,4 %	7,1 %	0,5 %	5,2 %
Oikaistu liikevoitto	1.553	1.189	7.164	6.930	6.482	5.875
<i>Oikaistu liikevoitto, prosenttia</i>	5,2 %	4,9 %	7,1 %	7,4 %	7,6 %	7,7 %
Taseen tunnusluvut						
Nettovelat	60.803	53.755	58.432 ¹	48.554 ¹	-	-
Nettovelat / Oikaistu käyttökate	4,9	5,9	4,9	4,5	-	-
Nettovelkaantumisaste (gearing), prosenttia	1.037,5 %	1.085,4 %	992,8 %	930,8 %	-	-
Omavaraisuusaste, prosenttia	6,2 %	6,2 %	6,8 %	7,3 %	-	-
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), prosenttia	1,1 %	1,4 %	8,6 %	11,3 %	-	-
Oman pääoman tuotto (ROE), prosenttia	-0,4 %	-6,0 %	8,5 %	38,0 %	-	-
Käyttöpääoma	-6.430	-7.589	-4.471	-3.841	-	-
Investoinnit						
Operatiiviset investoinnit	-1.123	-1.575	-4.468	-5.531	-	-
Yrityskauppainvestoinnit	-4.700	-4.224	-6.664	-202	-	-
Investoinnit yhteensä	-5.824	-5.799	-11.132	-5.733	-	-
Rahavirta						
Liiketoiminnan kassavirta	4.068	2.889	4.286 ¹	7.226 ¹	-	-
Operatiivinen vapaa kassavirta	3.628	2.097	6.606	4.787	-	-
Vapaa kassavirta	-1.073	-2.127	-58	4.585	-	-
Kassavirtasuhde	178,9 %	110,2 %	64,2 %	45,8 %	-	-
Henkilöstö						
FTE - omat työntekijät ³	615	496	533	475	-	-
Henkilöstö - koko ketju	1.025	942	958	953	-	-
Toimipaikat (kpl)						
Myymälät - omat	127	96	107	89	-	-
Myymälät - ketju	28	39	33	39	-	-
Silmäklinikat	13	13	13	12	-	-
Koko ketju	168	148	153	140	-	-
Myyntien volyymi (kpl) - omat toimipaikat						
Näöntarkastukset ja tutkimukset	-	-	311.487	264.792	-	-
Taittovirheleikkaukset	-	-	9.061	7.964	-	-
Kaihileikkaukset	-	-	6.595	6.493	-	-
Muut leikkaukset	-	-	2.938	2.164	-	-
Myydyt silmälasit	46.818	32.571	136.699	123.445	-	-
Myydyt aurinkolasit	16.640	10.360	55.181	51.684	-	-

¹ Tilintarkastettu.

² Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu on yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu. Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta avaamiskuukausi mukaan lukien auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.

³ FTE - omat työntekijät -tiedoissa on ilmoitettu Yhtiön omien työntekijöiden lukumäärä tilikauden lopussa kokoaikaisiksi muutettuna.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Liikevaihdon kasvu

Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu = Yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu.
Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta avaamiskuukausi mukaan lukien auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.

Ketjun liikevaihto

Ketjun liikevaihto = Silmäasema-ketjun liikevaihto lasketaan Silmäasema-konsernin liikevaihdon ja Ketjuyrittäjiltä kerättyjen liikevaihtotietojen yhteenlaskettuna summana. Koko ketjun liikevaihdossa Silmäasema-konserni on esitetty IFRS-lukuna ja Ketjuyrittäjien liikevaihto FASin mukaisesti.

Tuloslaskelman tunnusluvut

Myyntikate = Liikevaihto + Liiketoiminnan muut tuotot – Materiaalit ja palvelut
Oikaistu käyttökate = Käyttökate – Oikaisut
Käyttökate = Liikevoitto + Poistot
Oikaistu liikevoitto, IFRS = Liikevoitto – Oikaisut
Oikaistu liikevoitto, FAS = Liikevoitto – Oikaisut – Liikearvon ja konserniliikearvon poistot
Oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät päätyneitä työsuhteita koskeviin poikkeuksellisiin maksuihin, kansainvälistymiskonseptin rakentamisen kuluihin, konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakuluihin, liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakuluihin ja liiketoiminnan yrityskauppojen yhteydessä tehtäviin varaston käyvän arvon oikaisuihin.

Osakekohtainen tulos, laimentamaton =
$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (tappio)}}{\text{Keskimääräinen ulkona olevien osakkeiden painotettu laimentamaton osakeantikorjattu lukumäärä kauden aikana}}$$

Taseen tunnusluvut

Nettovelat = Pitkäaikaiset rahoitusvelat + Lyhytaikaiset rahoitusvelat – Rahavarat
Nettovelat / Oikaistu käyttökate =
$$\frac{\text{Nettovelat}}{\text{Viimeisen 12 kuukauden oikaistu käyttökate}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste =
$$\frac{\text{Nettovelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Omaraisuisuusaste =
$$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – Saadut ennakot}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) -% =
$$\frac{\text{Tilikauden voitto (tappio) + Rahoituskulut + Tuloverot}}{\text{Oma pääoma}^1 + \text{Pitkä- ja lyhytaikaiset rahoitusvelat}^1} \times 100$$

Oman pääoman tuotto (ROE) -% =
$$\frac{\text{Tilikauden voitto (tappio)}}{\text{Oma pääoma}^1} \times 100$$

Käyttöpääoma = Vaihto-omaisuus + myyntisaamiset ja muut saamiset – ostovelat ja muut velat ilman jaksotettuja korkoja

Investoinnit

Operatiiviset investoinnit = Konsernin rahavirtalaskelman aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankinta
Yrityskaupainvestoinnit = Konsernin rahavirtalaskelman liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla
Investoinnit yhteensä = Operatiiviset investoinnit + yrityskaupainvestoinnit

Rahavirta

Liiketoiminnan kassavirta = Konsernin rahavirtalaskelman liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta
Operatiivinen vapaa kassavirta = Käyttökate +/- konsernin rahavirtalaskelman käyttöpääoman muutos - operatiiviset investoinnit
Vapaa kassavirta = Operatiivinen vapaa kassavirta - yrityskaupainvestoinnit
Kassavirtasuhde =
$$\frac{\text{Operatiivinen vapaa kassavirta}}{\text{Käyttökate}} \times 100$$

Henkilöstö

FTE – omat työntekijät	=	Yhtiön omien työntekijöiden lukumäärä kauden lopussa kokoaikaisiksi muutettuna
Henkilöstö – koko ketju	=	Silmäasema-ketjun työntekijöiden lukumäärä kauden lopussa sisältäen ammatinharjoittajina toimivat lääkärit ja optikot sekä ketjukauppiaiden henkilöstön

Toimipaikat

Myymälät – omat	=	Silmäaseman omien myymälöiden lukumäärä kauden lopussa
Myymälät – ketju	=	Silmäaseman Ketjuyrittäjien myymälöiden lukumäärä kauden lopussa
Silmäklinikat	=	Silmäaseman omien silmäklinikoiden lukumäärä kauden lopussa

Myynnin volyymi (kpl) - omat toimipaikat

Näöntarkastukset ja tutkimukset	=	Omissa toimipaikoissa tehty lääkäri- ja optikon näöntarkastukset ja tutkimukset
Taittovirheleikkaukset	=	Tehdyt laser- ja linssileikkaukset
Kaihileikkaukset	=	Tehdyt kaihileikkaukset
Muut leikkaukset	=	Tehdyt muut leikkaukset mm. plastia, glaukooma ja vitrektomia
Myydyt silmälasit	=	Omissa myymälöissä myydyt silmälasit
Myydyt aurinkolasit	=	Omissa myymälöissä myydyt aurinkolasit

Myynnin volyymi (kpl) - ketju

Myydyt silmälasit (ketju)	=	Silmäasema-ketjun myydyt silmälasit; Ketjuyrittäjien osuus perustuu osittain arvioon
Myydyt aurinkolasit (ketju)	=	Silmäasema-ketjun myydyt aurinkolasit; Ketjuyrittäjien osuus perustuu osittain arvioon

¹ Kauden alkamispäivän ja päättymispäivän keskiarvo.

Eräiden Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäyttäminen

Seuraavassa taulukossa esitetään myyntikatteen täsmäytys liikevaihtoon, oikaistun käyttökatteen täsmäytys käyttökatteeseen, oikaistun liikevoiton täsmäytys liikevoittoon sekä vapaan kassavirran täsmäytys käyttökatteeseen ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

	2017 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 1.1.–31.12. (FAS)
			(tilintarkastamaton, ellei toisin ilmoitettu)		Silmäasema Optiikka (tilintarkastamaton, ellei toisin ilmoitettu)	
(tuhatta euroa)	(tilintarkastamaton)					
Myyntikate						
Liikevaihto	29.651	24.405	101.345 ¹	93.314 ¹	84.955 ¹	76.163 ¹
Liiketoiminnan muut tuotot	29	1	41 ¹	149 ¹	1.058 ¹	722 ¹
Materiaalit ja palvelut	-13.220	-11.227	-44.748 ¹	-41.953 ¹	-34.954 ¹	-30.643 ¹
Konserni yhteensä	16.460	13.180	56.637	51.511	51.059	46.242
Käyttökate	2.028	1.903	10.295¹	10.454¹	8.955	7.868
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	24	273	296	160	160	55
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	86	-	25	-	-	-
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	383	33	1.021	139	139	139
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	191	47	227	-	-	-
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisut	72	8	87	-	-	-
Oikaisu yhteensä	755	361	1.656	299	299	195
Oikaistu käyttökate	2.783	2.263	11.951	10.753	9.253	8.063
Liikevoitto	798	828	5.508¹	6.632¹	383¹	3.995¹
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	24	273	296	160	160	55
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	86	-	25	-	-	-
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	383	33	1.021	139	139	139

	2017 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 (IFRS)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 (FAS) Silmäasema Optiikka
(tuhatta euroa)	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton, ellei toisin ilmoitettu)		(tilintarkastamaton, ellei toisin ilmoitettu)	
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	191	47	227	-	-	-
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisu	72	8	87	-	-	-
Liikearvon poistojen eliminointi	-	-	-	-	5.800	1.686
Oikaisu yhteensä	755	361	1.656	299	6.099	1.880
Oikaistu liikevoitto	1.553	1.189	7.164	6.930	6.482	5.875
Vapaa kassavirta						
Käyttökate	2.028	1.903	10.295 ¹	10.454 ¹		
Käyttöpääoman muutos ²	2.723	1.769	780	-136		
Operatiiviset investoinnit	-1.123	-1.575	-4.468	-5.531		
Operatiivinen vapaa kassavirta	3.628	2.097	6.606	4.787		
Yrityskaupainvestoinnit	-4.700	-4.224	-6.664	-202		
Vapaa kassavirta	-1.073	-2.127	-58	4.585		

¹ Tilintarkastettu.

² Konsernin rahavirtalaskelman käyttöpääoman muutos.

Lisätietoja Vaihtoehtoisista tunnusluvuista on esitetty kohdassa ”Tilinpäätökseen liittyviä ja eräitä muita tietoja – Vaihtoehtoiset tunnusluvut”.

LIIKETOIMINNAN TULOS, TALOUDELLINEN ASEMA JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Seuraava katsaus tulisi lukea yhdessä kohdan ”Eräitä taloudellisia tietoja” ja tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä ja viittaamalla sisällytetyjen Silmäasema Oy:n (entinen SFG Holding Oy, y-tunnus: 2627773-7) ja Silmäasema Optiikka Oy:n (”Silmäasema Optiikka”, entinen Silmäasema Fennica Oy, y-tunnus: 1827711-2) konsernitilinpäätösten kanssa.

Alla esitettävät konsernitilinpäätöstiedot on johdettu tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetystä Silmäaseman IFRS-standardien mukaisesti laaditusta tilintarkastetusta konsernitilinpäätöksestä 31.12.2016 päätyneeltä tilikaudelta tilintarkastettuine vertailutietoineen 31.12.2015 päätyneeltä tilikaudelta ja siirtymäpäivältä 1.1.2015 sekä Silmäaseman tilintarkastamattomasta IAS 34 -standardin mukaisesti laadituista osavuositiedoista 31.3.2017 päätyneeltä kolmen kuukauden jaksolta 31.3.2016 päätyneeltä kolmen kuukauden jaksoa koskevine vertailutietoineen. Lisäksi tietyt alla esitettävät konsernitilinpäätöstiedot 31.12.2015 päätyneeltä tilikaudelta perustuvat tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetyyn Silmäaseman tilintarkastettuun FAS:n mukaisesti laadittuun konsernitilinpäätökseen 31.12.2015 päätyneeltä tilikaudelta.

Yhtiö on perustettu 2.6.2014, ja se hankki Silmäasema Optiikan omistukseensa osakekaupalla (”Osakekauppa”) 22.8.2014, mistä johtuen Yhtiön konsernitilinpäätös vuodelta 2014 pitää sisällään Silmäaseman operatiivisen liiketoiminnan vain neljän kuukauden osalta. Listalleottoesitteen historiallisten taloudellisten tietojen vertailukelpoisuuden vuoksi alla esitettävät 31.12.2014 päätyneen tilikauden konsernituloslaskelma- ja rahavirtalaskelmatiedot on johdettu Silmäaseman konsernitilinpäätöstietojen sijaan tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetystä Silmäasema Optiikan tilintarkastetusta oikaistusta FAS:n mukaisesti laaditusta konsernitilinpäätöksestä. Osakekaupalla ei ollut vaikutusta Silmäaseman operatiiviseen liiketoimintaan, mutta sen johdosta Silmäaseman rahoitusrakenne muuttui ja Silmäasemaan syntyi merkittävä liikearvo.

Silmäasema ei ole historiallisesti ennen IFRS-raportointiin siirtymistä raportoinut segmenttikohtaisia tietoja konsernitilinpäätöksissään. Tätä Listalleottoesitettä varten Silmäaseman liiketoiminta on raportoitu Yhtiön nykyisen segmenttijaon mukaisesti myös 31.12.2015 ja 31.12.2014 päätyneiltä tilikausilta FAS:n mukaisesti laadittuihin konsernitilinpäätöstietoihin perustuen. Tässä Listalleottoesitteessä esitetyt FAS:n mukaiset segmenttikohtaiset tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Tämä katsaus sisältää tulevaisuutta koskevia lausumia, joihin väistämättä liittyy riskejä ja epävarmuutta. Toteutuvat tulokset voivat poiketa olennaisesti näissä tulevaisuutta koskevissa lausunnoissa esitetystä. Katso edellä kohdat ”Tulevaisuutta koskevat lausumat” ja ”Riskitekijät” sekä jäljempänä kohta ”Tulevaisuudennäkymät”.

Yleiskuvaus

Silmäasema on suomalainen yhtiö, joka tarjoaa näkemisen ja silmäterveyden tuotteita ja palveluita. Silmäaseman johdon näkemyksen mukaan Silmäasema on ainoa palveluntarjoaja Suomessa, jonka toiminta-ajatuksena on tarjota kaikki näkemisen ja silmäterveyden palvelut sekä optisen alan vähittäiskaupassa että silmäklinikkapalveluiden osalta yhtenäisen toimintamallin kautta. Silmäasema on johdon näkemyksen mukaan Suomen suurin yksityinen silmäleikkauksia tarjoava silmäsaarialatoimija⁶⁰, ja NÄE ry:n mukaan Silmäasema-ketju on toiseksi suurin optikkoketju 25,3 prosentin markkinaosuudellaan.⁶¹ Silmäasema-ketjussa toimii noin tuhat ammattilaista, jotka tarjoavat optiset tuotteet, optikkopalvelut, silmä lääkäripalvelut, silmäkirurgiset palvelut ja silmälaboratoriopalvelut saman palvelukonseptin alla yksityisasiakkaille, yrityksille ja julkiselle sektorille. Silmäasema tarjoaa asiakkailleen optikon ja silmä lääkäriin näöntutkimukset ja muun muassa optikon ajokorttitodistukset, silmä lääkäriin todistukset ja läheteet jatkotoimenpiteisiin.

Silmäasema raportoi liiketoimintansa kahden liiketoimintasegmentin alla:

- Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentti, joka vastaa Silmäaseman optisen alan vähittäiskaupan liiketoiminnasta Silmäaseman optisen kaupan myymälöissä. Optinen kauppa ja

⁶⁰ Johdon näkemys perustuu verkoston laajuuteen, silmäsaarialoiden ja niissä toimivien lääkäreiden määrään, leikkauksien määrään, liikevaihtoon sekä tarjottavien tuote- ja palvelunimikkeiden määrään.

⁶¹ Lähde: NÄE ry, Toimialakatsaus Q1–Q4/2016.

silmäterveydenhuolto -segmenttiin kuuluvat myös silmälääkäreiden ja optikkojen vastaanottopalvelut sekä työnäköpalvelut; ja

- Silmäklinikat-segmentti, joka vastaa Silmäaseman silmäsaarialpalveluista, jotka koostuvat silmälääkäreiden ja optikkojen vastaanottopalveluista, silmätutkimuksista, silmien alueen pientoimenpiteistä, silmätautien hoidosta, silmäkirurgiasta sekä silmäluomileikkauksista.

Silmäasema tarjoaa Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin tuotteita ja palveluita yhteensä 148 optisen kaupan myymälässä Suomessa, joista 125 on Silmäaseman suoraan omistamia ja 23 on Silmäasema-ketjuun kuuluvien itsenäisten Ketjuyrittäjien omistamia myymälöitä, jotka toimivat ketjutoimintamallilla. Tammikuussa 2017 toteutetun Tallinna Optikan osakekannan oston myötä Silmäasema on myös laajentanut toimintaansa uudelle markkina-alueelle Viroon, jossa Tallinna Optikalla on kahdeksan optisen kaupan myymälää. Lisäksi Silmäasema tarjoaa Silmäklinikat-segmentin silmäterveyden, silmäkirurgian ja silmäsairauksien hoitoon liittyviä tuotteita ja palveluita 13 silmäsairaalassa Suomessa. Silmälääkäreiden ja optikkojen vastaanottopalveluita tarjotaan kaikissa Silmäaseman myymälöissä ja silmäsairaloissa.

Silmäasema toimii monikanavaisen toimintamallin kautta siten, että asiakas voi kohdata Silmäaseman palvelut myymälöissä ja silmäsairaloissa sekä verkkokaupan ja muiden verkkopalveluiden kautta. Silmäaseman digitaaliseen palvelukonseptiin kuuluvat tämän Listalleottoesitteen päivämääränä ennen kaikkea mahdollisuus tehdä ajanvarauksia verkossa ja saada leikkausneuvontaa ja muuta neuvontaa sekä mahdollisuus ostaa piilolinssijä ja niihin liittyviä tarvikkeita sekä aurinkolaseja verkkokaupassa. Silmäasema suunnittelee myös laajentavansa digitaaliseen palvelukonseptiin kuuluvia palveluita tulevaisuudessa.

Silmäaseman kaikki näkemisen ja silmäterveyden tuotteet ja palvelut yhdistävä toimintamalli ja siihen liittyvä erilaisten palveluiden ja tuotteiden helppo saavutettavuus mahdollistavat kattavan tuote- ja palveluvalikoiman tarjoamisen suurelle asiakaskunnalle useiden toimipaikkojen kautta. Monipuolinen ja laaja asiakasvirta luo kysyntää kaikkia Silmäaseman tarjoamia palveluita kohtaan. Silmäaseman näkemyksen mukaan Yhtiön kyky tarjota laajasti erilaisia näkemisen ja silmäterveyden palveluita yhtenäisenä kokonaisuutena johdetun toimintamallin kautta on selkeä kilpailuetu verrattuna kilpailijoihin, jotka toimivat pääsääntöisesti vain joko optisen alan vähittäiskaupassa tai silmäklinikkamarkkinalla. Kattavan tuote- ja palveluvalikoiman myötä kullekin asiakkaalle voidaan tarjota hänelle parhaiten sopivaa näkemisen ratkaisua, ja asiakkaan on mahdollista saada tarvitsemansa näkemisen ja silmäterveyden ratkaisut alusta loppuun Silmäaseman ammattilaisten auttamana.

Silmäaseman liikevaihto jakautuu tuote- ja palvelumyyntiin sekä Silmäaseman Ketjuyrittäjien maksamiin ketjumaksuihin. Silmäaseman tuotemyynti vuonna 2016 oli 56,2 miljoonaa euroa eli 55,5 prosenttia Silmäaseman liikevaihdosta, kun taas Silmäaseman palvelumyynti vuonna 2016 oli 43,9 miljoonaa euroa eli 43,3 prosenttia. Ketjumaksujen osuus Silmäaseman liikevaihdosta vuonna 2016 oli 1,2 miljoonaa euroa eli 1,2 prosenttia.

Keskeisiä liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen vaikuttavia tekijöitä

Yleinen taloudellinen tilanne

Vallitseva taloudellinen tilanne voi vaikuttaa kuluttajien ja julkisen sektorin rahankäyttöön Silmäaseman liiketoiminta-alueilla ja heijastua tätä kautta Silmäaseman toiminnan taloudelliseen tulokseen. Yleisen taloudellisen tilanteen muutoksilla on lähtökohtaisesti vain rajoitettu vaikutus yleisiin potilas- ja asiakasvolyyymeihin Silmäaseman liiketoiminnassa niiden terveydellisen tarpeen vuoksi, mutta talouden heilahtelut heijastuvat yleensä vahvimmin sellaisiin erityistoimenpiteisiin, jotka eivät ole lääketieteellisesti välttämättömiä. Esimerkiksi yksityisesti suoritettujen silmäkirurgisten leikkauksien kysyntä saattaa siten heikentyä, mikäli kuluttajien käytössä olevat rahamäärät vähenevät, ja kysyntä on vastaavasti kehittynyt suotuisasti käytössä olevan rahamäärän kasvaessa. Optisten tuotteiden osalta heikko taloudellinen tilanne saattaa johtaa edullisempien tuotteiden suosimiseen. Ostovoiman heikentyminen voi lisäksi näkyä varovaisempana suhtautumisena ulkonäköön ja hyvinvointiin tehtäviin rahallisiin panostuksiin.

Demografiset tekijät ja sääntely-ympäristössä tapahtuvat muutokset

Silmäaseman tarjoamien palveluiden ja tuotteiden kysyntään vaikuttavat monet demografiset tekijät ja muutokset sääntely-ympäristössä. Kysyntään vaikuttavat väestön ikääntyminen, asiakaskunnan tietoisuus erilaisten

silmäterveydenhuollon toimenpiteiden mahdollisuudesta sekä turvallisuudesta, kulutustottumuksissa ja asiakkaiden tarpeissa tapahtuneet muutokset sekä paikalliset tekijät. Väestön ikääntyessä kalliimpien moniteholasien ja kaihileikkauksien kysyntä kasvaa. Myös poliittinen päätöksenteko ja julkisen sektorin rakennemuutokset vaikuttavat suoraan Silmäaseman toimintaedellytyksiin, sillä Silmäaseman toimiala on tarkoin säännelty. Lainsäädännössä omaksutut ratkaisut koskien esimerkiksi yksityisen terveydenhuollon Kela-korvauksia, palveluseleitä, asiakkaiden valinnanvapautta sekä optikkojen ja silmääläkäreiden toimivaltuuksia voivat vaikuttaa olennaisesti Silmäaseman liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Katso lisätietoja Yhtiön toimintaan kohdistuvasta lainsäädännöstä ja Sote-uudistuksesta kohdassa ”Sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskeva lainsäädäntö”.

Liiketoiminta- ja yrityskaupat sekä uusien toimipaikkojen avaaminen

Silmäaseman liikevaihdon kehitykseen ovat katsauskaudella vaikuttaneet sekä uusien toimipaikkojen avaaminen osana Silmäaseman organisaation kasvua että liiketoiminta- ja yrityskauppojen yhteydessä hankitut uudet toimipaikat. Uudet toimipaikat tukevat liikevaihdon kasvua luomalla mahdollisuuksia kasvattaa myyntiä ja laajentaa Silmäaseman asiakaspohjaa sekä kannattavuuden paranemista tuomalla skaalaetuja. Silmäaseman katsauskaudena toteuttamia liiketoiminta- ja yrityskauppoja on kuvattu tarkemmin kohdassa ”Silmäaseman liiketoiminta – Yrityskaupat Listalleottoesitteen kattamien historiallisten taloudellisten tietojen ajanjaksona”. Vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä Silmäasema osti yhteensä kuudentoista optisen myymälän liiketoiminnot, joista kahdeksan sijaitsee Suomessa ja kahdeksan Virossa. Lisäksi Silmäasema on avannut itse neljä uutta myymälää vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä. Vuoden 2017 toisella neljänneksellä Listalleottoesitteen päivämäärään mennessä Silmäasema on hankkinut kuuden myymälän liiketoiminnot. Silmäasema hankki vuonna 2016 kuusi uutta myymälää ja avasi 14 uutta myymälää. Vuonna 2016 Silmäasema osti Vaasan silmäsaaralan sekä Kuopion ja Tampereen silmäsaaraloiden laserleikkausliiketoiminnot. Vuonna 2015 Silmäasema hankki yhden myymälän yrityskaupan kautta ja avasi kymmenen uutta myymälää ja yhden silmäsaaralan.

Toimiva liiketoimintamalli sekä valikoiman hallinta ja houkuttelevuus

Katsauskauden aikana Silmäaseman liikevaihtoa on tukenut vertailukelpoinen kasvu. Silmäaseman liikevaihdon keskimääräinen vuosittainen kasvu on ollut 12,5 prosenttia ajanjaksolla 2012–2015.⁶² Keskimääräinen vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu on ollut 5,2 prosenttia samalla ajanjaksolla. Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin vertailukelpoisen liikevaihdon kasvun⁶³ ollessa 2,5 prosenttia ja Silmäklinikat-segmentin vertailukelpoisen kasvun ollessa 10,4 prosenttia. Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvun avulla Silmäasema seuraa yli vuoden ajan toimipaikkaverkostossaan olleiden liikkeiden kehitystä. Silmäasema laskee vertailukelpoiseen liikevaihtoon mukaan vähintään 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon, jota verrataan vertailuajanjakson liikevaihtoon. Silmäasema pyrkii kasvattamaan vertailukelpoista liikevaihtoaan muun muassa vahvistamalla segmenttien tuotteiden välisiä asiakasvirtoja sekä huolehtimalla siitä, että sillä on toimiva liiketoimintamalli ja houkutteleva valikoima ja että sen toimipaikat ovat myymälä- ja silmäsaaralakonseptin mukaisia ja kampanjat selkeitä ja kaupallisesti houkuttelevia. Vastatakseen kuluttajien muuttuviin toiveisiin Silmäasema pyrkii uudistamaan optisten tuotteiden valikoimaansa säännöllisesti. Valikoimaa hallinnoidaan osana ketjuohjausta, ja Silmäaseman liiketoimintamalli mahdollistaa nopean ja tehokkaan reagoimisen asiakkaan tarpeisiin kulutustottumusten muuttuessa. Ketjuohjauksen kautta Silmäasema on pyrkinyt varmistamaan yhtenäisen konseptin ja tasaisen laadun toteutumisen koko ketjussa. Tuotteiden ja palveluiden ristiinmyynti on liiketoimintakauppojen ohella kasvattanut Silmäaseman tuotteiden ja palveluiden kokonaismyyntiä.

Liiketoiminnan skaalautuvuus ja kustannusten hallinta

Silmäaseman liiketoimintamalliin kuuluu ketjuohjaus, jossa liiketoiminnan johtaminen, verkoston suunnittelu, valikoiman hallinta, ostaminen ja markkinointi tehdään keskitetysti. Liikevaihdon ja volyymin kasvaessa kustannuksissa saavutettujen skaalaetujen hyödyntäminen on mahdollistanut liikevaihdon ja oikaistun

⁶² Tieto perustuu FAS-tilinpäätöksiin. Silmäasema-konserni on muodostunut elokuussa 2014, joten vuosien 2012–2014 liikevaihdot ovat Silmäasema Optikka -konsernin tietoja. Vuoden 2015 liikevaihdot ovat Silmäasema-konsernin tietoja. Vuosien 2012–2014 liikevaihtolukuja on oikaistu takautuvasti lääkäripalkkioiden raportoinnissa olleen virheen johdosta, mistä johtuen vuosien 2012–2013 tiedot ovat tilintarkastamattomia. Vuonna 2015 Yhtiö on korjannut ennakkoon maksettujen tuotteiden tulouttamisperiaatetta. Koska oikaisulla ei ole katsottu olevan olennaista vaikutusta aikaisemmille vuosille, vuosien 2012–2014 liikevaihtolukuja ei ole oikaistu vastaavasti.

⁶³ Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu on yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu. Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta avaamiskuukausi mukaan lukien auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.

käyttökateen kasvattamisen samanaikaisesti. Silmäaseman liikevaihto kasvoi 8,6 prosenttia vuonna 2016 ja 11,5 prosenttia vuonna 2015 (FAS), ja oikaistu käyttökateprosentti oli 11,8 prosenttia vuonna 2016 ja 11,5 prosenttia vuonna 2015.

Suuri osa Silmäaseman kuluista on muuttuvia. Silmäaseman myyntikateprosentti oli 55,9 prosenttia vuonna 2016 ja 55,2 prosenttia vuonna 2015. Tämän lisäksi Silmäaseman liiketoiminta on henkilövaltaista, ja henkilöstökustannukset ovat suurin yksittäinen kuluerä. Yhtiössä toimiva henkilöstö muodostuu useasta eri ammattiryhmästä, kuten lääkäreistä, hoitajista, optikoista, optisista myyjistä ja liiketoiminnan tuesta. Vuonna 2016 Silmäaseman henkilöstökulut olivat 24,5 prosenttia liikevaihdosta ja vuonna 2015 ne olivat 23,9 prosenttia liikevaihdosta. Tämän lisäksi Itsenäisten Lääkäreiden palkkiot ovat osana muuttuvia kustannuksia. Yhtiön kyky rekrytoida ja sitouttaa päteviä työntekijöitä ja johtajia vaikuttaa keskeisesti Yhtiön liikevaihtoon ja kannattavuuteen.

Kampanjoiden ajoitus ja onnistuminen

Erilaiset myyinnedistämiskampanjat muodostavat keskeisen osan Silmäaseman markkinointisuunnitelmaa, ja niillä on yleensä positiivinen vaikutus Silmäaseman liikevaihtoon kampanjan aikana niiden kohteena olevissa tuoteryhmissä. Kampanjat koostuvat tyypillisesti kausikampanjoista sekä uusien myymälöiden avaamiseen liittyvistä kampanjoista. Silmäasemalla on viime vuosina ollut suurempia myyinnedistämiskampanjoita keväisin ja syksyisin, mikä on heijastunut suurempina myyntivolyymeina näinä ajankohtina. Silmäasemalla on ollut kahdesti vuodessa myös tuplabonus-kampanjoita, joissa S-Etukortin omistajat saavat kaksinkertaisen bonusedun. Myös ketjuliikkeet osallistuvat Silmäaseman yleisiin kampanjoihin. Yksittäisillä kampanjoilla on yleisesti ollut vaikutusta Silmäaseman liikevaihdon vaihteluihin eri kuukausien ja kvartaalien välillä. Täten kampanjat aiheuttavat Yhtiön toimintaan kausiluonteisuutta hiljaisen kesäkauden lisäksi. Silmäasema pyrkii pitämään kampanjaviestinnän mahdollisimman selkeänä, jotta asiakkaille ei muodostuisi vääriä odotuksia tai väärää mielikuvaa kampanjasisällöistä. Silmäaseman ketjuohjaus mahdollistaa keskitetysti johdettujen markkinointikampanjoiden toteuttamisen alhaisella kulurakenteella yksittäisten myymälöiden näkökulmasta ja tukee myös uusien toimipaikkojen perustamista olemassa olevan kysynnän pohjalta.

IFRS-standardeihin siirtyminen konsernitilinpäätöksessä

Silmäasema on laatinut ensimmäisen IFRS-standardien mukaisen konsernitilinpäätöksen 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta. Silmäaseman ensimmäinen IFRS-konsernitilinpäätös sisältää vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta, ja siirtymäpäivä on 1.1.2015. Aikaisemmin Silmäasema on noudattanut konsernitilinpäätöksessään suomalaista tilinpäätösnormistoa (FAS).

IFRS-standardien käyttöönnotosta aiheutuneet merkittävimmät vaikutukset FAS:n mukaiseen raportoituun tilikauden 2015 konsernitilinpäätökseen olivat seuraavat:

- Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevaihtoa kasvattaa lääkäripalveluiden myynnin esittäminen IFRS-tilinpäätöksessä bruttomääräisenä sisältäen lääkäripalkkio-osuuden. Vastaava lääkäreille maksettava määrä kasvattaa ulkopuolisten palveluiden kuluja. Oikaisulla ei ole vaikutusta käyttökatteeseen tai liikevoittoon. Lisäksi Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevaihtoa kasvattavat ketjutoimintaan liittyvät tuotot, jotka aiemmin on raportoitu liiketoiminnan muissa tuotoissa ja markkinointikulujen oikaisuna.
- Molempien segmenttien käyttökatteeseen vaikuttaa tiettyjen koneisiin ja laitteisiin, kalustoon ja henkilöautoihin liittyvien vuokrasopimusten käsittely rahoitusleasingsopimuksina. Näiden sopimusten FAS:n mukaiset vuokratulot on oikaistu pois liiketoiminnan muista kuluista ja niiden tilalla esitetään taseeseen kirjattujen omaisuuserien poistot ja rahoitusvelaksi kirjattuihin vuokraveloitteisiin liittyvät korkokulut.
- Segmenttien käyttökatteeseen ja liikevoittoon vaikuttavat lisäksi ulkopuolisen kumppanin tarjoaman asiakasrahoituksen kulut, jotka on IFRS-tuloslaskelmassa siirretty liiketoiminnan muista kuluista rahoituskuluihin.

- Konsernin IFRS:n mukaista liikevoittoa parantaa FAS:n mukaisista koneiden ja kaluston menojäätöspoištoista luopuminen ja poistojen kirjaaminen IFRS-tilinpäätöksessä taloudelliselle pitoajalle tasapoištoina.
- IFRS-standardeja sovellettaessa liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvo testataan arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. FAS:n mukaiset liikearvon poistot on oikaistu IFRS-tuloslaskelmasta ja ne on palautettu liikearvon määrään.
- IFRS-standardeja sovellettaessa pankkilainat kirjataan alun perin käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä. FAS:ssa vuosikuluksi kirjatut transaktiomenot kirjataan IFRS-tuloslaskelmaan rahoitusvelan voimassaoloajalle jaksotettuna efektiivisen koron menetelmällä.
- Toimipaikkojen uudistamiseen ja remontoimiseen liittyvät aktivoidut menot on IFRS-taseessa esitetty osana aineellisia hyödykkeitä, kun ne FAS-taseessa on esitetty aineettomina hyödykkeinä. Tällä oikaisulla ei ollut tulosvaikutusta.

Lisätietoja IFRS-standardien käyttöönotosta on esitetty tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä esitetyn Tilintarkastetun IFRS-konsernitiinpäätöksen liitetiedossa 6.6.

Viimeaikaisia tapahtumia

Alla esitettyä lukuun ottamatta Silmäaseman taloudellisessa tai liiketoiminnallisessa asemassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.3.2017 ja tämän Listalleottoesitteen päivämäärän välisenä aikana.

31.3.2017 jälkeen optisen alan vähittäiskauppaa on laajennettu ostamalla huhtikuussa ja toukokuun alussa 2017 kuusi myymälää neljällä eri liiketoimintakaupalla. Ostettujen myymälöiden FAS:n mukaisesti laadittujen tilinpäätösten yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2016 on ollut 2,0 miljoonaa euroa. Liiketoimintakaupoista rahana maksettu kauppahinta on ollut yhteensä 1,3 miljoonaa euroa. Kauppahinnan maksamista varten on nostettu pankkilainaa.

Verohallinto on suorittanut verotarkastuksen Silmäasema Optiikassa keväällä 2017. Verotarkastus kattoi elinkeinotuloverotuksen, arvonlisäverotuksen ja enakkoperinnän. Tarkastuksen pääpaino oli arvonlisäverotuksessa, josta tarkastettiin vuodet 2014–2016. Elinkeinoverotuksen ja enakkoperinnän osalta tarkastus kohdistui vuoteen 2015. Muut Silmäasema-konsernin yhtiöt eivät ole olleet tarkastuksen kohteena. Arvonlisäverotuksen osalta merkittävimmät Yhtiön ja Verohallinnon väliset näkemyserot liittyvät sekä vähennysoikeuden jakautumiseen verollisen vähittäiskaupan ja verosta vapautetun terveyden- ja sairaanhoidon välille että optikkojen tekemään, Verohallinnon mukaan veloittamattomaan, näöntarkastukseen silmälasimyyntiin yhteydessä. Yhtiö on antanut vastineen verotarkastuskertomukseen ja tulee tarvittaessa valittamaan päätöksistä verotuksen oikaisulautakunnalle ja edelleen Helsingin hallinto-oikeuteen sekä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Katso lisätietoja kohdasta ”*Riskitekijät – Silmäaseman liiketoimintaan liittyviä riskejä – Veroriskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.*”.

Silmäaseman ylimääräinen yhtiökokous päätti 22.5.2017 lisätä Yhtiön osakkeiden lukumäärää jakamalla osakkeita maksuttomalla osakeannilla (split). Osakkeiden jakamisessa osakkeenomistajat saivat kolme uutta osaketta kutakin omistamaansa osaketta kohden. Ennen osakkeiden jakamista Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä oli 2.287.437 ja jakamisen jälkeen 9.149.748.

Listalleottoesitteen päivämääränä Yhtiön yhtiöjärjestyksessä on lunastus- ja suostumuslausekkeet. Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous on 22.5.2017 päättänyt poistaa nämä lausekkeet yhtiöjärjestyksestä. Niiden poistaminen ilmoitetaan rekisteröitäväksi Kaupparekisteriin vasta Silmäaseman hallitukselle samassa ylimääräisessä yhtiökokouksessa annetun osakeantivaltuutuksen perusteella Listautumisannissa annettavien Uusien Osakkeiden rekisteröitäväksi ilmoittamisen kanssa tai välittömästi sitä ennen.

Neljä Silmäaseman ja sen Ketjuyritystijien välillä solmituista ketjusopimuksista on irtisanottu päättymään 7.6.2017, minkä jälkeen kyseiset neljä ketjumyymälää eivät enää kuulu Silmäasema-ketjuun. Irtautuvien ketjumyymälöiden vuoden 2016 liikevaihdon perusteella laskettu laskennallinen rojalittuotto Silmäasemalle oli noin 0,1 miljoonaa euroa.

Tulevaisuudennäkymät

Tämä kohta ”Tulevaisuudennäkymät” sisältää tulevaisuutta koskevia lausumia. Tulevaisuutta koskevat lausumat eivät ole takuita tulevasta kehityksestä, ja Silmäaseman toteutuneet tulokset saattavat poiketa olennaisesti tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitetyistä tai niistä pääteltävistä tuloksista johtuen monista tekijöistä, joista joitakin on kuvattu kohdissa ”Tulevaisuutta koskevat lausumat” ja ”Riskitekijät”. Silmäasema kehottaa Silmäaseman osakkeenomistajia suhtautumaan varauksella tällaisiin tulevaisuutta koskeviin lausumiin, jotka pätevät ainoastaan tämän Listalleottoesitteen päivämääränä.

Silmäasema odottaa liikevaihtonsa kasvavan kuluvana vuonna edellistä vuotta vahvemmin ja oikaistun käyttökateprosenttinsa paranevan.

Vuonna 2016 Silmäaseman liikevaihdon kasvu oli 8,6 prosenttia ja oikaistu käyttökateprosentti 11,8 prosenttia.

Tulosennusteen perusteet

Silmäaseman tulosennuste perustuu Yhtiön johdon arvioihin ja oletuksiin Yhtiön liikevaihdon, käyttökateen ja toimintaympäristön kehityksestä. Tulosennuste perustuu vertailukelpoisen liiketoiminnan volyymin kasvuun sekä vuonna 2016 ja 2017 tehdyistä yrityskaupoista ja uusista myymäläavauksista tulevaan kasvuun. Vertailukelpoisen optisen kaupan liikevaihdon odotetaan kasvavan yleisen taloustilanteen kohenemisen ja kuluttajaluottamuksen nousun vauhdittamana. Sairaalahoidon leikkaus- ja toimenpidevolymien odotetaan kasvavan edellisvuodesta.

Silmäasema voi vaikuttaa liikevaihdon ja käyttökateprosentin kehitykseen ketjujohtamisella, kysyntälähtöisellä tuote- ja palvelutarjonnalla sekä jatkuvalla kustannusseurannalla.

Silmäaseman vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevat tekijät liittyvät pääasiassa kilpailijoiden toimintaan, yleiseen talouskehitykseen ja kuluttajaluottamukseen, jotka voivat vaikuttaa kuluttajakysyntään molempien segmenttien osalta. Silmäaseman vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella ovat myös muut toimialaan ja liiketoimintaan liittyvät yleiset riskitekijät sekä julkisen sektorin muun muassa palvelusetelien käyttöön ja ulkoistuksiin liittyvät päätökset.

Segmenttiraportointi

Silmäaseman liiketoiminta raportoidaan IFRS-standardien mukaisessa konsernitilinpäätöksessä kahden segmentin alla: Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto sekä Silmäklinikat. Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentti vastaa Silmäaseman optisen alan vähittäiskaupan liiketoiminnasta. Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmenttiin kuuluvat myös silmä lääkkäreiden ja optikkojen vastaanottopalvelut sekä työnäköpalvelut. Silmäklinikat -segmentti vastaa Silmäaseman silmäsaairaalapalveluista, jotka koostuvat silmä lääkkäreiden ja optikkojen vastaanottopalveluista, silmätutkimuksista, silmien alueen pientoimenpiteistä, silmätautien hoidosta, silmäkirurgiasta sekä silmäluomileikkauksista. Silmäaseman toimitusjohtaja on ylin operatiivinen päätöksentekijä, ja raportoitavat segmentit perustuvat Silmäaseman johdolle tehtävään raportointiin. Johto arvioi segmenttien kannattavuutta liikevaihdon ja oikaistun käyttökateen mittareilla. Oikaistun käyttökateen katsotaan parhaiten kuvastavan normaalin liiketoiminnan kannattavuutta. Oikaisut käyttökateeseen ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia erä, katso lisätietoja kohdasta ”Eräitä taloudellisia tietoja – Tunnuslukujen laskentaperiaatteet”.

Silmäasema ei ole historiallisesti ennen IFRS-raportointiin siirtymistä raportoinut segmenttikohtaisia tietoja konsernitilinpäätöksissään. Tätä Listalleottoesitettä varten Silmäaseman liiketoiminta on raportoitu Yhtiön nykyisen segmenttijaon mukaisesti myös 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikaudelta FAS:n mukaisesti laadittuihin konsernitilinpäätöstietoihin perustuen. Tässä Listalleottoesitteessä esitetyt FAS:n mukaiset segmenttikohtaiset tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Tuloslaskelman päärivit (IFRS)

Liikevaihto

Silmäaseman liikevaihto muodostuu optisen kaupan tuotteista ja palveluista, kuten silmälasit, aurinkolasit, piilolasit, optikon näöntarkastukset, silmälaboratorio-tutkimukset ja lääkäreiden tekemät silmätutkimukset, sekä taittovirhe-, kaihi- ja muista kirurgisista leikkauksista ja silmäterveyteen liittyvistä perus- ja vaativan tason toimenpiteistä. Silmäasema tarjoaa asiakkailleen silmälasimyyntiä ja vahvuuksilla olevien aurinkolasien myyntiä yhteydessä silmälasiturva-palvelun sekä kaikkien tuotteiden osalta ulkoisen kumppanin tuottamaa joustavaa rahoitusmahdollisuutta. Silmäaseman Ketjuyritykset maksavat ketjumaksua, joka esitetään liikevaihdossa myyntiin perustuvana rojaltitulona.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääosin vakuutuskorvauksista.

Materiaalit ja palvelut

Materiaalit ja palvelut koostuvat ostoista tilikauden aikana, varaston muutoksesta ja ulkopuolisista palveluista. Silmäaseman ostot tilikauden aikana muodostuvat optisen kaupan tuotteiden ostoista ja silmäkirurgisiin operaatioihin liittyvistä tarvikkeista. Ulkopuolisiin palveluihin kirjataan pääasiassa Silmäasemalla toimivien silmälääkäreiden lääkäripalkkioita.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut koostuvat kiinteistä kuukausi- ja tuntipalkoista sekä muuttuvista tavoite- ja tulospalkkioista, eläkekuluista sekä muista henkilöstökuluista. Muut henkilöstökulut -ryhmässä on esitetty lakisääteisten henkilösivukulujen lisäksi henkilökunnan työterveyshuoltoon, tyky-, virkistys-, koulutus- ja harrastustoimintaan liittyvät kulut.

Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut koostuvat vuokratuluista, markkinointikuluista, ylläpito-, IT-, laite- ja kalustokuluista sekä muista liikekuluista. Muut liikekulut sisältävät liiketoiminnan yleisiä kustannuksia (mm. tilintarkastuskuluja, asiantuntija-kuluja, taloushallintopalveluita ja postikuluja).

Poistot

Silmäaseman poistot koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden poistoista. Silmäaseman aineelliset hyödykkeet koostuvat pääosin myymälöiden ja silmäsaalojen leikkaus- ja tutkimustoimintaan liittyvistä koneista, laitteista ja kalustosta sekä aktivoiduista vuokrattujen toimitilojen uudistamiseen ja remontointiin liittyvistä menoista. Aineelliset hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoan poistoilla vähennettynä. Aineellisten hyödykkeiden arvioitu taloudellinen vaikutusajat vaihtelevat kolmesta kymmeneen vuoteen. Aineettomat hyödykkeet (muut kuin liikearvo) koostuvat taseeseen aktivoiduista erikseen hankituista kilpailukieltosopimuksista, tavaramerkistä sekä toiminannohjaus- ja potilastietojärjestelmään ja digitaaliseen asiointiin kehittämiseen liittyvistä menoista. Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoina sopimusten kestoajana tai arvioituna taloudellisena vaikutusajana, keskimäärin viidessä vuodessa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoituskulut koostuvat pankkilainojen, luottolimiittien, osakaslainojen ja välirahoituksen koroista sekä koronvaihtosopimusten realisoituneista ja realisoitumattomista muutoksista. Lisäksi rahoituskuluihin kirjataan Silmäasema-tilin myyntisaamisten kolmannelle osapuolelle myyntiin liittyvä komissio. Lainoihin liittyvät korot ja transaktiokustannukset jaksotetaan tuloslaskelmaan korkokulukuksi lainan juoksuajalle käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Uudelleenrahoitustilanteessa jaksottamattomat transaktiokustannukset kirjataan tulokseen rahoituskulukuksi.

Tuloverot

Verokuluna esitetään tilikauden verotettavasta tulosta Suomen tuloverokannan perusteella maksettava vero ja aikaisempien tilikausien oikaisu sekä laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos. Laskennallisia veroja kirjataan varojen ja velkojen verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista sekä muista väliaikaisista eroista.

Liiketoiminnan tulos

Seuraavassa katsauksessa on kuvattu Silmäaseman liiketoiminnan tulosta 31.3.2017 ja 31.3.2016 päättyneiltä kolmen kuukauden jaksoilta sekä 31.12.2016, 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta.

Silmäasema on laatinut ensimmäisen IFRS-standardien mukaisesti laaditun konsernitilinpäätöksen 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta sisältäen vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta, IFRS-standardeihin siirtymäpäivän ollessa 1.1.2015. Aikaisemmin Silmäasema on noudattanut konsernitilinpäätöksessään suomalaista tilinpäätösnormistoa (FAS). Seuraavassa esitetty tulosanalyysi 31.3.2017 ja 31.3.2016 päättyneiltä kolmen kuukauden jaksoilta sekä 31.12.2016 ja 31.12.2015 päättyneiltä tilikausilta perustuu IFRS-standardien mukaisesti laadittuihin konsernitilinpäätöstiетoihin. Lisäksi tulosanalyysi 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä tilikausilta esitetään FAS:n mukaisesti laadittuihin konsernitilinpäätöstiетoihin ja johdon raportteihin perustuen. IFRS-standardien käyttöönoton vaikutuksia on kuvattu kohdassa ” – Keskeisiä liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen vaikuttavia tekijöitä – IFRS-standardeihin siirtyminen konsernitilinpäätöksessä” sekä tämän Listalleottoesitteen liitteessä olevan 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta laaditun IFRS-konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 6.6. IFRS-standardien käyttöönotto.

31.3.2017 päättynyt kolmen kuukauden jakso verrattuna 31.3.2016 päättyneeseen kolmen kuukauden jaksoon (IFRS)

Liikevaihto

Konserni

Silmäaseman liikevaihto 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 29,7 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 5,2 miljoonaa euroa eli 21,5 prosenttia verrattuna 24,4 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Asiakkaiden tilaamien silmälasien määrä kasvoi 43,7 prosenttia ja asiakkaiden tilaamien aurinkolasien määrä 60,6 prosenttia. Kasvu johtui pääasiassa laajentuneen optisen kaupan verkoston tuomasta volyymikasvusta, optisen kaupan vertailukelpoisen volyymin kasvusta sekä silmäleikkausten määrän noususta. Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu⁶⁴ oli 8,6 prosenttia.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman liikevaihto ja sen muutos segmenteittäin ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2017 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 (IFRS)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Liikevaihto				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	20.164	15.604	4.560	29,2 %
Silmäklinikat	9.487	8.801	686	7,8 %
Konserni yhteensä	29.651	24.405	5.246	21,5 %

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevaihto 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 20,2 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 4,6 miljoonaa euroa eli 29,2 prosenttia verrattuna 15,6 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Kasvu johtui pääasiassa volyymien kasvusta optisen kaupan verkoston kasvun sekä vertailukelpoisen liiketoiminnan kasvun vuoksi. Vertailukelpoisen liikevaihdon

⁶⁴ Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu on yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu. Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta avaamiskuukausi mukaan lukien auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.

kasvu oli 10,5 prosenttia. 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli kauppapäiviä 2,5 päivää enemmän kuin edellisenä vuonna samana aikana, mikä tuki vertailukelpoisen liikevaihdon kasvua.

Silmäklinikat

Silmäklinikat-segmentin liikevaihto 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 9,5 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,7 miljoonaa euroa eli 7,8 prosenttia verrattuna 8,8 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Kasvu johtui pääasiassa kaihileikkausvolyymien kasvusta sekä 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla hankitun Vaasan silmäsairaalan tuomasta volyymikasvusta. Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu oli 5,2 prosenttia.

Liiketoiminnan muut tuotot

Silmäasema-konsernin liiketoiminnan muut tuotot 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla olivat 29 tuhatta euroa, ja ne kasvoivat 28 tuhatta euroa verrattuna 1 tuhanteen euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Kasvu johtui pääasiassa toimipaikkoihin liittyvien muiden vuokratuottojen kasvusta.

Liiketoiminnan kulut

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman liiketoiminnan kulut, myyntikate ja niiden muutokset ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2017 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 (IFRS)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Liiketoiminnan kulut				
Materiaalit ja palvelut				
Ostot tilikauden aikana	7.506	6.269	1.237	19,7 %
Varastojen muutos	-789	-959	170	-17,7 %
Ulkopuoliset palvelut	6.503	5.916	587	9,9 %
Yhteensä	13.220	11.227	1.994	17,8 %
 Myyntikate	16.460	13.180	3.280	24,9 %
Myyntikate-%	55,5 %	54,0 %		
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	6.138	4.963	1.175	23,7 %
Eläkekulut	1.116	907	209	23,0 %
Muut henkilöstökulut	487	507	-20	-4,0 %
Yhteensä	7.740	6.377	1.363	21,4 %
Liiketoiminnan muut kulut				
Vuokratulot	1.653	1.361	292	21,4 %
Markkinointikulut	1.809	1.167	642	55,1 %
Ylläpito-, IT-, laite- ja kalustokulut	1.412	1.106	306	27,7 %
Muut liikekulut	1.818	1.266	552	43,6 %
Yhteensä	6.692	4.900	1.792	36,6 %

Silmäasema-konsernin liiketoiminnan materiaalien ja palveluiden kasvu 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla johtui pääasiassa kasvaneen liiketoiminnan volyymin vuoksi lisääntyneistä tuote- ja tarvikeostoista sekä ostettujen palveluiden lisääntyneestä määrästä. Silmäasema-konsernin myyntikate nousi 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla 3,3 miljoonaa euroa verrattuna 31.3.2016 päättyneeseen kolmen kuukauden jaksoon. Myyntikateprosentti nousi 54,0 prosentista 55,5 prosenttiin eli 1,5 prosenttiyksikköä. Myyntikatteen nousu johtui pääasiassa Silmäklinikat-segmentissä tehdyistä rakenteellisista muutoksista, joissa Silmäasema osti kahdelta Silmäaseman silmäsairaaloissa toimivalta Itsenäiseltä Lääkäriltä näiden liiketoiminnan ja sen mukana näiden omistamat laserleikkaustoiminnot alkuvuodesta 2016. Tämä muutti Silmäklinikat-segmentin kulurakennetta Silmäasemalle suotuisammaksi. Lisäksi myyntikatteen nousua tuki volyymien kasvu.

Silmäasema-konsernin liiketoiminnan henkilöstökulujen kasvu 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla johtui pääasiassa henkilöstön määrän kasvusta verkoston laajenemisen vuoksi.

Silmäasema-konsernin liiketoiminnan muiden kulujen kasvu 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla johtui pääasiassa verkoston laajenemisesta, markkinointipanostusten ajallisesta kohdistamisesta sekä konsernin yritysjärjestelyistä.

Liiketoiminnan kuluihin sisältyi tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia kuluja yhteensä 0,8 miljoonaa euroa 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla ja 0,4 miljoonaa euroa 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla.

Käyttökate ja oikaistu käyttökate

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman käyttökate, oikaistu käyttökate ja oikaisuerät segmenteittäin sekä niiden muutokset ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2017 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 1.1.–31.3. (IFRS)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Käyttökate				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	1.117	850	267	31,5 %
Silmäklinikat	1.284	1.056	228	21,6 %
Kohdistamaton	-373	-3		
Konserni yhteensä	2.028	1.903	126	6,6 %
Oikaisuerät				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto				
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	24	273		
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	86	0		
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	9	27		
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	191	5		
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisu	72	8		
Oikaisu yhteensä	381	312	68	
Silmäklinikat				
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	1	3		
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	-	42		
Oikaisu yhteensä	1	45	-44	
Kohdistamattomat				
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	373	3		
Oikaisu yhteensä	373	3	370	
Oikaisu yhteensä konserni	755	361	394	
Oikaistu käyttökate				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	1.498	1.162	336	28,9 %
Silmäklinikat	1.285	1.102	183	16,7 %
Konserni yhteensä	2.783	2.263	519	22,9 %

Konserni

Silmäaseman käyttökate 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 2,0 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,1 miljoonaa euroa eli 6,6 prosenttia verrattuna 1,9 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Käyttökateen kasvu 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla johtui pääosin silmäklinikoiden kustannusrakenteen muutoksesta vuonna 2016 toteutettujen liiketoimintakauppojen seurauksena sekä kasvaneista volyyymeistä optisessa kaupassa ja silmäklinikoiden. Käyttökateen kasvua 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla pienensi oikaisuerien kasvu. Oikaisuerinä kirjattiin päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla konsernin yritysjärjestelyihin liittyviä asiantuntijakuluja, mukaan lukien listautumiseen liittyviä kuluja, yhteensä

0,4 miljoonaa euroa. Lisäksi oikaisuerinä kirjattiin konsernin yrityskauppoihin liittyviä asiantuntijakuluja ja muita eriä yhteensä 0,3 miljoonaa euroa sekä kansainvälistymiskonseptin rakentamiskuluja 0,1 miljoonaa euroa.

Silmäaseman oikaistu käyttökate 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 2,8 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,5 miljoonaa euroa eli 22,9 prosenttia verrattuna 2,3 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Oikaistun käyttökateen kasvu 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla johtui pääosin kasvaneista volyymeistä optisessa kaupassa ja silmäklinikoissa sekä silmäklinikoiden kustannusrakenteen muutoksesta vuonna 2016 toteutettujen liiketoimintakauppojen seurauksena. Silmäaseman oikaistu käyttökateprosentti 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 9,4 prosenttia ja 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla 9,3 prosenttia.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin käyttökate 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 1,1 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,3 miljoonaa euroa eli 31,5 prosenttia verrattuna 0,8 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Käyttökateen kasvu 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla johtui pääosin kasvaneista optisen kaupan volyymeistä erityisesti vertailukelpoisessa liiketoiminnassa. Lisäksi segmentin käyttökateen rasittavat 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla 0,4 miljoonan euron oikaisuerät, jotka pääosin liittyvät konsernin yrityskauppoihin liittyviin asiantuntijakuluihin ja muihin eriin sekä kansainvälistymiskonseptin rakentamiseen liittyviin kuluihin. Vastaavasti 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oikaisuerinä kirjattiin 0,3 miljoonaa euroa liittyen pääosin päättyneitä työsuhteita koskeviin poikkeuksellisiin maksuihin. Kuluvan tilikauden ensimmäisellä neljänneksellä hankittujen ja avattujen sekä viime tilikaudella hankittujen ja avattujen optisen kaupan myymälöiden käyttökateprosentti on suhteellisesti selkeästi alhaisempi käyttöönottovaiheesta johtuen. 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella Yhtiö perusti 14 uutta omaa optisen kaupan myymälää ja osti kuusi optisen kaupan myymälää. 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla Yhtiö on avannut neljä uutta optisen kaupan myymälää sekä ostanut 16 uutta optisen kaupan myymälää (kahdeksan Virossa ja kahdeksan Suomessa).

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin oikaistu käyttökate 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 1,5 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,3 miljoonaa euroa eli 28,9 prosenttia verrattuna 1,2 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Oikaistun käyttökateen kasvu 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla johtui pääosin kasvaneista optisen kaupan volyymeistä erityisesti vertailukelpoisessa liiketoiminnassa. Kuluvan tilikauden ensimmäisellä neljänneksellä hankittujen ja avattujen sekä viime tilikaudella hankittujen ja avattujen optisen kaupan myymälöiden käyttökateprosentti on suhteellisesti selkeästi alhaisempi johtuen käyttöönottovaiheesta.

Silmäklinikat

Silmäklinikat-segmentin käyttökate 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 1,3 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,2 miljoonaa euroa eli 21,6 prosenttia verrattuna 1,1 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Käyttökateen kasvu 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla johtui pääosin 2016 toteutettujen kahden silmäklinikan laserleikkausliiketoiminnan kaupan tuomasta kulurakenteen muutoksesta. Samalla ajanjaksolla käyttökateen rasitti myynnin rakenne leikkauksissa.

Silmäklinikat-segmentin oikaistu käyttökate 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 1,3 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,2 miljoonaa euroa eli 16,7 prosenttia verrattuna 1,1 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Oikaistun käyttökateen kasvu 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla johtui pääosin 2016 toteutettujen kahden silmäklinikan laserleikkausliiketoiminnan kaupan tuomasta kulurakenteen muutoksesta.

Poistot

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäseman poistot ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2017 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastettu)	2016 1.1.–31.3. (IFRS)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Poistot				
Aineettomien hyödykkeiden poistot	970	869	100	11,5 %
Aineellisten hyödykkeiden poistot	260	205	55	26,9 %
Yhteensä	1.230	1.075	155	14,5 %

Silmäsema-konsernin poistojen kasvu 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla johtui pääasiassa liiketoiminnan laajentumisen johdosta tehtyihin laite- ja kalustohankintoihin liittyvistä aineellisten hyödykkeiden poistoista sekä vuonna 2016 toteutettujen yrityskauppojen yhteydessä taseeseen aktivoitujen kilpailukieltosopimusten ja tavaramerkin poistoista.

Liikevoitto ja oikaistu liikevoitto

Konserni

Silmäseman liikevoitto 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 0,8 miljoonaa euroa, ja se laski 0,03 miljoonaa euroa eli 3,6 prosenttia verrattuna 0,8 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Liikevoittoon sisältyi 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia oikaisueriä yhteensä 0,8 miljoonaa euroa liittyen konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakuluihin, liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakuluihin, kansainvälistymiskonseptin rakentamiskuluihin ja päättyneitä työsuhteita koskeviin poikkeuksellisiin maksuihin.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäseman liikevoitto, oikaistu liikevoitto sekä niiden muutokset segmentteittäin ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2017 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 1.1.–31.3. (IFRS)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Liikevoitto				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	405	257	149	58,0 %
Silmäklinikat	766	575	191	33,2 %
Kohdistamattomat	-373	-3	-370	
Konserni yhteensä	798	828	-30	-3,6 %
Oikaisuerät				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	381	312	68	
Silmäklinikat	1	45	-44	
Kohdistamattomat	373	3	370	
Konserni yhteensä	755	361	394	
Oikaistu liikevoitto				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	786	569	217	38,2 %
Silmäklinikat	767	620	147	23,67 %
Konserni yhteensä	1.553	1.189	364	30,6 %

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevoitto 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 0,4 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,1 miljoonaa euroa eli 58,0 prosenttia verrattuna 0,3 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Liikevoittoon sisältyi 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oikaisueriä 0,4 miljoonaa euroa liittyen pääosin yrityskauppoihin sekä kansainvälistymiskonseptin rakentamiseen.

Silmäklinikat

Silmäklinikat-segmentin liikevoitto 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 0,8 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,2 miljoonaa euroa eli 33,2 prosenttia verrattuna 0,6 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Liikevoittoon 31.3.2017 ja 31.3.2016 päättyneillä kolmen kuukauden jaksoilla ei sisällynyt merkittäviä oikaisueriä.

Rahoitustuotot ja -kulut

Silmäasema-konsernin rahoitustuotot ja -kulut 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla olivat -0,7 miljoonaa euroa, ja ne laskivat 0,4 miljoonaa euroa eli 35,7 prosenttia verrattuna -1,1 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Lasku johtui pääasiassa muuttuneesta rahoitusrakenteesta. Silmäasema uudisti pankkilainansa 30.9.2016 ja maksoi samassa yhteydessä pois mezzanine-välirahoituksen kokonaan sekä osan osakaslainasta. Keskimääräiset rahoituskulut laskivat järjestelyn myötä.

Tuloverot

Silmäasema-konsernin kuluksi kirjatut tuloverot 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla olivat 0,1 miljoonaa euroa, ja ne kasvoivat 0,1 miljoonaa euroa verrattuna 0,01 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla.

Tilikauden voitto

Silmäasema-konsernin tilikauden tappio 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli -0,03 miljoonaa euroa verrattuna -0,3 miljoonaan euroon 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla. Lasku johtui pääasiassa rahoituskulujen laskusta.

31.12.2016 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2015 päättyneeseen tilikauteen (IFRS)

Liikevaihto

Konserni

Silmäaseman liikevaihto 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 101,3 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 8,0 miljoonaa euroa eli 8,6 prosenttia verrattuna 93,3 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Myytyjen silmälasien määrä kasvoi 10,7 prosenttia, myytyjen aurinkolasien määrä 6,8 prosenttia sekä tehtyjen näöntarkastusten ja tutkimusten määrä 17,6 prosenttia edellisen tilikauden määristä. Taivutheileikkauksien määrä kasvoi 13,8 prosenttia ja kaiheileikkauksien 1,6 prosenttia vuoden 2015 määristä. Kasvu Silmäaseman optisessa kaupassa johtui pääasiassa toimipaikkaverkoston kasvusta yrityskauppojen yhteydessä hankittujen uusien toimipaikkojen ja uusien avattujen toimipaikkojen johdosta. Sairaaloiminnan kasvu johtui pääasiassa yrityskauppojen yhteydessä hankittujen toimipaikkojen tuomasta volyymin lisäyksestä. Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu⁶⁵ oli -1,1 prosenttia.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman liikevaihto ja sen muutos segmenteittäin ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	2015 (IFRS)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Liikevaihto				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	66.511	59.616	6.894	11,6 %
Silmäklinikat	34.834	33.698	1.136	3,4 %
Konserni yhteensä	101.345	93.314	8.030	8,6 %

⁶⁵ Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu on yli 12 kuukautta auki olleiden toimipaikkojen liikevaihdon kasvu. Vertailukelpoiseen liikevaihtoon lasketaan mukaan vähintään 12 kuukautta avaamiskuukausi mukaan lukien auki olleiden toimipaikkojen liikevaihto.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevaihto 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 66,5 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 6,9 miljoonaa euroa eli 11,6 prosenttia verrattuna 59,6 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Kasvu johtui pääasiassa 14 uuden optisen kaupan myymälän perustamisesta ja kuuden ostetun optisen kaupan myymälän hankkimisesta. Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu oli -1,1 prosenttia, mikä oli linjassa koko optisen alan vähittäiskaupan markkinan kehityksen kanssa.

Silmäklinikat

Silmäklinikat-segmentin liikevaihto 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 34,8 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 1,1 miljoonaa euroa eli 3,4 prosenttia verrattuna 33,7 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Kasvu johtui pääasiassa lisääntyneistä taittovirheleikkauksien määrästä sekä Vaasan silmäsairaalan ostosta maaliskuussa 2016. Vertailukelpoisen liikevaihdon kasvu oli -1,2 prosenttia. Negatiiviseen vertailukelpoiseen kasvuun oli pääasiallisena syynä ydinliiketoimintaan kuulumattoman hallinto- ja kirjanpito palveluita lääkäreille tuottavan tytäryhtiön kehitys.

Liiketoiminnan muut tuotot

Silmäasema-konsernin liiketoiminnan muut tuotot 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 0,04 miljoonaa euroa, ja ne laskivat 0,1 miljoonaa euroa eli 72,6 prosenttia verrattuna 0,1 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Lasku johtui pääasiassa vakuutuskorvausten määrän pienenemisestä.

Liiketoiminnan kulut

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman liiketoiminnan kulut, myyntikate ja niiden muutokset ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu, ellei toisin ilmoitettu)	2015 (IFRS)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Liiketoiminnan kulut				
Materiaalit ja palvelut				
Ostot tilikauden aikana	23.590	21.190	2.400	11,3 %
Varastojen muutos	-1.021	-994	-27	2,7 %
Ulkopuoliset palvelut	22.180	21.757	423	1,9 %
Yhteensä	44.748	41.953	2.795	6,7 %
Myyntikate	56.637 ¹	51.511 ¹	5.126	10,0 %
Myyntikate-%	55,9 % ¹	55,2 % ¹		
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	19.543	17.704	1.839	10,4 %
Eläkekulut	3.673	3.374	299	8,9 %
Muut henkilöstökulut	1.616	1.222	394	32,2 %
Yhteensä	24.832	22.300	2.532	11,4 %
Liiketoiminnan muut kulut				
Vuokratulot	5.734	4.817	918	19,1 %
Markkinointikulut	5.543	5.469	74	1,4 %
Ylläpito-, IT-, laite- ja kalustokulut	5.788	4.065	1.722	42,4 %
Muut liikekulut	4.446	4.406	40	0,9 %
Yhteensä	21.511	18.757	2.754	14,7 %

¹ Tilintarkastamaton.

Silmäasema-konsernin materiaalien ja palveluiden kulujen kasvu 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella johtui pääasiassa liiketoiminnan volyymin vuoksi kasvaneista ostojen määrästä. Silmäasema-konsernin myyntikate nousi

31.12.2016 päättyneellä tilikaudella 5,1 miljoonaa euroa. Myyntikateprosentti nousi 55,2 prosentista 55,9 prosenttiin eli 0,7 prosenttiyksikköä. Myyntikatteen nousua kasvatti Silmäklinikat-segmentissä tehdyt rakenteelliset muutokset, joissa kahden silmäsairaalan laserleikkausliiketoiminnat ostettiin. Tämä muutti Silmäklinikat-segmentin kulurakennetta Silmäasemalle suotuisammaksi.

Silmäasema-konsernin henkilöstökulujen kasvu 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella johtui pääasiassa uusien avainhenkilöiden palkkaamisesta Yhtiön kasvustrategian vaatiman osaamispotentiaalin toteuttamiseksi sekä liiketoiminnan laajentumisesta uusien optisen kaupan myymälöiden ja sairaaloiden myötä. Lisäksi Silmäasema on vuosien aikana siirtänyt toimintoja hoidettavaksi keskitetysti, jolloin yhtäältä asiakasrajapinnassa on päästy keskittymään asiakaspalveluun ja terveydenhuollon tehtäviin ja toisaalta keskittämällä tiettyjä toimintoja on tehostettu toimintaa ja tuotu ketjujohtamista terveydenhuoltoon.

Silmäasema-konsernin liiketoiminnan muiden kulujen kasvu 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella johtui pääasiassa liiketoiminnan laajentumisesta aiheutuvista kuluista kuten vuokrista ja laite- ja kalustokuluista.

Liiketoiminnan kuluihin sisältyi tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia kulueriä yhteensä 1,7 miljoonaa euroa 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella ja 0,3 miljoonaa euroa 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella.

Käyttökate ja oikaistu käyttökate

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman käyttökate, oikaistu käyttökate ja oikaisuerät segmenteittäin sekä niiden muutokset ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	2015 1.1.–31.12. (IFRS)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Käyttökate				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	6.373	6.559	-186	-2,8 %
Silmäklinikat	4.838	3.991	846	21,2 %
Kohdistamaton	-916	-97	-820	
Konserni yhteensä	10.295	10.454	-159	-1,5 %
Oikaisuerät				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto				
Päättäneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	296	160		
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	25			
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	91	43		
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	59			
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisut	87			
Oikaisut yhteensä	558	202	356	
Silmäklinikat				
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	13			
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	169			
Oikaisut yhteensä	182	0	182	
Kohdistamattomat				
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	916	97		
Oikaisut yhteensä	916	97	820	
Oikaisut yhteensä	1.656	299	1.357	
Oikaistu käyttökate				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	6.931	6.761	170	2,5 %
Silmäklinikat	5.020	3.991	1.028	25,8 %
Konserni yhteensä	11.951	10.753	1.198	11,1 %

Konserni

Silmäaseman käyttökate 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 10,3 miljoonaa euroa, ja se laski 0,2 miljoonaa euroa eli 1,5 prosenttia verrattuna 10,5 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Käyttökateen lasku 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin oikaisuerien kasvusta. Oikaisuerinä kirjattiin tilikaudella erityisesti konsernin yritysjärjestelyihin liittyviä asiantuntijakuluja, mukaan lukien listautumiseen liittyviä kuluja, yhteensä 1,0 miljoonaa euroa. Lisäksi oikaisuerinä kirjattiin konsernin yrityskauppoihin liittyviä eriä 0,3 miljoonaa euroa, päättyneitä työsuhteita koskevia poikkeuksellisia maksuja 0,3 miljoonaa euroa sekä konsernin kansainvälistymiskonseptin rakentamiskuluja 0,02 miljoonaa euroa.

Silmäaseman oikaistu käyttökate 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 12,0 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 1,2 miljoonaa euroa eli 11,1 prosenttia verrattuna 10,8 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Oikaistun käyttökateen kasvu 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin kasvaneista volyyymeistä sekä sairaalatoiminnan merkittävästi parantuneesta kannattavuudesta, joka johtui pääosin tilikauden aikana toteutetuista rakenteellisista muutoksista; kahden silmäsairaalan laserleikkausliiketoiminnat ostettiin osaksi Silmäaseman liiketoimintoja, mikä muutti ko. liiketoimintojen kulurakenteen Silmäasemalle suotuisammaksi. Silmäaseman oikaistu käyttökateprosentti 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 11,8 prosenttia ja 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella 11,5 prosenttia.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin käyttökate 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 6,4 miljoonaa euroa, ja se laski 0,2 miljoonaa euroa eli 2,8 prosenttia verrattuna 6,6 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Käyttökateen lasku 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin segmentin käyttökateen rasittaneista oikaisueristä 0,6 miljoonaa euroa, joista merkittävimmät liittyivät segmentin yrityskauppoihin liittyviin eriin 0,1 miljoonaa euroa, konsernin yritysjärjestelyihin liittyviin asiantuntijakuluihin 0,1 miljoonaa euroa sekä päättyneitä työsuhteita koskeviin poikkeuksellisiin maksuihin 0,3 miljoonaa euroa. Lisäksi uusien myymälöiden avaaminen rasittaa aluksi segmentin käyttökateen etupainotteisten kulujen vuoksi. 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella avattiin yhteensä 14 uutta optisen kaupan myymälää.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin oikaistu käyttökate 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 6,9 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,2 miljoonaa euroa eli 2,5 prosenttia verrattuna 6,8 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Oikaistun käyttökateen kasvu 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin optisen kaupan volyymien kasvusta uusien myymälöiden perustamisen ja yrityskauppojen johdosta.

Lisäksi uusien myymälöiden avaaminen heikentää aluksi segmentin oikaistua käyttökateen ja käyttökateen etupainotteisten kulujen vuoksi. 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella avattiin yhteensä 14 uutta optisen kaupan myymälää.

Silmäklinikat

Silmäklinikat-segmentin käyttökate 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 4,8 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,8 miljoonaa euroa eli 21,2 prosenttia verrattuna 4,0 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Käyttökateen kasvu 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin kasvaneista leikkausvolyyymeistä sekä suotuisasti kehittyneestä kulurakenteesta kahden sairaalan laserleikkaustoimintojen oston myötä. Käyttökateen laskivat yritys- ja liiketoimintakauppoihin liittyvät asiantuntijakulut 0,2 miljoonaa euroa.

Silmäasemat-segmentin oikaistu käyttökate 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 5,0 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 1,0 miljoonaa euroa eli 25,8 prosenttia verrattuna 4,0 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Oikaistun käyttökateen kasvu 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin liiketoimintakauppojen seurauksena parantuneesta kulurakenteesta sekä leikkausvolyymien kasvusta.

Poistot

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman poistot ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	2015 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Poistot				
Aineettomien hyödykkeiden poistot	3.696	3.126	569	18,2 %
Aineellisten hyödykkeiden poistot	1.090	696	395	56,8 %
Yhteensä	4.786	3.822	964	25,2 %

Silmäasema-konsernin poistojen kasvu 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella johtui pääasiassa liiketoiminnan laajentumisen johdosta tehtyihin laite- ja kalustohankintoihin liittyvistä aineellisten hyödykkeiden poistoista sekä yrityskauppojen yhteydessä taseeseen aktivoitujen kilpailukieltosopimusten ja tavaramerkin poistoista.

Liikevoitto

Konserni

Silmäaseman liikevoitto 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 5,5 miljoonaa euroa, ja se laski 1,1 miljoonaa euroa eli 16,9 prosenttia verrattuna 6,6 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Liikevoiton lasku johtui pääasiassa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavien olennaisten kuluerien kasvusta sekä kasvaneista poistoista. Liikevoittoon sisältyi 1,7 miljoonaa euroa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia kuluja 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella ja 0,3 miljoonaa euroa 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman liikevoitto ja oikaistu liikevoitto sekä niiden muutokset segmenteittäin ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	2015 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Liikevoitto				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	3.747	4.733	-986	-20,8 %
Silmäklinikat	2.678	1.996	682	34,2 %
Kohdistamattomat	-916	-97	-820	
Konserni yhteensä	5.508	6.632	-1.124	-16,9 %
Oikaisuerät				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	558	202	356	
Silmäklinikat	182	0	182	
Kohdistamattomat	916	97	820	
Konserni yhteensä	1.656	299	1.357	
Oikaistu liikevoitto				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	4.305	4.935	-630	-12,8 %
Silmäklinikat	2.860	1.996	864	43,3 %
Konserni yhteensä	7.164	6.930	234	3,4 %

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentti liikevoitto 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 3,7 miljoonaa euroa, ja se laski 1,0 miljoonaa euroa eli 20,8 prosenttia verrattuna 4,7 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Liikevoiton lasku johtui pääasiassa liiketoiminnan laajentumisen vuoksi kasvaneista poistoista ja kiinteistä kuluista sekä tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavien olennaisten kuluerien kasvusta, kuten yrityskauppoihin liittyvistä asiantuntijakuluista ja päättyneitä työsuhteita koskevista poikkeuksellisista maksuista. Liikevoittoon sisältyi 0,6 miljoonaa euroa näitä tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia kuluja 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella ja 0,2 miljoonaa euroa 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella.

Silmäklinikat

Silmäklinikat-segmentin liikevoitto 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 2,7 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 0,7 miljoonaa euroa eli 34,2 prosenttia verrattuna 2,0 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Liikevoiton kasvu johtui pääasiassa rakenteellisesta muutoksesta, jossa kahden silmäsairaalan laserleikkaustoiminnot hankittiin osaksi Silmäaseman omaa liiketoimintaa, sekä yhden silmäsairaalan hankinnasta 31.12.2016 päättyneen tilikauden aikana. Liiketoimintahankinnat eivät vaikuttaneet Silmäklinikat-segmentin liikevaihdon kasvuun, mutta paransivat segmentin kannattavuutta segmentin kulurakenteen muutoksen johdosta. Liikevoittoon sisältyi 0,2 miljoonaa euroa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia kulueriä 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella.

Rahoitustuotot ja -kulut

Silmäasema-konsernin rahoitustuotot ja -kulut 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat -4,6 miljoonaa euroa, ja ne kasvoivat 0,6 miljoonaa euroa eli 13,5 prosenttia verrattuna -4,1 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Kasvu johtui pääasiassa uudelleenrahoituksen yhteydessä poismaksettuihin lainoihin liittyvien jaksottamattomien transaktiokulujen, 0,7 miljoonaa euroa, kirjaamisesta tulokseen rahoituskuluksi uudelleenrahoitushetkellä.

Tuloverot

Silmäasema-konsernin kuluksi kirjatut tuloverot 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 0,4 miljoonaa euroa, ja ne laskivat 0,5 miljoonaa euroa verrattuna 0,9 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Konsernin efektiivinen veroaste oli (laskettuna jakamalla tuloverot voitolla ennen veroja) 45,8 prosenttia 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella ja 34,4 prosenttia 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Konsernin efektiivistä veroastetta nostavat verotuksessa vähennyskeltottomat osakaslainojen korot.

Tilikauden voitto

Silmäasema-konsernin tilikauden voitto 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella oli 0,5 miljoonaa euroa, ja se laski 1,2 miljoonaa euroa eli 71,9 prosenttia verrattuna 1,7 miljoonaan euroon 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella. Lasku johtui pääasiassa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavien kuluerien kasvusta, kasvaneista poistoista sekä uudelleenrahoituksen yhteydessä tilikauden 2016 tulokseen kerralla kirjatuista rahoituskuluista.

31.12.2015 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2014 päättyneeseen tilikauteen (FAS)

Yhtiö on perustettu 2.6.2014 ja se hankki Silmäasema Optiikan omistukseensa 22.8.2014, mistä johtuen Silmäaseman FAS-konsernitilinpäätöstiedot 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta eivät sisällä operatiivisen toiminnan tietoja koko tilikauden osalta eivätkä siten ole suoraan vertailukelpoisia Silmäaseman 31.12.2015 päättyneen tilikauden FAS-konsernitilinpäätöksen tietojen kanssa. Vertailukelpoisuuden parantamiseksi alla on esitetty Yhtiön 31.12.2015 päättyneen vuoden 2015 FAS-konsernituloslaskelmatietojen vertailu Silmäasema Optiikan tuloslaskelmatietoihin koko 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta. Hankinnalla ei ollut vaikutusta Silmäaseman operatiiviseen liiketoimintaan, mutta sillä oli vaikutus Yhtiön rahoitusrakenteeseen ja konserniliikearvoon.

Liikevaihto

Konserni

Silmäaseman liikevaihto 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 85,0 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 8,8 miljoonaa euroa eli 11,5 prosenttia verrattuna 76,2 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Muutos johtui pääasiassa liiketoiminnan laajentumisen myötä tapahtuneesta volyymien kasvusta. 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella Yhtiö perusti yhden silmäsairaalan Jyväskylään sekä kymmenen optisen kaupan myymälää. Liikevaihtoa kasvatti myös 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella perustetut 10 uutta myymälää ja yksi ostettu optisen kaupan myymälä. Edelleen silmäleikkauksien volyymit nousivat uudenlaisen hintakampanjoinnin seurauksena.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman liikevaihto segmenteittäin ja niiden muutokset ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 (FAS) Silmäasema Optiikka (tilintarkastamaton, ellei toisin mainittu)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Liikevaihto				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	51.257	45.982	5.275	11,5 %
Silmäklinikat	33.698	30.181	3.517	11,7 %
Yhteensä	84.955¹	76.163¹	8.792	11,5 %

¹ Tilintarkastettu.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin liikevaihto 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 51,3 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 5,3 miljoonaa euroa eli 11,5 prosenttia verrattuna 46,0 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Kasvu johtui pääasiassa kymmenen uuden optisen kaupan myymälän perustamisesta, yhden optisen kaupan hankinnasta sekä 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella perustettujen kymmenen ja hankitun yhden optisen kaupan myymälän koko vuoden tulosvaikutuksesta.

Silmäklinikat

Silmäklinikat-segmentin liikevaihto 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 33,7 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 3,5 miljoonaa euroa eli 11,7 prosenttia verrattuna 30,2 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Kasvu johtui pääasiassa uudenlaisen hintakampanjoinnin seurauksena lisääntyneistä leikkausvolyyymeistä sekä Jyväskylän silmäsaaralan perustamisesta sekä avatun saaralan tuomasta lisävolyyymistä sekä kaihi- ja taittovirheleikkauksien volyymien kasvusta muissakin silmäsaaraloissa.

Liiketoiminnan muut tuotot

Silmäasema-konsernin liiketoiminnan muut tuotot 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella olivat 1,1 miljoonaa euroa, ja ne kasvoivat 0,3 miljoonaa euroa eli 46,6 prosenttia verrattuna 0,7 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Kasvu johtui pääasiassa vakuutuskorvausten noususta sekä ketjusopimukseen liittyvien maksujen kasvusta.

Liiketoiminnan kulut

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman kulut ja niiden muutokset ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 1.1.–31.12. (FAS) Silmäasema Optiikka	Muutos	
	(tilintarkastamaton, ellei toisin mainittu)		määrä	prosenttia
Liiketoiminnan kulut				
Materiaalit ja palvelut	34.954 ¹	30.643 ¹	4.311	14,1 %
Henkilöstökulut	21.973 ¹	19.706 ¹	2.267	11,5 %
Liiketoiminnan muut kulut				
Vuokratulot	4.817	4.502	315	7,0 %
Markkinointikulut	4.946	4.401	545	12,4 %
Ylläpito-, IT-, laite- ja kalustokulut	5.370	4.730	640	13,5 %
Muut liikekulut	4.999	5.035	-36	-0,7 %
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	20.132¹	18.668¹	1.464	7,8 %

¹ Tilintarkastettu.

Silmäasema-konsernin materiaalien ja palveluiden kulut kasvoivat 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella johtuen pääasiassa sekä optisen kaupan että sairaalatoiminnan liiketoiminnan volyymin kasvusta.

Silmäasema-konsernin henkilöstökulut kasvoivat 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella pääasiassa johtuen liiketoiminnan laajentuneesta volyymistä sekä panostamisesta keskitettyihin toimintoihin.

Silmäasema-konsernin liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella johtuen sekä liiketoiminnan että markkinointipanostusten kasvun vuoksi.

Käyttökate ja oikaistu käyttökate

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman käyttökate, oikaistu käyttökate ja oikaisuerät segmenteittäin sekä niiden muutokset ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2015 1.1.–31.12. (FAS)	2014 1.1.–31.12. (FAS) Silmäasema Optiikka	Muutos	
	(tilintarkastamaton)		määrä	prosenttia
Käyttökate				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	5.983	6.385	-402	-6,3 %
Silmäklinikat	3.068	1.483	1.584	106,8 %
Kohdistamattomat	-97		-97	
Yhteensä	8.955	7.868	1.086	13,8 %
Oikaisuerät				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	202	195		
Silmäklinikat				
Kohdistamattomat	97			
Yhteensä	299	195	104	
Oikaistu käyttökate				
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	6.185	6.580	-394	-6,0 %
Silmäklinikat	3.068	1.483	1.584	106,8 %
Yhteensä	9.253	8.063	1.190	14,8 %

Konserni

Silmäaseman käyttökate 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 9,0 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 1,1 miljoonaa euroa eli 13,8 prosenttia verrattuna 7,9 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Käyttökateen kasvu 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin silmäsairaaloiden parantuneesta käyttökatteesta. Käyttökate parani erityisesti leikkausvolyymien tuomien skaalaetujen vuoksi.

Silmäaseman oikaistu käyttökate 31.12.2015 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli 9,3 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 1,2 miljoonaa euroa eli 14,8 prosenttia verrattuna 8,1 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Oikaistun käyttökateen kasvu 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin Silmäklinikat -segmentin parantuneesta kannattavuudesta.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin käyttökate 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 6,0 miljoonaa euroa, ja se laski 0,4 miljoonaa euroa eli 6,3 prosenttia verrattuna 6,4 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Käyttökateen lasku 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin uudistuneen kampanjoinnin ja vahvan kasvuhakuisuuden aiheuttamasta myyntikateprosentin laskusta sekä etupainoitteisesta kasvustrategian mukaisesta panostuksesta henkilöstöresursseihin.

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto -segmentin oikaistu käyttökate 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 6,2 miljoonaa euroa, ja se laski 0,4 miljoonaa euroa eli 6,0 prosenttia verrattuna 6,6 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Oikaistun käyttökateen lasku 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin uudistuneen kampanjoinnin ja vahvan kasvuhakuisuuden aiheuttamasta myyntikateprosentin laskusta sekä etupainoitteisesta kasvustrategian mukaisesta panostuksesta henkilöstöresursseihin.

Silmäklinikat

Silmäklinikat-segmentin käyttökate 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 3,1 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 1,6 miljoonaa euroa verrattuna 1,5 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Käyttökateen kasvu 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin volyymien kasvusta sekä vertailukelpoisessa liikevaihdossa että uuden perustetun Jyväskylän silmäsairaalan johdosta ja lisäksi silmäklinikat-segmentissä toteutetuista kulurakenteen muutoksista erityisesti ulkoisiin palveluihin liittyen.

Silmäklinikat-segmentin oikaistu käyttökate 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 3,1 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 1,6 miljoonaa euroa verrattuna 1,5 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Oikaistun käyttökateen kasvu 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella johtui pääosin volyymien kasvusta sekä vertailukelpoisessa liikevaihdossa että uuden perustetun Jyväskylän silmäsairaalan johdosta ja lisäksi silmäklinikat-segmentissä toteutetuista kulurakenteen muutoksista erityisesti ulkoisiin palveluihin liittyen.

Poistot

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman poistot ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

	2015 1.1.-31.12. (FAS)	2014 (FAS) Silmäasema Optiikka (tilintarkastamaton, ellei toisin ilmoitettu)	Muutos	
			määrä	prosenttia
Poistot				
Liikearvon poistot ¹	5.800	1.686	4.115	244,1 %
Muiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot	2.771	2.188	583	26,6 %
Yhteensä	8.571²	3.874²	4.698	121,3 %

¹ Sisältää FAS-tilinpäätöksiin sisältyvät konserniliikearvon ja liikearvon poistot.

² Tilintarkastettu.

Silmäasema-konsernin muiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistojen kasvu 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella johtui pääasiassa konsernin liiketoiminnan laajenemisen johdosta tehtyjen aineettomien ja aineellisten hyödykeinvestointien poistoista. Liikearvon poiston kasvu johtui pääosin vuoden 2014 elokuussa Silmäasema Optiikan hankinnasta syntyneen konserniliikearvon poiston vaikutuksesta. Hankinnan seurauksena syntynyt konserniliikearvon lisäys ja siihen liittyvät poistot eivät sisälly Silmäasema Optiikasta tilikaudelta 2014 esitettyihin lukuihin.

Liikevoitto

Konserni

Silmäaseman liikevoitto 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 0,4 miljoonaa euroa, ja se oli 3,6 miljoonaa euroa pienempi verrattuna 4,0 miljoonaan euron liikevoittoon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Muutos johtui pääasiassa Silmäasema Optiikan hankinnan myötä konserniin syntyneen konserniliikearvon poistosta. Liikevoitto ennen liikearvon poistoja 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 6,2 miljoonaa euroa ja se oli 0,5 miljoonaa euroa suurempi verrattuna 5,7 miljoonan euron liikevoittoon ennen liikearvon poistoja 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Liikevoittoon sisältyi 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella 0,3 miljoonaa euroa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia erä ja 0,2 miljoonaa euroa 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman liikevoitto ennen liikearvon poistoja ja liikevoitto sekä niiden muutokset ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

(tuhatta euroa, prosenttiosuuksia lukuunottamatta)	2015	2014	Muutos	
	1.1.–31.12.			
	(FAS)	(FAS) Silmäasema Optiikka	määrä	prosenttia
(tilintarkastamaton, ellei toisin ilmoitettu)				
Liikevoitto ennen liikearvon poistoja	6.184	5.681	503	8,9 %
Liikearvon poistot	-5.800	-1.686	-4.115	
Liikevoitto	383¹	3.995¹	-3.611	-90,4 %

¹ Tilintarkastettu.

Rahoitustuotot ja -kulut

Silmäasema-konsernin rahoitustuotot ja -kulut 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella olivat -3,7 miljoonaa euroa, ja ne laskivat 3,6 miljoonaa euroa verrattuna -0,08 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Rahoitustuottojen ja kulujen kasvu johtui pääasiassa korollisten velkojen määrän kasvusta elokuussa 2014 konsernin rakenne- ja uudelleenrahoitusjärjestelyn yhteydessä. Silmäasema Optiikan tietoihin 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta ei sisältynyt näihin uudelleenrahoitusjärjestelyn yhteydessä nostettuihin korollisiin velkoihin liittyviä rahoituskuluja miltaan osin.

Tuloverot

Silmäasema-konsernin kuluksi kirjatut tuloverot 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella olivat 0,8 miljoonaa euroa, ja ne laskivat 0,3 miljoonaa euroa verrattuna 1,1 miljoonaan euroon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Konsernin efektiivistä veroastetta tilikaudella 2015 nostavat verotuksessa vähennyskelvottomat osakaslainojen korot sekä konserniliikearvon poistot.

Tilikauden voitto

Silmäasema-konsernin tilikauden tappio 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli -4,1 miljoonaa euroa verrattuna 2,8 miljoonan euron tilikauden voittoon 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella. Muutos johtui pääasiassa elokuussa 2014 Silmäasema Optiikan hankinnan seurauksena Silmäasema-konsernin lisääntyneistä rahoituskuluista ja konserniliikearvon poistoista.

Maksuvalmius ja pääomalähteet

Seuraava kuvaus perustuu Silmäaseman 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta IAS 34 -standardin mukaisesti laadittuihin konsernin osavuositietoihin sekä 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta laadittuun IFRS-standardien mukaisesti laadittuun konsernitilinpäätökseen, joka sisältää vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta sekä avaavan IFRS-taseen 1.1.2015.

Yleiskatsaus

Silmäaseman maksuvalmius on historiallisesti perustunut liiketoiminnan rahavirtaan ja tarpeen mukaan ulkopuoliseen rahoitukseen. Silmäaseman tavoitteena on riittävä maksuvalmius kaikissa tilanteissa ja markkinaolosuhteissa. Liiketoiminnan rahavirta sekä oman ja vieraan pääoman ehtoiset rahoitusjärjestelyt kattavat investointeihin, käyttöpääomaan ja lainojen hoitoon liittyvät rahoitustarpeet.

Silmäaseman rahavarat 31.3.2017 olivat 9,1 miljoonaa euroa ja rahoitusvelat 70,0 miljoonaa euroa. Lisäksi 31.3.2017 Silmäasemalla oli 5,0 miljoonan euron suuruinen luottolimiitti. Luottolimiitistä 3,5 miljoonaa euroa on varattuna käyttöpääomarahoitukseen ja 1,5 miljoonaa euroa muodostaa Silmäasema Optiikan ja Silmäasema Sairaalan käytettävissä olevan pankkitakauslimiitin. Silmäasemalla on myös 10,0 miljoonan euron suuruinen investointirahoitus. Tämän Listalleottoesitteen päivämääränä Yhtiön luottolimiitin käyttöpääomarahoitukseen varattu 3,5 miljoonan euron osuus on kokonaan käyttämättä, 1,5 miljoonan euron pankkitakauslimiitistä on käyttämättä 0,2 miljoonaa euroa ja 10,0 miljoonan euron investointirahoituksesta on käyttämättä 5,2 miljoonaa euroa. Silmäaseman omavaraisuusaste 31.3.2017 oli 6,2 prosenttia ja nettovelkaantumisaste 1.037,5 prosenttia.

Syyskuussa 2016 Silmäasema-konsernissa toteutettiin mittava rahoituksen uudelleenjärjestely, jossa neuvoteltiin 70 miljoonan euron rahoitusjärjestely OP Yrityspankki Oyj:n kanssa. Lainajärjestelyn seurauksena maksettiin entiset 26,2 miljoonan euron pankkilainat, 7,0 miljoonan euron mezzanine-väliarahoitus ja osa osakaslainoista (14,7 miljoonaa euroa) sekä kaikkien edellä mainittujen kertyneet ja pääomitettut korot. Katso lisätietoja lainasta kohdasta ”Silmäaseman liiketoiminta – Olennaiset sopimukset – Rahoitussopimus OP Yrityspankki Oyj:n kanssa”.

Rahavirrat

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Silmäaseman rahavirtatiedoista ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

	2017 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	2015 (IFRS)
KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA-TIETOJA, tuhatta euroa				
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta	4.068	2.889	4.286	7.226
Investointeihin käytetty nettorahavirta	-5.819	-5.799	-11.085	-5.702
Rahoitukseen käytetty nettorahavirta	3.783	3.302	10.680	-5.935
Rahavarojen nettovähennys (-) / -lisäys (+)	2.032	391	3.881	-4.411
Rahavarat kauden alussa	7.118	3.237	3.237	7.648
Rahavarat kauden lopussa	9.150	3.628	7.118	3.237

Liiketoiminnan nettorahavirta

Silmäaseman liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta oli 4,1 miljoonaa euroa ja se kasvoi 1,2 miljoonaa euroa verrattuna 31.3.2016 päättyneen kolmen kuukauden jakson liiketoiminnasta kertyneeseen nettorahavirtaan 2,9 miljoonaa euroa. Liiketoiminnasta kertyneen nettorahavirran kasvuun nousuun vaikutti erityisesti asiakkailta saatujen ennakkomaksujen kasvu.

Silmäasema-konsernin liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta oli 4,3 miljoonaa euroa ja se laski 2,9 miljoonaa euroa verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden liiketoiminnasta kertyneeseen nettorahavirtaan 7,2 miljoonaa euroa. Liiketoiminnasta kertyneen nettorahavirran laskuun vaikuttivat erityisesti uudelleenrahoituksen yhteydessä maksetut osakaslainan ja mezzanine-lainan pääomitettut korot sekä uudelleenrahoituksen järjestelypalkkiot. Liiketoiminnasta kertyneeseen nettorahavirtaan vaikuttava

käyttöpääoman muutos oli 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella -0,8 miljoonaa euroa, kun se 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella ollut 0,1 miljoonaa euroa.

Investointien nettorahavirta

Silmäaseman investointeihin käytetty nettorahavirta 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta oli -5,8 miljoonaa euroa verrattuna 31.3.2016 päättyneen kolmen kuukauden jakson -5,8 miljoonaan euroon. Yrityssostoihin ja liiketoimintahankintoihin käytettiin yhteensä 4,7 miljoonaa euroa 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla ja 4,2 miljoonaa euroa 31.3.2016 päättyneellä vertailukaudella. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankintoihin käytettiin 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla yhteensä 1,1 miljoonaa euroa ja 31.3.2016 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla 1,6 miljoonaa euroa. Silmäasema-konsernin investointeihin käytetty nettorahavirta 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta oli -11,1 miljoonaa euroa ja -5,7 miljoonaa euroa 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella.

Investointeihin käytettyyn nettorahavirtaan vaikuttivat 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella erityisesti tilikauden aikana tehdyt yritysostot ja liiketoimintakaupat yhteensä -6,7 miljoonaa euroa. Tilikauden 2016 aikana Silmäasema teki seitsemän yritys- ja liiketoimintahankintaa. Ostetuista liiketoiminnoista kolme on erikoistunut silmäleikkaustoimintaan, kaksi optiseen kauppaan ja yksi toimii sekä silmäleikkaustoiminnassa että optisessa kaupassa. Merkittävimmät yritysostot tilikauden 2016 aikana olivat helmikuussa 2016 hankittu laser- ja kaihileikkaustoimintaa harjoittavan Kuopion Laserklinikka Oy:n liiketoiminta, maaliskuussa 2016 hankitut optisen alan vähittäiskauppaa harjoittava Oy Brillo Ab ja laser- ja kaihileikkaustoimintaa harjoittava Vaasan Laserklinikka Oy, maaliskuussa 2016 hankittu kaihileikkaustoimintaa harjoittavan Pecce Oy:n liiketoiminta sekä toukokuussa 2016 hankittu laser- ja kaihileikkaustoimintaa harjoittavan Perimetria Oy:n liiketoiminta. 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella ei tehty merkittäviä yritysostoja ja liiketoimintahankintoja. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankintoihin käytettiin 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella yhteensä 4,5 miljoonaa euroa ja 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella 5,5 miljoonaa euroa.

Rahoituksen nettorahavirta

Silmäaseman rahoituksesta kertynyt nettorahavirta 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta oli 3,8 miljoonaa euroa verrattuna 31.3.2016 päättyneen kolmen kuukauden jakson rahoituksesta kertyneeseen nettorahavirtaan 3,3 miljoonaa euroa. Silmäasema nosti yrityshankintoja varten uutta pankkilainaa yhteensä 3,9 miljoonaa euroa 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla.

Silmäasema-konsernin rahoituksesta kertynyt nettorahavirta 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta oli 10,7 miljoonaa euroa verrattuna 31.12.2015 päättyneen tilikauden rahoitukseen käytettyyn nettorahavirtaan -5,9 miljoonaa euroa.

31.12.2016 päättyneellä tilikaudella toteutettiin rahoituksen uudelleenjärjestely, jossa pitkäaikaisia lainoja nostettiin 62,3 miljoonaa euroa ja samalla maksettiin pois entiset pankkilainat 26,2 miljoonaa euroa, mezzanine-väli-rahoitus 7,0 miljoonaa euroa ja osa osakaslainoista 14,7 miljoonaa euroa sekä kaikkien edellä mainittujen kertyneet ja pääomitetut korot.

Katso lisätietoja lainasta kohdasta ”Silmäaseman liiketoiminta – Olennaiset sopimukset – Rahoitussopimus OP Yrityspankki Oy:n kanssa”.

Lainat ja nettovelka

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman pitkä- ja lyhytaikaiset rahoitusvelat ja nettovelka-asema ilmoitettuina päivinä:

	2017 31.3. (IFRS) (tilintarkasta- maton)	2016 (IFRS)	2015 31.12. (IFRS)	2014 ¹ (IFRS)
(tuhatta euroa)		(tilintarkastettu, ellei toisin mainittu)		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				
Pankkilainat	53.773	51.530	18.645	20.122
Mezzazine-väliarahoitus	-	-	7.553	7.110
Osakslainat	7.080	7.080	21.674	21.350
Rahoitusleasingvelat	240	224	506	1.111
Ehdolliset kauppahintavelat	3.771	3.946	478	469
Muut velat	48	47	71	95
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	64.912	62.828	48.927	50.257
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				
Pankkilainat	3.990	2.222	2.000	5.250
Rahoitusleasingvelat	418	452	840	1.276
Ehdolliset kauppahintavelat	341	-	-	-
Muut velat	290	49	24	24
Lyhytaikaiset velat yhteensä	5.040	2.723	2.864	6.549
Rahoitusvelat yhteensä	69.952	65.550	51.791	56.806
Vähennetään rahavarat	-9.149	-7.118	-3.237	-7.648
Nettovelat	60.803	58.432	48.554	49.158
Tunnusluvut				
Nettovelat/Oikaistu käyttökate	4,9	4,9 ²	4,5 ²	N/A
Nettovelkaantumisaste, %	1.037,5	992,8 ²	930,8 ²	1.374,0 ²

¹ IFRS tasetiedot 31.12.2014 perustuvat Silmäaseman 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta laadittuun ensimmäiseen IFRS-konsernitilinpäätökseen sisältyvään tilintarkastettuun avaavaan IFRS-taseeseen 1.1.2015.

² Tilintarkastamaton.

Lainat ja rahoitussopimukset

Silmäasema-konsernin lainat sisältävät rahoituslaitoksilta lainattuja pankkilainoja ja luottolimiitin, jonka puitteissa voi nostaa lyhytaikaisia lainoja ja pankkitakauksia, sekä osakkailta lainattua osakslainaa. Pankkilainat ovat vaihtuvakorkoisia, ja konserni käyttää koronvaihtosopimuksia rajoittaakseen vaihtuvakorkoisista lainoista muodostuvaa korkoriskiä. Osakslainat ovat kiinteäkorkoisia. Lisäksi Silmäasema-konsernin rahoitusvelkoihin sisältyy rahoitusleasingvelkoja sekä ehdollista kauppahintavelkaa. Silmäaseman 31.12.2015 päättyneen tilikauden lopussa konsernin lainat sisälsivät myös mezzanine-rahoitusta, jolla oli kiinteä korko.

Uudelleenrahoitus

Silmäasema uudelleenrahoitti 30.9.2016 kaikki pankki- ja mezzanine-lainansa sekä osan osakslainoistaan yhteensä 55 miljoonan euron määräisillä pankkilainoilla, jotka solmittiin OP Yrityspankin kanssa. Lisäksi tehtiin sopimus 5 miljoonan euron luottolimiitistä sekä 10 miljoonan euron investointirahoituksesta. Rahoitusjärjestely on neljän vuoden pituinen. Uudelleenrahoituksesta aiheutuneet transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan rahoitusvelan voimassaolajalle jaksotettuna efektiivisen koron menetelmällä.

Uudelleenrahoituksen yhteydessä maksettiin kokonaan pois vanhat pankkilainat 26,2 miljoonaa euroa, niiden kertyneet korot 0,1 miljoonaa euroa sekä mezzanine-rahoitus 7,0 miljoonaa euroa, sen pääomitettuja korkoja 1,0 miljoonaa euroa ja kertyneitä korkoja 0,04 miljoonaa euroa. Osakslainoja maksettiin pois 14,7 miljoonaa euroa, niiden pääomitettuja korkoja 3,4 miljoonaa euroa sekä kertyneitä korkoja 0,1 miljoonaa euroa.

Pankkilainat

Tietyt Silmäasema -konsernin yhtiöt ovat solmineet 23.9.2016 päivätyn Rahoitussopimuksen OP Yrityspankin kanssa. Rahoitussopimus on kuvattu tarkemmin kohdassa ”Silmäaseman liiketoiminta – Olennaiset sopimukset – Rahoitussopimus OP Yrityspankki Oyj:n kanssa”. Yllä kuvatulla tavalla Rahoitussopimuksen mukaisesti myönnettyillä lainoilla on 30.9.2016 rahoitettu uudelleen Silmäaseman olemassa olleet lainat.

Silmäasema-konsernin pankkilainat muodostuivat 31.12.2016 Rahoitussopimuksen alaisista kahdesta pankkilainasta ja 5,0 miljoonan euron suuruudesta luottolimiitistä. Luottolimiitistä 3,5 miljoonaa euroa oli varattuna käyttöpääomarahoitukseen ja käyttämättä, ja luottolimiitistä 1,5 miljoonaa euroa muodostaa Silmäasema Optiikan ja Silmäasema Sairaalan käytettävissä olevan pankkitakauslimiitin. Pankkitakauslimiitistä oli 31.12.2016 käyttämättä 0,3 miljoonan euron verran. Lisäksi Yhtiöllä on 10,0 miljoonan euron suuruinen investointirahoitus, joka oli 31.12.2016 kokonaan käyttämättä.

Uudelleenrahoituksen yhteydessä 30.9.2016 nostettujen pankkilainojen keskiporko oli noin 2,57 prosenttia. Pankkilainojen marginaali on lähtökohtaisesti ensimmäisen 18 kuukauden ajan kiinteä, minkä jälkeen rahoituksen eri osiin soveltuvat marginaalit määräytyvät rahoituskovenantin ”Konsernin korolliset velat suhteessa käyttökatteeseen” -tunnusluvun mukaisesti välillä 1,75–3,75 prosenttia ennen Listautumista. Marginaalit määräytyvät välillä 0,60–2,50 Listautumisen tapahduttua ja olettaen, että nettovelkojen ja käyttökateen suhde on Listautumisen jälkeen 3,00:1 tai tätä pienempi. Rahoitussopimuksen mukaisesti kovenanttilaskennassa käyttökatteesta oikaistaan poikkeukselliset erät ja nettovelkoihin ei lueta osakas- tai konsernilainoja.

Rahoitussopimuksen ehtojen mukaan merkittävimmät transaktiot edellyttävät rahalaitoksen etukäteen antamaa kirjallista hyväksyntää sisältäen tavanomaisia velkoja suojaavia ehtoja. Osakkeiden tarjoaminen tämän Listalleottoesitteen mukaisesti ei kuitenkaan johda sellaiseen muutokseen konsernin omistussuhteissa, jonka seurauksena olisi Rahoitussopimuksen mukaisten lainojen eräännyttäminen. Listautumisesta aiheutuu sen sijaan velvollisuus käyttää Osakeannista saatavia varoja lainojen ennaikaiseen takaisinmaksuun siten, että nettovelkojen ja käyttökateen suhde laskee tasolle 3,00:1 tai tämän alle, ei kuitenkaan enempää kuin 75 prosenttia Osakeannista saatavia varoja.

Pankkilainojen vakuutena on Yhtiön ja sen tytäryhtiöiden antamia takauksia sekä niiden yrityskiinnityspanttivelkakirjoja, konserniyhtiöiden osakkeita, pankkitilejä, saatavia konserniyhtiöiltä, tiettyihin yrityskauppoihin liittyviä saatavia, vakuutussaatavia, johdannaissopimuksiin liittyviä saatavia ja tavaramerkkejä.

Rahoitussopimus edellyttää Osakeannista saatavia varoja käytettävän lainojen ennaikaiseen takaisinmaksuun siten, että nettovelkojen ja käyttökateen suhde laskee tasolle 3,00:1 tai tämän alle, ei kuitenkaan enempää kuin 75 prosenttia Osakeannista saatavista varoista. Rahoitussopimus sisältää rahoituskovenantteja koskien kassavirran ja lainanhoitomaksujen suhdetta, nettovelkojen ja käyttökateen (EBITDA) suhdetta, käyttökateen ja rahoituskulujen suhdetta sekä investointien määrää. Rahoitussopimuksen ehtojen mukaisesti kassavirran ja lainanhoitomaksujen suhdetta, käyttökateen ja rahoituskulujen suhdetta sekä investointien määrää koskevat rahoituskovenantit eivät sovellu Listautumisen jälkeen, mikäli nettovelkojen ja käyttökateen suhde on Listautumisen jälkeen 3,00:1 tai tätä pienempi (laskettuna viimeisimmän Rahoitussopimuksen mukaisen 12 kuukauden pituisen testausjakson perusteella, ikään kuin Osakeannista saatavia varoja olisi kyseisen jakson viimeisenä päivänä jo käytetty velkojen ennaikaiseen takaisinmaksuun, ja ottaen huomioon kyseisen jakson jälkeen toteutetut yritys- ja liiketoimintakaupat). Mikäli edellä kuvattu ehto täyttyy, muuttuvat myös ainoan jäljelle jäävän rahoituskovenantin, nettovelkojen ja käyttökateen suhdetta mittaavan kovenantin tasot siten, että suhteen tulee olla alle 4,00:1 kahdella ensimmäisellä 12 kuukauden mittausjaksolla Listautumisen jälkeen ja tästä eteenpäin 3,50:1. Edelleen edellä kuvattujen ehtojen täyttyessä Rahoitussopimuksen ehdot muuttuvat automaattisesti muun muassa seuraavasti:

- aikataulun mukaisesti lyhenevistä lainoista tulee kertalyhenteisiä;
- rahoituksen eri osiin soveltuvat marginaalit laskevat ja määräytyvät rahoituskovenantin ”Konsernin korolliset velat suhteessa käyttökatteeseen” -tunnusluvun mukaisesti välillä 0,60–2,50;
- velvollisuus käyttää hankinnoista, myynneistä ja vakuutuksista saatavien tuottojen ja Rahoitussopimuksessa määritellyn rajan ylittävää kassavirtaa ennaikaisiin lyhennyksiin poistuu; ja

- osingonjakorajoitus poistuu ja tiedonantovelvoitteet sekä monet muut rajoitteet ja velvoitteet kevenevät.

Edellä kuvattujen ehtojen täytyttyä Silmäasema-konsernin yhtiöiden antamat esinevakuudet voidaan myös vapauttaa sekä pankkilainoille alisteisten osakslainojen alisteisuus purkaa.

Osakslainat

Tämän Listalleottoesitteen päivämääränä osakslainojen ja niiden korkojen arvioitu takaisinmaksettava kokonaismäärä on noin 7,5 miljoonaa euroa (sisältäen kertyneet ja maksamatta olevat korot, noin 0,4 miljoonaa euroa). Osakslainojen korko on 8 prosenttia. Osakslainat ovat ainakin Listautumiseen saakka pääoman palautuksen ja koron maksun suhteen huonommassa etuoikeusasemassa kuin yhtiön pankkilainat. Osakslainoilla ei ole vakuutta. Yhtiö odottaa käyttävänsä Osakeannista saamiaan nettovaroja osakslainojen pääoman ja kertyneiden korkojen takaisinmaksuun Listautumisannin toteuttamisen jälkeen.

Seuraavassa taulukossa esitetään tiettyjä tietoja Silmäaseman osakslainoista:

31.3.2017		
Lainanantaja	Lainapääoma, tuhatta euroa	Kertyneet korot, tuhatta euroa
Intera Fund II Ky	5.015,9	200,1
Sihvola Roope	260	10,4
Armada Mezzanine Fund IV Ky	260	10,4
Callardo Capital Oy	260	10,4
Optovita Oy	130	5,2
Lehtosalo Juha	52	2,1
Rajaste Juha	39	1,6
Jerne Oy	39	1,6
Krootila Kari	39	1,6
Mäkitie Jukka	39	1,6
Svärd Holding Oy	39	1,6
Ten-Holding Oy	39	1,6
Vannas Kaarina	39	1,6
AYP Eye Oy	26	1
Järvinen Esko	26	1
Silmäpari Oy	19,5	0,8
Valle Tuuli	19,5	0,8
Eskelin Sebastian	13	0,5
Ipros Oy	13	0,5
Sulonen Jukka	13	0,5
Piirainen Stiina	13	0,5
Conerod Oy	7,8	0,3
Landén Janna	3,9	0,2
Medicape Oy	3,9	0,2
Paimion Optiikka Oy	3,8	0,1
Erolin-Sihvola Lotta	3,3	0,1
Sihvola Kare	3,3	0,1
Sihvola Tara	3,3	0,1
Lahden Silmäasema Oy	2,6	0,1
Liedon Optiikka Oy	1,9	0,1
Johto, muut avainhenkilöt ja työntekijät		
Sihvola Torsti	260	10,4
Kohmo Pasi	117	2,3
ETS-Holding Oy	52	2,1
Juni Holding Oy	52	2,1
Väisänen Olli	35,8	0,7
Määttä Sami	22,8	0,4
Tenhunen Rauno	22,8	0,4
Seppälä Anna	18,2	0,4
Räihä Kati	17,1	0,3
Laubach Heiko	11,4	0,2
Meronen Mika	11,4	0,2
Partanen Jani	11,4	0,2

Perälä Laura	11,4	0,2
Levander Minna	2,6	0,1
Lähteenmäki Kari	2,3	0
Salo Hemmo	2,3	0,4
Eklund Sanna	1,3	0,1
Ikonen Tarja	0,8	0
Johto, muut avainhenkilöt ja työntekijät yhteensä	652,2	20,3
Osakslainat yhteensä	7.079,8	276,7

Ehdolliset kauppahintavelat

Useimmissa Silmäaseman silmäleikkaustoimintaan sekä joissakin optiseen kauppaan liittyvissä yrityshankinnoissa hankinta sisältää myöhemmin maksettavan ehdollisen kauppahinnan, joka tyypillisesti määräytyy liiketoiminnan kehittymisen perusteella. Silmäasema sisällyttää ehdolliset kauppahintavelat osaksi konsernitaseen rahoitusvelkoja. Ehdollisten kauppahintavelkojen määrä konsernitaseessa 31.3.2017 oli 4,1 miljoonaa euroa, ja 3,9 miljoonaa euroa 31.12.2016. Taseessa 31.3.2017 olevat ehdolliset kauppahintavelat, mikäli ne toteutuvat arvion mukaisesti, tullaan maksamaan pois useammassa erässä 2021 loppuun mennessä.

Tasetietoja

Pitkäaikaiset varat

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman pitkäaikaiset varat ilmoitettuina päivinä:

	2017 31.3. (tilintarkas- tamaton)	2016	2015 31.12.	2014¹
(tuhatta euroa)		(tilintarkastettu)		
Pitkäaikaiset varat				
Aineelliset hyödykkeet	11.160	11.260	9.741	7.866
Aineettomat hyödykkeet	3.317	3.181	1.703	1.789
Liikearvo	59.586	55.290	48.358	48.273
Muut saamiset	-	-	36	39
Laskennalliset verosaamiset	566	475	186	748
Pitkäaikaiset varat yhteensä	74.629	70.206	60.024	58.715

¹ IFRS tasetiedot 31.12.2014 perustuvat Silmäaseman 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta laadittuun ensimmäiseen IFRS-konsernitilinpäätökseen sisältyvään tilintarkastettuun avaavaan IFRS-taseeseen 1.1.2015.

Silmäaseman pitkäaikaiset varat koostuvat pääasiassa liikearvosta sekä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä. Silmäaseman aineelliset hyödykkeet koostuvat pääosin myymälöiden ja silmäsaaraloiden leikkaus- ja tutkimustoimintaan liittyvistä koneista, laitteista ja kalustosta sekä aktivoiduista vuokrattujen toimitilojen uudistamiseen ja remontointiin liittyvistä menoista. Silmäaseman aineettomat hyödykkeet koostuvat pääosin IT-ohjelmistoista, tavaramerkeistä ja kilpailukielloista.

Silmäaseman liikearvo koostuu merkittävimmiltä osiltaan elokuussa 2014 toteutetusta yrityskaupasta, jolla Silmäasema hankki Silmäasema Optiikan koko osakekannan sekä vuoden 2014 hankinnan jälkeen toteutetuista useista pienemmistä yritys- ja liiketoimintakaupoista.

Silmäaseman pitkäaikaiset varat 31.12.2016 olivat 70,2 miljoonaa euroa, ja ne nousivat 10,2 miljoonaa euroa eli 17,0 prosenttia verrattuna 60,0 miljoonaan euroon 31.12.2015. Nousu johtui pääasiassa 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella toteutettujen yrityskauppojen seurauksena syntyneestä 6,9 miljoonan euron liikearvosta. Lisäksi aineelliset hyödykkeet kasvoivat Silmäaseman toimipaikkaverkoston kasvun myötä ja aineettoman hyödykkeet kasvoivat IT-järjestelmäkehityksen seurauksena sekä yrityskauppojen kilpailukieltosopimusten vuoksi.

Investoinnit

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman investoinnit ilmoitetuilla ajanjaksoilla:

	2017 1.1.–31.3.	2016 1.1.–31.12.	2016 1.1.–31.12. (tilintarkastettu, ellei toisin ilmoitettu)	2015 1.1.–31.12.
(tuhatta euroa)	(tilintarkastamaton)			
Operatiiviset investoinnit				
Aineettomien hyödykkeiden hankinta ¹	-312	-580	-1.492	-489
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta ²	-812	-995	-2.977	-5.042
Operatiiviset investoinnit yhteensä	-1.123	-1.575	-4.468	-5.531
Yrityskauppainvestoinnit				
Liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla ³	-4.700	-4.224	-6.664	-202
Yrityskauppainvestoinnit yhteensä⁴	-4.700	-4.224	-6.664	-202
Investoinnit yhteensä⁴	-5.824	-5.799	-11.132	-5.733

¹ Konsernin rahavirtalaskelman aineettomien hyödykkeiden hankinnat.

² Konsernin rahavirtalaskelman aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinnat.

³ Konsernin rahavirtalaskelman liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla.

⁴ Tilintarkastamaton.

Silmäaseman operatiiviset investoinnit 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla olivat 1,1 miljoonaa euroa, joista merkittävimmät liittyivät neljän uuden myymälän avaamiseen, myymälöissä tehtyihin remontteihin sekä digitaalisen asioinnin kehittämiseen. Silmäaseman yrityskauppainvestoinnit 31.3.2017 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla olivat yhteensä 4,7 miljoonaa euroa. 31.3.2017 päättyneen kolmen kuukauden jakson aikana Silmäasema on laajentanut optisen kaupan verkostoaan hankkimalla kuusi optisen kaupan myymälää neljällä eri liiketoimintakaupalla Suomessa sekä kahdeksan optisen kaupan myymälää Virossa hankkimalla virolaisen Tallinna Optikan osakekannan. Lisäksi Silmäasema Optiikka osti 31.3.2017 päättyneen kolmen kuukauden jakson aikana Jämsän Silmäasema Oy:n osakekannan ja Rillit Ay Haminan yhtiömiesosuudet. Lisäksi huhtikuun 2017 alussa Silmäasema Optiikka hankki neljä myymälää kahdella liiketoimintakaupalla ja toukokuun alussa kaksi myymälää kahdella liiketoimintakaupalla. Silmäasema on myös avannut neljä uutta omaa myymälää vuoden 2017 aikana Listalleottoesitteen päivämäärän mennessä.

Silmäasema on tehnyt päätökset Listalleottoesitteen päivämääränä vielä toteuttamattomista investoinneista 0,8 miljoonan euron arvoisen Smile-leikkauslaitteen Helsingin silmäsaaraalaan hankinnan sekä Kouvolan myymälän ja silmäsaaraalan arviolta 0,7 miljoonan euron remontin ja uusiin tiloihin muuton osalta. Yhtiöllä on myös Listalleottoesitteen päivämääränä käynnissä useita tietojärjestelmähankkeita.

Silmäasema tulee investoimaan vuonna 2017 edelleen uusien liikkeiden avaamiseen liittyviin asioihin, kuten tarvittaviin laitteisiin ja kalusteisiin. Silmäasema suunnittelee optisen kaupan myymäläverkostonsa laajentamista vielä yli kymmenellä myymälällä vuoden 2017 loppuun mennessä 31.3.2017 päättyneen kolmen kuukauden jakson jälkeen. Keskimääräinen investointi uuteen liikkeeseen on ollut 130–170 tuhatta euroa. Silmäasema myös suunnittelee Kouvolan silmäsaaraalan lisäksi vielä toisen silmäsaaraalan remontoitua vuoden 2017 aikana. Yhtiö rahoittaa nämä investoinnit sen olemassa olevilla rahavaroilla, tulorahoituksella sekä pankkilainoilla. Rahoitus sopimuksen lainalmiitit riittävät vuoden 2017 suunniteltujen investointien toteuttamiseen, joten näitä investointeja varten ei tarvita uutta velkarahoitusta. Silmäasema voi myös tehdä edelleen yritysostoja osana liiketoiminnan laajentamista. Lisäksi Silmäasema huolehtii olemassa olevan omaisuutensa tulontuottamiskyvystä tekemällä tarvittavat ylläpito- ja laiteinvestoinnit mm. optisen kaupan myymälöihin, silmäsaaraloihin ja tietojärjestelmiin.

Silmäaseman operatiiviset investoinnit 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 4,5 miljoonaa euroa, josta merkittävimmät investoinnit liittyivät 14 uuden myymälän avaamiseen ja myymälöissä tehtyihin remontteihin sekä Silmäaseman digitaaliseen palvelualustaan. Silmäaseman yrityskauppainvestoinnit 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 6,7 miljoonaa euroa koostuen yrityskaupoista rahana maksetusta kauppahinnasta vähennettynä hankituilla rahavaroilla, yhteensä 5,5 miljoonaa euroa sekä joidenkin sairaalaliiketoimintaan liittyvien yrityshankintojen yhteydessä myyjien kanssa solmituista kilpailukieltosopimuksista erikseen maksetuista määräistä, yhteensä 1,1 miljoonaa euroa. Silmäasema teki seitsemän yritys- ja liiketoimintahankintaa vuonna 2016.

Ostetuista liiketoiminnoista kolme on erikoistunut silmäleikkausliiketoimintaan, kaksi optiseen kauppaan ja yksi toimii sekä silmäleikkaustoiminnassa että optisessa kaupassa.

Silmäaseman operatiiviset investoinnit 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella olivat 5,5 miljoonaa euroa, josta merkittävimmät investoinnit liittyivät Jyväskylän silmäsaalan perustamiseen, 11 uuden myymälän avaamiseen ja myymälöissä tehtyihin remonteihin. Silmäasema ei tehnyt merkittäviä yrityskaupainvestointeja 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella.

Silmäaseman merkittävin investointi tilikaudella 2014 oli, kun Yhtiö hankki elokuussa 2014 omistukseensa yritysostolla Silmäasema Optiikan koko osakekannan. Hankintahinta 58,0 miljoonaa euroa maksettiin käteisellä. Siltä osin kuin kauppahintaa ei maksettu käteisvaroilla, sen maksu rahoitettiin nostamalla uutta pankkilainaa, Mezzanine-rahoitusta ja osakaslainoja. Yhtiön FAS:n mukaisesti laadittuun konsernitilinpäätökseen kirjattiin hankinnasta liikearvoa 50,2 miljoonaa euroa.

Yritystojen rahoitus

Silmäaseman Listalleottoesitteen kattamien historiallisten taloudellisten tietojen aikana tekemät liiketoiminta- ja osakekaupat on rahoitettu liiketoiminnan rahavirralla sekä pankkilainoilla. 31.3.2017 päättyneen kolmen kuukauden aikana Silmäasema rahoitti yritysostonsa liiketoiminnan rahavirralla sekä nostamalla lainoja rahoituslaitoksilta yritysostoja varten 3,9 miljoonaa euroa. Silmäaseman viime vuosina toteuttamia yrityskauppoja on kuvattu tarkemmin kohdassa ”Silmäaseman liiketoiminta – Yrityskaupat Listalleottoesitteen kattamien historiallisten taloudellisten tietojen ajanjaksona”.

Käyttöpääoma

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman käyttöpääoma ilmoitettuna päivinä:

	2017 31.3. (IFRS) (tilintarkas- tamaton)	2016 (IFRS)	2015 31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	2014¹ (IFRS)
(tuhatta euroa)				
Vaihto-omaisuus	7.688	5.934	4.552	3.601
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5.457	4.581	3.871	3.253
Ostovelat ja muut velat ²	19.575	14.986	12.264	11.286
Yhteensä	-6.430	-4.471	-3.841	-4.433

¹ IFRS tasetiedot 31.12.2014 perustuvat Silmäaseman 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta laadittuun ensimmäiseen IFRS-konsernitilinpäätökseen sisältyvään tilintarkastettuun avaavaan IFRS-taseeseen 1.1.2015.

² Käyttöpääomaan sisältyvistä muista veloista on oikaistu pankkilainaan, osakaslainaan ja mezzanine-välirahoitukseen liittyvät jaksotetut korot 0,3 miljoonaa euroa 31.3.2017, 0,2 miljoonaa euroa 31.12.2016, 2,4 miljoonaa euroa 31.12.2015 ja 0,7 miljoonaa euroa 31.12.2014.

Silmäaseman käyttöpääoma on ollut negatiivinen kaikkina historiallisten taloudellisten tietojen tarkastelukaupina. Silmäasema varmistaa optimaalisen käyttöpääoman myyntisaamisten ja ostovelkojen kierrolla ja vaihto-omaisuuden määrällä. Kehystuotteet tilataan menekin mukaan, joten varastot ovat pieniä ja asiakkaat maksavat tuotteet pääosin tilatessaan ne. Liiketoiminnan luonteesta johtuen käyttöpääoman käyttö on tehokasta.

Oma pääoma

Silmäaseman oma pääoma 31.3.2017 oli 5,9 miljoonaa euroa. Silmäaseman oma pääoma oli 5,9 miljoonaa euroa 31.12.2016, 5,2 miljoonaa euroa 31.12.2015 ja 3,6 miljoonaa euroa 31.12.2014. Oma pääoma on kasvanut molemmilla tilikausilla pääasiassa tilikauden voiton johdosta (0,5 miljoonaa euroa 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella ja 1,7 miljoonaa euroa 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella).

Taseen ulkopuoliset vastuut

Toimitilojen vuokrasopimuksista johtuvat vastuut

Silmäasema toimii vuokratiloissa ja vuokravelvoitteet koostuvat pääasiassa Silmäaseman toimipaikkojen ja toimitilojen tulevista vuokrista. Vuokrasopimukset tehdään joko toistaiseksi voimassaolevina tai määräaikaisina. Määräaikaisten vuokrasopimusten kestot ovat myymälöiden osalta keskimäärin 3–5 vuotta ja silmäsaalojen osalta 5–10 vuoden välillä. Silmäsaalojen vuokrasopimuksiin sisältyy myös optio jatkaa vuokrasopimuksia sopimuksesta riippuen enintään kymmenellä vuodella. Koska sopimuksiin ei liity omistuksen siirtymistä eikä edullisia osto-optioita, kaikki toimipaikkojen vuokrasopimukset luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Sopimukseen sisältyy yleensä mahdollisuus jatkaa vuokra-aikaa sen alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Koska sopimusten katsotaan olevan muita vuokrasopimuksia, vuokrat merkitään tuloslaskelmaan vuokrasopimuksen mukaisena vuokra-aikana.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat ilmoitettuina päivinä:

	2017 31.3. (IFRS) (tilintarkas- tamaton)	2016 (IFRS)	2015 31.12. (IFRS)	2014 ¹ (IFRS)
(tuhatta euroa)		(tilintarkastettu)		
Toimitilojen vuokrasopimuksista johtuvat vastuut				
Yhden vuoden kuluessa	5.889	5.414	4.662	4.225
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	14.982	14.220	10.253	8.040
Yli viiden vuoden kuluttua	2.009	67	2.410	2.737
Yhteensä	22.880	19.701	17.325	15.002

¹ Tiedot perustuvat Silmäaseman 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta laadittuun ensimmäiseen IFRS-konsernitilinpäätökseen sisältyvään tilintarkastettuun avaavaan IFRS-taseeseen 1.1.2015.

Silmäaseman vuokrasopimusten käsittely tulee muuttumaan uuden 1.1.2019 voimaan tulevan IFRS 16 -standardin johdosta, ja vuodesta 2019 alkaen Silmäasema tulee kirjaamaan lähes kaikki vuokrasopimuksensa taseeseen. Lisätietoja IFRS 16 -standardin soveltamisesta on esitetty tämän Listalleottoesitteen liitteenä sisällytetyn Tilintarkastetun konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 6.7 sekä kohdassa ”Riskitekijät – Silmäaseman liiketoimintaan liittyviä riskejä – ”IFRS 16 – Vuokrasopimukset” -standardin käyttöönoton johdosta Silmäasema joutuu muuttamaan tilinpäätöksen laadintaperiaatteitaan sekä saattaa joutua oikaisemaan julkaisemiaan konsernitilinpäätöksiä ja muuttamaan liiketoiminnan toimintatapaansa.”

Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman antamat vakuudet ja vastuusitoumukset ilmoitettuina päivinä.

	2017 31.3. (IFRS) (tilintarkas- tamaton)	2016 (IFRS)	2015 31.12. (IFRS)	2014 ¹ (IFRS)
(tuhatta euroa)		(tilintarkastettu)		
Velat, joiden vakuutena on yritysikiinnitys				
Lainat ²	58.940	55.000	21.293	26.250
Pantattujen yritysikiinnitysten määrä	456.000	456.000	343.200	343.200
Velat, joiden vakuutena on osakkeita				
Lainat ²	58.940	55.000	21.293	26.250
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	76.856	91.805	57.980	57.973
Muut vakuudet				
Lainat joiden vakuutena tavaramerkit	58.940	55.000	21.293	26.250
Lainat joiden vakuutena yrityskauppoihin liittyvät kauppahintakeskeytysvakuutusmaksut ²	58.940	55.000		

	2017 31.3. (IFRS) (tilintarkas- tamaton)	2016 (IFRS)	2015 31.12. (IFRS)	2014 ¹ (IFRS)
(tuhatta euroa)				
Vuokranmaksun vakuudet				
Pankkitalletukset vuokranmaksun vakuutena ³	285	237	202	390
Pankkitakaukset vuokranmaksun vakuutena	1.226	1.226	1.105	749
Pankkitakauslimiitti kaupallisiin takauksiin	1.500	1.500	1.500	1.000
- josta käytössä	1.283	1.226	1.105	749

¹ Tiedot perustuvat Silmäaseman 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta laadittuun ensimmäiseen IFRS-konsernitilinpäätökseen sisältyvään tilintarkastettuun avaavaan IFRS-taseeseen 1.1.2015.

² Lainat esitetty lainan kokonaismäärällä.

³ Sisältyy muihin lyhytaikaisiin saamisiin. Talletus vapautuu Silmäaseman käyttöön kun vuokrasopimus päättyy.

Mahdolliset verotarkastuksesta johtuvat vastuut

Verohallinto on suorittanut verotarkastuksen Silmäasema Optiikassa keväällä 2017. Verotarkastus kattoi elinkeinotuloverotuksen, arvonlisäverotuksen ja ennakkoperinnän. Tarkastuksen pääpaino oli arvonlisäverotuksessa, josta tarkastettiin vuodet 2014–2016. Elinkeinoverotuksen ja ennakkoperinnän osalta tarkastus kohdistui vuoteen 2015. Muut Silmäasema-konsernin yhtiöt eivät ole olleet tarkastuksen kohteena. Arvonlisäverotuksen osalta merkittävimmät Yhtiön ja Verohallinnon väliset näkemyserot liittyvät sekä vähennysoikeuden jakautumiseen verollisen vähittäiskaupan ja verosta vapautetun terveyden- ja sairaanhoidon välille että optikkojen tekemään, Verohallinnon mukaan veloittamattomaan, näöntarkastukseen silmälasimyyntiin yhteydessä.

Silmäaseman näkemyksen mukaan Verohallinnon näkemykset poikkeavat merkittävästi toimialalla sovellettavista nykyisistä arvonlisäverokäytännöistä. Arvonlisäverotuksen osalta Verohallinnon vuosilta 2014–2016 maksuunpantavaksi esittämä noin 1,4 miljoonan euron (nettovaikutus) arvonlisävero ja noin 150 tuhannen euron veronkorotus ovat Silmäasema Optiikan mukaan virheellisiä. Elinkeinotulon verotuksen osalta verotarkastajat esittävät verovuoden 2015 tuloon lisättäväksi tiettyjä vähennyskeltottomia kuluja, jotka lisäävät verovuodelta maksettavaa veroa. Maksettavaksi tulevan veron määrä on vähäinen. Edellä mainitun lisäksi Yhtiön elinkeinotulon verotukseen tulevat vaikuttamaan verotarkastuskertomuksen mukaiset arvonlisäverotuksen verotusesitykset, mikäli verotus toimitetaan esitysten mukaisesti. Verotarkastuskertomuksessa esitetyt oikaisut pienentävät verovuodelta 2014 ja 2015 jo maksetun ja verovuodelta 2016 maksettavan yhteisöveron määrää. Ennakkoperinnästä ei ole verotusesityksiä.

Mikäli arvonlisäverot maksuunpannaan Verohallinnon verotarkastuskertomuksessa esittämällä tavalla, Yhtiön maksettavaksi tulee nettomääräisesti 1,4 miljoonaa euroa arvonlisäveroja sekä 150 tuhatta euroa veronkorotusta arviolta kesällä 2017. Yhtiö on antanut vastineen verotarkastuskertomukseen ja tulee tarvittaessa valittamaan päätöksistä verotuksen oikaisulautakunnalle ja edelleen Helsingin hallinto-oikeuteen sekä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Verotarkastuksen sekä mahdollisten sitä seuraavien hallintotuomioistuinmenettelyiden lopputulos on epävarma, ja siksi tarkat vaikutukset Silmäasemaan eivät ole vielä tiedossa. Katso lisätietoja kohdasta ”Riskitekijät – Silmäaseman liiketoimintaan liittyviä riskejä – Veroriskien toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Silmäaseman liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.” ja tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytettyjen Silmäaseman konsernin osavuositietojen 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta liitetiedosta 6.4 Katsauskauden jälkeiset tapahtumat.

Rahoitusriskien hallinta

Yleistä

Silmäasema altistuu toimintansa seurauksena rahoitusriskeille, kuten korkoriskille, luottoriskille ja maksuvalmiusriskille. Silmäaseman riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset Silmäasema-konsernin tulokseen. Silmäaseman riskienhallinnan yleiset periaatteet ovat hallituksen hyväksymät, ja Yhtiön ylempi johto valvoo näiden riskien hallintaa. Silmäasema käyttää riskienhallinnassaan koronvaihtosopimuksia.

Korkoriski

Korkoriskin hallinnoimiseksi Silmäasema käyttää koronvaihtosopimuksia pienentääkseen vaihtuvakorkoisista EURIBOR-sidonnaisista pankkilainoista syntyvää rahavirtariskiä. Silmäasema pyrkii rajoittamaan korkotason muutoksista aiheutuvaa vaikutusta konsernin rahoituskuluihin hyväksyttävälle tasolle. Silmäaseman kiinteäkorkoiset rahoitusvelat koostuvat osakaslainoista, ja ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Näin ollen ne eivät altistu korkoriskille, koska sen paremmin niiden kirjanpitoarvo kuin vastaiset rahavirrat eivät vaihtelee markkinakorkojen muutoksista johtuen.

Luottoriski

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, ettei vastapuoli pysty täyttämään sopimukseen perustuvia velvoitteitaan ja näin aiheuttaa Silmäasemalle taloudellista tappiota. Silmäasema katsoo kaikkien tärkeimpien rahoitusvastapuolensa olevan luotettavia, koska ne edustavat merkittäviä ja vakiintuneita rahalaitoksia. Silmäaseman altistumista luottoriskille seurataan jatkuvasti, erityisesti jos sovituissa maksuissa tapahtuu viivästymisiä.

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on varmistaa, että rahoitusvarat riittävät kaikkina aikoina liiketoiminnan ja rahoituksen tarpeisiin. Silmäaseman rahoitustarpeita katetaan käyttöpääoman optimoinnilla sekä ulkopuolisilla rahoitusjärjestelyillä sen varmistamiseksi, että Silmäasemalla on jatkuvasti riittävästi likviditeettiä tai nostamattomia sitovia luottojärjestelyjä käytössään. Maksuvalmiusriskin operatiivinen seuranta ja hallinnointi tapahtuvat keskitetysti konsernin talousosastolla, missä rahoituksen riittävyyttä hallinnoidaan rullaavan ennusteen perusteella. Rahoitusvelkojen erääntymisaikoja seurataan säännöllisesti.

Tilinpäätöstä laadittaessa tehdyt kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää, että Yhtiön johto tekee kirjanpidollisia arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä oletuksia, jotka vaikuttavat laadintaperiaatteiden soveltamiseen ja varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen kirjanpitoarvioihin. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja ratkaisuista. Arvioita ja ratkaisuja käydään läpi säännöllisesti. Arvioiden muutokset esitetään sillä kaudella, jona muutos tapahtuu, jos muutos vaikuttaa vain yhteen kauteen. Jos se vaikuttaa sekä tarkasteltavana olevaan kauteen että tuleviin kausiin, muutokset esitetään tarkasteltavana olevalla kaudella ja tulevilla kausilla.

Lisätietoja Yhtiön keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista on esitetty tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetyn Tilintarkastetun IFRS-konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Johdon tekemien arvioiden pohjana ovat oletukset liittyvät seuraaviin tilinpäätöksen osa-alueisiin, ja niistä esitetään alempana tarkempia tietoja:

- Tuloutus, päämies vai agentti – brutto- vai nettomääräinen esittäminen;
- Yrityskauppojen ehdollisen vastikkeen ja hankittujen nettovarojen käyvät arvot;
- Aineellisten hyödykkeiden taloudelliset pitoajat;
- Liikearvon arvonalentumistestauksessa käytetyt keskeiset oletukset;
- Erikseen hankittujen aineettomien hyödykkeiden käypä arvo; ja
- Muiden aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika.

Tuloutus, päämies vai agentti – brutto- vai nettomääräinen esittäminen

Kun Silmäasema toimii päämiehenä, saadut tulot sekä tavaroiden ja palveluiden toimittajille suoritettut maksut esitetään bruttomääräisesti myyntituottoina ja liiketoiminnan kuluina. Se, katsotaanko yhtiön toimivan

päämiehenä vai agenttina, perustuu johdon tekemään analyysiin, joka koskee yhtiön ja sen liikekumppaneiden välisten sopimusten oikeudellista muotoa ja tosiasiallista sisältöä; tällaisilla harkintaan perustuvilla ratkaisuilla on vaikutusta tilinpäätöksessä esitettävään liikevaihtoon ja liiketoiminnan kuluihin, mutta ne eivät vaikuta tulokseen tai rahavirtoihin.

Piirteitä, jotka viittaavat siihen, että Silmäasema toimii päämiehenä kun sillä on päävastuu sopimuksen mukaisen suoritteen tuottamisesta asiakkaalle ovat muun muassa seuraavat tekijät: Silmäasemalla on määräysvalta ja vastuu lääkäripalveluiden tuottamisesta Yhtiön laatustandardien mukaisesti, se tekee liiketoimintaan liittyvät investoinnit, vastaa yhteisen ajanvaraus- ja potilastietojärjestelmän ylläpidosta sekä sopimussuhteesta asiakkaan kanssa ja täten altistuu liiketoimintariskille palvelun tuottamisen osalta.

Silmäasema toimii agenttina, kun Yhtiön vastuu rajoittuu siihen, että muu toimittaja tuottaa suoritteen asiakkaalle. Tähän viittavia piirteitä, ovat esimerkiksi seuraavat: Yhtiö ei altistuisi palveluiden myyntiin liittyville merkittävillä riskeillä ja eduille tai sen saama rahamäärä olisi ennalta määrätty joko kiinteänä liiketoimikohtaisena palkkiona tai ilmoitettuna prosenttiosuutena asiakkaalta laskutetusta määrästä. Silmäasemalla ei ole Listalleottoesitteen päivämääränä toimintaa, jossa se toimisi agenttina.

Yrityskauppojen ehdollisen vastikkeen ja hankittujen nettovarojen käyvät arvot

Yrityskaupoissa suoritettava kauppahinta ja hankittu nettovarallisuus arvostetaan käypään arvoon.

Hankinnasta suoritettavaan kauppahintaan sisältyvän ehdollisen kauppahinnan käypä arvo on arvioitu odotettavissa olevien rahavirtojen nykyarvon perusteella. Hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon määrittäminen perustuu vastaavanlaisten omaisuuserien käypään arvoon (aineelliset omaisuuserät), arvioituihin odotettavissa oleviin rahavirtoihin (aineettomat hyödykkeet kuten tavaramerkit) tai velvoitteen täyttämiseksi tarvittavia maksuja koskevan arvioon.

Hankitulle nettovarallisuudelle on vain harvoin olemassa toimivia markkinoita, joilla varojen ja velkojen käypiä arvoja on saatavilla. Tämän vuoksi arvon määrittäminen, joka perustuu jälleenhankinta-arvoon, odotettavissa oleviin rahavirtoihin tai arvioituihin maksuihin, edellyttää johdolta harkintaa ja oletuksia. Käytetyt arviot ja oletukset ovat johdon käsityksen mukaan riittävän luotettavia käyvän arvon määrittämistä ajatellen.

Aineellisten hyödykkeiden taloudelliset pitoajat

Poistot perustuvat johdon arvioihin omaisuuserien jäännösarvosta, poistomenetelmästä sekä aineellisten hyödykkeiden taloudellisesta vaikutusajasta. Arviot saattavat muuttua teknologian kehityksestä, kilpailutilanteesta, markkinaolosuhteiden muutoksista ja muista tekijöistä johtuen, mistä voi aiheutua muutoksia arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan ja tuloslaskelmaan merkittäviin poistoihin.

Aineellisten hyödykkeiden taloudellisia vaikutusaikoja tarkastellaan vähintään vuosittain ottamalla huomioon edellä mainitut tekijät ja kaikki muut tärkeät merkitykselliset tekijät. Arvoidun taloudellisen vaikutusajan muuttuessa kyseessä on kirjanpidollisen arvion muutos, ja poistosuunnitelmaa oikaistaan ei-takautuvasti.

Liikearvon arvonalentumistestauksessa käytetyt keskeiset oletukset

Johto tekee merkittäviä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja määrittäessään tasoa, jolla liikearvo testataan, ja sitä, onko viitteitä sen arvon alentumisesta.

Rahavirtaennusteet perustuvat konsernin toteutuneeseen tulokseen ja johdon parhaisiin arvioihin tulevasta myynnistä, kustannuskehityksestä, yleisistä markkina-olosuhteista ja sovellettavista veroasteista. Rahavirtaennusteisiin sisällytetään budjettien ja rullaavien ennusteiden mukaiset määrät viiden vuoden jaksolle ja myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua toteutuvat rahavirrat ekstrapoloidaan käyttämällä tässä liitetiedossa mainittuja arvioituja kasvuvauhteja. Kasvuvauhdit perustuvat johdon tekemään arvioon segmenttien tulevien vuosien kasvusta.

Johto testaa ennusteissa käytettyjen merkittävien arvioiden muutosten vaikutuksia herkkyyssanalyysillä tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä olevan Tilintarkastetun IFRS-konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 6.2 kuvatulla tavalla.

Erikseen hankittujen aineettomien hyödykkeiden käypä arvo

Erikseen hankitut kilpailukieltosopimukset kirjataan taseeseen aineettomaksi hyödykkeeksi hankintahetken käypiin arvoihin. Käyvän arvon määrittäminen perustuu odotettavissa oleviin rahavirtoihin tai arvioituihin maksuihin ja edellyttää johdolta harkintaa ja oletuksia. Käytetyt arviot ja oletukset ovat johdon käsityksen mukaan riittävän luotettavia käyvän arvon määrittämistä ajatellen.

Muiden aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika

Konsernissa arvioidaan tietojärjestelmien ja ohjelmistojen taloudelliseksi vaikutusajaksi viisi vuotta odotettavissa olevan teknisen vanhenemisen perusteella. Tosiasiallinen taloudellinen vaikutusaika saattaa kuitenkin teknisistä innovaatioista johtuen olla lyhempi tai pidempi kuin viisi vuotta.

Uudet ja tulevat IFRS-standardit

Silmäasema ei ole vielä soveltanut seuraavia uusia ja muutettuja standardeja ja tulkintoja, jotka on jo julkistettu, mutta jotka tulevat voimaan myöhemmin:

- ”IFRS 9 – Rahoitusinstrumentit” ja siihen liittyvät muutokset useaan muuhun standardiin, voimaantulo 1.1.2018;
- ”IFRS 15 – Myyntituotot asiakassopimuksista” ja siihen liittyvät muutokset useaan muuhun standardiin, voimaantulo 1.1.2018; ja
- ”IFRS 16 – Vuokrasopimukset” ja siihen liittyvät muutokset useaan muuhun standardiin, voimaantulo 1.1.2019.

Silmäasema aikoo soveltaa edellä mainittuja standardeja niiden voimaantulopäivänä. Lisätietoja uusista ja uudistetuista standardeista on esitetty tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä olevan Tilintarkastetun IFRS-konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 6.7. Katso myös kohta ”Riskitekijät – Silmäaseman liiketoimintaan liittyviä riskejä – ”IFRS 16 – Vuokrasopimukset” -standardin käyttöönoton johdosta Silmäasema joutuu muuttamaan tilinpäätöksen laadintaperiaatteitaan sekä saattaa joutua oikaisemaan julkaisemiaan konsernitilinpäätöksiä ja muuttamaan liiketoiminnan toimintatapaansa.”.

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTOA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Yleistä

Suomen perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut. Suomalainen terveydenhuoltojärjestelmä on kaksijakoinen. Yksityiset terveydenhuoltopalvelut täydentävät julkisia palveluita ja tarjoavat niille vaihtoehtoja. Väestön ikääntyminen ja julkisen sektorin rahoitusvaikeudet ovat kasvattaneet yksityisten terveydenhuoltopalveluiden kysyntää Suomessa. Samaan aikaan tavat tuottaa yksityisiä sosiaali- ja terveyspalveluja ovat monipuolistuneet ja laajentuneet. Tulevaisuudessa sairauskirjossa tapahtuvat muutokset sekä hoitomahdollisuuksien lisääntyminen asettavat uusia vaatimuksia kustannuskasvun hillitsemiseksi. Yksityistä palvelutarjontaa pidetään jatkossakin yhtenä keinona tämän haasteen kohtaamiseksi.

Voimassa olevassa lainsäädännössä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen on säädetty kuntien tehtäväksi. Järjestämisvastuun käsitteellä vastuun sisältö erotetaan palveluiden tuottamisesta tai hoitamisesta. Järjestämisvastuulla tarkoitetaan oikeudellista vastuuta siitä, että lailla säädetty palvelut ja velvoitteet tulevat säännösten mukaisesti hoidetuiksi. Järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarvittavia palveluja kunta voi hankkia valtiolta, toiselta kunnalta, kuntayhtymältä tai muulta julkiselta taikka yksityiseltä palveluiden tuottajalta. Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992, muutoksineen) mukaisesti kunnat voivat hankkia terveydenhuoltopalveluita yksityiseltä sektorilta, mikäli hankitut palvelut vastaavat sitä tasoa, jota vastaavalta kunnalliselta toiminnalta edellytettäisiin. Lisäksi palveluiden käyttäjälle voidaan antaa palveluseteli, jolla kunta sitoutuu maksamaan palvelun käyttäjän kunnan hyväksymältä yksityiseltä palveluiden tuottajalta hankkimat palvelut kunnan määrittämään arvoon asti. Suomessa on useita kuntia, jotka ovat antaneet pääosan järjestämisvastuunsa piiriin kuuluvista sosiaali- ja terveyspalveluista yksityisten palveluiden tuottajien tuotettaviksi.

Terveydenhuoltoon soveltuva lainsäädäntö koskee erityisesti palveluiden tuottamista ja järjestämistä, terveydenhuollon ammattihenkilöiden toimintaa sekä potilaan oikeusasemaa. Seuraavana on kuvattu tärkeimmät yksityisiä terveydenhuollon palveluita koskevat lait ja asetukset.

Lainsäädäntö

Laki yksityisestä terveydenhuollosta

Yksityisen toimijan oikeutta tuottaa terveyden- ja sairaanhoitopalveluja säännellään yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990, muutoksineen). Lain mukaan yksityisten terveydenhuoltopalveluiden tuottaminen edellyttää toimivaltaisen viranomaisen myöntämää lupaa. Luvan myöntää joko aluehallintovirasto tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (”Valvira”) riippuen tuotettavien palveluiden maantieteellisestä kattavuudesta. Valvira on vastuussa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden valtakunnallisesta koordinoinnista ja valvonnasta, kun taas aluehallintovirastot ovat vastuussa valvonnasta alueellisesti. Kunnissa palveluiden valvonnasta huolehtii kunnan terveyslautakunta, terveydenhoitolautakunta taikka muu vastaava monijäseninen toimielin. Yksityiset sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tuottajat (yhtiöt, yhdistykset ja säätiöt) voivat myydä palveluitaan kunnille, kuntayhtymille tai suoraan asiakkaille.

Yksityisiä terveydenhuollon palveluja tarjoavalla on oltava asianmukaiset tilat ja laitteet. Lisäksi palveluiden tuottajalla tulee olla toiminnan edellyttämä ammattitaitoinen henkilökunta. Toiminnan tulee olla lääketieteellisesti asianmukaista ja siinä on otettava huomioon potilasturvallisuus.

Asetus yksityisestä terveydenhuollosta

Asetus yksityisestä terveydenhuollosta (744/1990, muutoksineen) täydentää määräyksiä yksityisestä terveydenhuollosta. Asetuksen perusteella luvan yksityisen terveydenhuollon palveluiden tarjoamiseksi kahden tai useamman aluehallintoviraston toimialueella toimivalle palvelun tuottajalle myöntää Valvira. Yhden aluehallintoviraston toimialueella toimivalle palvelun tuottajalle luvan myöntää toimivaltainen aluehallintovirasto. Lisäksi asetuksessa säädetään muun muassa terveydenhuollon palveluista vastaavan johtajan kelpoisuusedellytyksistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yksityisestä terveydenhuollosta 7/2006

Asetuksessa annetaan tarkempia määräyksiä yksityisestä terveydenhuollosta annettuun lakiin perustuvien lupahakemusten, ilmoitusten ja toimintakertomusten sisällöstä, kaavasta ja tekemisestä.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009, muutoksineen, ”Palvelusetelilaki”) säätelee palvelusetelin käyttöä kuntien järjestämissä sosiaali- ja terveystaluuissa. Palveluseteli on yksi kuntien käytettävissä olevista palveluiden järjestämistavoista. Palveluseteleillä edistetään sosiaali- ja terveystaluuisten käyttäjien valinnanvapautta ja mahdollisuuksia hankkia tarvitsemiaan palveluita suoraan yksityiseltä sektorilta. Mikäli kunta järjestää palveluja palvelusetelillä, kunta osoittaa talousarviossaan resurssit palvelusetelillä järjestettäviin palveluihin. Lisäksi kunta hyväksyy palvelusetelin toimintaperiaatteet liittyen esimerkiksi siihen, mihin palveluihin palveluseteliä voidaan käyttää, mikä on palvelusetelin arvo ja missä laajuudessa palveluseteli otetaan käyttöön. Palveluntuottajan on täytettävä sekä lakisääteiset että kunnan asettamat hyväksymisehdot. Palvelusetelin saatuaan asiakkaalla on oikeus valita palveluntuottaja kunnan hyväksymien toimijoiden joukosta.

Sairausvakuutuslaki

Sairausvakuutuslaissa (1224/2004, muutoksineen) säädetään vakuutetun oikeudesta korvaukseen tarpeellisista hoidon aiheuttamista kustannuksista ja lyhytaikaisen työkyvyttömyyden sekä raskauden ja lapsen hoidon aiheuttamista ansionmenetyksestä. Kela korvaa potilaille osan yksityisten lääkäreiden ja hammaslääkäreiden palkkioista sairausvakuutuslain korvausjärjestelmän mukaisesti.

Terveydenhuoltolaki

Terveydenhuoltolaissa (1326/2010, muutoksineen) säädetään terveydenhuollon palveluiden sisällöstä, hoitoon pääsyn määräajoista sekä potilaan oikeudesta valita kiireettömän hoidon hoitopaikka. Lain tarkoituksena on edistää ja ylläpitää väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta. Terveydenhuoltolaki korostaa kansalaisten valinnanvapautta hoitopaikan ja -henkilöstön suhteen.

Terveydenhuoltolain säännöksiä hoitoon pääsystä kutsutaan hoitotakuuksi. Ensiapuun ja kiireelliseen hoitoon on päästävä heti potilaan asuinpaikasta riippumatta. Kiireellistä hoitoa varten terveyskeskuksissa ja sairaaloissa on päivystysvastaanotot. Kiireetöntä hoitoa tarjotaan kunnan asukkaille terveyskeskuksissa. Hoitoon pääsulle on taattu kiinteät määräajat.

Terveydenhuoltolain mukaan terveydenhuollon toiminnan on perustuttava tieteelliseen näyttöön ja hyviin hoitokäytäntöihin. Toiminnalta edellytetään laadukkuutta sekä turvallisuutta ja sen tulee olla asianmukaisesti toteutettua. Terveydenhuollon palveluja tarjottaessa toiminnanharjoittajalla on oltava asianmukaiset tilat ja laitteet. Lisäksi palveluiden tuottajalla tulee olla toiminnan edellyttämä, asianmukaisen koulutuksen saanut henkilökunta. Terveydenhuoltolaissa on lisäksi säännöksiä potilastietojen käsittelystä.

Työterveyshuoltolaki

Työterveyshuoltolaissa (1383/2001, muutoksineen) säädetään työnantajan velvollisuudesta järjestää työterveyshuolto sekä sen sisällöstä ja toteuttamisesta. Työterveyshuolto muodostaa keskeisen osan työssä käyvän väestön terveydenhuoltojärjestelmää. Työterveyshuoltolaki on puitelaki, jonka tarkemmasta sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella (708/2013). Lain tarkoituksena on ehkäistä työstä ja työolosuhteista aiheutuvia terveyshaittoja ja edistää työntekijöiden työkykyä. Laki korostaa työnantajan, työntekijöiden ja työterveyshuollon välistä yhteistyötä.

Työterveyshuoltolain nojalla työnantajan tulee järjestää kustannuksellaan työterveyshuolto työntekijöilleen. Työnantaja voi järjestää työterveyshuoltolaissa tarkoitettua työterveyshuollon palvelut useammalla vaihtoehdoisella tavalla. Työnantaja voi järjestää palvelut hankkimalla ne terveyskeskukselta, järjestämällä tarvitsemansa palvelut itse tai yhdessä toisten työnantajien kanssa taikka hankkimalla tarvitsemansa palvelut muulta työterveyshuoltopalveluiden tuottamiseen oikeutetulta toimintayksiköltä tai henkilöltä.

Erikoissairaanhoitolaki

Erikoissairaanhoitolaissa (1062/1989) säädetään julkisen vallan velvollisuudesta järjestää erikoissairaanhoidon palveluja. Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauksien ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, ensihoitoon, päivystykseen ja lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveydenhuollon palveluja. Erikoissairaanhoidon palveluja annetaan sairaaloissa. Vaativimmista hoidoista vastaavat yliopistosairaalat tai sairaanhoitopiirien keskussairaalat. Erikoissairaanhoidon järjestämis- ja rahoitusvastuu ovat pääsääntöisesti kunnalla.

Kansanterveyslaki

Kansanterveyslaki (66/1972, muutoksineen) määrittää kuntien tehtävät perusterveydenhuollon järjestämisessä. Kansanterveyslaki edellyttää, että jokaisessa kunnassa on terveyskeskus. Terveyskeskuksen sisällöstä koskevat määräykset sisältyvät nykyisin edellä esitellyyn terveydenhuoltolakiin (1326/2010).

Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annettu laki

Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992, muutoksineen) perusteella kunta voi kansanterveyslain edellyttämien palveluiden järjestämiseksi tuottaa palvelut itse tai yhdessä toisen kunnan kanssa, kuulua palveluja tuottavaan kuntayhtymään, ostaa palvelut yksityiseltä toimijalta tai antaa palveluja tarvitsevalle palvelusetelin.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (980/2012, muutoksineen, ”Vanhuspalvelulaki”) täydentää muuta sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä. Lain tarkoituksena on tukea ikääntyneen väestön terveyttä ja itsenäistä toimintakykyä. Lisäksi lailla parannetaan iäkkäiden henkilöiden mahdollisuutta saada laadukkaita palveluita. Vanhuspalvelulaissa ei ole säädetty uusista lakisääteisistä palveluista.

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994, muutoksineen) säädetään terveydenhuollon ammattihenkilöiden oikeuksista ja velvollisuuksista, toiminnan valvonnasta sekä vastuista. Lain tarkoituksena on edistää potilasturvallisuutta sekä terveydenhuollon palveluiden laatua varmistamalla terveydenhuollon ammattihenkilöiden riittävä ammattitaito sekä valvonta. Terveydenhuollon ammattihenkilön on ammattitoiminnassaan sovellettava yleisesti hyväksytyjä ja kokemusperäisiä perusteltuja menettelytapoja koulutuksensa mukaisesti, jota hänen on pyrittävä jatkuvasti täydentämään. Lisäksi laissa säädetään muun muassa terveydenhuollon ammattihenkilöiden salassapitovelvollisuudesta.

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista

Lakia potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992, muutoksineen, ”Potilaslaki”) sovelletaan potilaan asemaan ja oikeuksiin terveydenhuoltoa järjestettäessä. Potilaslaissa on annettu perussäännökset oikeudesta hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon samoin kuin potilaan itsemääräämis- ja tiedonsaantioikeudesta. Lain mukaan jokaisella Suomessa pysyvästi asuvalla on oikeus terveydentilansa edellyttämään laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon ilman syrjintää ja niiden voimavarojen puitteissa, jotka kulloinkin ovat terveydenhuollon käytävissä. Laki sisältää lisäksi säännöksiä potilasasiakirjoista ja niitä koskevasta salassapitovelvollisuudesta.

Potilasvahinkolaki

Potilasvahinkolaissa (585/1986, muutoksineen) säädetään siitä, että potilasvahinkojen varalta terveydenhuollon toimintayksiköllä on oltava potilasvakuutus. Potilasvakuutus korvaa terveyden- ja sairaanhoidon yhteydessä potilaalle aiheutuneen henkilövahingon ennalta määritellyissä tapauksissa. Potilasvakuutusta hoitaa Potilasvakuutuskeskus.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä

Laissa (159/2007) säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä. Lain tarkoituksena on edistää asiakastietojen tietoturvallista sähköistä käsittelyä. Lailla toteutetaan yhtenäinen

sähköinen potilastietojen käsittely- ja arkistointijärjestelmä. Laki velvoitti kaikki terveydenhuollon julkiset toimijat liittymään syyskuuhun 2014 mennessä kansalliseen sähköiseen potilasasiakirjojen arkistopalveluun. Laissa on lisäksi säädökset tietojen salassapidosta, luovutuksesta, arkistoinnista ja asiakkaan oikeuksista saada tietoa omista asiakastiedoistaan.

Laki kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa

Lain (548/2016) tarkoituksena on turvata sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen valmisteluvaiheen edellytyksiä. Lailla rajoitetaan väliaikaisesti kuntien ja kuntayhtymien oikeutta tehdä eräitä laajoja ja pitkäaikaisia ulkoistuksia sekä suuria investointeja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseksi. Väliaikaisen lain voimassaoloaikana laajoihin ja pitkäkestoisiin sopimuksiin tulee sisällyttää irtisanomisehto. Laki tuli voimaan 1.7.2016 ja on voimassa 31.12.2019 saakka.

Asiakastietojen käsittely terveydenhuollossa

Yhtiön toimintaan sovelletaan sekä kansallista että Euroopan unionin lainsäädäntöä, asetuksia ja viranomaismääräyksiä. Kansallisesti terveydenhuollon asiakastietojen hallinnassa ja käsittelyssä sovelletaan erityisesti henkilötietolakea (523/1999, muutoksineen), lakia potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992, muutoksineen), lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007), lakia sähköisestä lääkemääräyksestä (61/2007, muutoksineen) ja terveydenhuoltolakea (1326/2010, muutoksineen). Yhtiö käsittelee toiminnassaan tietoja, jotka voidaan luokitella henkilötiedoiksi ja joiden käsittely on tarkoin säänneltyä. Muun muassa henkilötietojen kerääminen, käyttö ja käsittelyn ulkoistaminen edellyttävät lainsäädännössä asetettujen velvoitteiden huolellista noudattamista.

Vuonna 2018 suoraan sovellettavaksi tuleva EU:n yleinen tietosuoja-asetus tulee asettamaan uusia vaatimuksia tietosuojalle ja tietoturvalle. Tietosuoja-asetus koskee henkilötietojen käsittelyä, ja se tulee sovellettavaksi sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Tietosuoja-asetuksen vaikutuksia kansalliseen sääntelyyn pohtivan Oikeusministeriön työryhmän toimikausi on vielä kesken, mutta uuteen asetukseen liittyy joka tapauksessa uusia ja merkittäviä sanktioita asetusta rikkoville, mikä luo kannustimia tietosuojan ja -turvan asianmukaiselle huomioon ottamiselle. Työryhmän tulee saada mietintönsä kansallisen lainsäädännön muutosehdotuksista valmiiksi 31.5.2017 mennessä.

Kilpailulainsäädäntö

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (1397/2016 ”Hankintalaki”) säädetään kilpailuttamismenettelyistä ja toimintavelvoitteista, joita julkisten viranomaisten ja muiden lain soveltamisalaan kuuluvien hankintayksiköiden on hankinnoissaan noudatettava. Lailla kumottiin julkista hankinnoista annettu laki (348/2007) ja sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä annettu laki (698/2011). Lainsäädäntö perustuu EU:n julkisia hankintoja koskeviin direktiiveihin. Uuden lainsäädännön tarkoituksena on lisäksi vähentää sekä hankkijoille että tarjoajille tarjouskilpailuista syntyvää hallinnollista taakkaa nostamalla kansallisia kynnysarvoja ja vähentämällä hankintamenettelyn vaatimuksia. Hankintalaki velvoittaa julkisyhteisöt ja eräät muut toimijat kilpailuttamaan tietyn euromääräisen rajan ylittävät hankintansa avoimesti ja syrjimättömästi. Kansalliset kynnysarvot ovat euromääräisiä tasoja, joiden ylittäviin hankintoihin sovelletaan hankintalakeja.

Tavaroiden ja palveluiden hankintojen kansallinen kynnysarvo nousi 60.000 euroon aiemman 30.000 euron sijaan. Sosiaali- ja terveyspalveluhankintojen kynnysarvo kohosi 100.000 eurosta 400.000 euroon. Kynnysarvojen alle jäävät hankinnat jäävät hankintalainsäädännön ulkopuolelle.

Tulevia uudistuksia

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistus

Uudistuksen tausta ja keskeinen sisältö

Sote-uudistus on julkisen sektorin uudistushanke, jonka tavoitteena on kaventaa väestöllisiä terveyseroja sekä nykyaikaistaa terveydenhoidon palveluja ja parantaa niiden saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Uudistuksen myötä julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut on tarkoitettu integroida asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi. Uudistustarpeen taustalla ovat kuntasektorin heikko taloudellinen tilanne sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kasvaneet kustannukset, joita uudistuksella pyritään hillitsemään. Sote-uudistus on ollut suunnitteilla jo vuosikymmenen ajan ja siinä on ollut useita eri vaiheita. Uudistuksen yhteydessä on määrä järjestellä uudelleen julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne, palvelutarjonta sekä rahoitus. Samalla tarkoituksena on yksinkertaistaa monikanavaista Sote-rahoitusjärjestelmää. Sote-uudistuksen yhteydessä toteutetaan maakuntauudistus. Sote-uudistus on kiinteässä yhteydessä laajempiin budjettiratkaisuihin sekä verotuksellisiin kysymyksiin. Sote-uudistuksen tavoitteena on vähentää julkisen talouden kestävyysvajetta yhteensä kolmella miljardilla eurolla.

Nykyisin kunnat järjestävät julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Sote-uudistuksen seurauksena vastuu palveluiden järjestämisestä siirtyy 18 uudelle maakunnalle. Maakunnat olisivat julkisoikeudellisia yhteisöjä, joilla on alueellaan itsehallinto. Maakuntien alaisuuteen kootaan lähtökohtaisesti kaikki julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Maakunta suunnittelee ja johtaa sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisuutta alueellaan. Uudistus tulee vähentämään merkittävästi hallinnollisten organisaatioiden määrää kuntien välisen järjestelyiden korvautuessa maakunnilla. Uudet maakunnat tullaan perustamaan alustavasti 1.7.2017, minkä jälkeen ne aloittanevat toimintansa 1.3.2018. Järjestämisvastuun on sen sijaan määrä siirtyä maakunnille vasta 1.1.2019.

Sote-uudistuksen toimeenpano on keskeinen osa Juha Sipilän hallituksen ohjelmaa. Uudistusten tärkeimmät lait ovat maakuntalaki, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki, voimaannanolaki, maakuntien rahoituslaki sekä valinnanvapauslaki. Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö lähettivät Sote- ja maakuntauudistusta koskevan hallituksen esitysluonnoksen lausunnolle 31.8.2016. Lausuntoaika päättyi 9.11.2016. Hallitus julkisti 21.12.2016 lakiluonnoksen siitä, miten asiakas voi valita palveluja valinnanvapauden piirissä olevista sosiaali- ja terveyspalveluista. Lisäksi hallitus julkisti joulukuussa 2016 lausuntokierroksen jälkeen tehdyt muutokset Sote- ja maakuntauudistusta koskeviin lakiluonnoksiin. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö lähettivät valinnanvapauslain luonnoksen lausuntokierrokselle 31. tammikuuta 2017. Lausuntoja annettiin määräaikaan 28.11.2017 mennessä yli 600 kappaletta. Valinnanvapauslakia koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 9.5.2017. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisesta annettiin 11.5.2017.

Hallituksen esitys maakuntien perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevasta lainsäädännöstä annettiin eduskunnan käsiteltäväksi 2.3.2017. Hallituksen esitys sisältää muun muassa ehdotuksen maakuntalaiksi, laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, voimaannanolaksi, maakuntien rahoituslaiksi ja maakuntajakolaiksi. Lisäksi hallituksen esitykseen sisältyy ehdotuksia uuden säädännön edellyttämistä muutoksista lukuisiin muihin lakeihin. Hallitus esittää myös Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamista koskien peruskirjan soveltamista Suomen kuntiin ja maakuntiin. Nykyisin kaikkia peruskirjan säännöksiä sovelletaan Suomessa kuntiin ja keskushallintoon. Ilmoituksen myötä peruskirjaa sovellettaisiin yhä kokonaisuudessaan kuntien osalta, kun taas maakuntiin osalta soveltamisalaa rajattaisiin muun muassa verotusoikeuden osalta.

Valtiovarainministeriö on lisäksi 10.3.2017 pyytänyt lausuntoja esitysluonnoksesta, jossa ehdotetaan täydennettäväksi 2.3.2017 annettua lakiehdotusta maakuntien rahoitusjärjestelmän osalta. Annettuun lakiehdotuksen mukaan maakunnille siirtyisi sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon tehtävien lisäksi muita tehtäviä. Nyt annettu täydentävä esitysluonnos pitää sisällään ehdotuksen siitä, että maakuntien rahoitusjärjestelmää voitaisiin käsitellä kokonaisuutena kaikkien maakunnan vastuulle siirtyvien tehtävien rahoituksen osalta.

Katso lisätietoja Sote-uudistuksen arvioituista vaikutuksista kohdasta ”Riskitekijät – Silmäaseman toimintaympäristöön liittyviä riskejä.”.

Valinnanvapaus

Osana Sote-uudistusta asiakkaan valinnanvapautta laajennetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa. Valinnanvapaudella tarkoitetaan sosiaali- tai terveydenhuollon asiakkaan oikeutta valita palveluntuottaja ja tämän toimipiste sekä palveluja antavat ammattihenkilöt tai ammattihenkilöiden moniammatillinen ryhmä. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotantoa on tarkoitus monipuolistaa siten, että maakunnan omistamalla sekä yksityisillä ja kolmannen sektorin palvelun tuottajilla on tasapuoliset toimintaedellytykset tuottaa markkinoilla olevia palveluita. Hallituksen toukokuussa 2017 antaman esityksen (HE 47/2017) mukaisessa mallissa asiakas voisi valita palveluiden tuottajan nykyistä monipuolisemmin. Hallituksen linjausten mukaan asiakkaan valinnanvapaus olisi jatkossa pääsääntö perustasolla ja soveltuvin osin käytössä myös erikoistason sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Maakunnan on huolehdittava asiakkaan valinnanvapauden toteutumisesta. Asiakas voisi listautua valitsemaansa sosiaali- ja terveyskeskuksen asiakkaaksi ja valita lisäksi haluamansa suunhoidon yksikön. Sote-keskus ja suunhoidon yksikkö vastaavat kaikista niille osoitetuista palveluista. Sote-keskukset ja suunhoidon yksiköt voisivat myöntää asiakkailleen asiakasaseteitä asiakkaan valitsemalta palvelun tuottajilta hankittaviin yksittäisiin palveluihin. Lisäksi asiakas voisi myös valita maakunnan tuottamissa palveluissa palveluja antavan toimipisteen, kuten sairaalan. Maakunnan puolesta palveluja tuottaa liikelaitos, joiden palvelutarjontaan kuuluvat muun muassa monet sosiaalipalvelut ja erikoissairaanhoidon palvelut. Tarvittaessa maakunnan liikelaitos tekee hoito- ja palvelutarpeen arvioinnin, jonka perusteella asiakas voi saada asiakassetelin tai henkilökohtaisen budjetin asiakassuunnitelman toteuttamiseksi. Asiakasmaksu on sama tuottajasta riippumatta.

Ehdotettu lainsäädäntö

Maakuntalaki

Hallituksen maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi antaman esityksen (HE 15/2017) mukaan maakuntalaissa olisi yleiset säännökset maakunnan hallinnon ja talouden järjestämisestä. Maakuntalaista annetun hallituksen esityksen mukaan maakunta on julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on alueellaan itsehallinto. Maakunnan hallintoon tulisi sisällyttää maakuntavaltuusto, maakuntahallitus ja tarkastusvaliokunta. Muista toimielinten perustamisesta maakunta saisi itse päättää.

Lain perusteella maakunnan velvollisuutena olisi vastata laissa säädettyjen asukkaan oikeuksien toteutumisesta. Maakunta määrittelee palveluiden tarpeen, määrän ja laadun sekä niiden tuottamistavan, jollei muualla laissa toisin säädetä. Lisäksi maakunta vastaa palveluiden tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvasta toimivallan käytöstä. Maakunta voi lain perusteella tuottaa palveluja itse tai yhteistoiminnassa muiden maakuntien kanssa tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelun tuottajalta.

Maakunnille olisi myös tarkoituksena perustaa valtakunnallisia, kaikkia maakuntia palvelevia palvelukeskuksia, jotka tuottavat maakuntien tarvitsemia tukipalveluita. Palvelukeskukset jakautuisivat kolmeen: toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskukseen, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskukseen ja tieto- ja viestintätekniikan palveluiden palvelukeskukseen. Lisäksi maakunnilla olisi sosiaali- ja terveyspalveluiden yhteen sovittamista varten viisi yhteistyöaluetta, joihin jokaiseen kuuluisi yliopistollinen sairaalayksikkö ja sosiaalihuollon erityispalveluita.

Maakuntajakolaki

Hallituksen esityksen (HE 15/2017) mukaan maakuntajakolaissa säädettäisiin maakuntien muodostamisesta. Maakunnan on muodostuttava yhtenäisestä alueesta, joka muodostaa toiminnallisen kokonaisuuden. Maakuntajako perustuisi nykyisiin 18 maakuntaan vähäisin muutoksin. Maakuntajakoa on mahdollista muuttaa valtioneuvoston päätöksellä laissa määritettyjen edellytysten täyttyessä.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ("Järjestämislaki")

Hallituksen esityksen (HE 15/2017) mukaan järjestämislaissa säädettäisiin maakunnan velvollisuudesta järjestää asukkaiden lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Järjestämislailla siirrettäisiin kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu perustettaville maakunnille. Maakunnan tulee omassa toiminnassaan erottaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palveluiden tuottaminen. Palveluiden sisällön, laajuuden ja laadun

on vastattava asiakkaiden tarpeita. Maakunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Sama tehtävä säilyy edelleen myös kunnilla, joskin maakuntien tulee tukea kuntia tehtävässään. Asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä maakunnan järjestämien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden laatua, vaikuttavuutta, tuottavuutta ja kustannuksia on myös seurattava.

Maakunnan on järjestettävä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siten, että asiakkaalla on mahdollisuus valita palvelun tuottaja siten kuin siitä erikseen säädetään valinnanvapauslainsäädännössä. Mikäli julkisia sosiaali- ja terveystalouksia ei ole muuten saatavilla, tulee maakunnan liikelaitoksen tuottaa kyseiset palvelut. Maakunnan omasta palveluiden tuotannosta vastaa maakunnan liikelaitos, joka on toiminnallisesti ja taloudellisesti eriytetty muusta maakunnan toiminnasta. Maakunnan on annettava palveluiden tuottaminen maakunnan omistaman yhtiön tai yhteisön hoidettavaksi silloin, kun maakunta hoitaa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai palvelut ovat asiakkaan valinnanvapauden piirissä.

Palveluiden saatavuutta parannettaisiin myös panostamalla sähköisiin palveluihin ja potilastietojen saatavuuteen. Tavoitteena on, että tiedot olisivat käytettävissä aina potilaan hoidon tai palvelun niin edellyttäessä. Maakunta vastaisi järjestämislain mukaan asiakas- ja potilastietojen rekisteristä.

Laki maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaannpanosta ("Voimaannpanolaki")

Hallituksen esityksen (HE 15/2017) mukaan voimaannpanolaissa säädettäisiin maakuntajaoista, maakuntien määrästä ja kuntien sijoittumisesta maakuntiin maakuntia perustettaessa. Lisäksi lailla saatettaisiin voimaan järjestämislaissa täsmennetyt uudistukset. Ehdotuksen mukainen maakuntajako perustuu 18 maakuntaan.

Laki sosiaali- ja terveystalouksien tuottamisesta

Laiksi sosiaali- ja terveystalouksien tuottamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 52/2017) mukaan lailla olisi tarkoitus korvata nykyiset lait yksityisistä sosiaalitilouksista ja yksityisestä terveydenhuollosta. Lain on suunniteltu astuvan voimaan 1.1.2019. Laissa säädettäisiin oikeudesta tuottaa maakunnan järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveystalouksia. Lailla pyritään varmistamaan potilasturvallisuus sekä palveluiden laatu. Lisäksi yrittäjyyttä pyritään kannustamaan vähentämällä yrittäjien hallinnollista taakkaa.

Hallituksen esityksen mukaan nykyisistä, palvelun tuottajan toimintamuodosta riippuvaisista lupa- ja ilmoituskäytännöistä luovutaan. Sen sijaan uudistuksessa siirrytään kaikkia palvelun tuottajia yhtäläisesti koskevaan rekisteröintimenettelyyn ja palvelun tuottajan ja viranomaisen väliseen luottamukseen perustuvaan omavalvontaan. Valvira ja aluehallintovirastot toimivat valvonta- ja rekisteriviranomaisina. Rekisteröinnin edellytyksenä on, että palvelun tuottajat täyttävät kaikille yhteiset perusvaatimukset, joiden lisäksi niihin voidaan kohdistaa lisävaatimuksia valinnanvapauslainsäädännön nojalla. Palvelun tuottajan on turvattava palveluiden laatu, asiakaskeuhkeisuus, turvallisuus ja toiminnan asianmukaisuus. Palvelun tuottajalla pitää olla kattava omavalvontasuunnitelma.

Laki asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ("Valinnanvapauslaki")

Hallitus julkisti 9.5.2017 hallituksen esityksen asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa (HE 47/2017). Esityksen mukaan asiakas voisi valita palveluiden tuottajan nykyistä monipuolisemmin. Asiakas voisi listautua valitsemansa Sote-keskuksen asiakkaaksi ja valita lisäksi haluamansa suunhoidon yksikön. Asiakas voisi valita myös maakunnan liikelaitoksen toimipisteen. Maakunnan liikelaitos tarjoaisi ne palvelut, joita ei saa Sote-keskuksesta tai hammashoitolasta. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi päivystys ja suurin osa erikoissairaanhoidosta ja sosiaalitilouksista. Sote-keskus, hammashoitola tai maakunnan liikelaitos voisivat myöntää myös asiakassetelin, jonka asiakas voi käyttää yksittäisen palvelun hankkimiseen toiselta palvelun tuottajalta. Vanhus- ja vammaistalouksien asiakkaat, joilla on laaja ja pitkäaikainen avuntarve, voisivat saada käyttöönsä henkilökohtaisen budjetin. Henkilökohtaisen budjetin avulla asiakas voisi valita yksilölliseen tilanteeseen sopivia palveluita. Valinnanvapauslain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2019 alussa, jolloin maakuntien velvollisuus järjestää sosiaali- ja terveystalouksia astuu voimaan. Osassa maakuntia valinnanvapausmallin mukaisten Sote-keskusten toiminta ja henkilökohtaisen budjetin käyttö voidaan aloittaa pilotointina jo vuonna 2017. Muiden maakuntien Sote-keskusten perustoiminta alkaa maakunnan päätöksen mukaisesti viimeistään 1.7.2019. Vuoden 2022 alkuun mennessä Sote-keskusten palveluvalikoimaa on tarkoitus

laajentaa koskemaan myös erikoislääkäreiden palveluja, päihteisiin ja mielenterveyteen liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä lyhytaikaisesti tarvittavia sosiaalipalveluja.

Maakuntien rahoituslaki

Hallituksen esityksen (HE 15/2017) mukaan rahoituslain tavoitteena on yksinkertaistaa nykyistä monikanavaista Sote-rahoitusta. Maakunnan tulolähteitä olisivat lain perusteella valtion rahoitus sekä palveluiden tuottamisesta perittävät asiakas- ja käyttömaksut, eikä uusi laki antaisi maakunnille verotusoikeutta ainakaan välittömästi uudistusten voimaantulon myötä. Rahoituslain mukaisena lähtökohtana on, että valtion rahoitus kattaisi mahdollisimman laajasti maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien hoitamisen. Asiakas- ja käyttömaksujen tuottavuudessa saattaisi ilmetä eroavaisuuksia maakuntien välillä muun muassa palveluiden käyttäjien tulorakenteiden maakuntakohtaisesta vaihtelusta. Asiakasmaksuja koskevia säännökset tulevat myös kokemaan uudistuksia ja uudistusten on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan Sote- ja maakuntauudistuksen kanssa.

Maakuntien rahoituslain mukaan maakunta päättäisi itsenäisesti rahoituksen käytöstä. Maakuntien rahoitus mitoitettaisiin asukaskohtaisesti sekä palveluiden tarvetta ja maakunnan olosuhdetekijöitä kuvaavien kertoimien perusteella.

HALLINTO

Yleistä

Osakeyhtiölain ja Silmäaseman yhtiöjärjestyksen mukaisesti Yhtiön hallinto ja johto on jaettu osakkeenomistajien, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Yhtiön toiminnan johtamisessa toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä.

Osakkeenomistajat osallistuvat Yhtiön valvontaan ja hallintoon yhtiökokouksissa tehtävien päätösten kautta. Yhtiökokous kokoontuu yleensä hallituksen kutsusta. Tämän lisäksi yhtiökokous on pidettävä, mikäli Yhtiön tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, jotka edustavat vähintään yhtä kymmenesosaa kaikista Yhtiön liikkeeseen lasketuista osakkeista, kirjallisesti vaativat yhtiökokouksen koollekutsumista. Silmäaseman osakkeenomistajien nimitystoimikunta, joka on perustettu Yhtiön 22.5.2017 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä, valmistelee vuosittain hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenten palkitsemista koskevat ehdotukset yhtiökokoukselle. Osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan valitaan neljä jäsentä. Nimitystoimikuntaan valitaan kolmen suurimman osakkeenomistajan nimeämät edustajat, ja nimitystoimikuntaan kuuluu lisäksi hallituksen puheenjohtaja.

Hallitus vastaa Yhtiön hallinnosta sekä Yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Silmäaseman yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään kolme (3) ja enintään yhdeksän (9) varsinaista jäsentä sekä enintään kolme (3) varajäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Toimitusjohtaja vastaa Yhtiön päivittäisten toimintojen johtamisesta ja valvonnasta osakeyhtiölain, Yhtiön hallinnointiohjesäännön sekä hallitukselta saamiensa valtuuksien ja ohjeistusten mukaisesti. Silmäaseman hallitus nimittää toimitusjohtajan ja päättää tämän toimitusuhteen ehdoista, jotka on määritelty kirjallisessa toimitusopimuksessa.

Silmäaseman hallinnoinnissa noudatetaan osakeyhtiölakia sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2015 (Corporate Governance Code).

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän osoite on Atomitie 5 A, 00370 Helsinki.

Silmäaseman hallinto

Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluvat Juha Saarinen (puheenjohtaja), Tuomas Lang, Torsti Sihvola, Kaisa Vikkula, Tuomas Sarkola ja Maisa Romanainen.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman hallituksen jäsenet tämän Listalleottoesitteen päivämääränä.

Nimi	Syntymävuosi	Asema	Hallituksessa vuodesta
Juha Saarinen	1970	Hallituksen puheenjohtaja	2014
Tuomas Lang	1960	Hallituksen jäsen	2014
Maisa Romanainen	1967	Hallituksen jäsen	2017
Tuomas Sarkola	1988	Hallituksen jäsen	2017
Torsti Sihvola	1973	Hallituksen jäsen	2014
Kaisa Vikkula	1960	Hallituksen jäsen	2017

Juha Saarinen on toiminut Silmäasema Oyj:n hallituksen jäsenenä ja puheenjohtajana vuodesta 2014 lähtien. Hän on perustanut Avanto Venturesin vuonna 2015 ja toimii yhtiössä osakkaana ja hallituksen jäsenenä. Saarinen on lisäksi ollut Premico Groupin osakas ja hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2014 lähtien, Juni Holdingin toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2012 lähtien sekä ProMotive Holdingin osakas ja hallituksen jäsen vuodesta 2011 lähtien. Koulutukseltaan Saarinen on kauppatieteiden maisteri. Saarinen on Suomen kansalainen.

Tuomas Lang on toiminut Silmäasema Oyj:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2014 lähtien. Lisäksi hän on toiminut useiden Silmäasema-konsernin tytäryhtiöiden hallituksen jäsenenä vuodesta 2015 lähtien. Hän on myös toiminut

Intera Equity Partners III Oy:n hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2016 lähtien, Intera Equity Partners II Oy:n hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2015 lähtien, Intera Equity Partners Oy:n hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2015 lähtien ja Intera Partners Oy:n hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2007 lähtien. Hän on toiminut Stella Care Oy:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2017 lähtien, RR Holding Oy:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2016 lähtien, Royal Ravintolat Oy:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2016 lähtien ja Polarica Holding AB:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2013 lähtien. Lisäksi Lang on toiminut Kisko Investments Oy:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2015 lähtien, Kisko Capital Oy:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2011 lähtien sekä Kisko Consulting Oy:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2007 lähtien. Lang on myös toiminut Maneq Fund 2004 Ky:n äänettömänä yhtiömiehenä vuodesta 2013 lähtien. Koulutukseltaan Lang on kauppatieteiden maisteri Turun Kauppakorkeakoulusta. Lang on Suomen kansalainen.

Maisa Romanainen on toiminut Silmäasema Oyj:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2017 lähtien. Lisäksi hän on toiminut matkustajaliikennejohtajana sekä johtoryhmän jäsenenä VR-yhtymä Oy:ssä vuodesta 2014 lähtien. Vuosina 2008–2014 Romanainen on toiminut Stockmann Oyj Abp:n varatoimitusjohtajana ja tavarataloryhmän johtajana. Koulutukseltaan Romanainen on kauppatieteiden maisteri. Romanainen on Suomen kansalainen.

Tuomas Sarkola on toiminut Silmäasema Oyj:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2017 lähtien. Sarkola on toiminut Silmäasema Oyj:n hallituksen varajäsenenä vuosina 2016–2017. Lisäksi hän on toiminut Intera Partners Oy:ssä sijoitusammattilaisena vuodesta 2013 lähtien sekä MMGB Advisory Oy:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2015 lähtien. Vuonna 2012 Sarkola on toiminut McKinsey & Company:ssä sekä BCG:llä. Koulutukseltaan Sarkola on tuotantotalouden diplomi-insinööri. Sarkola on Suomen kansalainen.

Torsti Sihvola on toiminut Silmäasema Oyj:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2014 lähtien. Hän on toiminut silmäkirurgina ja silmätautien erikoislääkärinä Silmäasemalla vuodesta 2010 alkaen. Sihvola on myös toiminut Silmäasema Optiikka Oy:n hallituksen jäsenenä vuosina 2007–2010, uudelleen vuosina 2012–2013 sekä jälleen vuodesta 2014 lähtien sekä Silmäasema Optiikka Oy:n nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä vuosina 2012–2013. Lisäksi Sihvola on toiminut ETS-Holding Oy:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2007 lähtien ja toimitusjohtajana vuodesta 2010 lähtien. Koulutukseltaan Sihvola on lääketieteen lisensiaatti. Sihvola on Suomen kansalainen.

Kaisa Vikkula on toiminut Silmäasema Oyj:n hallituksen jäsenenä sekä tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana vuodesta 2017 lähtien. Lisäksi hän on toiminut Management Institute of Finland MIF Oy:n toimitusjohtajana vuodesta 2016 lähtien, Soprano Oyj:n toimitusjohtajana vuodesta 2015 lähtien, Finnish Trade Organisation Fintra Oy:n toimitusjohtajana vuosina 2014–2015 sekä liiketoimintajohtajana vuosina 2006–2014. Vikkula on toiminut Aalto-Yliopiston Kauppatieteiden Ylioppilaiden Säätiön hallituksen jäsenenä vuodesta 2016 lähtien ja kunniavaltuuskunnan jäsenenä vuodesta 2015 lähtien. Lisäksi Vikkula on toiminut Grano Oy:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2015 lähtien, Kisakallion Urheiluoipiston hallituksen varapuheenjohtajana vuodesta 2010 lähtien sekä Scandinavian Financial Research Ltd.:n hallituksen varapuheenjohtajana vuodesta 1995 lähtien. Vuosina 2012–2014 Vikkula on toiminut Vakuutusyhtiö LähiTapiolan hallintoneuvoston jäsenenä sekä vuosina 2006–2014 Finnairin johtoryhmän jäsenenä. Koulutukseltaan Vikkula on kauppatieteiden tohtori. Vikkula on Suomen kansalainen.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Hallituksen valitsema toimitusjohtaja vastaa Yhtiön päivittäisten toimintojen johtamisesta ja valvonnasta osakeyhtiölain sekä hallitukselta saamiensa valtuuksien ja suuntaviivojen mukaisesti.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäaseman johtoryhmän jäsenet tämän Listalleottoesitteen päivämääränä.

Nimi	Syntymävuosi	Asema	Aloittamisvuosi johtoryhmässä
Pasi Kohmo	1968	Toimitusjohtaja	2011
Anu Kankkunen	1969	Talousjohtaja	2016
Sami Määttä	1974	Liiketoimintajohtaja	2012
Jani Partanen	1981	Business Controller	2013
Kati Räihä-Velentza	1967	Markkinointi- ja viestintäjohtaja	2014
Anna Seppälä	1974	Kaupallinen johtaja	2012
Rauno Tenhunen	1959	Hallintojohtaja	2011

Pasi Kohmo on toiminut Silmäasema-konsernin toimitusjohtajana vuodesta 2013 lähtien (Silmäasema Optiikka Oy:ssä ja Silmäasema Sairaala Oy:ssä vuodesta 2013 lähtien ja Silmäasema Oyj:ssä vuodesta 2017 lähtien). Tätä ennen Kohmo toimi Silmäasema-konsernin liiketoimintajohtajana vuosina 2011–2012 (Silmäasema Optiikka Oy:ssä). Lisäksi Kohmo on toiminut vuodesta 2013 lähtien useiden Silmäasema-konsernin tytäryhtiöiden toimitusjohtajana ja hallituksen puheenjohtajana. Koulutukseltaan Kohmo on maatalous- ja metsätieteiden maisteri. Kohmo on Suomen kansalainen.

Anu Kankkunen on toiminut Silmäasema-konsernin talousjohtajana vuodesta 2016 lähtien (Silmäasema Optiikka Oy:ssä). Kankkusen työsuhteus on tarkoitus siirtää Silmäasema Oyj:lle 1.6.2017. Vuosina 2012–2016 Kankkunen toimi talousjohtajana Digita Groupilla ja vuosina 2009–2012 talousjohtajana Toyota Tsusho Nordic Oy:llä. Koulutukseltaan Kankkunen on kauppatieteiden maisteri. Kankkunen on Suomen kansalainen.

Sami Määttä on toiminut Silmäasema-konsernin liiketoimintajohtajana vuodesta 2015 lähtien (Silmäasema Optiikka Oy:ssä). Aiemmin vuonna 2015 Määttä on toiminut Silmäasema-konsernin sairaalaliiketoiminnan johtajana ja vuosina 2012–2014 Silmäasema-konsernin ketjujohtajana (Silmäasema Optiikka Oy:ssä). Lisäksi Määttä on toiminut vuodesta 2015 lähtien useiden Silmäasema-konsernin tytäryhtiöiden hallituksen jäsenenä. Koulutukseltaan Määttä on tradenomi. Määttä on Suomen kansalainen.

Jani Partanen on toiminut Silmäasema-konsernin Business Controllerina vuodesta 2013 lähtien (Silmäasema Optiikka Oy:ssä vuosina 2013–2014, SFG Bidco Oy:ssä⁶⁶ vuosina 2014–2016 ja Silmäasema Oyj:ssä vuodesta 2017 lähtien). Vuosina 2010–2013 Partanen on toiminut Controllerina Novartis Finland Oy:ssä. Koulutukseltaan Partanen on kauppatieteiden maisteri. Partanen on Suomen kansalainen.

Kati Räihä-Velentza on toiminut Silmäasema-konsernin markkinointi- ja viestintäjohtajana vuodesta 2014 lähtien (Silmäasema Optiikka Oy:ssä). Vuosina 2012–2014 Räihä-Velentza on toiminut markkinointi- ja viestintäjohtajana Mehiläinen Oy:ssä ja vuosina 2010–2012 markkinointi- ja myyntijohtajana UPM Kymmene Oyj:ssä. Koulutukseltaan Räihä-Velentza on kauppatieteiden maisteri. Räihä-Velentza on Suomen kansalainen.

Anna Seppälä on toiminut Silmäasema-konsernin kaupallisena johtajana vuodesta 2015 lähtien (Silmäasema Optiikka Oy:ssä). Vuosina 2012–2015 Seppälä on toiminut Silmäasema-konsernin valikoima- ja ostojohtajana (Silmäasema Optiikka Oy:ssä). Koulutukseltaan Seppälä on kauppatieteiden maisteri. Seppälä on Suomen kansalainen.

Rauno Tenhunen on toiminut Silmäasema-konsernin hallintojohtajana vuodesta 2016 lähtien (Silmäasema Oyj:ssä). Tenhunen on toiminut vuosina 2013–2016 Silmäasema-konsernin talousjohtajana (Silmäasema Optiikka Oy:ssä vuosina 2013–2014 ja SFG Bidco Oy:ssä⁶⁶ vuosina 2014–2016) ja vuosina 2011–2013 Silmäaseman talouspäälikönä (Silmäasema Optiikka Oy:ssä). Lisäksi Tenhunen on toiminut vuodesta 2013 lähtien useiden Silmäasema-konsernin tytäryhtiöiden hallituksen jäsenenä. Lisäksi Tenhunen on toiminut Rautecon Oy:n sekä TP-Avain Oy:n hallituksen varsinaisena jäsenenä vuodesta 2003 lähtien. Koulutukseltaan Tenhunen on yomerkonomi. Tenhunen on Suomen kansalainen.

Johdon taustat ja perhesuhteet

Ketään Silmäaseman ehdotetun hallituksen tai johtoryhmän jäsenistä ei ole viimeisen viiden vuoden aikana tuomittu petoksellisista rikoksista tai rikkomuksista eikä kukaan heistä ole ollut osallisena konkurseissa, selvitystiloissa taikka pesänhoidossa taikka pesänhoidossa Silmäaseman hallintotehtävissä toimiessaan eikä kukaan heistä ole ollut oikeus- ja valvontaviranomaisten esittämien virallisten syytteiden ja/tai määräämien seuraamusten kohteena. Lisäksi kenestäkään heistä ei tuomioistuimien ole todennut viimeisen viiden vuoden aikana, ettei kyseinen henkilö saa toimia jonkun yhtiön hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenenä tai hoitaa sen liiketoimintaa.

Yhtiön hallituksen ja johtoryhmän jäsenten välillä ei ole perhesuhteita.

⁶⁶ SFG BidCo Oy on Silmäaseman entinen suoraan omistettu tytäryhtiö, jonka kautta Silmäasema omisti Silmäasema Optiikan. SFG BidCo sulautui Silmäasemaan 1.1.2017.

Eturistiriidat

Osakeyhtiölaissa säädetään yhtiön johdon eturistiriidoista. Osakeyhtiölain 6 luvun 4 pykälän mukaan hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saa osallistua hänen ja yhtiön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa ottaa osaa yhtiön ja kolmannen henkilön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, mikäli hänellä on siitä odotettavana olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa. Mitä edellä on sanottu sopimuksesta, on vastaavasti sovellettava muuhun oikeustoimeen sekä oikeudenkäyntiin ja muuhun puhevallan käyttämiseen. Osakeyhtiölaissa ei ole säännöksiä johtoryhmän jäsenten eturistiriidoista.

Silmäaseman hallituksen ja johtoryhmän jäsenillä tai toimitusjohtajalla ei ole eturistiriitoja niiden tehtävien, joita heillä on yhtiössä, ja heidän yksityisten etujensa ja/tai heidän muiden tehtäviensä välillä.

Riippumattomuusarvioinnin perusteella Silmäaseman hallituksen jäsenistä Juha Saarisen, Maisa Romanaisen ja Kaisa Vikkulan on katsottu olevan riippumattomia Yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista. Torsti Sihvola toimii Silmäasemalla silmäkirurgina ja silmätautien erikoislääkärinä, ja hänen on näin ollen katsottu olevan riippuvainen Yhtiöstä. Tuomas Lang toimii Intera Partners Oy:n hallituksen puheenjohtajana, ja Tuomas Sarkola toimii Intera Partners Oy:ssä sijoitusammattilaisena, ja näin ollen heidän on katsottu olevan riippuvaisia Yhtiön merkittävästä osakkeenomistajasta Interasta.

Hallituksen työskentely

Hallituksen tehtävät ja toimintaperiaatteet perustuvat Suomen lainsäädäntöön, erityisesti osakeyhtiölakiin ja Arvopaperimarkkinalakiin sekä Yhtiön yhtiöjärjestykseen, Helsingin Pörssin sääntöihin ja Helsingin Pörssissä listattujen yhtiöiden noudatettavaksi tarkoitettuun Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin. Hallitus vastaa muun muassa Silmäasema-konsernin strategisista linjauksista sekä liiketoiminnan ja Silmäasema-konsernin hallinnon ja toimintojen asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Laissa ja Yhtiön yhtiöjärjestyksessä erikseen mainittujen tehtävien lisäksi Silmäaseman hallitus:

- ohjaa ja valvoo Yhtiön toimitusjohtajaa;
- käsittelee ja hyväksyy tilinpäätöksen;
- kutsuu koolle yhtiökokouksen ja valmistelee käsiteltävät asiat, kuten tekee ehdotuksen osingon jaosta;
- hyväksyy Yhtiön strategian, strategiset painopisteet ja pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet;
- vahvistaa hallituksen työjärjestyksen vuosittain;
- vahvistaa tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen;
- hyväksyy pitkän aikavälin tavoitteita tukevan strategisiin painopisteisiin perustuvan vuosisuunnitelman ja sitä toteuttavan investointi-, rahoitus- ja tulosbudjetin sekä seuraa näiden toteutumista pitkällä tähtäimellä ja vuositasolla;
- vahvistaa osinkopolitiikan;
- käsittelee ja hyväksyy yrityskaupat ja -järjestelyt sekä muut erityisen merkittävät päätökset;
- valitsee ja vapauttaa toimitusjohtajan ja päättää toimitusuhteen ehdoista;
- vahvistaa toimitusjohtajan esityksestä konsernin johtoryhmän jäsenet ja toimitusjohtajan suorat alaiset;
- hyväksyy toimitusjohtajan ja muun johdon kannustinjärjestelmät sekä johtoryhmän palkitsemisen periaatteet;

- hyväksyy hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen, kun se on käsitelty tarkastusvaliokunnassa;
- hyväksyy muun kuin taloudellisen tiedon raportoinnin, kun se on käsitelty tarkastusvaliokunnassa;
- hyväksyy palkka- ja palkitsemisselvityksen;
- vahvistaa sisäpiiriohjeen sekä lähipiiriliiketoimia koskevat käytännöt ja valvoo niiden noudattamista; ja
- päättää tiedonantopolitiikasta ja valvoo sen noudattamista.

Valiokunnat

Silmäaseman hallitus on 6.4.2017 pitämässään kokouksessa keskuudestaan valinnut tarkastusvaliokunnan, jonka puheenjohtaja toimii Kaisa Vikkula, ja muut jäsenet ovat Juha Saarinen ja Tuomas Sarkola.

Hallitus on vahvistanut tarkastusvaliokunnan keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet kirjallisessa työjärjestyksessä. Tarkastusvaliokuntaan kuuluu kolme (3) hallituksen jäsentä, ja se kokoontuu vähintään neljä (4) kertaa vuodessa. Valiokunnan puheenjohtaja esittää valiokunnan ehdotukset hallitukselle. Tarkastusvaliokunta raportoi säännöllisesti työstään hallitukselle. Tarkastusvaliokunnan jäsenten on oltava riippumattomia Yhtiöstä, ja vähintään yhden jäsenen on oltava riippumaton Yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Tarkastusvaliokunnalla on oltava valiokunnan tehtäväalueen edellyttämä asiantuntemus ja kokemus. Tarkastusvaliokunnan vastuulla on:

- seurata tilinpäätös- ja osavuosisraportoinnin prosessia;
- seurata sisäisen valvonnan, mahdollisen sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien toteutusta;
- käsitellä Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä;
- käsitellä Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaa selvitystä;
- käsitellä Yhtiön muun kuin taloudellisen tiedon raportti;
- seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta;
- valmistella ulkoisen tilintarkastajan valintaa koskeva hallituksen päätösehdotus;
- hyväksyä tilintarkastajalta ostettavat muut kuin tilintarkastuspalvelut;
- arvioida lakisääteisen tilintarkastajan riippumattomuutta ja työtä sekä valmistella tilintarkastajan valintaa ja palkkiota koskeva päätösehdotus; ja
- arvioida vähintään vuosittain sisäisen tarkastuksen tarvetta ja tehdä sisäisen tarkastuksen järjestämistä koskeva ehdotus hallitukselle.

Silmäaseman hallitus ei ole katsonut tarpeelliseksi muiden valiokuntien perustamista, koska Yhtiön toiminnan laajuus ja luonne sekä hallituksen toimintatavat huomioon ottaen hallitus kykenee ilman valiokuntiakin käsittelemään asioita tehokkaasti.

Corporate Governance

Silmäasema sitoutuu hyvään hallintotapaan noudattamalla kaikessa toiminnassaan lakeja ja säädöksiä sekä toteuttamalla suosituksia hyvästä hallintotavasta. Silmäaseman konsernihallinnoinnissa noudatetaan Yhtiön yhtiöjärjestyksestä, Suomen lainsäädäntöä, erityisesti osakeyhtiölakia, kirjanpitolakia, arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja muita julkisen osakeyhtiön hallinnointiin liittyviä säädöksiä ja määräyksiä. Silmäaseman toimintaa ohjaavat lisäksi Yhtiössä vahvistettavat arvot ja sisäiset toimintaperiaatteet.

Silmäasema noudattaa hallinnoinnissaan lisäksi Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 2015 julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (jäljempänä koodi). Jos Silmäasema poikkeaa jostakin koodin suosituksesta, se selostaa poikkeuksen ja perustelee sen. Koodiin voi tutustua internetissä osoitteessa www.cgfinland.fi.

Hallituksen ja johtoryhmän omistukset

Silmäaseman hallituksen jäsenet ja johtoryhmän jäsenet omistivat 24.5.2017 yhteensä 1.043.800 Silmäaseman osaketta, mikä vastasi noin 11,4 prosenttia Silmäaseman osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä. Osakemäärät sisältävät henkilöiden omat sekä heidän lähipiirinsä ja määräysvalta-yhteisöjensä omistukset.

	Osakkeet
Juha Saarinen ¹	64.000
Tuomas Lang	0
Tuomas Sarkola	0
Torsti Sihvola ²	396.000
Maisa Romanainen	0
Kaisa Vikkula	0
Anu Kankkunen	5.400
Sami Määttä	48.000
Jani Partanen	24.000
Kati Räihä-Velentza	36.000
Anna Seppälä	38.400
Rauno Tenhunen	48.000
Pasi Kohmo, toimitusjohtaja	384.000

¹ Juha Saarinen omistaa osakkeet määräysvalta-yhteisönsä Juni Holding Oy:n kautta.

² Torsti Sihvolan omistukset sisältävät myös Torsti Sihvolan kokonaan omistaman ETS-Holding Oy:n kautta omistetut Yhtiön Osakkeet sekä hänen lähipiirinsä omistukset. Torsti Sihvola omisti Listalleottoesitteen päivämääränä henkilökohtaisesti 320.000 Osaketta ja ETS-Holding Oy:n kautta 64.000 Osaketta. Lisäksi Lotta Erolin-Sihvola omistaa 4.000 Osaketta, Kare Sihvola 4.000 Osaketta ja Tara Sihvola 4.000 Osaketta.

Hallituksen ja johtoryhmän palkkiot ja etuudet

Hallituksen jäsenten palkkiot

Osakeyhtiölain mukaisesti Silmäaseman hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista päättävät osakkeenomistajat varsinaisessa yhtiökokouksessa.

22.5.2017 pidetty ylimääräinen yhtiökokous päätti, että hallituksen puheenjohtajan palkkio on 40.000 euroa vuodessa ja hallituksen jäsenen palkkio on 22.000 euroa vuodessa. Vuosipalkkion lisäksi hallituksen puheenjohtajalle ja hallituksen jäsenille maksetaan tarkastusvaliokunnan kokouksiin osallistumisesta kokouspalkkiota 400 euroa kokoukselta. 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta Silmäaseman hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita yhteensä 0,05 miljoonaa euroa. Hallituksen jäsenet voivat hankkia Silmäaseman tuotteita ja palveluita henkilökuntahintaan, mutta he eivät kuulu Yhtiön muiden palkitsemisjärjestelmien piiriin.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkkiot

Yhtiön hallitus nimittää toimitusjohtajan ja päättää tämän palvelussuhteen ehtoista. Hallitus vahvistaa johtoryhmän palkitsemisessa ja kannustinjärjestelmissä noudatettavat periaatteet sekä päättää Yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmistä. Hallitus valvoo palkitsemisjärjestelmien läpinäkyvyyttä, tarkoituksenmukaisuutta, kilpailukykyä ja toimivuutta. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän muiden jäsenten

palkitseminen muodostuu kiinteästä kuukausipalkasta, luontoiseduista sekä mahdollisesta Yhtiön tulokseen ja henkilökohtaiseen suoritukseen perustuvasta vuosibonuksesta.

Toimitusjohtajan palkka ja muut etuudet 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 0,3 miljoonaa euroa. Toimitusjohtajan maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset olivat 0,02 miljoonaa euroa. Muulle johtoryhmälle maksettu palkka ja muut etuudet 31.12.2016 päättyneellä tilikaudella olivat 0,7 miljoonaa euroa ja muun johtoryhmän maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset olivat 0,04 miljoonaa euroa. Mukaan on laskettu kaikkien Silmäasema-konserniin kuuluvien yhtiöiden maksamat palkat ja palkkiot siltä osin kuin edellä todetut henkilöt ovat eri yhtiöiden palveluksessa.

Toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy kulloinkin voimassaolevan työeläkelain mukaisesti. Yhtiö on ottanut lisäksi toimitusjohtajalle maksuperusteisen eläkevakuutuksen, johon Yhtiö maksoi 18 tuhatta euroa vuonna 2016. Mahdollinen eläkevakuutusmaksu maksetaan seuraavan vuoden alussa perustuen edellisen vuoden työskentelyyn yrityksessä. Johtoryhmän jäsenten eläkeikä ja eläke määräytyvät kulloinkin voimassa olevan työntekijöiden eläkkeitä koskevan lainsäädännön mukaan. Yhtiö on ottanut lisäksi johtoryhmälle henkivakuutuksen ja maksuperusteisen eläkevakuutuksen. Vuonna 2016 johtoryhmän maksuperusteiseen eläkevakuutukseen maksettiin 44 tuhatta euroa (ei sisällä toimitusjohtajan osuutta).

Lisäksi Yhtiön toimitusjohtajalla on optiosopimus, joka oikeuttaa toimitusjohtajan ostamaan pääomistajalta 24.000 osaketta 2,5 euron hinnalla Silmäaseman listautumis- tai myyntihetkellä tai tätä ennen, mikäli optiosopimuksessa sovitut Silmäaseman tavoitteisiin liittyvät ehdot täyttyvät. Optiosopimus on arvostettu käypään arvoon myöntöhetkellä elokuussa 2014. Option hinnoittelumallissa käytetyt oletukset johdettiin markkinadatan ja verrokkiyhtiöiden tiedoista. Käytetty volatilitaetti oli 60 prosenttia, riskitön korko oli 0,1 prosenttia ja osinko-olettama oli nolla. Optiosopimuksen arvo elokuussa 2014 oli noin 5 tuhatta euroa.

Irtisanomisedut

Toimitusjohtajan sopimus voidaan irtisanoa toimitusjohtajan toimesta noudattaen kuuden kuukauden irtisanomisaikaa. Tällöin Silmäasema maksaa toimitusjohtajalle irtisanomisajan palkan lisäksi korvausta kilpailukiellon voimassaolon ajalta. Kilpailukiello on voimassa kuusi kuukautta työsuhteen päättymisen jälkeen. Maksettavan korvauksen määrä vastaa toimitusjohtajan kokonaispalkan määrää vastaavana ajanjaksona. Toimitusjohtajan sopimus voidaan irtisanoa Silmäaseman toimesta noudattaen 12 kuukauden irtisanomisaikaa. Tällöin toimitusjohtajan kilpailukiello on voimassa toimitusjohtajasopimuksen voimassaolon päättymiseen asti riippumatta siitä, onko toimitusjohtajalla työntekevöityä irtisanomisajalla vai ei. Yhtiö maksaa toimitusjohtajalle sopimuksen mukaisen palkan irtisanomisajalta.

Yhtiön johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on kaksi tai neljä kuukautta Yhtiön irtisanoessa johtoryhmän jäsenen ja kaksi kuukautta johtoryhmän jäsenen irtisanoutuessa. Johtoryhmän jäsenillä on oikeus irtisanomisajan palkkaan. Johtoryhmän jäsenille kilpailukielloehdosta mahdollisesti aiheutuvasta haitasta maksettava kohtuullinen korvaus sisältyy johtoryhmän jäsenten Yhtiöltä saamiin etuihin. Henkilöstön sovittujen irtisanomisaikojen ja -korvausten osalta Silmäasema noudattaa työsopimuslakia.

Palkitsemisjärjestelmät

Tavoitepalkkiojärjestelmä

Silmäasemalla on käytössä vuosittainen tavoitepalkkiojärjestelmä, jonka piirissä on koko henkilöstö työsuhteisia lääkäreitä lukuun ottamatta. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän vuosibonuksen määrä on enintään 30 prosenttia säännöllisestä vuosipalkasta. Tavoitepalkkiojärjestelmän saavuttamisen pääkriteeri on oikaistu käyttökate. Toimitusjohtajalla ja muilla johtoryhmän jäsenillä oikaistu käyttökate määrää Listalleottoesitteen päivämääränä palkkion suuruuden täysin. Joinakin vuosina palkkiojärjestelmän kriteereinä voi olla myös muita tekijöitä. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän muiden jäsenten tulos- ja suoritustavoitteet sekä niiden toteumat vahvistaa hallitus. Hallituksen vahvistamien tulos- ja suoritustavoitteiden täyttyminen arvioidaan tilikausittain ja vuosibonuksen suuruus määräytyy tavoitteiden toteutumisen perusteella. Tulospalkkio maksetaan sen jälkeen, kun hallitus on vahvistanut päättyneen vuoden konsernitilinpäätöksen.

Muiden toimihenkilöiden osalta vuosibonuksen enimmäismäärä vaihtelee henkilöstöryhmittäin, ja on maksimissaan 1–3 kuukauden palkkaa vastaava summa. Suoritusta mitataan konsernin käyttökatteeseen ja henkilökohtaisiin tavoitteisiin liittyvillä mittareilla. Silmäasirahastajien henkilöstöllä ja myymälähenkilöstöllä on omat palkitsemisjärjestelmänsä. Kaikki asetetut tavoitteet tukevat Yhtiön strategiaa ja vuosisuunnitelmia.

Yhteissijoitusjärjestely 2014–2016

Silmäasema on toteuttanut konsernin johtoon kuuluville ja muulle henkilöstölle suunnatun yhteissijoitusjärjestelyn. Yhteissijoitusjärjestelyä on toteutettu vuosina 2014–2016 Yhtiön palveluksessa olleiden ja palvelukseen tulleiden henkilöiden kanssa.

Sopimusten mukaan järjestelyn piiriin kuuluva Yhtiön johto on sijoittanut Silmäaseman liikkeeseen laskemiin Osakkeisiin ja osakaslainoihin. Johdon tekemät sijoitukset on tehty samalla arvonnäytysperiaatteella ja olennaisilta osin samoin ehdoin kuin muiden sijoittajien tekemät osakemerkinnät ja myöntämät osakaslainat sisältäen myös Interan tekemät sijoitukset. Järjestelyn ehtojen mukaan johdon omistamat Osakkeet vapaakirjautuvat viimeistään neljän vuoden kuluttua merkinnästä, ja järjestely sisältää myös tavanomaisia työsuhteeseen sidottuja good leaver ja bad leaver -ehtoja.

Vuonna 2016 Yhtiön johtoon kuuluvat henkilöt merkitsivät Yhtiön Osakkeita 25 tuhannella eurolla, 90 tuhannella eurolla vuonna 2015 ja 769 tuhannella eurolla vuonna 2014.

Osakepalkkiojärjestelmä 2017

Yhtiön hallitus päätti 10.5.2017 perustaa Yhtiölle osakepalkkiojärjestelmän, ja Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous päätti osakepalkkiojärjestelmän käyttöön ottamisesta 22.5.2017. Osakepalkkiojärjestelmän tarkoituksena on ohjata Yhtiön avainhenkilöitä toteuttamaan Yhtiön pitkän aikavälin strategisia tavoitteita, korostaa avainhenkilöille omistaja-arvon kehittämisen merkitystä Yhtiön Osakkeen kautta, sitouttaa avainhenkilöitä Yhtiöön ja antaa tukea uusien avainhenkilöiden rekrytointiin, tarjota avainhenkilöille kilpailukykyinen Yhtiön Osakkeiden hankintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä, olla kustannuksiltaan linjassa saavutettuihin tuloksiin sekä oikeudenmukainen sekä Yhtiön johdon että omistajien näkökulmasta ja tukea Yhtiön listautumista sisäisesti ja ulkoisesti. Osakepalkkiojärjestelmässä avainhenkilöillä on mahdollisuus ansaita palkkiona Yhtiön Osakkeita asetettujen tavoitteiden perusteella. Osakepalkkiojärjestelmää ei oteta käyttöön, jos Listautuminen ei toteudu.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme kolmen vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2017–2019, 2018–2020 ja 2019–2021. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017–2019 perustuu Silmäasema-konsernin kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017–2019 maksetaan vuonna 2020 osittain Yhtiön Osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Palkkion saaminen edellyttää työsuhteen jatkumista, joten mikäli työ- tai toimeksianto päättyy ennen palkkion maksupäivää, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Poikkeuksena tästä pääsäännöstä on eläkkeelle jäänti, työkyvyttömyys, kuolema tai yritysjärjestely. Avainhenkilön on omistettava 50 prosenttia koko osakepalkkiojärjestelmän perusteella hänelle maksetuista nettomääräisistä osakkeista, kunnes hänen osakeomistuksensa Yhtiössä yhteensä vastaa hänen bruttovuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin avainhenkilön työ- tai toimeksianto konserniin kuuluvassa yhtiössä jatkuu.

Järjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2017–2019 kuuluu arviolta 21 avainhenkilöä, mukaan lukien Yhtiön johtoryhmän jäsenet. Ansaintajaksolla 2017–2019 ansaittavien palkkioiden arvo liikkeeseenlaskuhetkellä on enintään 625.000 euroa. Koska järjestelmä perustuu Osakkeiden kappalemääräiseen ansaintaan, määritetään järjestelmän enimmäispalkkio Osakkeiden bruttokappalemääränä. Osakkeen julkisen noteerauksen alettua palkkio muunnetaan Osakkeiden kappalemääräksi jakamalla 625.000 euroa viiden ensimmäisen kaupankäyntipäivän jaksolta erikseen laskettujen päivittäisten osakkeen vaihdolla painotettujen keskimuutosten keskiarvolla. Ensimmäisen kaupankäyntipäivän osakevaihdossa ei ole mukana Osakkeen Listautumisen yhteydessä järjestettyä olemassa olevien Osakkeiden myyntiä. Osakkeiden antaminen osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti perustuu Yhtiön ylimääräisessä yhtiökokouksessa 22.5.2017 Yhtiön hallitukselle antamaan valtuutukseen. Yhtiön hallitus on valtuutettu päättämään enintään 100.000 uuden ja/tai olemassa olevan Osakkeen liikkeeseenlaskusta sekä enintään 100.000 Osakkeen hankkimisesta Yhtiön avainhenkilöiden palkitsemiseen Yhtiön osakepalkkiojärjestelmän ja valtuutus päätöksessä tarkemmin eriteltyjen ehtojen mukaisesti.

Jäsenyydet ja yhtiömiesasemat

Yhtiön hallituksen ja Silmäaseman johtoryhmän jäsenillä on tällä hetkellä tai heillä on ollut viiden vuoden aikana ennen tämän Listalleottoesitteen päivämäärää seuraavat jäsenyydet ja/tai he ovat olleet yhtiömiehenä seuraavissa henkilöyhtiöissä:

Hallituksen jäsenet	Nykyiset jäsenyydet/yhtiömiesasemat	Aikaisemmat jäsenyydet/yhtiömiesasemat
Juha Saarinen	Avanto Ventures Juni Holding Premico Group ProMotive Holding	-
Tuomas Lang	Intera Equity Partners Oy Intera Equity Partners II Oy Intera Equity Partners III Oy Intera Partners Oy Kisko Capital Oy Kisko Consulting Oy Kisko Investments Oy Maneq Fund 2004 Ky Polarica Holding AB Royal Ravintolat Oy RR Holding Oy Stella Care Oy	-
Maisa Romanainen	-	-
Tuomas Sarkola	MMGB Advisory Oy	-
Torsti Sihvola	ETS-Holding Oy	-
Kaisa Vikkula	Aalto-Yliopiston Kauppatieteden Ylioppilaiden Säätiö Grano Oy Kisakallion urheiluopisto Olarin Voimistelijat r.y. Scandinavian Financial Research Ltd.	Vakuutusyhtiö LähiTapiola
Johtoryhmän jäsenet		
Pasi Kohmo	-	-
Anu Kankkunen	-	-
Sami Määttä	-	-
Jani Partanen	-	-
Kati Räihä-Velentza	-	-
Anna Seppälä	-	-
Rauno Tenhunen	Rautecon Oy TP-Avain Oy	-

LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Yleistä

Silmäaseman lähipiiriin kuuluvat Yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvat tytäryhtiöt sekä määräysvaltaisen omistajan Interan omistamaan yritysryhmään kuuluvat yritykset. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet sekä johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja sekä heidän läheiset perheenjäsenensä ja näiden määräysvallassa olevat yritykset.

Yhtiössä käyttää määräysvaltaa Intera Equity Partners II Oy:n hallinnoima rahasto Intera, joka omistaa noin 68,0 prosenttia Osakkeista tämän Listalleottoesitteen päivämääränä.

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet on selvitetty kohdassa ”Silmäaseman liiketoiminta – Konsernin juridinen rakenne”.

Liiketoimet lähipiirin kanssa

Silmäaseman johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä, hallituksen jäsenillä sekä heidän perheenjäsenillään on oikeus ostaa Silmäaseman palveluita ja tuotteita henkilökuntaa koskevan henkilöstöpolitiikan mukaisesti, ja ostoista myönnetään tavanomaiset alennukset. Vuosiostojen määrä ei ole merkittävä. Liiketoimet lähipiirin kanssa on tehty tavanomaisin markkinaehdoin. Hallituksessa toimiva lääkärijäsen Torsti Sihvola toimii Silmäasemalla Oman Yhtiönsä Kautta Toimivana Lääkärinä.

Velat lähipiirille koostuvat Silmäasemalle myönnettyistä osakaslainoista. Intera ja tietyt Yhtiön hallituksen jäsenet sekä johtoon kuuluvat avainhenkilöt ovat myöntäneet Yhtiölle osakaslainoja yhdessä muiden osakkeenomistajien kanssa. Tämän Listalleottoesitteen päivämääränä osakaslainojen ja niiden korkojen arvioitu takaisinmaksettava kokonaismäärä on noin 7,5 miljoonaa euroa (sisältäen kertyneet ja maksamatta olevat korot, noin 0,4 miljoonaa euroa). Osakaslainojen korko on 8 prosenttia. Osakslainat ovat pääoman palautuksen ja koron maksun suhteen huomattavasti etuoikeusasemassa kuin yhtiön pankkilainat. Osakslainoilla ei ole vakuutta. Yhtiö odottaa käyttävänsä Osakeannista saamiaan nettovaroja osakaslainojen pääoman ja kertyneiden korkojen takaisinmaksuun Listautumisannin toteuttamisen jälkeen. Katso lisätietoja osakaslainoista kohdasta ”Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät – Maksuvalmius ja pääomalähteet – Rahavirrat – Osakslainat”.

Vuonna 2015 saamiset Yhtiön hallitukselta ja johdolta muodostuvat Yhtiön toimitusjohtajalle myönnetystä lainasta. Lainan korko on maksettu vuosittain ja muodostunut kolmen kuukauden euriborista lisättynä 1,1 prosenttiyksikön marginaalilla. Myönnetty laina on maksettu takaisin Yhtiölle vuonna 2016.

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäasema-konsernin lähipiiriliiketoimiin liittyvät rahoituskulut, saamiset ja velat ilmoitetuilla ajanjaksoilla.

	2017 31.3. tai 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 31.12. tai 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu, ellei toisin ilmoitettu)	2015 31.12. tai 1.1.–31.12. (IFRS)	2014 ¹ 31.12. tai 1.1.–31.12. (IFRS)
(tuhatta euroa)					
Lähipiiritapahtumat					
Intera Fund II Ky ja sen omistamaan yritysrhyhmään kuuluvat yritykset					
Rahoituskulut	99	301	1.028	1.231	435 ³
Saamiset	-	-	0	0	-
Velat	5.216	17.400	5.117	17.100	15.475
Yhtiön hallitus ja johto²					
Rahoituskulut	15	52	175	195	86 ³
Saamiset	-	36		36	36
Velat	608	2.892	881	2.840	2.201

¹ IFRS lähipiiritiedot 31.12.2014 perustuvat Silmäaseman 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta laadittuun ensimmäiseen IFRS-konsernitilinpäätökseen sisältyvän tilintarkastetun avaavan IFRS-taseen 1.1.2015 mukaisiin tietoihin.

² Sisältäen perheenjäsenet ja Silmäaseman hallituksen ja johdon tai heidän perheenjäsenten määräysvallassa olevat yhtiöt.

³ Rahoituskulut liittyvät Silmäasemalle myönnettyihin osakaslainoihin, jotka on pääosin myönnetty Silmäasemalle elokuussa 2014 Silmäaseman hankkiessa Silmäasema Optiikan. Koska Silmäasema ei ole laatinut IFRS-standardien mukaista konsernituloslaskelmaa 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta, tässä esitetyt tilikauden 2014 rahoituskulut lähipiirille perustuvat Silmäaseman FAS:n mukaiseen konserniraportointiin 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta ja sisältävät rahoituskulut osakaslainojen myöntöhetkestä eteenpäin. Esitetyt tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Ylimmän johdon työsuhde-etuudet ja palkkiot

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäasema-konsernin toimitusjohtajan ja johtoryhmän työsuhde-etuudet ilmoitetuilla ajanjaksoilla. Vuoden 2014 luvut sisältävät SFG BidCo Oy:ltä⁶⁷ sekä Silmäasema Optiikalta saadut työsuhde-etuudet ja palkkiot, ja vuodesta 2015 eteenpäin luvut sisältävät Silmäasemalta ja sen tytäryhtiöiltä saadut työsuhde-etuudet ja palkkiot.

	2017 1.1.–31.3. (IFRS) (tilintarkastamaton)	2016 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS) (tilintarkastettu)	2015 1.1.–31.12. (IFRS)	2014 ⁶⁷ 1.1.–31.12. (FAS) (tilintarkastamaton)
(tuhatta euroa)					
Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot					
Palkat, palkkiot ja etuudet	59	56	267	356	357
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	18	18	18	17	15
Yhteensä	77	74	285	373	372
Johtoryhmän palkat ja palkkiot (ilman toimitusjohtajaa)					
Palkat, palkkiot ja etuudet	178	138	726	620	643
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	45	44	44	27	31
Yhteensä	222	182	770	647	674

Seuraavassa taulukossa esitetään Silmäasema-konsernin hallituksen jäsenille maksetut palkkiot ilmoitetuilla ajanjaksoilla. Vuoden 2014 luvut sisältävät SFG BidCo Oy:ltä⁶⁷ sekä Silmäasema Optiikalta saadut palkkiot, ja vuodesta 2015 eteenpäin luvut sisältävät Silmäasemalta ja sen tytäryhtiöiltä saadut palkkiot.

⁶⁷ Esitetyissä tiedoissa 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta on yhdistetty Silmäasema Optiikan FAS:n mukaisesti laadittuun konserniraportointiin perustuvat tiedot ja SFG BidCo Oy:n FAS:n mukaisesti laadittuun raportointiin perustuvat tiedot. SFG BidCo Oy on Silmäaseman entinen suoraan omistettu tytäryhtiö, jonka kautta Silmäasema omisti Silmäasema Optiikan. SFG BidCo sulautui Silmäasemaan 1.1.2017.

	2017 1.1.–31.3. (IFRS)	2016 (IFRS)	2016 1.1.–31.12. (IFRS)	2015 (IFRS)	2014 ⁶⁷ 1.1.–31.12. (FAS) (tilintar- kastamaton)
(tuhatta euroa)	(tilintarkastamaton)		(tilintarkastamaton)		
Hallituksen palkat ja palkkiot					
Juha Saarinen, hallituksen puheenjohtaja 1.9.2014 alkaen	5	5	20	20	7
Tuomas Lang, SFG Holding Oy:n hallituksen jäsen 2.6.2014 alkaen ja Silmäasema Optiikan hallituksen jäsen 22.8.2014 alkaen	-	-	-	-	-
Torsti Sihvola, hallituksen jäsen 1.9.2014 alkaen	3	3	10	10	5
Kaisa Vikkula, hallituksen jäsen 1.3.2017 alkaen	1	-	-	-	-
Tuomas Sarkola, hallituksen jäsen 1.3.2017 alkaen ja varajäsen 31.5.2016 alkaen	-	-	-	-	-
Maisa Romanainen, hallituksen jäsen 1.4.2017 alkaen	-	-	-	-	-
Juha Kalliokoski, hallituksen jäsen 1.9.2014 – 1.3.2017	2	3	10	10	3
Stiina Piirainen, hallituksen jäsen 1.9.2014 – 1.3.2017	2	3	10	10	3
Pentti Sihvola, Silmäasema Optiikan hallituksen puheenjohtaja 22.8.2014 asti	-	-	-	-	4
Harri Hynninen, Silmäasema Optiikan hallituksen jäsen 22.8.2014 asti	-	-	-	-	2
Timo Koljonen, Silmäasema Optiikan hallituksen jäsen 22.8.2014 asti	-	-	-	-	3
Juha Lehtosalo, Silmäasema Optiikan hallituksen jäsen 22.8.2014 asti	-	-	-	-	2
Timo Munukka, Silmäasema Optiikan hallituksen jäsen 22.8.2014 asti	-	-	-	-	2
Jukka Mäkitie, Silmäasema Optiikan hallituksen jäsen 22.8.2014 asti	-	-	-	-	2
Kari Neilimo, Silmäasema Optiikan hallituksen jäsen 22.8.2014 asti	-	-	-	-	2
Veli-Matti Riihimäki, Silmäasema Optiikan hallituksen jäsen 22.8.2014 asti	-	-	-	-	2
Yhteensä	12	13	51	51	37

Yhtiö voi maksaa tietyille Yhtiön työntekijöille suoritusperusteisen korvauksen onnistuneen Listautumisen yhteydessä. Suoritusperusteisten korvausten yhteissumma ei ylitä 105 tuhatta euroa.

OMISTUSRAKENNE

Silmäaseman rekisteröity osakepääoma oli tämän Listalleottoesitteen päivämääränä 80.000 euroa, ja se koostui 9.149.748 osakkeesta. Silmäaseman ylimääräinen yhtiökokous päätti 22.5.2017 lisätä Yhtiön osakkeiden lukumäärää jakamalla osakkeita maksuttomalla osakeannilla (split). Osakkeiden jakamisessa osakkeenomistajat saivat kolme uutta osaketta kutakin omistamaansa osaketta kohden. Ennen osakkeiden jakamista Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä oli 2.287.437.

Silmäasemalla oli Euroclear Finlandin ylläpitämän osakasluettelon mukaan 54 osakkeenomistajaa 24.5.2017. Silmäasema ei omistanut omia osakkeitaan 24.5.2017. Seuraavassa taulukossa luetellaan Yhtiön kymmenen suurinta rekisteröityä osakkeenomistajaa omistuksineen 24.5.2017.

Osakkeenomistaja	Osakkeiden lukumäärä	%
1. Intera Fund II Ky	6.221.440	68,0
2. Torsti Sihvola ¹	396.000	4,3
3. Pasi Kohmo	384.000	4,2
4. Armada Mezzanine Fund IV Ky	320.000	3,5
5. Callardo Capital Oy	320.000	3,5
6. Roope Sihvola	320.000	3,5
7. Optovita Oy	160.000	1,7
8. Juni Holding Oy ²	64.000	0,7
9. Juha Lehtosalo	64.000	0,7
10. Olli Väisänen	48.064	0,5
Kymmenen suurinta, yhteensä	8.297.504	90,7
Muut Osakkeenomistajat	852.280	9,3
Yhteensä	9.149.784	100,0

¹ Torsti Sihvolan omistukset sisältävät myös Torsti Sihvolan kokonaan omistaman ETS-Holding Oy:n kautta omistetut Yhtiön Osakkeet sekä hänen lähipiirinsä omistukset. Torsti Sihvola omisti Listalleottoesitteen päivämääränä henkilökohtaisesti 320.000 Osaketta ja ETS-Holding Oy:n kautta 64.000 Osaketta. Lisäksi Lotta Erolin-Sihvola omistaa 4.000 Osaketta, Kare Sihvola 4.000 Osaketta ja Tara Sihvola 4.000 Osaketta.

² Juni Holding Oy on Juha Saarisen määräysvallassa oleva yhtiö.

Intera Equity Partners II Oy:n hallinnoima Intera omisti Listalleottoesitteen päivämääränä yhteensä 68,0 prosenttia Silmäaseman osakekannasta, ja näin ollen Interalla oli Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:n mukainen määräysvalta Silmäasemassa. Jokainen Yhtiön Osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

Intera on ilmoittanut Silmäasemalle, että sen tavoitteena on jäädä Silmäaseman suureksi osakkeenomistajaksi ja jatkaa Silmäaseman kehittämistä itsenäisenä pörssiyhtiönä. Ei kuitenkaan ole poissuljettua, että luovutusrajoituksen rauettua Intera saattaa pyrkiä sijoitusstrategiansa mukaisesti irtautumaan Silmäasemasta.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yleistä

Silmäasema on perustettu 2.6.2014 Suomessa, ja siihen sovelletaan Suomen tasavallan lakia. Silmäaseman rekisteröity toiminimi on Silmäasema Oyj ja sen kotipaikka on Helsinki. Yhtiö on rekisteröity Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin ("Kaupparekisteri") y-tunnuksella 2627773-7, ja sen rekisteröity osoite on Atomitie 5 A, 00370 Helsinki ja puhelinnumero 010 301 6000.

Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan Yhtiön toimialana on optisten hyödykkeiden osto, markkinointi, vähittäis- ja yritysmyynti sekä silmäterveydenhuoltoon ja silmäsairaalatoimintaan liittyvien palveluiden ja toimenpiteiden tuottaminen, myyminen ja välitys sekä näihin toimialoihin liittyvien koulutus- ja konsultointipalveluiden tuottaminen sekä muu tutkimus- ja kehitystyö. Yhtiö voi harjoittaa silmäterveydenhuoltoon ja silmäsairaalatoimintaan liittyvien koneiden, laitteiden ja tuotteiden valmistusta, maahantuontia sekä ostoa, myynti- ja vuokraustoimintaa ja toimialaan liittyvään tietotekniikkaan liittyvien ratkaisujen kehitystä, ostoa, myyntiä, vuokrausta, lisensointia ja niihin liittyvien asiantuntijapalveluiden tarjoamista. Yhtiö voi harjoittaa toimintaansa tytär- ja omistusyhtiöiden kautta. Lisäksi yhtiön toimialana on hallita ja omistaa arvopapereita, osakkeita, kiinteistöjä ja muuta omaisuutta Suomessa ja ulkomailla itse tai omistamiensa yhtiöitten kautta. Yhtiön toimiala on myös tuottaa hallinto-, rahoitus- ja muita konsernipalveluita konserniyhtiöilleen, sekä antaa konserniyhtiöidensä puolesta vakuuksia ja takauksia.

Tiedot Osakkeista

Yleistä

Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja kukin Osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Osakkeisiin ei liity äänestysrajoituksia tai äänileikkureita. Yhtiön Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki Silmäaseman Osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja muuhun Yhtiön varojenjakoon (sisältäen varojenjaon purkautumistilanteissa).

Yhtiön rekisteröity osakepääoma on Listalleottoesitteen päivämääränä 80.000 euroa, ja Yhtiöllä on 9.149.748 täysin maksettua Osaketta. Yhtiön yhtiöjärjestyksessä ei ole määräyksiä enimmäis- ja vähimmäispääomasta. Silmäaseman ylimääräinen yhtiökokous päätti 22.5.2017 lisätä Yhtiön Osakkeiden lukumäärää jakamalla Osakkeita maksuttomalla osakeannilla (split). Osakkeiden jakamisessa osakkeenomistajat saivat kolme uutta Osaketta kutakin omistamaansa Osaketta kohden. Ennen Osakkeiden jakamista Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä oli 2.287.437.

Listalleottoesitteen päivämääränä Yhtiön yhtiöjärjestyksessä on lunastus- ja suostumuslausekkeet. Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous on 22.5.2017 päättänyt poistaa nämä lausekkeet yhtiöjärjestyksestä. Niiden poistaminen ilmoitetaan rekisteröitäväksi Kaupparekisteriin vasta Silmäaseman hallitukselle samassa ylimääräisessä yhtiökokouksessa annetun osakeantivaltuutuksen perusteella Listautumisannissa annettavien Uusien Osakkeiden rekisteröitäväksi ilmoittamisen kanssa tai välittömästi sitä ennen.

Mikäli osakeantivaltuutuksen perusteella annettavat Uudet Osakkeet ilmoitetaan rekisteröitäväksi useammassa kuin yhdessä erässä, ilmoitetaan yhtiöjärjestyksen lunastus- ja suostumuslausekkeiden poistaminen rekisteröitäväksi ensimmäisen tällaisen Uusien Osakkeiden rekisteröintiä koskevan ilmoituksen tekemisen yhteydessä tai välittömästi sitä ennen.

Silmäaseman hallitus on päättänyt 24.5.2017, että Yhtiö tulee arviolta 29.5.2017 hakemaan Osakkeiden ottamista julkisen kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin pörssilistalla. Osakkeet otetaan Helsingin Pörssissä julkisen kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin prelistalla arviolta 9.6.2017 ja Helsingin Pörssin pörssilistalla arviolta 13.6.2017. Osakkeiden kaupankäyntitunnus tulee olemaan SILMA ja ISIN-koodi FI4000243399.

Listalleottoesitteen päivämääränä Yhtiö ei omista omia osakkeitaan.

Osakepääoman historiallinen kehitys

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Silmäaseman osakepääoman ja Osakkeiden lukumäärän muutoksista Silmäaseman perustamisesta tämän Listalleottoesitteen päivämäärään asti.

Päivämäärä, jolloin päätös tehty	Transaktio	Liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä	Osakkeiden lukumäärä toimenpiteen jälkeen	Osakepääoma (euroa)	Päivämäärä, jolloin rekisteröity kaupparekisteriin	Osakkeista maksettu kokonais-hinta (euroa)
22.5.2017	Maksuton merkintäetu-oikeusosakeanti (split)	6.862.311	9.149.748	80.000,00	24.5.2017	0,00
3.5.2017	Osakepääoman korotus ¹	0	2.287.437	80.000,00	12.5.2017	0,00
21.12.2016	Suunnattu osakeanti	8.631	2.287.437	2.500,00	27.12.2016	159.673,50
17.3.2016	Suunnattu osakeanti	10.666	2.278.806	2.500,00	6.4.2016	39.997,50
19.12.2014	Suunnattu osakeanti	14.400	2.268.140	2.500,00	25.2.2015	36.000,00
26.11.2014	Suunnattu osakeanti	110.400	2.253.740	2.500,00	30.1.2015 ja 25.2.2015	276.000,00
22.8.2014	Suunnattu osakeanti	2.142.340	2.143.340	2.500,00	8.9.2014	5.355.850,00
(perustaminen)	Osakeanti	1.000	1.000	2.500,00	27.6.2014	2.500,00

¹ Yhtiön osakepääoman korotus 77.500,00 euroa on tehty sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta.

Voimassa olevat valtuutukset

Silmäaseman 22.5.2017 pidetty ylimääräinen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään suunnatusta osakeannista Yhtiön Listautumisen yhteydessä.

Valtuutuksen nojalla annettavien Uusien Osakkeiden lukumäärä on enintään 10.000.000, ja Uudet Osakkeet voidaan antaa yhdessä tai useammassa erässä. Osakeanti voi tapahtua myös osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen (suunnattu anti), mukaan lukien osakkeiden tarjoaminen institutionaalisille sijoittajille ja yleisölle sekä Silmäasema-konsernin henkilöstölle eli Yhtiön hallituksen jäsenille, Yhtiön työntekijöille, Itsenäisille Lääkäreille, Ammatinharjoittajaoptikoille ja Ketjuyrityksille. Uusia Osakkeita voidaan tarjota Silmäasema-konsernin henkilöstölle osana Listautumisantia mahdollisesti muita sijoittajia alhaisemmalla merkintähinnalla. Hallitus voi päättää valtuutuksen nojalla osakeannin kaikista ehdoista, mukaan lukien osakkeiden merkintähinnasta tai merkintähintavälistä. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2018 asti.

Ylimääräinen yhtiökokous 22.5.2017 valtuutti hallituksen päättämään Järjestämissopimuksen ja Listalleottoesitteen hyväksymisestä sekä listautumishakemuksen jättämisestä Helsingin Pörssin prelistalle ja pörssilistalle.

Optio-oikeudet

Silmäasemalla ei ole Listalleottoesitteen päivämääränä annettuja optio-oikeuksia.

Osakkeenomistajien oikeudet

Osakkeenomistajien merkintäetuoikeus

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on etuoikeus merkitä Yhtiön uusia Osakkeita. Päätös laskea liikkeeseen uusia Osakkeita osakkeenomistajan merkintäetuoikeudesta poiketen sekä päätös myöntää optio-oikeuksia ja muita Yhtiön Osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia vaatii vähintään kahden kolmasosan enemmistön yhtiökokouksessa annetuista äänistä ja edustetuista osakkeista. Lisäksi tällainen päätös edellyttää, että tähän on Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeyhtiölain mukaan päätös maksuttomasta osakeannista osakkeenomistajan merkintäetuoikeudesta poiketen edellyttää, että tähän on Yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy.

Tietyt osakkeenomistajat, jotka asuvat tai joiden rekisteröity osoite on Suomen ulkopuolella, mukaan lukien ”yhdysvaltalaiset henkilöt” (kuten määritelty Yhdysvaltojen arvopaperimarkkinalain Regulation S -säännöksessä), eivät välttämättä voi käyttää osakkeenomistukseensa perustuvaa merkintäetuoikeuttaan, paitsi jos osakkeet on

rekisteröity kyseisen valtion arvopaperilainsäädännön mukaisesti tai jos käytettävissä on poikkeus rekisteröinti- tai muista vastaavista vaatimuksista.

Yhtiökokous

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajat käyttävät yhtiökokouksessa päätösvaltaansa Yhtiötä koskevista asioista. Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaisesti varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Yhtiökokous päättää muun muassa tilinpäätöksen vahvistamisesta, tilintarkastuskertomuksesta, osinkojen jakamisesta ja hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valitsemisesta sekä heidän palkkioistaan. Yhtiökokous päättää myös vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä tiettyjen asioiden käsittelyä varten silloin, kun hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai kun Yhtiön tilintarkastaja tai Yhtiön osakkeenomistajat, joilla on vähintään 10 prosenttia kaikista Yhtiön osakkeista, pyytävät sitä kirjallisesti.

Osakeyhtiölain ja Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava osakkeenomistajille aikaisintaan kolme kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta, kuitenkin viimeistään yhdeksän päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää. Kutsu on toimitettava osakkeenomistajille ilmoituksella, joka julkaistaan Yhtiön internetsivuilla tai ainakin yhdessä hallituksen määräämässä valtakunnallisessa päivälehdessä. Osakkeenomistajan on saadakseen osallistua yhtiökokoukseen ilmoittauduttava Yhtiölle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen päivää ennen yhtiökokousta.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen ja äänestää siellä edellyttää, että osakkeenomistaja on arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain mukaan rekisteröity Euroclear Finlandin ylläpitämään osakasluetteloon viimeistään kahdeksan arkipäivää ennen yhtiökokousta (yhtiökokouksen täsmäytyspäivä). Hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee hakea tilapäistä rekisteröintiä osakasluetteloon. Tilapäistä rekisteröintiä koskeva ilmoitus on tehtävä viimeistään yhtiökokouskutsussa ilmoitettavana ajankohtana, joka osakeyhtiölain mukaan on yhtiökokouksen täsmäytyspäivän jälkeen, ja tällainen ilmoitus tilapäisestä rekisteröinnistä katsotaan ilmoittautumiseksi yhtiökokoukseen. Mikäli osakkeenomistaja osallistuu yhtiökokoukseen usean asiamiehen välityksellä, ilmoittautumisen yhteydessä on ilmoitettava osakkeet, joiden perusteella kukin asiamies edustaa osakkeenomistajaa.

Yhtiökokouksen päätösvaltaisuus ei edellytä tietyn osakemäärän olevan edustettuna kokouksessa tiettyjä osakeyhtiölaissa määriteltyjä poikkeuksia lukuun ottamatta.

Äänioikeus

Osakkeenomistaja voi käyttää oikeuttaan osallistua yhtiökokoukseen ja äänestää yhtiökokouksessa henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Kukin Yhtiön osake oikeuttaa omistajan yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Jos osakkeenomistajan osakkeet on kirjattu useammalle kuin yhdelle arvo-osuustilille, osakkeenomistajalla on oikeus käyttää eri asiamiestä kunkin arvo-osuustilin osakkeiden osalta. Osakkeenomistaja voi äänestää eri tavoin osalla omistamistaan äänistä. Voidakseen osallistua yhtiökokoukseen ja äänestää siellä osakkeenomistajan tulee olla rekisteröitynä Euroclear Finlandin ylläpitämään osakasluetteloon.

Yhtiökokouksessa useimmat päätökset tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Kuitenkin eräät päätökset, kuten yhtiöjärjestyksen muutokset, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poikkeaminen osakeannin yhteydessä ja päätökset Yhtiön sulautumisesta, jakautumisesta tai purkamisesta, edellyttävät vähintään kahden kolmasosan enemmistöä annetuista äänistä sekä kokouksessa edustetuista osakkeista.

Osingot ja muun vapaan pääoman jakaminen

Osingon jakamisesta ja muusta varojenjaosta päättää yhtiökokous äänten enemmistöllä. Kaikki Yhtiön osakkeet tuottavat yhtäläiset oikeudet Yhtiön osinkoihin ja muihin varojenjakoon osuuksiin. Vallitsevan suomalaisen markkinakäytännön mukaisesti osinkoja maksetaan ainoastaan kerran vuodessa sen jälkeen, kun osakkeenomistajat ovat hyväksyneet Yhtiön tilinpäätöksen ja hallituksen osingonjakoehdotuksen. Osakeyhtiölain mukaan osingon jakamista koskevan päätöksen voi kuitenkin tehdä yhtiökokouksen ohella myös hallitus yhtiökokoukselta saamansa valtuutuksen nojalla.

Osakeyhtiölain mukaan jaettavan osingon määrä ei saa ylittää emoyhtiön jakokelpoisia varoja, toisin sanoen konsernitilinpäätös ei rajoita osingonjaon määrää. Silmäasema-konsernin tilinpäätös laaditaan IFRS-standardien mukaisesti. Emoyhtiön tilinpäätös laaditaan kuitenkin suomalaisten tilinpäätöstä koskevien lakien ja säännösten (Finnish Accounting Standards, "FAS") mukaisesti. Osakeyhtiölain mukaan osakeyhtiön oma pääoma jakautuu sidottuun ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottu oma pääoma koostuu osakepääomasta, käyvän arvon rahastoista ja uudelleenarvostusrahastosta sekä aikaisemman osakeyhtiölain mukaan ennen 1.9.2006 perustetusta mahdollisesta vararahastosta ja ylikurssirahastosta. Muut oman pääoman rahastot kuuluvat vapaaseen omaan pääomaan. Vapaa oma pääoma sisältää siten edellisen tilikauden voiton, edellisten tilikausien kertyneet voittovarot ja yhtiön muun vapaan oman pääoman erät, mukaan lukien sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto, joista on vähennetty taseen osoittama tappio, yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät varat sekä erät muut jakokelvottomat varat.

Osakeyhtiölaissa korostetaan yrityksen maksuvalmiuden säilyttämistä varojenjaon yhteydessä, ja näin ollen varoja ei saa jakaa, jos jaosta päätettäessä tiedetään tai pitäisi tietää Yhtiön olevan maksukyvyttömyyden.

Osakeyhtiölain mukaan osingon määrä ei saa ylittää hallituksen esittämää tai hyväksymää määrää. Osakkeenomistajat, joilla on vähintään 10 prosenttia osakkeista, voivat kuitenkin varsinaisessa yhtiökokouksessa vaatia, että osinkona on jaettava vähintään puolet emoyhtiön edeltävän tilikauden voitosta, josta vähennetään mahdollisesti yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät määrät ja kyseessä olevan tilikauden aikana mahdollisesti maksetut aikaisemmat osingot. Tällä tavalla jaettava osinko ei kuitenkaan saa ylittää määrää, joka on ilman velkojen suostumusta mahdollista jakaa, ja se saa olla enintään 8 prosenttia emoyhtiön omasta pääomasta.

Osakeyhtiölain mukaan varojenjakoa saa perustua myös emoyhtiön alkaneen tai meneillään olevan tilikauden vahvistettuun taseeseen, ja näin ollen väliosinkoja voidaan jakaa meneillään olevan tilikauden tuloksen perusteella. Päätettäessä voiton jakamisesta on kuitenkin osakeyhtiölain säännösten ohella otettava huomioon Yhtiön taloudellisen aseman merkittävät muutokset, jotka ovat tapahtuneet viimeisimmän taseen vahvistamisen jälkeen.

Osakeyhtiölain mukaan osingot ja muut jako-osuudet maksetaan osakasluetteloon asianomaisena täsmäytyspäivänä merkityille osakkeenomistajille tai hallintarekisteröityjen osakkeidensa haltijaksi merkityille henkilöille. Osakasluetteloa pitää Euroclear Finland tilinhoitajayhteisöjen välityksellä. Osinkoja ei makseta osakkeenomistajille, joita ei ole merkitty osakasluetteloon.

Oikeus osinkoihin vanhenee kolmessa vuodessa osingonmaksun eräpäivästä.

Muun vapaan oman pääoman jakaminen tapahtuu pääpiirteissään edellä osingonjaosta sanottua vastaavalla tavalla.

Lisätietoja osinkojen verotuksesta on esitetty kohdassa "Verotus".

Velvollisuus tehdä pakollinen ostotarjous sekä lunastusvelvollisuus ja -oikeus

Arvopaperimarkkinalain mukaan osakkeenomistajan, jonka osuus kasvaa yli kolmeen kymmenesosaan tai yli puoleen yhtiön osakkeiden äänimäärästä sen jälkeen, kun yhtiön osake tai osakkeeseen oikeuttava arvopaperi on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi, on tehtävä käypään hintaan perustuva julkinen ostotarjous kaikista muista yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja yhtiön liikkeeseen laskemista sen osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista (pakollinen ostotarjous). Arvopaperimarkkinalain mukaan pakollista ostotarjousta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, mikäli yllä mainittu raja on ylittynyt vapaaehtoisen ostotarjouksen seurauksena edellyttäen, että alkuperäinen vapaaehtoinen ostotarjous on tehty kohdeyhtiön kaikista osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista. Velvollisuutta tehdä pakollinen ostotarjous ei ole myöskään silloin, jos tarjousvelvollisuusrajan ylittyminen johtuu yksinomaan kohdeyhtiön tai toisen osakkeenomistajan toimenpiteistä. Velvollisuutta tehdä pakollinen ostotarjous ei enää ole, jos tarjousvelvollinen kuukauden kuluessa tarjousvelvollisuuden syntymisestä luopuu tarjousvelvollisuusrajan ylittävistä ääniosuudesta luovuttamalla kohdeyhtiön osakkeita tai muutoin vähentämällä ääniosuuttaan kohdeyhtiössä.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistaja, jolla on yli 90 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä, on oikeutettu käyvästä hinnasta lunastamaan muiden osakkeenomistajien osakkeet (lunastusoikeus). Lisäksi

osakkeenomistajalla, jonka osakkeet voidaan lunastaa edellä kuvatulla tavalla, on vastaavasti oikeus vaatia enemmistöomistajalta osakkeidensa lunastamista (enemmistöomistajan lunastusvelvollisuus).

Listalleottoesitteen päivämääränä Yhtiön yhtiöjärjestyksessä on lunastus- ja suostumuslausekkeet. Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous on 22.5.2017 päättänyt poistaa nämä lausekkeet yhtiöjärjestyksestä. Niiden poistaminen ilmoitetaan rekisteröitäväksi Kaupparekisteriin vasta Silmäaseman hallitukselle samassa ylimääräisessä yhtiökokouksessa annetun osakeantivaltuutuksen perusteella Listautumisannissa annettavien Uusien Osakkeiden rekisteröitäväksi ilmoittamisen kanssa tai välittömästi sitä ennen.

Omistuksen laimentuminen

Osakkeenomistajan, joka päättää olla merkitsemättä täyttä määrää uusia Osakkeita tai joka ei rajoitusten johdosta voi merkitä uusia Osakkeita, suhteellinen omistusosuus ja äänimäärä Yhtiössä laimentuvat vastaavasti, ja kyseisen osakkeenomistajan alkuperäisten osakkeiden prosenttiosuus Yhtiön kaikkien liikkeeseenlaskettujen osakkeiden kasvaneesta lukumäärästä vähenee vastaavassa suhteessa.

Listautumisannissa tarjottavien Uusien Osakkeiden liikkeeseen laskemisen seurauksena Yhtiön Osakkeiden määrä voi kasvaa 14.227.212 Osakkeeseen olettaen, että Uusien Osakkeiden Lopullinen merkintähinta on Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Henkilöstöannissa merkitään yhteensä 50.000 Uutta Osaketta sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla. Mikäli Yhtiön olemassa olevat osakkeenomistajat eivät merkitsisi Tarjottavia Osakkeita Osakeannissa, olemassa olevien osakkeenomistajien kokonaisomistus laimenisi tässä tapauksessa noin 35,7 prosentilla.

Osakkeiden luovutus

Myytäessä osakkeita arvo-osuusjärjestelmän kautta kyseiset osakkeet siirretään tilisiirtona myyjän arvo-osuustililtä ostajan arvo-osuustilille. Myyntiä varten Euroclear Finlandin HEXClear-selvitysjärjestelmään merkitään jakotieto, ja tarvittaessa arvo-osuustilille kirjataan arvo-osuuksia koskeva varaus. Kauppa merkitään ennakkokaupaksi siihen saakka kunnes se on selvitetty ja osakkeet maksettu, minkä jälkeen ostaja merkitään automaattisesti yhtiön omistajaluetteloon. Mikäli osakkeet ovat hallintarekisteröityjä ja myyjän ja ostajan osakkeet säilytetään samalla omaisuudenhoitotilillä, osakkeiden myynti ei aiheuta merkintöjä arvo-osuusjärjestelmään, ellei osakkeiden hallintarekisteröinnin hoitaja vaihdu tai osakkeita siirretä omaisuudenhoitotililtä myynnin seurauksena.

Listautumisannin ehtoihin sisältyy luovutuskieltoehtoja koskien Yhtiötä, Myyjä, Silmäaseman hallitusta ja johtoryhmää sekä Henkilöstöäntiin osallistuvia työntekijöitä ja Itsenäisiä Lääkäreitä. Katso lisätietoja luovutusrajoituksista kohdista ”Listautumisannin järjestäminen – Osakkeiden luovutusta koskeva rajoitus (lock-up)” ja ”Listautumisannin ehdot – Luovutusrajoitukset (lock-up)”.

Valuuttakontrolli

Ulkomaalaiset voivat hankkia suomalaisen osakeyhtiön osakkeita ilman erityistä valuuttakontrollilupaa. Ulkomaalaiset voivat myös vastaanottaa osinkoja ilman erityistä valuuttakontrollilupaa, mutta osinkoa jakava yhtiö joutuu pidättämään lähdeveron Suomesta siirrettävistä varoista, ellei soveltuvasta verosopimuksesta muuta johdu. Ulkomaalaiset, jotka ovat hankkineet suomalaisen osakeyhtiön osakkeita, voivat saada osakkeita rahastoannin yhteydessä tai osallistua uusmerkintään ilman erityistä valuuttakontrollilupaa. Ulkomaalaiset voivat myydä suomalaisen yhtiön osakkeita Suomessa ja tällaisesta myynnistä saadut varat voidaan siirtää pois Suomesta missä tahansa vaihdettavassa valuutassa. Suomessa ei ole voimassa valuuttakontrollisäännöksiä, jotka rajoittaisivat suomalaisen yhtiön osakkeiden myymistä toiselle ulkomaalaiselle.

LISTAUTUMISANNIN JÄRJESTÄMINEN

Järjestämissopimus

Nordea toimii Listautumisannin Pääjärjestäjänä ja OP Yrityspankki Järjestäjänä. Yhtiön, Interan ja Järjestäjien odotetaan solmivan arviolta 8.6.2017 Järjestämissopimuksen. Järjestämissopimuksen mukaan Yhtiö sitoutuu laskemaan liikkeelle ja Intera sitoutuu myymään Tarjottavia Osakkeita Järjestäjien hankkimille ostajille, ja kukin Järjestäjistä sitoutuu ei-yhteisvastuullisesti, tiettyjen ehtojen täytyessä, hankkimaan ostajia Tarjottaville Osakkeille. Edellä mainituissa sopimuksissa määritellään Järjestäjien Listautumisannin yhteydessä tarjoamat palvelut (yhdessä ”Sopimus”).

Järjestämissopimus sisältää tavanomaisia ehtoja, joiden mukaan Järjestäjillä on oikeus tietyissä tilanteissa ja tietyin edellytyksin irtisanoa Järjestämissopimus. Tällaisiin tilanteisiin kuuluvat tietyt olennaiset negatiiviset muutokset liittyen Silmäasema-konsernin yleiseen toimintaan, liiketoimintaan, johtoon, tilaan (taloudelliseen tai muuhun), liiketoiminnan tulokseen tai Silmäasema-konsernin tulevaisuudennäkymiin sekä tietyt muutokset muun muassa kansallisissa tai kansainvälisissä poliittisissa tai taloudellisissa olosuhteissa. Lisäksi Yhtiö on antanut tavanomaisia vakuutuksia Järjestäjille liittyen muun muassa Silmäaseman liiketoimintaan ja lakien noudattamiseen, Yhtiön Osakkeisiin sekä tämän Listalleottoesitteen sisältöön. Yhtiö on Sopimuksessa sitoutunut muun muassa vapauttamaan Järjestäjät tietyistä vastuista sekä korvaamaan niille Listautumisannista aiheutuneet kulut.

Listautumisanti koostuu (i) Yleisöannista Suomessa, (ii) Henkilöstöannista ja (iii) Instituutioannista Suomessa ja kansainvälisesti. Osakkeita tarjotaan Instituutioannissa institutionaalisille sijoittajille Suomessa ja kansainvälisesti tietyissä muissa maissa Yhdysvaltain ulkopuolella Yhdysvaltain arvopaperilain nojalla annetun Regulation S - säännöksen mukaisesti. Tarjottavia Osakkeita ei ole rekisteröity eikä niitä tulla rekisteröimään Yhdysvaltain arvopaperilain mukaisesti.

Muut Myyjät kuin Intera eivät ole Järjestämissopimuksen osapuolia, vaan he ovat antaneet kukin Myyntisitoumuksen Pääjärjestäjälle Listautumisannin osalta.

Lisäosakeoptio

Ylikysyntätilanteessa Interan odotetaan sopivan siitä, että se antaa Pääjärjestäjälle Lisäosakeoption ostaa 30 päivän kuluessa Osakkeiden kaupankäynnin aloittamisesta Helsingin Pörssissä, eli arviolta 9.6.2017–8.7.2017 välisenä ajanjaksona, enintään 1.312.524 Lisäosaketta (olettaen että Yhtiö laskee liikkeelle 5.650.161 Uutta Osaketta Uusien Osakkeiden määrä laskettu olettaen, että Uusien Osakkeiden merkintähinta olisi Alustavan Hintavälin alalaidassa ja että Henkilöstöantiin osallistumaan oikeutetut henkilöt merkitsevät yhteensä 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla)) tai hankkia näille ostajia yksinomaan ylikysyntätilanteiden kattamiseksi. Lisäosakeoption Osakkeet vastaavat enintään noin 14,3 prosenttia Osakkeista ja Osakkeiden tuottamasta äänimäärästä ennen Osakeantia ja noin 8,9 prosenttia Osakeannin jälkeen edellyttäen, että kaikki tarjotut Uudet Osakkeet merkitään.

Vakauttamistoimenpiteet

Listautumisannin yhteydessä Pääjärjestäjä saattaa 30 päivän kuluessa Osakkeiden kaupankäynnin alkamisesta Helsingin Pörssissä, eli arviolta 9.6.2017–8.7.2017 välisenä ajanjaksona, suorittaa toimenpiteitä, jotka vakauttavat, ylläpitävät tai muuten vaikuttavat Osakkeiden hintaan. Pääjärjestäjä voi allokoita Tarjottavien Osakkeiden kokonaismäärää suuremman määrän Osakkeita, jolloin syntyy lyhyt positio. Lyhyt positio on katettu, mikäli lyhyeksi myynti ei ylitä Osakkeiden määrää, jonka Pääjärjestäjä voi hankkia Lisäosakeoptiolla. Pääjärjestäjä voi sulkea katetun lyhyeksi myynnin Lisäosakeoptiolla tai ostamalla Osakkeita markkinoilta. Määritettäessä Osakkeiden hankintatapaa katetun lyhyeksi myynnin sulkemiseksi Pääjärjestäjä ottaa huomioon muun muassa Osakkeiden markkinahinnan verrattuna Lisäosakeoption mukaiseen hintaan. Listautumisannin jälkeen Pääjärjestäjä voi myös ostaa Osakkeita markkinoilta tai tehdä niitä koskevia ostotarjouksia Osakkeiden hinnan vakauttamiseksi. Nämä toimenpiteet saattavat nostaa tai ylläpitää Osakkeiden markkinahintaa markkinoilla itsenäisesti määräytyviin tasoihin nähden tai estää tai viivyttaa Osakkeiden markkinahinnan laskua. Vakauttamistoimenpiteitä ei kuitenkaan voida toteuttaa korkeampaan hintaan kuin Listautumisannin lopulliseen merkintähintaan. Pääjärjestäjällä ei ole velvollisuutta suorittaa näitä toimenpiteitä ja Pääjärjestäjä voi keskeyttää nämä toimenpiteet milloin tahansa.

Vakauttamisessa noudatetaan Markkinoiden väärinkäyttöasetusta sekä komission delegoitua asetusta (EU) 2016/1052 Markkinoiden väärinkäyttöasetuksen täydentämisestä takaisinosto-ohjelmiin ja vakauttamistoimenpiteisiin sovellettavia edellytyksiä koskevilla teknisillä sääntelystrandardeilla. Pääjärjestäjän odotetaan solmivan Lisäosakeoptioon ja vakauttamiseen liittyvän osakelainaussopimuksen Interan kanssa. Osakelainaussopimuksen mukaan Pääjärjestäjä voisi ottaa Osakkeita lainaksi Lisäosakeoptiota vastaavan määrän, jolla katetaan Listautumisannin yhteydessä mahdollisesti tehtyjä ylimerkintöjä. Jos Pääjärjestäjä lainaa Osakkeita tällä tavalla, Pääjärjestäjän on palautettava osakelainaussopimuksen perusteella lainaamansa määrä Osakkeita Interalle.

Osakkeiden luovutusta koskeva rajoitus (lock-up)

Yhtiön, Myyjien ja muiden Yhtiön nykyisten osakkeenomistajien odotetaan sitoutuvan siihen, että ne eivät ilman Pääjärjestäjän antamaa etukäteistä kirjallista suostumusta ajanjaksolla, joka päättyy 180 päivän kuluttua Listautumisesta laske liikkeeseen, tarjota, panttaa, myy, sitoudu myymään, myy optio-oikeutta osakkeisiin tai oikeutta ostaa, osta mitään optio-oikeutta tai oikeutta myydä, luovuta optio-oikeutta tai warranttia ostaa, lainaa tai muutoin siirrä tai luovuta suoraan tai välillisesti omistamiaan tai Listautumisannissa merkitsemiään Osakkeita tai arvopapereita, jotka oikeuttavat Osakkeisiin tai ovat vaihdettavissa tai muutettavissa Osakkeiksi, tai tee mitään vaihtosopimusta tai muuta sopimusta, jolla Osakkeen omistuksen taloudelliset vaikutukset siirtyvät kokonaan tai osittain riippumatta siitä, toteutetaanko tällainen toimenpide Osakkeiden tai muiden arvopaperien toimituksella, käteisellä tai muutoin. Luovutusrajoitus ei koske Listautumisannin toteuttamiseen liittyviä toimenpiteitä.

Silmäaseman hallituksen ja johtoryhmän odotetaan solmivan Yhtiön ja Myyjien luovutusrajoitussopimusta vastaavan luovutusrajoitussopimuksen, joka päättyy 360 päivän kuluttua Listautumisesta.

Henkilöstöantiin osallistumisen edellytyksenä on, että työntekijät, Itsenäiset Lääkärit, Ammatinharjoittajaoptikot ja Ketjuyrittäjät solmivat vastaavaan luovutusrajoitussopimuksen, joka päättyy Silmäaseman hallituksen ja johtoryhmän osalta 360 päivän kuluttua ja muun henkilöstön, Itsenäisten Lääkäreiden, Ammatinharjoittajaoptikkojen ja Ketjuyrittäjien osalta 180 päivän kuluttua Listautumisesta. Henkilöstöantiin osallistuvien on suostuttava siihen, että luovutusrajoitus kirjataan heidän arvo-osuustileilleen. Katso kohta *”Listautumisannin ehdot – Henkilöstöantia koskevat erityiset ehdot – Luovutusrajoitukset”*.

Luovutusrajoitussopimusten ehdot koskevat yhteensä noin 43 prosenttia Osakkeista Listautumisannin jälkeen ilman Lisäosakeoptiota (Lisäosakeoption kanssa noin 34 prosenttia) edellyttäen, että Yhtiö laskee liikkeeseen 5.077.464 Uutta Osaketta (Uusien Osakkeiden määrä laskettu olettaen, että Uusien Osakkeiden merkintähinta olisi Alustavan Hintavälin keskikohdassa ja että Henkilöstöantiin osallistumaan oikeutetut henkilöt merkitsisivät yhteensä 50.000 Uutta Osaketta Henkilöstöannissa sellaisiin Uusiin Osakkeisiin soveltuvalla alhaisemmalla merkintähinnalla).

Palkkiot ja kulut

Yhtiö ja Myyjät maksavat Järjestäjille myyntipalkkion, joka määrittellään Yhtiön osalta Uusista Osakkeista ja Myyjien osalta Myyntiosakkeista (mukaan lukien mahdollisten ylimääraisten Osakkeiden myynnin Lisäosakeoption mukaisesti) saatujen bruttovarojen mukaan. Tämän lisäksi Yhtiö ja Myyjät voivat oman täyden harkintavaltansa nojalla maksaa Järjestäjille kannustuspalkkion, joka määrittellään Listautumisannista hankittavien bruttovarojen mukaan, sisältäen mahdollisten ylimääraisten Osakkeiden myynnin Lisäosakeoption mukaisesti. Lisäksi Yhtiö on sitoutunut korvaamaan Järjestäjille tiettyjä kuluja. Yhtiö odottaa maksavansa Listautumisannin yhteydessä noin 4,0 miljoonaa euroa palkkioina ja kuluina (mukaan lukien harkinnanvaraiset palkkiot) ja Myyjät odottavat maksavansa noin 1,0 miljoonaa euroa palkkioina ja kuluina (mukaan lukien harkinnanvaraiset palkkiot) Myyntiosakkeista.

Listautumisantiin liittyvät intressit

Järjestäjien palkkiot on osittain sidottu Listautumisannista saatavien varojen määrään.

Järjestäjinä toimivat Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvat yhteisöt sekä OP Yrityspankki ja muut OP Ryhmään kuuluvat yhteisöt voivat ostaa ja myydä Osakkeita omaan tai

asiakkaidensa lukuun ennen Listautumisantia, sen aikana sekä sen jälkeen soveltuvan lainsäädännön ja säännösten mukaisesti.

Järjestäjinä toimivat Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvat yhteisöt sekä OP Yrityspankki ja muut OP Ryhmään kuuluvat yhteisöt ovat tarjonneet ja voivat tulevaisuudessa tarjota Yhtiölle investointi- tai muita pankkipalveluita tavanomaisen liiketoimintansa mukaisesti.

Myyjät myyvät Listautumisannissa Myyntiosakkeita. Lisätietoja Myyjistä on tämän Listalleottoesitteen liitteessä A.

SUOMEN ARVOPAPERIMARKKINAT

Alla esitetty yhteenveto on yleisluonteinen kuvaus Suomen arvopaperimarkkinoista ja se perustuu tämän Listalleottoesitteen päivämääränä Suomessa voimassa olevaan lainsäädäntöön. Alla oleva yhteenveto ei ole tyhjentävä.

Yleistä

Suomen arvopaperimarkkinoita valvova viranomainen on Finanssivalvonta. Keskeisin arvopaperimarkkinoita sääntelevä laki on arvopaperimarkkinalaki (746/2012, muutoksineen), joka sisältää määräyksiä muun muassa yhtiöiden ja osakkeenomistajien tiedonantovelvollisuudesta, esitevaatimuksista ja julkisista ostotarjouksista. Sisäpiiritiedon ja markkinoiden väärinkäyttöä sääntelee Markkinoiden väärinkäyttöasetus ((EU) 596/2014), joka sisältää myös sääntelyä sisäpiiritiedon julkistamisesta sekä liikkeeseenlaskijoiden johtohenkilöiden kaupparaportoinnista. Arvopapereiden ja muiden rahoitusvälineiden ottamista julkisen kaupankäynnin kohteeksi ja noteerattujen rahoitusvälineiden kauppaa koskeva sääntely on koottu lakiin kaupankäynnistä rahoitusvälineillä (748/2012, muutoksineen). Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa näiden määräysten noudattamista. Finanssivalvonta voi antaa tarkempaa sääntelyä arvopaperimarkkinalain ja muiden lakien nojalla.

Arvopaperimarkkinalaki ja Markkinoiden väärinkäyttöasetus määrittävät tiedonantovelvollisuuden vähimmäisvaatimukset yhtiöille, jotka hakevat listautumista Helsingin Pörssiin tai joiden arvopaperit ovat julkisen kaupankäynnin kohteena tai jotka tarjoavat arvopapereita yleisölle. Arvopaperin arvoon olennaisesti vaikuttavista seikoista annettavien tietojen on oltava riittäviä perustellun arvion tekemiseksi arvopapereista ja niiden liikkeeseenlaskijasta. Suomalainen pörssiyhtiö eli yhtiö, jonka liikkeeseen laskemat osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, on velvollinen julkistamaan säännöllisesti taloudellista tietoa yhtiöstä sekä kaikki sellaiset seikat, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan sen arvopapereiden arvoon.

Osakkeenomistajan on annettava ilman aiheutonta viivytystä ilmoitus pörssiyhtiölle ja Finanssivalvonnalle, kun hänen osuutensa suomalaisessa noteeratussa yhtiössä saavuttaa, ylittää tai vähenee alle 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50 tai 90 prosenttia taikka 2/3 kyseisen julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhtiön äänimäärästä tai osakkeiden kokonaismäärästä arvopaperimarkkinalain mukaisesti laskettuna. Liputusilmoitus on tehtävä myös, kun osakkeenomistajalla on oikeus rahoitusvälineen perusteella saada yhtiön osakkeita määrä, joka saavuttaa, ylittää tai vähenee alle liputusrajan. Rahoitusvälineenä pidetään myös rahoitusvälinettä, jonka arvo määräytyy yhtiön osakkeen perusteella ja jolla on samanlainen taloudellinen vaikutus kuin rahoitusvälineellä, joka oikeuttaa saamaan yhtiön osakkeita. Liputusilmoitus on tehtävä riippumatta siitä, toteutetaanko rahoitusvälineen kohde-etuus fyysisesti luovuttaen vai nettoarvon tilityksenä. Ilmoitus on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä, kuitenkin viimeistään seuraavana kaupankäyntipäivänä sen jälkeen kun osakkeenomistaja sai tiedon tai hänen olisi pitänyt tietää osake- tai ääniosuutensa mainitunlaisesta muutoksesta. Osakkeenomistajan on katsottava saaneen tiedon kyseisestä oikeustoimesta viimeistään kahden kaupankäyntipäivän kuluttua oikeustoimesta. Edellä mainitun tiedon saatuaan pörssiyhtiön tulee julkistaa tieto pörssitiedotteella.

Arvopaperimarkkinalain mukaan osakkeenomistajan, jonka ääniosuus kasvaa yli 30 prosentin tai yli 50 prosentin yhtiön osakkeiden äänimäärästä sen jälkeen, kun yhtiön osake tai osakkeeseen oikeuttava arvopaperi on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle, on tehtävä käypään hintaan perustuva julkinen ostotarjous kaikista muista yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja yhtiön liikkeeseen laskemista sen osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista (pakollinen ostotarjous). Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistaja, jolla on yli 90 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä, on oikeutettu käyvästä hinnasta lunastamaan muiden osakkeenomistajien osakkeet (lunastusoikeus). Lisäksi osakkeenomistajalla, jonka osakkeet voidaan lunastaa edellä kuvatulla tavalla, on vastaavasti oikeus vaatia enemmistöomistajalta osakkeidensa lunastamista (enemmistöomistajan lunastusvelvollisuus). Yllä mainittujen osake- ja äänimäärien laskemisesta on annettu yksityiskohtaisia säännöksiä. Silmäaseman yhtiöjärjestyksessä ei ole laista poikkeavia määräyksiä lunastusvelvollisuuteen tai -oikeuteen liittyen.

Rikoslaki (39/1889, muutoksineen) sisältää säännöksiä julkistamisvaatimusten rikkomisesta, sisäpiiritiedon väärinkäytöstä, sisäpiiritiedon laittomasta ilmaisemisesta ja markkinoiden manipuloinnista. Säännöksissä kuvattu toiminta on kriminalisoitu. Finanssivalvonnalla on oikeus määrätä muun muassa julkistamisvelvollisuutta, sisäpiiritiedon väärinkäyttöä, markkinoiden manipulaatiota ja johtohenkilöiden kaupparaportointia koskevien säännösten rikkomisesta hallinnollisia sanktioita lukuun ottamatta tilanteita, joissa tahoa epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa tai taholle on annettu samasta

teosta lainvoimainen tuomio. Finanssivalvonta voi esimerkiksi antaa julkisen varoituksen, kieltää henkilöä käymästä kauppaa rahoitusvälineillä taikka määrätä rike- tai seuraamusmaksun.

Kaupankäynti ja kauppohen selvitys Helsingin Pörssissä

Osakekaupankäynti Helsingin Pörssissä tapahtuu automatisoidussa täsmäytysjärjestelmässä. Helsingin Pörssi käyttää osakekaupassa INET-kaupankäyntijärjestelmää, joka on toimeksiantopohjainen järjestelmä, jossa toimeksiannot täsmäytetään kaupoiksi, kun hinta- ja määrätiedot täsmäävät. INET-kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäyntipäivä koostuu lähtökohtaisesti kaupankäyntiä edeltävästä jaksosta, jatkuvasta kaupankäynnistä, päätöshuutokaupasta ja kaupankäynnin jälkeisestä jaksosta.

Kaupankäyntiä edeltävässä jaksossa kello 9.00 ja kello 9.45 välisenä aikana toimeksiantoja voidaan tallentaa, muuttaa tai poistaa. Päivän avaus alkaa kello 9.45 ja päättyy kello 10.00. Päivän avaukseen siirretään automaattisesti pörssierälliset kaupankäyntiä edeltävän jakson aikana tallennetut tarjoukset sekä järjestelmässä jo olevat tarjoukset, joiden voimassaoloaika voi olla useita päiviä. Jatkuva kaupankäynti tapahtuu kello 10.00 ja 18.25 välisenä aikana. Jatkuva kaupankäynti alkaa jaksoittain välittömästi päivän avauksen päätyttyä kello 10.00, jolloin ensimmäisen osakkeen avauskurssi määrätään, minkä jälkeen jatkuva kaupankäynti kyseisellä osakkeella alkaa. Noin kymmenen minuutin kuluttua kaikkien osakkeiden avauskurssit on määrätetty, ja markkinakysyntään perustuva kaupankäynti jatkuu kello 18.25 asti. Päivän päätöshuutokauppa alkaa kello 18.25 ja päättyy noin klo 18.30, jolloin määrätään päätöskurssit ja jolloin myös jatkuva kaupankäynti päättyy. Kaupankäynnin jälkeisen jakson aikana kello 18.30 ja 19.00 välillä voidaan tallentaa vain osakkeiden sopimuskauppoja jälkipörssikauppoina päivän kaupankäynnissä määrättyneeseen hintaan.

Kaupat selvitetään ensisijaisesti nettouttamalla ne keskusvastapuolena toimivan European Multilateral Clearing Facilityn selvitysjärjestelmässä ja toteutetaan Euroclear Finlandin automaattisessa selvitysjärjestelmässä toisena (2.) pankkipäivänä kaupantekopäivästä (T + 2), elleivät osapuolet ole toisin sopineet.

Kaupankäynti arvopapereilla Helsingin Pörssissä ja kauppohen selvitys Euroclear Finlandissa tapahtuu euroissa, ja pienin mahdollinen hinnanmuutos (tick size) noteerauksissa riippuu osakkeen tikkivälitalulukosta ja on alimmillaan 0,0001 euroa. Hintatiedot tuotetaan ja julkaistaan ainoastaan euroissa.

Arvo-osuusjärjestelmä

Yleistä

Arvo-osuusjärjestelmään liittyminen on pakollista kaikille yhtiöille, joiden osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena Helsingin Pörssissä. Arvo-osuusjärjestelmän tehtävät on keskitetty Euroclear Finlandille, joka tarjoaa arvopapereiden selvitys- ja rekisteröintipalveluja Suomessa. Euroclear Finland ylläpitää arvo-osuusrekisteriä muun muassa oman pääoman että vieraan pääoman ehtoista arvopapereista. Euroclear Finlandin rekisteröity osoite on Urho Kekkosen katu 5C, 00100 Helsinki.

Euroclear Finland pitää yhtiökohtaisia osakasluetteloita arvo-osuusjärjestelmään liittyneiden yhtiöiden osakkeenomistajista sekä tarjoaa arvo-osuustilipalveluita osakkeenomistajille, jotka eivät halua käyttää tilinhoitajayhteisöjen tarjoamia kaupallisia palveluja. Arvo-osuustilien pitämisestä johtuvista Euroclear Finlandin perussäilytyskuluista vastaavat pääasiassa arvo-osuusjärjestelmään liittyneet yhtiöt ja tilinhoitajayhteisöt. Tilinhoitajayhteisöt, jollaisina toimivat muun muassa pankit, sijoituspalveluyritykset ja Euroclear Finlandin valtuuttamat selvitysosapuolet, hallinnoivat arvo-osuustilejä sekä tekevät kirjauksia niille.

Rekisteröintimenettely

Kaikkien arvo-osuusjärjestelmään liittyneiden yhtiöiden osakkeenomistajien on avattava arvo-osuustili Euroclear Finlandissa tai jossakin tilinhoitajayhteisössä taikka hallintarekisteröitävä osakkeensa tilikirjausten toteuttamiseksi. Suomalaisella osakkeenomistajalla ei ole oikeutta säilyttää osakkeitaan hallintarekisteröidyllä tilillä. Osakkeenomistajille, jotka eivät ole vaihtaneet osakkeitaan arvo-osuuksiksi, avataan Euroclear Finlandin arvo-osuusrekisteriin yhteistili, jonka tilinhaltijaksi merkitään liikkeeseenlaskija. Kaikki arvo-osuusjärjestelmään rekisteröityjen arvopapereiden siirrot toteutetaan tilisiirtotina tietojärjestelmässä. Tilinhoitajayhteisö vahvistaa

kirjaukset toimittamalla tilinhaltijalle tili-ilmoituksen kaikista arvo-osuustileille tehdyistä kirjauksista. Arvo-osuustilien haltijat saavat myös vuosi-ilmoituksen omistuksistaan kalenterivuoden päättyessä.

Jokaiselle arvo-osuustilille on merkittävät tiedot tilin omistajasta ja muista tilille kirjattuihin arvo-osuuksiin kohdistuvien oikeuksien haltijoista tai hallintarekisteröinnin hoitajasta, joka hallinnoi hallintarekisteröidyn tilin varoja, sekä tieto tilinhoitajayhteisöstä, jonka hoidossa tili on. Vaadittavat tiedot sisältävät tilille kirjattujen arvo-osuuksien lajin ja määrän sekä tiliin ja sille kirjattuihin arvo-osuuksiin kohdistuvat oikeudet ja rajoitukset. Mahdollisesta hallintarekisteröidystä tilistä tehdään kirjattaessa merkintä. Euroclear Finland ja kaikki tilinhoitajayhteisöt ovat velvollisia pitämään saamansa tiedot luottamuksellisina. Euroclear Finlandin ja yhtiön tulee kuitenkin julkistaa eräät omistajarekisteriin liittyvät tiedot (kuten tilinomistajan nimi, kansalaisuus ja osoite) hallintarekisteröintitilanteita lukuun ottamatta. Finanssivalvonnalla on oikeus pyynnöstä saada määrättyjä tietoja hallintarekisteröidyistä arvopaperiomistajista.

Kukin tilinhoitajayhteisö on vastuussa hallinnoimassaan arvo-osuusrekisterissä mahdollisesti esiintyvistä virheistä ja laiminlyönneistä sekä tietosuojan rikkomisesta. Mikäli tilinomistajalle on aiheutunut vahinkoa johtuen virheellisestä kirjauksesta ja mikäli asianomainen tilinhoitajayhteisö ei pysty korvaamaan tällaista vahinkoa, on tilinomistaja oikeutettu saamaan korvauksen Euroclear Finlandin lakisääteisestä kirjausrahastosta. Kirjausrahaston pääoman vähimmäismäärän on oltava 0,0048 prosenttia arvo-osuusjärjestelmässä viiden (5) viimeksi kuluneen kalenterivuoden aikana säilytettävänä olleiden arvo-osuuksien yhteenlasketun markkina-arvon keskiarvosta, kuitenkin vähintään 20 miljoonaa euroa. Samalle vahingonkärsijälle maksetaan kirjausrahaston varoista korvauksena vahingonkärsijän samalta tilinhoitajayhteisöltä olevan korvaussuorituksen määrä, kuitenkin enintään 25.000 euroa. Kirjausrahasto on velvollinen korvaamaan samaan vahinkotapahtumaan liittyviä vahinkoja enintään 10 miljoonaa euroa.

Arvopapereiden säilyttäminen ja hallintarekisteröinti

Muu kuin suomalainen osakkeenomistaja voi valtuuttaa tilinhoitajayhteisön (tai Euroclear Finlandin hyväksymän ulkomaisen yhteisön) toimimaan osakkeenomistajan puolesta hallintarekisteröinnin hoitajana. Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajilla on oikeus osinkoihin sekä kaikkiin nimiinsä rekisteröityihin osakkeisiin liittyviin merkintäoikeuksiin, taloudellisiin oikeuksiin ja hallinnoimisoikeuksiin. Hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee hakea tilapäistä rekisteröintiä osakasluetteloon. Tilapäistä rekisteröintiä koskeva ilmoitus on tehtävä viimeistään yhtiökokouskutsussa ilmoitettavana ajankohtana, joka on yhtiökokouksen täsmäytyspäivän jälkeen. Hallintarekisteröityjen osakkeiden hoitajaksi valtuutettu omaisuudenhoitaja on pyydettyessä velvollinen ilmoittamaan Finanssivalvonnalle sekä asianomaiselle yhtiölle todellisen osakkeenomistajan henkilöllisyyden, mikäli se on tiedossa, sekä tämän omistamien arvopapereiden määrän. Mikäli todellisen osakkeenomistajan nimi ei ole tiedossa, on hallintarekisteröinnin hoitajaksi valtuutetun omaisuudenhoitajan ilmoitettava vastaavat tiedot todellisen osakkeenomistajan edustajana toimivasta tahosta ja toimitettava kirjallinen vakuutus siitä, ettei todellinen osakkeenomistaja ole suomalainen luonnollinen tai oikeushenkilö.

Euroclear Finlandin välittäjänä toimivan Euroclear Bank, S.A./N.V.:n ja Clearstreamin lukuun toimivilla suomalaisilla omaisuudenhoitajilla on säilytystili arvo-osuusjärjestelmässä ja ulkomaalaiset osakkeenomistajat voivat siten säilyttää Helsingin Pörssissä noteerattuja osakkeitaan Euroclear Bank, S.A./N.V.:ssä ja Clearstreamissä olevilla tileillä.

Osakkeenomistajan, joka haluaa pitää osakkeitaan arvo-osuusjärjestelmässä omista nimissään mutta jolla ei ole arvo-osuustiliä Suomessa, tulee avata arvo-osuustili joko Euroclear Finlandissa tai jonkin tilinhoitajayhteisön kautta sekä euromääräinen pankkitili Suomessa.

Sijoittajien korvausrahasto

Suomen lain mukaan sijoittajat jaetaan ammattimaisiin ja ei-ammattimaisiin sijoittajiin. Ammattimaisia sijoittajia ovat sellaiset liikeyritykset ja julkisyhteisöt, joiden voidaan olettaa tuntevan arvopaperimarkkinat ja niiden riskit. Asiakas voi lisäksi itse kirjallisesti ilmoittaa olevansa ammattitaitonsa ja sijoituskokemuksensa perusteella ammattimainen sijoittaja. Yksityishenkilöt ovat kuitenkin pääsääntöisesti ei-ammattimaisia sijoittajia.

Luottolaitosten ja asiakasvaroja hallinnoivien tai hallussaan pitävien sellaisten sijoituspalveluyritysten, jotka eivät tarjoa vain yksinomaan toimeksiantojen välittämistä tai sijoitusneuvontaa tai monenkeskisen kaupankäynnin

järjestämistä, on kuuluttava sijoittajien korvausrahastoon. Korvausrahasto turvaa sijoittajien selvien, riidattomien ja erääntyneiden saamisten suorituksen silloin, kun sijoituspalveluyritys tai luottolaitos ei muuten pysty muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi maksamaan sijoittajien saamia tietyn määräajan kuluessa. Korvausrahasto korvaa ainoastaan ei-ammattimaisten sijoittajien saamia. Sijoittajalle maksetaan 90 prosenttia hänen saamisestaan, kuitenkin enintään 20.000 euroa. Rahasto ei korvaa osakekurssien laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita, joten asiakas vastaa edelleen omien sijoituspäätöstensä seurauksista. Luottolaitosten tallettajille korvataan pankin maksukyvyttömyystilanteessa saamiset 100.000 euroon asti talletussuojarahaston varoista. Tallettajan varat ovat joko talletussuojarahaston tai korvausrahaston piirissä, joten samoilla varoilla ei ole kaksinkertaista suojaa.

VEROTUS

Alla esitetty yhteenveto perustuu tämän Listalleottoesitteen päivämääränä Suomessa voimassa olevaan verolainsäädäntöön. Muutokset verolainsäädännössä saattavat vaikuttaa verotukseen myös takautuvasti. Yhteenveto ei ole tyhjentävä eikä siinä ole huomioitu eikä selvitetty muiden maiden kuin Suomen verolainsäädäntöä. Sijoittamista harkitsevien tulisi kääntyä oman veroasiantuntijansa puoleen saadakseen tietoja Suomen tai muiden maiden veroseuraamuksista Listautumisannin sekä Osakkeiden hankinnan, omistuksen tai luovuttamisen osalta. Sellaisen sijoitusta harkitsevan henkilön, jonka verotukseen jonkin muun maan lainsäädäntö saattaa vaikuttaa, tulisi ottaa yhteyttä veroasiantuntijaan omiin erityisolosuhteisiinsa liittyvien veroseuraamusten selvittämiseksi.

Suomen verotus

Seuraavassa esitetään kuvaus niistä olennaisista tuloveroseuraamuksista, joilla saattaa olla merkitystä Listautumisannin kannalta. Alla esitetty soveltuu Suomessa yleisesti ja rajoitetusti verovelvollisiin luonnollisiin henkilöihin ja osakeyhtiöihin, ja siinä käsitellään osingonjakoon sekä Osakkeiden myynnistä saatavaan luovutusvoittoon sovellettavaa Suomen verolainsäädäntöä.

Seuraavassa ei käsitellä sellaisia Osakkeiden omistajien tai haltijoiden erityisiä veroseuraamuksia, jotka liittyvät muun muassa erilaisiin yritysjärjestelyihin, ulkomaisiin väliyhteisöihin, liiketoimintaa harjoittamattomiin yhteisöihin, tuloverosta vapautettuihin yhteisöihin taikka avoimiin tai kommandiittiyhtiöihin. Seuraavassa ei myöskään käsitellä Suomen perintö- tai lahjaveroseuraamuksia.

Kuvaus perustuu:

- tuloverolakiin (1535/1992, muutoksineen);
- lakiin elinkeinotulon verottamisesta (360/1968, muutoksineen);
- lakiin rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta (627/1978, muutoksineen); ja
- varainsiirtoverolakiin (931/1996, muutoksineen).

Lisäksi kuvauksessa on otettu huomioon oikeuskäytäntö sekä veroviranomaisten päätökset ja lausunnot, jotka ovat voimassa ja saatavilla tämän Listalleottoesitteen päivämääränä.

Kaikkiin yllämainittuihin kohtiin voi tulla muutoksia. Tällaiset muutokset voivat aiheuttaa muutoksia alla kuvattuihin veroseuraamuksiin. Muutokset saattavat tulla voimaan myös takautuvasti.

Yleistä

Suomessa yleisesti verovelvollisia ja rajoitetusti verovelvollisia kohdellaan verotuksessa eri tavoin. Yleisesti verovelvolliset ovat Suomessa verovelvollisia maailmanlaajuisista tuloistaan. Rajoitetusti verovelvollisia verotetaan vain Suomesta saadusta tulosta. Lisäksi rajoitetusti verovelvollisen Suomessa sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta saamaa tuloa verotetaan Suomessa. Suomea sitovat verosopimukset voivat rajoittaa sisäisen verolainsäädännön soveltamista ja estää rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saaman tulon verottamisen.

Luonnollisen henkilön katsotaan olevan Suomessa yleisesti verovelvollinen silloin, kun hän jatkuvasti oleskelee Suomessa yli kuuden kuukauden ajan tai hänellä on Suomessa varsinainen asunto ja koti. Ansiotuloa, palkkatulo mukaan lukien, verotetaan progressiivisen veroasteikon mukaan. Pääomatuloa verotetaan tällä hetkellä 30 prosentin verokannalla. Kuitenkin jos pääomatulojen yhteismäärä ylittää 30.000 euroa kalenterivuoden aikana, on vero ylimenevästä määrästä 34 prosenttia. Suomen lain mukaan perustetut yhtiöt ovat Suomessa yleisesti verovelvollisia ja siten Suomessa verovelvollisia maailmanlaajuisista tuloistaan. Yhteisöverokanta on tällä hetkellä 20 prosenttia.

Seuraavassa on yhteenveto tietyistä Osakkeiden hankintaan, omistukseen ja myyntiin liittyvistä veroseuraamuksista Suomessa yleisesti ja rajoitetusti verovelvollisille osakkeenomistajille.

Henkilöstöanti

Jos työnantaja tarjoaa työntekijöilleen merkittäväksi uusia osakkeita alennettuun hintaan, ei alennusta, joka on enintään 10 prosenttia, katsota veronalaiseksi eduksi (tuloverolaki 66 §). Alennukseksi lasketaan tuloverolain mukaisesti käyvän hinnan ja merkintähinnan erotus. Verovapauden edellytyksenä on lisäksi, että työnantajan tarjoamat osakkeet ovat uusia liikkeeseen laskettavia osakkeita ja että niitä tarjotaan henkilöstön enemmistölle. Yli 10 prosentin alennus uusien osakkeiden merkintähinnasta katsotaan työntekijän veronalaiseksi ansiotuloksi, josta vero pidätetään vastaavaan tapaan kuin palkasta.

Henkilöstöantiin osallistuvien Itsenäisten Lääkäreiden, Ammatinharjoittajaoptikkojen ja Ketjuyrityksien saama alennus Uusien Osakkeiden käyvästä hinnasta ei kuitenkaan ole miltään osin verovapaa etu tuloverolain henkilöstöantia koskevan säännöksen nojalla (tuloverolaki 66 §). Henkilöstöannissa Uusia Osakkeita merkitsevien henkilöiden verotuskohtelu riippuu siitä, onko merkitsevä taho luonnollinen henkilö vai oikeushenkilö, ja muista merkitsevän tahon verotukselliseen asemaan liittyvistä seikoista.

Osinkojen ja pääomanpalautusten verotus

Varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta (osakeyhtiölain 13 luvun 1 pykälän 1 momentti) tuloverolain 33 a pykälän 2 momentissa tarkoitettua julkisesti noteeratusta yhtiöstä ("Noteerattu Yhtiö") verotetaan osingonjakona. Näin ollen seuraavassa kuvattu soveltuu myös varojenjakoon vapaan oman pääoman rahastosta.

Yleisesti verovelvolliset luonnolliset henkilöt

Luonnollisen henkilön julkisesti Noteeratusta Yhtiöstä saamista osingoista 85 prosenttia verotetaan pääomatulona 30 prosentin verokannan mukaisesti (kuitenkin jos pääomatulojen yhteismäärä ylittää kalenterivuodessa 30.000 euroa, on vero ylimenevästä määrästä 34 prosenttia) ja loput 15 prosenttia on verovapaata tuloa.

Osinkoa jakavan, Noteeratun Yhtiön on toimitettava ennakonpidätys yleisesti verovelvollisille luonnollisille henkilöille maksettavista osingoista. Tällä hetkellä ennakonpidätyksen suuruus on 25,5 prosenttia maksettavasta osingosta. Osinkoa jakavan yhtiön toimittaman ennakonpidätyksen määrä hyvitetään luonnollisen henkilön saaman osinkotulon lopullisessa verotuksessa. Yleisesti verovelvollisen on tarkistettava esitetyistä veroilmoituksesta verovuonna saamansa osinkotulot ja tarvittaessa korjattava osinkotulojen ja ennakonpidätyksen oikea määrä veroilmoitukseen.

Suomalaiset osakeyhtiöt

Osingot, joita Noteerattu Yhtiö saa toiselta Noteeratulta Yhtiöltä, ovat lähtökohtaisesti verovapaata tuloa. Jos osakkeet kuitenkin kuuluvat osakkeenomistajan sijoitusomaisuuteen (ainoastaan raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksilla voi olla tässä yhteydessä tarkoitettua sijoitusomaisuutta), niistä saatavista osingoista on verotettavaa tuloa 75 prosenttia loppuosan ollessa verovapaata tuloa.

Osingot, joita suomalainen julkisesti noteeraamaton yhtiö saa Noteeratulta Yhtiöltä, ovat lähtökohtaisesti 100 prosenttisesti verotettavaa tuloa. Jos kuitenkin julkisesti noteeraamaton yhtiö omistaa välittömästi vähintään 10 prosenttia osinkoa jakavan Noteeratun Yhtiön osakepääomasta, on tällaisille osakkeille saatava osinko verovapaata edellyttäen, että osakkeet eivät kuulu osakkeenomistajan sijoitusomaisuuteen. Jos osakkeet kuitenkin kuuluvat osakkeenomistajan sijoitusomaisuuteen, niistä saatavista osingoista on verotettavaa tuloa 75 prosenttia loppuosan ollessa verovapaata tuloa.

Rajoitetusti verovelvolliset

Suomalaisen yhtiön rajoitetusti verovelvolliselle osakkeenomistajalle maksamasta osingosta peritään vero lopullisena lähdeverona osingon maksajan toimesta osingon suorittamisen yhteydessä. Rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön saamasta osingosta menevän lähdeveron määrä on 30 prosenttia ja rajoitetusti verovelvollisen yhteisön saamasta osingosta menevän lähdeveron määrä on 20 prosenttia, ellei soveltuvassa verosopimuksessa toisin määrätä.

Suomi on solminut useiden valtioiden kanssa tuloverosopimuksia, joiden mukaan verosopimuksen soveltamisalaan kuuluville tahoille maksetuista osingoista pidätettävä lähdeveroprosentti on alennettu. Seuraavassa on esitetty esimerkkejä lähdeveroprosenteista, joita Suomen ja kyseisen valtion välillä tehdyn tuloverosopimuksen perusteella yleensä sovelletaan portfolio-osakkeille maksettavaan osinkoon: Alankomaat 15 prosenttia, Belgia 15 prosenttia, Espanja 15 prosenttia, Irlanti 0 prosenttia, Iso-Britannia 0 prosenttia, Italia 15 prosenttia, Itävalta 10 prosenttia, Japani 15 prosenttia, Kanada 15 prosenttia, Norja 15 prosenttia, Ranska 0 prosenttia, Ruotsi 15 prosenttia, Saksa 15 prosenttia, Sveitsi 10 prosenttia, Tanska 15 prosenttia ja Yhdysvallat 15 prosenttia. Luettelo ei ole tyhjentävä. Tuloverosopimusten mukainen lähdeveroprosentti on yleensä vielä alhaisempi, jos osakkeenomistaja on yhtiö, joka omistaa tietyn osuuden osinkoa jakavasta yhtiöstä (yleensä vähintään 10 tai 25 prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta tai äänistä). Soveltuvan tuloverosopimuksen mukaista alennettua lähdeveroprosenttia käytetään, jos osingon saaja esittää osingon maksajalle edellytetyn selvityksen tuloverosopimuksen soveltumisesta.

Kun hallintarekisteröity osakkeenomistaja on oikeutettu osinkoon, osinkoja maksava suomalainen yhtiö maksaa osingon omaisuudenhoitajalle, joka välittää maksetut osingot osakkeenomistajille. Jos hallintarekisteröidylle osakkeelle maksetun osingon saaja asuu tuloverosopimusvaltiossa, osingosta peritään tuloverosopimuksen mukainen lähdevero, kuitenkin aina vähintään 15 prosenttia, mikäli maksaja (osinkoa jakava yhtiö tai suomalainen säilytysyhteisö) on varmistanut riittävän huolellisesti, että kyseisen verosopimuksen ehdot soveltuvat hallintarekisteröityjen osakkeiden osakkeenomistajaan. Jos tuloverosopimuksen mukainen lähdevero on alhaisempi kuin 15 prosenttia, liikaa peritty lähdevero voidaan hakea palautettavaksi samassa yhteydessä kun esitetään tarpeelliset tiedot osingon saajan kansalaisuudesta ja henkilöllisyydestä. Tämä merkitsee sitä, että hallintarekisteröidylle osakkeelle maksettavasta osingosta peritään verosopimuksen mukainen tai aina vähintään 15 prosentin lähdevero ilman perusteellista selvitystä lopullisesta osingonsaajasta. Tällainen menettely kuitenkin edellyttää, että ulkomainen omaisuudenhoitaja on merkitty Verohallinnon pitämään rekisteriin ja että hänen kotipaikkansa on valtiossa, jonka kanssa Suomella on tuloverosopimus. Lisäksi edellytetään, että ulkomaisella omaisuudenhoitajalla on suomalaisen tilinhoitajayhteisön kanssa sopimus osakkeiden säilyttämisestä. Tässä sopimuksessa on ulkomaisen omaisuudenhoitajan muun muassa sitouduttava ilmoittamaan osingonsaajan asuinvaltio tilinhoitajayhteisölle ja antamaan tarvittaessa lisätietoja veroviranomaisille. Jos hallintarekisteröity osinkojen saaja on oikeutettu alempaan lähdeveroon kuin 15 prosenttia, alemman lähdeveron soveltamista koskevassa hakemuksessa on toimitettava tarkat tiedot, esimerkiksi joko lähdeveroa koskeva verotodistus tai hallintarekisteriin merkityn osinkojen saajan nimi, syntymäaika, henkilötunnus ja osoite kotimaassaan, suomalaiselle säilytysyhteisölle tai osingon maksajalle (tarvittavat tiedot voidaan toimittaa myös ylimääräisen lähdeveron palauttamista koskevan hakemuksen yhteydessä). Mikäli mainitut kriteerit eivät täyty, hallintarekisteröidylle osakkeelle maksettavasta osingosta peritään 30 prosentin lähdevero.

Euroopan unionin jäsenvaltioissa asuvat ulkomaiset yhteisöt

Suomen verolainsäädännön mukaan lähdeveroa ei peritä osingoista, jotka maksetaan EU-jäsenvaltiossa asuville ja kotivaltiossaan tuloveronalaisille emo-tytäryhtiödirektiivin (2011/96/EU), sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2013/13/EU ja 2014/86/EU, 2 artiklan mukaisille yhteisöille, jotka välittömästi omistavat vähintään 10 prosenttia osinkoa jakavan suomalaisen yhtiön pääomasta.

Euroopan talousalueella asuvat ulkomaiset yhteisöt

Tietyille Euroopan talousalueella asuville ulkomaisille yhteisöille maksetut osingot ovat joko täysin verovapaita tai niihin sovelletaan alennettua lähdeveroprosenttia riippuen siitä, miten osinkoa verotettaisiin, jos se maksettaisiin vastaavalle suomalaiselle yhteisölle.

Lähdeveroa ei peritä Suomessa suomalaisen yhtiön rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle maksamista osingoista, jos (i) osinkoa saavan yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella; (ii) hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU tai jokin sopimus virkaavusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota; ja (iii) osinkoa saava yhteisö vastaa tuloverolain 33 d pykälän 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a pykälässä tarkoitettua suomalaista yhteisöä; (iv) osinko olisi kokonaan verovapaa, jos se maksettaisiin vastaavalle suomalaiselle yhtiölle tai yhteisölle (katso edellä ”Suomalaiset osakeyhtiöt”); ja (v) osinkoa saava yhtiö antaa selvityksen (asuinvaltion veroviranomaisten antaman todistuksen), että lähdeveroa ei tosiasiaassa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa soveltuvan kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

Jos osinkoa maksetaan ulkomaiselle yhteisölle, joka täyttää edellä kohdassa (iii) esitetyt edellytykset ja jonka kotipaikka on edellä kohdissa (i) ja (ii) esitetyt vaatimukset täyttävässä valtiossa, mutta maksettava osinko olisi ainoastaan osittain verovapaata, jos se maksettaisiin vastaavalle suomalaiselle yhteisölle (katso edellä ”Suomalaiset osakeyhtiöt”), maksettavasta osingosta peritään Suomessa lähdevero (katso edellä ”Rajoitetusti verovelvolliset”), mutta lähdeveroprosentti on tällaisten osinkojen osalta alennettu 15 prosenttiin (20 prosentin sijaan). Siten, lukuun ottamatta emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettuja yhteisöjä, jotka täyttävät verovapauden edellytykset omistamalla välittömästi vähintään 10 prosenttia osinkoa jakavan suomalaisen yhtiön pääomasta (katso edellä ”Euroopan unionin jäsenvaltioissa asuvat ulkomaiset yhteisöt”), mikäli osinkoa jakavan suomalaisen yhtiön osakkeet kuuluvat osinkoa saavan yhtiön sijoitusomaisuuteen, sovelletaan 15 prosentin lähdeverokantaa. Sovellettavasta kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskevasta sopimuksesta riippuen sovellettava lähdevero voi olla myös alempi kuin 15 prosenttia (katso edellä ”Rajoitetusti verovelvolliset”).

Euroopan talousalueella asuvat ulkomaiset luonnolliset henkilöt

Ulkomailla asuville rajoitetusti verovelvollisille luonnollisille henkilöille maksettavat osingot voidaan ao. henkilön pyynnöstä edellä kuvatun lähdeverotuksen (katso edellä ”Rajoitetusti verovelvolliset”) sijaan verottaa verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995, muutoksineen) mukaisessa järjestyksessä eli vastaavasti kuin Suomessa yleisesti verovelvollisia verotetaan (katso edellä ”Suomessa yleisesti verovelvolliset luonnolliset henkilöt”), edellyttäen kuitenkin, että (i) osinkoa saavan henkilön kotipaikka on Euroopan talousalueella; (ii) hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota; ja (iii) osingon saaja antaa selvityksen (asuinvaltion veroviranomaisten antaman todistuksen), että lähdeveroa ei tosiasiaassa voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa soveltuvan kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

Luovutusvoittoverotus

Yleisesti verovelvolliset luonnolliset henkilöt

Osakkeiden myynnistä (muuten kuin elinkeinotoiminnan harjoittamisen yhteydessä) syntynyt luovutusvoitto tai -tappio verotetaan Suomessa yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön pääomatulona tai luovutusvoitosta vähennyskelpoisena luovutustappiona. Luovutusvoittoja verotetaan tällä hetkellä 30 prosentin verokannan mukaan (kuitenkin jos pääomatulojen yhteismäärä ylittää kalenterivuodessa 30.000 euroa on vero ylimenevästä määrästä 34 prosenttia). Jos osakkeiden luovutus kuitenkin liittyy myyjän elinkeinotoiminnan harjoittamiseen (elinkeinotulolähteeseen), osakkeiden luovutusvoiton katsotaan kuuluvan myyjän yritystuloon, joka jaetaan tuloverolain säännösten mukaan verotettavaksi ansiotulona progressiivisen asteikon mukaan ja pääomatulona 30 prosentin verokannan mukaan (kuitenkin jos pääomatulojen yhteismäärä ylittää kalenterivuodessa 30.000 euroa on vero ylimenevästä määrästä 34 prosenttia).

Luovutusvoitto tai -tappio lasketaan vähentämällä myyntihinnasta alkuperäinen hankintameno ja myynnistä aiheutuneet kulut. Vaihtoehtoisesti luonnolliset henkilöt voivat todellisen hankintamenon sijasta käyttää verotuksessa hankintameno-olettamaa, jonka suuruus on 20 prosenttia myyntihinnasta tai, jos osakkeet on omistettu vähintään kymmenen vuotta, 40 prosenttia myyntihinnasta. Mikäli hankintameno-olettamaa käytetään todellisen hankintamenon sijasta, voiton hankkimisesta aiheutuneiden kustannusten katsotaan sisältyvän hankintameno-olettamaan, eikä niitä voida siten vähentää erikseen myyntihinnasta.

Yleisesti verovelvollinen luonnollinen henkilö voi vähentää arvopaperien, kuten Osakkeiden, luovutuksesta mahdollisesti aiheutuneet tappiot ensisijaisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön luovutusvoitoista ja toissijaisesti muusta pääomatulosta samana ja viitenä luovutusta seuraavana verovuotena. Luovutustappiota ei oteta huomioon vahvistettaessa pääomatulojen alijäämää kyseiselle verovuodelle. Näin ollen tappiot eivät myöskään vaikuta alijäämähyvityksen määrään.

Yllä olevasta huolimatta, yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön saama omaisuuden luovutusvoitto, kuten Osakkeista saatu luovutusvoitto, ei ole kuitenkaan verotettavaa tuloa, jos kalenterivuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut luovutushinnat ovat enintään 1.000 euroa (lukuun ottamatta omaisuutta, jonka luovutus on verolainsäädännön nojalla verovapaata). Vastaavasti luovutustappio ei ole vähennyskelpoinen, jos

kalenterivuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut hankintamenot ovat enintään 1.000 euroa ja kaiken kalenterivuonna luovutetun omaisuuden luovutushinnat ovat samalla yhteensä enintään 1.000 euroa.

Suomessa yleisesti verovelvollisten luonnollisten henkilöiden on lisättävä esitetyttyyn veroilmoitukseen tiedot kalenterivuonna tapahtuneista arvopapereiden (kuten Osakkeiden) luovutuksista.

Suomalaiset osakeyhtiöt

Seuraavassa esitetty koskee vain sellaisia suomalaisia osakeyhtiöitä, joita verotetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain nojalla. Osakkeista saatava luovutusvoitto on pääsääntöisesti osakeyhtiön verotettavaa tuloa.

Osakkeet voivat olla osakeyhtiön käyttö-, vaihto-, sijoitus- tai rahoitusomaisuutta. Osakkeiden luovutusten ja arvonalentumisten verotuskohtelu vaihtelee osakkeiden omaisuuslajista riippuen. Osakkeet voivat olla myös osakeyhtiön muun toiminnan tulolähteen omaisuutta. Tuloverolain säännöksiä sovelletaan luovutusvoittoihin, jotka kertyvät muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvan omaisuuden luovutuksesta.

Osakkeiden myyntihinta on pääsääntöisesti osa suomalaisen yhtiön liiketoiminnan tuloa. Vastaavasti osakkeiden hankintameno on vähennyskelpoinen kyseisen yhtiön verotuksessa osakkeiden luovutuksen yhteydessä. Tiettyjen tiukasti määriteltyjen edellytysten täytyttyä suomalaisen osakeyhtiön saamat osakkeiden luovutusvoitot ovat kuitenkin verovapaita. Muuta kuin pääomasijoitustoimintaa harjoittavan suomalaisen yhtiön saama luovutusvoitto elinkeinotoiminnan käyttöomaisuusosakkeista ei pääsääntöisesti ole verotettavaa tuloa eikä luovutuksessa syntynyt tappio ole vastaavissa oloissa vähennyskelpoinen, jos muun muassa (i) verovelvollinen on omistanut yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan ajanjaksona, joka on päättynyt enintään vuotta ennen luovutusta, vähintään 10 prosentin osuuden luovutettavan yhtiön osakepääomasta ja luovutettavat osakkeet kuuluvat näin omistettuihin osakkeisiin, (ii) luovutuksen kohteena oleva yhtiö ei ole kiinteistö- tai asunto-osakeyhtiö taikka osakeyhtiö, jonka toiminta tosiasiallisesti käsittää pääasiallisesti kiinteistöjen omistamista tai hallintaa, ja (iii) luovutuksen kohteena oleva yhtiö on yleisesti verovelvollinen Suomessa tai yhtiö, jota tarkoitetaan emo-tytäryhtiödirektiivin 2 artiklassa tai sen kotipaikka on sellaisessa valtiossa, jonka kanssa Suomi on solminut osinkoon soveltuvan tuloverosopimuksen.

Jos yhtiön käyttöomaisuuteen kuuluvien (muiden kuin verovapaasti luovutettavien) osakkeiden luovutuksesta syntyy verotuksessa vähennyskelpoinen luovutustappio, tällainen tappio voidaan vähentää vain osakkeiden luovutuksesta saaduista luovutusvoitoista verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena. Muiden kuin käyttöomaisuusosakkeiden luovutuksesta syntynyt vähennyskelpoinen luovutustappio voidaan vähentää verotettavasta tulosta verovuonna sekä kymmenenä sitä seuraavana vuonna yleisten tappiontasauksista koskevien säännösten mukaisesti.

Rajoitetusti verovelvolliset

Rajoitetusti verovelvolliset eivät pääsääntöisesti ole Suomessa verovelvollisia suomalaisen yhtiön osakkeiden myynnistä saamastaan luovutusvoitosta, paitsi jos rajoitetusti verovelvollisella katsotaan olevan tuloverolaisissa tarkoitettu kiinteä toimipaikka Suomessa ja osakkeet katsotaan kyseisen kiinteän toimipaikan omaisuudeksi.

Varainsiirtoverotus

Osakkeiden liikkeeseen laskemisen ja merkinnän yhteydessä ei makseta varainsiirtoveroa. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden luovutuksesta kiinteää rahavastiketta vastaan ei pääsääntöisesti peritä varainsiirtoveroa. Varainsiirtoverovapauden edellytyksenä on, että luovutuksessa on välittäjänä tai osapuolena sijoituspalvelulaissa (747/2012, muutoksineen) tarkoitettu sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys tai muu sanotussa laissa tarkoitettu sijoituspalvelun tarjoaja tai että luovutuksensaaja on hyväksytty kaupankäyntiosapuoleksi sillä markkinalla, jolla luovutus tapahtuu. Jos luovutuksessa on luovutuksensaajan välittäjänä tai toisena osapuolena muu kuin suomalainen sijoituspalveluyritys, suomalainen luottolaitos taikka ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen Suomessa oleva sivuliike tai -konttori, verottomuuden edellytyksenä on, että verovelvollinen luovutuksensaaja antaa luovutuksesta ilmoituksen Suomen veroviranomaisille kahden kuukauden kuluessa luovutuksesta tai että välittäjä antaa luovutuksesta Verohallinnolle verotusmenettelylain mukaisen vuosi-ilmoituksen. Verovapaus ei koske pääomasijoituksena tai varojen jakona tapahtuvaa luovutusta eikä luovutusta, jossa vastike muodostuu osittain tai kokonaan työpanoksesta, eikä eräitä

muita varainsiirtoverolaissa määriteltyjä luovutuksia. Oikeuskäytännössä on katsottu, että osakehankinnan vastike muodostuu osittain tai kokonaan työpanoksesta, ja on näin ollen varainsiirtoveron alainen, myös silloin, kun avainhenkilöiden kannustinjärjestelmän mukainen palkkio maksetaan rahana ja palkkion saaja veloitetaan ostamaan Noteeratun Yhtiön osakkeita osalla rahapalkkiosta.

Muista kuin yllä mainitut edellytykset täyttävistä osakkeiden luovutuksista ostaja on velvollinen maksamaan varainsiirtoveroa 1,6 prosenttia kauppahinnasta (varainsiirtoverolaissa määriteltyjen kiinteistöyhtiöiden osakkeiden luovutuksiin sovelletaan 2 prosentin verokantaa). Jos ostaja tällaisessa tilanteessa ei ole Suomessa yleisesti verovelvollinen tai ulkomaisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tai rahastoyhtiön tai ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan suomalainen sivuliike, on myyjän perittävä vero ostajalta. Mikäli kaupan välittäjänä on suomalainen arvopaperinvälittäjä tai luottolaitos tai ulkomaisen arvopaperivälittäjän tai luottolaitoksen Suomessa oleva sivuliike, se on velvollinen perimään varainsiirtoveron ostajalta ja tilittämään sen tämän puolesta. Mikäli kumpikaan kaupan osapuolista ei ole Suomessa yleisesti verovelvollinen tai ulkomaisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tai rahastoyhtiön tai ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan suomalainen sivuliike, ei osakeluovutuksesta peritä varainsiirtoveroa (pois lukien laissa määriteltyjen kiinteistöyhtiöiden osakkeiden luovutukset). Varainsiirtoveroa ei ole suoritettava, jos veron määrä on vähemmän kuin kymmenen euroa.

OIKEUDELLISET SEIKAT

Osakeannin tiettyihin oikeudellisiin seikkoihin liittyvästä neuvonannosta Silmäasemalle vastaa Roschier Asianajotoimisto Oy. Osakeannin tiettyihin oikeudellisiin seikkoihin liittyvästä neuvonannosta Järjestäjille vastaa Borenus Asianajotoimisto Oy.

TILINTARKASTAJAT

PricewaterhouseCoopers Oy, tilintarkastusyhteisö, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Janne Rajalahti, on tarkastanut tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetyn Yhtiön IFRS-standardien mukaisesti laaditun konsernitilinpäätöksen 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta sekä siihen sisältyvät vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta ja siirtymäpäivältä 1.1.2015.

PricewaterhouseCoopers Oy, tilintarkastusyhteisö, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Janne Rajalahti, on tarkastanut tähän Listalleottoesitteeseen liitteenä sisällytetyn Yhtiön (entinen SFG Holding Oy) FAS:n mukaisesti laaditun konsernitilinpäätöksen 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta, viittaamalla sisällytetyn Yhtiön (entinen SFG Holding Oy) FAS:n mukaisesti laaditun konsernitilinpäätöksen 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta sekä Silmäasema Optiikka Oy:n (entinen Silmäasema Fennica Oy) FAS:n mukaisesti laaditun oikaistun konsernitilinpäätöksen 31.12.2014 päättyneeltä kaudelta.

ESITTEeseen VIITTAAMALLA SISÄLLYTETYT TIEDOT

Silmäasema Oyj:n (entinen SFG Holding Oy, y-tunnus: 2627773-7) tilintarkastettu FAS-konsernitilinpäätös 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta ja tilintarkastuskertomus on sisällytetty tähän Listalleottoesitteeseen viittauksella.

Tämän Listalleottoesitteen liitteinä olevat Silmäaseman yhtiöjärjestys, tilintarkastajan varmennusraportti tuloseennusteesta, Silmäaseman konsernin osavuositiedot 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta, Silmäaseman Tilintarkastettu IFRS-konsernitilinpäätös, Silmäaseman 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta suomalaisen tilinpäätösnormiston (FAS) mukaisesti laadittu tilintarkastettu konsernitilinpäätös ja Silmäasema Optiikan 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta suomalaisen tilinpäätösnormiston (FAS) mukaisesti laadittu tilintarkastettu oikaistu konsernitilinpäätös, samoin kuin tähän Listalleottoesitteeseen viittaamalla sisällytetty asiakirja, pidetään nähtävillä Listalleottoesitteen voimassaoloajan Yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.silmaasema.fi/listautuminen, ja kopiot ovat saatavilla suomenkielisenä ja englanninkielisenä Silmäaseman tiloissa osoitteessa Atomitie 5 A, 00370 Helsinki, kuten myös Helsingin Pörssin palvelupisteessä osoitteessa Fabianinkatu 14, 00100 Helsinki.

Viitattut tiedot

Silmäasema Oyj:n (entinen SFG Holding Oy) 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta suomalaisen tilinpäätösnormiston (FAS) mukaisesti laadittu tilintarkastettu konsernitilinpäätös, sekä tätä koskeva tilintarkastuskertomus

(Tämä sivu on jätetty tarkoituksella tyhjäksi.)

TILINPÄÄTÖSTIEDOT

Tilinpäätöstietojen sisällysluettelo

Silmäasema Oyj:n konsernin osavuositiedot 31.3.2017 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta 31.3.2016 päättynyttä kolmen kuukauden jaksoa koskevina vertailutietoineen, sekä näitä koskeva yleisluontoinen raportti	F-3
Silmäasema Oyj:n (entinen SFG Holding Oy) 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti laadittu tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2015 päättynyttä tilikautta ja 1.1.2015 tasetta koskevina tilintarkastettuina vertailutietoineen, sekä tätä koskeva tilintarkastuskertomus	F-25
Silmäasema Oyj:n (entinen SFG Holding Oy) 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta suomalaisen tilinpäätösnormiston (FAS) mukaisesti laadittu tilintarkastettu konsernitilinpäätös, sekä tätä koskeva tilintarkastuskertomus	F-81
Silmäasema Optiikka Oy:n (entinen Silmäasema Fennica Oy) 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta suomalaisen tilinpäätösnormiston (FAS) mukaisesti laadittu tilintarkastettu oikaistu konsernitilinpäätös, sekä tätä koskeva tilintarkastuskertomus	F-105

(Tämä sivu on jätetty tarkoituksella tyhjäksi.)

Silmäasema

Konsernin osavuositiedot

31.3.2017

SISÄLLYSLUETTELO

Osavuositietojen päälaskelmat	
Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma	3
Konsernin tase	4
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	5
Konsernin rahavirtalaskelma	6
1 Yleiset tiedot	
1.1 Laatomisperusta	7
1.2 Lyhyt yhtiöesittely	7
2 Toiminnan tulos	
2.1 Raportoitavat segmentit	8
2.2 Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	10
2.3 Kasvu yrityskaupoin	10
2.4 Liiketoiminnan kulut	11
2.5 Osakekohtainen tulos	12
3 Henkilöstö	13
4 Käyttöpääoma	13
5 Pääomarakenne	
5.1 Pääoman hallinta ja nettovelat	14
5.2 Oma pääoma	16
5.3 Vuokravelvoitteet ja muut sitoumukset	16
6 Muut erät	
6.1 Operatiiviset investoinnit	17
6.2 Lähipiiritiedot	17
6.3 Konserniyhtiöt	19
6.4 Katsauskauden jälkeiset tapahtumat	19

OSAVUOSITIE TOJEN PÄÄLASKELMAT

Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma

tuhatta euroa	Liitetieto	1.1.-31.3.2017	1.1.-31.3.2016	1.1.-31.12.2016
Liikevaihto	2.2	29 651	24 405	101 345
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	29	1	41
Materiaalit ja palvelut	2.4	-13 220	-11 227	-44 748
Henkilöstökulut	3.0	-7 740	-6 377	-24 832
Liiketoiminnan muut kulut	2.4	-6 692	-4 900	-21 511
Käyttökate		2 028	1 903	10 295
Poistot	2.4	-1 230	-1 075	-4 786
Liikevoitto		798	828	5 508
Rahoitustuotot- ja kulut		-720	-1 121	-4 642
Voitto ennen veroja		78	-293	867
Tuloverot		-103	-11	-397
Tilikauden voitto (tappio)		-25	-304	470
Tilikauden laaja tulos		-25	-304	470
Tilikauden voiton jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		-25	-304	470
Tilikauden voitto (tappio)		-25	-304	470
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		-25	-304	470
Tilikauden laaja tulos		-25	-304	470
Yhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:				
Osakekohtainen tulos, laimentamaton (euroa)	2.5	-0,01	-0,13	0,21
Osakekohtainen tulos, laimennettu (euroa)	2.5	-0,01	-0,13	0,21

Konsernin tase

tuhatta euroa	Liitetieto	31.3.2017	31.3.2016	31.12.2016
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineelliset hyödykkeet	6.1	11 160	10 394	11 260
Aineettomat hyödykkeet	6.1	3 317	2 528	3 181
Liikearvo	2.3	59 586	53 423	55 290
Muut saamiset		0	37	0
Laskennalliset verosaamiset		566	418	475
Pitkäaikaiset varat yhteensä		74 629	66 800	70 206
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus		7 688	5 804	5 934
Myyntisaamiset ja muut saamiset		5 543	4 407	4 581
Kauden tuloverosaamiset		226	802	114
Rahavarat		9 149	3 628	7 118
Lyhytaikaiset varat yhteensä		22 606	14 641	17 747
VARAT YHTEENSÄ		97 235	81 441	87 953
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Oma pääoma				
Osakepääoma	5.2	3	3	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5.2	5 868	5 668	5 868
Osakeanti	5.2	0	40	0
Kertyneet voittovarot		16	-454	-454
Tilikauden voitto (tappio)		-25	-304	470
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		5 861	4 953	5 886
Määräysvallattomien omistajien osuudet		0	0	0
Oma pääoma yhteensä		5 861	4 953	5 886
Velat				
Pitkäaikaiset velat				
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	5.1	64 912	54 676	62 828
Koronvaihtosopimukset	5.1	211	332	269
Laskennalliset verovelat		591	374	590
Pitkäaikaiset velat yhteensä		65 714	55 381	63 686
Lyhytaikaiset velat				
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	5.1	5 040	2 706	2 723
Koronvaihtosopimukset	5.1	118	113	120
Ostovelat ja muut velat		19 871	18 016	15 145
Kauden tuloverovelat		631	272	395
Lyhytaikaiset velat yhteensä		25 660	21 107	18 382
Velat yhteensä		91 374	76 488	82 067
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		97 235	81 441	87 953

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

tuhatta euroa	Liitetieto	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Osakeanti	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016		3	5 668	0	-454	5 216
Tilikauden voitto (tappio)					-304	-304
Tilikauden laaja tulos		0	0	0	-304	-304
Liiketoimet omistajien kanssa:						
Osakeanti				40		40
Oma pääoma 31.3.2016		3	5 668	40	-758	4 953
Oma pääoma 1.1.2016		3	5 668	0	-454	5 216
Tilikauden voitto (tappio)					470	470
Tilikauden laaja tulos		0	0	0	470	470
Liiketoimet omistajien kanssa:						
Osakeanti			200			200
Oma pääoma 31.12.2016		3	5 868	0	16	5 886
Oma pääoma 1.1.2017		3	5 868	0	16	5 886
Tilikauden voitto (tappio)					-25	-25
Tilikauden laaja tulos		0	0	0	-25	-25
Oma pääoma 31.3.2017		3	5 868	0	-10	5 861

Konsernin rahavirtalaskelma

tuhatta euroa	Liitetieto	1.1.-31.3.2017	1.1.-31.3.2016	1.1.-31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirrat				
Tilikauden voitto (tappio)		-25	-304	469
Oikaisut:				
Poistot ja arvonalentumiset	2.4	1 230	1 075	4 786
Muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		-65	0	-93
Rahoituskulut, netto		720	1 121	4 642
Tuloverot		103	11	397
Käyttöpääoman muutokset				
Myntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-868	-560	-844
Vaihto-omaisuuden muutos		-709	-959	-928
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		4 300	3 288	2 552
Maksetut korot		-448	-427	-6 662
Muut rahoituserät, netto		-94	-87	-314
Maksetut tuloverot		-77	-269	282
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta		4 068	2 889	4 286
Investointien rahavirrat				
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	6.1	-812	-995	-2 977
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	6.1	-312	-580	-1 492
Liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla	2.3	-4 700	-4 224	-6 664
Lainasaamisten takaisinmaksut		5	0	47
Investointeihin käytetty nettorahavirta		-5 819	-5 799	-11 085
Rahoituksen rahavirrat				
Osakkeiden liikkeeseenlasku		0	40	199
Pitkäaikaisten lainojen nostot		3 940	4 416	62 289
Lainojen takaisinmaksut		0	-1 006	-36 379
Osakaslainojen nostot		0	110	110
Rahoitusleasingsopimuksiin perustuvat maksut		-157	-258	-835
Rahoitukseen käytetty nettorahavirta		3 783	3 302	10 680
Rahavarojen nettovähennys(-)/-lisäys		2 032	391	3 881
Rahavarat tilikauden alussa		7 118	3 237	3 237
Rahavarat tilikauden lopussa		9 150	3 628	7 118

1 Yleiset tiedot

1.1 Laatimisperusta

Laatimisperusta

Silmäaseman osavuositiedot on laadittu (IAS) 34 Osavuositarkastukset -standardin ja Silmäaseman vuoden 2016 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan. Silmäaseman laatimisperiaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia kauden aikana.

Osavuositiedot eivät sisällä kaikkia vuoden 2016 konsernitilinpäätöksessä esitettyjä liitetietoja ja täten sitä tulee lukea yhdessä vuoden 2016 konsernitilinpäätöksen kanssa.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt nämä osavuositiedot kokouksessaan 10.5.2017. Näitä osavuositietoja ei ole tilintarkastettu.

Osavuositietoja laadittaessa tehdyt kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Osavuositietojen laatiminen edellyttää, että johto tekee kirjanpidollisia arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä oletuksia, jotka vaikuttavat laadintaperiaatteiden soveltamiseen ja varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen kirjanpitoarvioihin. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja ratkaisuista.

Arvioita ja ratkaisuja käydään läpi säännöllisesti. Arvioiden muutokset esitetään sillä kaudella, jona muutos tapahtuu, jos muutos vaikuttaa vain yhteen kauteen. Jos se vaikuttaa sekä tarkasteltavana olevaan kauteen että tuleviin kausiin, muutokset esitetään tarkasteltavana olevalla kaudella ja tulevilla kausilla.

Näiden osavuositietojen laatimisen yhteydessä johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisimpiin epävarmuustekijöihin liittyneet arviot ovat samoja, joita sovellettiin konsernitilinpäätöksessä 2016.

* Tilanne 30.4.2017

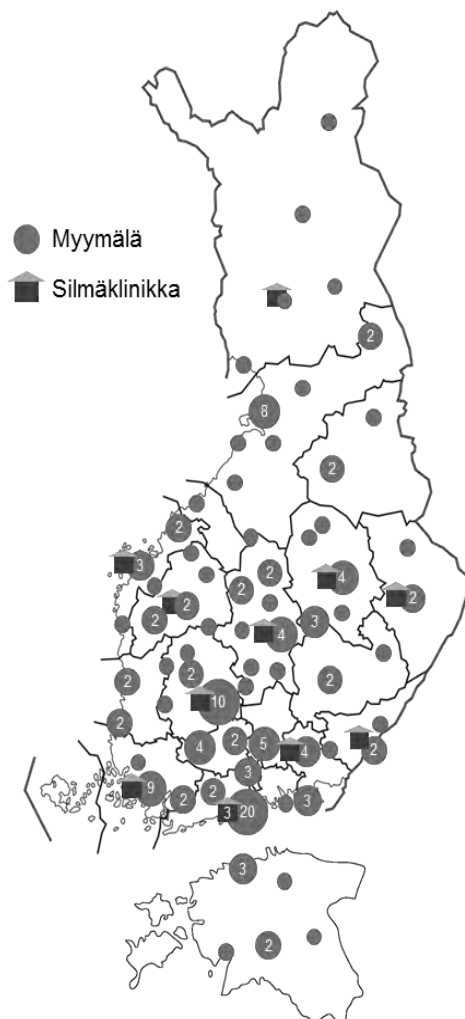
** Silmäasema-ketjun liikevaihto lasketaan Silmäasema-konsernin liikevaihdon ja ketjuyrityiltä kerättyjen liikevaihtotietojen yhteenlaskettuna summana. Koko ketjun liikevaihdossa Silmäasema-konserni on esitetty IFRS-lukuna ja ketjuyrityiden liikevaihto FASin mukaisesti.

1.2 Lyhyt yhtiöesittely

Silmäasema -konsernin emoyhtiö on Silmäasema Oyj. Silmäasema on Suomen suurin kotimainen silmäterveyden palveluja tarjoava ketju ja samalla ainoa, joka tarjoaa kaikki näkemisen ja silmäterveyden palvelut maanlaajuisesti.

Yhtiön Y-tunnus on 2627773-7, kotipaikka on Helsinki ja pääkonttorin rekisteröity osoite on Atomitie 5 A, 00370 Helsinki.

Silmäasema* toimii Suomessa ja Virossa optisessa vähittäiskaupassa suoraan omistetuilla 131 myymälällä ja 24 yrittäjävetoisella myymälällä sekä tarjoaa erikoislääkäripalveluita, silmäkirurgisia palveluita ja silmälaboratoriopalveluita sekä yksityisellä että julkisella sektorilla. Silmäasemalla on 13 Silmäsaalaa. Silmäasema-ketjun yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2016 oli 121 miljoonaa euroa**.

2 Toiminnan tulos

2.1 Raportoittavat segmentit

Silmäasema raportoi liiketoimintansa seuraavien kahden liiketoimintasegmentin alla yhdenmukaisesti johdon raportoinnin kanssa ja raportoi segmenttien tunnuslukuina liikevaihtoa, oikaistua käyttökatetta, käyttökatetta ja oikaistua liikevoittoa ja liikevoittoa:

Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto - segmentti vastaa Silmäaseman optisen vähittäiskaupan liiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat myös silmälääkäri- ja optikkopalvelut sekä työnäkemisen palvelut.

Silmäklinikat - segmentti vastaa Silmäaseman silmäsairaalapalveluista. Palvelut koostuvat silmäkirurgisista leikkauksista, silmälääkärien ja optikkojen vastaanottokäynneistä, silmätutkimuksista, silmäluomileikkauksista ja silmien alueen pientoimenpiteistä.

1.1.-31.3.2017				
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveyden- huolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	20 164	9 487		29 651
Oikaistu käyttökatte	1 498	1 285		2 783
Oikaisut	-381	-1	-373	-755
Käyttökatte	1 117	1 284	-373	2 028
Poistot	-712	-518		-1 230
Oikaistu liikevoitto	786	767		1 553
Oikaisut	-381	-1	-373	-755
Liikevoitto	405	766	-373	798

1.1.-31.3.2016				
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveyden- huolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	15 604	8 801		24 405
Oikaistu käyttökatte	1 162	1 102		2 263
Oikaisut	-312	-45	-3	-361
Käyttökatte	850	1 056	-3	1 903
Poistot	-593	-482		-1 075
Oikaistu liikevoitto	569	620		1 189
Oikaisut	-312	-45	-3	-361
Liikevoitto	257	575	-3	828

1.1.-31.12.2016				
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveyden- huolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	66 511	34 834		101 345
Oikaistu käyttökatte	6 931	5 020		11 951
Oikaisut	-558	-182	-916	-1 656
Käyttökatte	6 373	4 838	-916	10 295
Poistot	-2 626	-2 160		-4 786
Oikaistu liikevoitto	4 305	2 860		7 164
Oikaisut	-558	-182	-916	-1 656
Liikevoitto	3 747	2 678	-916	5 508

Käyttökateen ja liikevoiton oikaisu on esitetty alla olevassa taulukossa.

1.1.-31.3.2017				
	Optinen kauppa ja silmäterveyden- huolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
tuhatta euroa				
Oikaistu käyttökate	1 498	1 285	0	2 783
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-24			-24
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-86			-86
Konsernin yrittäjärjestelyjen asiantuntijakulut	-9	-1	-373	-383
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	-191			-191
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisu	-72			-72
Oikaisut	-381	-1	-373	-755
Käyttökate	1 117	1 284	-373	2 028
Oikaistu liikevoitto	786	767	0	1 553
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-24			-24
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-86			-86
Konsernin yrittäjärjestelyjen asiantuntijakulut	-9	-1	-373	-383
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	-191			-191
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisu	-72			-72
Oikaisut	-381	-1	-373	-755
Liikevoitto	405	766	-373	798

1.1.-31.3.2016				
	Optinen kauppa ja silmäterveyden- huolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
tuhatta euroa				
Oikaistu käyttökate	1 162	1 102	0	2 263
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-273			-273
Konsernin yrittäjärjestelyjen asiantuntijakulut	-27	-3	-3	-33
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	-5	-42		-47
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisu	-8			-8
Oikaisut	-312	-45	-3	-361
Käyttökate	850	1 056	-3	1 903
Oikaistu liikevoitto	569	620	0	1 189
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-273			-273
Konsernin yrittäjärjestelyjen asiantuntijakulut	-27	-3	-3	-33
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	-5	-42		-47
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisu	-8			-8
Oikaisut	-312	-45	-3	-361
Liikevoitto	257	575	-3	828

1.1.-31.12.2016				
	Optinen kauppa ja silmäterveyden- huolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
tuhatta euroa				
Oikaistu käyttökate	6 931	5 020	0	11 951
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-296			-296
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-25			-25
Konsernin yrittäjärjestelyjen asiantuntijakulut	-91	-13	-916	-1 021
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	-59	-169		-227
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisu	-87			-87
Oikaisut	-558	-182	-916	-1 656
Käyttökate	6 373	4 838	-916	10 295
Oikaistu liikevoitto	4 305	2 860	0	7 164
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-296			-296
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-25			-25
Konsernin yrittäjärjestelyjen asiantuntijakulut	-91	-13	-916	-1 021
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	-59	-169		-227
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisu	-87			-87
Oikaisut	-558	-182	-916	-1 656
Liikevoitto	3 747	2 678	-916	5 508

2.2 Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen kaikki näkemisen tuotteet ja palvelut: optiset tuotteet, optikkopalvelut, silmätautien erikoislääkäripalvelut, silmäkirurgiset palvelut ja silmälaboratoriopalvelut. Palvelut ovat asiakkaan tavoitettavissa laajan myymälä- ja sairaalaverkoston kautta. Silmäasema-ketjussa oli Suomessa 31.3.2017 yhteensä 160 toimipaikkaa (31.3.2016: 148), joista omia myymälöitä oli 119 (31.3.2016 96) ja silmäsaaloita 13 (31.3.2016 13). Ketjuyritysten myymälöitä oli 28 (31.3.2016: 39). Virossa oli 31.3.2017 kahdeksan optista myymälää.

tuhatta euroa	1.1.-31.3.2017	1.1.-31.3.2016	1.1.-31.12.2016
Tuotemyynti	16 719	13 064	56 225
Palvelumyynti	12 676	10 957	43 923
Rojaltit	256	385	1 197
Yhteensä	29 651	24 405	101 345

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääosin toimipaikkoihin liittyvistä muista vuokratuotoista jotka olivat 29 tuhatta euroa katsauskaudella ja tuhat euroa vertailukaudella.

2.3 Kasvu yrityskaupoin

tuhatta euroa	Hankinnat yhteensä
Yrityshankinnoissa suoritettu vastike	
Rahana maksettu kauppahinta	4 860
Kauppahintavelka	250
Ehdollinen kauppahinta	290
Määräysvallasta suoritettava kauppahinta	5 400
Yrityshankinnoissa suoritettu vastike yhteensä	5 400
Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut varat ja velat (käyvät arvot)	
Aineelliset hyödykkeet	103
Aineettomat hyödykkeet - muut	1
Vaihto-omaisuus	1 045
Myyntisaamiset ja muut saamiset	98
Rahavarat	266
Laskennalliset verovelat	-10
Ostovelat ja muut velat	-399
Hankitut nettovarot ilman kilpailukieltosopimusta	1 104
Liikearvo	4 296
Yrityshankinnoissa hankitut kokonaisvarat	5 400

Tarkastelukauden 2017 yrityshankinnat

Osavuositukaudella optista vähittäiskauppaa laajennettiin usealla yrityskaupalla. Silmäasema osti tammi- ja helmikuussa 2017 Jämsän Silmäasema Oy:n osakekannan, Rillit Ay Haminan yhtiömiesosuudet sekä kuusi myymälää neljällä eri liiketoimintakaupalla. Lisäksi aloitettiin kansainvälistyminen hankkimalla Tallinna Optika OÜ:n osakekanta Virossa tammikuussa 2017. Tallinna Optikalla on kahdeksan optisen kaupan myymälää eri puolilla Virossa.

Hankittujen nettovarojen alustavat yhteenlasketut käyvät arvot ja hankintahinnat ovat esitetty edellä olevassa taulukossa yhteenlaskettuina.

Hankintahetkellä suoritettavat kauppahinnat maksettiin käteisellä, lukuun ottamatta tiettyjä myöhemmin käteisellä maksettavaksi tulevia ehdollisia kauppahintaosuuksia. Ehdollisen kauppahinnan alustava käypä arvo on määritetty hankintahetkellä, ja käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Yhteenlaskettu määräysvallasta suoritettava kauppahinta alkuvuoden 2017 hankinnoista oli 5,4 miljoonaa euroa. Näiden yritysostojen hankintamenolaskelmissa yksilöitävissä olevien omaisuuserien alustavaksi käyväksi nettoarvoksi arvioitiin 1,1 miljoonaa euroa.

Myyntisaamiset koostuvat vähäisistä hankittujen yhtiöiden tavanomaisista saamisista, jotka ovat kurantteja. Liikearvo kasvoi 4,3 miljoonalla eurolla. Liikearvo koostuu hankittujen markkinaosuuksien, liiketoimintaosaamisten sekä odotettujen synergioiden arvosta. Liiketoimintahankintoihin liittyvä liikearvo on verotuksessa vähennyskelpoista.

Yrityshankinnoista syntyi alkuvuonna 2017 välittömiä transaktiokuluja yhteensä 0,2 miljoonaa euroa. Transaktiokulut on kirjattu tulokseen ja esitetään

liiketoiminnan muissa kuluissa ja niiden rahavirtavaikutus on esitetty liiketoiminnan rahavirroissa.

Osavuositukauden 2017 aikana loppuunsaattatut liiketoimintojen hankinnat eivät yksitellen tarkasteltuina tai kokonaisuutena olleet olennaisia konsernin kannalta. Osavuositukaudella 2017 hankitut liiketoiminnat kerryttivät konserniin liikevaihtoa osavuositukaudella yhteensä 1,3 miljoonaa euroa ja nettotappiota yhteensä 0,3 miljoonaa euroa ilman hankintoihin liittyvän mahdollisen rahoituksen vaikutusta.

Osavuositukauden yrityshankinnoista maksettu määrä

Osavuositukaudella yrityshankinnoista maksetut määrät vähennettynä hankituilla rahavaroilla:

tuhatta euroa	1.1.-31.3.2017
Rahana maksettu kauppahinta	4 860
Vähennetään hankitut rahavarat	-266
Osavuositukaudella yrityshankintoihin liittyvistä ehdollisista kauppahintaosuuksista maksettu määrä	107
Yrityshankinnoista maksettu määrä yhteensä - investointien rahavirta	4 700

2.4 Liiketoiminnan kulut

tuhatta euroa	Osuus		Osuus		Osuus	
	1.1.-31.3.2017	liikevaihdosta	1.1.-31.3.2016	liikevaihdosta	1.1.-31.12.2016	liikevaihdosta
Materiaalit ja palvelut						
Ostot tilikauden aikana	7 506	25,3 %	6 269	25,7 %	23 590	23,3 %
Varastojen muutos	-789	-2,7 %	-959	-3,9 %	-1 021	-1,0 %
Ulkopuoliset palvelut	6 503	21,9 %	5 916	24,2 %	22 180	21,9 %
Yhteensä	13 220	44,6 %	11 227	46,0 %	44 748	44,2 %
Henkilöstökulut	7 740	26,1 %	6 377	26,1 %	24 832	24,5 %
Liiketoiminnan muut kulut						
Vuokratulot	1 653	5,6 %	1 361	5,6 %	5 734	5,7 %
Markkinointikulut	1 809	6,1 %	1 167	4,8 %	5 543	5,5 %
Ylläpito-, IT-, laite- ja kalustokulut	1 412	4,8 %	1 106	4,5 %	5 788	5,7 %
Muut liikekulut	1 818	6,1 %	1 266	5,2 %	4 446	4,4 %
Yhteensä	6 692	22,6 %	4 900	20,1 %	21 511	21,2 %
Poistot hyödykeryhmittäin						
Aineelliset hyödykkeet	970	3,3 %	869	3,6 %	3 696	3,6 %
Aineettomat hyödykkeet	260	0,9 %	205	0,8 %	1 090	1,1 %
Yhteensä	1 230	4,1 %	1 075	4,4 %	4 786	4,7 %

Silmäaseman liiketoiminnan kulut ovat pääosin kasvaneet liikevaihdon kasvun seurauksen joka oli 21,5% suurempi kuin edellisellä vertailukaudella.

Liiketoiminnan kulut sisältävät 0,8 miljoonaa euroa tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia kuluja, joista pääosa liittyy konsernin yritysjärjestelyihin.

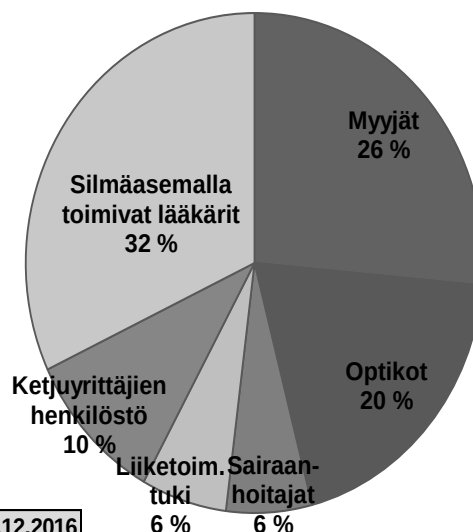
Markkinointikulut kasvoivat suunnitelmallisesti johtuen lisääntyneistä markkinointipanostuksista etenkin brändi- ja silmäleikkausmainontaan.

2.5 Osakekohtainen tulos

	1.1.-31.3.2017	1.1.-31.3.2016	1.1.-31.12.2016
Laimentamaton osakekohtainen tulos			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tuhatta euroa)	-25	-304	470
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimentamaton	2 287 437	2 268 140	2 276 126
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	-0,01	-0,13	0,21
Laimennettu osakekohtainen tulos			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tuhatta euroa)	-25	-304	470
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimennettu	2 287 437	2 268 140	2 276 126
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa)	-0,01	-0,13	0,21

3 Henkilöstö

Silmäaseman omista myymälöissä, silmäsaaloissa ja liiketoiminnan tuessa työskenteli osavuosisikauden lopussa yhteensä 595 henkilöä, joista 2 optikkoa oli ammatinharjoittajia. Lisäksi Silmäasema-ketjussa työskenteli 328 lääkärinä, joista 57 oli työsuhteessa. Lääkärit tuottavat lääkäripalveluita Silmäasemalle alihankintana tai toimivat itsenäisenä ammatinharjoittajana Silmäaseman lukuun Silmäaseman toimintajärjestelmän alaisina. Ammatinharjoittajina toimiville lääkäreille maksetut palkkiot ja toimitiloista perityt vuokrat esitetään tuloslaskelman Materiaalit ja palvelut -ryhmässä.

Silmäasema-ketjun henkilöstö	31.3.2017	31.3.2016	31.12.2016
Myyjät	271	233	255
Optikot	200	142	166
Sairaanhoidajat	62	57	62
Liiketoiminnan tuki	62	52	52
Ketjuyritysten henkilöstö	102	126	119
Silmäasemalla toimivat lääkärit	328	332	304
Yhteensä	1 025	942	958
Oma henkilökunta	650	528	580

tuhatta euroa	1.1.-31.3.2017	1.1.-31.3.2016	1.1.-31.12.2016
Palkat ja palkkiot	6 138	4 963	19 543
Eläkekulut	1 116	907	3 673
Muut henkilöstökulut	487	507	1 616
Yhteensä	7 740	6 377	24 832

4 Käyttöpääoma

Silmäasema varmistaa optimaalisen käyttöpääoman myyntisaamisten ja ostovelkojen kierrolla ja vaihto-omaisuuden määrällä. Liiketoiminnan luonteesta johtuen käyttöpääoman käyttö on tehokasta.

tuhatta euroa	Liitetieto	31.3.2017	31.3.2016	31.12.2016
Vaihto-omaisuus		7 688	5 804	5 934
Myyntisaamiset ja muut saamiset		5 457	4 407	4 581
Ostovelat ja muut velat		19 575	17 800	14 986
Yhteensä		-6 430	-7 589	-4 471

* Ostovelat ja muut velat, korkojaksotukset eliminoitu. Eliminoituihin korkokulut olivat 0,3 miljoonaa euroa 31.3.2017 (0,2 miljoonaa euroa 31.3.2016 ja 0,2 miljoonaa euroa 31.12.2016)

5 Pääomarakenne

5.1 Pääoman hallinta ja nettovelat

Konsernin pääoman, joka sisältää nettovelan ja oman pääoman, hallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja ylläpitää optimaalista tuottoa osakkeenomistajille. Johto pyrkii säilyttämään optimaalisen pääoma- ja rahoitusrakenteen pääomakustannusten alentamiseksi.

Pääomarakenteen säilyttämiseksi tai muuttamiseksi konserni voi muuttaa osakkeenomistajille maksettavien osinkojen määrää tai laskea liikkeeseen uusia osakkeita.

Pääoman seurannassa konserni käyttää tunnuslukuina nettovelan määrää, korollisen nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhdetta sekä nettovelkaantumisasastetta (gearingia).

- Nettovelat = lyhyt- ja pitkäaikaiset rahoitusvelat – rahavarat
- Nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhde = Nettovelat / oikaistu käyttökate
- Oikaistu käyttökate = Käyttökate - Oikaisut
- Nettovelkaantumisaste (Gearing) = Nettovelka / Oma pääoma yhteensä

Konsernin nettovelka-asema

tuhatta euroa	31.3.2017	31.3.2016	31.12.2016
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Pankkilainat	53 773	21 898	51 530
Mezzanine-väli rahoitus		7 669	
Osakslainat	7 080	21 784	7 080
Rahoitusleasingvelat	240	423	224
Ehdolliset kauppahintavelat	3 771	2 612	3 946
Muut velat	48	290	47
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	64 912	54 676	62 828
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Pankkilainat	3 990	2 000	2 222
Rahoitusleasingvelat	418	671	452
Ehdolliset kauppahintavelat	341		
Muut velat	290	36	49
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	5 040	2 706	2 723
Rahoitusvelat yhteensä	69 952	57 382	65 550
Vähennetään rahavarat	-9 149	-3 628	-7 118
Nettovelat	60 803	53 755	58 432
Koronvaihtosopimukset			
Pitkäaikaiset	211	332	269
Lyhytaikaiset	118	113	120
Koronvaihtosopimukset yhteensä	329	445	388
Tunnusluvut			
Nettovelat / Oikaistu käyttökate*	4,9	5,9	4,9
Nettovelkaantumisaste	1037,5 %	1085,4 %	992,8 %

* Oikaistu käyttökate Q1-2017 on esitetty 12 kk arvona sisältäen Q2-Q4/2016 ja Q1/2017 toteumat.
Oikaistu käyttökate Q1-2016 on esitetty annualisoituna 12 kk arvona (Q1 toteuma x 4).

tuhatta euroa	31.3.2017	31.3.2016	31.12.2016
Velat, joiden vakuutena on yritysikiinnitys			
Lainat *	58 940	24 593	55 000
Pantattujen yritysikiinnitysten määrä	456 000	343 200	456 000
Velat, joiden vakuutena on osakkeita			
Lainat *	58 940	24 593	55 000
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	76 856	57 980	91 805
Muut vakuudet:			
Lainat joiden vakuutena taravamerkit *	58 940	24 593	55 000
Lainat joiden vakuutena yritysikauppoihin liittyvät kauppahinta-keskeytysvakuutuskaamiset *	58 940		55 000
Vuokranmaksun vakuudet			
Pankkitalletukset vuokranmaksun vakuutena **	285	211	237
Pankkitakaukset vuokranmaksun vakuutena	1 226	1 105	1 226
Pankkitakauslimiitti kaupallisiin takauksiin	1 500	1 500	1 500
- josta käytössä	1 283	1 113	1 226
* Lainat esitetty lainan kokonaismäärällä			
** Sisältyy muihin lyhytaikaisiin saamisiin, ks. Liitetieto 4.2. Talletus vapautuu Silmäaseman käyttöön kun vuokrasopimus päättyy			

Kauden tapahtumat

Osavuositikauden 2017 aikana nostettiin yritysikauntoja varten uutta pankkilainaa 3,9 miljoonaa euroa.

Osavuositikaudella 2017 tehdyistä yritysikaupoista syntyi uutta ehdollista kauppahintavelkaa 0,3 miljoonaa euroa. Kyseiset ehdolliset kauppahintavelat erääntyvät maksettavaksi 31.5.2018 mikäli ne toteutuvat arvioin mukaisesti. Kaudella maksettiin 0,1 miljoonaa euroa ehdollista kauppahintaa liittyen vuoden 2014 Helsingin Laserklinikka Oy:n hankintaan.

Kaudella ei ollut kovenanttirikkomuksia.

5.2 Oma pääoma

Osakkeiden lukumäärän muutokset tilikaudella:

Osakemäärä	Ulkona olevat osakkeet (kpl)
Osakkaiden lukumäärä 1.1.2015	2 143 340
Osakeannin 2014 rekisteröinti	124 800
Osakkeiden lukumäärä 31.12.2015	2 268 140
Osakkeiden lukumäärä 31.03.2016	2 268 140
Osakeannit 2016	19 297
Osakemäärä 31.12.2016	2 287 437
Osakemäärä 31.03.2017	2 287 437

Yhtiöllä on yksi osakesarja ja jokaisella osakkeella on sama oikeus osinkoon. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti ja niillä ei ole nimellisarvoa. Konsernin hallussa ei ole Yhtiön omia osakkeita.

Yhtiön osakepääoma on 2.500 euroa.

Yhtiö ei laskenut liikkeelle uusia osakkeita osavuositikaudella 2017.

5.3 Vuokraveloitteet ja muut sitoumukset

tuhatta euroa	31.3.2017	31.3.2016	31.12.2016
Toimitilojen vuokrasopimuksista johtuvat vastuut			
Yhden vuoden kuluessa	5 889	4 697	5 414
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	14 982	11 969	14 220
Yli viiden vuoden kuluttua	2 009	2 050	67
Yhteensä	22 880	18 716	19 701

Silmäasema toimii vuokratiloissa ja vuokraveloitteet koostuvat pääasiassa Silmäaseman toimipisteiden ja toimistotilojen tulevista vuokrista. Vuokrasopimukset tehdään joko toistaiseksi voimassaolevina tai määräaikaisina. Myymälöiden osalta määräaikaisten vuokrasopimusten kestot ovat keskimäärin 3-5 vuotta ja sairaalayksiköiden osalta 5-20 vuoden välillä.

Koska sopimuksiin ei liity omistuksen siirtymistä eikä edullisia osto-optioita, kaikki toimipisteiden vuokrasopimukset luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Sopimukseen sisältyy yleensä mahdollisuus jatkaa vuokra-aikaa sen alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Koska sopimusten katsotaan olevan muita vuokrasopimuksia, vuokrat merkitään tuloslaskelmaan vuokrasopimuksen mukaisena vuokra-aikana.

6 Muut erät

6.1 Operatiiviset investoinnit*

tuhatta euroa	31.3.2017	31.3.2016	31.12.2016
Aineelliset hyödykkeet	-812	-995	-2 977
Aineettomat hyödykkeet	-312	-580	-1 492
Yhteensä	-1 123	-1 575	-4 468

* Operatiiviset investoinnit ovat konsernin rahavirtalaskelmassa esitetyt aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankintojen määrät.

Silmäaseman merkittävimmät investoinnit tarkastelukaudella liittyivät neljän uuden myymälän avaamiseen, myymälöissä tehtyihin remontteihin sekä digitaalisen asioinnin kehittämiseen. Vertailukauden investoinnit liittyivät neljän uuden myymälän avaamiseen, myymälöissä tehtyihin remontteihin sekä digitaalisen asioinnin kehittämiseen.

6.2 Lähipiiritiedot

Katsauskauden lähipiiritapahtumat määräysvaltaa käyttävän Intera Fund II Ky:n kanssa on esitetty alla. Intera Fund II omisti 67,5 % yhtiön ulkona olevista osakkeista 31.3.2017 (68,6 % 31.3.2016).

Lähipiiritapahtumat tuhatta euroa	Rahoituskulut 1.1 - 31.3.2017	Saamiset 31.3.2017	Velat 31.3.2017
Intera Fund II Ky ja sen omistamaan yhtysryhmään kuuluvat yritykset	99		5 216
Yhtiön hallitus ja johto *)	15		608
Yhteensä	114	0	5 824

Lähipiiritapahtumat tuhatta euroa	Rahoituskulut 1.1 - 31.3.2016	Saamiset 31.3.2016	Velat 31.3.2016
Intera Fund II Ky ja sen omistamaan yhtysryhmään kuuluvat yritykset	301		17 400
Yhtiön hallitus ja johto *)	52	36	2 892
Yhteensä	353	36	20 292

* Sisältäen perheenjäsenet ja Silmäaseman hallituksen ja johdon tai heidän perheenjäsenten määräysvallassa olevat yhtiöt.

Johdon ja hallituksen osakeomistukset

Silmäasema on toteuttanut konsernin johtoon kuuluville ja muulle henkilöstölle suunnatun yhteissijoitusjärjestelyn. Yhteissijoitusjärjestelyä on toteutettu vuosina 2014–2016 yhtiön palveluksessa olleiden ja palvelukseen tulleiden henkilöiden kanssa.

Omistajaryhmä	Omistusosuus 31.3.2017	Omistusosuus 31.3.2016
Hallituksen jäsenet *)	5,03 %	8,77 %
Toimitusjohtaja	4,20 %	4,23 %
Yhtiön johtoon kuuluvat avainhenkilöt	2,18 %	2,14 %
Yhteensä	11,41 %	15,14 %

*) Yhtiön hallitukseen kuuluvat hallituksen jäsenet ja heidän läheiset perheenjäsenet sekä näiden määräysvallassa olevat yritykset. Hallituksen omistuksella ei ole vapaakirjautumisaikaa.

Johdon ja hallituksen palkat ja palkkiot

tuhatta euroa	1.1.-31.3.2017	1.1.-31.3.2016	1.1.-31.12.2016
Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot			
Palkat, palkkiot ja etuudet	59	56	267
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	18	18	18
Yhteensä	77	74	285
Johtoryhmän palkat ja palkkiot (ilman toimitusjohtajaa)			
Palkat, palkkiot ja etuudet	178	138	726
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	45	44	44
Yhteensä	222	182	770
Hallituksen palkat ja palkkiot	12	13	51
Johto ja hallitus yhteensä	311	269	1 106

6.3 Konserniyhtiöt

Emoyritys	Emoyrityksen ja konsernin omistusosuus (%)				Pääasiallinen toiminta
Silmäasema Oyj					Holding-yhtiö (SFG Holding Oy 12.5.2017 asti)
Tytärtyhtiöt	31.3.2017	31.12.2016	31.3.2016	31.12.2015	
SFG Bidco Oy	fuusioitu	100 %	100 %	100 %	Holding-yhtiö (fuusioitu 1.1.2017 SFG Holding Oy:öön)
Silmäasema Optiikka Oy	100 %	100 %	100 %	100 %	Optinen vähittäiskauppa (Silmäasema Fennica Oy 12.5.2017 asti)
Silmäasema Sairaala Oy	100 %	100 %	100 %	100 %	Silmäsairaalatoiminta (Silmäsairaala Fennica Oy 12.5.2017 asti)
Oy Brillo Ab	fuusioitu	100 %	100 %	100 %	Optinen vähittäiskauppa (tytärtyhtiö 1.3.2016 alkaen, fuusioitu 1.1.2017 Silmäasema Fennica Oy:öön)
Vaasan Laserklinikka Oy	fuusioitu	100 %	100 %	100 %	Silmäsairaalatoiminta (tytärtyhtiö 1.3.2016 alkaen, fuusioitu 1.1.2017 Silmäasema Fennica Oy:öön)
Via Healthcare Group Oy	100 %	100 %	100 %	100 %	Erikoissairaanhoidon lääkäripalvelut, talous- ja hallintopalveluiden tuottaminen lääkäreille
Karjalan Laserklinikka Oy	fuusioitu	fuusioitu	100 %	100 %	Leikkauslaitteiden vuokraustoiminta (fuusioitu 31.8.2016 Silmäasema Fennica Oy:öön)
Tallinna Optika Oü	100 %				Optinen vähittäiskauppa (tytärtyhtiö 2.1.2017 alkaen)
Rillit avoin yhtiö Hamina	100 %				Optinen vähittäiskauppa (tytärtyhtiö 31.1.2017 alkaen)
Jämsän Silmäasema Oy	100 %				Optinen vähittäiskauppa (tytärtyhtiö 2.2.2017 alkaen)

6.4 Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Yrityskaupat

Osavuotiskauden jälkeen optista vähittäiskauppaa on laajennettu ostamalla huhti-toukokuussa 2017 kuusi myymälää neljällä eri liiketoimintakaupalla. Ostettujen myymälöiden suomalaisen tilinpäätösnormiston mukaan laadittujen tilinpäätösten yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2016 on ollut 2,0 miljoonaa euroa. Liiketoimintakaupoista rahana maksettu kauppahinta on ollut yhteensä 1,3 miljoonaa euroa.

Verotarkastus

Verohallinto on suorittanut verotarkastuksen Silmäaseman tytäryhtiössä Silmäasema Fennica Oy:ssä. Verotarkastus kattoi elinkeinotuloverotuksen, arvonlisäverotuksen ja ennakkoperinnän. Tarkastuksen pääpaino oli arvonlisäverotuksessa, josta tarkastettiin vuodet 2014–2016. Elinkeinoverotuksen ja ennakkoperinnän osalta tarkastus kohdistui vuoteen 2015. Muut Silmäasema -konsernin yhtiöt eivät ole olleet tarkastuksen kohteena.

Arvonlisäverotuksen osalta Yhtiön ja Verohallinnon välinen merkittävin näkemysero liittyy vähennysoikeuden jakautumiseen verollisen vähittäiskaupan ja verosta vapautetun terveyden- ja sairaanhoidon välille. Verohallinnon mukaan Silmäasema ei ole huomionut riittävällä tasolla terveydenhuoltopalveluiden vaikutusta yleiskulujen vähennysoikeuteen. Lisäksi Verohallinnon mukaan Silmäasema Fennica Oy ostaa arvonlisäverottomia lääkäripalveluita itsenäisiltä ammatinharjoittajilta ja myy ne edelleen asiakkaille, kun lääkärit vastaanottavat asiakkaita Silmäaseman myymälätiloissa käyttäen Silmäaseman kalustoa.

Toinen merkittävä näkemysero liittyy optikkojen tekemään, Verohallinnon mukaan veloittamattomaan, näöntarkastukseen silmälasimyyntiin yhteydessä. Yhtiön näkemyksen mukaan näöntarkastus tehdään asiakkaalle oikeiden linssien löytämiseksi, eikä sitä voida katsoa miltään osin arvonlisäverottomaksi terveydenhuoltopalveluksi, joka rajoittaisi yhtiön arvonlisäveron vähennysoikeuksia sen tekemistä hankinnoista. Silmälasien koko hinnasta maksetaan kuitenkin arvonlisävero.

Silmäaseman näkemyksen mukaan Verohallinnon esittämät näkemykset poikkeavat merkittävästi toimialalla sovellettavista nykyisistä arvonlisäverokäytännöistä. Verohallinnon esittämä noin 1,4 miljoonan euron (nettovaikutus) maksuun tulevan arvonlisäveron määrä vuosilta 2014–2016 on Silmäasema Fennica Oy:n mukaan virheellinen. Verohallinnon esittämä laskelma muodostuu maksuunpanon osalta suoraan kohdistettavista laitehankinnoista ja yleiskuluista sekä palautettavan arvonlisäveron osalta toimistopalkkioihin sisältyvästä arvonlisäverosta. Esitetyistä maksuunpanosta laitehankintojen osuus on yhtiön laskelmien mukaan noin 0,9 miljoonaa euroa, yleiskulujen osuus 1,1 miljoonaa euroa ja palautettavan arvonlisäveron osuus toimistopalkkioihin liittyen 0,6 miljoonaa euroa.

Suoraan vähennykseen oikeuttamattomaan toimintaan kohdistettaviin laitehankintoihin liittyen Silmäasema Fennica Oy oikaisi verotarkastuksen kuluessa omaaloitteisesti laiteinvestointeihin ja digihankkeeseen liittyviä arvonlisäveroja vuosilta 2015–2016, koska se katsoi, että laitteet ovat olleet osaksi vähennykseen oikeuttamattomassa käytössä. Samoilla perusteilla Yhtiö arvioi vuoden 2014 oikaistavaksi määräksi 30 tuhatta euroa. Yhtiö kuitenkin katsoo verottajan näkemyksen mukaisen 0,9 miljoonan euron laitehankintoihin liittyvän maksuunpanon perusteettomaksi, koska maksuunpano perustuu Verohallinnon näkemykseen siitä, ettei laitehankintoihin liittyvää arvonlisäveroa tulisi vähentää milteään osin.

Yleiskulujen osalta yhtiön tekemä uusi hyödykekohtainen laskelma päättyy lähes samaan lopputulokseen alkuperäisen liikevaihtoon perustuvan laskelman kanssa. Tästä johtuen Yhtiön näkemyksen mukaan Verohallinnon esittämälle yleiskuluihin sisältyvän arvonlisäveron vähennyskeltvottomuuteen perustuvalla noin 1,1 miljoonan euron maksuunpanolle ei ole perusteita. Lisäksi Verohallinto on esittänyt 10 %:n veronkorotuksen arvonlisäverotukseen liittyen. Veronkorotus tulisi olemaan noin 150 tuhatta euroa.

Elinkeinotulon verotuksesta verotarkastajat esittävät verovuoden 2015 tuloon lisättäväksi tiettyjä vähennyskeltvottomia kuluja, jotka lisäävät verovuosilta maksettavaa veroa. Veronlisäys on vähäinen.

Edellä mainitun lisäksi yhtiön elinkeinotulon verotukseen tulevat vaikuttamaan verotarkastuskertomuksen mukaiset arvonlisäverotuksen verotusesitykset, mikäli verotus toimitetaan esitysten mukaisesti. Yhtiölle palautettavat arvonlisäverot lisääisivät ja suoritettavat arvonlisäverot pienentäisivät veronalaisen elinkeinotulon määrää. Suoritettavat

arvonlisäverot ovat yhtiön tuloverotuksessa vähennyskelpoisia joko EVL 7 §:n mukaisina vuosittaisina menoina tai EVL:n jakotussäännösten mukaisina poistoina. Verotarkastuskertomuksessa esitetyt em. oikaisut pienentävät verovuosilta 2014 ja 2015 jo maksetun ja verovuodelta 2016 maksettavan yhteisöveron määrää. Ennakkoperinnästä ei ole verotusesityksiä.

Yhtiö tulee antamaan vastineen verotarkastuskertomukseen 19.5.2017 mennessä ja valittamaan tarvittaessa ratkaisusta verotuksen oikaisulautakunnalle ja edelleen Helsingin hallinto-oikeudelle / korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Mikäli arvonlisäverot maksuunpannaan Verohallinnon verotarkastuskertomuksessa esittämällä tavalla, Yhtiön maksettavaksi tulee nettomääräisesti 1,4 miljoonaa euroa arvonlisäveroja kesällä 2017. Tällöin Yhtiö myös muuttaisi kirjauskäytäntöään ja pienentäisi yleiskuluihin ja investointeihin sisältyvän arvonlisäveron vähennyskelpoista osuutta. Silmäasema arvioi, että kirjauskäytäntöjen negatiivinen vaikutus vuoden 2016 tuloksesta laskettuna olisi ollut n. 580 tuhatta euroa, jakaantuen investointeihin noin 380 tuhatta euroa ja yleiskuluihin noin 200 tuhatta euroa.

Mikäli Verohallinto maksuunpanee arvonlisäverot esittämällänsä tavalla, Silmäasema raportoi jatkossa myös oikaistua käyttökatetta, josta kirjauskäytännön muutos on eliminoitu, koska Silmäasema uskoo arvonlisäverokäsittelyn muutoksen vaikutuksen olevan väliaikainen ja Silmäasema tulee valittamaan mahdollisesta maksuunpanopäätöksestä.

Hallitus

Yhtiön hallituksen uudeksi varsinaiseksi jäseneksi on 1.4.2017 lukien valittu Maisa Romanainen. Yhtiön hallituksen muodostavat 1.4.2017 lukien Juha Saarinen puheenjohtajana sekä Tuomas Lang, Maisa Romanainen, Tuomas Sarkola, Torsti Sihvola ja Kaisa Vikkula hallituksen varsinaisina jäseninä.

Raportti Silmäasema Oyj:n konsernin osavuositietojen 31.3.2017 päättäneeltä kolmen kuukauden jaksolta yleisluonteisesta tarkastuksesta

Silmäasema Oyj:n hallitukselle

Johdanto

Olemme tarkastaneet yleisluonteisesti Silmäasema Oyj:n konsernin osavuositiedot, jotka sisältävät konsernin taseen 31.3.2017, konsernin tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman, laskelman konsernin oman pääoman muutoksista, konsernin rahavirtalaskelman 31.3.2017 päättäneeltä kolmen kuukauden jaksolta sekä tietyt osavuositietoja selittävät liitetiedot. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat konsernin osavuositietojen laatisesta EU:ssa käyttöön hyväksytyn IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti. Suorittamamme yleisluonteisen tarkastuksen perusteella esitämme johtopäätöksen konsernin osavuositiedoista. Tämä raportti on annettu ainoastaan sisällytettäväksi komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 mukaisesti laadittuun Listalleottoesitteeseen.

Yleisluonteisen tarkastuksen laajuus

Yleisluonteinen tarkastus on suoritettu yleisluonteista tarkastusta koskevan standardin ISRE 2410 "Yhteisön tilintarkastajan suorittama osavuosi-informaation yleisluonteinen tarkastus" mukaisesti. Yleisluonteiseen tarkastukseen kuuluu tiedustelujen tekemistä pääasiallisesti talouteen ja kirjanpitoon liittyvistä asioista vastaaville henkilöille sekä analyyttisiä toimenpiteitä ja muita yleisluonteisen tarkastuksen toimenpiteitä. Yleisluonteinen tarkastus on laajuudeltaan huomattavasti suppeampi kuin tilintarkastusstandardien mukaisesti suoritettava tilintarkastus, ja siksi emme pysty sen perusteella varmistumaan siitä, että saamme tietoomme kaikki sellaiset merkittävät seikat, jotka ehkä tunnistettaisiin tilintarkastuksessa. Näin ollen emme anna tilintarkastuskertomusta.

Johtopäätös

Yleisluonteisen tarkastuksen perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei Silmäasema Oyj:n konsernin osavuositietoja 31.3.2017 päättäneeltä kolmen kuukauden jaksolta ole laadittu kaikilta olennaisilta osiltaan EU:ssa käyttöön hyväksytyn IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti.

Helsingissä 12.5.2017

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Janne Rajalahti
KHT

(Tämä sivu on jätetty tarkoituksella tyhjäksi.)

Silmäasema

IFRS konsernitilinpäätös

31.12.2016 ja 31.12.2015

SISÄLLYSLUETTELO

Konsernitilinpäätöksen päälaskelmat	
Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma	3
Konsernin tase	4
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	5
Konsernin rahavirtalaskelma	6
1 Yleiset tiedot	
1.1 Laatimisperusta	7
1.2 Lyhyt yhtiöesittely	9
2 Toiminnan tulos	
2.1 Raportoittavat segmentit	10
2.2 Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	12
2.3 Kasvu yrityskaupoin	15
2.4 Liiketoiminnan kulut	18
2.5 Tuloverot	19
2.6 Osakekohtainen tulos	20
3 Henkilöstö	21
4 Käyttöpääoma	
4.1 Vaihto-omaisuus	22
4.2 Myyntisaamiset ja muut saamiset	23
4.3 Ostovelat ja muut velat	24
5 Pääomarakenne	
5.1 Pääoman hallinta	28
5.2 Rahoitusvelat	26
5.3 Rahoitusriskit	28
5.4 Rahoitusleasingvelat	30
5.5 Oma pääoma	31
5.6 Rahoitustuotot- ja kulut	32
5.7 Vuokravelvoitteet ja muut sitoumukset	33
6 Muut erät	
6.1 Aineelliset hyödykkeet	34
6.2 Aineettomat hyödykkeet	37
6.2.1 Liikearvo ja arvonalentumistestaus	37
6.2.2 Muut aineettomat hyödykkeet	39
6.3 Lähipiiritiedot	40
6.4 Konserniyhtiöt	43
6.5 Laskennalliset verot	44
6.6 IFRS-standardien käyttöönotto	
Konsernin laaja tuloslaskelma 1.1.–31.12.2015	45
Konsernin tase 1.1.2015	46
Konsernin tase 31.12.2015	47
Liikearvo ja yrityshankinnat	48
Luokittelumuutokset	48
Rahoitusleasing	49
Muut oikaisut	49
6.7 Uudet ja tulevat standardit	51
6.8 Tilikauden jälkeiset tapahtumat	53
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	54

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN PÄÄLASKELMAT

Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma

tuhatta euroa	Liitetieto	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liikevaihto	2.2	101 345	93 314
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	41	149
Materiaalit ja palvelut	2.4	-44 748	-41 953
Henkilöstökulut	3.0	-24 832	-22 300
Liiketoiminnan muut kulut	2.4	-21 511	-18 757
Käyttökate		10 295	10 454
Poistot	2.4	-4 786	-3 822
Liikevoitto		5 508	6 632
Rahoitustuotot- ja kulut	5.6	-4 642	-4 089
Voitto ennen veroja		867	2 543
Tuloverot	2.5	-397	-874
Tilikauden voitto		470	1 669
Tilikauden laaja tulos		470	1 669
Tilikauden voiton jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		470	1 669
Tilikauden voitto		470	1 669
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		470	1 669
Tilikauden laaja tulos		470	1 669
Yhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:			
Osakekohtainen tulos, laimentamaton (euroa)	2.6	0,21	0,74
Osakekohtainen tulos, laimennettu (euroa)	2.6	0,21	0,74

Konsernin tase

tuhatta euroa	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineelliset hyödykkeet	6.1	11 260	9 741	7 866
Aineettomat hyödykkeet	6.2	3 181	1 703	1 789
Liikearvo	6.2	55 290	48 358	48 273
Muut saamiset		0	36	39
Laskennalliset verosaamiset	6.5	475	186	748
Pitkäaikaiset varat yhteensä		70 206	60 024	58 715
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	4.1	5 934	4 552	3 601
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.2	4 581	3 871	3 253
Kauden tuloverosaamiset		114	630	123
Rahavarat	5.2	7 118	3 237	7 648
Lyhytaikaiset varat yhteensä		17 747	12 289	14 624
VARAT YHTEENSÄ		87 953	72 314	73 339
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Oma pääoma				
Osakepääoma	5.5	3	3	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5.5	5 868	5 668	5 356
Osakeanti	5.5	0	0	214
Kertyneet voittovarot		-454	-2 123	-2 020
Tilikauden voitto		470	1 669	0
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		5 886	5 216	3 552
Määräysvallattomien omistajien osuudet		0	0	26
Oma pääoma yhteensä		5 886	5 216	3 578
Velat				
Pitkäaikaiset velat				
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	5.2	62 828	48 927	50 257
Koronvaihtosopimukset	5.2	269	190	192
Laskennalliset verovelat	6.5	590	276	196
Pitkäaikaiset velat yhteensä		63 686	49 393	50 645
Lyhytaikaiset velat				
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	5.2	2 723	2 864	6 549
Koronvaihtosopimukset	5.2	120	107	80
Ostovelat ja muut velat	4.3	15 145	14 622	12 001
Kauden tuloverovelat		395	113	486
Lyhytaikaiset velat yhteensä		18 382	17 705	19 116
Velat yhteensä		82 067	67 097	69 761
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		87 953	72 314	73 339

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

tuhatta euroa	Liitetieto	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Osakeanti	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysvallattomi en omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015 (FAS)		3	5 569	0	-2 237	3 335	26	3 361
IFRS:ään siirtymisen vaikutukset	6.6	0	-214	214	217	217	0	217
Oma pääoma 1.1.2015 (IFRS)		3	5 356	214	-2 020	3 552	26	3 578
Tilikauden voitto					1 669	1 669	0	1 669
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	1 669	1 669	0	1 669
Liiketoimet omistajien kanssa: Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta					-101	-101	-26	-127
Osakeanti	5.5		312	-214		98		98
Maksetut osingot					-2	-2		-2
Oma pääoma 31.12.2015		3	5 668	0	-454	5 216	0	5 216
Oma pääoma 1.1.2016		3	5 668	0	-454	5 216	0	5 216
Tilikauden voitto:					470	470		470
Tilikauden laaja tulos		0	0	0	470	470	0	470
Liiketoimet omistajien kanssa: Osakeanti	5.5		200			200		200
Oma pääoma 31.12.2016		3	5 868	0	16	5 886	0	5 886

Konsernin rahavirtalaskelma

tuhatta euroa	Liitetieto	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto		470	1 669
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	2.4	4 786	3 771
Muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		-93	-12
Rahoituskulut, netto	5.6	4 642	4 083
Tuloverot	2.5	397	874
Käyttöpääoman muutokset			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	4.2	-844	-647
Vaihto-omaisuuden muutos	4.1	-928	-866
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	4.3	2 551	1 377
Maksetut korot	5.6	-6 662	-1 665
Muut rahoituserät, netto	5.6	-314	-240
Maksetut tuloverot	2.5	282	-1 118
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta		4 286	7 226
Investointien rahavirrat			
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	6.1	-2 977	-5 042
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	6.2	-1 492	-489
Liiketoiminnan hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla	2.3	-6 664	-202
Lainasaamisten takaisinmaksut	4.2	47	31
Investointeihin käytetty nettorahavirta		-11 085	-5 702
Rahoituksen rahavirrat			
Osakkeiden liikkeeseenlasku	5.2	199	98
Pitkäaikaisten lainojen nostot	5.5	62 289	293
Lainojen takaisinmaksut	5.2	-36 379	-5 274
Osakslainojen nostot	5.2	110	394
Osakslainojen takaisinmaksut	5.2	-14 704	-70
Rahoitusleasingsopimuksiin perustuvat maksut	5.4	-835	-1 259
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa	5.1	0	-117
Rahoitukseen käytetty nettorahavirta		10 680	-5 935
Rahavarojen nettovähennys(-)/-lisäys			
Rahavarat tilikauden alussa	5.1	3 881	-4 411
Rahavarat tilikauden lopussa		3 237	7 648
		7 118	3 237

1 Yleiset tiedot

1.1 Laatimisperusta

Yleiset tiedot

Tämä on SFG Holding Oy:n (yhtiö) ja sen tytäryritykset (yhdessä "Silmäasema", "konserni") sisältävä konsernitilinpäätös. Yhtiön tytäryhtiöt on kerrottu liitetiedossa 6.4.

Yhtiön Y-tunnus on 2627773-7, kotipaikka on Helsinki ja pääkonttorin rekisteröity osoite on Atomitie 5 A, 00370 Helsinki.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt tämän konsernitilinpäätöksen kokouksessaan 19.4.2017. Tilinpäätös on saatavilla yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.silmaasema.fi.

Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laatimisperusta

Silmäaseman konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan Unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja ("IFRS standardit"). Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen, IFRS-säännöksiä täydentävän, kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Silmäasema julkaisee 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta sen ensimmäisen IFRS-standardien mukaisesti laaditun konsernitilinpäätöksen, joka sisältää vertailutiedot 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta. Silmäasema soveltaa tässä tilinpäätöksessään IFRS 1 *Ensimmäinen IFRS -standardien käyttöönotto* – standardia siirtymäpäivän ollessa 1.1.2015. Aikaisemmin Silmäasema on noudattanut konsernitilinpäätöksessään suomalaista tilinpäätösnormistoa (FAS). IFRS-standardien käyttöönotto on kuvattu liitetiedossa 6.6.

Konsernitilinpäätös esitetään tuhansina euroina ja luvut on pyöristetty lähimpään tuhanteen euroon, joten yksittäisten esitettyjen lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summaluvuista. Varat ja velat arvostetaan hankintameno- lukuun ottamatta koronvaihtosopimuksia, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Yhtiön toimintavaluutta on euro, joka on myös yhtiön ja konsernin tilinpäätöksen esittämismuutta.

Silmäaseman konsernitilinpäätös koostuu kuudesta osa-alueesta: Laatimisperusta ja Silmäaseman esittely, konsernitilinpäätöksen päälaskelmien lisäksi Toiminnan tulos, Henkilöstö, Käyttöpääoma, Pääomarakenne ja Muut erät. Kaikki osa-alueet sisältävät niihin liittyvät laskelmat, merkittävät tilinpäätöksen laadintaperiaatteet sekä tiedot mahdollisista osa-alueeseen sisältyvistä merkittävistä arvioista ja johdon käyttämästä harkinnasta.

Tilinpäätöstä laadittaessa tehdyt kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää, että johto tekee kirjanpidollisia arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä oletuksia, jotka vaikuttavat laadintaperiaatteiden soveltamiseen ja varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen kirjanpitoarvioihin. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja ratkaisuista.

Arvioita ja ratkaisuja käydään läpi säännöllisesti. Arvioiden muutokset esitetään sillä kaudella, jona muutos tapahtuu, jos muutos vaikuttaa vain yhteen kauteen. Jos se vaikuttaa sekä tarkasteltavana olevaan kauteen että tuleviin kausiin, muutokset esitetään tarkasteltavana olevalla kaudella ja tulevilla kausilla.

Johdon tekemien arvioiden pohjana olevat oletukset löytyvät seuraavista liitetiedoista:

Merkittävä arvio ja johdon harkinta	Liitetieto
Tuloutus, päämies vai agentti – brutto- tai nettomääräinen esittäminen	2.2
Yrityskauppojen ehdollisen vastikkeen ja hankittujen nettovarojen käyvät arvot	2.3
Aineellisten hyödykkeiden taloudelliset pitoajat	6.1
Liikearvon arvonalentumistestauksessa käytetyt keskeiset oletukset	6.2.1
Erikseen hankittujen aineettomien hyödykkeiden käypä arvo	6.2.2
Muiden aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika	6.2.2

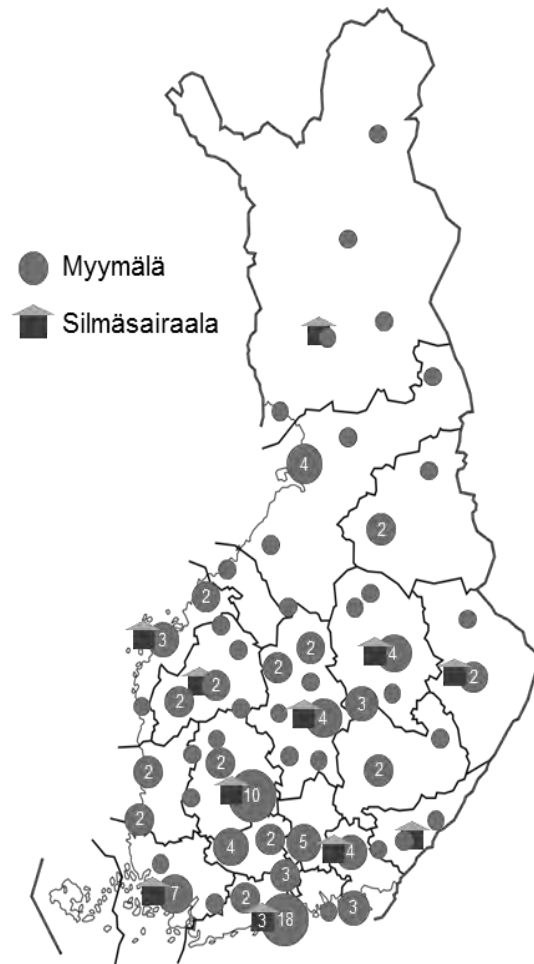
1.2 Lyhyt yhtiöesittely

Silmäasema on Suomen suurin kotimainen silmäterveyden palveluja tarjoava ketju, ja samalla ainoa, joka tarjoaa kaikki näkemisen ja silmäterveyden palvelut yhdessä maanlaajuisesti.

Silmäasema toimii optisessa vähittäiskaupassa suoraan omistetuilla 107 myymälällä ja 33 yrittäjävetoisella myymälällä sekä tarjoaa erikoislääkäripalveluita, silmäkirurgisia palveluita ja silmälaboratoriopalveluita sekä yksityisellä että julkisella sektorilla. Silmäasemalla on 13 Silmäsaaraa. Silmäasema-ketjun yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2016 oli 121 miljoonaa euroa*.

Silmälääkäri- ja optikkopalvelut löytyvät kaikista ketjun liikkeistä. Jokaisessa liikkeessä on myös työnäkemisen erikoiskoulutuksen saanut optikko. Jokainen Silmäaseman toimipiste toimii tarvittaessa porttina Silmäaseman erikoislääkäreiden ja muiden silmäterveyden ammattilaisten vastaanotoille tai toimenpiteisiin ketjun silmäsaaraloihin.

* Silmäasema-ketjun liikevaihto lasketaan Silmäasema-konsernin liikevaihdon ja ketjuyrittäjiltä kerättyjen liikevaihtotietojen yhteenlaskettuna summana. Koko ketjun liikevaihdossa Silmäasema-konserni on esitetty IFRS-lukuna ja ketjuyrittäjien liikevaihto FASin mukaisesti.

2 Toiminnan tulos

2.1 Raportoittavat segmentit

Silmäasema raportoi liiketoimintansa seuraavien kahden liiketoimintasegmentin alla:

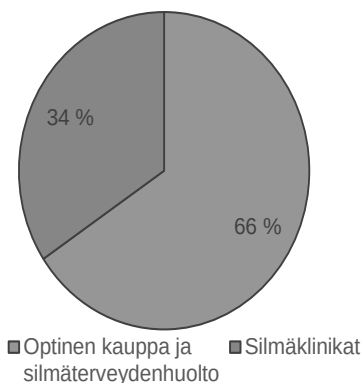
- **Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto** - segmentti vastaa Silmäaseman optisen vähittäiskaupan liiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat myös silmälääkäri- ja optikkopalvelut sekä työnäkemisen palvelut.
- **Silmäklinikat** -segmentti vastaa Silmäaseman silmäsaaralpalveluista. Palvelut koostuvat silmäkirurgisista leikkauksista, silmälääkäreiden ja optikkojen vastaanottokäynneistä, silmä-tutkimuksista, silmäluomileikkauksista ja silmien alueen pientoimenpiteistä.

Silmäaseman toimitusjohtaja on ylin operatiivinen päätöksentekijä ja raportoittavat segmentit perustuvat Silmäaseman johdon raportointiin. Johto arvioi segmenttien kannattavuutta liikevaihdon ja oikaistun käyttökateen mittareilla. Oikaistun käyttökateen katsotaan parhaiten kuvastavan normaalin liiketoiminnan kannattavuutta.

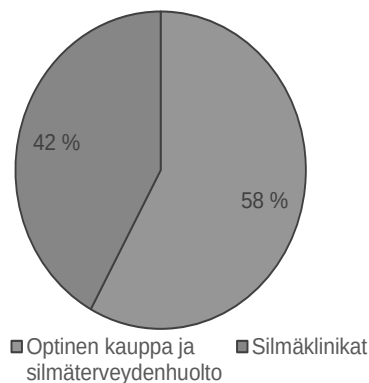
1.1.-31.12.2016				
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	66 511	34 834		101 345
Oikaistu käyttökate	6 931	5 020		11 951
Oikaisut	-558	-182	-916	-1 656
Käyttökate	6 373	4 838	-916	10 295
Poistot	-2 626	-2 160		-4 786
Oikaistu liikevoitto	4 305	2 860		7 164
Oikaisut	-558	-182	-916	-1 656
Liikevoitto	3 747	2 678	-916	5 508

1.1.-31.12.2015				
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	59 616	33 698		93 314
Oikaistu käyttökate	6 761	3 991		10 753
Oikaisut	-202	0	-97	-299
Käyttökate	6 559	3 991	-97	10 454
Poistot	-1 826	-1 996		-3 822
Oikaistu liikevoitto	4 935	1 996		6 930
Oikaisut	-202	0	-97	-299
Liikevoitto	4 733	1 996	-97	6 632

Liikevaihto 2016 - jakauma

Oikaistu käyttökate 2016 - jakauma

1.1.-31.12.2016				
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveyden- huolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Oikaistu käyttökate	6 931	5 020	0	11 951
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-296			-296
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-25			-25
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-91	-13	-916	-1 021
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	-59	-169		-227
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisu	-87			-87
Oikaisut	-558	-182	-916	-1 656
Käyttökate	6 373	4 838	-916	10 295
Oikaistu liikevoitto	4 305	2 860	0	7 164
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-296			-296
Kansainvälistymiskonseptin rakentamiskulut	-25			-25
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-91	-13	-916	-1 021
Liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakulut	-59	-169		-227
Liiketoiminnan yrityskauppojen varaston käyvän arvon oikaisu	-87			-87
Oikaisut	-558	-182	-916	-1 656
Liikevoitto	3 747	2 678	-916	5 508

1.1.-31.12.2015				
tuhatta euroa	Optinen kauppa ja silmäterveyden- huolto	Silmäklinikat	Kohdistamattomat	Konserni
Oikaistu käyttökate	6 761	3 991	0	10 753
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-160			-160
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-43		-97	-139
Oikaisut	-202	0	-97	-299
Käyttökate	6 559	3 991	-97	10 454
Oikaistu liikevoitto	4 935	1 996	0	6 930
Päätyneitä työsuhteita koskevat poikkeukselliset maksut	-160			-160
Konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakulut	-43		-97	-139
Oikaisut	-202	0	-97	-299
Liikevoitto	4 733	1 996	-97	6 632

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – raportoitavat segmentit

Segmentin tuotot ja kulut ovat suoraan segmentille kohdistuvia eriä. Keskitetyn liiketoiminnan kulut kohdistetaan johdon raportoinnissa segmenteille luotettavalla perusteella. Johdon sisäisessä raportoinnissa sovelletaan samoja laadintaperiaatteita kuin konsernitilinpäätöksessä.

Laskentakaavat:

Käyttökate = Liikevoitto + Poistot

Oikaistu käyttökate = Käyttökate – Oikaisut

Oikaistu liikevoitto = Liikevoitto – Oikaisut

Oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä ja liittyvät päätyneitä työsuhteita koskeviin poikkeuksellisiin maksuihin, kansainvälistymiskonseptin rakentamisen kuluihin, konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakuluihin, liiketoiminnan yrityskauppojen asiantuntijakuluihin ja yrityskauppojen yhteydessä tehtäviin varaston käyvän arvon oikaisuihin. Segmenteille kohdistamattomat oikaisut liittyvät konsernin yritysjärjestelyjen asiantuntijakuluihin.

2.2 Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen kaikki näkemisen tuotteet ja palvelut: optiset tuotteet, optikkopalvelut, silmätautien erikoislääkäripalvelut, silmäkirurgiset palvelut ja silmälaboratoriopalvelut. Palvelut ovat asiakkaan tavoitettavissa laajan myymälä- ja sairaalaverkoston kautta. Silmäasema-ketjussa oli 31.12.2016 yhteensä 153 toimipaikkaa (2015: 140) Suomessa, joista omia myymälöitä oli 107 (2015: 89) ja silmäsaaraloita 13 (2015: 12). Ketjuyritysten myymälöitä oli 33 (2015: 39).

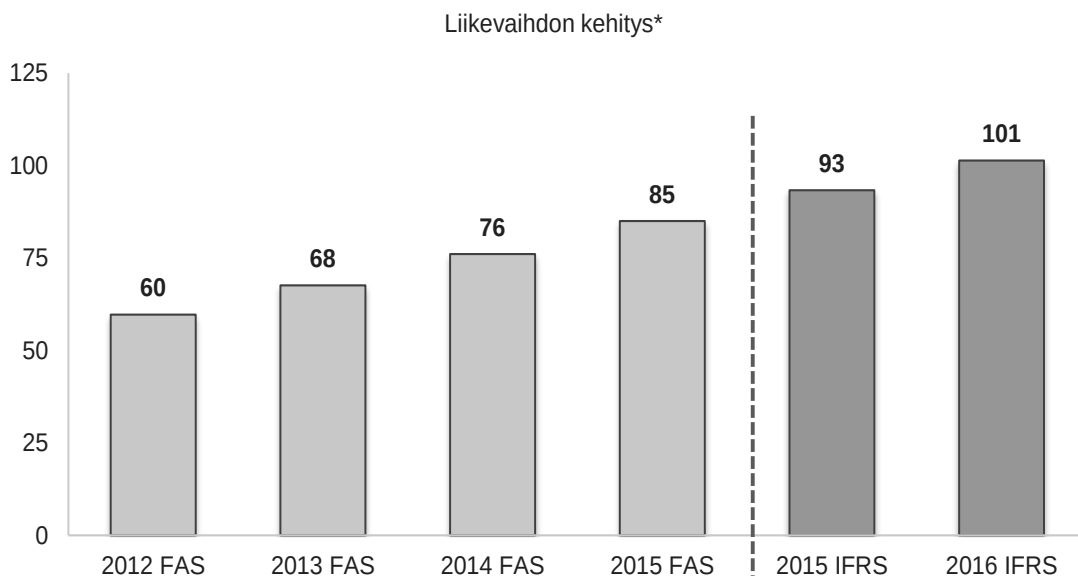
Silmäaseman liikevaihto muodostuu optisen kaupan tuotteista ja palveluista kuten silmälasit, aurinkolasit, piilolasit, optikon näöntarkastukset, silmälaboratorio-tutkimukset ja lääkärin tekemät silmätutkimukset, sekä taittovirhe-, kaihi- ja muista kirurgisista leikkauksista ja silmäterveyteen liittyvistä perus- ja vaativan tason toimenpiteistä. Silmäasema tarjoaa asiakkailleen silmälasimyynnin ja vahvuuksilla olevien aurinkolasien myynnin yhteydessä silmälasiturvan sekä kaikkien tuotteiden osalta ulkoisen kumppanin tuottamaa joustavaa rahoitusmahdollisuutta. Silmäaseman ketjuyritykset maksavat ketjumaksua, joka esitetään liikevaihdossa myyntiin perustuvana rojaltiluna.

Konsernin liikevaihto vuonna 2016 oli 101,3 (2015: 93,3) miljoonaa euroa. Vuonna 2016 Optisen kaupan ja silmäterveyden huollon liikevaihto oli 66,5 (2015: 59,6) miljoonaa euroa ja Silmäsaaralatoiminnan liikevaihto oli 34,8 (2015: 33,7) miljoonaa euroa. Konsernin liikevaihto jakautuu tuote- ja palvelumyyntiin sekä rojalteihin.

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Tuotemyynti	56 225	50 743
Palvelumyynti	43 923	41 140
Rojaltit	1 197	1 432
Yhteensä	101 345	93 314

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääosin vakuutuskorvauksista.

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Vakuutuskorvaukset	36	132
Muut	5	17
Yhteensä	41	149

* 2012-2015 ovat FAS-tilinpäätöksen lukuja. SFG Holding konserni on muodostunut elokuussa 2014, joten vuosien 2012-2014 liikevaihdot ovat Silmäasema Fennica -konsernin liikevaihtoja. Vuodet 2015 ja 2016 ovat SFG Holding -konsernin liikevaihtoja. Vuosien 2012-2014 liikevaihtolukuja on oikaistu takautuvasti lääkäripalkkioiden raportoinnissa olleen virheen johdosta. Vuonna 2015 Yhtiö on korjannut ennakkoon maksettujen tuotteiden tulouttamisperiaatetta. Koska oikaisulla ei katsota olevan olennaista vaikutusta aikaisemmille vuosille, vuosien 2012-2014 liikevaihtolukuja ei ole oikaistu vastaavasti.

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – myynnin tuloutus

Optisen vähittäiskaupan, näkemiseen ja silmien terveyteen liittyvien palveluiden myynti sekä sairaalatoiminnan myynti tapahtuvat pääasiassa käteiskauppana tai luottokorttimaksuina.

Silmälasit (kehykset ja linssit) tilataan pääosin suoraan toimittajan varastosta, minkä jälkeen asiakas noutaa silmälasit myymälästä. Myymälätuotteiden ja tilaustuotteiden myynti tuloutetaan, kun tavarihin liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet asiakkaalle, mikä tapahtuu toimitushetkellä. Ennakoon maksettujen, tilinpäätöshetkellä toimittamattomien tuotteiden liikevaihto jaksetaan taseen erään lyhytaikaiset velat (saadut ennakkomaksut), josta saadut ennakot tuloutetaan liikevaihtoon, kun tavara on toimitettu asiakkaalle. Silmien terveyteen liittyvät palvelut, niin yksityisten kuin yritysasiakkaiden palvelut, tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu. Lääkäripalveluiden myynti esitetään bruttomääräisenä sisältäen lääkäripalkkion osuuden, koska Silmäasema toimii asiakkaan suuntaan päämiehenä.

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen useita erilaisia kampanjaetuja ja etuseteleitä. Silmäasema on S-ryhmän bonuspartneri, jolloin S-etukorttia käyttävät asiakkaat saavat ostoistaan bonushyvitystä osuuskunnan kanta-asiakasjärjestelmän mukaisesti. Silmäaseman tarjoamat asiakasedut ovat luonteeltaan alennuksia, jotka vähennetään liikevaihdosta tavarain tai palvelun myyntihetkellä myynnin kirjaamisen yhteydessä. Silmäasema maksaa bonuksen oikeuttaman myynnin perusteella S-ryhmälle kuukausittaista maksua, joka kirjataan liikevaihdon vähennykseksi kuukausittain, eikä Silmäasemalla ole muita velvoitteita S-Etukortin haltijalle.

Silmäasema tarjoaa asiakkailleen vapaaehtoisin Silmälasiturvan, joka korvaa silmälasille tai aurinkolasille sattuneet vahingot ja rikkoutumiset kahden vuoden ajan omavastuusuutta vastaan. Asiakas maksaa turvasta kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaisen hinnan ja silmälasiturvan ennakoon maksettu määrä kirjataan taseen tulouttamattomaan myyntiin, josta se jaksetaan tuotoksi tuoteturvan ajalle.

Liikevaihdosta vähennetään välilliset verot, myönnetty alennukset ja arvioidut palautukset sekä S-ryhmälle maksetut myyntiin perustuvat S-Etukorttimaksut.

Silmäaseman asiakkaat voivat valita maksutavaksi Silmäaseman ulkopuolisen kumppanin tarjoaman rahoituksen, Silmäasema-tilin, jolla asiakas saa ostokselleen pidemmän maksuajan. Silmäasema myy asiakassaamisen kaupantekohetkellä rahoitusyhtiölle, jolloin saamiseen liittyvä rahoitusriski siirtyy rahoitusyhtiölle ja Silmäasema tulouttaa tuotteen tai palvelun toimitushetkellä tai kun palvelu on suoritettu. Ulkopuolisen kumppanin perimät provisiot kirjataan rahoituskuluihin.

Merkittävä harkinta

Tuloutus: päämies vai agentti – brutto- vai nettomääräinen esittäminen

Kun Silmäasema toimii päämiehenä, saadut tulot sekä tavaroiden ja palvelujen toimittajille suoritettut maksut esitetään bruttomääräisesti myyntituottoina ja liiketoiminnan kuluina. Se, katsotaanko yhtiön toimivan päämiehenä vai agenttina, perustuu johdon tekemään analyysiin, joka koskee yhtiön ja sen liikekumppaneiden välisten sopimusten oikeudellista muotoa ja tosiasiallista sisältöä; tällaisilla harkintaan perustuvilla ratkaisulla on vaikutusta tilinpäätöksessä esitettävään liikevaihtoon ja liiketoiminnan kuluihin, mutta ne eivät vaikuta tulokseen tai rahavirtoihin.

Piirteitä, jotka viittaavat siihen, että Silmäasema toimii päämiehenä kun sillä on päävastuu sopimuksen mukaisen suorituksen tuottamisesta asiakkaalle ovat seuraavat tekijät: yhtiöllä on määräysvalta ja vastuu lääkäripalvelujen tuottamisesta yhtiön laatustandardien mukaisesti, se tekee liiketoimintaan liittyvät investoinnit, vastaa yhteisen ajanvaraus- ja potilastietojärjestelmän ylläpidosta sekä sopimussuhteesta asiakkaan kanssa ja täten altistuu liiketoimintariskille palvelun tuottamisen osalta.

Silmäasema toimii agenttina kun yhtiön vastuu rajoittuu siihen että muu toimittaja tuottaa suorituksen asiakkaalle. Tähän viittaavia piirteitä, ovat esimerkiksi seuraavat: yhtiö ei altistuisi palvelujen myyntiin liittyville merkittävälle riskeille ja eduille tai sen saama rahamäärä olisi ennalta määrätty joko kiinteänä liiketoimikohtaisena palkkiona tai ilmoitettuna prosenttiosuutena asiakkaalta laskutetusta määrästä. Silmäasemalla ei ole tilinpäätöshetkellä toimintaa, jossa se toimisi agenttina.

2.3 Kasvu yrityskaupoin

2016 yrityshankinnat

tuhatta euroa	Hankinnat yhteensä
Yrityshankinnoissa suoritettu vastike	
Rahana maksettu kauppahinta	5 548
Ehdollinen kauppahinta	3 358
Määräysvallasta suoritettava kauppahinta	8 906
Kilpailukieltosopimuksesta erikseen maksettu määrä	1 145
Yrityshankinnoissa suoritettu vastike yhteensä	10 051
Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut varat ja velat (käyvät arvot)	
Aineelliset hyödykkeet	1 859
Aineettomat hyödykkeet - muut	6
Aineettomat hyödykkeet - tavaramerkki	142
Vaihto-omaisuus	454
Myyntisaamiset ja muut saamiset	57
Rahavarat	29
Rahoitusvelat	-244
Laskennalliset verovelat	-142
Ostovelat ja muut velat	-187
Hankitut nettovarat ilman kilpailukieltosopimusta	1 973
Liikearvo	6 933
Aineettomat hyödykkeet - kilpailukieltosopimus	1 145
Yrityshankinnoissa hankitut kokonaisvarat	10 051

Silmäasema teki seitsemän yritys- ja liiketoimintahankintaa vuonna 2016. Ostetuista liiketoiminnoista kolme on erikoistunut silmäleikkaustoimintaan, kaksi optiseen kauppaan ja yksi toimii sekä silmäleikkaustoiminnassa että optisessa kaupassa. Merkittävimmät yritysostot tilikauden 2016 aikana olivat helmikuussa 2016 hankittu Kuopion Laserklinikka Oy:n liiketoiminta, maaliskuussa 2016 hankitut Oy Brillo Ab ja Vaasan Laserklinikka Oy, maaliskuussa 2016 hankittu Pecce Oy:n liiketoiminta ja toukokuussa 2016 hankittu Perimetria Oy:n liiketoiminta.

Hankittujen nettovarojen käyvät arvot ja hankintahinnat on esitetty yllä olevassa taulukossa yhteenlaskettuina. Hankintahetkellä suoritettujen kauppahintojen maksettiin käteisellä, lukuun ottamatta tiettyjä myöhemmin käteisellä maksettavaksi tulevia ehdollisia kauppahintaosuuksia. Useimmissa silmäleikkaustoimintaan liittyvissä yritysostoissa hankintahinta sisältää ehdollisen kauppahinnan, joka tyypillisesti määräytyy liiketoiminnan volyymin kehityksen

perusteella. Ehdollisen kauppahinnan käypä arvo on määritetty hankintahetkellä, ja käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Silmäasema hankki 100 prosentin osuuden kaikista vuonna 2016 hankituista yhtiöistä.

Yhteenlaskettu määräysvallasta maksettu kauppahinta tilikauden 2016 hankinnoista oli 8,9 miljoonaa euroa. Näiden yritysostojen hankintamenolaskelmissa yksilöitävissä olevien omaisuuserien käyväksi nettoarvoksi arvioitiin 2,0 miljoonaa euroa. Myyntisaamiset koostuvat vähäisistä hankittujen silmälasialojen tavanomaisista saamisista, jotka ovat kurantteja. Hankittu tavaramerkki FemtoLasik kirjattiin hankintahetkellä käypään arvoon ja se poistetaan taloudellisena vaikutusajanaan viidessä vuodessa. Liikearvo kasvoi 6,9 miljoonalla eurolla. Liikearvo koostuu hankittujen markkinaosuuksien, liiketoimintaosaamisten sekä odotettujen synergioiden arvosta. Liiketoimintahankintoihin liittyvä liikearvo on verotuksessa vähennyskelpoista. Liitetiedossa 6.2.1 on lisätietoa liikearvosta.

Yrityshankinnoista syntyi tilikautena 2016 välittömiä transaktiokuluja yhteensä 0,2 miljoonaa euroa. Transaktiokulut ovat kirjattu 2016 tulokseen ja sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin ja niiden rahavirtavaikutus on esitetty liiketoiminnan rahavirroissa.

Tilikauden aikana loppuunsaatetut liiketoimintojen hankinnat eivät yksitellen tarkasteltuina tai kokonaisuutena olleet olennaisia konserni-tilinpäätöksen 2016 kannalta. Vuonna 2016 hankitut liiketoiminnat kerryttivät konserniin liikevaihtoa tilikaudella 2016 yhteensä 1,9 miljoonaa euroa ja nettotulosta yhteensä 0,5 miljoonaa euroa ilman erikseen hankittujen kilpailukieltosopimusten ja mahdollisen hankinnan rahoituksen vaikutusta.

Silmäasema on joidenkin silmäsairaalaliiketoimintaan liittyvien yrityshankintojen yhteydessä lisäksi solminut kilpailukieltosopimuksia myyjien kanssa. Näistä kilpailukieltosopimuksista erikseen maksetut määrät 1,2 miljoonaa euroa on aktivoitu taseeseen aineettomaksi hyödykkeeksi ja kilpailukieltosopimukset poistetaan tasapoistoina sopimuksen kestoajana keskimäärin viidessä vuodessa. Kilpailukieltosopimuksista maksettu määrä on esitetty erikseen edellä olevassa yhteenlasketussa hankinta-laskelmassa.

2016 hankintojen rahavirtavaikutus

Yrityshankinnoista maksetut määrät vähennettynä hankituilla rahavaroilla:

tuhatta euroa	
Rahana maksettu kauppahinta	5 548
Kilpailukieltosopimuksista erikseen maksettu määrä	1 145
Rahana maksettu kauppahinta yhteensä	6 693
Vähennetään hankitut rahavarat	-29
Yrityshankinnoista maksettu määrä- investointien rahavirta	6 664

2015 hankinnat

Tilikauden 2015 aikana Silmäasema hankki yksittäisen optiikkaliiketoiminnan ja kauppahinta oli 0,2 miljoonaa euroa. Liikearvoa hankinnasta syntyi 85 tuhatta euroa. Kauppahinta maksettiin käteisellä.

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – yrityskaupat

Kaikki yrityskaupat käsitellään hankintameno-
menetelmällä. Kauppahinta muodostuu
luovutettujen käteisvarojen ja ehdollisen
kauppahinnan käyvistä arvoista. Silmäaseman
ehdolliset kauppahinnat suoritetaan
käteisvaroilla. Yrityshankintojen yhteydessä
solmituista kilpailukieltosopimuksista erikseen
maksettuja määriä ei sisällytetä määräysvallasta
maksettuihin kauppahintoihin, vaan ne käsitellään
erikseen hankittuna aineettomana hyödykkeenä.

Yrityskaupoissa hankittavat yksilöitävissä olevat
varat sekä vastattavaksi otettavat velat
arvostetaan alun perin hankinta-ajankohdan
käypiin arvoihin. Mahdollinen määräys-
vallattomien omistajien osuus hankitussa
yhtiössä kirjataan hankintakohtaisesti joko
käypään arvoon tai määrään, joka vastaa
määräysvallattomien omistajien osuutta
hankitun yhtiön nettovarallisuudesta.

Kauppahinnan määrä, joka ylittää hankitun
nettovarallisuuden käyvän arvon, kirjataan
liikearvoksi. Ehdollinen kauppahinta luokitellaan
rahoitusvelaksi ja arvostetaan myöhemmin
käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset
kirjataan tulosvaikutteisesti. Hankintaan liittyvät
menot kuten asiantuntijakulut ja varainsiirtoverot
kirjataan kuluksi syntyessään ja esitetään
konsernin laajassa tuloslaskelmassa
liiketoiminnan muissa kuluissa.

Merkittävä arvio

Yrityskauppojen ehdollisen kauppahinnan ja hankittujen nettovarojen käyvät arvot

Yrityskaupoissa suoritettava kauppahinta ja
hankittu nettovarallisuus arvostetaan käypään
arvoon.

Hankinnasta suoritettavaan kauppahintaan
sisältyvän ehdollisen kauppahinnan käypä arvo
on arvioitu odotettavissa olevien rahavirtojen
nykyarvon perusteella. Hankitun
nettovarallisuuden käyvän arvon määrittäminen
perustuu vastaavanlaisten omaisuuserien
käypään arvoon (aineelliset omaisuuserät),
arvioituihin odotettavissa oleviin rahavirtoihin
(aineettomat hyödykkeet kuten tavaramerkit) tai
veloitteen täyttämiseksi tarvittavia maksuja
koskevan arvioon.

Hankitulle nettovarallisuudelle on vain harvoin
olemassa toimivia markkinoita, joilla varojen ja
velkojen käypiä arvoja on saatavilla. Tämän
vuoksi arvon määrittäminen, joka perustuu
jälleenhankinta-arvoon, odotettavissa oleviin
rahavirtoihin tai arvioituihin maksuihin,
edellyttää johdolta harkintaa ja oletuksia.
Käytetyt arviot ja oletukset ovat johdon
käsityksen mukaan riittävän luotettavia käyvän
arvon määrittämistä ajatellen.

2.4 Liiketoiminnan kulut

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Materiaalit ja palvelut		
Ostot tilikauden aikana	23 590	21 190
Varastojen muutos	-1 021	-994
Ulkopuoliset palvelut	22 180	21 757
Yhteensä	44 748	41 953
Henkilöstökulut	24 832	22 300
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratulot	5 734	4 817
Markkinointikulut	5 543	5 469
Ylläpito-, IT-, laite- ja kalustokulut	5 788	4 065
Muut liikekulut	4 446	4 406
Yhteensä	21 511	18 757
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineelliset hyödykkeet	3 696	3 126
Aineettomat hyödykkeet	1 090	696
Yhteensä	4 786	3 822

Materiaalit ja palvelut

Silmäaseman ostot tilikauden aikana muodostuvat optisen kaupan tuotteiden ostoista ja silmäkirurgisiin operaatioihin liittyvistä tarvikkeista. Ulkopuolisiin palveluihin kirjataan pääasiassa Silmäasemalla toimivien silmälääkärien lääkäripalkkioita.

Henkilöstökulut on esitetty liitetiedossa 3.

Vuokrat

Vuokratulot sisältävät Silmäaseman toimipisteiden ja toimistotilojen vuokrat. Sopimukset tehdään joko toistaiseksi voimassaolevina tai määräaikaisina. Määräaikaisuuden kestot myymälöiden osalta ovat n. 3-5 vuotta ja sairaalayksiköiden osalta 5-20 vuoden välillä.

Muut liikekulut

Muut liikekulut sisältävät liiketoiminnan yleisiä kustannuksia (mm. tilintarkastuskuluja, asiantuntijakuluja, taloushallintopalveluita ja postikuluja). Muihin liikekuluihin sisältyy tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:lle maksettua palkkioita seuraavasti:

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Tilintarkastajien palkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	55	65
Veroneuvonta	15	19
Muut palvelut	482	37
Yhteensä	551	121

2.5 Tuloverot

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	527	238
Aiempiä tilikausia koskevat oikaisut	-13	-2
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot yhteensä	515	237
Laskennalliset verot:		
Laskennallisten verosaamisten muutos	-290	563
Laskennallisten verovelkojen muutos	172	74
Laskennalliset verot yhteensä	-118	637
Verot tulolaskelmassa	397	874

Verokulun ja kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Tulos ennen veroja	867	2 543
Verot laskettuna kotimaan verokannalla 20 %	173	509
Verovapaat tuotot	-12	0
Vähennyskelpottomat kulut	236	338
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	0	-11
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	25	0
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-13	-2
Muut erät	-13	40
Verot tuloslaskelmassa	397	874

Laskennalliset verot, kts. myös liiketieto 6.5

Verotarkastus

Silmäasema Fennica Oy:ssä on menossa vuosia 2014-2016 koskeva verotarkastus. Tarkastuskertomusta ei ole vielä saatu.

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – tuloverot

Kauden verokuluna esitetään tilikauden verotettavasta tulosta Suomen tuloverokannan perusteella maksettava vero oikaistuna väliaikaisista eroista johtuvien laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutoksilla.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvien verojen laskenta pohjautuu voimassa oleviin verosäännöksiin. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat tuloverot sisältävät myös aikaisempia kausia koskevat oikaisut. Laskennallisia veroja kirjataan varojen ja velkojen verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvojen välisestä väliaikaisista eroista.

2.6 Osakekohtainen tulos

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Laimentamaton osakekohtainen tulos		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tuhatta euroa)	470	1 669
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimentamaton	2 276 126	2 268 140
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	0,21	0,74
Laimennettu osakekohtainen tulos		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tuhatta euroa)	470	1 669
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, laimennettu	2 276 126	2 268 140
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa)	0,21	0,74

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla Silmäaseman omistajille kuuluva konsernin tulos vuoden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla omia osakkeita lukuun ottamatta.

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos lasketaan samalla perusteella kuin laimentamaton, paitsi että siinä otetaan huomioon vaikutukset, joita aiheutuisi konsernin mahdollisista tulevaisuudessa tapahtuvaa osakkeiden liikkeeseenlaskua koskevista velvoitteista.

Silmäasema ei ole laskenut liikkeelle laimentavia instrumentteja esitettävien kausien aikana.

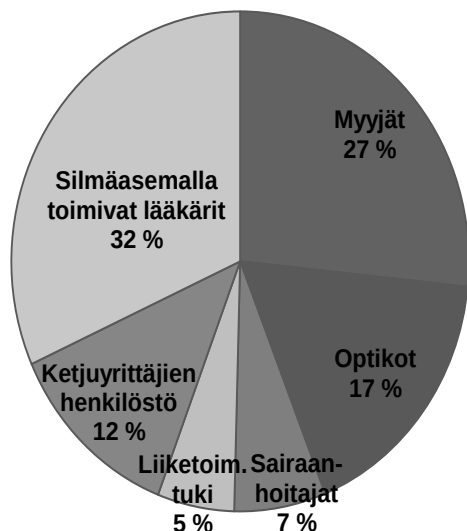
Silmäasemalla ei ole omia osakkeita tilinpäätöshetkellä.

3 Henkilöstö

Silmäasema-ketjussa toimii noin tuhat näkemisen ja silmäterveyden ammattilaista. Määrä muodostuu Silmäaseman henkilökunnasta, ammatinharjoittajina toimivista lääkäreistä sekä itsenäisten Silmäasema-yrittäjien henkilökunnasta.

Silmäaseman omissa myymälöissä, silmäsaaloissa ja liiketoiminnan tuessa työskenteli vuoden 2016 lopussa yhteensä 535 henkilöä, joista 2 optikkoa oli ammatinharjoittajia. Lisäksi Silmäasema-ketjussa työskenteli 304 lääkärinä, joista 47 oli työsuhteessa. Lääkärit tuottavat lääkäripalveluita Silmäasemalle alihankintana tai toimivat itsenäisenä ammatinharjoittajana Silmäaseman lukuun Silmäaseman toimintajärjestelmän alaisina. Ammatinharjoittajina toimiville lääkäreille maksetut palkkiot ja toimitiloista perityt vuokrat esitetään tuloslaskelman Materiaalit ja palvelut -ryhmässä.

Silmäasema-ketjun henkilöstö	31.12.2016	31.12.2015
Myyjät	255	226
Optikot	166	142
Sairaanhoidajat	62	61
Liiketoiminnan tuki	52	60
Ketjuyrityksien henkilöstö	119	132
Silmäasemalla toimivat lääkärit	304	332
Yhteensä	958	953
Oma henkilökunta	580	531

Henkilöstön palkitseminen

Henkilöstön palkkaus perustuu kiinteään kuukausi- tai tuntipalkkaan sekä tavoite- ja tulospalkkioihin. Tavoite- ja tulospalkkiojärjestelmissä keskeiset mittarit ovat myynnin kasvu, tuottavuus sekä konsernin käyttökate. Henkilökunnalla on käytössä laajat työterveyshuollon palvelut. Lisäksi koko henkilökunnalla on käytössä vakuutusyhtiön myöntämä työkykyvakuutus. Osalla henkilöstöä on oikeus auto- ja puhelinetuun.

Tulospalkkioita ja muita etuja sekä niiden sisältöä arvioidaan vuosittain ja niihin tehdään tarvittavia muutoksia, niitä voidaan lopettaa ja uusia perustaa. Arvioinnissa huomioidaan etujen vaikuttavuus suhteessa kyseisen edun tai palkkion tavoitteeseen ja yrityksen kokonaistavoitteisiin.

Silmäaseman henkilöstökulut tilikaudella olivat:

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Palkat ja palkkiot	19 543	17 704
Eläkekulut	3 673	3 374
Muut henkilöstökulut	1 616	1 222
Yhteensä	24 832	22 300

Muut henkilöstökulut -ryhmässä on esitetty lakisääteisten henkilösivukulujen lisäksi henkilökunnan työterveyshuoltoon, tyky-, virkistys-, koulutus- ja harrastustoimintaan liittyvät kulut.

Eläkejärjestelyt

Silmäaseman eläkejärjestelyt luokitellaan maksupohjaisiksi. Henkilöstön eläketurva on työeläkelainsäädännön (TyEL) mukainen. Eläkeetuuden määrä perustuu työsuhteen kestoon ja ansiotasoon. TyELin mukainen eläkeikä on 63 - 68 vuotta. Osalla henkilökunnasta on maksuperusteinen lisäeläkevakuutus vakuutusyhtiössä.

Maksupohjaisessa järjestelyssä vakuutusmaksut maksetaan vakuutusyhtiölle ja kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee. Maksupohjaisessa järjestelyssä ei ole muita maksuvelvoitteita.

Johdon palkat ja palkkiot on esitetty liitetiedossa 6.3 Lähipiiritiedot

4 Käyttöpääoma

Silmäasema varmistaa optimaalisen käyttöpääoman myyntisaamisten ja ostovelkojen kierrolla ja vaihto-omaisuuden määrällä. Liiketoiminnan luonteesta johtuen käyttöpääoman käyttö on tehokasta.

tuhatta euroa	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Vaihto-omaisuus	4.1	5 934	4 552	3 601
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.2	4 581	3 871	3 253
Ostovelat ja muut velat	4.3	14 986	12 264	11 286
Yhteensä		-4 471	-3 841	-4 433

Käyttöpääomaan sisältyvistä muista veloista on oikaistu pankkilainaan, osakaslainaan ja Mezzanine välirahoitukseen liittyvät jaksotetut korot.

4.1 Vaihto-omaisuus

Silmäaseman optisessa kaupassa on käytössä tehokas tuotteiden tilaus- ja toimitusprosessi, jonka avulla yhtiö on tehostanut toimintaansa ja parantanut kannattavuuttaan. Optisen kaupan vaihto-omaisuus koostuu pääasiassa myymälöissä olevista silmälasikehysmalleista. Silmälasit tilataan pääosin aina asiakkaan tilauksen perusteella suoraan toimittajalta, jolloin asiakkaalle tarjotaan juuri hänen tarpeensa mukaiset silmälasit.

Silmäsairaaloiden vaihto-omaisuus muodostuu hoito-, tutkimus- ja leikkaustoiminnassa käytettävistä hoitotarvikkeista ja tuotteista. Silmäsaaraloiden varastoja täydennetään kulutuksen perusteella, minkä johdosta vaihto-omaisuuden kierto on tehokasta.

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintameno tai sitä alempaan myyntihintaan. Vaihto-omaisuuteen sisältyvien tuotteiden hankintameno sisältää kaikki ostomenot. Paljous- ja muut alennukset huomioidaan ostomenoja määritettäessä. Mikäli tuotteiden arvioitu myyntihinta on alempi kuin hankintameno, tuotteiden arvoa vaihto-omaisuudessa alennetaan. Yhtiö seuraa vaihto-omaisuuden arvoa jatkuvasti.

tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Aineet ja tarvikkeet	555	489	381
Valmiit tuotteet	5 379	4 063	3 220
Yhteensä	5 934	4 552	3 601

4.2 Myyntisaamiset ja muut saamiset

tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Myyntisaamiset ja muut saamiset			
Myyntisaamiset	2 500	1 509	1 344
Siirtosaamiset	854	1 007	834
Ennakkomaksut	0	172	0
Lainasaamiset	51	60	88
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 176	1 121	987
Yhteensä	4 581	3 871	3 253
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät			
Ostoihin liittyvät jaksotukset	291	479	382
Kelakorvaukset	129	110	130
Vakuutuskorvaukset	0	122	0
Ennakkoon maksetut vuokrat	41	169	223
Muut siirtosaamiset	394	127	99
Yhteensä	854	1 007	834
Muihin lyhytaikaisiin saamisiin sisältyvät olennaiset erät			
Saamiset tavarantoimittajilta	844	878	308
Vuokravakuustalletukset	237	202	390
Muut lyhytaikaiset saamiset	96	42	289
Yhteensä	1 176	1 121	987

Myyntisaamiset ja luottoriski

Silmäaseman asiakkaat ovat pääosin yksityishenkilöitä, jotka maksavat ostamansa tuotteet ja palvelut käteisellä, pankki- ja maksukorteilla tai ulkopuolisen kumppanin myöntämällä rahoituksella. Tämän johdosta myyntisaamisten määrä on pieni suhteessa yhtiön liikevaihtoon.

Myyntisaamiset syntyvät pääosin laskutuksesta yrityksille ja muille organisaatioille. Mikäli asiakas maksaa ostoksensa ulkopuolisen kumppanin tarjoamalla rahoituksella, myy Silmäasema asiakassaan kaupantekohetkellä rahoitusyhtiölle, jolle siirtyy myös saamiseen liittyvä luottotappioriski. Ulkopuolisen kumppanin perimät provisiot esitetään rahoituskuluina.

Lainasaamiset

Lainasaamiset muodostuvat Silmäasema-ketjussa toimivalle ei-konserniyhtiölle myönnetystä korollisesta lainasta.

Myyntisaamisten arvonalentumiset ovat pysyneet vähäisinä. Tuloslaskelmaan merkityt arvonalentumistappiot olivat 2016 vuoden osalta 33 tuhatta euroa ja vuoden 2015 osalta 73 tuhatta euroa.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käyvät arvot

Lyhytaikaisten saamisten luonteesta johtuen niiden kirjanpitoarvo vastaa käypää arvoa.

4.3 Ostovelat ja muut velat

tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Ostovelat ja muut velat			
Ostovelat	7 005	5 689	5 042
Siirtovelat	3 604	5 812	4 294
Muut lyhytaikaiset velat	2 790	2 170	2 131
Saadut ennakot (tulouttamaton myynti)	1 746	950	534
Yhteensä	15 145	14 622	12 001
Korkojaksotusten eliminointi	-158	-2 358	-715
Ostovelat ja muut velat käyttöpääomassa	14 986	12 264	11 286
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät			
Henkilöstökulujen jaksotukset	3 309	3 291	3 414
Korkojaksotukset	158	2 358	715
Muut siirtovelat	137	163	164
Yhteensä	3 604	5 812	4 294
Yhteensä ilman korkojaksotuksia	3 446	3 454	3 579
Muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyvät olennaiset erät			
Arvonlisäverovelat	1 079	692	635
Ennakonpidätysvelat	473	476	419
Lääkäripalkkiovelat	697	655	714
Muut lyhytaikaiset velat	542	347	363
Yhteensä	2 791	2 170	2 131

Ostovelat ovat korottomia ja ne maksetaan pääosin 14 – 90 pv:n kuluessa.

Saadut ennakot sisältävät optisiin tuotteisiin ja silmälasiturvaan liittyvää tulouttamatonta myyntiä.

Ostovelkojen ja muiden velkojen kirjanpitoarvojen katsotaan vastaavan niiden käypiä arvoja erien lyhytaikaisesta luonteesta johtuen.

5 Pääomarakenne

5.1 Pääoman hallinta

Konsernin pääoman, joka sisältää nettovelan ja oman pääoman, hallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja ylläpitää optimaalista tuottoa osakkeenomistajille. Johto pyrkii säilyttämään optimaalisen pääoma- ja rahoitusrakenteen pääomakustannusten alentamiseksi.

Pääomarakenteen säilyttämiseksi tai muuttamiseksi konserni voi muuttaa osakkeenomistajille maksettavien osinkojen määrää tai laskea liikkeeseen uusia osakkeita.

Pääoman seurannassa konserni käyttää tunnuslukuina nettovelan määrää, korollisen nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhdetta sekä nettovelkaantumisasastetta (gearingia).

- Nettovelat = lyhyt- ja pitkäaikaiset rahoitusvelat – rahavarat
- Nettovelan ja oikaistun käyttökateen suhde = Nettovelat / oikaistu käyttökate
- Oikaistu käyttökate = Käyttökate - Oikaisut
- Nettovelkaantumisaste (Gearing) = Nettovelka / Oma pääoma yhteensä

Konsernin nettovelka-asema

tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Pankkilainat	51 530	18 645	20 122
Mezzanine-väli-rahoitus	0	7 553	7 110
Osakslainat	7 080	21 674	21 350
Rahoitusleasingvelat	224	506	1 111
Ehdolliset kauppahintavelat	3 946	478	469
Muut velat	47	71	95
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	62 828	48 927	50 257
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Pankkilainat	2 222	2 000	5 250
Rahoitusleasingvelat	452	840	1 276
Muut velat	49	24	24
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	2 723	2 864	6 549
Rahoitusvelat yhteensä	65 550	51 791	56 806
Vähennetään rahavarat	-7 118	-3 237	-7 648
Nettovelat	58 432	48 554	49 158
Koronvaihtosopimukset			
Pitkäaikaiset	269	190	192
Lyhytaikaiset	120	107	80
Koronvaihtosopimukset yhteensä	388	297	272
Tunnusluvut			
Nettovelat / Oikaistu käyttökate	4,9	4,5	
Nettovelkaantumisaste	992,8 %	930,8 %	1374,0 %

Liitetiedossa 5.5 on lisätietoja omasta pääomasta.

5.2 Rahoitusvelat

Konsernin lainat sisältävät rahoituslaitoksilta lainattuja pankkilainoja ja luotollisia tilejä sekä osakkailta lainattua osakaslainaa. Pankkilainat ovat vaihtuvakorkoisia, ja konserni käyttää koronvaihtosopimuksia rajoittaakseen vaihtuvakorkoisista lainoista muodostuvaa korkoriskiä. Osakaslainat ovat kiinteäkorkoisia. Lisäksi konsernin rahoitusvelkoihin sisältyy rahoitusleasingvelkoja sekä ehdollista kauppahintavelkaa. Tilikauden 1.1.–31.12.2015 lopussa konsernin lainat sisälsivät tilikauden 2016 aikana uudelleenrahoitettua mezzanine-välirahoitusta, jolla oli kiinteä korko.

Uudelleenrahoitus

Konserni uudelleen rahoitti 30.9.2016 kaikki pankki- ja mezzanine-lainansa sekä osan osakaslainoista kahdella uudella, yhteensä 55,0 miljoonan euron pankkilainalla. Lisäksi tehtiin sopimus 5,0 miljoonan euron tililimiiteistä sekä 10,0 miljoonan euron investointirahoituksesta. Rahoitusjärjestely on neljän vuoden pituinen. Transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan rahoitusvelan voimassaoloajalle jaksotettuna efektiivisen koron menetelmällä.

Uudelleenrahoituksen yhteydessä maksettiin kokonaan pois vanhat pankkilainat 26,2 miljoonaa euroa, niiden kertyneet korot 0,1 miljoonaa euroa sekä mezzanine-välirahoitus 7,0 miljoonaa euroa, sen pääomitettuja korkoja 1,0 miljoonaa euroa ja kertyneitä korkoja 37 tuhatta euroa. Osakaslainoja maksettiin pois 14,7 miljoonaa euroa, niiden pääomitettuja korkoja 3,4 miljoonaa euroa sekä kertyneitä korkoja 0,1 miljoonaa euroa.

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – lainat

Pankkilainat ja osakaslainat kirjataan alun perin käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä ja arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenoon. Lainoihin liittyvät korot ja transaktiokustannukset jaksotetaan tuloslaskelmaan korkokuluksi lainan juoksuajalle käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Lainat kirjataan pois taseesta, kun laina on maksettu takaisin tai velka on kuolettu esim. uudelleenrahoitustilanteessa. Tilikauden 1.1.-31.12.2016 aikana pois maksettu mezzanine-välirahoitus oli käsitelty samoilla periaatteilla.

Uudelleenrahoitustilanteissa jaksottamattomat transaktiokustannukset kirjataan konsernin tulokseen kuluksi ja esitetään rahoituserissä.

Pankkilainat

Konsernin pankkilainat muodostuivat 2016 kahdesta pankkilainasta ja käytetyistä pankkitililimiiteistä. Konsernilla oli käytössä 5,0 miljoonan euron verran tililimiittiä. Uudelleenrahoituksen yhteydessä 30.9.2016 nostettujen pankkilainojen keskiporko oli noin 2,57 %. Pankkilainojen marginaali on ensimmäisen 18 kuukauden ajan kiinteä, minkä jälkeen marginaali määräytyy rahoituskovenantin "Konsernin korolliset velat suhteessa käyttökatteeseen" tunnusluvun mukaisesti välillä 2,00–3,75 %. Pankkilainat sisältävät tavanomaisia kovenanttiehtoja mukaan lukien ehdon, jonka mukaan yhtiön listautumisen yhteydessä lainojen marginaalia tarkistettaisiin ja lainojen takaisinmaksuaikataulua muutettaisiin kertalyhenteiseksi erääntyen 30.9.2021. Pankkilainojen vakuutena on yhtiön ja sen tytäryhtiöiden omaisuutta.

Osakaslainat

Silmäasemalla oli vuoden 2016 lopussa osakaslainaa 7,1 miljoonaa euroa. Osakaslainojen korko oli 8 %. Osakaslainat ovat pääoman palautuksen ja koron maksun suhteen huonommassa etuoikeusasemassa kuin yhtiön pankkilainat. Osakaslainoilla ei ole vakuutta. **Kts. myös lähipiirin liiketoimia koskeva liitetieto 6.3**

Mezzanine

Silmäasemalla oli vuoden 2015 lopussa mezzanine-välirahoitusta 7,6 miljoonaa euroa. Mezzanine-välirahoituksen korko oli 4,5 % kassakoron osalta ja 6,0 % pääomitettun koron osalta. Mezzanine oli pääoman palautuksen ja koron maksun suhteen huonommassa etuoikeusasemassa kuin yhtiön pankkilainat. Mezzanine-välirahoituksella ei ollut vakuutta. Mezzanine-välirahoitus maksettiin kokonaan pois 30.9.2016 uudelleenrahoituksen yhteydessä.

Luottolimiitti

Yhtiöllä on käytössään vaihtuvakorkoinen luottolimiitti. Konsernin käyttämättömistä ja käytetyistä limiiteistä on kerrottu tarkemmin maksuvalmiusriskiä käsittelevässä kappaleessa 5.3.

Ehdolliset kauppahintavelat

Avaavan taseen ehdollinen kauppahintavelka 0,5 miljoonaa euroa liittyy vuonna 2014 tapahtuneeseen laserleikkaustoimintaa harjoittavan yhtiön hankintaan ja se on arvostettu konsernin taseessa käypään arvoon. Yhtiö on myöhemmin fuusioitu Silmäsaara Fennica

Oy:öön. Ehdollisen kauppahintavelan arvo taseessa 31.12.2016 oli 0,5 miljoonaa euroa. Velka tullaan maksamaan vuoden 2017 aikana. Taseeseen 31.12.2016 sisältyy lisäksi vuoden 2016 aikana tehtyihin liiketoimintakauppoihin liittyvää ehdollista kauppahintavelkaa 3,8 miljoonaa euroa, joka on arvostettu konsernin taseessa käypään arvoon. Velka tullaan maksamaan pois useammassa erässä vuoden 2020 loppuun mennessä.

Muut velat

Muut velat sisältävät yhden toimipaikan rakentamiseen liittyvän velan vuokranantajalle. Velan korko oli 6,0%.

**Tilinpäätöksen laa-
johtannaiset** -
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat muodostuvat johdannaisista. Johdannaiset kirjataan kaupankäyntipäivänä käyvällä arvolla taseeseen ja käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan konsernin tulokseen rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Konsernin johdannaiset muodostuvat korkoriskinsuojauksissa käytettävistä korovaihtosopimuksista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Käypien arvojen määrittäminen

Silmäaseman lainojen käyvät arvot määritetään diskonttaamalla arvioidut maksettavat rahavirrat käyttäen riskipreemiolla lisättyä tilinpäätöspäivän markkinakorkoja. Lainoihin liittyvät erilaiset olosuhteet ja niiden ehdot (erääntymisaika, huonompi etuoikeusasema, vakuudet) otetaan arvostuksessa huomioon. Pankkilainat ja osakslainat on luokiteltu tasolle 2 käyvän arvon hierarkiassa, koska käyvän arvon määrittämisessä käytetään pääasiassa markkinoilta saatavissa olevaa korkokäyrää.

Konsernin rahoitusvelat (pankkilaina, osakslaina, ehdolliset kauppahintavelat ja muut velat) ovat erilaisia ehdoiltaan, mikä vaikuttaa niiden käyvän arvon määrittämiseen. Pankkilainoilla on paras etuoikeusasema ja 31.12.2016 tilanteessa yhtiön arvio on, että niiden käyvät arvot ja kirjanpitoarvot eivät merkittävästi eroa toisistaan. Yhtiön arvion mukaan osakslainan kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa sillä kuponkikoron 8,0 % katsotaan edelleen vastaavan 31.12.2016 tilanteessa kaikkia lainaan liittyviä erityisiä riskitekijöitä (maturiteetti, huonoin etuoikeusasema, vakuudeton, koron kapitalisointi). Muiden velkojen osalta on arvioitu, että käypä arvo ja kirjanpito arvo eivät eroa toisistaan 31.12.2016 tilanteessa.

Konsernin johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia, jotka on luokiteltu tasolle 2, koska niiden käypä arvo lasketaan arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvona havainnoitavissa olevien tuottokäyrien perusteella.

tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Velat, joiden vakuutena on yritys- kiinnitys			
Lainat *	55 000	21 293	26 250
Pantattujen yritys- kiinnitysten määrä	456 000	343 200	343 200
Velat, joiden vakuutena on osakkeita			
Lainat *	55 000	21 293	26 250
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	91 805	57 980	57 973
Muut vakuudet:			
Lainat joiden vakuutena taravamerkit *	55 000	21 293	26 250
Lainat joiden vakuutena yritys- kauppoihin liittyvät kauppahinta- keskeytysvakuutussuojaukset *	55 000		
Vuokranmaksun vakuudet			
Pankkitalletukset vuokranmaksun vakuutena **	237	202	390
Pankkitakaukset vuokranmaksun vakuutena	1 226	1 105	749
Pankkitakauslimiitti kaupallisiin takauksiin	1 500	1 500	1 000
- josta käytössä	1 226	1 105	749
* Lainat esitetty lainan kokonaismäärällä			
** Sisältyy muihin lyhytaikaisiin saamisiin, ks. Liitetieto 4.2. Talletus vapautuu Silmäaseman käyttöön kun vuokrasopimus päättyy			

5.3 Rahoitusriskit

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on varmistaa, että rahoitusvarat riittävät kaikkina aikoina liiketoiminnan ja rahoituksen tarpeisiin. Silmäaseman rahoitustarpeita katetaan käyttöpääoman optimoinnilla sekä ulkopuolisilla rahoitusjärjestelyillä sen varmistamiseksi, että Silmäasemalla on jatkuvasti riittävästi likviditeettiä tai nostamattomia sitovia luottojärjestelyjä käytössään. Maksuvalmiusriskin operatiivinen seuranta ja hallinnointi tapahtuvat keskitetysti konsernin talousosastolla, missä rahoituksen riittävyyttä hallinnoidaan rullaavan ennusteen perusteella.

Rahoitusvelkojen erääntymisaikoja seurataan säännöllisesti. Silmäasemalla oli 31.12.2016 rahavaroja yhteensä 7,1 miljoonaa euroa. Silmäasemalla oli lisäksi 31.12.2016 käytettävissään toistaiseksi voimassa oleva luottolimiitti, jonka käyttämätön luotto oli 3,5 miljoonaa euroa.

Rahalaitoslainoihin liittyy seuraavia kovenantteja: kassavirta suhteessa lainanhoitomaksuihin, nettovelka suhteessa käyttökatteeseen (EBITDA), käyttökate suhteessa rahoituskuluihin ja investointien määrä. Uuden rahoitussopimuksen mukaiset kovenanttirajat eivät ole rikkoutuneet. Rahalaitoslainojen vakuuksista on kerrottu liitetiedossa 5.2.

Rahalaitoslainasopimusten erityisehtojen mukaan merkittävimmät transaktiot edellyttävät rahalaitoksen etukäteen antamaa kirjallista hyväksyntää sisältäen tavanomaisia velkoja suojaavia ehtoja.

tuhatta euroa	alle 1 vuotta	1–2 vuotta	2–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Sopimuksiin perustuvat diskonttaamattomat rahavirrat	Kirjanpito-arvo
31.12.2016						
Muut kuin johdannaiset						
Pankkilainat	3 642	5 775	51 474		60 890	53 752
Osakslainat	28	23	68	11 500	11 620	7 080
Ehdolliset kauppahintavelat	453		3 800		4 253	3 946
Ostovelat	7 005				7 005	7 005
Muut velat	38	37	29		104	95
Yhteensä	11 166	5 834	55 371	11 500	83 872	71 878

Johdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	23	92	642		757	388

tuhatta euroa	alle 1 vuotta	1–2 vuotta	2–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Sopimuksiin perustuvat diskonttaamattomat rahavirrat	Kirjanpito-arvo
31.12.2015						
Muut kuin johdannaiset						
Pankkilainat	2 776	2 774	18 724		24 274	20 645
Mezzanine välirahoitus	359	380	1 291	10 395	12 424	7 553
Osakslainat	61	61	183	39 230	39 536	21 674
Ehdolliset kauppahintavelat		500			500	478
Ostovelat	5 689				5 689	5 689
Muut velat	29	27	51		107	95
Yhteensä	8 914	3 743	20 248	49 625	82 530	56 134

Johdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	92	92	541		725	297

Rahoitusleasing velat esitetty kohdassa 5.4

Korkoriski

Konsernin pankkilainat koostuvat pitkäaikaisista vaihtuvakorkoisista lainoista, sekä luotollisista tililimiiteistä. Johtuen lainojen EURIBOR sidonnaisuudesta, Silmäasema altistuu vaihtuvakorkoisista lainoista syntyvälle rahavirtariskille. Osakslainat ovat kiinteäkorkoisia.

Korkoriskin hallinnoimiseksi Silmäasema käyttää koronvaihtosopimuksia pienentääkseen vaihtuvakorkoisista pankkilainoista syntyvää rahavirtariskiä. Konsernilla on tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 yksi koronvaihtosopimus, jonka perusteella EUR 12 miljoonan osuus lainapääomasta on suojattu rahavirtariskin osalta. Koronvaihtosopimuksessa yhtiö saa vaihtuvaa EURIBOR 3 kk korkoa ja maksaa kiinteää 0,662% kuponkikorkoa. Koronvaihtosopimus erääntyy 2020. Vaihtuvakorkoisesta korkopositioista oli suojattu vuoden 2016 lopussa 21,8 %, mikä huomioiden Silmäaseman kokonaisvelkapositioista kiinteäkorkoista oli 30,8 % ja vaihtuvakorkoista 69,2 %. Koronvaihtosopimuksilla Silmäasema pyrkii rajoittamaan korkotason muutoksista aiheutuvaa vaikutusta konsernin rahoituskuluihin hyväksyttävälle tasolle.

Silmäaseman kiinteäkorkoiset rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Näin ollen ne eivät altistu korkoriskille, koska sen paremmin niiden kirjanpitoarvo kuin vastaiset rahavirrat eivät vaihtelee markkinakorkojen muutoksista johtuen.

Luottoriski ja vastapuoliriski

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, ettei vastapuoli pysty täyttämään sopimukseen perustuvia velvoitteitaan ja näin aiheuttaa Yhtiölle taloudellista tappiota. Silmäasema katsoo kaikkien tärkeimpien rahoitusvastapuoltensa olevan luotettavia, koska ne edustavat merkittäviä ja vakiintuneita rahalaitoksia. Silmäaseman altistumista luottoriskille seurataan jatkuvasti, erityisesti jos sovituissa maksuissa tapahtuu viivästymisiä.

Liitetiedossa 4.2 on lisätietoja myyntisaamisiin ja muihin saamisiin liittyvästä luottoriskistä.

Rahavaroihin liittyvä luottoriski on vähäinen, koska vastapuolet ovat kansainvälisiltä luottoluokittajilta korkean luokituksen saaneita pankkeja.

5.4 Rahoitusleasingvelat

Silmäasema on vuokrannut ei-peruutettavissa olevilla vuokrasopimuksilla koneita, tutkimus- ja leikkauslaitteita, myymälä- ja sairaalakalustoa sekä henkilöautoja. Osassa Silmäaseman koneisiin ja laitteisiin, kalustoon ja henkilöautoihin liittyvistä vuokrasopimuksista olennainen osa omistamiseen liittyvistä riskeistä ja eduista on siirtynyt Silmäasemalle ja ne täyttävät rahoitusleasingsopimuksille asetetut kriteerit.

tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Rahoitusleasingvelkojen bruttomäärä – vähimmäisvuokrat erääntymisajoin			
Yhden vuoden kuluessa	461	858	1 325
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	227	513	1 161
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0	0
	688	1 371	2 486
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut leasingsopimuksista	-12	-25	-99
Vähimmäisleasingmaksut	676	1 346	2 387
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo - erääntymisajoin			
Yhden vuoden kuluessa	452	840	1 276
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	224	506	1 111
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0	0
Velkana esitetty määrä	676	1 346	2 387

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – rahoitusleasing

Vuokrattu omaisuuserä kirjataan taseeseen varoiksi vuokra-ajan alkuhetkellä määritettyyn käypään arvoon tai sitä alempaan tulevien vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaava vuokravelvoitteiden määrä kirjataan taseeseen rahoitusvelaksi.

Näistä rahoitusleasingsopimuksilla hankituista omaisuuseristä tehdään poistot taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat kirjataan rahoituskuluksi ja velan vähennykseksi. Korkokulu merkitään tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella yhtä suuri korkoprosentti.

5.5 Oma pääoma

Osakkeiden lukumäärän muutokset tilikausilla:

Osakemäärä	Ulkona olevat osakkeet (kpl)
Osakkaiden lukumäärä 1.1.2015	2 143 340
Osakeannin 2014 rekisteröinti	124 800
Osakkeiden lukumäärä 31.12.2015	2 268 140
Osakeannit 2016	19 297
Osakemäärä 31.12.2016	2 287 437

Yhtiöllä on yksi osakesarja ja jokaisella osakkeella on sama oikeus osinkoon. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti ja niillä ei ole nimellisarvoa. Konsernin hallussa ei ole Yhtiön omia osakkeita.

Uusien osakkeiden merkintähinta kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Osakeantitilille merkitään tilikauden päättyessä maksettujen, mutta vielä rekisteröimättömien osakkeiden maksettu määrä.

Yhtiön osakepääoma on 2.500 euroa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastossa on tapahtunut seuraavat muutokset:

Suunnatut osakeannit vuonna 2016

Vuonna 2016 Yhtiö laski liikkeelle kahdessa suunnatussa annissa uusia yhtiön osakkeita yhtiön avainhenkilöille. Maaliskuussa rekisteröitiin 10.666 uutta osaketta ja joulukuussa 8.631 osaketta. Tilikauden lopussa yhtiöllä oli 2.287 437 osaketta. Vuoden 2016 osakeantien seurauksena sijoitetun oman vapaan pääoman rahasto kasvoi 200 tuhannella eurolla.

Suunnatut osakeannit vuonna 2014

Joulukuussa 2014 Yhtiö laski liikkeelle suunnatussa annissa uusia Yhtiön osakkeita uusille ja olemassa oleville osakkeenomistajille. Vuoden 2014 puolella maksetut merkinnät 214 tuhatta euroa on kirjattu taseessa 1.1.2015 osakeantitilille. Vuoden 2015 puolella maksettiin loput 98 tuhatta euroa merkinnästä. Uudet osakkeet merkittiin kaupparekisteriin maaliskuussa 2015. Osakeannissa rekisteröitiin yhteensä 124.800 Yhtiön uutta osaketta ja Sijoitetun vapaan omaan pääoman rahasto kasvoi 312 tuhannella eurolla vuonna 2015.

Osingot

Tilikausilta 2016 ja 2015 ei ole maksettu osinkoja.

Laskelma emoyhtiö SFG Holding Oy:n jakokelpoisista varoista

euroa	2016	2015
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5 867 521	5 667 850
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	9 323	-511 764
Tilikauden voitto	1 472 079	521 087
Jakokelpoiset voittovarot 31.12.	7 348 923	5 677 173

Yhtiöllä on rahoitussopimus, jonka nojalla voitonjakoa on rajoitettu siten, että voitonjakoa voidaan tehdä tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta vain rahoittajan suostumuksella.

5.6 Rahoitustuotot- ja kulut

tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015
Korkokulut rahoitusveloista	-3 578	-3 778
Kulu rahoitusvelan kuoletuksesta	-660	0
Myyntisaamisten myyntikomissio rahoitusyhtiöltä	-318	-266
Korkokulut rahoitusleasingveloista	-23	-46
Johdannaisten käyvän arvon muutos	-92	-25
Rahoituskulut yhteensä	-4 670	-4 115
Rahoitustuotot	29	26
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-4 642	-4 089

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – rahoituskulut

Rahoituskulut koostuvat pankkilainojen, välirahoituksen, luottolimiittien ja osakaslainojen koroista sekä koronvaihtosopimusten realisoituneista ja realisoitumattomista muutoksista. Lisäksi rahoituskuluihin kirjataan Silmäasema-tilin myyntisaamisten kolmannelle osapuolelle myyntiin liittyvä komissio sekä korkokulut rahoitusleasingveloista.

Lainoihin liittyvät transaktiomenot kirjataan tulosvaikutteisesti efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Efektiivinen korko on korkokanta, jota käyttäen lainan odotettavissa olevana voimassaoloaikana syntyvät arvioidut vastaiset rahavirrat tulevat diskontatuiksi rahoitusvelan nettomääräisen kirjanpitoarvon suuruiseksi. Laskelma sisältää kaikki sopimusosapuolten maksamat palkkiot ja transaktiomenot.

5.7 Vuokravelvoitteet ja muut sitoumukset

tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Toimitilojen vuokrasopimuksista johtuvat vastuut			
Yhden vuoden kuluessa	5 414	4 662	4 225
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	14 220	10 253	8 040
Yli viiden vuoden kuluttua	67	2 410	2 737
Yhteensä	19 701	17 325	15 002

Silmäasema toimii vuokratiloissa ja vuokravelvoitteet koostuvat pääasiassa Silmäaseman toimipisteiden ja toimistotilojen tulevista vuokrista. Vuokrasopimukset tehdään joko toistaiseksi voimassaolevina tai määräaikaisina. Myymälöiden osalta määräaikaisten vuokrasopimusten kestot ovat keskimäärin 3-5 vuotta ja sairaalayksiköiden osalta 5-20 vuoden välillä. Koska sopimukseen ei liity omistuksen siirtymistä eikä edullisia osto-optioita, kaikki toimipisteiden vuokrasopimukset luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Sopimukseen sisältyy yleensä mahdollisuus jatkaa vuokra-aikaa sen alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Koska sopimusten katsotaan olevan muita vuokrasopimuksia, vuokrat merkitään tuloslaskelmaan vuokrasopimuksen mukaisena vuokra-aikana.

Lisätietoja vuokrakuluista on esitetty liitetiedossa 2.4

6 Muut erät

6.1 Aineelliset hyödykkeet

tuhatta euroa	Toimitilat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
2016			0
Hankintameno 1.1.	5 611	15 416	21 027
Lisäykset	889	2 466	3 355
Liiketoimintojen hankinnat		1 859	1 859
Hankintameno 31.12.	6 500	19 742	26 241
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 793	-8 493	-11 286
Poistot	-921	-2 775	-3 696
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-3 714	-11 268	-14 982
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 818	6 924	9 741
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 786	8 474	11 260

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta:

tuhatta euroa	Koneet ja kalusto	Yhteensä
2016		0
Hankintameno 1.1.	6 439	6 439
Lisäykset	165	165
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-5 941	-5 941
Kirjanpitoarvo 31.12.	664	664

tuhatta euroa	Toimitilat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
2015			
Hankintameno 1.1.	4 330	11 695	16 025
Lisäykset	1 281	3 707	4 987
Liiketoimintojen hankinnat		15	15
Vähennykset ja muut muutokset	0	0	0
Hankintameno 31.12.	5 611	15 416	21 027
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 049	-6 110	-8 159
Poistot	-744	-2 383	-3 126
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2 793	-8 493	-11 286
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 281	5 585	7 866
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 818	6 924	9 741

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta:

tuhatta euroa	Koneet ja kalusto	Yhteensä
2015		0
Hankintameno 1.1.	6 221	6 221
Lisäykset	218	218
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-5 121	-5 121
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 318	1 318

Silmäasema on aktivoinut taseen aineellisiin hyödykkeisiin uusien toimipaikkojen vuokrahuoneistoihin liittyvän rakentamisen sekä kalusto-, kone- ja laitehankinnat. Lisäksi taseeseen aktivoidaan leikkaus- ja tutkimustoimintaan liittyvät hankinnat.

Silmäaseman merkittävimmät investoinnit vuonna 2016 liittyivät 14 uuden myymälän avaamiseen ja myymälöissä tehtyihin remontteihin ja vuonna 2015 Jyväskylän silmäsaaran perustamiseen, 11 uuden myymälän avaamiseen ja myymälöissä tehtyihin remontteihin.

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – aineelliset hyödykkeet

Silmäaseman aineelliset hyödykkeet koostuvat pääosin myymälöiden, leikkaus- ja tutkimustoimintaan liittyvistä koneista, laitteista ja kalustosta (koneet ja kalusto) sekä aktivoiduista vuokrattujen toimitilojen uudistamiseen ja remontointiin liittyvistä menoista (toimitilat). Aineelliset hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon poistoilla vähennettynä.

Poistot lasketaan jaksottamalla hankintameno jäännösarvolla vähennettynä hyödykkeiden arvioidulle taloudelliselle vaikutusajalle tai joidenkin vuokraohteiden parannustöiden ja vuokrattujen laitteistojen osalta, tätä lyhemmälle sopimuksen kestoajalle seuraavasti:

- Myymäläkalusto 5 v
- Leikkalaitteet 10 v
- Tutkimustoiminnan koneet, laitteet ja kalusto 5 v
- Muut koneet ja kalusto 5-10 v
- Toimitilojen peruseräparannusmenot 3-10 v

Hankintameno luetaan hyödykkeiden hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot.

Omaisuserien jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena raportointikauden päättämispäivänä, ja niitä muutetaan tarvittaessa. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva arvioitu rahamäärä, kirjanpitoarvo alennetaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi välittömästi.

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon, ja ne merkitään tuloslaskelman erään liiketoiminnan muut tuotot tai muut kulut.

Merkittävä arvio

Aineellisten hyödykkeiden taloudelliset pitoajat

Poistot perustuvat johdon arvioihin omaisuuserien jäännösarvosta, poistomenetelmästä sekä aineellisten hyödykkeiden taloudellisesta vaikutusajasta. Arviot saattavat muuttua teknologian kehityksestä, kilpailutilanteesta, markkinaolosuhteiden muutoksista ja muista tekijöistä johtuen, mistä voi aiheutua muutoksia arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan ja tuloslaskelmaan merkittäviin poistoihin.

Aineellisten hyödykkeiden taloudellisia vaikutusaikoja tarkastellaan vähintään vuosittain ottamalla huomioon edellä mainitut tekijät ja kaikki muut tärkeät merkitykselliset tekijät. Arvioidun taloudellisen vaikutusajan muuttuessa kyseessä on kirjanpidollisen arvion muutos, ja poistosuunnitelmaa oikaistaan eittakautuvasti.

6.2 Aineettomat hyödykkeet

tuhatta euroa	Liikearvo	IT-ohjelmistot	Tavaramerkit	Kilpailukiellot	Muut aineettomat hyödykkeet
2016					
Hankintameno 1.1.	48 358	3 847			3 847
Liiketoimintojen hankinnat	6 933	6	142	1 145	1 292
Lisäykset		1 276			1 276
Hankintameno 31.12.	55 290	5 128	142	1 145	6 415
					0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-2 143			-2 143
Poistot		-877	-21	-192	-1 090
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0	-3 020	-21	-192	-3 234
Kirjanpitoarvo 1.1.	48 358	1 703	0	0	1 703
Kirjanpitoarvo 31.12.	55 290	2 108	121	952	3 181

tuhatta euroa	Liikearvo	IT-ohjelmistot	Tavaramerkit	Kilpailukiellot	Muut aineettomat hyödykkeet
2015					
Hankintameno 1.1.	48 273	3 237			3 237
Liiketoimintojen hankinnat	85				0
Lisäykset		610			610
Hankintameno 31.12.	48 358	3 847	0	0	3 847
					0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-1 447			-1 447
Poistot		-696			-696
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0	-2 143	0	0	-2 143
Kirjanpitoarvo 1.1.	48 273	1 789	0	0	1 789
Kirjanpitoarvo 31.12.	48 358	1 703	0	0	1 703

6.2.1 Liikearvo ja arvonalentumistestaus

Silmäaseman liikearvo on merkittävimmitä osiltaan syntynyt vuonna 2014 kun yhtiö hankki Silmäasema Fennica konsernin sekä vuoden 2014 hankinnan jälkeen usean eri pienemmän yrityshankinnan myötä. Liikearvon määrä 31.12.2016 oli 55,3 miljoonaa euroa ja 48,4 miljoonaa euroa 31.12.2015.

Liikearvo kohdistettiin siirtymähetkellä 1.1.2015 yhtiön raportoiduille segmenteille, jotka ovat Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto ja Silmäklinikat, niiden vuodelle 2015 ennustetun käyttökatteen suhteessa. Vuoden 2016 yrityshankinnoista syntynyt liikearvon lisäys on kohdistettu segmenteille toteutuneiden hankintojen mukaisesti.

tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015
Optinen kauppa ja silmäterveydenhuolto	33 027	31 538
Silmäklinikat	22 264	16 819
Yhteensä	55 290	48 358

Liikearvon arvonalentumistestauksen keskeiset oletukset

Konserni tekee liikearvon arvonalentumistestauksen vuosittain. Raportoitaville segmenteille kohdistuvan liikearvon kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat kerrytettävissä olevaan rahamäärään, joka määritetään diskontattuihin rahavirtoihin pohjautuvaa mallia käyttäen. Kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytettäviä keskeisiä arvioita ovat lyhyen ja pitkän aikavälin myynnin kasvuvauhti, vuosi-investoinnit, kustannusten kehitys, nettokäyttöpääoma ja sen muutos sekä ennen veroja määritetty diskonttauskorko. Lisäksi johto tarkastelee yleistä markkinatietoa optisen kaupan ja silmänsairauksien demografisen kehittymisen osalta. Laskelmat perustuvat johdon hyväksymiin seuraavan vuoden budjettiin ja sen jälkeisiin ennusteisiin yhteensä viiden vuoden aikajaksolle.

Laskennassa käytetty diskonttokorko perustuu pääoman keskimääräiseen kustannukseen, joka heijastaa sekä samoilla markkinoilla toimivien verrokkiyritysten markkinadataa että Silmäaseman yrityskohtaista riskiä.

Molempien segmenttien pitkän aikavälin kasvuvauhdiksi on ennakoitu 2 %. Ennen veroja lasketuksi diskonttokoroksi on määritelty 31.12.2016 tilanteessa 10,8 % ja 31.12.2015 tilanteessa 12,5 %. Myynnin kasvut perustuvat molempien segmenttien osalta kuluttajakysynnän kasvuun sekä kuluttajakäyttäytymisen kehittymiseen. Silmäaseman markkinaosuuden kasvun odotetaan jatkuvan. Kustannusten osalta kasvun odotetaan olevan maltillisempaa ja täten suhteellista kannattavuutta parantavaa. Yhteenveto muuttujista on esitetty oheisessa taulukossa.

Osana tuloksellisuuden tarkastelua johto on tehnyt tärkeimpiin parametreihin kohdistuvia herkkyyssanalyyseja. Tilikausien 2016 ja 2015 sekä siirtymähetken 1.1.2015 arvonalentumistestauksissa käytetyt parametrit, joille testauslaskelmat olivat herkkimmät, olivat seuraavat:

- vähennys käyttökateprosentissa
- kasvu veroja ennen määritetyssä diskonttauskorossa (WACC)

Herkkyyssanalyyksien perusteella on todettavissa, että kohtuulliset muutokset laskelmissa käytetyissä parametreissa eivät johda tilanteeseen, jossa omaisuuserien kirjanpitoarvo ylittäisi niistä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Oheisessa taulukossa on esitetty keskeisten ennusteparametrien prosenttiyksikkömuutos, joilla käypä arvo on yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo (muiden parametrien pysyessä muuttumattomina). Testattavien omaisuuserien arvo ylittää vuonna 2016 kerrytettävissä olevan rahamäärän optisen kaupan ja silmäterveydenhuollon osalta 21.381 tuhannella eurolla ja 30.371 tuhannella eurolla silmäklinikoiden osalta.

31.12.2016

	Optinen kauppa ja silmäterveyden- huolto	Silmäklinikat
tuhatta euroa		
Käytetyt muuttujat:		
Liikevaihdon kasvu ennustekaudella ka. %	2,1	3,2
Ennusteperiodin jälkeinen kasvu %	2,0	2,0
Käyttökate ennustekaudella ka. % liikevaihdosta	12,4	20,9
WACC ennen veroja %	10,8	10,8
Herkkyyssanalyysi		
Käyttökate ka. % liikevaihdosta	-2,0	-4,0
WACC ennen veroja %	2,0	3,8

31.12.2015

	Optinen kauppa ja silmäterveyden- huolto	Silmäklinikat
tuhatta euroa		
Käytetyt muuttujat:		
Liikevaihdon kasvu ennustekaudella ka. %	3,3	6,1
Ennusteperiodin jälkeinen kasvu %	2,0	2,0
Käyttökate ennustekaudella ka. % liikevaihdosta	13,5	10,2
WACC ennen veroja %	12,5	12,5
Herkkyyssanalyysi		
Käyttökate ka. % liikevaihdosta	-1,5	-1,0
WACC ennen veroja %	2,0	1,0

1.1.2015

	Optinen kauppa ja silmäterveyden- huolto	Silmäklinikat
tuhatta euroa		
Käytetyt muuttujat:		
Liikevaihdon kasvu ennustekaudella ka. %	3,0	4,7
Ennusteperiodin jälkeinen kasvu %	2,0	2,0
Käyttökate ennustekaudella ka. % liikevaihdosta	13,5	9,4
WACC ennen veroja %	12,9	12,7
Herkkyyssanalyysi		
Käyttökate ka. % liikevaihdosta	-1,6	-1,6
WACC ennen veroja %	1,2	1,0

Merkittävä arvio – liikearvon arvonalentumistestauksessa käytetyt keskeiset oletukset

Johto tekee merkittäviä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja määrittäessään tasoa, jolla liikearvo testataan, ja sitä, onko viitteitä sen arvon alentumisesta.

Rahavirtaennusteet perustuvat konsernin toteutuneeseen tulokseen ja johdon parhaisiin arvioihin tulevasta myynnistä, kustannuskehityksestä, yleisistä markkinaolosuhteista ja sovellettavista veroasteista. Rahavirta-ennusteisiin sisällytetään budjettien ja rullaavien ennusteiden mukaiset määrät viiden vuoden jaksolle ja myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua toteutuvat rahavirrat ekstrapoloidaan käyttämällä tässä liitetiedossa mainittuja arvioituja kasvuvauhteja. Kasvuvauhdit perustuvat johdon tekemään arvioon segmenttien tulevien vuosien kasvusta.

Johto testaa ennusteissa käytettyjen merkittävien arvioiden muutosten vaikutuksia herkkyyksianalyysillä tässä liitetiedossa kuvatulla tavalla.

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – liikearvo

Liikearvo on taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamaton aineeton hyödyke ja siitä ei tehdä poistoja, vaan se testataan arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain tai aina kun on viitteitä siitä, ettei sen kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ole kerrytettävissä. Silmäaseman johto seuraa sekä sisäisiä että ulkoisia viitteitä joita ovat mm. markkinoiden negatiivinen kehitys suhteessa ennusteisiin, käyttökateen kehitys ja sääntely-ympäristön haitallinen muutos. Silmäaseman liikearvon arvon alentumista testataan konsernin raportoitujen segmenttien tasolla.

Liikearvon määrittämistä kuvataan liitetiedossa 2.3. Kasvu yrityskaupoin

6.2.2 Muut aineettomat hyödykkeet

Taseen muihin aineettomiin hyödykkeisiin on aktivoitu erikseen hankittuja kilpailukieltosopimuksia, yrityskaupassa hankittu FemtoLasik -tavaramerkki sekä toiminnanohjaus- ja potilastietojärjestelmään sekä digitaaliseen asioinnin kehittämiseen liittyviä menoja. Vuoden 2016 lopussa näiden arvo taseessa oli yhteensä 3,2 miljoonaa euroa ja 2015 lopussa 1,7 miljoonaa euroa.

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – muut aineettomat hyödykkeet

Erikseen ulkopuolisilta osapuolilta hankitut aineettomat hyödykkeet, kuten kilpailukieltosopimukset, aktivoidaan taseeseen hankintahetken käypään arvoon. Kilpailukieltosopimuksista tehdään tasapoistot sopimusten kestoaikana, joka on keskimäärin viisi vuotta.

Yrityskauppojen yhteydessä hankitut aineettomat hyödykkeet, kuten tavaramerkki, arvostetaan hankintahetken käypään arvoon ja poistetaan tasapoistoin taloudellisena vaikutusaikanaan, viidessä vuodessa. Muut aineettomat hyödykkeet, jotka ovat erikseen yksilöitävissä ja myytävissä, koostuvat eri IT-järjestelmiin, kuten toiminnanohjaus- ja potilastietojärjestelmään ja digitaalisen asioinnin kehittämiseen, liittyvistä kehittämismenoista ja aineettomista oikeuksista. Aktivoidut menot koostuvat ulkoisten palveluntuottajien laskuista ja lisenssimaksuista.

Muista aineettomista hyödykkeistä tehdään tasapoistot niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana, joka on viisi vuotta.

Tietojärjestelmien ja ohjelmistojen ylläpitoon liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Silmäasemalla ei ole myytäviin tuotteisiin liittyviä tutkimus- ja kehittämismenoja, jotka täyttäisivät aktivointikriteerit vaan ne kirjataan vuosikuluksi.

Merkittävä arvio – erikseen hankittujen aineettomien hyödykkeiden käypä arvo

Erikseen hankitut kilpailukieltosopimukset kirjataan taseeseen aineettomaksi hyödykkeeksi hankintahetken käypiin arvoihin. Käyvän arvon määrittäminen perustuu odotettavissa oleviin rahavirtoihin tai arvioituihin maksuihin ja edellyttää johdolta harkintaa ja oletuksia. Käytetyt arviot ja oletukset ovat johdon käsityksen mukaan riittävän luotettavia käyvän arvon määrittämistä ajatellen.

Merkittävä arvio – muiden aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika

Konsernissa arvioidaan tietojärjestelmien ja ohjelmistojen taloudelliseksi vaikutusajaksi viisi vuotta odotettavissa olevan teknisen vanhenemisen perusteella. Tosiasiallinen taloudellinen vaikutusaika saattaa kuitenkin teknisistä innovaatioista johtuen olla lyhempi tai pidempi kuin viisi vuotta.

6.3 Lähipiiritiedot

Konsernissa käyttää määräysvaltaa Interan hallinnoima rahasto, Intera Fund II Ky (rekisteröity Suomessa), joka omisti 67,5 % yhtiön ulkona olevista osakkeista 31.12.2016 (68,6% 31.12.2015 ja 70,2 % 1.1.2015).

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys, liitetiedossa 6.3 mainitut konserniyritykset sekä määräysvaltaisen omistajan Intera Fund II Ky:n omistamaan yritysryhmään kuuluvat yritykset. Lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä sekä näiden määräysvallassa olevat yritykset. Johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet.

Silmäaseman johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä, hallituksen jäsenillä sekä heidän perheenjäsenillään on oikeus ostaa Silmäaseman palveluita ja tuotteita henkilökuntaa koskevan henkilöstöpolitiikan mukaisesti ja ostoista myönnetään tavanomaiset alennukset. Vuosiestojen määrä ei ole merkittävä. Liiketoimet lähipiiriin kanssa on tehty tavanomaisin markkinaehdoin. Hallituksessa toimiva lääkärijäsen Torsti Sihvola toimii yhtiössä oman lääkäriyhtiönsä kautta.

Velat lähipiirille koostuvat Silmäasemalle myönnetyistä osakaslainoista. Intera Fund II Ky ja tietyt yhtiön hallituksen ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt ovat myöntäneet yhtiölle osakaslainoja yhdessä muiden osakkeenomistajien kanssa. Lisätietoja osakaslainoista on esitetty liitetiedossa 5.2.

Vuonna 2015 saamiset yhtiön hallitukselta ja johdolta muodostuvat yhtiön toimitusjohtajalle myönnetystä lainasta. Lainan korko on maksettu vuosittain ja muodostunut kolmen kuukauden euriborista lisättynä 1,1 prosenttiyksikön marginaalilla. Myönnetty laina on maksettu takaisin yhtiölle vuonna 2016.

Lähipiiritapahtumat tuhatta euroa	Rahoituskulut 1.1 - 31.12.2016	Saamiset 31.12.2016	Velat 31.12.2016
Intera Fund II Ky ja sen omistamaan yritysryhmään kuuluvat yritykset	1 028		5 117
Yhtiön hallitus ja johto *)	175		881
Yhteensä	1 203		5 998

Lähipiiritapahtumat tuhatta euroa	Rahoituskulut 1.1 - 31.12.2015	Saamiset 31.12.2015	Velat 31.12.2015	Saamiset 1.1.2015	Velat 1.1.2015
Intera Fund II Ky ja sen omistamaan yritysryhmään kuuluvat yritykset	1 231		17 100		15 475
Yhtiön hallitus ja johto *)	195	36	2 840	36	2 201
Yhteensä	1 426	36	19 940	36	17 676

* Sisältäen perheenjäsenet ja Silmäaseman hallituksen ja johdon tai heidän perheenjäsenten määräysvallassa olevat yhtiöt.

Johdon ja hallituksen omistukset

Silmäasema on toteuttanut konsernin johtoon kuuluville ja muulle henkilöstölle suunnatun yhteissijoitusjärjestelyn. Yhteissijoitusjärjestelyä on toteutettu vuosina 2014–2016 yhtiön palveluksessa olleiden ja palvelukseen tulleiden henkilöiden kanssa.

Sopimusten mukaan järjestelyn piiriin kuuluva yhtiön johto on sijoittanut Silmäaseman liikkeeseen laskemiin osakkeisiin ja osakaslainoihin. Johdon tekemät sijoitukset on tehty samalla arvonmäärittämisperiaatteella ja olennaisilta osin samoin ehdoin kuin muiden sijoittajien tekemät osakemerkinnät ja myöntämät osakaslainat sisältäen myös Intera Fund Ky:n tekemät sijoitukset. Järjestelyn ehtojen mukaan johdon omistamat osakkeet vapaakirjautuvat viimeistään neljän vuoden kuluttua merkinnästä ja järjestely sisältää myös tavanomaisia työsuhteeseen sidottuja good leaver ja bad leaver ehtoja.

Yhteissijoitusjärjestelyn ehtojen mukaan johdon omistus sisältää osakeperusteisen maksun, mutta koska yhtiön johto on merkinnyt osakkeet käyvällä arvolla, ei järjestely tällöin sisällä henkilölle lisäetua, jota tulisi jaksottaa kuluksi ansainta-ajalle. Yhteissijoitusjärjestely on luokiteltu omana pääomana maksettavaksi järjestelyksi koska yhtiöllä ei ole lunastusvelvollisuutta ja osakkeet vapaakirjautuvat neljän vuoden aikana.

Vuonna 2016 yhtiön johtoon kuuluvat henkilöt merkitsivät yhtiön osakkeita 25 tuhannella eurolla, 90 tuhannella eurolla vuonna 2015 ja 769 tuhannella eurolla vuonna 2014.

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johdon omistuosuudet Silmäaseman ulkona olevista osakkeista esitetään alla.

Yhtiön toimitusjohtajalla on lisäksi optiosopimus, joka oikeuttaa toimitusjohtajan ostamaan pääomistajalta 24,000 osaketta 2,5 EUR hinnalla yhtiön listautumis- tai myyntihetkellä tai tätä ennen, mikäli optiosopimuksessa sovitut Silmäaseman tavoitteisiin liittyvät ehdot täyttyvät. Optiosopimus on arvostettu käypään arvoon myöntöhetkellä elokuussa 2014.

Option hinnoittelumallissa käytetyt oletukset johdettiin markkinadatan ja verrokkiyhtiöiden tiedoista. Käytetty volatiliiteetti oli 60%, riskitön korko oli 0,1% ja osinko-olettama oli nolla.

Optiosopimuksen arvo oli noin 5 tuhatta euroa. Osakeperusteisten maksujen käypä arvo jaksotetaan kuluksi ansainta-ajalle.

Omistajaryhmät	Omistuosuus 31.12.2016	Omistuosuus 31.12.2015	Omistuosuus 1.1.2015
Hallituksen jäsenet *)	8,70 %	8,77 %	7,60 %
Toimitusjohtaja	4,20 %	4,23 %	4,48 %
Yhtiön johtoon kuuluvat avainhenkilöt	2,18 %	2,14 %	2,27 %
Yhteensä	15,08 %	15,14 %	14,35 %

*) Yhtiön hallitukseen kuuluvat hallituksen jäsenet ja heidän läheiset perheenjäsenet sekä näiden määräysvallassa olevat yritykset. Hallituksen omistuksella ei ole vapaakirjautumisaikaa.

Johdon palkat ja palkkiot

Hallitus päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta ja sen perusteista. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkka muodostuu kuukausipalkasta ja tulospalkkiosta. Tulospalkkion ehdot päättää yhtiön hallitus vuosittain.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän tulospalkkiot maksetaan tilikaudelle asetettujen kannattavuustavoitteiden saavuttamisen perusteella. Tulospalkan osuus kiinteästä palkasta voi olla enintään 30 % henkilön vuosiansion määrästä.

Konsernin toimitusjohtajalla on oikeus lakisääteiseen eläkkeeseen ja eläkeikä määräytyy lakisääteisen työeläkejärjestelmän puitteissa.

Toimitusjohtajan sopimus voidaan irtisanoa toimitusjohtajan toimesta noudattaen kuuden kuukauden irtisanomisaikaa. Tällöin Silmäasema maksaa toimitusjohtajalle irtisanomisajan palkan lisäksi korvausta kilpailukiellon voimassa olon ajalta. Kilpailukiello on voimassa kuusi kuukautta työsuhteen päättymisen jälkeen. Maksettavan korvauksen määrä vastaa toimitusjohtajan kokonaispalkan määrää vastaavana ajanjaksona.

Toimitusjohtajan sopimus voidaan irtisanoa yhtiön toimesta noudattaen kahdentoista kuukauden irtisanomisaikaa. Tällöin toimitusjohtajan kilpailukiello on voimassa toimitusjohtajasopimuksen voimassaolon päättymiseen asti riippumatta siitä, onko toimitusjohtajalla työntekovelvoitetta irtisanomisajalla vai ei. Yhtiö maksaa toimitusjohtajalle sopimuksen mukaisen palkan irtisanomisajalta.

tuhatta euroa	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot		
Palkat, palkkiot ja etuudet	267	356
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	18	17
Yhteensä	285	373
Johtoryhmän palkat ja palkkiot (ilman toimitusjohtajaa)		
Palkat, palkkiot ja etuudet	726	620
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	44	27
Yhteensä	770	647
Hallituksen palkat ja palkkiot	51	51
Johto ja hallitus yhteensä	1 106	1 071

6.4 Konserniyhtiöt

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiön ja sen tytäryritykset. Kaikkien konsernin yhtiöiden rekisteröintimaa on Suomi. Konsernin tytäryritykset olivat 31.12.2016 ja 31.12.2015 seuraavat:

Tytäryritysten osakepääoma koostuu yksinomaan suoraan konsernin hallussa olevista kantaosakkeista ja omistusosuus vastaa konsernilla olevia äänioikeuksia.

Emoyritys	Emoyrityksen ja konsernin omistusosuus (%)		Pääasiallinen toiminta
SFG Holding Oy			Holding-yhtiö
Tytäryritykset	31.12.2016	31.12.2015	
SFG Bidco Oy	100 %	100 %	Holding-yhtiö (<i>fuusioitu 1.1.2017 SFG Holding Oy:öön</i>)
Silmäasema Fennica Oy	100 %	100 %	Optinen vähittäiskauppa
Silmäsairaala Fennica Oy	100 %	100 %	Silmäsairaaloiminta
Oy Brillo Ab	100 %	0 %	Optinen vähittäiskauppa (<i>tytäryhtiö 1.3.2016 alkaen, fuusioitu 1.1.2017 Silmäasema Fennica Oy:öön</i>)
Vaasan Laserklinikka Oy	100 %	0 %	Silmäsairaaloiminta (<i>tytäryhtiö 1.3.2016 alkaen, fuusioitu 1.1.2017 Silmäasema Fennica Oy:öön</i>)
Via Healthcare Group Oy	100 %	100 %	Erikoissairaanhoidon lääkäripalvelut, talous- ja hallintopalveluiden tuottaminen lääkäreille
Karjalan Laserklinikka Oy	fuusioitu	100 %	Leikkauslaitteiden vuokraustoiminta (<i>fuusioitu 31.8.2016 Silmäasema Fennica Oy:öön</i>)

Tilinpäätöksen laatimisperiaate - tytäryhtiöt

Tytäryrityksellä tarkoitetaan yrityksiä, joissa Silmäasema-konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yrityksessä altistuu yrityksen muuttuville tuotoille tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa. Tytäryritysten yhdistely alkaa hankinta-ajankohdasta, jolla tarkoitetaan päivää, jona konserni saa määräysvallan tai jos tytäryritykset ovat alun perin Silmäaseman perustamia, päivää, jona tytäryritys on perustettu. Tytäryrityksen yhdistely päättyy päivänä, jona määräysvalta lakkaa.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa esitetään oman pääoman transaktioina. Joulukuussa 2015 Silmäasema lunasti 20 % osuuden tytäryhtiöstään Karjalan Laserklinikat Oy:stä, jonka johdosta myös Karjalan Laserklinikat Oy:n osakekanta on kokonaan Silmäaseman omistuksessa.

Konsernin sisäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä konserniyritysten välisistä konsernin sisäisistä liiketoimista johtuvat voitot ja tappiot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa kokonaisuudessaan. Silmäaseman tytäryhtiöt noudattavat konsernin laadintaperiaatteita konserniraportoinnissa.

6.5 Laskennalliset verot

tuhatta euroa	1.1.	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Hankitut liiketoiminnot	31.12.
2016				
Laskennalliset verosaamiset				
Vahvistetut tappiot	0	304		304
Aineelliset hyödykkeet	59	-52		7
Vaihto-omaisuus	68	19		87
Koronvaihtosopimus	59	18		77
Yhteensä	186	290		475
Laskennalliset verovelat				
Aineettomat hyödykkeet	46	79	38	163
Aineelliset hyödykkeet	61	45	3	109
Vaihto-omaisuus	0	-18	19	1
Rahoitusvelat	169	65	82	316
Yhteensä	276	172	142	590

tuhatta euroa	1.1.	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Hankitut liiketoiminnot	31.12.
2015				
Laskennalliset verosaamiset				
Vahvistetut tappiot	494	-494		0
Aineelliset hyödykkeet	141	-82		59
Vaihto-omaisuus	59	9		68
Koronvaihtosopimus	54	5		59
Yhteensä	748	-562		186
Laskennalliset verovelat				
Aineettomat hyödykkeet	0	40	6	46
Aineelliset hyödykkeet	14	47		61
Rahoitusvelat	182	-13		169
Yhteensä	196	74	6	276

Tilinpäätöksen laatimisperiaate – laskennalliset verot

Laskennalliset verot kirjataan omaisuuserien ja velkojen verotuksellisten arvojen ja niiden konsernitilinpäätöksen mukaisten kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista velkamenetelmää käyttäen. Laskennalliset verot määritetään niiden verokantojen (ja -lakien) perusteella, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen realisoituu tai laskennallinen verovelka suoritetaan.

Kaikista veronalaisista väliaikaisista eroista kirjataan täysimääräisesti laskennallinen verovelka, paitsi, jos konserni pystyy määrittämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan, eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Verotuksessa vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista kirjataan laskennallisia verosaamisia vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että väliaikainen ero purkautuu tulevaisuudessa ja että käytettävissä on verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero pystytään hyödyntämään.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, silloin kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

6.6 IFRS-standardien käyttöönotto

Seuraavassa esitetään IFRS-standardien käyttöönotosta aiheutuvat vaikutukset suomalaisen tilinpäätösnormiston (FAS) mukaiseen raportoituun konsernin tuloslaskelmaan kaudelta 1.1.–31.12.2015 sekä konsernin taseeseen IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2015 sekä 31.12.2015.

Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma 1.1.–31.12.2015

tuhatta euroa	FAS	Luokittelu- muutokset	Liikearvo ja yrityshankinnat	Rahoitus- leasing	Muut oikaisut	IFRS oikaisut yhteensä	IFRS
Liikevaihto	84 955	8 360					93 314
Liiketoiminnan muut tuotot	1 058	-909					149
Materiaalit ja palvelut	-34 954	-6 928	-28		-43	-71	-41 953
Henkilöstökulut	-21 973	-328					-22 300
Liiketoiminnan muut kulut	-20 132	71		1 304		1 304	-18 757
Käyttökate	8 955	266	-28	1 304	-43	1 233	10 454
Poistot	-8 571		5 800	-1 258	207	4 749	-3 822
Liikevoitto	383	266	5 772	46	164	5 982	6 632
Rahoitustuotot- ja kulut	-3 686	-266	-9	-46	-82	-137	-4 089
Voitto ennen veroja	-3 303	0	5 764	1	82	5 846	2 543
Tuloverot	-782		-39		-53	-92	-874
Tilikauden voitto	-4 085	0	5 724	1	29	5 754	1 669
Tilikauden laaja tulos	-4 085	0	5 724	1	29	5 754	1 669
Tilikauden voiton jakautuminen: Emoyhtiön omistajille	-4 085		5 724	1	29	5 754	1 669
Tilikauden voitto	-4 085	0	5 724	1	29	5 754	1 669
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen: Emoyhtiön omistajille	-4 085		5 724	1	29	5 754	1 669
Tilikauden laaja tulos	-4 085	0	5 724	1	29	5 754	1 669

Konsernin tase 1.1.2015

tuhatta euroa	FAS	Luokittelu- muutokset	Liikearvo ja yrityshankinnat	Rahoitus- leasing	Muut oikaisut	IFRS oikaisut yhteensä	IFRS
VARAT							
Pitkäaikaiset varat							
Aineelliset hyödykkeet	3 495	2 281		2 357	-268	2 089	7 866
Aineettomat hyödykkeet	3 896	-2 107					1 789
Liikearvo	48 273						48 273
Sijoitukset	174	-174					0
Muut saamiset	39						39
Laskennalliset verosaamiset	494	0		10	243	254	748
Pitkäaikaiset varat yhteensä	56 371	0	0	2 368	-25	2 343	58 715
Lyhytaikaiset varat							
Vaihto-omaisuus	3 898				-297	-297	3 601
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3 269	-16	0	0	0	0	3 253
Kauden tuloverosaamiset	0	16			107	107	123
Rahavarat	7 648						7 648
Lyhytaikaiset varat yhteensä	14 815	0	0	0	-191	-191	14 624
VARAT YHTEENSÄ	71 186	0	0	2 368	-215	2 153	73 339
OMA PÄÄOMA JA VELAT							
Oma pääoma							
Osakepääoma	3						3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5 569	-214					5 356
Osakeanti	0	214					214
Kertyneet voittovarot	-2 237		25	-23	215	217	-2 020
Tilikauden (tappio) voitto	0						0
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	3 335	0	25	-23	215	217	3 552
Määräysvallattomien omistajien osuudet	26						26
Oma pääoma yhteensä	3 361	0	25	-23	215	217	3 578
Velat							
Pitkäaikaiset velat							
Lainat	49 555	0	469	1 111	-878	702	50 257
Johdannaisinstrumentit					192	192	192
Laskennalliset verovelat	10		6	5	176	186	196
Pitkäaikaiset velat yhteensä	49 564	0	475	1 116	-510	1 081	50 645
Lyhytaikaiset velat							
Lainat	5 250	24	0	1 276	0	1 276	6 549
Johdannaisinstrumentit					80	80	80
Ostovelat ja muut velat	13 011	-510	-500	0	0	-500	12 001
Kauden tuloverovelat	0	486					486
Lyhytaikaiset velat yhteensä	18 261	0	-500	1 276	80	855	19 116
Velat yhteensä	67 825	0	-25	2 391	-431	1 936	69 761
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	71 186	0	0	2 368	-215	2 153	73 339

Konsernin tase 31.12.2015

tuhatta euroa	FAS	Luokittelu- muutokset	Liikearvo ja yrityshankinnat	Rahoitus- leasing	Muut oikaisut	IFRS oikaisut yhteensä	IFRS
VARAT							
Pitkäaikaiset varat							
Aineelliset hyödykkeet	5 667	2 818		1 318	-62	1 256	9 741
Aineettomat hyödykkeet	4 347	-2 644					1 703
Liikearvo	42 681		5 676			5 676	48 358
Sijoitukset	174	-174					0
Muut saamiset	36						36
Laskennalliset verosaamiset				6	179	186	186
Pitkäaikaiset varat yhteensä	52 906	0	5 676	1 324	118	7 118	60 024
Lyhytaikaiset varat							
Vaihto-omaisuus	4 892				-340	-340	4 552
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4 222	-523	0	0	172	172	3 871
Kauden tuloverosaamiset	0	523			107	107	630
Rahavarat	3 237						3 237
Lyhytaikaiset varat yhteensä	12 350	0	0	0	-61	-61	12 289
VARAT YHTEENSÄ	65 256	0	5 676	1 324	57	7 057	72 314
OMA PÄÄOMA JA VELAT							
Oma pääoma							
Osakepääoma	3						3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5 668						5 668
Osakeanti	0						0
Kertyneet voittovarot	-2 239		-76	-23	215	116	-2 123
Tilikauden (tappio) voitto	-4 085		5 724	1	29	5 754	1 669
Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	-653	0	5 648	-23	244	5 870	5 216
Määräysvallattomien omistajien osuudet							0
Oma pääoma yhteensä	-653	0	5 648	-23	244	5 870	5 216
Velat							
Pitkäaikaiset velat							
Lainat	48 592	0	478	506	-648	336	48 927
Johdannaisinstrumentit					190	190	190
Laskennalliset verovelat	60		51	1	164	216	276
Pitkäaikaiset velat yhteensä	48 652	0	529	507	-294	741	49 393
Lyhytaikaiset velat							
Lainat	2 000	24	0	840	0	840	2 864
Johdannaisinstrumentit					107	107	107
Ostovelat ja muut velat	15 258	-136	-500	0	0	-500	14 622
Kauden tuloverovelat		113					113
Lyhytaikaiset velat yhteensä	17 258	0	-500	840	107	446	17 705
Velat yhteensä	65 910	0	29	1 347	-187	1 188	67 097
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	65 256	0	5 676	1 324	57	7 057	72 314

Liikearvo ja yrityshankinnat

Liikearvon poiston peruutus

IFRS:n siirtymäpäivänä 1.1.2015 Silmäaseman FAS-taseeseen sisältyi liikearvoa 48,3 miljoonaa euroa ja 42,7 miljoonaa euroa 31.12.2015. Silmäasema on päättänyt soveltaa IFRS 1:n mukaista helpotusta ja olla soveltamatta IFRS 3 standardia takautuvasti ennen siirtymäpäivää tapahtuneisiin yrityskauppoihin. Täten avaavan IFRS-taseen 1.1.2015 mukaista kirjanpitoarvoa ei oikaista IFRS-siirtymässä. IFRS-standardeja sovellettaessa liikearvosta ei tehdä poistoja vaan liikearvo testataan arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. Tilikaudella 2015 Silmäasema on kirjannut FAS:n mukaisia liikearvon poistoja 5,8 miljoonaa euroa, mitkä on oikaistu pois vuoden 2015 IFRS tuloslaskelmasta ja palautettu liikearvon määrään 31.12.2015. Lisäksi IFRS-tuloslaskelmaan vuodelle 2015 on kirjattu verotuksessa vähennyskelpoisten liikearvon poisto-oikaisujen osalta laskennallista verokulua ja IFRS -taseeseen 31.12.2015 laskennallista verovelkaa 46 tuhatta euroa.

Yrityshankinnat

Silmäasema soveltaa kaikkiin 1.1.2015 jälkeen tapahtuneisiin liiketoimintojen hankintoihin IFRS 3 – standardia ja arvostaa IFRS –tilinpäätöksessä hankitut nettovarat hankintahetken käypiin arvoihin. Lokakuussa 2015 tehdyn liiketoiminnan hankinnasta syntyneitä FAS:n mukaista liikearvoa on oikaistu IFRS-taseessa 23 tuhannella eurolla, mikä vastaa hankitun vaihto-omaisuuden hankintahetken käyvän arvon oikaisun määrää verovaikutus huomioiden. Hankittu vaihto-omaisuus on myyty tilikauden 2015 aikana, jolloin käyvän arvon oikaisu 28 tuhatta euroa on kirjattu kokonaisuudessaan tilikauden 2015 kuluksi verovaikutus huomioiden.

Ehdollinen kauppahinta

FAS:n mukaisessa taseessa siirtovelkoihin sisältyy vuonna 2014 tehtyyn yrityshankintaan liittyvä ehdollinen kauppahinta 500 tuhatta euroa. Avaavassa IFRS-taseessa tämän ehdollisen velan diskontattu käypä arvo 469 tuhatta euroa on uudelleenluokiteltu rahoitusvelaksi sen luonteen mukaisesti ja diskontatun käyvän arvon ja tasearvon erotus vähennettynä laskennallisella verovelalla, yhteensä 25 tuhatta euroa on kirjattu avaavan IFRS-taseen kertyneiden voittovarojen lisäykseksi. Ehdollisen kauppahintavelan käyvän arvon muutos 9 tuhatta euroa on kirjattu rahoituskuluna vuoden 2015 IFRS-tuloslaskelmaan verovaikutus 2 tuhatta euroa huomioiden.

Vähemmistöosuuden lunastus

Joulukuussa 2015 Silmäasema lunasti 20 % osuuden tytäryhtiöstään, minkä jälkeen Silmäasema omisti yhtiön osakekannan kokonaisuudessaan. FAS:n mukaan Silmäasema on esittänyt lunastuksessa syntyneen liikearvon taseen liikearvon lisäyksenä vuonna 2015. IFRS-tilinpäätöksessä liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa esitetään oman pääoman transaktionä. IFRS taseessa 31.12.2015 liikearvosta on siirretty 101 tuhatta euroa kertyneiden voittovarojen vähennykseksi.

Luokittelumuutokset

Tuloutukseen liittyvät luokittelun muutokset

Silmäasema on esittänyt ketjutoimintaan liittyviä tuottoja FAS-tilinpäätöksessä liiketoiminnan muina tuottoina sekä markkinointikulujen oikaisuinä. IFRS-tilinpäätöksessä nämä tuotot käsitellään myyntiin perustuvina rojalittuloinä ja ne esitetään liikevaihtona. Tästä laadintaperiaatteen muutoksesta johtuen vuoden 2015 IFRS-tuloslaskelman liikevaihto kasvoi yhteensä 1.432 tuhannella eurolla, josta 909 tuhatta euroa siirrettiin liiketoiminnan muista tuotoista ja 523 tuhatta euroa liiketoiminnan muista kuluista.

Optisen kaupan lääkäripalkkiot

Silmäaseman FAS tilinpäätöksessä liikevaihdossa ei ole esitetty asiakkaalta veloitettuja optisen kaupan lääkäripalkkiota vaan ainoastaan asiakkaalta peritty toimistomaksu. Lääkäripalveluiden myynti esitetään IFRS-tilinpäätöksessä bruttomääräisenä sisältäen lääkäripalkkion osuuden, koska Silmäasema toimii asiakkaan suuntaan päämiehenä. Silmäasema on päämies, koska sillä on määräysvalta ja vastuu lääkäripalveluiden tuottamisesta. Vuoden 2015 IFRS tuloslaskelmaan on kirjattu liikevaihdon lisäykseksi asiakkaalta veloitettu lääkäripalkkio 6,9 miljoonaa euroa ja lääkärielle maksettava vastaava määrä on lisätty ulkopuolisten palveluiden kuluihin.

Asiakasrahoituksen kulut

Silmäaseman asiakkaat voivat maksaa ostoksensa ulkopuolisen kumppanin tarjoamalla rahoituksella. Silmäasema on esittänyt FAS-tilinpäätöksessä ulkopuolisen kumppanin perimät provisiot liiketoiminnan muissa kuluissa. IFRS-tilinpäätöksessä

nämä esitetään rahoituskuluina koska Silmäasema myy asiakassaamisen kauppahetkellä rahoitusyhtiölle. Näin ollen IFRS-tuloslaskelmassa on siirretty 266 tuhatta euroa liiketoiminnan muista kuluista rahoituskuluihin tilikaudella 2015.

Vapaaehtoiset henkilöstökulut

FAS:n mukaan Silmäasema on esittänyt kaikki vapaaehtoiset henkilöstökulut liiketoiminnan muissa kuluissa. IFRS-tilinpäätöksessä kaikki työsuhte-etuuksiin kuuluvat henkilöstömenot esitetään osana henkilöstökuluja. Näin ollen IFRS-tuloslaskelmassa 328 tuhatta euroa on siirretty liiketoiminnan muista kuluista henkilöstökuluihin tilikaudella 2015.

Aktivoidut perusparannusmenot

Silmäasema on uudistanut ja remontoanut toimipaikkojaan. Näihin liittyvät aktivoidut menot on esitetty FAS-taseessa aineettomina hyödykkeinä. IFRS-standardien mukaan nämä aktivoidut perusparannusmenot esitetään aineellisina hyödykkeinä niiden luonteen mukaisesti. Näin ollen muista aineettomista hyödykkeistä on siirretty aineellisiin hyödykkeisiin 2,1 miljoonaa euroa 1.1.2015 ja 2,6 miljoonaa euroa 31.12.2015.

Yhtiön omistamat liikehuoneistot

Silmäasemalla on liikehuoneisto-omistuksia, jotka on FAS:n mukaan käsitelty sijoituksina taseen pitkäaikaisissa varoissa. IFRS:n mukaan tällaiset omistukset käsitellään yhteisinä toimintoina ja konsernitilinpäätökseen yhdistellään omistususuutta vastaava osuus kyseisten kiinteistö- ja asunto-osaakeyhtiöiden varoista ja veloista. Tämän johdosta omistusten kirjanpitoarvot 174 tuhatta euroa on siirretty sijoituksista aineellisiksi hyödykkeiksi.

Kauden tuloverosaamiset ja -velat

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat on esitetty FAS-taseessa osana siirtovelkoja ja siirtosaamisia. IFRS-taseessa nämä esitetään omina erinään.

Rahoitusleasing

IFRS:n mukaan vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistamiseen liittyvistä riskeistä ja eduista on siirtynyt vuokralle ottajalle, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Tällöin vuokrattu omaisuuserä kirjataan taseeseen varoiksi vuokra-ajan

alkuhetkellä määritettyyn käypään arvoon tai sitä alempaan tulevien vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaava vuokravelvoitteiden määrä kirjataan taseeseen rahoitusvelaksi. Näistä rahoitusleasingsopimuksilla hankituista omaisuuseristä tehdään poistot taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat kirjataan rahoituskuluksi ja velan vähennykseksi. Muut vuokrasopimukset käsitellään muina vuokrasopimuksina, ja maksettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

Silmäasema on vuokrannut ei-peruutettavissa olevilla vuokrasopimuksilla koneita ja laitteita, kalustoa, toimitiloja sekä henkilöautoja. FAS:n mukaan kaikki vuokrasopimukset on käsitelty muina vuokrasopimuksina. Osa Silmäaseman koneisiin ja laitteisiin, kalustoon ja henkilöautoihin liittyvistä vuokrasopimuksista täyttää rahoitusleasingsopimuksille asetetut kriteerit ja ne käsitellään IFRS-tilinpäätöksessä rahoitusleasingsopimuksina. Oikaisujen johdosta IFRS-tilinpäätöksessä näiden sopimusten FAS:n mukaiset vuokratulot oikaistaan pois liiketoiminnan muista kuluista ja niiden tilalla esitetään taseeseen kirjattujen omaisuuserien poistot ja rahoitusvelaksi kirjattuihin vuokravelvoitteisiin liittyvät korkokulut.

Muut oikaisut

Pankkilainat

FAS:n mukaan Silmäasema on kirjannut pankkilainoihin liittyvät transaktiomenot kuluksi lainan nostoa vastaavalle tilikaudelle. IFRS-standardeja sovellettaessa pankkilainat kirjataan alun perin käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä. Transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan rahoitusvelan voimassaoloajalle jaksotettuna efektiivisen koron menetelmällä.

IFRS siirtymähetkellä olemassa oleviin pankkilainoihin liittyvät FAS:ssa kuluksi kirjatut transaktiomenot 878 tuhatta euroa on kirjattu vähentämään avaavan IFRS-taseen lainojen kirjanpitoarvoa sekä kasvattamaan kertyneitä voittovaroja 702 tuhannella eurolla laskennallisen verovelan 176 tuhatta euroa vaikutus huomioiden. Tilikaudella 2015 Silmäasema on maksanut ja kirjannut kuluksi uusiin neuvoteltuihin luottolimiitteihin liittyviä transaktiomenoja, jotka on IFRS-tilinpäätöksessä oikaistu pois tuloslaskelmasta ja nämä transaktiomenot on kirjattu luottolimiitin noston yhteydessä velan kirjanpitoarvoa vastaan. Siltä osin kun luottolimiittiä ei ole nostettu, transaktiomenot sisältyvät IFRS-taseessa ennakkomaksuihin. Lisäksi

vuoden 2015 IFRS-tulokseen on kirjattu transaktiomenoja efektiivisen koron menetelmällä. Oikaisujen johdosta tilikauden 2015 rahoituskulut kasvoivat yhteensä 57 tuhannella eurolla, tilikauden verot vähenivät 11 tuhannella eurolla, taseen 31.12.2015 lainojen kirjanpitoarvot vähenivät 648 tuhannella eurolla, ennakkomaksut kasvoivat 172 tuhannella eurolla ja laskennalliset verovelat kasvoivat 164 tuhannella eurolla.

Johdannaisinstrumentit

Silmäasema on solminut koronvaihtosopimuksia korkoriskin hallinnan tarkoituksessa. FAS:n mukaan vain koronvaihtosopimuksista maksetut nettokorot on kirjattu tuloslaskelmaan. IFRS-standardeja sovellettaessa johdannaisinstrumenttien käypä arvo kirjataan taseeseen ja realisoitumattomat voitot ja tappiot tuloslaskelmaan jos suojauslaskennan edellytykset eivät täyty. IFRS avaavan taseen kirjaukset koronvaihtosopimusten käyvän arvon osalta koostuivat taseen pitkäaikaisten velkojen 192 tuhannen euron ja lyhytaikaisten velkojen 80 tuhannen euron lisäyksestä, kertyneiden voittovarojen 217 tuhannen euron vähennyksestä verovaikutus huomioiden sekä laskennallisten verosaamisten 54 tuhannen euron lisäyksestä.

IFRS-tilinpäätöksessä tilikauden 2015 rahoituskulujen lisäykseksi kirjattiin käyvän arvon muutosta 25 tuhatta euroa ja 31.12.2015 taseen velkoihin kirjattu koronvaihtosopimusten käypä arvo koostui pitkäaikaisesta osuudesta 190 tuhatta euroa ja lyhytaikaisesta osuudesta 107 tuhatta euroa. Oikaisuihin liittyen IFRS -taseeseen 31.12.2015 kirjattiin laskennallisia verosaamisia 59 tuhatta euroa ja laskennallisten verosaamisten muutos 5 tuhatta euroa vähensi tilikauden 2015 verokuluja.

Menojäännöspoistoista luopuminen

Silmäasema on IFRS-tilinpäätöksessään kirjannut koneiden ja kaluston tilikauden aikaiset poistot taloudelliselle pitoajalle ja oikaissut vastaavasti FAS:n mukaiset menojäännöspoistot. Poistojen laskentaperiaatteen muutos lisäsi koneiden ja laitteiden kertyneitä poistoja avaavassa IFRS-taseessa vähentäen koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvoa 268 tuhannella eurolla. Vastaava määrä kirjattiin voittovarojen vähennykseksi laskennallisilla verosaamisilla, 54 tuhatta euroa, vähennettynä. Tilikaudella 2015 muutoksen johdosta poistot pienenevät 207 tuhatta euroa ja koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvot 31.12.2015 kasvoivat vastaavasti. Tilikauden 2015 laskennallisten verosaamisten muutos 41 tuhatta euroa kasvatti tilikauden verokuluja ja

laskennallisen verosaamisen määrä 31.12.2015 taseessa oli 12 tuhatta euroa.

Vaihto-omaisuus

IFRS-standardeja sovellettaessa vaihto-omaisuus tulee arvostaa hankintamenuon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon ja vuosihyvitykset ja muut vastaavat alennukset vähennetään ostomenoja määritettäessä. FAS:n mukaiseen vaihto-omaisuuden arvoon ei ole kohdistettu kaikkia vuosihyvityksiä ja alennuksia. Varaston kirjanpitoarvoa avaavassa IFRS-taseessa oikaistiin kirjaamalla vaihto-omaisuuden arvosta alas 297 tuhatta euroa ja vastaava määrä kirjattiin pienentämään kertyneitä voittovaroja 59 tuhannen euron laskennallisilla verosaamisilla vähennettynä. IFRS-taseessa 31.12.2015 vaihto-omaisuuden arvoa kirjattiin alas 339 tuhatta euroa. Tilikauden 2015 tulokseen oikaisu vaikutti 43 tuhatta euroa materiaalit ja palvelut -kuluerää pienentävästi ja 9 tuhatta euroa verokuluja kasvattavasti. Oikaisuun liittyvä laskennallisten verosaamisten määrä oli 68 tuhatta euroa 31.12.2015.

6.7 Uudet ja tulevat standardit

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

Uusi tulouttamisstandardi korvaa tavaroiden ja palvelujen myyntiä koskevan IAS 18:n ja pitkäaikaishankkeita koskevan IAS 11:n. Uuden standardin peruserätyksenä on, että myyntituotot kirjataan, kun tavaraa tai palvelua koskeva määräysvalta siirtyy asiakkaalle – aiemmin käytettyjen riskien ja etujen sijaan tarkastellaan siis määräysvaltaa.

Myyntituottojen kirjaamisessa on sovellettava uutta viisivaiheista prosessia:

- yksilöidään asiakassopimukset
- yksilöidään erilliset suoritevelvoitteet
- määritetään sopimuksen mukainen transaktiohintaa
- kohdistetaan transaktiohintaa erillisille suoritevelvoitteille, ja
- kirjataan myyntituotto, kun kukin suoritevelvoite on täytetty.

Silmäasema on IFRS -standardeihin siirtymisen yhteydessä analysoinut IFRS 15 -standardin käyttöönoton vaikutuksia. Koska Silmäaseman myyntituotot koostuvat optisten tuotteiden vähittäiskaupasta ja myymälöissä sekä silmäsaaroissa tarjottavista silmälasikarjen ja optikkojen tarjoamista palveluista, Silmäaseman asiakas saa määräysvallan myytyyn tuotteeseen tai tarjottuun palveluun ostohetkellä ja tällöin määräysvallan siirtymishetken osalta standardin käyttöönotolla ei ole vaikutusta. Myöskään suoritevelvoitteen tai myyntihinnan määrittely ei muutu uuden standardin alla, koska Silmäaseman asiakassopimukset eivät koostu useista eri suoritevelvoitteista ja alennukset ovat luonteeltaan käteisalennuksia eikä Silmäasemalla ole omaa kanta-asiakasjärjestelmää.

Merkittävin osa-alue niin nykyisen IAS 18 – Tuotot että uuden IFRS 15-standardin soveltamisessa liittyy päämies-agentti kysymykseen yhtiön tarjoamien lääkäripalveluista saatavien tuottojen esittämiseen liikevaihdossa. Yhtiön tekemän analyysin mukaan se toimii asiakkaan suuntaan päämiehenä sekä olemassa olevan että uuden ohjeistuksen alla ja esittää täten liikevaihtonsa bruttomääräisenä. Yhtiön tämän hetken käsityksen mukaan IFRS 15-standardin käyttöönotolla ei täten ole vaikutusta liikevaihdon esittämiseen. Standardi tulee voimaan 1.1.2018, jolloin konserni ottaa sen myös käyttöön ja standardin käyttöönotto tulee lisäämään esitettävien liitetietojen määrää.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Vaikuttaa ensisijaisesti vuokralle ottajien kirjanpitoon ja Silmäasema tulee kirjaamaan lähes kaikki vuokrasopimukset jatkossa taseeseen. Standardi ei enää erottele operatiivisia vuokrasopimuksia ja rahoitusleasingsopimuksia toisistaan ja edellyttää, että lähes kaikista vuokrasopimuksista kirjataan taseeseen omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja rahoitusvelka tulevista vuokraveroitteista. Standardi mahdollistaa lyhytaikaisten ja vähäarvoisten vuokrasopimusten jättämisen tämän käsittelyn ulkopuolelle.

Muutos vaikuttaa Silmäaseman tuloslaskelmaan, koska uudella menetelmällä vuokrasopimuksesta aiheutuva kokonaiskulu on tyypillisesti korkeampi vuokrasopimuksen alkuvuosina ja matalampi myöhemmin vuosina. Lisäksi liiketoiminnan muihin kuluihin kirjattava vuokratulo korvautuu korkokululla ja poistoilla, joten keskeiset tunnusluvut, kuten käyttökatte tulevat muuttumaan.

Liiketoiminnan rahavirta tulee kasvamaan nykyisestä, sillä vuokranmaksujen rahoitusvelkaan kohdistuva osuus luokitellaan rahoituksen rahavirtaan. Vain koron osuus vuokranmaksusta sisältyy edelleen liiketoiminnan rahavirtaan.

Silmäasema ei ole vielä laskenut IFRS 16 -standardin yhteisvaikutusta konsernitilinpäätökseen. Ottaen huomioon, että Silmäasema on vuokrannut käyttöönsä lukuisia toimipisteitä ja toimistotiloja kolmansilta osapuolilta sekä vuotta pidemmäksi ajaksi, että irtisanottavissa olevilla sopimuksilla, standardilla tulee olemaan merkittävä vaikutus Silmäaseman konsernitilinpäätökseen. Silmäasema odottaa, että taseeseen kirjattavien vuokrattujen omaisuuserien ja niitä vastaavan vuokraverojen määrä kasvaa merkittävästi. Lisäksi näihin liittyvät vuokratulot luokitellaan poistoihin ja rahoituskuluihin.

Silmäasemalla oli 31.12.2016 peruuttamattomia vuokravastuita operatiivisista vuokrasopimuksista 19,7 miljoonaa euroa (ks. liite 5.7). Silmäasema ei kuitenkaan ole vielä määrittänyt missä määrin nämä sitoumukset ja muut irtisanottavissa olevat vuokrasopimukset tullaan kirjaamaan jatkossa taseen omaisuuseriin ja velkoihin, eikä miten standardin käyttöönotto tulee vaikuttamaan konsernin tuloslaskelmaan ja rahavirtojen esittämiseen. Näiden määrittäminen edellyttää johdolta harkintaa toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten odotetusta

kestosta sekä joidenkin sopimusten mahdollistamien jatko-optioiden käytöstä.

Standardi tulee voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Tässä vaiheessa Silmäasema arvioi, ettei se ala soveltaa standardia ennen sen voimaantuloa.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

Korvaa IAS 39 -standardin ja tuo muutoksia rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen, niiden arvonalentumisen määrittämiseen sekä suojauslaskennan periaatteisiin.

Rahoitusvaroina ovat velkakirjasijoitukset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, mutta vain silloin kun liiketoimintamallin tavoitteena on pitää nämä sijoitukset ja kerätä kaikki sopimukseen perustuvat rahavirrat ja kun instrumentin sopimukseen perustuvat rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksusta. Kaikki muut rahoitusvarana ovat velkakirjasijoitukset ja osakesijoitukset, sekä strukturoidut sijoitustuotteet, kirjataan käypään arvoon.

Kaikki rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Poikkeuksena ovat käyvän arvon muutokset osakesijoituksista, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa: ne voidaan kirjata joko tuloslaskelmaan tai oman pääoman rahastoihin (jolloin niitä ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi). Lisäksi jotkut rahoitusvaroihin kuuluvat velkakirjasijoitukset voidaan arvostaa käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta yrityksen liiketoimintamallista riippuen.

Konsernin laatiman analyysin mukaan standardin käyttöönotolla ei ole merkittävää vaikutusta rahoitusvarojen luokitteluun koska yhtiöllä ei tällä hetkellä ole rahoitusarvopaperisijoituksia.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen on määritettävä odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuvaa mallia käyttäen. Silmäaseman merkittävimmät rahoitusvarat ovat normaalissa liiketoiminnassa syntyvät vähäiset myyntisaamiset ja niihin konserni tulee soveltamaan standardin sallimaa yksinkertaistettua menettelyä, jolloin tappio kirjataan varausmatriisia käyttäen koko voimassaoloajalta, paitsi jos rahoitusvarojen katsotaan olevan luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita. Uuden luottotappiomallin soveltamisella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta vähäisten saamisten ja historiallisesti vähäisten luottotappioiden määrästä johtuen.

Uudet suojauslaskentasäännöt tuovat suojauslaskennan lähemmäs yleisiä riskienhallinnan käytäntöjä. Yhtiön tämänhetkisen käsityksen mukaisesti suojauslaskennan muutokset eivät tule lisäämään konsernissa suojauslaskennan soveltamista, mutta yleisesti ottaen suojauslaskennan soveltaminen on jatkossa helpompaa mm. siksi että vain prospektiivinen tehokkuustestaus vaaditaan ja riskikomponentti voidaan määrittää suojattavaksi eräksi.

Uusi standardi sisältää myös aiempaa laajemmat liitetietovaatimukset, ja esittämistapaan tulee muutoksia. IFRS 9 astuu voimaan 1.1.2018 jolloin konserni ottaa sen myös käyttöön.

6.8 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Konsernin emoyhtiön sataprosenttisesti omistama tytäryhtiö SFG Bidco Oy sulautettiin tytäryhtiöfuusiolla yhtiöön 1.1.2017. Lisäksi konsernissa toteutettiin kaksi muutakin sulautumista 1.1.2017, kun Oy Brillo Ab sulautui sisaryritykseensä Silmäasema Fennica Oy:öön ja Vaasan Laserklinikka Oy sisaryritykseensä Silmäsaara Fennica Oy:öön.

Tilikauden 2017 alussa optista vähittäiskauppaa laajennettiin usealla yrityskaupalla. Silmäasema Fennica Oy osti tammi- ja helmikuun 2017 aikana Jämsän Silmäasema Oy:n osakekannan, Rillit Ay Haminan yhtiömiesosuudet sekä kuusi myymälää neljällä eri liiketoimintakaupalla. Lisäksi aloitettiin kansainvälistyminen hankkimalla Tallinna Optika Oü:n osakekanta Virosta. Tallinna Optikalla on kahdeksan optisen kaupan myymälää eri puolilla Viroa. Hankittujen nettovarojen alustavat yhteenlasketut käyvät arvot ja hankintahinnat ovat seuraavat:

	Hankinnat yhteensä
tuhatta euroa	
Yrityshankinnoissa suoritettu vastike	
Rahana maksettu kauppahinta	5 160
Ehdollinen kauppahinta	290
Määräysvallasta suoritettava kauppahinta	5 450
Hankitut nettovarot (alustavat käyvät arvot)	1 248
Liikearvo	4 202
Yrityshankinnoissa hankitut kokonaisvarat	5 450

Hankittujen nettovarojen käyvät arvot ja hankintahinnat on esitetty yllä olevassa taulukossa yhteenlaskettuina. Hankintahetkellä suoritettujen kauppahintojen maksettiin käteisellä, lukuun ottamatta tiettyjä myöhemmin käteisellä maksettavaksi tulevia ehdollisia kauppahintaosuuksia. Ehdollisen kauppahinnan käypä arvo on määritetty hankintahetkellä, ja käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Yhteenlaskettu määräysvallasta maksettu kauppahinta alkuvuoden 2017 hankinnoista oli 5,5 miljoonaa euroa. Näiden yritysostojen hankintamenolaskelmissa yksilöitävissä olevien omaisuuserien käyväksi nettoarvoksi arvioitiin 1,2 miljoonaa euroa. Myyntisaamiset koostuvat vähäisistä hankittujen yhtiöiden tavanomaisista saamisista, jotka ovat kurantteja. Liikearvo kasvoi 4,2 miljoonalla eurolla. Liikearvo koostuu hankittujen markkinaosuuksien, liiketoimintaosaamisten sekä odotettujen synergioiden arvosta. Liiketoimintahankintoihin liittyvä liikearvo on verotuksessa vähennyskelpoista.

Yrityshankinnoista syntyi alkuvuonna 2017 välittömiä transaktiokuluja yhteensä 0,2 miljoonaa euroa. Transaktiokulut kirjataan vuoden 2017 tulokseen ja esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa ja niiden rahavirtavaikutus tullaan esittämään liiketoiminnan rahavirroissa.

Lisäksi huhtikuun 2017 alussa Silmäasema Fennica Oy hankki neljä myymälää kahdella liiketoimintakaupalla.

Yhtiön hallituksen uusiksi varsinaisiksi jäseniksi on 1.3.2017 lukien valittu Tuomas Sarkola ja Kaisa Vikkula sekä 1.4.2017 lukien Maisa Romanainen. Yhtiön hallituksen muodostavat 1.4.2017 lukien Juha Saarinen puheenjohtajana sekä Tuomas Lang, Maisa Romanainen, Tuomas Sarkola, Torsti Sihvola ja Kaisa Vikkula hallituksen varsinaisina jäseninä.

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 19.4.2017

Juha Saarinen
Hallituksen puheenjohtaja

Tuomas Lang
Hallituksen jäsen

Torsti Sihvola
Hallituksen jäsen

Kaisa Vikkula
Hallituksen jäsen

Tuomas Sarkola
Hallituksen jäsen

Maisa Romanainen
Hallituksen jäsen

Pasi Kohmo
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

SFG Holding Oy:n hallitukselle

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta 31.12.2016, 31.12.2015 ja 1.1.2015 sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista 31.12.2016 ja 31.12.2015 päättyneiltä tilikausilta EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet SFG Holding Oy:n (y-tunnus 2627773-7) ja sen tytäryritykset (konserni) kattavan konsernitilinpäätöksen, joka sisältää konsernitaseen 31.12.2016, 31.12.2015 ja 1.1.2015, konsernin laajan tuloslaskelman, laskelman konsernin oman pääoman muutoksista ja konsernin rahoituslaskelman 31.12.2016 ja 31.12.2015 päättyneiltä tilikausilta sekä konsernitilinpäätöksen liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista. Tämä tilintarkastuskertomus on annettu ainoastaan sisällytettäväksi komission asetuksen EY No: 809/2004 mukaisesti laadittuun listalleottoesitteeseen.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen kansainvälisten tilintarkastusstandardien (ISA-standardit) mukaisesti. Näiden standardien mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia konsernista niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Konsernitilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat konsernitilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan IFRS-standardien mukaisesti. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia konsernitilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat konsernitilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että konsernitilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Konsernitilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos konserni aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko konsernitilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan ISA-standardien mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väär-

rinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät konsernitilinpäätöksen perusteella.

ISA-standardien mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat konsernitilinpäätöksen olennaisen virheelisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheelisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheelisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia konsernitilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin konsernitilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme konsernitilinpäätöksen, kaikki konsernitilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako konsernitilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Helsingissä 24.4.2017

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Janne Rajalahti
KHT

SFG Holding Oy

TASEKIRJA

Tilikaudelta

1.1.2015 - 31.12.2015

Y-tunnus	2627773-7
Kotipaikka	Helsinki
Osoite	c/o Silmäasema Fennica Oy Atomitie 5 A, 00370 Helsinki

SFG Holding Oy

TILINPÄÄTÖS 1.1.2015 - 31.12.2015

Sisällys	Sivu
Toimintakertomus	1-3
Konsernin tuloslaskelma	4
Konsernin tase	5-6
Konsernin rahoituslaskelma	7
Emoyhtiön tuloslaskelma	8
Emoyhtiön tase	9-10
Emoyhtiön rahoituslaskelma	11
Liitetiedot	12-18
Päiväys ja allekirjoitukset	19
Tilintarkastusmerkintä	19
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	20

SFG HOLDING OY**TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2015 – 31.12.2015****Yhtiön tilan ja liiketoiminnan tuloksen arvioinnin kannalta tärkeät seikat**

Yhtiö toimii holding-yhtiönä. Yhtiö omistaa SFG Bidco Oy:n kautta Silmäasema Fennica-konsernin. Silmäasema harjoittaa optista vähittäiskauppaa ja silmäsairaalatoimintaa tarjoamalla asiakkaalle parhaat ratkaisut hyvään näkemiseen ja silmien terveyteen liittyvissä palveluissa.

Silmäasemalla oli v 2015 lopussa 89 optisen kaupan yksikköä ja 12 silmäsairaalaa. Lisäksi Silmäasema-ketjuun kuuluu 39 yrittäjän omistamaa optisen kaupan yksikköä. Vuoden aikana avattiin 11 kpl uusia optisen kaupan yksikköä ja silmäsairaala Jyväskylään.

Kasvustrategian toteuttaminen jatkui koko Silmäasema-ketjussa sekä uusien toimipaikkojen että uusien tuotteiden osalta

Yritykseen rekrytoitiin edelleen uusia avainhenkilöitä vaativiin asiantuntija- ja esimiestehtäviin. Uusien avainhenkilöiden rekrytoinnissa kiinnitettiin erityistä huomiota kasvustrategian vaatimaan osaamispotentialiin.

Toiminnan suunnittelussa ja välittömien toimenpiteiden toteutuksessa keskityttiin sekä asiakkaalle tärkeisiin että tulosta parantaviin tekijöihin.

Hyvä tuloskehitys oli seurausta onnistuneesta verkoston laajenemisesta ja paremman valikoiman ja palvelun avulla tapahtuneesta myynnin kasvusta.

Silmäasema Fennica konsernin liikevaihto v 2015 oli 85,0 m€ ja liikevoitto 4,5 m€.

Konsernitiedot

Yhtiö omistaa SFG Bidco Oy:n kautta Silmäasema Fennica-konsernin. Tilikauden aikana konserniin kuuluneet Helsingin Laserklinikka Oy, Espoon Yksityinen Oy ja EyeKarelia Oy sulautuivat Silmäsairaala Fennica Oy:öön. Lisäksi Karjalan Laserklinikat Oy siirtyi kokonaan Silmäsairaala Fennica Oy:n omistukseen, omistusosuus oli aiemmin 80 %.

Yhtiön hallinto

Tilikauden aikana hallituksen kokoonpanon muodostivat: Juha Saarinen (puheenjohtaja), Juha Kalliokoski, Tuomas Lang, Stiina Piirainen ja Torsti Sihvola.

Yhtiön tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Janne Rajalahti.

Osakepääoma ja osakkeet

Yhtiön osakepääoma oli tilikauden päättyessä 2.500 euroa ja osakkeita oli ulkona 2.268.140 kappaletta.

Tunnusluvut ja arvio liiketoiminnasta sekä taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

Konsernin liikevaihto oli 84.954.734,49 euroa, missä oli kasvua 11,5 % edelliseen vuoteen. Konsernin liikevoitto oli 383.447,05 euroa; 0,5 % liikevaihdosta.

Optisen vähittäiskaupan myynti kehittyi huomattavasti toimialan myyntiä paremmin.

Silmäaseman sairaalatoiminnan myynti kehittyi koko maassa viime vuonna ja arviomme mukaan markkinan kehityksen mukaisesti.

Tärkeimmät tunnusluvut:

	Konserni 2015	Konserni 2014	Pro forma konserni 2014
Liikevaihto, €	84 954 734	28 261 511	76 147 250
Liikevoitto (-tappio), €	383 477	655 560	2 529 197
Liikevoitto %, liikevaihdosta	0,5	2,3	3,3
Sijoitetun pääoman tuotto %, (keskimäärin)	0,8	1,1	4,3
Omavaraisuusaste	-1	5,5	5,4

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 529 henkilöä kokoajaiseksi muutettuna. Palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä oli 17.703.819 euroa. Johdon (hallitus, toimitusjohtaja) palkkioiden osuus em. summasta oli 406.924,00 euroa. Toimialalle tyypillisesti enemmistö henkilöstöstä on naisia. Yhtiössä on laadittu tasa-arvosuunnitelma.

Merkittävät tapahtumat ja tuloskehitys alkaneella tilikaudella

Yhtiön toiminta jatkuu holding-yhtiönä.

Vuoden 2016 alkupuolella konsernin liiketoimintaa laajennettiin hankkimalla Kuopion Laserklinikka Oy:n laserleikkaustoiminta, optista vähittäiskauppaa harjoittavan Oy Brillo Ab:n osakekanta ja laserleikkaustoimintaa harjoittava Vaasan Laserklinikka Oy:n osakekanta. Lisäksi hankittiin kaiholeikkaustoimintaa harjoittavan Pecce Oy:n liiketoiminta.

Alkaneella tilikaudella pyritään edelleen vahvistamaan optisen vähittäiskaupan ja sairaalatoiminnan kasvua ja asiakaslähtöistä toiminnan kehittämistä. Sairaalatoiminnan osalta jatkamme asiakaslähtöisen myynnin ja asiakaspalvelun toimintamallin kehittämistä.

Toiminnanohjauksen ja johtamisen kannalta ”yksi yhteinen Silmäasema” on kantava ajatus, jonka on tarkoitus näkyä asiakkaalle jatkossa yhtenä, helposti ymmärrettävänä ja saavutettavana palvelukokonaisuutena.

Uskomme nyt toteutuksessa olevien toimenpiteiden edelleen parantavan yrityksen markkina-asemaa ja kannattavuutta.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Silmäkirurgian kilpailukenttä on muuttumassa lähemmäksi tavanomaisia kuluttajamarkkinoita. Silmäaseman on kyettävä muuttamaan omia liiketoimintamallejaan entistä enemmän kysyntä- ja kuluttajalähtöisiksi.

Voimakas kasvustrategian toteutus vaatii jatkossakin määrätietoista panostamista osaaviin avainhenkilöihin. Uuden oppiminen ja tuloksellisen kasvun hallinta vaativat erityistä huomioita motivoivaan ja tavoitteelliseen ihmisten johtamiseen sekä uusien toimintamallien kehittämiseen ja hallittuun toteuttamiseen.

Vahinkoriskejä vastaan yhtiö on suojaautunut lakisäätteisten vakuutusten lisäksi mm. vapaaehtoisten omaisuuteen, liiketoiminnan keskeytymiseen sekä eräisiin vastuisiin kohdistuvien vakuutusten avulla.

Johto seuraa jatkuvasti kassavirtaennusteita ja konsernin maksuvalmiusasemaa. Rahoitussopimusten kovenantteja tarkastellaan säännöllisesti. Kovenanttiehdot liittyvät investointien määrään, kassavirtaan, käyttökatteen ja lainahoitokulujen välisiin suhteisiin. Tilikauden aikana konserni on täyttänyt pankkien asettamat kovenanttiehdot.

Hallituksen esitys voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Yhtiön tilikauden tulos oli 521.086,84 euroa ja vapaa oma pääoma 5.677.172,80 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

KONSERNIN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2015	2.6.-31.12.2014
LIKEVAIHTO	84 954 734,49	28 261 510,90
Liiketoiminnan muut tuotot	1 057 915,26	248 317,10
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-21 118 896,73	-6 380 908,98
Varastojen muutos	994 197,65	312 717,43
Ulkopuoliset palvelut	-14 828 942,75	-4 999 322,73
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-34 953 641,83	-11 067 514,28
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-17 703 819,46	-5 721 773,05
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 335 396,58	-1 021 975,47
Muut henkilösivukulut	-933 464,87	-372 864,99
Henkilöstökulut yhteensä	-21 972 680,91	-7 116 613,51
Poistot ja arvonalentumiset	-8 571 071,29	-2 892 920,17
Liiketoiminnan muut kulut	-20 131 778,67	-6 777 220,49
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	383 477,05	655 559,55
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	25 908,61	3 959,57
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-3 717 893,98	-2 386 444,74
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-3 691 985,37	-2 382 485,17
VOITTO (-TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-3 308 508,32	-1 726 925,62
Tuloverot	-781 761,69	37 517,63
Vähemmistön osuus	5 622,58	-4 790,24
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	-4 084 647,43	-1 694 198,23

KONSERNIN TASE	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 266 899,23	1 738 845,41
Liikearvo	534 022,97	659 096,97
Konserniliikearvo	42 147 250,98	47 613 893,60
Muut pitkävaikutteiset menot	3 080 146,60	2 157 013,13
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	47 028 319,78	52 168 849,11
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	5 666 208,64	3 494 181,02
Muut aineelliset hyödykkeet	1 200,00	1 200,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	5 667 408,64	3 495 381,02
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	174 024,68	174 340,73
Pysyvät vastaavat yhteensä	52 869 753,10	55 838 570,86
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	488 978,44	380 976,20
Valmiit tuotteet ja tavarat	4 403 089,00	3 516 893,59
Vaihto-omaisuus yhteensä	4 892 067,44	3 897 869,79
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	36 203,43	38 544,45
Laskennalliset verosaamiset	0,00	494 273,30
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	36 203,43	532 817,75
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 509 210,80	1 652 118,74
Lainasaamiset	60 369,44	87 609,32
Muut saamiset	1 121 449,46	678 773,03
Siirtosaamiset	1 530 578,28	850 349,62
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 221 607,98	3 268 850,71
Rahat ja pankkisaamiset	3 236 773,02	7 648 162,13
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	12 386 651,87	15 347 700,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	65 256 404,97	71 186 271,24

KONSERNIN TASE	31.12.2015	31.12.2014
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	2 500,00	2 500,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5 667 850,00	5 569 450,00
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	-2 239 014,82	0,00
Oikaisut ed. tilikausien voittovaroihin	0,00	-542 616,59
Tilikauden voitto (-tappio)	-4 084 647,43	-1 694 198,23
Oma pääoma yhteensä	-653 312,25	3 335 135,18
Vähemmistöosuudet	0,00	25 678,00
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	26 846 377,92	28 000 000,00
Muut pitkäaikaiset velat	71 244,52	94 992,64
Laskennalliset verovelat	60 106,48	9 500,26
Muut velat	21 673 900,00	21 459 966,67
Pitkäaikaiset velat yhteensä	48 651 628,92	49 564 459,57
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	2 000 000,00	5 250 000,00
Saadut ennakot	950 293,34	534 262,00
Ostovelat	5 712 724,83	5 065 691,53
Muut velat	2 669 992,10	2 631 443,03
Siirtovelat	5 925 078,03	4 779 601,93
Lyhytaikaiset velat yhteensä	17 258 088,30	18 260 998,49
Vieras pääoma yhteensä	65 909 717,22	67 825 458,06
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	65 256 404,97	71 186 271,24

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1.1.-31.12.2015

2.6.-31.12.2014

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA

Liikevoitto (-tappio)	383 477,05	655 559,55
Oikaisut liikevoittoon	8 571 071,29	2 840 885,62
Nettokäyttöpääoman muutos	-337 713,30	-1 130 276,10
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 603 320,27	-1 671 565,31
Verojen nettorahavirta	-1 218 927,31	-745 153,25
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	5 794 587,46	-50 549,49

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-5 668 776,57	-56 801 540,89
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 668 776,57	-56 801 540,89

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Maksullinen osakeanti	98 400,00	5 571 950,00
Pitkäaikaisten velkojen muutos	323 600,00	53 686 218,55
Lyhytkaikaisten velkojen muutos	-4 957 000,00	5 242 083,96
Maksetut osingot	-2 200,00	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-4 537 200,00	64 500 252,51

RAHAVAROJEN MUUTOS

-4 411 389,11 **7 648 162,13**

Rahavarat tilikauden alussa	7 648 162,13	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	3 236 773,02	7 648 162,13
Rahavarojen muutos	-4 411 389,11	7 648 162,13

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2015	2.6.-31.12.2014
LIKEVAIHTO		
Liiketoiminnan muut kulut	-85 121,43	-50,22
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-85 121,43	-50,22
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 219 911,11	437 831,11
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-3 780,94	-121,15
Muille	-2 525 938,12	-1 077 364,79
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 309 807,95	-639 654,83
VOITTO (-TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-1 394 929,38	-639 705,05
Satunnaiset erät	2 050 000,00	0,00
VOITTO (-TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	655 070,62	-639 705,05
Tuloverot	-133 983,78	127 941,01
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	521 086,84	-511 764,04

TASE	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	19 151 250,00	17 651 250,00
Sijoitukset yhteensä	19 151 250,00	17 651 250,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	19 151 250,00	17 651 250,00
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	15 067 837,53	15 040 000,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	127 941,01
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	15 067 837,53	15 167 941,01
Lyhytaikaiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	3 707 742,22	437 831,11
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	3 707 742,22	437 831,11
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	1 015 123,19
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	18 775 579,75	16 620 895,31
VASTAAVAA YHTEENSÄ	37 926 829,75	34 272 145,31

TASE	31.12.2015	31.12.2014
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	2 500,00	2 500,00
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	5 667 850,00	5 569 450,00
Edellisten tilikausien voitto	-511 764,04	0,00
Tilikauden voitto (-tappio)	521 086,84	-511 764,04
Oma pääoma yhteensä	5 679 672,80	5 060 185,96
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	7 553 377,92	7 109 666,67
Muut velat	21 673 900,00	21 350 300,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	29 227 277,92	28 459 966,67
Lyhytaikainen		
Ostovelat	7 328,77	0,00
Velat saman konsernin yrityksille	666 636,63	80 121,15
Muut velat	18 300,00	6 496,56
Siirtovelat	2 327 613,63	665 374,97
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	3 019 879,03	751 992,68
Vieras pääoma yhteensä	32 247 156,95	29 211 959,35
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	37 926 829,75	34 272 145,31

RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2015	2.6.-31.12.2014
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikevoitto (-tappio)	-85 121,43	-50,22
Nettokäyttöpääoman muutos	1 020 900,90	21 496,56
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 429 065,13	-317 323,15
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	-493 285,66	-295 876,81
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit sijoituksiin	-1 500 000,00	-17 651 250,00
Annetut lainat	0,00	-15 040 000,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 500 000,00	-32 691 250,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksullinen osakeanti	98 400,00	5 571 950,00
Pitkäaikaisten lainojen muutos	323 600,00	28 350 300,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	556 162,47	80 000,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	978 162,47	34 002 250,00
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 015 123,19	1 015 123,19
Rahavarat tilikauden alussa	1 015 123,19	0,00
Rahavarojen muutos	-1 015 123,19	1 015 123,19
Rahavarat tilikauden lopussa	0,00	1 015 123,19

Yhtiön pankkitili on tilikauden aikana liitetty osaksi konsernitiliä ja tilin muutos sisältyy rahoitukse rahavirtaan. Konsernitili sisältyy taseessa saamisiin saman konsernin yrityksiltä.

EMOYHTIÖN JA KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

EMOYHTIÖN JA KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konserniin on yhdistelty kaikki konserniin kuuluvat tytäryhtiöt hankinta-ajankohdasta alkaen.

Sisäinen osakkeenomistus

Kaikki tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja hankittua osuutta vastaavan oman pääoman ero on kohdistettu kokonaan konsernireserviin tai konserniliikearvoon.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin emo- ja tytäryhtiön väliset sisäiset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat, samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eränään.

Tytäryhtiöosakkeiden arvostus

Tytäryhtiöosakkeet on arvostettu hankintamenoon. Osakkeiden arvostus perustuu tytäryhtiöiden liiketoiminnan niiden omassa toiminnassa ja muille konserniyhtiöille tulevaisuudessa kerryttämään tuottoon.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavan vuoden verokantaa.

tilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperusteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Emoyhtiön taseessa olevat liikearvo ja purkutappio poistetaan 10 vuoden tasapoistoilla. Poistoajan määrittelyssä on otettu huomioon ostetun ja vastaanotetun liiketoiminnan laajuus ja niihin liittyvät vakiintuneet kanta-asiakassuhteet sekä ostetun liiketoiminnan imagoarvo ja asema optisella alalla.

Yhtiön omistamien aineettomien oikeuksien ja aineellisten hyödykkeiden hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma on määritelty kokemusperäisesti.

Poistoajat ja poistoprosentit:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta	tasapoisto
Liikearvot	10 vuotta	tasapoisto
Purkutappiot	10 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikuttavat menot	3-10 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	25 %	menojäännöspoisto
Koneet ja laitteet	5-10 vuotta	tasapoisto

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin noteeraamaan keskikurssiin.

Kirjausperiaatteiden muutos

Lääkäreiltä perittyjen vuokraosuuksien kirjaustapaa on tilikauden aikana muutettu siten, että vuokraosuudet netottavat lääkärinpalkkioita. Muutoksen myötä on oikaistu myös vertailuvuoden lukuja. Tuloslaskelmat ovat vertailukelpoisia tältä osin.

Omaan pääomaan tehdyt oikaisut

Konsernin vertailuvuoden tilinpäätöksessä on ollut myynnin jaksottamiseen liittyvä virhe 534.262 euroa, joka on oikaistu Kilan asetuksen 1750/21.6.2005 mukaisesti voittovaroja oikaisten. Vertailuvuoden tuloslaskelmaa ei ole oikaistu kyseisen virheen osalta.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenoonsa tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa.

Lainasaamisten arvostus

Lainasaamiset on arvostettu nimellisarvoonsa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan tilinpäätöspäivän markkinahintaan

Eläkkeet

Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	Konserni 2015	Konserni 2014	Emoyhtiö 2015	Emoyhtiö 2014
Henkilöstö				
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	529	454	0	0
Johdon palkat ja palkkiot				
Hallitus ja toimitusjohtaja	406 924,00	390 185,00	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	646 067,79	198 950,16	0,00	0,00
Liikearvo	232 377,00	78 036,15	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	793 365,44	222 714,65	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	1 331 296,62	536 327,82	0,00	0,00
Konserniliikearvo	5 567 964,44	1 856 891,39	0,00	0,00
Yhteensä	8 571 071,29	2 892 920,17	0,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			1 219 911,11	437 831,11
Muilta	25 908,61	3 959,57	0,00	0,00
Korkotuotot yhteensä	25 908,61	3 959,57	1 219 911,11	437 831,11
Korkokulut				
Saman konsernin yrityksille			-3 780,94	-121,15
Muille	-3 455 514,93	-1 248 655,33	-2 515 938,12	-867 364,79
Korkokulut yhteensä	-3 455 514,93	-1 248 655,33	-2 519 719,06	-867 485,94
Muut rahoituskulut	-262 379,05	-1 137 789,41	-10 000,00	-210 000,00
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-3 691 985,37	-2 382 485,17	-1 309 807,95	-639 654,83
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Konserniavustus			2 050 000,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	2 050 000,00	0,00
Tuloverot				
Tuloverot satunnaisista eristä	0,00	0,00	-410 000,00	0,00
Tuloverot	-185 141,90	-456 630,90	403 957,23	0,00
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-51 740,27	0,00	0,00	0,00
Laskennallisen verovelan muutos	-544 879,52	494 148,53	-127 941,01	127 941,01
Tuloverot yhteensä	-781 761,69	37 517,63	-133 983,78	127 941,01

TASEEN LIITETIEDOT	Konserni 2015	Konserni 2014	Emoyhtiö 2015	Emoyhtiö 2014
Pysyvien vastaavien muutokset				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno tilikauden alussa	1 738 845,41	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	174 121,61	1 937 795,57	0,00	0,00
Hankintameno tilikauden lopussa	1 912 967,02	1 937 795,57	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmapoisto	-646 067,79	-198 950,16	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1 266 899,23	1 738 845,41	0,00	0,00
Liikearvo				
Hankintameno tilikauden alussa	659 096,97	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	107 303,00	737 133,12	0,00	0,00
Hankintameno tilikauden lopussa	766 399,97	737 133,12	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmapoisto	-232 377,00	-78 036,15	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	534 022,97	659 096,97	0,00	0,00
Konserniliikearvo				
Hankintameno tilikauden alussa	47 613 893,60	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	101 321,82	49 470 784,99	0,00	0,00
Hankintameno tilikauden lopussa	47 715 215,42	49 470 784,99	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmapoisto	-5 567 964,44	-1 856 891,39	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	42 147 250,98	47 613 893,60	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno tilikauden alussa	2 157 013,13	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	1 716 498,91	2 379 727,78	0,00	0,00
Hankintameno tilikauden lopussa	3 873 512,04	2 379 727,78	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmapoisto	-793 365,44	-222 714,65	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	3 080 146,60	2 157 013,13	0,00	0,00
Koneet ja kalusto				
Poistamaton hankintameno tilik alussa	3 494 181,02	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	3 503 324,24	4 030 508,84	0,00	0,00
Hankintameno tilikauden lopussa	6 997 505,26	4 030 508,84	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmapoisto	-1 331 296,62	-536 327,82	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	5 666 208,64	3 494 181,02	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet				
Poistamaton hankintameno	1 200,00	1 200,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1 200,00	1 200,00	0,00	0,00
Koneiden ja laitteiden poistamaton hankintameno	5 666 208,64	3 494 181,02	0,00	0,00

TASEEN LIITETIEDOT

Konserni 2015 Konserni 2014 Emoyhtiö 2015 Emoyhtiö 2014

Saamisten erittely

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Pitkäaikaiset				
Lainasaamiset		15 067 837,53		15 040 000,00
Lyhytaikaiset				
Siirtosaamiset		1 657 742,22		437 831,11
Muut saamiset		2 050 000,00		0,00
Lyhytaikaiset yhteensä		3 707 742,22		437 831,11
Yhteensä yhteensä		18 775 579,75		15 477 831,11

Siirtosaamisten olennaiset erät

Verosaamiset	523 323,31	15 979,08	0,00	0,00
Henkilöstökuluihin liittyvät jaksotukset	151 308,40	263 785,68	0,00	0,00
Siirtosaamiset, korot	0,00	556,79	1 657 742,22	437 831,11
Tuottojaksotukset	225 526,84	163 952,62	0,00	0,00
Menoennakot	252 802,41	288 336,33	0,00	0,00
Muut siirtosaamiset	377 617,32	117 739,12	0,00	0,00
Yhteensä	1 530 578,28	850 349,62	1 657 742,22	437 831,11

Konserniyritykset

	Konsernin omistuosuus	SFG BidCo Oy:n omistuosuus	Silmäasema Fennica Oy:n omistuosuus	Silmasairaala Fennica Oy:n omistuosuus
Silmäasema Fennica Oy	100 %	100 %		
Silmasairaala Fennica Oy	100 %		100 %	
Via Healthcare Group Oy	100 %		100 %	
Karjalan Laserklinikat Oy	100 %			100 %

Helsingin Laserklinikka Oy

- sulautunut Silmasairaala Fennica Oy:öön 31.1.2015

Espoon Yksityinen Silmasairaala Oy

- sulautunut Silmasairaala Fennica Oy:öön 31.12.2015

Eye Karelia Oy

- sulautunut Silmasairaala Fennica Oy:öön 31.12.2015

SFG BidCo Oy:n emoyhtiö on SFG Holding Oy,
joka omistaa SFG BidCo Oy:n koko osakekannan.

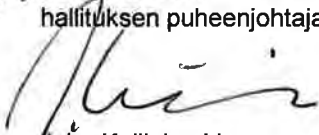
TASEEN LIITETIEDOT	Konserni 2015	Konserni 2014	Emoyhtiö 2015	Emoyhtiö 2014
Oma pääoma				
Osakepääoma				
Tilikauden alussa	2 500,00	0,00	2 500,00	0,00
Tilikauden lopussa	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto				
Tilikauden alussa	5 569 450,00	0,00	5 569 450,00	0,00
Osakeanti	98 400,00	0,00	98 400,00	0,00
Tilikauden lopussa	5 667 850,00	5 569 450,00	5 667 850,00	5 569 450,00
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)				
Tilikauden alussa	-2 236 814,82	0,00	-511 764,04	0,00
Oikaisut ed. tilikausien tulokseen	0,00	-542 616,59	0,00	0,00
Osingonjako	-2 200,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden voitto (-tappio)	-4 084 647,43	-1 694 198,23	521 086,84	-511 764,04
Tilikauden lopussa	-6 323 662,25	-2 236 814,82	9 322,80	-511 764,04
Oma pääoma yhteensä	-653 312,25	3 335 135,18	5 679 672,80	5 060 185,96
Jakokelpoiset varat			5 677 172,80	5 057 685,96
Vieras pääoma				
Pitkäaikaiset velat				
Lainat rahoituslaitoksilta	26 846 377,92	28 109 666,67	7 553 377,92	7 109 666,67
Ostovelat	71 244,52	94 992,64	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	60 106,48	9 500,26	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat osakkeille	21 673 900,00	21 350 300,00	21 673 900,00	21 350 300,00
Yhteensä	48 651 628,92	49 564 459,57	29 227 277,92	28 459 966,67
Lyhytaikaiset velat				
Lainat rahoituslaitoksilta	2 000 000,00	5 250 000,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	950 293,34	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	5 712 724,83	5 065 691,53	7 328,77	0,00
Velat saman konsernin yrityksille			666 636,63	80 121,15
Muut velat	2 669 992,10	2 631 443,03	18 300,00	6 496,56
Siirtovelat	5 925 078,03	4 779 601,93	2 327 613,63	665 374,97
Yhteensä	17 258 088,30	17 726 736,49	3 019 879,03	751 992,68
Velat saman konsernin yrityksille				
Muut velat			664 000,00	80 000,00
Siirtovelat, korot			2 636,63	121,15
Yhteensä			666 636,63	80 121,15
Siirtovelkojen olennaiset erät				
Henkilöstökulujaksotukset	3 290 960,07	3 414 407,32	0,00	0,00
Korot	2 357 980,42	715 061,19	2 276 250,59	606 532,03
Verot	112 652,23	486 034,82	6 042,77	0,00
Muut	163 485,31	164 098,60	45 320,27	58 842,94
Yhteensä	5 925 078,03	4 779 601,93	2 327 613,63	665 374,97
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	7 553 377,92	20 109 666,67	7 553 377,92	7 109 666,67
Muut velat	21 673 900,00	21 280 300,00	21 673 900,00	21 280 300,00
Yhteensä:	29 227 277,92	41 389 966,67	29 227 277,92	28 389 966,67

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET	Konserni 2015	Konserni 2014	Emoyhtiö 2015	Emoyhtiö 2014
Velat, joiden vakuutena on yrityskiinnitys				
Lainat rahoituslaitoksilta	21 293 000,00	26 250 000,00	0,00	0,00
Pantattujen yrityskiinnitysten määrä	343 200 000,00	343 200 000,00	0,00	0,00
Velat, joiden vakuutena on osakkeita				
Lainat rahoituslaitoksilta	21 293 000,00	26 250 000,00	0,00	0,00
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	57 980 002,81	57 972 915,19	0,00	0,00
Muut omasta puolesta annetut vakuudet				
Pankkitalletukset vuokranmaksun vakuutena	201 862,30	389 937,65	0,00	0,00
Pankkitakaukset vuokranmaksun vakuutena	1 105 159,90	749 473,09	0,00	0,00
Pankkitakauslimiitti kaupallisiin takauksiin	1 500 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00
- josta käytössä	1 105 159,90	749 473,09	0,00	0,00
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet ja takaukset				
Yrityskiinnitykset			42 900 000,00	42 900 000,00
Koronvaihtosopimus				
Markkina-arvo	-296 575,42	-271 635,65	0,00	0,00
Laskennallinen pääoma	12 000 000,00	12 000 000,00	0,00	0,00
Leasingvastuut ja laitevuokrasopimuksista johtuvat vastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	968 306,03	1 446 808,52	0,00	0,00
Myöhemmin maksettavat	593 572,81	1 222 464,09	0,00	0,00
Yhteensä	1 561 878,84	2 669 272,61	0,00	0,00
Toimitilojen vuokrasopimuksista johtuvat vastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	5 612 674,90	4 225 346,82	0,00	0,00
Myöhemmin maksettavat	17 338 310,37	10 776 827,62	0,00	0,00
Yhteensä	22 950 985,27	15 002 174,44	0,00	0,00
Muut vastuut				
Shekkilimiitti, sopimus	2 500 000,00	3 000 000,00	0,00	0,00
- josta käytössä	0,00	0,00	0,00	0,00

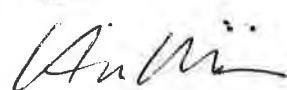
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 12. päivänä huhti-kuuta 2016

Juha Saarinen
hallituksen puheenjohtaja

Juha Kalliokoski

Tuomas Lang

Stiina Piirainen

Torsti Sihvola

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 12. päivänä huhti-kuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Janne Rajalahti, KHT

Luettelo kirjanpito- ja kirjoista tositteiden lajeista sekä säilytystavoista

Päiväkirja	Sähköisenä
Pääkirja	Sähköisenä
Tasekirja	Erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	Sähköisenä

Tositelajit ja säilyttämistapa

	Tositelaji	
Pankkitositteet	2	Sähköisenä
Muistiotositteet	9	Paperitositteina
Ostolaskut	2,9	Sähköisenä (PDF)

Tilintarkastuskertomus

SFG Holding Oy:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet SFG Holding Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.2015 - 31.12.2015. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen vastuu

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitiilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätöksen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 12. päivänä huhtikuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Janne Rajalahti
KHT

(Tämä sivu on jätetty tarkoituksella tyhjäksi.)

Silmäasema Fennica Oy

KONSERNIN TASEKIRJA

Tilikaudelta

1.1.2014 - 31.12.2014

Y-tunnus	1827711-2
Kotipaikka	Helsinki
Osoite	Atomitie 5 A, 00370 Helsinki

Silmäasema Fennica Oy

KONSERNITILINPÄÄTÖS 1.1.2014 - 31.12.2014

Sisällys	Sivu
Konsernin tuloslaskelma	1
Konsernin tase	2-3
Konsernin rahoituslaskelma	4
Liitetiedot	5-11
Päiväys ja allekirjoitukset	12
Tilintarkastusmerkintä	12

KONSERNIN TULOSLASKELMA	OIKAISTU 1.1.-31.12.2014	OIKAISTU 1.1.-31.12.2013
LIKEVAIHTO	76 162 947,18	67 597 064,12
Liiketoiminnan muut tuotot	721 821,79	621 198,44
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-18 578 790,34	-14 522 867,16
Varastojen muutos	1 289 293,69	-960 524,54
Ulkopuoliset palvelut	-13 353 241,56	-12 407 545,36
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-30 642 738,21	-27 890 937,06
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-15 817 192,86	-14 857 965,06
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 931 070,19	-2 620 490,70
Muut henkilösivukulut	-957 340,76	-885 064,24
Henkilöstökulut yhteensä	-19 705 603,81	-18 363 520,00
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 873 534,36	-3 291 232,10
Liiketoiminnan muut kulut	-18 667 932,65	-16 848 530,65
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	3 994 959,94	1 824 042,75
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	20 578,32	19 493,50
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-99 246,34	-94 164,54
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-78 668,02	-74 671,04
VOITTO (-TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	3 916 291,92	1 749 371,71
Tuloverot	-1 100 925,85	-782 640,09
Vähemmistön osuus	-22 709,05	-25 595,63
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	2 792 657,02	941 135,99

KONSERNIN TASE	OIKAISTU 31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 727 816,34	1 918 078,25
Liikearvo	659 096,97	892 565,75
Konserniliikearvo	8 378 798,94	8 427 704,42
Muut pitkävaikutteiset menot	2 157 013,13	1 518 377,57
Ennakkomaksut		21 330,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	12 922 725,38	12 778 055,99
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	3 494 181,02	1 720 546,87
Muut aineelliset hyödykkeet	1 200,00	1 200,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 495 381,02	1 721 746,87
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	174 340,73	174 124,07
Pysyvät vastaavat yhteensä	16 592 447,13	14 673 926,93
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	380 976,20	290 027,52
Valmiit tuotteet ja tavarat	3 516 893,59	2 233 467,78
Vaihto-omaisuus yhteensä	3 897 869,79	2 523 495,30
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	38 544,45	46 531,56
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	38 544,45	46 531,56
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 673 704,12	1 742 685,43
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	680 990,95	
Lainasaamiset	87 609,32	68 463,17
Muut saamiset	461 386,61	882 109,90
Siirtosaamiset	848 232,29	681 679,97
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	3 751 923,29	3 374 938,47
Rahat ja pankkisaamiset	6 593 276,24	6 195 712,31
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	14 281 613,77	12 140 677,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	30 874 060,90	26 814 604,57

KONSERNIN TASE	OIKAISTU 31.12.2014	31.12.2013
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	67 727,12	67 727,12
Osakeanti		37 500,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	12 683 314,53	10 715 528,37
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	3 469 655,58	3 500 719,19
Tilikauden voitto (-tappio)	2 792 657,02	941 135,99
Oma pääoma yhteensä	19 013 354,25	15 262 610,67
Vähemmistöosuudet	25 678,00	148 212,93
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta		2 200 000,00
Muut pitkäaikaiset velat	94 992,64	118 740,76
Laskennalliset verovelat	9 500,26	9 375,49
Pitkäaikaiset velat yhteensä	104 492,90	2 328 116,25
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta		880 000,00
Ostovelat	5 041 660,19	2 798 600,29
Velat saman konsernin yrityksille	120 556,35	
Muut velat	2 605 010,01	1 750 277,74
Siirtovelat	3 963 309,20	3 646 786,69
Lyhytaikaiset velat yhteensä	11 730 535,75	9 075 664,72
Vieras pääoma yhteensä	11 835 028,65	11 403 780,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	30 874 060,90	26 814 604,57

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikevoitto (-tappio)	3 994 959,94	1 824 042,75
Oikaisut liikevoittoon	3 873 534,46	3 291 232,10
Nettokäyttöpääoman muutos	2 910 059,23	1 999 346,72
Rahoitustuotot ja -kulut	-79 666,98	-78 072,63
Verojen nettorahavirta	-1 148 298,68	-200 640,25
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	9 550 587,97	6 835 908,69
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-7 112 717,18	-781 716,73
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7 112 717,18	-781 716,73
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksullinen osakeanti		37 500,00
Pitkäaikaisten velkojen muutos	-2 200 000,00	-1 246 284,44
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-880 000,00	-96 386,78
Maksetut osingot	-1 086 300,00	-538 054,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-4 166 300,00	-1 843 225,22
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 728 429,21	4 210 966,74
Rahavarat tilikauden alussa	6 195 712,31	1 984 745,57
Rahavarat sulautuneista yhtiöistä	2 125 993,14	
Rahavarojen muutos	-1 728 429,21	4 210 966,74
Rahavarat tilikauden lopussa	6 593 276,24	6 195 712,31

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konserniin on yhdistelty kaikki konserniin kuuluvat tytäryhtiöt hankinta-ajankohdasta alkaen.

Sisäinen osakkeenomistus

Kaikki tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja hankittua osuutta vastaavan oman pääoman ero on kohdistettu kokonaan konsernireserviin tai konsernilikearvoon.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin emo- ja tytäryhtiön väliset sisäiset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat, samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eränään.

Tytäryhtiöosakkeiden arvostus

Tytäryhtiöosakkeet on arvostettu hankintamenoon. Osakkeiden arvostus perustuu tytäryhtiöiden liiketoiminnan niiden omassa toiminnassa ja muille konserniyhtiöille tulevaisuudessa kerryttämään tuottoon.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavan vuoden verokantaa.

Konsernin tilinpäätöksen oikaisut

Vuosien 2014 ja 2013 tuloslaskelmatietoja on oikaistu takautuvasti lääkäripalkkioiden raportoinnissa olleen virheen johdosta. Oikaisujen johdosta konsernin vuoden 2014 liikevaihto ja materiaalit ja palvelut pienenivät 1 978 tuhatta euroa (2013: 1 487 tuhatta euroa). Näillä takautuvilla oikaisuille ei ollut vaikutusta tilikauden tulokseen eikä kertyneisiin voittovaroihin. Lisäksi aiemmin vuoden 2014 konsernituloslaskelman satunnaisiin tuottoihin luokitellut sisaryhtiöfuusiovoitot yhteensä 144 tuhatta euroa on oikaistu vähentämään oman pääoman erää edellisten tilikausien voitto (-tappio).

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET JA LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperusteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Emoyhtiön taseessa olevat liikearvo ja pukutappio poistetaan 10 vuoden tasapoistoilla. Poistoajan määrittelyssä on otettu huomioon ostetun ja vastaanotetun liiketoiminnan laajuus ja niihin liittyvät vakiintuneet kanta-asiakassuhteet sekä ostetun liiketoiminnan imagoarvo ja asema optisella alalla.

Yhtiön omistamien aineettomien oikeuksien ja aineellisten hyödykkeiden hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma on määritelty kokemusperäisesti.

Poistoajat ja poistoprosentit:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta	tasapoisto
Liikearvo	10 vuotta	tasapoisto
Purkutappio	10 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	25 %	menojäännöspoisto

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin noteeraamaan keskikurssiin.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenoonsa tai sitä alempaan tai sitä alempaan jälleenhankintahinnan tai todenäköisen luovutushinnan määräisenä.

Lainasaamisten arvostus

Lainasaamiset on arvostettu nimellisarvoonsa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenoonsa tai sitä alempaan tilinpäätöspäivän markkinahintaan

Eläkkeet

Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Konserni 2014

Konserni 2013

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	453	439
--------------------------------------	-----	-----

Johdon palkat ja palkkiot

Hallitus ja toimitusjohtaja	390 185,00	242 152,11
-----------------------------	------------	------------

Suunnitelman mukaiset poistot

Aineettomat oikeudet	579 752,43	506 710,32
Liikearvo	233 468,88	245 468,75
Purkutappio		
Muut pitkävaikutteiset menot	621 456,58	521 800,26
Koneet ja kalusto	986 705,58	620 966,29
Konserniliikearvo	1 452 150,89	1 396 286,48
Yhteensä	3 873 534,36	3 291 232,10

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot		
Osinkotuotot ja osuuspääoman korot	3 600,00	2 800,00
Muut korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	990,95	
Muilta	15 987,37	16 693,50
Rahoitustuotot yhteensä	20 578,32	19 493,50
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille		
Muille	-99 246,34	-94 164,54
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-99 246,34	-94 164,54
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-78 668,02	-74 671,04

Tuloverot

Laskennallisen verovelan muutos	124,77	2 438,08
Tuloverot	1 100 801,08	780 202,01
Yhteensä	1 100 925,85	782 640,09

TASEEN LIITETIEDOT

Konserni 2014 Konserni 2013

Pysyvien vastaavien muutokset

Aineettomat oikeudet

Hankintameno tilikauden alussa	1 918 078,25	1 907 333,12
Lisäykset	389 490,52	517 455,45
Hankintameno tilikauden lopussa	2 307 568,77	2 424 788,57
Tilikauden suunnitelmapoistot	-579 752,43	-506 710,32
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1 727 816,34	1 918 078,25

Liikearvo

Hankintameno tilikauden alussa	892 565,75	1 138 034,50
Lisäykset		
Hankintameno tilikauden lopussa	892 565,75	1 138 034,50
Tilikauden suunnitelmapoisto	-233 468,78	-245 468,75
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	659 096,97	892 565,75

Konserniliikearvo

Hankintameno tilikauden alussa	8 427 704,42	9 823 990,90
Lisäykset	1 403 245,41	
Hankintameno tilikauden lopussa	9 830 949,83	9 823 990,90
Tilikauden suunnitelmapoisto	-1 452 150,89	-1 396 286,48
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	8 378 798,94	8 427 704,42

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankintameno tilikauden alussa	1 518 377,57	1 841 840,81
Lisäykset	1 260 092,14	198 337,02
Hankintameno tilikauden lopussa	2 778 469,71	2 040 177,83
Tilikauden suunnitelmapoisto	-621 456,58	-521 800,26
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	2 157 013,13	1 518 377,57

Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä

Alkusaldo	21 330,00	23 759,08
Lisäykset		21 330,00
Vähennykset	-21 330,00	-23 759,08
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa		21 330,00

TASEEN LIITETIEDOT

Konserni 2014

Konserni 2013

Pysyvien vastaavien muutokset

Koneet ja kalusto

Poistamaton hankintameno tilik alussa	1 720 546,87	2 248 648,04
Lisäykset	2 760 339,73	92 865,12
Vähennykset		
Hankintameno tilikauden lopussa	4 480 886,60	2 341 513,16
Tilikauden suunnitelmapoisto	-986 705,58	-620 966,29
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	3 494 181,02	1 720 546,87

Muut aineelliset hyödykkeet

Poistamaton hankintameno tilik alussa	1 200,00	1 200,00
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1 200,00	1 200,00

Koneiden ja laitteiden poistamaton hankintameno	3 494 181,02	1 720 546,87
---	--------------	--------------

Saamisten erittely

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Myyntisaamiset	
Muut saamiset	680 000,00
Siirtosaamiset	990,95
Yhteensä	680 990,95

Siirtosaamisten olennaiset erät

Verosaamiset	15 979,08	1 678,10
Henkilöstökuluihin liittyvät jaksotukset	263 636,33	404 362,95
Tuottojaksotukset	164 509,41	143 872,44
Menoennakot	288 063,37	85 541,30
Muut siirtosaamiset	116 044,10	46 225,18
Yhteensä	848 232,29	681 679,97

Konserniyritykset

Konsernin
omistusosuusEmoyhtiön
omistusosuus

Silmäsairaala Fennica Oy	100 %	100 %
Espoon Yksityinen Silmäsairaala Oy	100 %	66 %
Via Healthcare Group Oy	100 %	100 %
Eye Karelia Oy	100 %	
Karjalan Laserklinikat Oy	80 %	

TASEEN LIITETIEDOT	Konserni 2014	Konserni 2013
Oma pääoma		
Osakepääoma		
Tilikauden alussa	67 727,12	67 727,12
Tilikauden lopussa	67 727,12	67 727,12
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		
Tilikauden alussa	10 753 028,37	10 715 528,37
Osakeannista	1 930 286,16	37 500,00
Tilikauden lopussa	12 683 314,53	10 753 028,37
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta		
Tilikauden alussa	4 412 283,15	4 038 773,19
Sisaryhtiöfuusiovoitto	143 672,43	
Osingonjako	-1 086 300,00	-538 054,00
Tilikauden lopussa	3 469 655,58	3 500 719,19
Tilikauden voitto/ tappio	2 792 657,02	941 135,99
Oma pääoma yhteensä	19 013 354,25	15 262 610,67
Voitonjakokelpoiset varat	18 945 627,13	15 194 883,55
Vieras pääoma		
Pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta		2 200 000,00
Ostovelat	94 992,64	118 740,76
Laskennalliset verovelat	9 500,26	9 375,49
Yhteensä	104 492,90	2 328 116,25
Lyhytaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta		880 000,00
Ostovelat	5 041 660,19	2 798 600,29
Velat saman konsernin yrityksille	120 556,35	
Muut velat	2 605 010,01	1 750 277,74
Siirtovelat	3 963 309,20	3 646 786,69
Yhteensä	11 730 535,75	9 075 664,72
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	98 088,96	
Muut velat		
Siirtovelat	22 467,39	
Yhteensä	120 556,35	
Siirtovelkojen olennaiset erät		
Henkilöstökuluihin liittyvät jaksotukset	3 367 643,72	2 964 953,91
Korkokulujen jaksotukset	4 375,00	7 380,74
Verojen jaksotukset	486 034,82	542 252,82
Muut siirtovelat	105 255,66	132 199,22
Yhteensä	3 963 309,20	3 646 786,69

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET	Konserni 2014	Konserni 2013
Velat, joiden vakuutena on yrityskiinnitys		
Lainat rahoituslaitoksilta		3 080 000,00
Leasingvastuut		22 815,55
Pantattujen yrityskiinnitysten määrä		10 700 000,00
Velat, joiden vakuutena on osakkeita		
Lainat rahoituslaitoksilta		3 080 000,00
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo		13 194 685,07
Muut omasta puolesta annetut vakuudet		
Pankkitalletukset vuokranmaksun vakuutena	389 937,65	793 692,85
Pankkitakaukset vuokranmaksun vakuutena	749 473,09	282 878,43
Pankkitakauslimiitti kaupallisiin takauksiin	1 000 000,00	1 000 000,00
- josta käytössä	749 473,09	282 878,43
Leasingvastuut ja laitevuokrasopimuksista johtuvat vastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 446 808,52	1 701 114,69
Myöhemmin maksettavat	1 222 464,09	2 038 813,41
Yhteensä	2 669 272,61	3 739 928,10
Toimitilojen vuokrasopimuksista johtuvat vastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	4 225 347	5 312 472
Myöhemmin maksettavat	10 776 828	9 083 635
Toimitilojen vuokravastuut yhteensä	15 002 174	14 396 107
Muut vastuut		
Shekkitililimiitti, sopimus	3 000 000,00	3 000 000,00
Käytössä	0,00	0,00

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 19. päivänä huhtikuuta 2017

Juha Saarinen
hallituksen puheenjohtaja

Tuomas Lang

Maisa Romanainen

Tuomas Sarkola

Torsti Sihvola

Kaisa Vikkula

Pasi Kohmo
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Silmäasema Fennica Oy:n hallitukselle

Olemme tilintarkastaneet Silmäasema Fennica Oy:n oikaistun konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoi-
tuslaskelman ja liitetiedot. Silmäasema Fennican konsernitilinpäätös ja tämä tilintarkas-
tuskertomus on laadittu yksinomaan sisällytettäväksi listalleottoesitteeseen, jonka Silmä-
asema Fennica Oy:n emoyhtiö SFG Holding Oy tulee laatimaan.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien konsernitilinpäätöksen laatimista koske-
vien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmu-
kaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoi-
to luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto konser-
nitilinpäätöksestä. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaattei-
ta. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan
mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintar-
kastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko konsernitilinpäätöksessä
olennaisia virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja
syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yh-
tiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi konserniti-
linpäätökseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden va-
linta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä joh-
tuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkas-
taja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät
tiedot antavan konsernitilinpäätöksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä val-
vontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastusoi-
menpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan
tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen konsernitilinpäätöksen laati-
misperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden
kohtuullisuuden sekä konsernitilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän
tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa Suomessa voimassa olevien kon-
sernitilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kon-
sernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tietyn seikan painottaminen

Haluamme kiinnittää huomiota konsernitilinpäätöksen liitetietoihin, joissa kuvataan tilikau-
delta 1.1.–31.12.2014 aiemmin laadittuun, 5.3.2015 päivättyyn konsernitilinpäätökseen tehtyjä
oikaisuja. Olemme antaneet aiemmin laaditusta konsernitilinpäätöksestä 12.3.2015 päivätyn
tilintarkastuskertomuksen. Lausuntoamme ei ole mukautettu tämän seikan osalta.

Helsingissä 24. päivänä huhtikuuta 2017.

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Janne Rajalahti
KHT

(Tämä sivu on jätetty tarkoituksella tyhjäksi.)

MYyntIOSAKKEITA LISTAUTUMISANNISSA MYYVÄT OSAKKEENOMISTAJAT

Seuraavassa taulukossa esitetään Myyjät lukuun ottamatta Interaa, heidän asemansa/suhteensa Silmäasemaan Myyntiosakkeiden lukumäärä kunkin Myyjän osalta sekä kunkin Myyjän kotipaikka:

Myyjän nimi	Suhde Yhtiöön	Myytävien Osakkeiden määrä	Kotipaikka
Armada Mezzanine Fund IV Ky	Mezzanine-rahoittaja	320.000	Helsinki
Callardo Capital Oy	Sijoittaja, entisen hallituksen jäsenen yhtiö	134.535	Hämeenlinna
Liedon Optiikka Oy	Ketjuyrittäjä	975	Lieto
Paimion Optiikka Oy	Ketjuyrittäjä	1.951	Paimio
Piirainen Stiina	Entinen hallituksen jäsen	6.727	Helsinki
Vannas Kaarina	Entinen lääkäri	20.180	Helsinki

(Tämä sivu on jätetty tarkoituksella tyhjäksi.)

SILMÄASEMA OYJ:N YHTIÖJÄRJESTYS

1 § Yhtiön toiminimi

Yhtiön toiminimi on Silmäasema Oyj.

2 § Yhtiön kotipaikka

Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

3 § Yhtiön toimiala

Yhtiön toimialana on optisten hyödykkeiden osto, markkinointi, vähittäis- ja yritysmyynti sekä silmäterveydenhuoltoon ja silmäsairaalatoimintaan liittyvien palveluiden ja toimenpiteiden tuottaminen, myyminen ja välitys sekä näihin toimialoihin liittyvien koulutus- ja konsultointipalveluiden tuottaminen sekä muu tutkimus- ja kehitystyö. Yhtiö voi harjoittaa silmäterveydenhuoltoon ja silmäsairaalatoimintaan liittyvien koneiden, laitteiden ja tuotteiden valmistusta, maahantuontia sekä osto-, myynti- ja vuokraustoimintaa ja toimialaan liittyvään tietotekniikkaan liittyvien ratkaisujen kehitystä, osto-, myyntiä, vuokrausta, lisensointia ja niihin liittyvien asiantuntijapalveluiden tarjoamista. Yhtiö voi harjoittaa toimintaansa tytä- ja omistusyhtiöiden kautta. Lisäksi yhtiön toimialana on hallita ja omistaa arvopapereita, osakkeita, kiinteistöjä ja muuta omaisuutta Suomessa ja ulkomailla itse tai omistamiensa yhtiöitten kautta. Yhtiön toimialana on myös tuottaa hallinto-, rahoitus- ja muita konsernipalveluita konserniyhtiöilleen, sekä antaa konserniyhtiöidensä puolesta vakuuksia ja takauksia.

4 § Arvo-osuusjärjestelmä

Yhtiön osakkeet kuuluvat ilmoittautumisajan päättymisen jälkeen arvo-osuusjärjestelmään.

5 § Hallitus

Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kuuluu vähintään kolme (3) ja enintään yhdeksän (9) varsinaista jäsentä. Varajäseniä voi olla enintään kolme (3). Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

6 § Toimitusjohtaja

Yhtiöllä voi olla toimitusjohtaja. Toimitusjohtajan nimittämisestä ja erottamisesta päättää yhtiön hallitus.

7 § Edustaminen

Yhtiötä edustavat hallituksen lisäksi hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja kumpikin yksin sekä kaksi hallituksen jäsentä yhdessä.

8 § Tilikausi

Yhtiön tilikausi on kalenterivuosi.

9 § Tilintarkastajat

Yhtiön tilintarkastajana tulee olla Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

10 § Kokouskutsu ja ilmoittautuminen

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain kuuden (6) kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava osakkeenomistajille aikaisintaan kolme (3) kuukautta ja viimeistään kolme (3) viikkoa ennen kokousta, kuitenkin viimeistään yhdeksän (9) päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää. Kutsu on toimitettava osakkeenomistajille ilmoituksella, joka julkaistaan yhtiön internet-sivuilla tai ainakin yhdessä hallituksen määräämässä valtakunnallisessa päivälehdessä.

Osakkeenomistajan on saadaksesen osallistua yhtiökokoukseen ilmoittauduttava yhtiölle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen yhtiökokousta.

11 § Varsinainen yhtiökokous

Varsinaisessa yhtiökokouksessa

esitetään:

1. tilinpäätös ja toimintakertomus, sekä
2. tilintarkastuskertomus,

päätetään:

3. tilinpäätöksen vahvistamisesta, mikä emoyhtiössä käsittää myös konsernitilinpäätöksen vahvistamisen,
4. taseen osoittaman voiton käyttämisestä,
5. vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle,
6. hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioista, sekä
7. hallituksen jäsenten lukumäärästä,

valitaan:

8. hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet, sekä
9. tilintarkastaja,

käsitellään:

10. muut kokouskutsussa mahdollisesti mainitut asiat.

12 § Lunastuslauseke

Jos yhtiön osake siirtyy muulle uudelle omistajalle kuin yhtiölle itselleen, siirronsaajan on viipymättä ilmoitettava siitä hallitukselle ja osakkeenomistajilla on ensisijaisesti ja yhtiöllä toissijaisesti oikeus lunastaa osake seuraavilla ehdoilla:

- (a) Lunastusoikeus koskee kaikkia saantoja.
- (b) Lunastushinta on yksi sentti osakkeelta tai siirtäjän ja siirronsaajan keskenään sopima alhaisempi hinta.
- (c) Jos useammat osakkeenomistajat haluavat käyttää lunastusoikeuttaan, osakkeet on jaettava hallituksen toimesta lunastukseen halukkaiden kesken heidän omistamiensa osakkeiden mukaisessa suhteessa. Mikäli osakkeiden jako ei näin mene tasan, ylijääneet osakkeet jaetaan lunastusta haluavien kesken arvalla.

- (d) Lunastusoikeutta koskevat erimielisyydet on siirrettävä välimiesten ratkaistaviksi välimiesmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä.
- (e) Muilta osin noudatetaan osakeyhtiölain lunastusta koskevia säännöksiä.

13 § Suostumuslauseke

Mikäli saantoon soveltuu lunastusmenettely, mutta lunastusoikeutta ei käytetä, osakkeen hankkiminen luovutustoimin vaatii yhtiön suostumuksen. Suostumusta koskeva hakemus on tehtävä viipymättä ja kirjallisesti yhtiön hallitukselle yhtiön kaupparekisteriin merkityllä osoitteella.

(Tämä sivu on jätetty tarkoituksella tyhjäksi.)

Riippumattoman tilintarkastajan varmennusraportti listalleottoesitteeseen sisältyvästä tulosennusteesta

Silmäasema Oyj:n hallitukselle

Annamme komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 Liitteen I kohdassa 13.2 tarkoitetun lausuntomme Silmäasema Oyj:n 26.5.2017 päivätyn listalleottoesitteen kohtaan "Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät – Tulevaisuudennäkymät" sisältyvästä tulosennusteesta. Listalleottoesitteeseen sisältyy Silmäasema Oyj:n johdon kokoama tulosennuste, jonka mukaan Silmäasema odottaa liikevaihtonsa kasvavan kuluvana vuonna edellistä vuotta vahvemmin ja oikaistun käyttökateprosenttinsa paranevan. Vuonna 2016 Silmäaseman liikevaihdon kasvu oli 8,6 prosenttia ja oikaistu käyttökateprosentti 11,8 prosenttia.

Hallituksen vastuu

Hallitus vastaa tulosennusteen kokoamisesta sekä niiden keskeisten oletusten määrittelemisestä, joihin tulosennuste perustuu komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 mukaisesti.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee antaa lausuntonsa siitä, että tulosennuste on asianmukaisesti koottu esitettyjen tietojen perusteella, ja että tulosennusteen kokoamisessa on noudatettu liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Olemme suorittaneet työemme KHT-yhdistyksen ohjeen "Tulosennuste ja -arvio – ohje tilintarkastajalle" mukaisesti. Emme ole suorittaneet esitteeseen sisältyvän tulosennusteen tai sen kokoamisen yhteydessä käytettyjen tietojen ja oletusten tilintarkastusta tai yleisluonteista tarkastusta.

Olemme suunnitelleet ja suorittaneet työemme siten, että olemme saaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa evidenssiä saadaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, että tulosennuste on asianmukaisesti koottu esitettyjen tietojen perusteella ja että kokoamisessa on noudatettu Silmäasema Oyj:n tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että käsityksemme mukaan tulosennuste on asianmukaisesti koottu esitettyjen tietojen perusteella, ja että tulosennusteen kokoamisessa on noudatettu liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Varaumat ja raportin luovuttamista koskeva rajoitus

Tulevaisuuden toteuma saattaa poiketa tulosennusteesta, koska tulevaisuutta koskevat oletukset eivät useinkaan toteudu odotetulla tavalla, ja poikkeamat saattavat olla olennaisia.

Tämä raportti on laadittu ainoastaan liitettäväksi komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 mukaiseen listalleottoesitteeseen.

Helsingissä 26.5.2017

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Janne Rajalahti
KHT

(Tämä sivu on jätetty tarkoituksella tyhjäksi.)

(Tämä sivu on jätetty tarkoituksella tyhjäksi.)

(Tämä sivu on jätetty tarkoituksella tyhjäksi.)

YHTIÖ

**Silmäasema Oyj
Atomitie 5 A
00370 Helsinki**

PÄÄJÄRJESTÄJÄ

**Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike
Satamaradankatu 5
00020 NORDEA**

JÄRJESTÄJÄ

**OP Yrityspankki Oyj
Gebhardinaukio 1
00510 Helsinki**

YHTIÖN OIKEUDELLINEN NEUVONANTAJA

**Roschier Asianajotoimisto Oy
Keskuskatu 7A
00100 Helsinki**

JÄRJESTÄJIEN OIKEUDELLINEN NEUVONANTAJA

**Borenus Asianajotoimisto Oy
Eteläesplanadi 2
00130 Helsinki**

TILINTARKASTAJAT

**PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö
Itämerentori 2
00180 Helsinki**